

סֵפֶר
אֲשֶׁר בִּנְחָל
חֶלֶק - פ"ז

וְהוּא קִבֵּץ מִכְתָּבִים וּשְׁאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת אֲשֶׁר בִּנְחָל הַנוֹבֵעַ מִקּוֹר
חֻכְמָה יְסֻדָּתָם, עֲנִינִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים, עֲצוֹת יְקָרוֹת, הִתְחַזְּקוֹת
וְהִתְעוּרוֹת לְהִתְקָרֵב אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ מִכָּל דְּרָגָה וְדָרָגָה מִכָּל
מְקוֹם שֶׁהוּא יִהְיֶה מִי שִׁיחֶיהָ.

*

בְּנוֵי וּמִסֵּד עַל-פִּי דְבָרֵי

רִבְנוּ הַקְּדוֹשׁ וְהַנּוֹרָא, אֹרֵךְ הַגְּנוּז וְהַצֶּפוֹן
בּוֹצֵינָא קְדִישָׁא עֲלָאָה, אֲדוֹנָנוּ, מוֹרְנוּ וְרִבְנוּ
רַבֵּי נַחֲמָן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ.

וְעַל-פִּי דְבָרֵי תַלְמִידוֹ, מוֹרְנוּ
הַקְּדוֹשׁ אֹרֵךְ נִפְלְאָה, אֲשֶׁר כָּל רוֹ לֹא אָנִים לִיה
רַבֵּי נִתָּן מִבְּרֶסְלָב, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ,
וּמְשַׁלְּבִים בְּפִסּוּקֵי תוֹרָה, נְבִיאִים, כְּתוּבִים וּמְאָמְרֵי
חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים מִגְּמָרָא וּמְדַרְשֵׁים וְזֵהר הַקְּדוֹשׁ.

*

הוֹבָא לְדַפּוּס עַל-יְדֵי חֲסִידֵי בְּרֶסְלָב בְּנֵאֵל

הכתובת להשיג את הספר הזה
ועוד ספרים של אדמו"ר מוהר"ן מברסלב זי"ע
וספרי מוהרא"ש הצדיק מיבנאל
עיר ברסלב בגליל

* * *

הוצא לאור על ידי
"ניצני הקודש הוצאה לאור"

יבנאל ת.ד. 599

טל: *5610

פקס: 077-3182015

דואר אלקטרוני: hkodsh1@gmail.com

www.htzdik.com

להזמנות ספר זה וספרים נוספים
עם אפשרות משלוחים עד בית הלקוח
תוך 48 שעות

לתרומות והשתתפות בזיכוי הרבים
"הצדקה בעבור הדפסת הספרים שמגלים את האמונה
היא הפדיון נפש הגדול ביותר שהצדיק עושה עושה"
בנק מזרחי טפחות

בנק: 20 / סניף: 462 / מס' חשבון: 477625

שם ניצני הקודש הוצאה לאור

ניתן לשלוח את האסמכתא

למייל או לזואפ - 054-2287882

לתרומה בביט - 0545848878

* * *

ארה"ב - יואל פארקאש

+8456624888

פְּתַח דְבָר

הַיְהִי חֶלְקִי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", נִדְפְּסוּ כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים בְּכַמָּה מִהֲדוּרוֹת, וְנִתְפַּשְׁטוּ מְאֹד בְּעוֹלָם, עַד שֶׁיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂמֵחִים וּמְחִזְקִים עֲצָמָם עִם סְפָרִים אֵלֶּה, וְכָל חַיּוֹתָם וְהַתְמַדְתָּם בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, הִיא רַק עַל יָדָם, וּמָה גַם שְׂאֵפְלוּ אֶת הַנְּהַגְתָּם בְּגִשְׁמִיּוֹת הֵם גַּם-כֵּן לֹקְחִים מִסְפָּרִים אֵלֶּה, כִּי הַסְפָּרִים מְדַבְּרִים אֶל הָאָדָם כְּדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ, וְהָאֵב אֶל בְּנוֹ, וְהָרֵב אֶל תַּלְמִידוֹ.

וְהַיְהִי סְפָרִים אֵלֶּה נִדְפְּסוּ עַד עַתָּה שְׁלֹא כְּסֵדֶר הַשָּׁנִים, רַק בְּכָל כַּרְף מְעַרְבִים מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, וְכֵן חֲסָרִים הַרְבֵּה מְכַתְּבִים מְכַמָּה שָׁנִים, לְזֹאת לְקַחְנוּ עַל עֲצָמֵנוּ לְסֵדֶר אֶת כָּל חֶלְקֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת "אֲשֶׁר בַּנַּחַל", מִהַמְּכַתֵּב הַרְאֵשׁוֹן שְׁנִדְפָּס עַד עַתָּה, דְּבַר הַמְּסַתֵּם בְּיֹתֵר מִשְׁבָּעִים אֶלֶף מְכַתְּבִים, וְסִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים עַל-פִּי סֵדֶר הַשָּׁנִים, וְכֵן הוֹסַפְנוּ מְכַתְּבִים רַבִּים שֶׁהִגִּיעוּ לְיַדֵּנוּ אַחֲרֵי-כֵן מְכַתֵּב יָד, אֲשֶׁר טָרַם רָאוּ אֶת עֵינֵי הַדְּפוּס, וּכְמוֹ-כֵן סִדְרָנוּ אֶת הַמְּכַתְּבִים בְּהַדְפָּסָה מְחֻדָּשֶׁת עִם נִקּוּד בְּתַכְלִית הַהֲדוּר וְהִיפִי, וְהַכְּנִסְנוּ אֶת כָּל מְרָאֵי הַמְּקוּמוֹת מְפֻסְקֵי תַנ"ךְ וּבְחֻמֵּינוּ הַקְּדוּשִׁים ז"ל, כְּאֲשֶׁר עֵינֵיכֶם תִּרְאֶינָה, גַּם הוֹסַפְנוּ מִפְּתַח הָעֵנִינִים עַל

כָּל מִכְתָּב וּמִכְתָּב, הַמְבִיא תְּמִצִּית הַנוֹשָׂאִים שֶׁמְדַבֵּר עֲלֵיהֶם
בַּמִּכְתָּב.

וּלְאַחַר עֲמַל וַיְגִיעָה רַבָּה, אָנוּ מִדְּפִיסִים עִתָּה אֶת כָּרְךָ פֶּז, וּמְקוּיִם לְהוֹצִיא אַחֲרָיו אֶת כָּל שְׂאֵר הַכְּרָכִים כְּפִי סֵדֶר הַשָּׁנִים, כָּרְךָ אַחַר כָּרְךָ, וּבְלִבְנוּ תִקְוֶה, שְׁכַל מִי שִׁיקְרָא בְּזֶה, יִהְיֶה וַיִּחְיֶה אֶת עֲצֻמוֹ מְאֹד, כִּי מִכְתָּבִים אֵלֶּי הֵם אוֹצֵר כְּלֵי חֲמֻדָּה, הַפּוֹתְחִים דְּרָךְ חֲדָשָׁה בְּפִרוּשִׁים נִפְלְאִים עַל פְּסוּקֵי תַנ"ךְ וְעַל מֵאֲמָרֵי חַז"ל הַקְּדוּשִׁים בְּגִמְרָא וּמְדַרְשִׁים וּבִזְהַר הַקְּדוּשׁ וְכו', וְגִלּוּיִים חֲדָשִׁים בְּהַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹת, מְלַבְּשִׁים בְּכֹמֶה לְבוּשִׁים מְלַבּוֹשִׁים שׁוֹנִים, עַד אֲשֶׁר אֶפְלוּ הַיְרֻד וְהַנְּמֹד בְּיוֹתֵר, יוּכַל גַּם-כֵּן לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ הַשְׁגוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאִפְּן נִפְלֵא וְנִעְלָה מְאֹד, מִשְׁכָּל עֲלִיּוֹן לְשְׁכָל תַּחְתּוֹן, מֵעִילָא לְעֻלּוּל, כְּאֲשֶׁר יוֹדֵה מִי שְׂרָגִיל בְּהֵם.

וְכָל הַמִּכְתָּבִים הֵם עֲצוֹת נוֹרָאוֹת וְנִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, אֵיךְ לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, בְּפָרְטֵי פְּרֻטִיּוֹת, וְנוֹתְנִים עֲצוֹת נִפְלְאוֹת אֵיךְ לְהִתְמוֹדֵד עִם כָּל בְּעִיּוֹת הַחַיִּים שֶׁעוֹבְרוֹת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם מְקַטֵּן וְעַד גְּדוֹל.

אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיתְּמִיד בָּהֶם, וְאִזּוּ יִמְשִׁיךְ עַל עֲצֻמוֹ עֲרֻבוֹת, נְעִימוֹת, יְדִידוֹת, זִיו וְחִיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּזְכֶּה לְאֲשֶׁר אִמְתִּי וְנִצְחִי לְאוֹר בְּאוֹר הַחַיִּים, חִבְלִים נִפְלוּ לָנוּ בְּנְעִימִים, אוֹר הַגְּנוּז וְהַצָּפוּן שֶׁעָלָיו נֶאֱמַר עֵינֵי לֹא רָאִתָּה אֱלֻקִּים זִוְלַתֶּיךָ יַעֲשֶׂה, וַיִּזְכֶּה לְגֵאֲלָה שְׁלִמְיָה, אָמֵן וְאָמֵן!

הַמוֹצִיאִים לְאוֹר

הַקְדָּמָה

מבאר בלקוטיי-מוהר"ן, חלק א', סימן ס"א: על-ידי אמונת חכמים יכולין להוציא משפטינו לאור.

הינו מכל הלמודים שאדם לומד, צריך שיקבל ויוציא מהם משפטי אמת, שלא יהיה משפט מעקל, שיקבל וילמד מכל הלמודים שלומד משפטי הנהגות, שידע איך להתנהג — הן לעצמו והן לאחרים, שמתנהגים לפי דעתו כל אחד ואחד כפי בחינתו, וכפי הממשלה והרפנות שיש לו, הן לרב או למעט, וכל זה זוכים על-ידי אמונת חכמים וכו'.

והנה עקר שלמות אמונת חכמים הוא, כשיזכה לסלק את דעת עצמו לגמרי, וידע ויבין באמת באיזה מעמד ומצב אני נמצא, ועל-פני עלי לסלק את דעתי לגמרי, וכל מה שאומר לי החכם הרב האמת, אני צריך לקבל עלי כל אשר יאמר כהוא זה — דבר קטן ודבר גדול, ולבלי לנטות, חס ושלום, מדבריו ימין ושמאל, וכמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ספרי, שופטים יא): אפלו אומר לה על ימין שהוא שמאל וכו'; ולהשליך מאתו כל החכמות, ולסלק דעתו כאלו אין לו שום שכל בלעדי אשר יקבל מהצדיק והרב שבדור. וכל זמן שנשא אצלו שכל עצמו, הוא אינו בשלמות ואינו מקשר ומקרב לצדיק, אבל כשזוכה לבטל את עצמו לגמרי אל

הַצְדִּיק וְהָרַב הָאֱמֶת, אִזּוּ יִכּוּל לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ עֲצוֹת עַל כָּל דְּבָר, הֵן לוֹ וְהֵן לְאַחֵרִים — הַחֲפָצִים לְשִׁמְעַת בְּקוּלוֹ (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קכג), וְגַם יִזְכֶּה לְיִצְאָת מִשְׁגָּעוֹנוֹ וּמִשְׁטִיּוֹתָיו, שְׁנִדְבָקוּ בוֹ עַל-יְדֵי עֲוֹנוֹתָיו (עֵינִי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן סז), כִּי הַצְדִּיק הוּא מֵלֵא עֲצוֹת וְחִדוּשִׁים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים מְגֹדֹל וְעַד קֶטֶן, דְּרִי מַעְלָה וְדְרִי מִטָּה, וְעַל-בֵּן עָלִינוּ רַק לְהַעֲתִיק דְּבָרֵי הַצְדִּיק כַּפְּשׁוּטִים וּלְהַלְבִּישָׁם בְּכִלִּים מְכֻלָּים שׁוֹנִים לְכָל הַשְׂוֹאֲלִים אוֹתָנוּ דְּבַר הַשֵּׁם, וְלִבְלִי לֹאמַר וּלְהַמְצִיא סְבֻרוֹת כְּרִסְיוֹת וְכוּ', כִּי כָּל אֵלּוֹ הַחֹלְקִים עַל הַצְדִּיק, לְמוּדָם הוּא מִמוֹתְרוֹת, אֲשֶׁר מִשָּׁם יוֹצֵא מִשְׁפֵּט מַעְקֵל, וְלֹא דֵי שְׂאִינָם יִכּוּלִים אֶפְלוּ לְהִנְהִיג אֶת עֲצָמָן, מִכָּל שָׁבֶן שְׂאִינָם יִכּוּלִים לְהִנְהִיג אֶת אַחֵרִים וְכוּ'.

וְעַל-כֵּן הָעֵקֶר לְשׁוֹב עַל פָּגַם אֲמוּנַת חֲכָמִים, וּכְשֶׁאֶחָד שׁוֹאֵל אֵיזָה דְּבָר אוֹ אֵיזוֹ עֲצָה בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם, הָעֵקֶר לְהִשִּׁיב דְּבָרֵי הַצְדִּיק הָאֱמֶת, וְעַל-יְדֵי שְׂזָה מִקְשָׁה וְשׁוֹאֵל, וְזֶה מְשִׁיב וּמְתַרַץ אֶת הַשְּׂאֵלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשֶׂה סִפְרֵי שְׂאֵלוֹת וּתְשׁוּבוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִתְחַדְּשׁוּ הַרְבֵּה סִפְרִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת הָרַב הָאֱמֶת, שֶׁהוּא שֶׁכָּל הַכּוֹלֵל כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל הַדְּרָגוֹת וְכוּ'.

וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל: יֵשׁ כַּמָּה סִפְרִים עֲכָשׁוּ וְגַם עֲתִידִים לְהִיּוֹת עוֹד כַּמָּה סִפְרִים, וְכֻלָּם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְאֲסוּר לְלַעַג עֲלֵיהֶם, חֵס וְשְׁלוֹם (עֵינִי לְקוּטִי-הַלְכוֹת, קִדּוּשִׁין, הַלְכָה ג), כִּי רַק הַסִּפְרִים הַמְדַבְּרִים מִחֻקֵּי צְרִיכִין לְהַרְחִיקָם כַּמְטַחֲוֵי קֶשֶׁת, וּלְבַעֲרָם מִבֵּיתוֹ בְּבַעוֹר חֶמֶץ וְשֶׁאֹר וְיֹתֵר וְיֹתֵר וְכוּ' וְכוּ', וְרֵאיוּי לְגֹזֵר שְׁלֵא לְהַדְפִּיסָם עוֹד, כִּי שׁוֹרְפִים נְשִׁמוֹת הַקּוֹרְאִים בָּהֶם וְכוּ', אֲבָל כָּל הַסִּפְרִים הַהוֹלְכִים בְּדַרְכֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, בְּדַרְכֵי אֲבוֹתֵינוּ, בְּדַרְכֵי הָאֲמוּנָה הַקְדוּשָׁה, בְּוִדְאֵי מִצְוָה גְדוֹלָה לְהַדְפִּיסָם לְהַרְבּוֹת סִפְרִים כְּחוֹל הַיָּם, כִּי כָּל סִפֵּר שֶׁמְדַבֵּר מִעֲנִינֵי תּוֹרָה הֵן בְּדַרְכֵי פֶשֶׁט, אוֹ דְרוֹשׁ, אוֹ רַמְזוֹ, אוֹ סוּד, אוֹ פְרוּשׁ, אוֹ בְּאוּר, אוֹ סִפְרֵי הַפּוֹסְקִים וְשְׂאֵלוֹת

ותשובות, או ספרי מוסר ואגדות וכיוצא בהם, כלם נכוחים
 למבין, וכלם צריכים לעולם, כלם אהובים, כלם קדושים, כי
 כלם מדברים מרצונו יתברך, הנעלם בתורה ובמצוות, ובדאי
 אסור לקוץ ברבוי ספרים, כמו שנמצאים קצת, אשר עינם
 צרה בשרואים שנתחדש עוד איזה ספר חדש, ועתק יוצא
 מפיהם כאלו מצטערים על הראשונים, שפבר יש הרבה
 ספרים, ולמה להם עוד; ובאמת לא בדעת ידברו, כי "לכל
 זמן ועת לכל חפץ" (קהלת ג, א), כי מי יכריח אותם ללמוד זה
 הספר, ואם לא יהיה להם פנאי ללמוד זה הספר החדש, רק
 יבלו ימיהם בספרים שיש מכבר, מי ימחה בידם, ומה אכפת
 להם, שיש עוד ספרים בעולם, אולי יש בני-אדם שמסגל להם
 זה הספר דוקא, כמו שרואים בחוש, שיש בני-אדם שיש להם
 חיות מספר זה, ויש בני-אדם שמחיה אותם ספר אחר, וגם
 באדם אחד בעצמו יש שנויים בין הזמן, לפעמים מתעורר
 להשם יתברך על-ידי דבר זה שבספר זה, ולפעמים אינו יכול
 להתעורר כי אם על-ידי דברי תורה ומוסר שבספר אחר, וגם
 מי שנפשו חשקה בתורה, ומבלה ימיו עליה בראוי כי לכה
 נוצר, יש פנאי בימי האדם אשר הוא חי על פני האדמה לעיין
 ולהביט בספרים הרבה מאד, כמו שראינו כמה גדולים, שהיו
 בקיאים בכמה ספרים הרבה מאד, ולמה לא נלמד קל וחסר
 מהגוים, שלא קבלו את התורה הקדושה, וכל עניני חכמתם
 בעסקי העולם הזה, שהוא הכל וריק, צל עובר, ואף-על-פי-כן
 יש להם הרבה ספרים באריכות גדולה מאד, ובכל מדינה
 ומדינה נתחדשים אצלם ספריהם הרבה מאד בכל שנה
 וכמעט בכל יום, ואינם קצים ברבוי ספריהם, ומדוע נבגד
 אנחנו, חס ושלום, להקפיד, חס ושלום, על רבוי הספרים של
 התורה הקדושה, אשר היא חיינו וארץ ימינו בעולם הזה
 ובעולם הבא, לעולם שכלו ארץ וטוב לעולמי עד ולנצח

נְצַחִים?! וְהֲלֹא כַּמָּה תַּחְבוּלוֹת עוֹשִׁים וְכַמָּה סְפָרִים לְאַלְפִים וְלִרְבֻבוֹת מַחְבְּרִים בְּשִׁבִיל עֶסְקֵי הָעוֹלָם הַזֶּה, קֵל וְחֹמֶר בֵּן בְּנוֹ שֶׁל קֵל וְחֹמֶר כַּמָּה אֲלֵפֵי אֲלֵפִים וְרַב רַבֵּי רַבּוֹת רַבּוֹת וְכוּ', סְפָרִים עַד אֵין קֶץ, אָנוּ צְרִיכִים לְחַבֵּר וּלְהַדְפִּיס בְּשִׁבִיל הַתְּכָלִית הָאֲחֵרוֹנָה לְעוֹלָם הַבָּא, כִּי אָנוּ צְרִיכִים לְהַכִּין לְעֶצְמָנוּ צִידָה לְדַרְכָּנוּ הַרְחוֹקָה מְאֹד מְאֹד, וְכִבֵּר נִלְכְּדוּ רַבִּים מְאֹד מְאֹד בְּתַאֲוֹת הָעוֹלָם הַזֶּה וּבַהֲבָלָיו וּבְטַעֲוִיתָיו וְכוּ', וְכַמָּה סְפָרִים וְתַחְבוּלוֹת אֵין מְסֻפָּר אָנוּ צְרִיכִים לְחַדֵּשׁ בְּכָל יוֹם, כְּדֵי לְמַצֵּא עֵצָה וְתַחְבוּלָה לְהַצִּיל אֶת נַפְשׁוֹתֵינוּ וְנַפְשׁ בְּנֵינוּ וּבְנוֹתֵינוּ וְהַתְּלוּיִים בָּנוּ לְהַצִּיל כָּלֵם מִנֵּי שַׁחַת, וּלְהַחְיֹתָם עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה בְּחַיִּים נְצַחִים, לְקַרְבָּם אֶל הַתּוֹרָה וְאֶל הָעֲבוּדָה, וְגַם כִּי הָעוֹלָם אוֹמְרִים בְּשֵׁם הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, כִּי תוֹרַת ה' תְּמִימָה, כִּי לֹא נִגְעוּ בָּהּ עַדִּין.

נִמְצָא, שֶׁכָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וְהַנוֹרָאִים שֶׁכָּבַר נִמְצָאִים בְּעוֹלָם, עַדִּין לֹא נִגְעוּ בְּעֵצָם הַתּוֹרָה, וְעַתָּה רְאֵה וְהִבֵּן כַּמָּה סְפָרִים צְרִיכִים עוֹד, עַד שְׁנַתְּחִיל לְגַע בְּתוֹרָה, מִכָּל שֶׁפֶן וְכָל שֶׁפֶן לְבוֹא לְחַדְרֶיהָ וְלִירֵד לְעַמְקָהּ, עַל-כֵּן כָּל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים שֶׁחָבְרוּ עַד הַנָּה, עַדִּין אֵינָם חֹלֵק אֶחָד מֵאֵלֶּף מַעְמֵק רַבּוּי הַסְּפָרִים שֶׁיִּתְגַּלוּ עוֹד, בְּעֵת שֶׁיִּתְגַּלוּ סִתְרֵי וְרוּזֵי הַתּוֹרָה הָאֲמִתִּיִּים, עַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַזְהֵר לֹא לְלַעַג וּלְבִזּוֹת שׁוֹם סֵפֶר הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי דֶרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-פִּי הַגְּמָרָא וְהַמְדַרְשִׁים וְסִפְרֵי הַזְּהַר הַקְּדוֹשׁ וְהָאֲרִיז"ל, כִּי כָּלֵם צְרִיכִים לְעוֹלָם, וְגַם כִּי יֵשׁ כַּמָּה וְכַמָּה מְדִינּוֹת וְעִירוֹת שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּבְמִקּוֹמוֹת אֵלוּ מִתְפַּשְׁטִים אֵלוּ הַסְּפָרִים וְהֵם מְחִיִּין אֶת עֶצְמָן בָּהֶם, וּבְמִקּוֹמוֹת אֲחֵרִים מְחִיִּין אֶת עֶצְמָן בְּסְפָרִים אֲחֵרִים. דִּיקָא וְכוּ'.

והנה תמצית הספר הזה היא מכתבים, אשר נכתבו למקורבים חדשים, אשר, תהלה לאל, באים ומתקרבים אל האור הגנוז והנעלם, אורו של רבנו ז"ל, ומריצים מכתביהם להורותם הדרך, לראות אור ולצאת מהחשך והרע שנלכדו בו וכו' וכו', והמכתבים האלו נכתבו תשובות על מכתביהם.

ובאמת לא נתחדש בו שום דבר, באשר יראה הרואה, רק נלקט מכל ספרי רבנו ז"ל בכלים מכלים שונים, וכדרך הרופא אשר מערב כמה סמים יחד (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן נז), כי כל הרפואות הן הרבבות, דהינו שלוקחים סם פלוני ועשב פלוני במדה ובמשקל כף וכף, וכן עשב אחר, שמשקלו כף וכף, וכן שוקלים מפמה מינים, וכל עשב ועשב יש לו כח אחר, ומערבין אלו המינים ביחד, ועושין מהם ההרפבה, וזאת ההרפבה יש לה כח לרפא החולאת, כי עקר הרפואה הוא על-ידי הרפבה דיקא, שנעשה לה כח אחר חדש, על-ידי הכח שקבלה מכל אלו העשבים שנתערבו, ובזה הכח החדש של ההרפבה דוקא מרפאין כל מיני חולאות וכו', עין שם; ודבר זה יכול כל אחד מאנשי שלומנו ומחייב לעשותו — לגלות ולפרסם את הצדיק האמת בעולם, ולהציל נפשות מרדת שחת, ובפרט אם בא אחד ושואל אותו, מטל עליו חיוב לענות לו, כי הרבה דורות תלויים בנפש זו, ואם תרחקו בענוה של שקר, אתה הורג אותו וכל התלויים בו וכו', וזהו החסד הגדול ביותר בעולם, ואין עוד חסד גדול מזה — כשזוכין להכניס את הדעת האמת בחבריו, ובפרט בעתים הללו אשר החשך והאפלה נתפשטו בעולם, ונתקיים בעוונותינו הרבים (איכה ד, א): "תשתפכנה אבני קדש בראש כל חוצות", דהינו ישראל קדושים מתגלגלים, רחמנא לצלן, בראש כל חוצות, ובפרטיות נערי ישראל, אשר עוברים

עליהם בעתים הללו נסיונות כאלו, אשר לא שערום אבותינו וַאֲבוֹת אֲבוֹתֵינוּ בְּלִי שׁוּם גִּזְמָא כָּלֵל, מִמֶּשׁ כְּמוֹ בְּדוֹר הַמְּבוּל, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְאִין מִי שְׁיַרְחֵם עֲלֵיהֶם כָּלֵל, בִּי נִתְפַּשְׁטוּ סַפְרֵי מִיְנוֹת וְנֶאֱוָף לְאַלְפִים וְלִרְבָּבוֹת, אֲשֶׁר רַבִּים נִתְפָּסוּ בְּזֶה בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, וְחִבְרָא חִבְרֵי אִית לֵיה, וְחִבְרָא דְחִבְרֵי חִבְרֵי אִית לֵיה, וְאַחַד מִכְשִׁיל אֶת חֲבָרוֹ, וְשׁוּם רֹאשׁ יְשִׁיבָה וּמִשְׁגִּיחַ אִינוּ יוֹדַע מְזַה כָּלֵל (או עוֹשֶׂה אֶת עֲצָמוֹ כְּאִינוּ יוֹדַע), וְעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁקָעִים יוֹתֵר וְיוֹתֵר, הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ יִרְחֵם; עַל-כֵּן הִתְקַרַח לְהִרְחִיב אֶת הַדְּבוּר בְּכִמְהָ מִיְנֵי דְבוּרִים, כְּאֲשֶׁר אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, לְמוֹהַרְנ"ת ז"ל: כְּשִׁיגִיעַ בְּכַתִּיבְתוֹ לְעַנְיִן "אֲמוּנָה" או "צְדִיק", יִרְחִיב אֶת הָעֵט, בִּי אֵי אֶפְשָׁר לְהַנְצִיל וְלְצַאת מִהַחֲשֶׁךְ, בִּי אִם עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת אֶל הַצְּדִיק הָאֲמֵת, אֲשֶׁר מְגַלֶּה אֲמוּנָתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲמֵתוֹ יִתְבָּרַךְ וְרַחֲמָנוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, בִּי הוּא הַרּוֹפֵא הָאֲמֵתִי, הַרּוֹפֵא הַמְּמַחֶה מְאֹד מְאֹד (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ל), וְהוּא וְאַנְשֵׁיו יְכוּלִים לִירַד אֶל כָּל מִיְנֵי צְנוּרוֹת שֶׁל הַסְטֵרָא אַחֲרָא לְהַכְנִיעָהּ, לְשַׁבְּרָהּ וּלְבַטְלָהּ, וּלְהַרִים אֶת הַנְּפִשׁוֹת שֶׁנִּשְׁקָעוּ שָׁם (עֵין לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ח).

עַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהִתְקַרֵב אֶל הַצְּדִיק הָאֲמֵת מִיְחִידֵי הַדְּוֵרוֹת, שֶׁהוּא גָּמַר כָּל הַתְּקוּנִים וְכוּ', שֶׁהוּא תְּקוּת כָּל בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתְּקוּת כָּל הַדְּוֵרוֹת וְתְּקוּת כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכוּ', נֶחַל הַנוֹבֵעַ בּוֹ מְקוֹר הַחֲכָמָה הַקְּדוּמָה הַיּוֹצֵאת מִשְׁלֵשׁ רֵאשׁוֹנוֹת דְּעֵתִיק וְכוּ', גְּאֻלְתָּן שֶׁל יִשְׂרָאֵל וְכוּ', וְאֵל אֲנָשֵׁיו הַיְקָרִים שֶׁבְּכָל דוֹר, שֶׁהֵם צְדִיקֵי הָאֲמֵת שְׁבַדוֹר, בִּי כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁיו הוּא אֵיבָר לְצְדִיק, וּבְהִתְחַבְּרוֹתָם יַחַד, שָׁם כָּל הַצְּדִיק וְכוּ'.

וְאֵז יִזְכָּה לְתַקוּן אֲמֵתִי וְנִצְחִי, וְיִזְכָּה לְהִתְגַּלּוֹת הָאוֹר הַגָּנוּז, אֲשֶׁר עֵין לֹא רָאָתָה אֱלֻקִּים זוֹלָתָךְ יַעֲשֶׂה וְיִזְכָּה לְגֻאֲלָהּ שְׁלָמָה, אָמֵן כֵּן יְהִי רְצוֹן!

ספר אשר בנחל כרך פז

י"ט רנג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י"ד כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... נרו זאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אין מלים להסביר לך מעלת למוד גמרא, והסמ"ך-מ"ם יעשה כל מה שביכולתו, העקר לא ללמד גמרא, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריד): תלמוד עולה כמספר הקלפה לילי"ת, שהיא המחטאת את האדם בפגם-הברית, ולכן כל מי שיודע נגעי לבבו ונפשו וכו', צריך שירחם על עצמו, ויגרס בכל יום כמה דפים גמרא, וזו טעות גמורה אצל בני-אדם לחשב, שרק לגרס זהר אפלו שאינו מבין זה מסגל להנשמה, אבל גמרא לא, כי באמת גם לגרס גמרא — זו סגלה להנשמה, ומאחר שזה לא נתקבל בעולם, לכן תמצא, שרב רבם של בני-אדם אפלו לא פותחים אף פעם גמרא, ויכולות לעבר כמה שנים, פשוטו כמשמעו, שלא פתחו גמרא, וזו בושה וחרפה, מאחר שכל ההלכות יוצאות מהגמרא: בבלי, ירושלמי, תוספתא וכו', ולבסוף עוברות השבועים שנה, ולא פותחים את זה, וכל-כך חבל, כי זמינו כצל עובר, הנה

אֲנַחְנוּ כָּאֵן וְעוֹד מְעַט יוֹצְאִים מִכָּאֵן, וּמְאוּמָה אֵין בְּיַדֵּינוּ, וּמוּבָא (זֶהר חֲדָשׁ רוּת) עַל הַפְּסוּק (רוּת א, כא): "אֲנִי מְלֵאָה הַלֵּכְתִּי וְרִיקָם הֵשִׁיבֵנִי", שֶׁהִנְשָׂמָה מִתְלוֹנְנֶת "אֲנִי מְלֵאָה הַלֵּכְתִּי", כְּשֶׁהִנְשָׂמָה יוֹרֶדֶת מִלְמַדִּים אוֹתָהּ כֹּל הַתּוֹרָה כְּלָה, וְעַכְשָׁו כְּשֶׁצָּרִיף לַחֲזוֹר, אֲזִי "רִיקָם הֵשִׁיבֵנִי", לֹא לְמַדְתִּי כְּלוּם, וְהַכֹּל מִפְּנֵי שֶׁהִכְנִיסוּ בְּלֵב הָאָדָם, שְׁנֵה לֹא נִקְרָא לְמוֹד וְכוּ', וְלִכֵּן לֹא כְּדֹאֵי לְהַכְנִס בְּכוּחִים עִם אֶף אַחַד, יֵאָחֵז כֹּל אַחַד אֶת דְּרָכּוֹ, וַיַּעֲבְרוּ לוֹ הַשְּׂבָעִים שְׁנֵה בְּזֵה הָעוֹלָם בְּלֵי כְּלוּם, מַה שְּׂאִין כֵּן מִי שֶׁמְצִיֵת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְלוֹמֵד עַל־פִּי סֵדֶר דְּרָף הַלְמוּד (עֵין שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו), אֲזִי יִזְכֶּה לַעֲבֹר וְלִהְיוֹת וּלְטַיִל בְּכֹל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִבְסוּף עַל־יַדֵּי רַבּוּי חֲזָרָה, יִזְכֶּה גַם לְהִבִּין מַה שְּׂלוֹמֵד, וְיוּכַל לְלַמֵּד גַם עִם מְפָרְשִׁים, הָעֵקֶר צָרִיף לְפָרֵשׁ לַעֲצֹמוֹ אֶת הַלְמוּד בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בֵּה (הֵינּוּ אֶצְלָנוּ בְּאִיִּדִישׁ), כְּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֻלַּק א', סִימָן קיח), שְׂצָרִיכִים לְפָרֵשׁ לַעֲצֹמוֹ הַלְמוּד בְּשִׂפְהָ שְׂמִבִּין בֵּה, וְזֵה עוֹשֶׂה תְּקוּנָה לְמַעַלָּה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים.

עַל-כֹּל-פְּנִים מַה שֶׁהִיָּה הִיָּה כְּבָר, וְלֹא נִתֵּן לְהַשִּׁיב הַשְּׂנִים הַטּוֹבוֹת שֶׁעָבְרוּ בַּחֲשָׁף וְכוּ', רֵאָה לַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה מִעַכְשָׁו, וּבְכֹל יוֹם תִּלְמַד חֲמֵשׁ וָרֶשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם מִפְּרִשְׁת הַשְּׂבוּע, וְכֵן תִּקַּח מִשְׁנִיּוֹת, וְתִגְרַס בְּכֹל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, אִם תּוּכַל ח"י פְּרָקִים — אֵין לְמַעַלָּה מִזֵּה, וְכֵן תִּגְרַס בְּכֹל יוֹם כַּמָּה דְּפִים גְּמָרָא כְּסִדְרָן — אֵין לְמַעַלָּה מִזֵּה, וְעוֹד תַּעֲשֶׂה לַעֲצֹמָךְ קְבִיעוֹת לְקַחַת מִסְכַּת וּלְסִימָה מְאָה פְּעָמִים וְאַחַת, וְאַחֲרֵיכֶן עוֹד מִסְכַּת וְכוּ', וְכֵן לְלַמֵּד אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי כַּמָּה פְּעָמִים, וְכֶךְ יִהְיוּ לְךָ שְׁלֹשָׁה שְׁעוּרִים בְּגִמְרָא, שְׁעוּר פְּשוּט לְגַרְסַּת כְּסִדְרָן מִהַתְּחִלָּת בְּרִכּוֹת וְכוּ', וְשְׁעוּר אַחַד לַחֲזוֹר מִמָּה פְּעָמִים וְאַחַת, וְשְׁעוּר אַחַד לְגַרְסַּת אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי וְלַחֲזוֹר עָלָיו, וַיֵּשׁ הַיּוֹם כַּמָּה פְּרוּשִׁים קָלִים וְנוֹחִים לְהִבִּין אֶת הַדָּף, וּמַה טוֹב לַעֲשׂוֹת לַעֲצֹמוֹ גַם שְׁעוּר בִּירוּשְׁלָמִי לְהַתְּחִיל וּלְסִימּוֹ, וְכֵן לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם פְּרָק תּוֹסֵפְתָא, וְכֶךְ תִּבְנֶה לַעֲצֹמָךְ בִּי'ת' נְצָחִי: בְּבִלֵי יְרוּשְׁלָמִי תּוֹסֵפְתָא, וְכַמָּה שְּׂאֲנִי לֹא יַעוֹרֵר עַל זֵה, זֵה נִשְׂאָר בְּגִדְרֵי דְּבוּרִים, אֲבָל אֲשֶׁרֵי מִי שְּׂאִינוֹ מְטַעֵה אֶת עַצְמוֹ כֹּלָל, כִּי יִמְיֵנוּ

כָּצֵל עוֹבֵר, הִנֵּה יַעֲבֵרוּ הַשְּׂבָעִים שָׁנָה, וּפְעַם אַחַת לֹא סִימוּ אֶת הַשָּׁס בְּבָלִי, יְרוּשָׁלַיִם, תּוֹסַפְתָּא, וְעוֹד מִחֲצִיפִים לֹא מֵר שְׁלֹא צָרִיכִים... זֶה לֹא חֶסֶר... מִי אָמַר שְׁצָרִיךְ... בְּשַׁעַה שְׁעַל אֲכַל גְּשָׁמִי הוּא לֹא אוֹמֵר כֶּף, אֲלֵא אוֹכֵל כָּל מָה שְׂבָא לְיָדוֹ... וּבְכֶסֶף אֵינוֹ אוֹמֵר כֶּף... אֲלֵא מִתְיַגֵּעַ כְּחִמּוֹר הָעֵקֶר לַעֲשׂוֹת כֶּסֶף... אֲשֶׁר הֵכֵל יִשְׁאִיר בַּחוּץ... וְאֵת בְּבָלִי, יְרוּשָׁלַיִם, תּוֹסַפְתָּא, יִקַּח לַעֲצָמוֹ לְנֹצַח.

פְּעַם בָּא אִישׁ אֶחָד אֶל הָאֲמֵרִי אָמַת' מַגּוֹר זִי"ע, וְהִתְלוֹנֵן שְׂאִין לוֹ פְּרִנְסָה, עֵנָה וְאָמַר לוֹ הַצְדִּיק: מְדוּעַ לֹא תִקּוּם שַׁעַה קָדָם אוֹר הַיּוֹם, וְתִגְרַס גְּמָרָא שַׁעַה אוֹ חֲצִי שַׁעַה אוֹ אֶפְלוֹ רְבַע שַׁעַה, וְאֵז זְכוּת כָּל הַתְּנָאִים וְהָאֲמוֹרָאִים שֶׁהִזְכִּירְתָּ אֶת שְׁמֵם, יִגְנוּ עֲלֶיךָ, וְזֶה יָבִיא לְךָ פְּרִנְסָה... עֲמַד וְרֵאֵה וְהַשְׁתוּמֵם עֲצַת הַצְדִּיק הַזֶּה!

מָה אָמַר לְךָ! רְאוּי לְהַחֲדִיר אֶת זֶה בְּבִנֵי הַנְּעוּרִים, שְׁיִרְגִילוּ עֲצָמָם לְקַחַת מַסְכַּת, וְלַחֲזוֹר עֲלֶיהָ מְאֵה פְּעָמִים וְאַחַת, וְאַחֲרֵי-כֵן עוֹד מַסְכַּת וְעוֹד מַסְכַּת, וְעַל-יָדֵי רַבּוּי הַחֲזָרָה, לְבַסּוֹף יִפְגַּס לָהֶם בְּרֵאשׁ, וְיִהְיוּ בְּקִיאִים בַּשָּׁס, מְלַבֵּד זֶה טוֹב לַעֲשׂוֹת לַעֲצָמוֹ שְׁעוֹר בְּרַמְבַּ"ם, טוֹר, בֵּית יוֹסֵף וְשִׁלְחַן עָרוֹף, זֶה־רַ וְתִקּוּנִים וְכַתְבֵי הָאֲרִיזוֹ"ל, הָעֵקֶר לֹא לְהַסְתַּפֵּל עַל אַחֲרִים כָּלֵל, כִּי כָל-כֶּף חָבֵל שֶׁהָאָדָם מְבַלֵּה אֶת יָמָיו וְשִׁנּוּתָיו בְּהַבֵּל וְרִיק, וּבְכַפְרִיּוֹת יָמֵי הַנְּעוּרִים שְׁלוֹ הוֹלְכִים לְרִיק, שְׂאֵז הֵם הַיָּמִים וְהַשָּׁנִים הַכִּי טוֹבוֹת, וּמֵאַחַר שְׁלֹא מְרַגְלִים אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּחֲזָרָה וְכוּ', בְּגִרְסָא וְכוּ', בְּאֲמִירָה וְכוּ', מְשִׁנּוֹת וּגְמָרָא וְכוּ', אֲזִי מָה יַעֲשֶׂה הַבֵּן שְׁלֹא יִחְטָא בְּפָגַם-הַבְּרִית הוֹצֵאת זֶרַע לְבַטְלָה?! שְׂזֵה מְטַמְטֵם אֶת הַמַּח וְכוּ', וְנִכְנַס בְּדַכְאוֹן פְּנִימִי וְכוּ', כִּי כֶּף אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (כְּתוּבוֹת נט.): הַבְּטָלָה מְבִיאָה לְיָדֵי שְׁעָמוּם (שְׁגֵעוֹן) וְלִידֵי זְמָה, כִּי אֵין הַיָּצָר הָרַע בּוֹעֵר אֲלֵא בְּלֵב הַפְּנוּי מִחֲכָמָה.

וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַתְחִיל עַל-כָּל-פְּנִימִים מַעֲכָשׁוֹ לַצִּית אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּסִדֵּר דְּרַךְ הַלְמוּד שְׁלוֹ, וְכֵן מְכַנִּיס אֶת זֶה בְּלֵב בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְיִהְיֶה מְמוֹזְפֵי הַרְבִּים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבֶתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ט רנד.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י"ד כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

תאמין לי, שרצייתי לענות לך, אבל טרדוטי רבו כמו שרבו.

חשבתי שאוכל להקים קבוץ של אנשי שלומנו אנשים תמימים, ונגור בין הרים ושרדות, שנוכל להתבודד שם, וכן להתמיד בלמוד, ולעבר את ימי שנותינו בטוב ובנעימים, ותהלה לאל, מצאתי מקום כזה, והוא בגליל התחתון יבנאל, שנוסדה בשנת תרס"א, ובאמת המקום מזכר עוד בתנ"ך, שהוא בשבט נפתלי, אף דא עקא ששם בא לי וצץ לי הסמ"ך-מ"ם בעצמו, זה שצריך להיות "הרב", הוא הוא הרשע מרשע ולוחם נגד היהדות, ואי-אפשר להסביר דבר זה, כי אף אחד לא יכול להאמין, הנה הוא סגר את המקוה וכו', אשר לבסוף נתגלה גם שלא היו מים באוצר, שמו שמים! איך טמא מטמא הכשיל את כלם באסורי פרישות, וכן אינו נותן לתקן את הערוב, ומכשיל בחלול שבת שזה בסקילה, ומכשיל את התושבים באכילת טרפות ונבלות וכו', וזה צריך להיות "הרב", אוי לו אוי לנפשו, והעקר — שלוחם נגד הקמת תלמוד-תורה לבנים ובית-ספר לבנות, ושם לי רגלים שלא אוכל לבנות בית-הכנסת, והוא עוד בוכה שאנחנו רודפים אותו וכו', וכלם מאמינים לו... אוי לנו שפך עלתה בימינו. ובאמת עכשו אני רואה מי העביר על הדת, לא הציונים, אלא אלו הרע-בנים, אברך עם-הארץ גמור, שיש לו קשרים עם גנבים כמוהו, והם רודים בעם וכו', ועושים עמהם ככל העולה על רוחם, טמא מטמא, גנב מפרסם, אם המדינה היתה נותנת גביע לגנבות ושחיתות, היתה יבנאל "הרב" מקבלים את גביע הזקב וכו', והלואי שהיו עולים על זה, הן החרדים שידעו מה קורה פה בעניני יהדות, שרשע מרשע לוחם נגד כל דבר

שְׁקִשׁוּר בִּיְהִדוּת, וְהֵן הַחֲלוּנִים, שְׂיִדְעוּ אֵילֹו גְּנֻבוֹת וּשְׁחִיתוֹת יֵשׁ
 בְּמוֹעֵצָה הַמְּקוּמִית, עוֹשִׂים עִם הַכֶּסֶף כְּכֹל הָעוֹלָה עַל רוּחָם, הַלְוֵאֵי
 וְהִיָּתָה כְּאֵן בַּקֶּרֶת יְסוּדִית, הַרְשַׁע הַזֶּה הַנִּקְרָא "הַרֵב", הַסִּסְמָא שְׁלוֹ:
 "אֲנִי לֹא מְנִיחַ עֲקֻבוֹת", "אוֹתִי אֶף פֶּעַם לֹא יוֹכְלוּ לְתַפֵּס", וַיֵּשׁ לוֹ
 חֲבָרִים גְּנָבִים מְשֻׁחָתִים, שְׁשֻׁתְּפִים עִמוֹ בְּגְנֻבוֹת וְכוּ', אָבֵל הוּא עוֹלָה
 עַל כָּלָם. וְלִכֵּן אֲנִי צָרִיף לְלַחֵם עַל כָּל נִקְדָּה קְטָנָה שְׂרִק נַעֲשֶׂה כְּאֵן
 בִּיְהִדוּת, אֲשֶׁר זֹו בּוֹשֶׁה וְחָרְפָה, וַיֵּשׁ לוֹ עוֹד 'רַע-בָּנִים' שְׁעוֹזְרִים לוֹ,
 וּמְאַשִּׁימִים אוֹתִי וְאֵת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׁאֵנוּ רוֹדְפִים אוֹתוֹ, פְּלֹאֵי
 פְּלֹאִים, הַפּוֹף עַל הַפּוֹף! הוּי רֶשַׁע מְרֶשַׁע, טָמֵא מְטָמֵא וְכוּ' וְכוּ',
 אֵלוֹ הַ'רַע-בָּנִים' שְׁהַעֲבִירוּ עַל הַדַּת אֵת אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְעַדּוֹת
 הַמְזֻרָח. וְלִכֵּן כָּל הַזְּמַן הַיְקָר שְׁלִי הוֹלֵךְ בְּהֶבֶל וְרִיק וְלֹא לַחֵם וְכוּ',
 אָבֵל אֲנִי מְקַנֶּה שְׁסוּף כָּל סוּף יִהְיֶה כְּאֵן בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
 לְהַכְעִיס אֵת הַרְשַׁע הַזֶּה וְכוּ', כְּשֶׁאֲנִי מִתְחִיל אֲנִי מְכַרַח לְגַמֵּר וְכוּ',
 בְּוֹדָאֵי יַקַּח זְמַן, אָבֵל מַה לַעֲשׂוֹת? חָבֵל עַל הַזְּמַן הַיְקָר.

סוּף כָּל סוּף יִכְנָסוּ לְגוֹר פַּה מֵאוֹת מְשֻׁפָּחוֹת, וַיִּהְיֶה לְנוּ
 תְּלֻמוֹד-תּוֹרָה לְבָנִים וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת, וְכוּלָּל לְאַבְרָכִים, אָבֵל זֶה
 לוֹקַח לִי כָּל הַזְּמַן הַיְקָר, וְכֹל-כֹּף חָבֵל, אָבֵל מַה לַעֲשׂוֹת, הַמְּקוּם
 הַזֶּה מְקוּם קְדוֹשׁ, וּבִשְׁבִיל זֶה הַעֲמִידוֹ פַּה אֵת הַסֵּמ"ף-מ"ם בְּעֶצְמוֹ,
 רֶשַׁע מְרֶשַׁע, טָמֵא מְטָמֵא, אִישׁ בְּלִיעֵל, חוּטֵא וּמַחְטִיא אֵת הַרְבִּים,
 וְאַשְׁרֵי מִי שְׁאִינוֹ מְסַתְּפֵל עַל פְּרָצוּפוֹ הַטָּמֵא.

וַיֵּשׁ עוֹד לְהֶאֱרִיף, אָבֵל לְקַצֵּר אֲנִי בֵּא.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רנה.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֵל ... גְּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קְבֻלְתִּי אֵת מִכְתָּבְךָ.

הַעֲקָר הוּא שְׁמִחָה, וְצָרִיךְ תְּמִיד לִילֵף עִם פְּנִיִּים שׁוֹחֲקוֹת, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כַּג), שְׁעַל־יְדֵי אֲנַפִּין נְהוּרִין (פְּנִיִּים שׁוֹחֲקוֹת), יְכוּלִים לְרֹאוֹת בְּפָנָיו אֶת פְּנֵי הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא מְקַרֵּב אֵלָיו, וְכֵן אָמַר (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כַּג), שְׁעַל־יְדֵי אֲנַפִּין נְהוּרִין נִצּוּל מֵעֲבוּדָה זָרָה שֶׁל מָמוֹן, כִּי כָּל אֱלוֹ שֶׁנִּפְּלוּ אֵל תּוֹף עֲבוּדָה זָרָה שֶׁל תַּאֲנוֹת מָמוֹן, הֵם תְּמִיד שׁוֹרִין בְּאֲנַפִּין חֲשׂוֹכִין, עֲצָבוֹת וּמְרָה שְׁחוּרָה וְכוּ', וְלִכֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מָה שְׁבִיכְלֶתָּ לְהִרְחִיק מִמֶּךָ הַעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוּרָה וְהָאֲנַפִּין חֲשׂוֹכִים, וְאִז כָּל הַחַיִּים שְׁלָךְ יִלְכוּ כְּבָר בְּצוּרָה אַחֲרָת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבֶתָּךְ כָּל הַיָּמִים...

י"ט רנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֹדֵר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מְכַתְּבֶךָ.

אוֹדוֹת וְכוּ', מָה אָמַר לָךְ! יֵשׁ בְּנֵי־אָדָם שְׁפַל־כֶּף נִפְלוּ בְּפִגְם הַבְּרִית, אֲשֶׁר כָּל אִשָּׁה שָׂרָק עוֹבְרַת בְּרַחֲוֹב, הוּא צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל עֲלֶיהָ וְכוּ', וּמִמֶּשׁ מִשְׁתַּגַּע, וְנִתְקַיְמָה אֶצְלוֹ הַתּוֹכְחָה (דְּבָרִים כח, לד): "וְהִיִּתּוּ מִשְׁגָּע מִמֶּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה", כִּי פֶשׁוּט זֶה שְׁגָעוֹן לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל אִשָּׁה הַעוֹבְרַת בְּרַחֲוֹב, וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רמב), שֵׁיִשׁ אֲנַפִּין דְּקַלְפָּה, שֶׁהֵיכָן שָׂרָק מִסְתּוֹבֵב, הוּא צָרִיךְ לְהִסְתַּכֵּל עַל גְּנֻשִׁים וְכוּ', וְזוֹ פֶשׁוּט מִחֲלָה שֶׁל מִשְׁגָּעִים, כִּי בְּפִרוּשׁ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן לו), שְׁתַּאֲנוֹת נְאוּף מִשְׁגַּעַת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְלִכֵּן צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ תְּמִיד אֶת הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֵׁיִצִּיל אוֹתוֹ מִהַתַּאֲנוּה הַזֹּה, הַעֲקָר זֶה תִּפְּלָה וְאִמּוּנָה, שְׁמִבְטָלוֹת אֶת הַתַּאֲנוּה הַזֹּה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רנז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שֶׁשָּׁאֲלָתָּ — אֵיךְ זוֹכִים לִילָדִים טוֹבִים?

מָה אָמַר לְךָ! זוֹ בְּרָכָה מִיַּחְדָּת, הֵינּוּ לְהוֹלִיד — זוֹ בְּרָכָה אַחַת, וְלִזְכוֹת לִילָדִים טוֹבִים — זוֹ בְּרָכָה שְׁנִיָּה.

הִיא אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁהָיוּ לוֹ יְלָדִים טוֹבִים, יֵרְאִים וְשְׁלָמִים וּמְשֻׁמְעִים וְכוּ', וְשָׂאָלוּ אוֹתוֹ: אֵיךְ זָכִיתָ לָזֶה? עָנָה וְאָמַר: מָה אַתָּם חוֹשְׁבִים, זֶה צָמַח לִי מִהַעֵץ? אֲלֵא כֹל יוֹם מִלְּאֲתֵי אֶת הַכֶּפֶף שְׁלִי עִם דְּמַעוֹת, שֶׁיְהִיוּ לִי יְלָדִים טוֹבִים, יֵרְאִים וְשְׁלָמִים, וְרַחֲצֵתִי אֶת פְּנֵי עִם הַכֶּפֶף הַמְּלֹאָה דְּמַעוֹת.

הָרַב הַקְּדוֹשׁ מְסַאֲטָמָאֵר זי"ע יַעֲזֵב פֶּעַם לְאַחַד, שֶׁיִּקּוּם בְּכָל יוֹם קֹדֶם אוֹר הַיּוֹם, וַיִּקַּח תְּהִלִּים, וַיִּשְׁפֹּף דְּמַעוֹת כַּמִּים בְּעֵבֹר יְלָדִים, וְשֶׁיְהִיוּ שְׁמוֹרִים מִהַחֲטָא, וַיִּזְכֶּה לְהַצְלִיחַ עִמָּהֶם.

הַכֶּלֶל, שֶׁצָּרִיכִים הַרְבֵּה רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים לְשִׁפּוֹף דְּמַעוֹת כַּמִּים בְּכָל יוֹם עַל זֶה.

וּבְכִלְל טוֹב מְאֹד לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְהַתְּבוּדָד הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל דְּבָר, וְזוֹ הַמַּתְנָה שֶׁקַּבְּלָנוּ מִרַבֵּנוּ ו"ל, שֶׁעַל כָּל דְּבָר צָרִיכִים לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְּחַנֵּן בְּמַתְנַת חֲנֻם דִּיקָא, וְלֹא לְדַחַק אֶת הַשְּׁעָה (עֵזֶן לְקוּטִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ', וְסִימָן קצו), שֶׁאֲסוּר לְדַחַק שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ מְכַרְח לַעֲזוֹר לוֹ וְכוּ', רַק יִבְקֵשׁ בְּרַחֲמִים וּבְתַחֲנוּנִים, וְאִם יִתֵּן — יִתֵּן, וְאִם לֹא — לֹא, כִּי אֲסוּר לְדַחַק אֶת הַשְּׁעָה.

מִי שֶׁמְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְחַיּוֹת עִם תְּפִלָּה, כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ הוֹלְכִים

יח אֲשֶׁר י"ט רנח — י"ט רנט בנחל

כָּבֵד אַחֲרַת, הוּא אֶף פַּעַם לֹא בִכְעַס וְכוּ', אִינוּ נִכְנָס בְּלַחֲץ וְכוּ',
אִינוּ נַעֲשֶׂה עֲצָבָנִי וְכוּ', כֹּל דְּבָר הוּא מִבְּקָשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבֶתְךָ כֹּל הַיָּמִים...

י"ט רנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

תִּכְנִיס בְּדַעְתְּךָ תָּמִיד, אֲשֶׁר רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהִיג אֶת
הָעוֹלָם, וְלִכְן אֵין לָךְ מָה לְפַחַד מִשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעֲוֹלָם, וְזֶה מָה שְּׁאַנּוּ
מִבְּקָשִׁים בְּכָל יוֹם: "לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שְׂדֵי, וְכָל בְּנֵי בָשָׂר יִקְרְאוּ
בְּשִׁמְךָ, יִכִּירוּ וַיִּדְעוּ כֹּל יוֹשְׁבֵי תְּבֵל, כִּי לָךְ תִּכְרַע כֹּל בְּרִךְ" וְכוּ', וְאֵל
כֹּל זֶה תִּזְכֶּה רַק עַל-יְדֵי רַבּוּי שִׂיחָה וְתַפְּלָה, לְהַרְגִיל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר
הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִכְפִּישִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ
אֶל רַעְהוֹ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְזוֹ הַמַּתְנֶה קַבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל, וְרַק מְשִׁיחַ
צְדִיקָנוּ יִכְנִיסוּ בְּכָל הָעוֹלָם כָּלוּ. וְלִכְן רְאוּי לָנוּ לְשַׂמַּח, שְׂזַכִּינוּ
לְהַתּוֹדֵעַ מִרַבְּנוּ ז"ל, וְעֲלִינוּ לְצִיַּת אוֹתוֹ, וְרַק זוֹ נִקְרְאת הַתְּקַרְבוֹת
אֵלָיו, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁאִינוּ מְטַעֶה עֲצָמוֹ כִּלְל בְּזֶה הָעוֹלָם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ עִם הַטָּשָׁק לְמַעַן בְּנִית מִקְוֶה טְהוֹרָה

וְכוּ'.

מה אמר לך! אין עוד צדקה יותר גדולה מזו, פי ידוע אֲשֶׁר פעם הגיע הצדיק הקדוש רבי נחום מטשננוביל זי"ע לאיזו עיר, ואמרו לו, שאין שם מקנה טהרה וכו', ולא נח ולא שקט עד שעשה התעוררות להתרים אנשים, ורבים ככלם היו עניים, ולכן לא הצליח לגייס את הכסף הנצרך לבניית מקנה, ועל-כן הכריז שהוא מוכר את העולם הבא שלו, ותכף-ומיד קפץ איזה עשיר, וקנה את העולם הבא שלו בעבור שלש-מאות רייניש, שהוא סכום אדיר בימים ההם, שבזה היו יכולים לבנות מקנה שלמה, ועשו קנין במקרה גמורה וכו'. למדים מכאן מה זו מסירות נפש בעבור בניית מקנה טהרה, עד שהצדיק הקדוש הזה מכר את העולם הבא שלו, העקר שיהיה מקנה טהרה וכו'.

מה אמר לך! ופה ביבנאל יהיה "רב", שלא יהיה אכפת לו שתהיה מקנה טהרה, ועוד מוסר אותי, שאני בונה מקנה טהרה, הנשמע דבר כזה?! אוי לו ואוי לנפשו, טמא מטמא, חוטא ומחטיא את הרבים, אדם רשע מרשע שנקרא "רב", הוא המונע מקנה טהרה, וגדל הצרות שאנשי שלומנו סובלים ממנו, זה אין לתאר ולשער כלל.

הנה מסר הרשע את ... גרו יאיר, כאלו עקר שני עמודים של הערוב, בשעה שההוא רצה לתקן את הערוב שהיה קרוע, הלך "הרב" ומסר אותו, כאלו הוא עקר שני עמודים וכו', ולמזלנו הרב, היה השופט דרוזי, והוא עלה על זה שהכל שקר וכזב, וקרע את התיק ובטל את המשפט, מי היה מאמין דבר כזה?! והרשע הזה עוד מסתובב חפשי, ומספר שאנשי שלומנו רודפים אותו... אם זה לא היה מצחיק היו צריכים לבכות, שטמאים ורשעים כאלו נעשו 'רע-בנים', שהם מעבירים על הדת אנשים תמימים, אין מקנה טהרה לנשים, אין ערוב, אין פשרות, ולנו הוא עוד מונע לתקן את הערוב, ולבנות מקנה, ולהביא שוחט ירא שמים וכו' וכו'.

וְלָכֵן בָּזָה שְׂאֵתָהּ עוֹזֵר לִי לְבָנוֹת מִקְּוֵה טְהָרָה לְנָשִׁים בְּהַחֲבֵא
כְּמוֹ בְּרוּסְיָה מִמָּשׁ, תְּבוֹא עָלֶיךָ בְּרָכָה, וּבְזָכוֹת הַמְּצִנָּה שֶׁל טְהָרָה,
תִּזְכֶּה לִישׁוּעָה עֲבוּר יְלָדֶיךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף מִקְּוֵה טְהָרָה זֶה זָכוֹת
גְּדוּלָה לְמַעַן טְהָרַת הַמְּשֻׁפָּחָה שֶׁיִּוָּלְדוּ יְלָדִים וְכוּ', וְלָכֵן בְּזָכוֹת זֶה,
יְהִי לָךְ לְבִסוּף נַחַת מִיְלָדֶיךָ, וְזֶה אֶצְלִי בְּרוּר, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מְשַׁלֵּם מְדָה כְּנֹגֵד מְדָה.

וּבְיָדָי הִרְשַׁע הִזָּה שְׁקוּרָא עֲצָמוֹ "רַב", לְבִסוּף יִקְבַּל עָנְשׁוֹ [וּמִי
יודע עוד כמה שנים נצטרך לסבל ממנו? ! אַבְל זֶה בְּרוּר, שֶׁלְּבִסוּף
יִתְבַטַּל לְגַמְרֵי בַעֲנֵשׁ קִשָּׁה].

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

י"ט רס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי הַמְּחַלְקַת שְׁנֵתְהִיָּה עָלֶיךָ וְכוּ'. מָה אָמַר לָךְ ! עֲכָשׁוּ רְאִיתִי
אֶת סְפוּרֵי הַתּוֹלְדוֹת שֶׁל הָרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי נִתָּן אֲדֹלְעֵר זִי"ע (רַבּוֹ שֶׁל
הַחֵתֶם-סוּפֵר), שֶׁהָיָה כַּחוֹ גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד בְּקַבְּלָה מַעֲשֵׂית וְכוּ', וְהָיָה
אִישׁ אֱלֹקִים קְדוֹשׁ הוּא, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן רָדְפוּ אוֹתוֹ רְשָׁעִים אַרוּרִים
עַד חֲרָמָה וְכוּ', וְכֵן מוּבָא מִכְּתָב מְרַבִּי אֶלְעָזָר ז"ל בְּנוֹ שֶׁל הָרַבִּי
אֶלִימֶלֶךְ זִי"ע (נִדְפַס בְּסוּף סֵפֶר "נַעַם אֶלִימֶלֶךְ"), בְּשֵׁם אָבִיו הַקְּדוֹשׁ,
שֶׁכָּל הַצְּדִיקִים הַקְּדוֹשִׁים עָבְרוּ מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת מְאִינְשֵׁי דְלֹא מְעֵלִי,
מְאִנְשֵׁים פְּחוּתֵי עֶרְךָ וְכוּ', וְלָכֵן חֲזַק וְאַמֵּץ מְאֹד, וְאַל תִּשֵּׂים לֵב לְכָל
פְּחוּתֵי עֶרְךָ טְמָאִים וּמְטָמָאִים בְּפָגַם הַבְּרִית שְׁחוּלְקִים עָלֶיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

י"ט רסא.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י"ד כסלו ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רָאָה לְחֵדֶשׁ עֲצָמְךָ בְּכֹל יוֹם וּבְכֹל שָׁעָה וּבְכֹל רִגַע, כַּאֲשֶׁר לְמַד אוֹתָנוּ רַבֵּנוּ וְ"ל, כִּי כָּל שִׂיחָה וְשִׂיחָה שֶׁשָּׁח וְדִבֵּר אֶתְנוּ, הִיָּה עַל תְּכָלִית אַחַת — שְׁנֵנִזְכָּה לְחִקּוֹת אוֹתוֹ, וְאָמַר (שיחות-הַר"ן, סימן כו), שְׁאֲצִלוֹ הַדֶּרֶךְ, שֶׁתִּכְרַחֲמִיד כְּשֶׁעוֹבֵר מִשָּׂהוּ וְכוּ', הוּא כְּבָר מַעֲבִירוֹ מִדַּעְתּוֹ כְּאֵלוֹ לֹא הִיָּה וְכוּ', כִּי הָעֶקֶר הוּא הַתְּחִדְשׁוֹת, וְאֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ אָמְרוּ, שְׁנָה סוּד מָה שֶׁאָמַר (תַּיִּמוֹהַר"ן, סימן רמז): 'חֵדוּשׁ כְּמוֹנֵי עֲדוּן לֹא הִיָּה בְּעוֹלָם', שְׁנָה סוֹבֵב עַל עֲנִינֵי הַתְּחִדְשׁוֹת, שְׁזוֹ הַדֶּרֶךְ חֵדְשָׁה בְּעוֹלָם לְהַרְגִיל עֲצָמוֹ לְשִׁכַח אֶת הָעֶבֶר, וְלַעֲשׂוֹת בְּכֹל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֵדְשָׁה, וְאָמַר (שיחות-הַר"ן שם): אֲצִל הָעוֹלָם שִׁכְחָה הוּא חֶסְרוֹן, אֲבָל אֲצִלִּי הוּא מַעֲלָה גְדוֹלָה, אִיךְ שֶׁעוֹבֵר שׁוֹכַח, וְלִכֵּן אֵין זֹו עֲצָה תְּמִיד לְזַכֵּר אֶת הַרְעוֹת וְהָעוֹלוֹת שֶׁעָשׂוּ לָךְ וְכוּ', אֶתָּה סֶתֶם אוֹכַל אֶת הַלֵּב בְּעֶבֶר זֶה בְּחֻנָּם, וְשׁוֹם דְּבָר טוֹב לֹא יֵצֵא לָךְ מִזֶּה, רַק תְּבַטֵּל מִתּוֹרָה וּמִתְפִּלָּה וְהָעֶקֶר מִשְׁמַחָה, כִּי בְּכֹל פַּעַם רַק תִּשְׁמַע אֶת הָעֶבֶר וְכוּ', וּמָה זֶה עֲשָׂה לָךְ וְכוּ', וְכִךְ תְּבַלֶּה אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר שֶׁלָּךְ בְּשִׁטּוֹת וּבְמֶרְמוֹר, וְהִבֵּן.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

י"ט רסב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י"ד כסלו ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי לְצֵאת וּלְמַחֹת בְּיַבְנָאֵל עַל חֲלוּל שַׁבַּת וְכוּ', קִדְּם יֵשׁ שָׁם
 "רַב", שֶׁהוּא אַחֲרָאֵי וְכוּ', וּלְצַעֲרֵנוּ הִרְשַׁע הַזֶּה עוֹד מְעוֹדֵד אוֹתָם
 כְּדֵי לְהַכְעִיסֵנוּ וְכוּ', אֲשֶׁר אֵי-אֶפְשֶׁר לְהֶאֱמִין שִׁישׁ דְּבַר כְּזֶה וְכוּ',
 אֲבָל זוֹ מְצִיאֹת! הַמְּסִית וּמְדִיחַ הַזֶּה אֵינּוּ בּוֹחַל בְּשׁוֹם דְּבַר שְׁבַעֲוֹלָם
 לְהַכְעִיסֵנוּ. וְשֵׁנִית — בְּפִרוּשׁ כְּתַב הַרְמַב"ם (פָּרָק ל' מֵהַלְכוֹת שַׁבַּת, הַלְכָה
 טו), שֶׁמְחַלֵּל שַׁבַּת בְּפִרְהֶסְיָא יֵשׁ לוֹ דִּין שֶׁל גּוֹי גָּמוּר; וְאִם-כֵּן לְמָה
 לְצֵאת לְמַחֹת נִגְדַּ גּוֹיִים?! שִׁישְׁבְּרוּ אֶת הָרֹאשׁ וַיַּעֲשׂוּ כָּל מָה
 שְׂרוּצִים, וְהֶאֱלָה וְהֶקְלָלָה עַל רֹאשָׁם (שְׁמוֹת לֵא, יד): "מְחַלְלֵיהָ מוֹת
 יוֹמֵת" וְגו', וְכֵן כְּתַב הַרְמַב"ם (פָּרָק ג' מֵהַלְכוֹת מַעֲשֵׂה הַקְּרִבְנוֹת, הַלְכָה ג'):
 מְחַלֵּל שַׁבַּת בְּפִרְהֶסְיָא אֵין מְקַבְּלִין מִמֶּנּוּ קְרִבְּן כָּלֵל; וְלִכֵּן מָה לָּנוּ
 וּלְצָרָה הַזֹּאת?! הִרִי "הַרְבַּ הַמְּקוֹמִי" רַק רוֹצֵה שִׁיְהִיו כְּאֵן קֶטְטוֹת,
 וְיָבִיא מִשְׁטָרָה, וַיְהִיו מְאַסְרִים וְכוּ', מַכּוֹת רַצַּח כְּדִרְכָּם וְכוּ', וְהוּא
 יַעֲמֵד מֵהַצַּד וַיִּצְחַק... אֲנִי מַכִּיר אֶת הַנְּבִלָה הַזֹּאת טוֹב טוֹב וְכוּ', כְּבָר
 כְּמָה פְּעָמִים עָשׂוּ הַפְּגָנָה לְפָנַי בֵּיתִי, וְהַכֵּל בְּיַזְמַת "הַרְבַּ", וְאֲנִי
 הוֹרִיתִי לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — "אַל תִּצְאוּ וְאַל תִּתְגַּרוּ עִמָּהֶם וְכוּ',
 וּבְכָלֵל לֹא לְשִׁים לֵב אֶל כָּל הַפְּגָנָה" וְכוּ', וְהֵם הִתְפּוֹצְצוּ וַצְעִקוּ:
 "בּוֹאוּ וְתִתְנַכְּחוּ עִמָּנוּ" וְכוּ', וְאֲנַחְנוּ לֹא הִתְיַחֲסֵנוּ אֲלֵיהֶם כָּלֵל וְכוּ',
 וּלְבִסוּף הִלְכוּ בְּבִשְׁת פָּנִים, וְשׁוֹם דְּבַר לֹא קָרָה. וּפְעַם בָּאוּ לְמַעְלָה
 מִשְׁבַּע-מֵאוֹת שׁוֹטְרִים עִם מְכוּנָה לְשַׁפֵּךְ מִים צְבוּעִים וְכוּ', נִגְדַּ
 הַפְּגָנָה וְכוּ', וּבִין הַשׁוֹטְרִים הָיוּ כָּל מֵינֵי וְכוּ', כִּי "הַרְבַּ" אָמַר לָהֶם,
 שְׂאֵנוּ מְתַכְּנְנִים הַפְּגָנָה גְּדוּלָה... וְלֹא הָיָה וְלֹא דְבִים וְלֹא יַעַר, הֵם
 חֲכוּ וְחִכּוּ, עַד שֶׁהִלְכוּ בְּבִשְׁת פָּנִים וְכוּ', וְלִכֵּן עֲצַתִּי אֲמוּנָה — רַק
 לְשַׁבַּת וְלִלְמַד וְלִהֲתַבּוֹדֵד, וְלֹא לַעֲשׂוֹת שׁוֹם עֵסֶק עִמָּהֶם כָּלֵל וְכוּ',
 וְאֲנַחְנוּ לֹא נִצָּא לְמַחֹת, וְלֹא נָרִיב עִם אֶף אֶחָד, וְרַק כֶּף נִצְלִיחַ, יִרְאוּ
 עֵינֵינוּ וַיִּשְׁמַח לִבֵּנוּ בִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, שִׁיכְנִסוּ כְּאֵן לְגוֹר עוֹד מֵאוֹת
 מִשְׁפָּחוֹת, וְאֶף שְׂזָה נִרְאָה כְּחֵלוֹם, אֲבָל זֶה יִתְגַּשֵּׁם בְּמִשְׁךְ הַשָּׁנִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמֵךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

י"ט רסג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י"ד פסלו ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנֶכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רק חזק ואמץ, ותראה לא להשבר משום דבר שבעולם, ראה להכניס את כל בלך רק באמונה הקדושה, ועקר האמונה זה בלי שכל ודעת, כי שכל ודעת זה הפוף אמונה, כי מה שמבין, על זה לא צריכים אמונה, ואמונה זה רק על דבר שלא מבינים, ועל זה צריכים התחזקות עצומה מאד, כי טבע של האדם — שרופה להבין כל דבר בשכלו, ואמונה היא הפוף הדעת והשכל. ואמר הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע: כל ההשגות שזכיתי להשיג ואחר כל הגלויים שנתגלו אלי, אני מאמין כמו פתי, 'איך בין א נאר, און איך גלייב'; כי זו שלמות האמונה, ומחמת שבני-אדם אינם יודעים דבר זה, מחמת זה נכנסים בכל מיני קשיות וספקות ומתהררים אחריו יתברך, שזו הקלפה הכי קשה.

והנה מוצאים שאין אמה ולשון שלא התחילו עם עם ישראל: פרעה שעבד אותם, בלעם עמון ומואב וכו', החטיאו אותם וכו', ולמה הקדוש-ברוך-הוא צנה דיקא את עמלק למחוק (שמות יז, טז): "מלחמה להנני"ה בעמלק מדר דר", מפני שעמלק הנה מחקר וכופר (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן יט), והכניס כפירות בעולם (שמות יז, ז): "היש הנני"ה בקרבנו אם אין", כי הספקות באמונה ובדרכי השם יתברך, זה גרוע יותר מהכל, וזה (שמות יח, א): "וישמע יתרו", ופרש רש"י: מה שמועה שמע ובא? קריעת ים סוף ומלחמת עמלק, והינו הן, כי עמלק הכחיש לגמרי קריעת ים סוף, כי איתא: בשעה שנקרע הים, באו אמות העולם אל עמלק, ושאלו אותו: מה אתה אומר עכשו? והכחיש הכל, ואמר שהכל הנה טבע, מקרה ומזל, וזה הנה חטאו.

הַכֶּלֶל, שְׁשֵׁלְמוֹת הָאֱמוּנָה — לְזֶרֶק לְגַמְרֵי אֶת הַשֶּׁכֶל, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן לג): אֶצֶל הָעוֹלָם אֱמוּנָה הוּא דָבָר קָטָן, אֲבָל אֶצְלֵי הָעֶקֶר הוּא הָאֱמוּנָה, וְעֶקֶר הָאֱמוּנָה כְּמוֹ שֶׁהַנְּשִׁים וְהַיְלָדִים מֵאֲמִינִים, הֵינּוּ בְּלִי שׁוּם שֶׁכֶל וְדַעַת. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סימן ה'): הָעֶקֶר הוּא הָאֱמוּנָה, וְצָרִיכִים לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֶצְמוֹ הַיְכָן הוּא אוֹחוֹז בְּאֱמוּנָה, פִּי יֵשׁ סוּבְלֵי חֻלָּאִים, שְׁעֶקֶר הַסֶּבֶל שֶׁלָּהֶם זֶה רַק מַחֲמַת חֶסֶד אֱמוּנָה, וּבִפְרָט חוּלֵי הָעֶצְבִּים (נְעֵרוּיִן קְרֵאנְקֵיִט), זֶה בָּא מַחֲמַת חֶסֶד אֱמוּנָה, פִּי הַמֵּאֲמִין הָאֲמִתִּי, שְׁמֵאֲמִין שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינּוּ נַעֲשֶׂה מֵעֶצְמוֹ אֶלָּא בְּהַשְׁגַּחַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, אִזּוֹ אֵף פַּעַם לֹא הָיוּ נִכְנָסִים בְּשׁוּם לַחֵץ, וְלֹא הָיוּ נִשְׁבָּרִים מִפְּגְעֵי וּמִקְרֵי הַזְּמַן, אֶלָּא הָיוּ בָּאִים בְּכֹל פַּעַם אֶלָּו יִתְבַּרֵּךְ, וְהָיוּ שׁוֹפְכִים אֶת לִבָּם אֶלָּו יִתְבַּרֵּךְ בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כְּמוֹ יֶלֶד קָטָן שֶׁמִּסְפָּר הַכֹּל לְאָבִיו, וּמֵה שְׁצָרֵיךְ מִבְּקֵשׁ מֵאָבִיו בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת, וְזוֹ הַרְף רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא בְּאֲשֶׁר חֲדָשִׁים מִקְרוֹב בָּאוּ אֵלָיו, שֶׁחֲזָרוּ בְּתַשׁוּבָה, שֶׁהָיוּ קֹדֶם בְּלִמּוּדִים זָרִים שֶׁל חֲקִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, שֶׁלְּמַדּוֹ בְּאוּנִיבֶרְסִיטֵה חֲכָמוֹת וְהַשְּׁפָלוֹת וְכוּ', וְעַכְשָׁו לּוֹקְחִים אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמֵהַפְּכִים אֶת זֶה בְּלִשׁוֹנוֹת שֶׁל הַשְּׁפָלָה וְכוּ', וְחוֹשְׁבִים שֶׁכֵּן יִקְרָבוּ בְּנֵי-אָדָם אֶלָּו יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵינֶם יוֹדְעִים שְׂאֲדָרְבָּה, עִם לִשׁוֹנוֹת כְּאֵלוֹ רַק מִסְבָּכִים בְּנֵי-אָדָם, וּמִבְּלִבָּלִים אוֹתָם יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְכוּ', אֵינֶם יוֹדְעִים, שֶׁכֹּל עֲנִינֵי אֱמוּנָה זֶה בְּלִי שׁוּם שֶׁכֶל וְהַשְּׁפָלוֹת וְחֲקִירוֹת כְּלָל.

אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזוֹכָה לְהִיּוֹת אִישׁ תָּם וִירָא אֱלֹקִים, מְרַבֵּה לְהַתְּפַלֵּל אֶלָּו יִתְבַּרֵּךְ אֶת הַשֶּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחֵרִית, מִנְחָה, מְעֵרִיב, וְאוֹמַר הַרְבֵּה תְהִלִּים וְתַחֲנוּנוֹת וּבִקְשׁוֹת, תִּקְוֵן חֲצוֹת, וְתִקְוֵן קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטָּה כְּפִי נֶפֶשׁ הָאָרִיז"ל, וְסֹדֵר בְּרֶפֶת-הַמְּזוֹן, וְכֹל מִיַּנִּי בְּרִכּוֹת בְּכֻנָּה גְּדוֹלָה [אָמְרוּ עַל הָרַב הַקְּדוֹשׁ מִצְאָנּוּ ז"ע בַּעַל דְּבָרֵי חַיִּים], שֶׁהִיא אוֹמֵר בְּרֶפֶת "אֲשֶׁר יִצֵּר" בְּרַעַשׁ וּבִקְוֹל וּבְהַתְּלַהֲבוֹת יוֹתֵר מִמֶּה שְׁאוֹמְרִים תְּפִלַּת "וַיִּתְּנָה תְּקֵף" בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה. וּפַעַם אָמַר לוֹ אֶת זֶה אָדָם, וְצַעַק עָלָיו: גְּלֵאגֵּאן "וַיִּתְּנָה תְּקֵף" זֶה פִּיּוּט, אֲבָל "אֲשֶׁר יִצֵּר" זֶה בְּרַכָּה שֶׁתִּקְוֵנוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים]. וּבְאֵמַת רַבְּנוּ ז"ל רָצָה שְׁנַרְבֵּה

בְּעִבּוּדַת הַתְּפִלָּה וְהַשִּׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וְנִרְכָּה בְּזֶה מְאֹד, וּמִלְבָּד
זֹאת לְלַמֵּד הַרְבֵּה תוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּתַמִּימוֹת וּבִפְשִׁיטוֹת כְּפִי סֵדֶר-
דֶּרֶךְ-הַלְמוּד שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל (עֵינֵי שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן עו): וְלְהַרְבּוֹת בְּקִיּוֹם
מִצְוֹת מְעֻשִׂיּוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת,
אוֹת שְׂמֵחָה, סִימָן א'): כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מִצְוָה בְּשִׂמְחָה, סִימָן שֶׁלְבוֹ שָׁלֵם
עִם אֱלֹקָיו, וְכָל מִצְוָה וּמִצְוָה שְׂזוֹכִים לָקִים, צְרִיכִים לְשִׂמְחָה עֲמָה עַד
מְאֹד: צִיצִית, תְּפִלִּין, מְזוּזָה, כְּשֵׁרוֹת הַמְּאָכְלִים וְכו', שַׁבָּת, מוֹעֲדֵי
הַשָּׁנָה וְכו', אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנֵּס דְּבָרִים אֵלּוּ בְּלִבּוֹ, כִּי רַק זֶה מֵה
שֶׁיְלֹוּהוּ אוֹתָנוּ לְנִצָּח.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ בְּאַהֲבָה רַבָּה עַד מְאֹד...

י"ט רסד.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד פְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַק חֲזוּק וְאַמִּץ, וּרְאֵה לְדַבֵּק עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַמִּיד תִּצְיִיר
בְּדַעְתְּךָ, אֵיךְ שֶׁכָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ הוּא אוֹר אִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְאַתָּה
נִמְצָא בְּתוֹךְ הָאוֹר, וְהָאוֹר מְסַבֵּב אוֹתְךָ מְכֹל הַצְּדָדִים. וְאָמַר רַבֵּנוּ
ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן נה), שֶׁהָאָדָם צָרִיךְ לְהִגִּיעַ בְּעֵת הַתְּפִלָּה
לְבִטּוּל כְּזֶה, עַד שֶׁגַּם אֵת עֲצָמוֹ לֹא יִרְאֶה וְלֹא יִרְגִישׁ, שֶׁזֶּה הַשְּׁלֵמוֹת
— לְבוֹא לְבִטּוּל כְּזֶה, עַד שֶׁלֹּא יִרְאֶה וְלֹא יִרְגִישׁ שׁוֹם דְּבָר רַק אֵת
אֲמַתַּת מְצִיאָאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁזּוֹכֶה לְהִגִּיעַ לְבִטּוּל כְּזֶה, שֶׁאֵינוֹ
רוֹאֶה וְאֵינוֹ שׁוֹמֵעַ וְאֵינוֹ מְרַגֵּשׁ רַק אֵת אֲמַתַּת מְצִיאָאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁאֵז
יְפִלוּ כָּל שׁוֹנְאָיו תַּחְתָּיו, וַיִּזְכֶּה לְרֵאוֹת בְּשׁוֹנְאָיו מֵה שֶׁהֵם רְצוּ לְרֵאוֹת
בוֹ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רסה.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י"ד כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

צריך שתדע, כי כל מי שבא אל ברית, מוחלין לו על כל עוונותיו, ובשעה שמזכירים: "זה הכסא של אליהו הנביא זכור לטוב", צריכים לידע ולהאמין, שאז אליהו נכנס בנדאי, ומתישב על הכסא, וזכי הראות רואים אותו, ואז הוא הזמן לבקש מבעל הרחמים, שיחוס וירחם עליו, והתפלה שמתפללים בעת שהתינוק נמצא בחיקו של אליהו הנביא, מאד מאד מקבלת בשמים, ולכן אשרי מי שרץ אחר כל ברית, כי אז נכון לבו יהיה, שימחלו לו על עוונותיו, וסנדק ראוי שיחזר בתשובה, כי הרי נעשה מזבח שעליו מקריבים קרבן, והתינוק הוא אז קרבן, ולכן ראוי לקחת סנדק, שאנו יודעים בנדאי שהוא ירא שמים ודבוק בו יתברך, וישמר מאד לא לתן למחלל שבת שיהיה סנדק, שהוא פגם גדול להתינוק.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רסו.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י"ד כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אַל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! צרתך היא צרה גדולה וכו', אבל אין זו עצה לפל ביאוש ובדכאון, ולהכניס במטה ולחכות למות וכו', אדרבה, אם כל-כך מר לך, עצתי אמונה שקבלנו מרבנו ז"ל, שהולכים

בְּמָקוֹם שֶׁאֵין שָׁם בְּנֵי-אָדָם, וְשׁוֹפְכִים דְּמַעוֹת פְּמִים, וּמִבְקָשִׁים רַחֲמִים מִבְּעַל הַרְחָמִים, שְׂיַחֲסוּ וִירַחֲסוּ עֲלֶיךָ, וַיּוֹצִיא אוֹתְךָ מֵאֶפְלָה לְאוֹר גְּדוֹל, מִצָּרָה לִישׁוּעָה גְדוֹלָה וְכוּ', וְאֲנִי מִכְרַח לֹאמַר לָךְ, כִּי מֵה שֶׁתִּפְלֶה פּוֹעֵלֶת, שׁוֹם דָּבָר בְּעוֹלָם אֵינוֹ פּוֹעֵל, וְחָבֵל מְאֹד מִי שֶׁמְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, שְׂיִפֵּל כָּל-כֶּף בִּיאוּשׁ וּבְדַכְּאוֹן, וַיִּשְׁרֶה בְּפִתְחֵי וְכוּ', אוֹ שֶׁאֵתָּה בְּכֻלָּל לֹא מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אוֹ שֶׁאֵתָּה לֹא מְצִיְתוֹ וְכוּ', זֹאת עָלֶי לֹאמַר — מֵה לָךְ נִרְדָּם, קוֹם קְרֵא אֵלָיו? תִּתְּבַרֵךְ, וְתִשְׁפָּךְ אֶת לְבַבְךָ הַנִּשְׁבָּר אֵלָיו? תִּתְּבַרֵךְ, וְאִז תִּרְאֶה יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת, כִּי תִפְלֶה עוֹלָה בְּמָקוֹם שֶׁאֵף אֶחָד לֹא עוֹלָה וְכוּ' וְכוּ'.

הַמְצַפָּה לְרֵאוֹתְךָ בְּקֶרֶב...

י"ט רסז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְּבַרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אֲנִי לֹא מֵבִין מֵה אֵתָּךְ, נִכְשַׁלְתָּ בְּעֶבְרוֹת כָּל-כֶּף חֲמוּרוֹת וְכוּ', וּבְמָקוֹם לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה, אֵתָּה עוֹסֵק בְּמַחְלָקֶת וּמְרִיבוֹת וְכוּ', וּמִתְעַרֵּב עַל רִיב לֹא לָךְ וְכוּ', מָה אֵתָּךְ?! הֲאִם אֵתָּה לֹא קוֹלֵט שְׂאֵם לֹא תִחְזֹר בְּתִשׁוּבָה, תִּקְבַּל מִכָּה כְּזוֹ שְׁלֹא חִלַּמְתָּ וְכוּ', מָה אֵתָּה חוֹשֵׁב, שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְתִרְנָן? הֲלֹא חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּבֹא קָמָא נ.): כֹּל הָאוֹמֵר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא וְתִרְנָן, יִתְרוֹ מַעֲזוֹ וְכוּ'; בּוֹדֵאי מוֹעִילָה תִשׁוּבָה, אֲבָל בְּעַל תִּשׁוּבָה צָרִיף לְשִׁבְתָּ בֵּין תַּנּוּר וְכִיּוּרִים, וְלֹא לְהִתְעַרֵּב בְּמַחְלָקֶת וְכוּ', וּמִכָּל שֶׁכֵּן לֹא לַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים וּמַחְלָקֶת, וּבְפָרֵט בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְדוּשִׁים, שֶׁהַסֵּמ"ף-מ"ם אוֹרֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד שֶׁמְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל. וְלִכֵּן רְאֵה לְחֹזֵר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְשֵׁב בַּפְּנֵה שְׁלֵךְ, וְתַעֲסֵק רַק בְּתוֹרָה וּבִתְפִלָּה, וְאֵל תִּתְעַרֵּב בְּשׁוֹם דָּבָר יוֹתֵר, כִּי לֹא יֵאבֶה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא סֶלַח לָךְ.

מה אתה חושב, העולם הפקר? ! פתאם יבוא גם יומך, ובאילו פנים תחזור חזרה למעלה וכו'? ! עם חטאים מגנים כאלו של זנות? ! של נדה, שפחה, גוייה, זונה וכו', מה אתה חושב אני לא יודע את מעשיך? ! מילא, אם אדם חוזר בתשובה, על הכל מועילה תשובה, אבל אחד שעבר על אסורי כריתות, אסורי סקילה וכו', הוא עוד יתערב במחלקת? ! הוא יגיד ויאמר דעות — מי פן ברסלבר ומי לא ברסלבר? ! האין אתה מתבייש? ! הרי כל הקלפות שפראת מרבוץ עוונותיך וכו', מסבבות אותך, והן מלוות אותך, ונפי הראות רואים איך פשאתה הולך, רבבות רבבות קלפות מסבבות אותך, פמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קמא), ולדעתי, ראה תכף-ומיד לעזוב הכל וכו', אל תהיה ראש ומנהיג וכו', אל תהיה לי ראש הקהל וכו', וראש המדברים וכו', ושב בין תנור וכירים וחזור בתשובה שלמה, ואז שב הקדוש-ברוך-הוא ומחל לך.

המצפה שתחזור בתשובה שלמה...

י"ט רסח.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישלח, י"ד כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

זו מציאות ועבודה, שכל העולם כלו בלי הקדוש-ברוך-הוא זהו שקר אחד גדול, אבל אנשים אינם יודעים, שכל העולם כלו זה בעצמו הקדוש-ברוך-הוא, פי בלי הקדוש-ברוך-הוא, אין לעולם שום קיום. בשביל זה נקרא העול"ם לשון העל"ם, אף אחד אינו יודע, שדומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא, בשביל זה אנשים יש להם מח קטן ורבים ביניהם, וכל אחד מחפש

כבוד, כל אחד רוצה להיות ראש ומנהיג, וכל אחד רוצה להשפיל את השני, לשבר את השני, וחושב שהוא יצליח, והוא שוכח מה שכתוב (תהלים ב, ד): "יֹשֵׁב בְּשָׁמַיִם יִשְׁחַק", הקדוש-ברוך-הוא יושב וצוחק — "טפשים, בלעדי יהיה לכם קיום?! הרי כל כלה זה אני, מי זה אני? "אני הנה" לא שנית" (מלאכי ג, ו), הקדוש-ברוך-הוא הוא נקרא אני. רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן כב): אני זה הנשמה, הנשמה זה חלק אלוך ממעל, אז כל העולם פלו בלי הקדוש-ברוך-הוא זהו שקר אחד גדול. רבנו ז"ל אומר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן נא), שאחר שיש כבר בריאה, משם נמשך השקר, וכל אדם צריך לעבד רק על נקדה אחת, לקחת את הבריאה ולקשר את זה אל קדם הבריאה, לקחת את כל העולם פלו — דומם, צומח, חי, מדבר, ולקשר את זה אל הקדוש-ברוך-הוא, זה נקרא אמת, אחרת הפל הכל הבלים, אז אני צריך לעשות חשבון מכמה פרעושים שגם הם פלום, זה ההסתרה שבתוך הסתרה, אבל אני אומר לה, שצריכים מאד מאד לשמר, אסור להאמין לשום בן אדם, כי אדם שאינו דבוק בהקדוש-ברוך-הוא, ואינו חושב כל יום וכל שעה וכל רגע איך שיוציא את הנשמה שלו, הוא כבר שקרן, ומי אוהז במדרגה זו, שאינו מסיח דעת מעלמא דאתי, שהנה הגוף שלו יהיה בתוך הקבר, והנשמה צריכה להעלות אל על למעלה, הגד נא לי, מי אוהז במדרגה זו?! אנשים מפחדים מזה, ואומרים: "אל תדבר אתי מהמות, אני רוצה עוד לחיות", אבל צדיק שדבוק בהקדוש-ברוך-הוא, הוא מחכה להוריד את הגוף שלו, והנשמה שלו תהיה כבר דבוקה בהקדוש-ברוך-הוא בלי מניעות של הגוף, ובלי מניעות של בני-אדם... ואם-כן אסור להאמין לשום בן אדם, איך יכול להיות שכל השנים פלוני שנא אותך, ופתאם מתחיל לאהב אותך?! זה סימן שרוצה משהו. כל הפכוד, תרצה מה שתרצה, אבל אותי אל תטעה... זה אתה צריך להכניס היטב היטב בראש שלך.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, י"ד כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אָנִי מִמְּלִיץ לְלָכֵת עִם עוֹרוֹךְ דִּין, וְלָמָּה? כִּי עִם חֲבוּרָה שֶׁל גִּבּוֹרִים אֵי אֶפְשֶׁר לְהִתְמוּדֵד רַק דְּרוֹךְ עוֹרוֹךְ-דִּין, וְלִצְעָרְנוּ הָרַב, אֲנַחְנוּ עֹדִין בְּגִלוּת גְּדוּלָה מְאֹד, וְלִכֵּן מְכַרְחִים עוֹרוֹךְ-דִּין, וְאָנִי מִמְּלִיץ עַל הָעוֹרוֹךְ-דִּין שְׁלִי, שֶׁהוּא טוֹב מְאֹד, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִהְיֶה שְׁלִיחַ טוֹב, וְיוֹצִיא אוֹתָךְ מֵהַפַּח הַזֶּה, כִּי תִּבָּל שֶׁהַכֶּסֶף יֵלֵךְ לְטִמְיוֹן לְאִיזָה עֶרֶל טָמֵא, עֲדִיף שְׂיֵלֵךְ לְהַדְּפֵסֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׂאִין עוֹד צְדָקָה יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֶּה.

אָנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ, שְׂתִתְחַזֵּק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתִהְיֶה סִבְלָן, כֹּל הַצָּרוֹת שְׁלֵךְ הֵן כִּי אַתָּה כְּעֵסָן, כְּשֶׁאַתָּה נִכְנָס בְּעֵצָבִים, הַשֵּׁם יִשְׁמֹר, לְאִיזָה בּוֹץ אַתָּה נִכְנָס, רַבְּנוּ ז"ל אוֹמֵר (לְקוּשֵׁי-מוֹתֵרֵין, חֶלֶק א', סִימָן סח): כְּשֶׁבָא לְאָדָם כְּעֵס, הוּא מְאַבֵּד אֶת הַשְּׂפִיּוֹת שֶׁלוֹ וְכֵן אֶת כֶּסֶפוֹ, שְׂאֵפְלוֹ שֶׁכִּבְר נּוֹתְנִים לוֹ כֶּסֶף מֵהַשָּׁמַיִם, הַכֶּסֶף נֶאֱבָד לוֹ, וְלִכֵּן תַּעֲבֹד הַרְּבִּה עַל הַכְּעֵס, כְּעֵס בָּא מִחֲמַת פְּגָם-הַבְּרִית, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, כְּשֶׁאָדָם פּוֹגֵם בַּבְּרִית בְּהוֹצָאת זֶרַע לְבִטְלָה, זֶה מְכַנְּס אוֹתוֹ בְּכַעַס וּבְלַחֲץ, וְלִכֵּן תִּהְיֶה חֲזָק, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְתִּיק מִמֶּךָ כֹּל הַדִּינִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט ער.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט"ו כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

מָה אָמַר לָךְ! אֵין מַלִּים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָךְ אֶת גְּדֹל פְּעִילוּתְךָ שְׂאֵת פּוֹעֲלַת בְּזֻכּוֹת הַרְבִּים, וּבִפְרָט בְּעִנְיַן הַחֲנוּךְ אֲצִלְנוּ בְּיַבְנָאֵל, אֵין מַלִּים בְּפִהּ, וּמִכָּל שְׁפָן בִּכְתָב לְהַסְבִּיר לָךְ אֶת גְּדֹל הַזְּכוּת, יִתֵּן הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כַּח כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְעֶסֶק בְּעִבּוּדֵי הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה לְנַהֵל אֶת בֵּית-הַסֵּפֶר שְׁלָנוּ "בֵּית פִּיגָא" בְּיַבְנָאֵל, וְיַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׂכָבֵר יִהְיֶה לָנוּ בְּנֵי מִשְׁלָנוּ, וְלֹא נִצְטָרֵךְ לָגוּר בְּשִׁכְנוֹת וּבְשִׁכִּירוֹת וְטוֹבוֹת מְאַחֲרִים, וְלֹא נִצְטָרֵךְ לְדַפֵּק עַל הַדְּלָתוֹת כְּעֵנִיִּים, רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ יִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ אֶת הַשְּׁפַע הַזֶּה, וְלֹא נִצְטָרֵךְ לְבָרִיּוֹת כָּלֵל.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר, וְאֵל תִּפְלֵי בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל מִשׁוּם חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, כִּי בְּדַרְךָ כָּלֵל מִי שְׁעוֹסֵק בְּצָרְכֵי רַבִּים, לְבִסּוֹף הוּא מִכְרָח לְהַשְׁבֵּר מֵרַב חֲלִישׁוֹת הַדַּעַת מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְעַל-כֵּן רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, וּבִפְרָט דְּבָר כְּזֶה עוֹד לֹא הָיָה בַּחֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, שֶׁיִּהְיֶה לָנוּ בֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת עַל שֵׁם רַבֵּנוּ ז"ל, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁהַבְנוֹת הָאֵלוֹ תִּגְדְּלָנָה וְתִתְחַתְּנָה עִם בַּחוּרִים מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְתִבְנֶינָה בֵּיתָן עַל-פִּי דַעַת רַבֵּנוּ ז"ל.

אֲנִי מִבִּין הֵיטֵב הֵיטֵב אֶת הַבְּעִיּוֹת, וּבִפְרָט בְּעִירָה קְטַנָּה, שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם בְּעֶצְמוֹ אוֹרֵב עָלֵינוּ בַּמְסִירוֹת, וְגוֹרֵם כֹּל מִיַּי רְשָׁעוֹת, עִם כָּל זֹאת עָלֵינוּ לְהִתְחַזֵּק בְּכָל מִיַּי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְלִהְשָׁתַדֵּל לְהִתְגַּבֵּר עַל כָּל הַמְּנִיעוֹת וְהַעֲכוּבִים שְׁאֵנוּ עֹדִים לָהֶם, אֶךְ צָרִיכִים הַרְבֵּה הִתְחַזְּקוֹת. וְלִכֵּן רְאֵי לְהִשְׁתַּדֵּל לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ וּלְחִזּוֹק אֶת נִשְׁוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ וְאֶת הַמּוֹרוֹת, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּשְׂאֵי חֵן בְּעֵינֵי כָל רוֹאֶיךָ, בְּאִפְּן שְׁתַּצְלִיחֵי בְּעִבּוּדֵי הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — בְּהַפְצַת אוֹר תּוֹרָה בְּיַבְנָאֵל, אֲשֶׁר הוּא דְבָר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד.

וְדַעַת לְנִבּוֹן, שְׁלֹא תִקְמָצִי בַתְּפִלוֹת, אֶלָּא תִשְׁפָּכֵי שִׁיחַ וּתְפִלָּה אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִבְקָשֵׁי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מֵה שְׂאֵת צָרִיכָה, כִּי הַכְּתָבַת הַיְחִידָה לְזִכּוֹת הוּא רַק עַל-יַדֵּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, הֵינּוּ לְבוֹא אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי רַק הוּא יִתְבָּרֵךְ יְכוּל לַעֲזֹר. וְעַל-כֵּן רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ

לב אָשֶׁר י"ט רעא — י"ט ערב בַּנְחָל

בְּכֹל מַיְנֵי אַפָּנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאָז תִּרְאֵי נִסִּים נִגְלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁבִזְכוּת הָעֲבוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת שְׂאֵת מְנַהֶלֶת
אֶת בֵּית-הַסֵּפֶר, תִּרְוִי רַב נַחַת מֵהִלְדִּים שְׁלָךְ, וַיִּגְדְּלוּ בְּנִקְל.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט"ו כֶּסֶלּוּ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

עָלִי לְהוֹדִיעַ לָךְ, כִּי לֹא כָדָאִי סֵתָם לְהַסְתּוֹבֵב עִם מִישָׁהוּ כָּךְ
שְׁלֹשׁ שָׁנִים, כִּי הוּא יָכוֹל לְהַמְשִׁיךְ אֶתְךָ וְכוּ' וּלְנַצֵּל אוֹתְךָ וְכוּ' עוֹד
שָׁנִים עַל גְּבֵי שָׁנִים, חֲסִין־שְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן אֶת צְרִיכָה לְתַת לוֹ
אוֹלְטִימָטוֹם: אִם אַתָּה רוֹצֵה לְהִתְחַתֵּן תַּכְּף-וּמְיָד — מַה טוֹב וּמַה
נָעִים, וְאִם לֹא, אֲזִי גָבַה טוֹרָא בֵּינָן, וְאֲנִי אֶלְךָ לְחַפֵּשׁ אֶת מְזִלִי
בְּמָקוֹם אַחֵר. אָבֵל אֶת צְרִיכָה לְהִיּוֹת חֲזָקָה בְּדַבָּר כְּזֶה, כִּי אֵין זֶה
תַּכְלִית לְהַמְשִׁיךְ כָּכָה לְהַסְתּוֹבֵב סֵתָם.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ שְׁתַּצְלִיחֵי בַּחֲיֶיךָ.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט ערב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט"ו כֶּסֶלּוּ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּכֶם, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי מְצִטְעֵר בְּצַעֲרְכֶם הַקָּשָׁה.

אֵל תִּדְאָגוּ כָּל-כָּף, כִּי זֶה דְבַר שְׁגָרְתִי הַיּוֹם, שֶׁהִתִּינּוּק אוֹ הִתִּינָקֶת לֹא יְכוּלִים לְסַבֵּל חֶלֶב, וְלִפְעָמִים חֶלֶב-אֵם, וְלִפְעָמִים צְרִיכִים לְהַחֲלִיף כִּמָּה סוּגֵי חֶלֶב וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן אֵל תִּפְלוּ כָּל-כָּף בְּהִיסְטֵרְיָה וּבְיֵאוּשׁ, וְהֵייתִי מֵיַעַץ לָכֶם לְצַלְצֵל אֶל הָרִבֵּנִית ... בִּירוּשָׁלַיִם, שֶׁהִיא מִתְמַצֵּאת בְּכָל הָרוֹפְאִים הַכִּי טוֹבִים בְּאַרְץ, וְהִיא תִּדְרִיף אֶתְכֶם לְרוֹפֵא מְמַחָה לִילְדִים, וְאֵת יְכוּלָה לְהִתְיַעַץ אִתָּהּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לָכֶם אֶת הָרוֹפֵא הַנִּכּוֹן, כִּי צְרִיכִים לְשֹׁמֵר מָאֵד מָאֵד אֶל אֵיזָה רוֹפֵא הוֹלְכִים.

קֹדֶם נִתְּתִי לָכֶם עֲצָה בְּגִשְׁמִיּוֹת, וּבְרוּחֵינִיּוֹת הִזָּה טוֹב מָאֵד שֶׁתִּבְדְּקוּ אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְכֶם, וְכֵן תִּרְבוּ גֵרוֹת לְכָבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יֵאִיר לָכֶם אֶת הַמְּזֹל, וּבְעֵת הַדִּלְקַת הַגֵּרוֹת לְבַקֵּשׁ אֶז הַרְבֵּה עַל הַיְלָדִים, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדִּלְקַת הַגֵּרוֹת, מָאֵד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בַשָּׁמַיִם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִי שֶׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּרְוּ רַב נַחַת מֵהַיְלָדִים, וְיִמְתְּקוּ מִמְּכֶם כָּל הַדִּינִים, וְתִזְכּוּ לְגַדְלָם בְּנֶקֶל.

אוֹדוֹת הַשֵּׁם אֶפְרַת, בְּדֶרֶךְ כָּל צְרִיכִים לְתַת רַק שְׁמוֹת שֶׁל צְדִיקִים וְצַדִּיקִיּוֹת, וְלֹא כַּאֲשֶׁר נִהוּג עַכְשָׁיו לְתַת סֵתֶם שֵׁם בְּדוּי וּמְצוּי מִהֶאֱצָבַע, כִּי הַשְּׁמוֹת אוֹמְרִים הַרְבֵּה מָאֵד לְעֵתִיד שֶׁל הַיְלָדִים, וְעַל-כֵּן בְּנִתִּינַת שְׁמוֹת צְרִיכִים לְהִשְׁמֵר מָאֵד מָאֵד, וְלִכֵּן טוֹב לְהוֹסִיף אֶת הַשֵּׁם בְּרַכָּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יְבַרְךָ אוֹתָהּ, וְתִרְוּ רַב נַחַת מִמְּנָה.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט"ו כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלִים, כִּי אֵין זֶה עֲצָה
לְמִשְׁךָ עֲצָמוֹ אֶל הַצַּעַר, כִּי כֹל הַנְּמָשֶׁךְ אַחַר הַצַּעַר — הַצַּעַר נִמְשָׁךְ
אַחֲרָיו (עַן רש"י מוֹעֵד קָטָן כו.). וְעַל-כֵּן רְאֵה לְמַצֵּא אֶת הַטוֹב שְׁבָךְ,
וְאִף שְׁכַפִּי רַבּוּי צְרוּתִיךָ, נִדְמָה לְךָ כְּאֵלוֹ אִף פֶּעַם בְּחַיִּיךָ עֲדִין לֹא
רְאִיתָ טוֹב, עִם כֹּל זֹאת עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל, כְּבָר רְאִיתָ
הַרְבֵּה טוֹב בְּחַיִּיךָ, וּכְמוֹ שְׂעֵד עֲכָשׁוּ לֹא עִזַּב אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, כֵּן לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ כֹּל יְמֵי חַיִּיךָ, הַעֲקֹר רְאֵה שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּינֶךָ
לְבֵין אֲשֶׁתְךָ, וְאֵל תְּרִיבוֹ, כִּי כֹל הַצְּרוּת בְּבֵיתוֹ שֶׁל הָאָדָם הֵן כְּשִׂישׁ
מְרִיבוֹת בֵּין הָאִישׁ לְאִשָּׁה, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים,
שְׁבַעוּלִים לְהַשְׁלִים בֵּינֵיכֶם, וְאֵל תִּזְרְקוּ אֶת הָאֲשָׁמָה אַחַד עַל הַשְּׂנִי,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחוּ בְּדַרְכְּכֶם תָּמִיד.

רְאֵה לְלַכֵּת לְבֵית-הַכְּנִסֶּת עָרֵב וּבִקֵּר לְהַתְּפַלֵּל בְּמַנְיֵן דִּיקָא,
וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּמְשָׁךְ עָלֶיךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם, כִּי כֹל מִי
שֶׁנִּזְהָר לְלַכֵּת בְּבִקֵּר וּבְעָרֵב לְבֵית-הַכְּנִסֶּת, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שׁוֹמֵר
אוֹתוֹ מִכָּל רָע וּמִצִּיל אוֹתוֹ מִכָּל הַצְּרוּת, וְזוֹכֵה לְכַרְכוֹת רַבּוֹת.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחַ דְּרַכְךָ, וְתִצָּא מִכָּל צְרוּתִיךָ
וְחֻבוֹתִיךָ, וְתִהְיֶה מְאֹשֶׁר בְּחַיִּיךָ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רעד.

בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט"ו כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד אָנִי מַצְטַעַר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֶסוּר לִפְלֵ בִּיאֹוֶשׁ וּבִמְרָה שְׁחוּרָה, אֲשֶׁר זֶה
הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרִי, הֵן אֲמַת כִּי צַעֲרֶךָ קָשָׁה מְאֹד, כִּי כָּבֵד עָבְרוּ
שָׁבַע שָׁנִים מִהַחֲתֻנָּה, וְעַד אֵין יְלָדִים, עִם כָּל זֹאת אֶסוּר לִפְלֵ
בִּיאֹוֶשׁ, עַד לְהִגִּיעַ לְמַצָּב כְּזֶה שֶׁל לְכַתֵּב שְׁצָרִיכִים לְאַבֵּד אֶת עֲצָמוֹ,
חֶסֶד-וְשָׁלוֹם, זֶה שְׁטוּת, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא אָב הַרְחֵמֵן, וּבּוֹדָאֵי יְכוֹל לַעֲזֹר, וְהוּא בַּעֲזֶרֶת הַשֵּׁם יַעֲזֹר, אִם
תִּקְיָמוּ מִה שְׁאַכְתֵּב לָכֶם פֹּה.

א. הַדָּבָר הָרֵאשׁוֹן רָאוּ לְבָרַח מִכָּל הַרוֹפְאִים וּמִכָּל הַסְּגֻלוֹת
וּמִכָּל הַשְּׁטִיּוֹת, שְׁכָּבֵר עָשׂוּ לָכֶם וְנִתְּנוּ לָכֶם, סוּף כָּל סוּף גַּם
הַרוֹפְאִים אוֹמְרִים שְׁלֵא רוֹאִים שׁוֹם דָּבָר שְׁמַעֲכֵב, וְעַל-כֵּן לְמָה אַתֶּם
צָרִיכִים לְלַכֵּת אֶל רוֹפְאִים וְאֶל מְכַשְׁפִּים אוֹ לִיצָנִים וּסְגֻלוֹת וְכוּ' וְכוּ',
וְכִדּוּמָה דְבַרִּי הֶבֶל וְרוּחַ.

עָלֶיכֶם לִפְנוֹת רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדֵעַ, שְׁאֵין
שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְרַק הוּא יִתְבָּרַךְ שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל
פֶּה, וּכְמוֹ שְׁעֲשֵׂתָה רַחֵל אֲמֵנוּ בְּעַת צָרָתָהּ, שְׁפֹכָה אֶת נַפְשָׁהּ אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא פִקֵּד אוֹתָהּ בְּבֵן — יוֹסֵף הַצַּדִּיק, וְעַל-כֵּן
תַּעֲזֹבוּ כָּבֵד אֶת כָּל הַשְּׁטִיּוֹת, וְתַפְּנוּ רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתַחֲזְרוּ
בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא בּוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם.

ב. רָאוּ לְשָׁמֵר שְׁבֵת-קֹדֶשׁ, וְאִזּוֹ הַשְּׁבֵת תִּשְׁמֹר עָלֶיכֶם, וְתַעֲשׂוּ כָּל
מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַע-יָמִים לְשִׁמְחָה כָּל יוֹם הַשְּׁבֵת, וְלִלְכֵת לְבֵית-הַכְּנֶסֶת,
וְאִם אֶפְשָׁר לְתָרִם אֵיזָה מֵאֶכֶל אוֹ מִשְׁקָה לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, בְּאִפְּן

שְׁבִינֵי-אָדָם יַעֲשׂוּ בְרָכָה עַל זֶה — מָה טוֹב וּמָה נְעִים, וּבְזֻכּוֹת הַבְּרָכוֹת שְׁאֲנָשִׁים יַעֲשׂוּ עַל הַעֲגָה אוֹ עַל הַשְּׂתֵיָה שֶׁתִּנְדְּבוּ לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, תִּפְקְדוּ בְזֶרַע שֶׁל קַיִמָא.

ג. רְאִי לְהַדְלִיק לְכַבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה גֵרוֹת, וְלַהוֹסִיף שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֵן זַיִת, וְלִבְקֹשׁ בְּעֵת הַדְּלָקָה הַגֵּרוֹת מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת עַל יְלָדִים בְּעֵת הַדְּלָקָה הַגֵּרוֹת, מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׁמַיִם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלָּתִי שְׁאֲנִי מְבַקֶּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּזְכְּוּ לְהַפְקִיד בְּזֶרַע שֶׁל קַיִמָא. הַעֲקֹר רְאוּ שִׁיְהִיָּה שְׁלוֹם-בַּיִת בֵּינֵיכֶם וְאַהֲבָה גְדוֹלָה, וְשָׁלָא תַהֲיִינָה, חֶסֶד-וְחִלְיָה, בֵּינֵיכֶם שׁוֹם מְרִיבוֹת, כִּי עֲקֹר הַהֶרֶס בַּבַּיִת הוּא רַק כְּשָׂרְכִים בֵּינֵיהֶם, וְעֲקֹר הַהֲצִלְחָה בַּבַּיִת — כְּשֵׁישׁ שְׁלוֹם וְאַהֲבָה.

הַמֵּאחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצִּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט ערה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט"ו כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! עַל הַמִּכְתָּב שֶׁלָּךְ יְכוּלִים לוֹמַר, שֵׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שָׁהֵם מִחֲפָשִׁים צָרוֹת וְכוּ' וְכוּ', הִנֵּה הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתָךְ עִם בְּעַל כָּל-כָּף טוֹב בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, וְכֵן עִם שְׁנֵי יְלָדִים נִחְמָדִים, וְהַכֵּל בְּסֵדֶר, אֵךְ אֶת מִחֲפָשֶׁת בְּעִיּוֹת וְצָרוֹת עִם גֵּרוֹת... הֵן אֲמַת, שְׁבוּדָאֵי בַת מֵאֲמָצַת מִתְעוֹרֵר בָּהּ תְּמִיד הָעֶבֶר, וּבְפֶרֶט כְּשֶׁכָּבַר גְּלִית מִי הַהוֹרִים וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת לְדַעֲתִי, אֶת צְרִיכָה לְעֲקֹר מִמֶּךָ אֶת הָעֶבֶר לְגַמְרִי, וְלַהֲשִׁתְּדֵל תְּמִיד לְהַתְקַדֵּם בַּחַיִּים — מָה יְכוּלִים עֲכָשׁוּ לְעִשׂוֹת, וּמָה יְכוּלִים עֲכָשׁוּ לְעִזֹּר וְכוּ' וְכוּ', וְזֶה צְרִיךְ לְהִיּוֹת כָּל הַרְצוֹן וְהַחֲשֵׁק שֶׁלָּךְ — לְהַתְקַדֵּם בְּמָה אֲנִי יְכוּלָה לְעִזֹּר

לבעל? ובמה אני יכולה לעזור לילדים? ובמה אני יכולה לעזור לחברה? ותצאי מעצמך, ואז תרגישי ספוק בחינה, כי יש הרבה מה לעשות בזה העולם, הן לעזור לבעל, להראות לו יותר אהבה, וכן לעזור לילדים להתעניין בבעיות שלהם, להשתדל לעזור להם איך שרק יכולים, ובמה שרק יכולים, וכן לעזור לאנשים אחרים, כגון: ללכת פעם בשבוע בתור מתנדבת בבית-חולים לעזור לחולים, אשר היא מצוה גדולה מאד מאד, ויש תמיד מה לעשות, ואז אם תלכי עם הפנים קדימה רק להתקדם, אז ממילא תשפחי מהעבר, ויהיה לך ספוק בחיים, ותהיה לך שמחת החיים. ולכן, לדעתי, עזבי כבר את המצפון שלך, תחיי עם המציאות, זו המציאות, ברוך השם, שאתם בריאים והילדים בריאים, מה יש לדאג, בעוונותינו הרבים, עובר על בני-אדם צרות צרורות, מחלות וחלאים וכו' וכו', והם צריכים להתמודד עם זה וכו' וכו', וזה מאד מאד קשה וכו' וכו', עם כל זאת מחזיקים מעמד, ועל-פן ראי לשכח את העבר לגמרי, ולעשות התחלה חדשה, וכן בכל יום, ותשתדלי להיות שמחה ועליזה לעזור לזולתך, ואז תצליחי בחינה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בחינה, ותבשרי לי תמיד בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רעו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח, ט"ו כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה נגיעו וירדפו אֵל ידידי הנקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך ביותר להיות בשמחה, ותמשיך את עצמך תמיד אליו יתברך, כי השמחה מקרבת את האדם תמיד אליו

יתברך, ועל-כן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות שש ושש, ועל-ידי-זה תזכה להתקרב יותר ויותר אליו יתברך.

נא ונא ראה להרגיל עצמך אליו יתברך, לדבר בכל יום עמו יתברך, כי הדבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כלל, וככל שאדם מרבה לדבר עמו יתברך, כמו-כן נתרחב מחו ודעתו, וזוכה להמשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות הבורא יתברך שמו. כי הדבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, כי כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, זו הצלחת האדם, ואם היו בני-אדם יודעים את מעלת הדבור והשיחה בינו לבין קונו, היו עוסקים בזה כל היום כלו, במקום לפטפט דברים בטלים, היו מדברים עמו יתברך, אף מחמת שבני-אדם אינם יודעים את מעלת הדבור אליו יתברך, על-ידי-זה הם מתרשלים מזה, ועל-כן ראה להתמיד בעבודה הקדושה הזו, מדי פעם בפעם לדבר אליו יתברך, ולבקש הרבה על נקודת השמחה, שתהיה שמח, ותראה איה שעל-ידי-זה תבוא לכל טוב אמתי ונצחי, הן פרנסה והן ילדים והן אהבה, כי השמחה ממשכת את כל הישועות לאדם.

מה טוב ומה נעים, אם תקח את אחד מאנשי שלומנו, ותלמד עמו בכל יום איזה שעור, כי טוב מאד שהשעור יהיה ב'עין יעקב', ותקח לעצמך חברותא לתלמד ביחד בכל יום 'עין יעקב', כי הלמוד 'עין יעקב' מכניס באדם יראת שמים גדולה מאד, ועל-כן טוב מאד, שתקח את אחד מאנשי שלומנו, ותלמד עמו בכל יום 'עין יעקב', והקדוש-ברוך-הוא יעזר לך, שתזכה להיות ירא שמים אמתי, ותהיה לך פרנסה בשפע, ולא תצטרך לבריות, ותכנס בקרוב לדירה שלך, ויהיה לך רק טוב בחייהך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רעז.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח, ט"ו כסלו ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָהּ.

לנכון קבלתי ממך כבר כמה פעמים מכתבים, ומאד מאד את משמחת אותי עם כל מכתב שאת כותבת, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד תכתבי את הכל, כדי שיתרחב לך, ואל תחזיקי בעצמך שום דבר, כדי שלא יכבד לך וכו'.

עליך לדעת, כי מה שקרה לך עם התאומים, זה נעלם לגמרי מעיני בני-אדם כי צדיק וישר הוא, הקדוש-ברוך-הוא יודע מה שהוא עושה, ואסור להרהר אחריו יתברך, ואף שהדבר הזה כואב מאד מאד, כי סוף כל סוף את נזכרת מזה מדי פעם בפעם, עם כל זאת עליך לעבד מאד מאד על נקדת השמחה, לשמח מאד מאד, כי תהלה לאל זכית להתחתן, והקדוש-ברוך-הוא בודאי ימלא חסרונה, שתזכי עוד לבנים חיים וקיימים, ואין לך מה לדאג כלל, ואל תסתכלי על העבר רק על העתיד.

ראי להרגיל את עצמך לדבר בכל יום עם נשות אנשי שלומנו, ותעשי לעצמך קביעות כל יום לדבר עם אשה אחרת מנשות אנשי שלומנו — לחזקה ולאמצה ולדבר על לבה, כי זו מצוה גדולה מאד מאד לדבר עם נשות אנשי שלומנו, כי יש הרבה נשים שעובר עליהן מה שעובר — ירידות ונפילות, קטנות וחלישות הדעת, ועצבים מהילדים, עד שנמאס להן כבר לגור ביבנאל וכו' וכו', מרב צרות, שנדמה להן כאלו המקום החדש הזה גורם להן, ובאמת רק העצבים גורמים להן את כל זה, ולכן בזה שתדברו על לבן, תקיימו מצוה רבה מאד. ועל-כן ראי לחזק את עצמך ביותר להיות בשמחה, וכן תשמחי את שאר נשות אנשי שלומנו, וזכות המצוה הזו תגן עליך תמיד.

ראי להיות תמיד עסוקה, שלא תהיי משעממת, חס ושלום,

ועל-ידי שתעשי לעצמך קביעות לדבר בכל יום עם אחת מנשות אנשי שלומנו לחזקה לאמצה באמונת-חכמים ובאמונה בו יתברך, על-ידי-זה תהיי תמיד עסוקה, וזו מצוה גדולה מאד לעזור לזולתו.

מלבד זאת ראי לחזק ולאמץ את בעלך, שיהיה תמיד שש ושמן, הקדוש-ברוך-הוא יעזור לך, שתבשרי לי בשורות משמחות תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רעח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישלח, ט"ו כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד שמחתי לשמע הטוב ממך. וכן מקדם דברת אתי וממש החיית אותי, כי באמת נפשי קשורה בנפשך, ואל תשכח שבמשך השנים השקעתי בך המון המון, ותהלה לאל, זכית לסיים אצלנו כמה וכמה פעמים את כל התנ"ך, ופעמים אין מספר ששה סדרי משנה, וגם ש"ס וד' חלקי שלחן ערוך, וכמה תפלות ובקשות ששפכת אליו יתברך, בנדאי זה לא הולך רגלי, ועל-כן איך אני יכול לרחק אותך, חס-ושלום, הלא נפשך קשורה בנפשי, ונפשי קשורה בנפשך, ועל-כן תוציא מראשך מחשבה כזו, כי סוף כל סוף אנו יונקים ביחד מרבנו ז"ל, ורבנו ז"ל מאד מאד הזהירנו על אהבה אחוה ורעות, ואמר (חיי-מותנו, סימן רצב), שהעולם ראוי שיתמהו על גדל האהבה שיהיה בין אנשי שלומנו. ובאמת רואים בחוש איך שהסמ"ך-מ"ם עוזב את כל העולם כלו, ולוקח את עצמו אל עם ישראל, ועוזב את עם ישראל, ולוקח את עצמו אל היראים והחרדים לדבר השם, ועוזב אותם

וְלוֹקַח אֶת עֲצָמוֹ אֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שֶׁתְּהִיָּה מַחֲלָקֶת וּפְרוּדִים בֵּינֵיהֶם, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, כִּי לֹא זֹאת הֵינּוּ כָּבֵר מִזְמַן נִגְאָלִים, כִּי כָּל הַגְּאֻלָּה תְּלוּיָהּ בָּזֶה, שְׂאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו יִחְזִיקוּ אֶת עֲצָמָם בְּיַחַד, וְזוֹ תְּהִיָּה טוֹבָה לְכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהַפְיֵץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, אֲשֶׁר זֶה תִּקְוַתְנוּ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! מְאֹד מְאֹד אֲנִי שְׂמֵחַ שֶׁלִּקְחָתָּ עַל עֲצָמְךָ מִשְׁרָה כָּל-כָּף גְּדוּלָּה לְהַבְיֵא אֲנָשִׁים אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, מְלָאֲנוֹת אֲצֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן חִילָּךְ לְאוֹרֵיָתָא, וְתִמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה.

אוֹדוֹת הָעֶסֶק שְׂאֵתָה רוּצָה לְהַפְגִּס בָּזֶה, טוֹב מְאֹד שֶׁתְּחִיעֵץ עִם אֲנָשִׁים שְׂיִדְעִים, הֵינּוּ אֲנָשִׁים שְׂבָקִיאִים בְּמִסְחָר, כִּי אִם תִּשְׁפִּיר מְקוֹם גְּדוֹל, וְלֹא יְהִי לָךְ מִסְפָּר שֶׁל הַסּוֹחָרִים, חֶסֶד-וְחִלְיָה, אֵתָה יְכוֹל לְאַבֵּד הַרְבֵּה, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן רְאֵה רַק לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ כָּל מַה שְׂאֵתָה צְרִיךְ, וְאֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל כְּמוֹ תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה וְשִׁיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, וּבִפְרֻט אֲצֶל שַׁעַר הַשָּׁמַיִם, וְכֵן אֲצֶל שְׂמוּאֵל הַנָּבִיא, אֲשֶׁר מוֹבָא מִגּוּרֵי הָאָרֶץ ז"ל, שְׂשְׂמוּאֵל הַנָּבִיא נִשְׁבַּע, שֶׁלֹּא יִפְגֹּס אֶל הַיְכָלוֹ, עַד שְׂיִבְנֶה בֵּית-הַמִּקְדָּשׁ, וְעַל-כֵּן יֵשׁ קֶשֶׁר גְּדוֹל אֶל שַׁעַר הַשָּׁמַיִם הַכֹּתֵל הַמַּעֲרָבִי, וְאֶל קֶבֶר שְׂמוּאֵל הַנָּבִיא, וְאֵין לָךְ עוֹד מְקוֹם הַכִּי טוֹב לְהַתְּבַדֵּד עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ כְּמוֹ אֲצֶל שְׂמוּאֵל הַנָּבִיא, שְׂשֵׁם הִיא מַעֲרָה לְפָנִים מִמַּעֲרָה, וַיְכוּלִים לְצַעֵק אֶל הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִפְרֻט בַּעַת חֲצוֹת לַיְלָה שְׂאֵין שֵׁם אֶף אֶחָד, וְכֵן אֲצֶל הַכֹּתֵל טוֹב לְשַׁפֵּךְ אֶת שִׁיחוֹ וּתְפִלָּתוֹ בַּעַת חֲצוֹת, שֶׁהוּא עַת רְצוֹן גְּדוֹל בְּשָׁמַיִם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַתְּאַמֵּץ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂיִהְיֶה לָךְ חֵלֶק בְּעֶסֶק הַרְבִּים, וְתִצְלִיחַ דְּרַבְּךָ, וְתִזְכָּה לְעֶסֶק בְּזָכוֹת הַכֹּלָל.

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלָּתִי שְׂאֲנִי

מבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדָךְ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְךָ, וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּפְנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתַצְלִיחַ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רֵאָה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכֹל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִנִי.

י"ט רעט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשְׁלַח, ט"ו כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מֵאֵד ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

זֶה כַּמָּה רְצִינָתִי לְכַתֵּב לְךָ וּלְעוֹרֵר אוֹתְךָ וּלְחַזֵּק אוֹתְךָ, שְׂתִמְשִׁיךְ בְּהַדְפָּסַת ה"לקוטי־הַלְכוֹת" הַמְּגֻקָּדִים, כִּי הֵיפִי וְהַפָּאָר שֶׁל זֶה אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּלְדַעֲתִי, זֶה הַמִּתְנָה הַכִּי יָפֵה שְׂאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עָשָׂה לְרַבְּנוּ ו"ל, כִּי בְּאֵמֶת גַּם אֲנִי מִדְּפִיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל כִּבְר יוֹתֵר מִחֲצִי יוֹבֵל שָׁנִים, וּמִסֵּרְתִי אֶת נַפְשִׁי, וְהַדְפָּסְתִי אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, וְתִהְיֶה לְאֵל, גַּם הַקְּמִתִּי תַלְמִידִים שְׂמִדְּפִיסִים אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל כַּיְדוּעַ לְךָ, וּבִשְׁעָה שְׂאֲנִי הַדְפָּסְתִי סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אַז אֶף אֶחָד לֹא הִדְפִיס עוֹד בְּשָׁנַת תִּשְׁכ"ה, שְׂהִיָּה מִדְּבַר שְׂמָמָה, וְעַד שְׂהִדְפִיסוּ סִפְרֵי אֶחָד, רַק הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יוֹדֵעַ מָה עָבַר, וְתִהְיֶה לְאֵל, מֵאֵז נַעֲשֶׂתָה מִהַפְּכָה גְדוֹלָה בְּדַבַּר רַבְּנוּ ו"ל, וּמִדְּפִיסִים וְחוֹזְרִים וּמִדְּפִיסִים כָּל מִינֵי הַדְפָּסוֹת יְפוֹת, וְכֹל אֶחָד מִבֵּיא מִתְנָה לְרַבְּנוּ ו"ל, אֲבָל מִתְנָה כְּמוֹ שְׂאֵתָה הַבֵּאתָ לְרַבְּנוּ ו"ל — זֶה אֶף אֶחָד לֹא זָכָה לְהַדְפִיס — אֶת ה"לקוטי־הַלְכוֹת" בִּיפִי כְּזֶה עִם נִקְדוּת, זֶה אֵין לְתֵאָר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי הַסִּפְרִים לֹא יוֹרְדִים מִשְׁלַחְנִי; כִּי בְּאֵמֶת גַּם אֲנִי הַדְפָּסְתִי "לקוטי־הַלְכוֹת" כַּמָּה כְּרָכִים, אֲבָל בְּצוּרָה כְּזוֹ שְׂאֵתָה הַדְפָּסְתָּ, זֶה אֶף אֶחָד לֹא הִקְדִים אוֹתְךָ, וְלִכְן

רְאֵה לַחֲזֹק אֶת עֲצָמָךְ לְהַמְשִׁיךְ לְהַדְפִּיס, אֲשֶׁר אֵין זְכוּת הַרְבִּים יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֶּה, בְּנֹדָאי עוֹבֵרֶת עֲלֶיךָ חֲלִישוֹת הַדְּעַת וְקִטְנוֹת וִירִידוֹת וְכוּ' וְכוּ', וּבִפְרֹט הַחֹבוֹת הַמְעִיקִים לָךְ, אֲבָל סוּף כָּל סוּף תִּדְעַ שְׂיֵשׁ סוּחָרִים גְּדוּלִים שֶׁהִסְתַּבְּכוּ בְּסוּחָרוֹת, שֶׁבָּנוּ בְּנִינִים וְכוּ', וְסוּחָרוֹ סוּחָרוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְאֵבְדוּ אֶת כָּל כִּסְפֵיהֶם, וְהִכֵּל הֵלֵךְ לָרִיק, הַיְגִיעוֹת וְהִטְרָחוֹת עָלוּ בְּתוֹהוּ, הַכֶּסֶף פָּרַח וְאֵינוֹ, אֲבָל כָּאֵן כְּשֶׁמִּתְיַגְעִים עֲבוּר הַדְּפֶסֶת סִפְרֵי רִבְנוֹ ז"ל, הָרִי כָּל יַגִּיעָה וַיַּגִּיעָה שְׁמֵתִיגְעִים אֶת עֲצָמִים, זֶה בְּעֲצָמוֹ שֶׁכָּר נִפְרָד, וּמִכָּל שֶׁכֵּן וְכָל שֶׁכֵּן כְּשֶׁזֹּכִים לְהַדְפִּיס סִפֵּר וְלַהֲפִיצוֹ, זֶה שֶׁכָּר כְּזֶה, שְׂאִין עַל זֶה תִּשְׁלוּם כָּלֵל, וְעַל-כֵּן רְאֵה לַחֲזֹק אֶת עֲצָמָךְ, וְלַהֲמַשִּׁיךְ לְהַדְפִּיס אֶת כָּל חֲלָקֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְזוֹ תַהֲיֶה הַמַּתְנַה וְהִי יָפָה שָׂרָק נִתְּפָ לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֵף אֶחָד לֹא הַקְדִּים אוֹתָךְ בְּדָבָר זֶה.

מִקֵּדָם סִפֵּר לִי הָאֲבֵרֶךְ הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יֵאִיר, שֶׁכָּבֵר הַדְּפֶסֶת עוֹד שְׁנֵי כְרָכִים, אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר אֶת גְּדֵל הַשְּׂמֻחָה, שֶׁהִתְיָה לִי מִזֶּה, כִּי בְּאֵמֶת בִּימֵי נְעוּרַי שְׁנַיִם עַל גְּבֵי שְׁנַיִם חֲזֵרְתִי עַל הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" בְּשִׁקִּידָה נוֹרְאָה, וְעַל-כֵּן נִפְשִׁי וְלִבִּי דְבוּקִים בְּסִפְרֵי הַ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", וְלִכֵּן בְּשִׁמְעֵי בְּשׁוֹרָה מְשֻׁמַּחַת כְּזוֹ, שֶׁזֹּכִיתָ לְהַדְפִּיס עוֹד שְׁנֵי כְרָכִים, אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וְלִשְׁעַר אֶת גְּדֵל שְׂמֻחָתִי, עַד שֶׁרָקֵדְתִי מְרַב שְׂמֻחָה.

יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה הַרוּצָה לְהַחֲלִישׁ אֶת דְּעָתָךְ, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם דְּבָר שְׁבַעֲוֹלָם, רַק רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְהַדְפִּיס כָּרָךְ אַחֵר כָּרָךְ, עַד שֶׁתִּזְכֶּה לְהַדְפִּיס אֶת כָּל חֲלָקֵי "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" כְּרָצוֹנְךָ, יִרְאוּ עֵינֵינוּ וַיִּשְׂמַח לִבְנוֹ, וְתִגַּל נִפְשָׁנוּ בִּישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִבְשֹׁר לִי כָּל פֶּעַם בְּשׁוֹרָה מְשֻׁמַּחַת.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רפ.

בעזרת השם יתברך, מוצאי־שבת־קדש לסדר וישלח, י"ז פסלו ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... נָרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר לְךָ
הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדְּיָנִים עַל־יְדֵי פֶלֶא עֲלִיוֹן.

נָא וְנָא רְאֵה לְמִסֵּר אֶת נַפְשְׁךָ לְהַפְיֵץ אֶת אֹר רַבְנוּ ו"ל בְּמִסִּירוֹת
נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם בֶּן־אָדָם שֶׁבַע־עוֹלָם, אֲדַרְבֵּה, רְאֵה
לְהַפְיֵץ בְּרִישׁ גְּלִי בַפֶּרֶט בְּשִׁכּוּנוֹת הַחֲרָדִיּוֹת, לְמַלֵּא אֶת כָּל הַשְּׁכוּנָה
עִם סִפְרֵי רַבְנוּ ו"ל, כִּי רַק בְּזֶה תְלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה — שְׁתַּגְּלֶה
וְתִתְפָּרֵס דַּעַת רַבְנוּ ו"ל בַּעוֹלָם.

רַבְנוּ ו"ל אָמַר (שִׁיחוֹת־הַר"ן, סִימָן לג): אֲצַל הָעוֹלָם אֲמוּנָה הוּא
דְּבַר קָטָן, וְאֲצַלִּי אֲמוּנָה הוּא דְבַר גְּדוֹל, כִּי בְּאַמַּת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא
בְּרָא אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת, וְכָל הַבְּרִיאָה הִיא רַק לְהַכִּיר אֶת הַקְּדוֹשׁ־
בְּרוּךְ־הוּא. וְעַל־כֵּן אָמְרוּ בִּזְהַר הַקְּדוֹשׁ (וְאַנָּה כה): רֵא שִׁיתָא קְדָמָא
דְּכָל פְּקִידִין לְמַנְדַּע לִיהּ לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּכָל־לָא, מֵאִי בְּכָל־לָא
לְמַנְדַּע דִּהוּא שְׁלִיטָא עַלָּאָה דִּהוּא רַבּוֹן עֲלָמָא וּבְרָא עֲלָמִין כְּלָא
שְׂמִיָּא וְאַרְעָא וְכָל חִילִיָּה, הִינּוּ כִּי הַדְּבַר הָרֵאשׁוֹן שֶׁל כָּל הַמְּצוּוֹת
הוּא לִידַע בְּכָל־לִיּוֹת שֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּרָא אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת
הָאָרֶץ, וּבְזֶה יֵשׁ לֹמַר — לָמָּה הִתְחִילָה הַתּוֹרָה מִפְּסוּק: "בְּרֵאשִׁית
בְּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ", וְכָל סֵדֵר הַבְּרִיאָה וְכָל מַה
שֶׁקָּרָה עַד הַמְּצוּוֹה הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל "הַחֲדָשׁ הַזֶּה לָכֶם רֵאשׁ חֲדָשִׁים",
לָמָּה לֹא הִתְחִיל תְּכַף־וּמִיד מִהַמְּצוּוֹה הָרֵאשׁוֹנָה? אֵלָּא לְהוֹרוֹת, אֲשֶׁר
הִיסוּד שֶׁל כָּל הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה הִיא הָאֲמוּנָה הַקְּדוֹשָׁה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר
דּוֹד הַמְּלִיךְ (תְּהִלִּים קיט, פו): "כָּל מְצוּוֹתֶיךָ אֲמוּנָה", כָּל הַמְּצוּוֹת
צְרִיכוֹת לְהִבְיָא אֶת הָאָדָם לְאֲמוּנָה, וְעַל־כֵּן הִתְחִיל הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־
הוּא אֶת הַתּוֹרָה "בְּרֵאשִׁית בְּרָא אֱלֹקִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ", וְכָל

ספור הבריאה איך שהיתה הבריאה, כי זה העקר להכניס בעצמו
אמונה פשוטה באין סוף ברוך הוא, ואחר-כך מקימים את כל
המצוות גם-כן בכונה זו, כדי להכיר את הקדוש-ברוך-הוא, כי
על-ידי כל מצוה ומצוה מפירים יותר את הקדוש-ברוך-הוא,
ועל-כן זה עקר שלמות המצוות — להכיר את הקדוש-ברוך-הוא,
ועל קטב זה סובבים כל ספרי רבנו ז"ל, שהלביש השגת אלקות
בלבוש קל ונחמד ונעים כזה, שאפלו מגשמים ופגומים כמונו,
גם-כן נזכה לידע ממנו יתברך. ועל-כן אשרי מי שמכניס את עצמו
בהשגה זו, ואז טוב לו כל הימים.

נא ונא אל תהיה בטלן, אלא ראה לקנות בית ביבנאל,
ואחר-כך תזכה למצא בנקל אשה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רפא.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וישלח, י"ז כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי
מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

זה זמן רב שלא שמעתי ממך, ולא קבלתי ממך שום מכתב,
ונפשי קשורה בנפשך.

ראה לחזק את עצמך ביותר להיות בשמחה, כי השמחה היא
הצלחת האדם — בין בגשמי ובין ברוחני, ומי שזוכה להיות
בשמחה, על-ידי-זה נמשכים עליו כל מיני ישועות, ובפרט אתה,
שזוכית שהקדוש-ברוך-הוא עשה עמך חסד חנם, וזוכית לבית
משלך, ולא עוד אלא שאתה גרמת שרוב הבתים מהשכונה החדשה
יכנסו בהם אנשי שלומנו, ועל-כן ראוי לך לשמח מאד מאד על
נעם חלקך, ואל תסתכל שאתה שלמת יותר מהם, כי הכסף ממילא
ביד הקדוש-ברוך-הוא, והנה אנחנו כאן ועוד מעט גלך מכאן,

ואסור לפל בדעתו משום דבר זה כָּלֵל, ותדע, כי הכל חסד מהקדוש-ברוך-הוא. ודוד המלך אמר (תהלים סג, ט): ב"י ת'מכה י'מינך, שהוא ראשי תבות: ב'י'ת', פי כְּשֶׁאָדָם זוכה לבית משל עצמו, זה חסד מהקדוש-ברוך-הוא, שלא צריך לשלם שכר דירה לאחר, וכן ב'י'ת ראשי תבות: ת'ורת י' ב'פיך, כי מי שיש לו בית, הוא זוכה ללמד תורה בתוך ביתו וכן ת'שמע ב'קול י' ראשי תבות ב'י'ת', כי הבית הוא בחינת תפלה, כי שם יכולים להתפלל להקדוש-ברוך-הוא ב'שוב הדעת אמת'.

ראה לחזק את עצמך מאד מאד, ותגלה ותפרסם את דעת רבנו ז"ל במסירות נפש הכי גדולה, ובזכות זה תושע בכל מיני ישועות, וכמו שעזר לך הקדוש-ברוך-הוא בישועה גדולה, שזכית להכנס הראשון בדירות החדשות, דבר זה שלא אפתה ולא אשתף האמנתם, שפעם תצאו מדינה חרבה בקרית מלאכי וכו' וכו', עד שתזכו לבית יפה משלכם, ואפתה רואה את האהבה שהקדוש-ברוך-הוא אוהב אותך, ועל-כן ראה אפתה ואשתף לשמח את עצמך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם שתרווי רב נחת מילדיך, והעקר אל תהיה בטלן, ותפיץ את ספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רפב.

בעזרת השם יתברך, מוצאי-שבת-קדש לסדר וישלח, י"ז כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

ראה לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, להיות תמיד בשמחה, ותשמח את אשתך, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שתזכה למכר את הבית הזה שהוא קטן, ותקנה בית חדש, שהוא גדול וקרוב לבית-המדרש. העקר אל תתנאש מתפלה, כי חכמינו הקדושים אמרו (ירושלמי ברכות, פרק ד' הלכה א'): "והיה כי הרבתי להתפלל לפני הו'י"ה" (שמואל-א' א, יב), מכאן שכל המרבה בתפלה

— נַעֲנֶה; כִּי בַּאֲמַת כְּשֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, הוּא שׁוֹבֵר אֶת הַגְּשָׁמִיּוֹת שֶׁלוֹ, כִּי בַתְּפִלָּה שֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, מִזְדַּכְכֶּת הַחֲמִרִיּוֹת שֶׁלוֹ, עַד שְׁזוֹכָה לְדַבֵּק נַפְשׁוֹ לְמַעְלָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים, וּמִי שֶׁתְּדַבֵּק נַפְשׁוֹ בְּעוֹלָמוֹת הָעֲלִיּוֹנִים בְּדַבְּקוֹת חֲזָקָה, עַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁמְעוּ אֵלָיו הַכַּחוֹת עֲלִיּוֹנִים לְפַעַל בְּעוֹלָם כְּרִצּוֹנוֹ, אִם לְהַצִּילת זוּלָתוֹ, אוֹ לְהוֹרִיד גֶּשֶׁם בַּתְּפִלָּתוֹ, אוֹ לְרַפְּאוֹת חוֹלִים, אוֹ לְפַקֵּד עֲקָרוֹת וְכוּ' וְכוּ', כִּי בְּזֶה שֶׁאָדָם מְדַבֵּק אֶת עַצְמוֹ בְּאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, אֲזִי שֶׁ לוֹ כַּח לְהַמְשִׁיךְ יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי רַבּוּי הַתְּפִלָּה שֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל, וְעַל-כֵּן הִזְהִירָנוּ רַבְּנֵינוּ ז"ל בְּיוֹתֵר עַל עֲנִיָּן שֶׁל תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, וּכְכֹל שֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל וּמִתְבּוֹדֵד עַצְמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה מַצְלִיחַ אֶת דַּרְכּוֹ, וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן, וְתִתְחַיֵּל בְּכֹל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כִּי הָעֶקֶר הוּא לַעֲשׂוֹת בְּכֹל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְתִשְׁכַּח אֶת הָעֶבֶר שֶׁלָּךְ, וְאַף שֶׁאֵינִי יוֹדֵעַ, שְׁעוֹבְרִים עֲלֶיךָ צָרוֹת וְיִסּוּרִים, וְהַמְצַפּוֹן הוֹרֵס אוֹתָךְ וְכוּ' וְכוּ', עִם כָּל זֹאת אַתָּה צָרִיף לְהִתְחַיֵּל הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כְּאֵלוֹ אַף פַּעַם לֹא הִתְחַלַּתָּ, אֲשֶׁר רַבְּנֵינוּ ז"ל גָּזְרוּ לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סב), אֲשֶׁר עֲקָר הַהִתְקַרְבוּת אֶל הַצְּדִיק הוּא לַעֲשׂוֹת בְּכֹל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כְּאֵלוֹ אַף פַּעַם לֹא הִתְקַרַּב, וְזֶה יוֹעִיל לוֹ בְּכֹל פֶּרֶט וּפְרָט, וְעַל-כֵּן רָאָה לַעֲשׂוֹת בְּכֹל פַּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחַ אֶת דַּרְכְּךָ תָּמִיד. וּכְתִיב (וַיִּקְרָא כג, מ): "וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר"; הֵינּוּ שֶׁיַּחֲשֹׁב כִּי הַיּוֹם יוֹם הָרֵאשׁוֹן אֲשֶׁר נִתְּנָה, וּבְזֶה עוֹשֶׂה "פְּרִי עֵץ הָדָר", הֵינּוּ הַמְצוּוֹת בְּהַדּוּר וּבְרִצּוֹן, כִּי צָרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּכֹל יוֹם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י עַל הַפְּסוּק (דְּבָרִים ד, ב): "אֲשֶׁר אֲנֹכִי מַצְוֶה אֶתְכֶם הַיּוֹם", שֶׁתִּהְיֶה בְּכֹל יוֹם בְּעֵינֵיכֶם חֲדָשָׁה, כְּאֵלוֹ הַיּוֹם נִתְּנָה מֵהַר סִינַי, וְאִם הָאָדָם חוֹשֵׁב בְּכֹל יוֹם, שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם הָרֵאשׁוֹן, אֲזִי כָּל מֵה שֶׁהוּא עוֹשֶׂה אֵיזוֹ מְצוּה אוֹ אֵיזֶה דְּבַר טוֹב, יוֹצֵא בְּהַדּוּר רַב, שֶׁזֶה "וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בְּיוֹם הָרֵאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר", כִּי בְּזֶה שֶׁחוֹשֵׁב, שֶׁהַיּוֹם הַזֶּה הוּא יוֹם הָרֵאשׁוֹן שֶׁלוֹ בְּחַיָּיו, וְעַדִּין לֹא הִתְחַיֵּל שׁוּם דְּבַר, עַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה הַדּוּר לְפָרִי עֵץ, לְהַמְצוּוֹת שִׁיקָיִם בְּשֶׁרֶשֶׁן בְּעֵץ הַחַיִּים, וּצְרִיכִים לְהַחֲדִיר בְּעַצְמוֹ אֶת הַלְמוּד הַזֶּה, כִּי עֲנִיָּן הַהִתְחַדְּשׁוֹת הוּא דְּבַר נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, שֶׁאָדָם מַחֲדֵשׁ

אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יִצְלִיחַ, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂאִינוּ מְטַעָה
אֶת עֲצָמוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבִקְרוּב תּוּכַל לְבִשֵׁר לִי
בְשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, רַק תַּחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְאֵז תִּרְאֶה נִפְלְאוֹת שְׂיַעֲשֶׂה
עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

עֲלֶיךָ לְדַעַת, כִּי אֲנַחְנוּ בְיַדֵי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִין אֲנַחְנוּ
יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבַר מֵעַצְמָנוּ, רַק אֲנַחְנוּ תְלוּיִים וְעוֹמְדִים בּוֹ
יְתַבְרַךְ, וּכְפִי שֶׁהוּא יְתַבְרַךְ יִרְצֶה — כֵּן יִהְיֶה, וְעַל-כֵּן מֵה שְׂיֵשׁ
עֲלֵינוּ לַעֲשׂוֹת, הוּא רַק לַעֲסֹק בַּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ
יְתַבְרַךְ, שְׂיִזְכֶּה לְהַכֵּל בּוֹ יְתַבְרַךְ, וַיַּעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִזְכֶּה
לְהוֹצִיא מֵהַכַּח אֶל הַפֶּעַל, וְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ,
וְזֶה מֵה שְׂאֲנַחְנוּ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת. וּמִלְבַּד זֹאת תִּדַע שֶׁהַכֵּל בְּהַשְׁגָּחָה,
יֵשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂסוּבְלִים מְנֻשׁוּתִיהֶם, וַיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂסוּבְלִים
מִיִּלְדֵיהֶם, וַיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם שְׂסוּבְלִים מִשְׁכֻּנֵיהֶם, וַיֵּשׁ בְּנֵי-אָדָם
שְׂסוּבְלִים מִהַקְרוּבִים וְהַרְחוּקִים וְכוּ' וְכוּ', כֹּל אֶחָד סוּבֵל מֵה
שְׂסוּבֵל, וְהַכֵּל מְלַמְעֵלָה, וְאֵי-אֶפְשֵׁר לְהַתְחַמֵּק מִזֶּה, רַק עַל-יְדֵי
שְׁבוּרָחִים אֵלָיו יְתַבְרַךְ בַּתְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי
שְׂזוּכָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ, רַק לְבֹא אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וְתַמִּיד יוֹדַע שֶׁהוּא
יְתַבְרַךְ מְחִיָּה וּמְתִנֶּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמָח,
חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יְתַבְרַךְ, וּבְלֵי הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, אֶף אֶחָד אֵינוֹ יְכוּל לַעֲשׂוֹת שׁוּם דְּבַר, וְהוּא מְכַנֵּס אֶת
עֲצָמוֹ בְּאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה זוֹ, אֵז דִּיקָא יַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם,
אֲשֶׁרֵי מִי שְׂיִכְנִיס אֶת דְּבָרֵינוּ אֵלָיו הֵיטֵב הֵיטֵב בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאֵז טוֹב
לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִנִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרָה וְיִשְׁלַח, י"ז כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיֶיהָ.

מֵדֵי כְּתָבִי מִכְּתָב לְבַעֲלֶיךָ, אֲמַרְתִּי לְכָתֹב גַּם לָךְ.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמֶיךָ לְהִיּוֹת שְׂמִיחָה וְעֲלִיזָה, וְתִשְׁתַּדְּלִי לְמִצְאָה אַחַת אוֹ שְׁתֵּים מִנְּשׂוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִתְחַבְּרִי עִמָּהֶן, וְתִרְאִי שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֵן, שְׂתַעֲבְרִי כָּאֵן יוֹתֵר קְרוֹב לְבֵית-הַכְּנֶסֶת וְתִהְיֶינָה לָךְ חֲבֵרוֹת, וְתִמְיֵד תִּהְיֶי עֲסוֹקָה עִם נְשׂוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִהְיֶינָה לָךְ רַק שְׂמֵחוֹת בְּחַיִּים, וְתִרְוִי רַב גַּחַת מִהֵילָדִים, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִרְחִיב לָךְ גַּם בְּפִרְנֶסָה, וְיִהְיֶה לָךְ כֹּל מַה שְּׂאֵת צְרִיכָה, הֶעָקֵר רַק הַרְגִּילִי אֶת עֲצָמֶיךָ מֵדֵי פֶּעַם בְּפֶעַם לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, אִם אֶפְשֶׁר לוֹמַר בְּכָל יוֹם חֲמִשָּׁה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים — אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה, כִּי בְּזֶה שֶׁהָאִשָּׁה אוֹמֶרֶת חֲמִשָּׁה מְזֻמּוֹרֵי תְהִלִּים בְּכָל יוֹם, וְאַחֲרֶיךָ מְבַקֶּשֶׁת בְּלִשׁוֹן שֶׁהִיא רְגִילָה בָּהּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כֹּל מַה שֶּׁהִיא צְרִיכָה, אֵינָה זֹזָה מִשָּׁם, עַד שֶׁנִּתְקַבְּלַת תְּפִלָּתָהּ, וְעַל-כֵּן תִּרְאִי לְנִסּוֹת אֶת זֶה אַרְבָּעִים יוֹם, וְתִרְאִי שְׁנוּי לְטוֹבָהּ, אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִשְׁתַּנֶּה לָךְ לְטוֹבָהּ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלָּתִי שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שִׁיְהֶיָה לָכֶם רַק טוֹב בְּחַיִּים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רפד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרָה וְיִשְׁלַח, י"ז כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

הנה בכל פעם כשאני מעיין בספר "אשר בנחל" שזכית להדפיס, אין מלים בפי לשבח ולפאר את מעשיכם. ורואים בחוש את היגיעות והטרחות והמסירות נפש שמנחות בהספרים. מה אמר לך! הספרים יוצאים כל-כך יפה ממש להפליא, וזכות הרבים תגן בעדכם תמיד, ותזכו לרוות רב נחת מילדיכם, ותגדלו אותם בנגל. תאמין לי, אשר לבי כואב לי מאד מאד שאתה בדחקות, וגם אני בעצמי קצת החיב בדבר, כי עדין אני חיב לך הרבה על הספרים, אבל לעת עתה אני נמצא בלחץ זו הדחק מאד מאד, ואיני יודע מה יהיה, רק להשם יתברך תלויות עיני, כי לקחתי על עצמי לגמור את הבנין למען זכות הרבים, וזה מכניס אותי בלחצים גדולים, ובפרטיות כי לאנשי שלומנו צריף בסיס, כי אם אין בית-מדרש, אין פלום, ועל-פן עלי לגמור את הבנין בקרוב ואז אשלם, אף זאת אמר לך, שראוי לכם לשמח מאד מאד על יפי העבודה והפאר שיוצאים הספרים, ממש תופס ולוכד את העין, ובזמן כל-כך מעט זכית להדפיס כל-כך הרבה פרקים, בלי שום עזר מבחוץ, ואחרים עם הרבה עזר התחילו להדפיס, ולבסוף נתקעו באמצע, כמו ששמעתי שהן ... והן ... תקועים וכו' (וזה טוב שתדע, כדי שלא ימשיכו אותך באיזה פח, על-ידי עשית שתפוח, כי הם תקועים עכשו); וילך עזר הקדוש-ברוך-הוא בנסי נסים, ואף שאני מבין היטב את בלבולך וכו', עם כל זאת תאמין לי, שזה רק זמנית, ובקרוב תעבר על הכל ותצא מכל צרותיך וחובותיך, והספרים הקדושים שזכיתם להדפיס ידפסו ויחזרו וידפסו פעמים אין מספר, ואני מקווה במשך הזמן, שתדפיס באותה כריכה גם את כל ספרי רבנו ז"ל, כגון: ה"לקוטי-מוהר"ן", וה"ספורי-מעשיות", ו"ספר-המדות" וכו', וכן כל ספרי מוהרנ"ת ז"ל: ה"לקוטי-הלכות", שהולך ונדפס עכשו בנקוד וכו', וזה יהיה באמת סעט יפה, רק על זה יש לך עוד זמן, אבל סוף כל סוף גם את זה תדפיס, יראו עינינו וישמח לבנו בישועתו יתברך, כי הרשעים המתנגדים רצו וחקצו ברצתי וכו', והנה נתהפך הכל בדיוק ההפוך, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתוכל להדפיס את כל הכתבי יד שתחת ידי.

אֲשֶׁר י"ט רפה — י"ט רפו בנחל נא

ראה להתקשר אל ... ולברר חֲדָשׁוֹת — האם הקיר אכן הגיע, והאם ... הגיע והאם זה מהאלומיניום.

המחכה לתשובה מהירה...

י"ט רפה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ח כסלו ה'תשנ"ג.

שלום ל... גרו יאיר.

עכשו שמעתי מ... גרו יאיר, שלא היה לכם ערוב השבת, לדעתי, תאמר ל... שתנסח מכתב, וכל אחד מאנשי שלומנו יחתם על המכתב, ולשלח את זה ל... וכן לכתב חריף, שהרבנות אינה מתפקדת כלל, ואתם צריכים לעשות את זה מה שיותר מהר, כי כפי הנראה הסמ"ך-מ"ם משתגע, ועכשו הוא נוקם בנו עם הערוב, שדאג לקרעו, ואם אנחנו נגע בערוב, תכף-ומיד יפנה אל המשטרה, ויעשה מזה ספור כמו שהיה לפני שנתים, וככה הוא ימשיך את הענין חדשים על גבי חדשים, וכן טוב לעורר את ... וכו' על זה, כי הסמ"ך-מ"ם לא ינוח ולא ישקט, הרי החלוניים לא צריכים ערוב, אלא רק אנשי שלומנו, ועל-כן בזה הוא חושב לנקם בנו, ימח שמו וזכרו, ועל-כן טוב לכתב מכתב חתום מכל אנשי שלומנו בלי יוצא מן הכלל, כי אחרת הדבר ימשך, הקדוש-ברוך-הוא יעזר לנו, שפטר מהטמאה הזו, ונזכה להרחיב גבולי הקדשה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רפו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ח כסלו ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, אך לא היה לי הפנאי להשיבך
תקף-ומיד.

מה אמר לך! מאד מאד שמחתי לשמע בשמחתך, יעזר
הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד תבשרי לי בשורות משמחות, ויהיו לך
רק שמחות בחיך.

העקר ראי לחזק את עצמך ביותר במדת השמחה, ותשמחי את
בעלך, ועל-ידי-זה יהיו לכם חיים טובים. ובכלל טוב מאד שתרגילו
את עצמכם לכבד זה את זה, ועל-ידי-זה תצליחו, כי עקר ההצלחה
בנשואין הוא רק פשיש כבוד ה'די, שאחד מכבד את השני, יעזר
הקדוש-ברוך-הוא, שתמיד יהיה אצלכם רק כבוד ה'די, ועל-ידי-זה
יהיה לכם רק טוב.

ראי להדליק לכבוד שבת-קדש ארבעה גרות, ולבקש בעת
הדלקת הגרות כל מה שאת צריכה, כי התפלה שהאשה מבקשת
בעת הדלקת הגרות, מאד מאד מקבלת ומרצה בשמים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו בחיכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רפז.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וישב, י"ח כסלו ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לבדק את מזוזות ביתכם אם הן פשרות, ואם לא חסרה
על איזו דלת מזוזה, כי רב הצרות והבעיות בביתו של האדם הן
כשאין לו מזוזות פשרות.

כָּל מַה שְׂכּוֹאֵב לָךְ, זֶה רַק בָּא לָךְ מֵעֲצָבִים, אֶת צָרִיכָה לְהַחְזִיק מֵעַמָּד, וְלֹא לְהַשְׁכֵּר מִכָּל דְּבָר, אֲדַרְבָּה, עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמַּחְזִיק מֵעַמָּד, וְאֵינוֹ נִשְׁכָּר מִשׁוּם דְּבָר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּזְכְּרֵי לְגַדֵּל אֶת הַיְלָדִים בְּקִלּוֹת, וְיַעֲבֹר הַכֹּל בְּשָׁלוֹם, וְיִהְיֶה לָכֶם רַק טוֹב וּשְׂמֵחוֹת בְּחַיֶּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רפח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיִּשָּׁב, י"ח כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלִיתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שֶׁמַּחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה מְחֻזַּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, רֵאָה לְהַמְשִׁיךְ לְהַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וּבְכַרְט בְּשׁו"ת "אֲשֶׁר בַּנְּחָל", אֲשֶׁר כָּלוּל מִהַכֹּל, "לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן", "סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיֹת", "סְפָר-הַמְּדוּת", "לְקוּיֵי-הַלְכוֹת" וְהַשִּׁיחֹת וְכו', וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוֹעַ לְנַפְשֶׁךָ.

רֵאָה לְהַתְמִיד בְּיוֹתֵר בְּלַמּוּד הַלְכָה, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד הַזְהִירְנוּ רַבְּנוֹ ז"ל עַל זֶה. טוֹב מְאֹד, שֶׁתְּלַמֵּד אַרְבָּעָה חֻלְקֵי שְׁלַחַן עָרוּךְ, וְעַל-כָּל-פָּנִים מַחְבֵּר רַמ"א, וְתִהְיֶה עֲקֻשָׁן גְּדוֹל עַל זֶה לְהַתְחִיל וּלְסַיֵּם, וְלֹא לְחֹזֵר אַחֲרֵינִי עַד שֶׁתְּסַיֵּם.

רֵאָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאִז טוֹב לָךְ לְנַצַּח, כִּי הַדְּבָר הוּא הַצְּלַחַה נְצִיחִית, הַצְּלַחַה כְּזוֹ שֶׁאֵין לְתָאֵר וּלְשַׁעַר כָּלָל.

רֵאָה לְהַתְנוּעַד עֲצָמֶךָ בְּכָל שָׁבוּעַ עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים בְּעִיר

אשקלוֹן, וְתִקְבְּעוּ לַעֲצָמְכֶם פֶּעַם בְּשָׁבוּעַ לְהַתְנוּעַד, כְּמוֹ בְּכָל מוֹצָאֵי שַׁבָּת לַעֲשׂוֹת מְלֶאכֶה מְלֶאכֶה, וּלְקַבֵּל נִקְדַּת הַחֶבֶר.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רפט.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב, י"ח כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הָאָרְךָ, וּבִאֲמַת אָנִי מְאֹד מְאֹד מְצֻטְעָר מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת וּבִפְרָט מִבְּעֵלְךָ, עִם כָּל זֹאת אָנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁסוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יְבוֹא הַטוֹב, וְהוּא יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה. אָנִי אֲשַׁתְּדֵל לְדַבֵּר אִתּוֹ חֵד מִשְׁמְעֵי כְּשֶׁאֲבוֹא לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל בְּקִרְוֹב, וְאָנִי מְקַנֶּה אֲשֶׁר סוּף כָּל סוּף הַכָּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

נָא וְנָא רְאִי לְשִׂמְחָה אֶת עֲצֻמְךָ בְּיוֹתֵר, וְלַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם שְׁתַּחֲיִי שְׂמִיחָה וְעֲלִיזָה, כִּי לֹא כְּדָאִי לְהַמְשִׁיךְ אֶת עֲצֻמְךָ אֶל הַצֵּעַר וְהַיְגוֹן וְהַדְּפֹאֹן וְכוּ' וְכוּ', אֲשֶׁר זֶה הוֹרֵס אוֹתְךָ לְגַמְרֵי, וְאִף שְׁאֲנִי מִבֵּין אוֹתְךָ טוֹב מְאֹד מְאֹד, שְׁאֵת מִתְפּוֹצְצַת מְרַב צֵעַר, עִם כָּל זֹאת הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וְעַקֵּר הַצְּלַחַת הָאָדָם — כְּשִׁזּוּכָה לְהַפֵּךְ אֶת הַמְּרִירוֹת לְמִתְקִינוֹת, וּמְלִימוֹן עוֹשֶׂה לְיִמּוּנָה. וְאָנִי יוֹדֵעַ, שְׁזֶה דְּבַר קָשֶׁה מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת זֹו מְצִיאוֹת, וּצְרִיכִים לְהִתְמוּדָד עִם הַמְּצִיאוֹת, אִף שְׁכּוֹאֵב לִי מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ עִם בְּעֵלְךָ, אֲבָל עוֹד פֶּעַם אָנִי חוֹזֵר וּמְדַגֵּישׁ, שְׁסוּף כָּל סוּף הַכָּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, צְרִיכִים רַק לְהַסְבִּיר לוֹ, וּבְזֶה נִבְיָא אֶת הַתּוֹעֵלָת.

בֵּין כֶּף רְאִי לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ לְבַקֵּשׁ אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי

מה שתפלה פועלת, שום דבר בעולם אינו פועל, ובפרט בעת הדלקת הנרות, שאז הוא הזמן של עת רצון לאשה, שיכולה לפעל אצלו יתברך כל מה שהיא רוצה, וצריכים רק התחזקות עצומה, להתחזק מעמד לא להשבר.

אין מלים בפיו להסביר לך את מעלת הענין הזה מה שאף עושה — לבשל להתלמידים, אשר בזכות זה תזכי, שהבנים שלך גם-כן יהיו צדיקים ותלמידי חכמים ושומרי הברית וכו' וכו', ומלבד השכר הגשמי, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא לשכר רוחני, כי סוף כל סוף זו עבודה קדושה מאד מאד, ואנחנו סובלים הרבה מהילדים, ואנחנו רוצים רק את הטוב מהם, ופשוט הצלת את המצב בזה שלקחת על עצמך לבשל להם, ובודאי בוא יבוא שברך בזה העולם, ועקר השכר — שיהיה לך שלום-בית עם בעלך, וישתנה לגמרי מהקצה אל הקצה, ויראה לך הרבה הערכה ושמחה וכו' וכו'.

הכפל הדבר, אני עוד אדבר אתו פנים אל פנים הרבה, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל ישתנה לטוב, רק את תמשיכי להתפלל לפניו יתברך על נקדת השמחה, ואז תראי איה שהכל ישתנה.

מה טוב ומה נעים, אם תוכלי לבקר בכל יום את אחת מנשות אנשי שלומנו, ולחזקה ולאמצה, כי יש הרבה נשים מנשות אנשי שלומנו שהן בודדות בבית, וקשה להם להתמודד עם המצב שהן לבד, ובפרט אלו שגרות רחוק מבית-המדרש, להן מאד קשה, ועל-כן היה טוב מאד אם תקחי עוד אשה, ותלכנה בכל יום לבקר אשה אחרת, ולדבר אמה מענין רבנו ז"ל, ולשמחה ולחזקה לעודדה, ובזכות זה גם לך יהיה חזוק ושמחת הנפש וספוק בחיים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, י"ח כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאד מָאד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַטּוֹב
מִמֶּךָ, שְׂזַכִּיתָ לְהִיּוֹת הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה
מִזֶּה, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל הִבְטִיחַ גְּדוּלוֹת מָאד לְמִי שְׂזוּכָה לְהִיּוֹת אֲצִלוֹ
בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֵן.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמַּח אֶת עֲצֻמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם,
וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְׂמִיחָה
הִיא הַצְּלָחַת הָאָדָם בֵּינָם בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבֵינָם בְּרוּחָנִיּוֹת, וְזֶה יִזְרֹז אֶת
מְצִיאת זְוִיגְךָ.

רְאֵה לְשִׁמֹר שְׁבַת־קֹדֶשׁ, וּלְדַקְדַּק מָאד מָאד בְּשִׁמִּירַת שְׁבַת, כִּי
הַשְׁבַּת הִיא זְוִיגָן שֶׁל יִשְׂרָאֵל (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פְּרָשָׁה י"א, סִימָן ח), וּבִזְכוּת
שְׂמִירַת שְׁבַת תִּזְכָּה לְהַפְּלִל בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִזְמִין לְךָ
בֵּת זוּג הַשִּׁיכָת לְשֶׁרֶשׁ נִשְׁמָתְךָ.

רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
שְׂמִדְבָרִים עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר
וּלְשַׁעַר כָּלֵל.

כָּל הַסְּפָרִים שְׂאֵתָה מִחִפְשׁ וְאֵתָה רוּצָה, נִמְצְאִים אֲצִל ...

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רצא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, י"ח כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת שְׁנֵי מִכְתָּבֶיךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַת אֶת תְּשׁוּקָתְךָ לְלַכֵּת בְּדַרְכֵי רַבְּנוֹ ז"ל.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, כִּי נִקְדַּת הַשְּׂמִחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַרְכֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְכֻכֵּל שְׂאֲדָם שְׂמַח יוֹתֵר מְצַלִּיחַ יוֹתֵר, וְצָרִיכִים לְעַבֵּד הַרְבֵּה עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִחָה, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבְרִים עַל כָּל אֶחָד מִשְׁבָּרִים וְגַלִּים, וְאִי-אֶפְשָׁר לְעַבֵּר עַל זֶה רַק כְּשִׂזּוּכִים לְהִתְחַזֵּק בְּמַדַּת הַשְּׂמִחָה, וְעַל-כֵּן תַּעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעֲוֹלָם לְהִיּוֹת אִיךָ וְרַק בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלַח אֶת דְּרָכְךָ.

רְאֵה לְעֵינַי בְּכֹל יוֹם כַּמָּה מִכְתָּבִים מְשׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בַּנְּחַל", וְזֶה יִתֵּן לְךָ חִזּוֹק עֲצוּם, וְכֹל הַמִּכְתָּבִים נִכְתְּבוּ גַם לְךָ.

בְּעֵינַי הָעֲצָלוֹת וְכוּ' וְכוּ', גַּם עַל זֶה צָרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ מִהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הָעֲקָר הוּא לְלַכֵּת לִישׁוֹן מִקֵּדָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְקוֹם מִקֵּדָם, כִּי כְּפִי שְׂאֲדָם מִקֵּדִים אֶת עֲצָמוֹ בְּלִילָה, כֵּן זוֹכֶה לְקוֹם בְּבִקְרָה, שְׁזֶה "וַיְהִי עָרֵב וַיְהִי בִקְרָה", אֵינִי עָרֵב שִׁישׁ לְאֲדָם, כֵּן יֵשׁ לוֹ בִּקְרָה כְּזֶה, הֵינּוּ כְּפִי שְׂחֵכִין אֶת עֲצָמוֹ בְּעָרֵב קֵדָם, כֵּן יִזְכֶּה לְבִקְרָה, אִם אָדָם הוֹלֵךְ לִישׁוֹן מִקֵּדָם, הוּא יְכוּל לְקוֹם מִקֵּדָם, וְזֶה בְּדוּק וּמְנֻסָּה.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד הַרְבֵּה בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, אֲשֶׁר הִגְרָסָא בְּמִשְׁנֵיּוֹת בְּעֲצָמָה מְטַהֵרֶת וּמְזַכֶּכֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְתַתְּחִיל מִהִתְחַלָּה עַד בְּרִכּוֹת, וְתֹאמַר פָּרַק אַחַר פָּרַק, מִסְכָּתָא אַחַר מִסְכָּתָא, עַד שְׂתַזְכֶּה לְסִיּוּם שְׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְאִז תַּתְּחִיל עוֹד פַּעַם, וְכֵן תַּתְּנֶהג כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ,

וְזֶה יִזְכֶּר וַיִּצְחַצַח אֶת נִשְׁמָתָךְ, כִּי מִשְׁנֵה אוֹתִיּוֹת נִשְׁמָה, כַּמּוֹבָא
בְּדִבְרֵי הָאֲרִיז"ל.

רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בְּבֵיתְךָ, כִּי שְׁלוֹם בְּבֵית — שְׂכִינָה
בְּבֵית.

רְאֵה לְהִמְשִׁיךְ לְכָתֹב לִי, וְאִזּוֹ אֶכְתֹּב לְךָ יוֹתֵר בְּאֲרִיכוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, י"ח כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ אֵל ... יָרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרְךָ
הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ.

רְאֵה לְבַדֵּק אֶת מְזוּזוֹת בֵּיתְךָ, וְכֵן לְבַדֵּק אֶת הַתְּפָלִין שְׁלֶךְ,
וּתְדַקְדֵּק מְאֹד לְלַכֵּת עָרֵב וּבִקֵּר לְבֵית-הַכְּנֶסֶת לְהַתְּפַלֵּל, כִּי מִי שֶׁחִזַּק
בְּזֶה לְלַכֵּת עָרֵב וּבִקֵּר לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, עַל-יְדֵי-זֶה אֵין שׁוֹם דִּין שׁוֹלֵט
עָלָיו, וּמוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו, כִּי אֶפְלוּ מִי שֶׁנִּגְזַר עָלָיו גְּזֵר-דִּין
שֶׁל שְׂבָעִים שָׁנָה גִּיהֵנוּם, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, עַל-יְדֵי שְׁאוּמֵר אֲמֵן יְהִי שְׁמָה
רַבָּא, מוֹחֲלִין לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו (עַן שְׁבַת קִיט:). וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהִיּוֹת
זְהִיר לְלַכֵּת עָרֵב וּבִקֵּר לְבֵית-הַכְּנֶסֶת, וְזֶה יַעֲזֹר גַּם לְבִנְךָ, כִּי הָאֵב
מְזַכֶּה לְבָנוּ.

תִּשְׁתַּדֵּל שְׁבִנְךָ גַם-כֵּן יִנִּיחַ תְּפָלִין כְּשֵׁרוֹת, וַיְבַדֵּק אֶת הַמְּזוּזוֹת
בְּבֵיתְךָ, וַתְּחַזְּקוּ וַתֵּאֱמְצוּ, וַתְּדַבֵּר עִמּוֹ דְּבוּרֵי הַתְּחַזְּקוֹת וְנַחֲוּמִים,
שְׁבוּדָאֵי יְהִיָּה טוֹב, וַתִּשְׁתַּדֵּל שְׂיִהְיֶה לָהֶם שְׁלוֹם-בֵּית בְּכָל מַחִיר,
וּכְדָאֵי הַרְבֵּה לְדַבֵּר אִתָּם שֶׁהַכֹּל יְהִיָּה בְּסֵדֶר וַיְהִיָּה טוֹב וְכוּ' וְכוּ',
וְזוֹ מִצְוָה חֲכִי גְדוֹלָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּבְשְׂרוּ לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיִּשָּׁב, י"ט פְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל כָּלִיּוֹת אֲנָשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בְּיַבְנָאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה
וּמִכָּל נֹגַע וּמַחְלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עַצְמְכֶם בְּיוֹתֵר בְּמַדַּת הָאֱמוּנָה
הַקְדוּשָׁה, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהוֹדִיעַ, שְׂאִין בַּלְעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל,
וְצָרִיכִים לְהַכְנִיס בְּעַצְמוֹ אֶת הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה כָּל-כָּף, עַד שֶׁלֹּא
יְהִי נִזּוֹן, אֲלֹא מֵהָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, כִּי הָאָדָם צָרִיךְ לְבֹא לְבִטּוּל
כְּזֶה, שֶׁלֹּא יִרְאֶה וְלֹא יִשְׁמַע וְלֹא יִרְגִישׁ מְשׁוּם דְּבָר רַק אֶת אֲמַתַּת
אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁעַל כָּל גְּשִׁימָה וּנְשִׁימָה תְהַלֵּל יְהוָה, שִׁירְגִישׁ
שְׂאֵינוּ נוֹשֵׁם אֲוִיר, אֲלֹא אֲמַתַּת אֱלֹקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְצָרִיכִים לְעַבֵּד עַל
הַנִּקְדָּה הַזֹּאת הַרְבֵּה מְאֹד מְאֹד, וּבִפְרָט בְּדוֹרוֹתֵינוּ אֵלּוּ, אֲשֶׁר
הַפְּפִירוֹת וְהָאֶפִיקוֹרְסוֹת מְמַלְאִים אֶת אֲוִיר הָעוֹלָם בְּשִׁבִיל הַבְּחִירָה
וְהַנְּסִיּוֹן, כְּמוֹ שֶׁאָמַר לָנוּ רַבֵּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רכ), שִׁירְדָה
מִלְמַעְלָה כְּפִירוֹת וְאֶפִיקוֹרְסוֹת בְּשִׁבִיל לְנִסּוֹת אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן
עָלִינוּ לְחִזּוֹק אֶת עַצְמֵנוּ בְּיוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּמַדַּת הָאֱמוּנָה, וּלְבַנּוֹת
סְבִיבוֹתֵינוּ חוֹמָה בְּצוּרָה עִם הָאֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה. וְלִזְה זֹכִים עַל-יְדֵי
שְׁמִדְבָרִים הַרְבֵּה עִם בְּגִי-אָדָם רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה הַקְדוּשָׁה, כִּי
הָאֱמוּנָה תְלוּיָהּ בַּפֶּה שֶׁל הָאָדָם, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (תְּהִלִּים פט, ב): "אוֹדִיעַ
אֱמוּנָתְךָ בְּפִי", וְכֵן כְּתִיב (שֵׁם קטז, י): "הָאֱמֻנָתִי כִּי אֲדַבֵּר" וְגו', כִּי
עַקֵּר הָאֱמוּנָה תְלוּיָהּ בַּפֶּה שֶׁל הָאָדָם, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ
לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמוֹ יִתְבָּרַךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, וּלְסַפֵּר לוֹ

יִתְבַּרְךָ כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו בַּפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת, וְלִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ כָּל מַה שֶּׁהוּא צָרִיךְ, מִמָּשׁ כִּמוֹ יֶלֶד קִטָּן, שֶׁכָּל מַה שֶּׁהוּא צָרִיךְ, הוּא בָּא אֶל הָאָמָא, וּמִבְקֵשׁ אוֹתָהּ: "תְּנֵי לִי זֶה, תְּנֵי לִי זֶה" וְכוּ' וְכוּ', כִּי צָרִיךְ הָאָדָם לְבוֹא אֵלָיו יִתְבַּרְךָ וְלִבְקֵשׁ: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן לִי דָבָר זֶה וְדָבָר זֶה" וְכוּ' וְכוּ', וְזוֹהִי שְׁלֵמוֹת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְכֵן צָרִיךְ לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ עִם אִשְׁתּוֹ וְעִם יְלָדָיו דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, שֶׁהִכַּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְאֵין מַה לְדַאֵג וְלְהִתְפַּחַד כָּלֵל מִשׁוֹם דָּבָר, כִּי הִכַּל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ, וְכֵן צָרִיכִים לְדַבֵּר עִם כָּל חֲבֵרָיו וְיַדִּידָיו וְקָרוֹבָיו וּשְׂכֵנָיו וְכוּ' רַק דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצָמוֹ הוּא בּוֹנֶה סְבִיבוֹ חוֹמָה בְּצוּרָה שֶׁל אֱמוּנָה, שְׂאֵף אֶחָד לֹא יִכּוֹל לְנַגֵּעַ בוֹ, וְעַל זֶה צָרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת עֲצוּמָה מְדִי יוֹם בְּיוֹמוֹ וּמְדִי שָׁעָה בְּשָׁעָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְרַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ עַל זֶה בְּיֹתֵר וְאָמַר (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן ה'), שֶׁצָּרִיךְ לְחַפֵּשׁ וְלִבְקֵשׁ בְּעֲצָמוֹ אֵיךְ הוּא אוֹחֵז בְּאֱמוּנָה, כִּי יֵשׁ בְּגֵי-אָדָם שְׂסוּבָלִים יְסוּרֵי תַּפְתּוֹ, יְסוּרֵים קָשִׁים וּמְרִים, הִכַּל רַק מִחֲמַת חֶסֶד הָאֱמוּנָה, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְחִזֵּק אֶת עֲצָמָם בְּיֹתֵר בְּעִבּוּדַת הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְכִשְׂמַחְזִיקִים אֶת עֲצָמָם בְּאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, אֲזַי אֵין לוֹ מַה לִּירֹא מִשׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם.

בְּלִיל שַׁבַּת-קִדְשׁ זֶה דְּבַרְנוּ הִרְבֵּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סח), שֶׁשָּׁם מְדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁצָּרִיכִים לְשַׁמֵּר אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד מִמַּדָּה הַמְּגַנָּה שֶׁל כְּעַס וּקְפִידוֹת, אֲשֶׁר הוֹרֶסֶת אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי, וְכָל הַצָּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַמְּרִירוֹת שְׁעוֹבָרִים עַל הָאָדָם, הֵם רַק מִמַּדַּת הַכְּעַס, וְכָל הַמְּחַלְקַת וְהַמְּרִיבוֹת שֶׁנַּעֲשׂוֹת בֵּין בְּגֵי-אָדָם, הוּא רַק עַל-יְדֵי הָעוֹן שֶׁל הַכְּעַס. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (רִישׁ שְׁלֵמֵי תַּעֲנִית, פָּרָק ב'): אֵף וְחֲמָה — מְלֶאכִי חֲבָלָה הֵם; כִּי כִּשְׂרוּאִים אָדָם שִׂישׁ בּוֹ רְצִיחָה, אֵף וְחֲמָה, צָרִיךְ לְדַעַת שֶׁמְלֶאכִי חֲבָלָה נִכְנָסוּ בוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן. וּבְאֵמַת עִם כְּעַס לֹא פּוֹעֲלִים שׁוֹם דָּבָר, אֲדַרְבֵּה, חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (קְדוּשִׁין מֵא): רַגְזָן לֹא עֲלֵתָה בְּיָדוֹ אֶלָּא רַגְזָנוֹתוֹ, כִּי עִם כְּעַס וּקְפִידוֹת וּרְצִיחָה, מִחְלָקַת וּמְרִיבוֹת, אֵין פּוֹעֲלִים שׁוֹם דָּבָר, אֲדַרְבֵּה, מְמַרֵּר אֶת חַיָּיו, עַד שֶׁחַיָּיו אֵינָם חַיִּים, כִּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ

הַקְדוּשִׁים (פְּסָחִים קִיג:): הִרְתַּחֲנִין, מִי שֶׁתְּמִיד רוֹתַח וּבְכַעַס, חִיּוֹ
 אֵינָם חַיִּים, וּבִשְׁבִיל זֶה סוּבַל הָאָדָם עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת וְצַמְצוּמִים
 בְּפִרְנָסָתוֹ, רַק עַל-יְדֵי מַדַּת הַכֶּעַס, כִּי בְּאֵמַת רְאוּי לְכָל בְּרֵי-יִשְׂרָאֵל,
 שִׁיְהִיָּה לוֹ שְׁפַע גְּדוֹל, כִּי כָּל בְּרֵי-יִשְׂרָאֵל שָׁרְשׁוּ מִכֶּסֶּא הַכְּבוֹד, שֵׁשׁ
 מִנַּח שְׁפַע גְּדוֹל, אִךְ הַמַּדָּה הַמְּגַנָּה הַזֹּאת שֶׁל כֶּעַס גּוֹרֶמֶת, שֶׁהָאָדָם
 יֵאבֵד אֶת הַכֶּסֶף שְׁלוֹ, כִּי בְּשֶׁרֶשׁ נִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל רְאוּי שְׁלַכְל אֶחָד
 וְאֶחָד יִהְיֶה מְמוֹן. וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ רוֹאִים, שְׁמֵי שֵׁשׁ לוֹ מְמוֹן אוֹ כֶּסֶף,
 כָּלֵם רָצִים אַחֲרָיו, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב (מְשָׁלִי יד, כ): "וְאֶהְבִּי עֲשִׂיר רַבִּים",
 וְזֶה מִחֲמַת שֶׁהִנְפֵּשׁ בָּאָה מִמְּקוֹם עֲלִיּוֹן, שֶׁהִמְמוֹן בָּא וּמִשְׁתַּלְּשֵׁל
 מִשָּׁם, וּבְזֶה פִּרְשָׁנוּ "וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מַלְאָכִים לְפָנָיו אֶל עֲשׂוֹ" וְגו',
 "וַיְהִי לִי שׁוֹר וַחֲמֹר צֹאן וְעֶבֶד וְשִׁפְחָה, וְאֲשַׁלְּחָהּ לְהַגִּיד לְאֲדֹנָי
 לְמִצְאָ חֵן בְּעֵינֶיךָ" וְגו', וְאַחֲרֵי-כֵן שָׁלַח לוֹ מִנַּחַה גְּדוֹלָה — עֲזִים
 מְאֻתָּמִים וְתִישִׁים עֲשָׂרִים וְגו', וְלִכְאוּרָה לָמָּה הָיָה צָרִיךְ לְהוֹדִיעַ לוֹ,
 שֵׁשׁ לוֹ עֲשִׂירוֹת, וְכֵן שָׁלַח לוֹ מִתְּנָה גְּדוֹלָה כִּזֹּאת? אֲלֵא עֲשׂוֹ הוּא
 אָדוּם, רוֹצֵחַ מְלֵא כֶּעַס, וְרָצָה רַק לְהַרְגֵּךְ אֶת יַעֲקֹב, כְּמוֹ שֶׁאָמַר
 (בְּרֵאשִׁית כז, מא): "יִקְרְבוּ יָמַי אֲבָל אָבִי וְאַהֲרָגָה אֶת יַעֲקֹב אַחִי", וּכְדִי
 לְקַרֵּר אֶת כֶּעַסוֹ וּרְצִיחָתוֹ, הוֹדִיעַ לוֹ שֵׁשׁ לוֹ שְׁפַע גְּדוֹל, וְעַל-יְדֵי-זֶה
 מִמִּילָא יִמְשֹׁךְ אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַשֶּׁפַע, וְלֹא יִצְטַרֵּךְ לְהַרְגֵּךְ אוֹתוֹ, אֲלֵא
 אֲדוּרְבָה יִקְבַּל מִמֶּנּוּ מְמוֹן הַרְבֵּה, כִּי טֹבַע שֶׁל בְּנֵי-אָדָם לְמִשְׁךְ אֶת
 עֲצָמָם אֶל עֲשִׂיר, וְעַל-כֵּן בְּרֵאוֹתוֹ שִׁיעֲקֹב אַחִיו נַעֲשֶׂה עֲשִׂיר גְּדוֹל,
 וְכֵן שָׁלַח לוֹ מִתְּנָה גְּדוֹלָה, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַטַּל לְפָנָיו לְגַמְרִי, עַד אֲשֶׁר
 "וַיִּרְץ עֲשׂוֹ לְקִרְאָתוֹ וַיַּחֲבֹקָהוּ וַיִּפֹּל עַל צַוְאָרוֹ וַיִּשְׁקָהוּ" וְגו', כִּי
 נִתְבַטַּל לְגַמְרִי לְגַבִּי יַעֲקֹב אַחִיו, עַד שֶׁמִּקְדָּם רָצָה לְהַרְגֵּךְ אוֹתוֹ,
 וּלְבַסוּף נִתְבַטַּל לְפָנָיו לְגַמְרִי, וְכֵל זֶה מִפְּנֵי שֶׁהִרְאָה לוֹ אֶת עֲשִׂירוֹתוֹ
 הַגְּדוֹלָה, אֲשֶׁר בְּאֵמַת כְּפִי שֶׁמְרֵאִים לְאָדָם אֶת הָעֲשִׂירוֹת שְׁלוֹ, כָּלֵם
 מִתְּבַטָּלִים לְפָנָיו. וּמוּבָא בְּדַבְרֵי רַבֵּנוּ ו'ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן
 סט, וְסִימָן כה), שֶׁהִמְמוֹן וְהַכֶּסֶף שֶׁל הָאָדָם בָּאִים מִמְּקוֹם עֲלִיּוֹן וְנוֹרָא
 מְאֹד, אֲשֶׁר לְמַעְלָה הֵם אוֹרוֹת צַחְצְחוֹת, אוֹרוֹת עֲלִיּוֹנִים וְכו', עַיֵן
 שָׁם; וְלִכֵּן כְּשֶׁמְדַבְּרִים עִם בְּנֵי-אָדָם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית,
 אֲשֶׁר הֵם הָאוֹרוֹת עֲלִיּוֹנִים, אוֹרוֹת צַחְצְחוֹת, אִזּוֹ מִכְרַח חִבְרוּ
 לְהַתְּבַטֵּל לְפָנָיו, וְזֶה עֲנָן שֶׁל מִתְּנוֹת שְׁנוֹתָנִים לְבְנֵי-אָדָם,

כְּשֶׁמְדַבְּרִים עִמָּהֶם דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וּמִוִּידֵים לָהֶם אִוְרוֹת עֲלִיוֹנִים, אִוְרוֹת צַחְצָחוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַּטְּלִים לְגַבְיֹו וְעוֹשִׂים חִלּוּפִין: אֵתָּה נוֹתֵן לוֹ אֹר, וְהוּא נוֹתֵן לָךְ מְעוֹת וְכוּ' וְכוּ' (וְעוֹד הֵיטָה אֲרִיכוֹת גְּדוֹל כְּדָרְכֵנוּ לְהֶאֱרִיךְ, וַיִּדְפַּס בְּ"תוֹךְ הַנְּחַל").

וּבבִּקְר דְּבַרְנוּ הִרְבֵּה בְּסִפּוּרֵי-מַעֲשִׂוֹת (מַעֲשֵׂה י') מְבַעֲרֵגִיר וְעָנִי, אִיךְ שֶׁעַל הַיָּם הָיָה רוֹצֵחַ, שָׁזָה סוֹכֵב עַל הַיָּצֵר הָרַע, שֶׁהוּא הַרוֹצֵחַ שְׂרוֹצֵחַ אֶת כָּל אֶחָד, כִּי מֵאַחַר שֶׁמִּנְתַּק אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, הוּא הַרוֹצֵחַ הַכִּי גְדוֹל, כִּי קָשָׁה הַמַּחְטִיאֹו יוֹתֵר מִן הַהוֹרְגוֹ (בַּמִּדְבָּר רַבָּה, פְּרָשָׁה כֹּא, סִמֵּן ד'), וּכְשֶׁהוֹרְגִים בְּנֵי-אָדָם בְּגַשְׁמִיּוֹת נִקְרָא רוֹצֵחַ, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה בְּאִין עָרֶךְ כָּלֵל כְּשֶׁהוֹרְגִים אָדָם בְּרוּחַנִיּוֹת, שֶׁמִּנְתַּקִּים אוֹתוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וּמְכַנְיָסִים בּוֹ כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁנִּקְרָא רוֹצֵחַ, וְשָׁמַע הַרוֹצֵחַ שֶׁנִּמְצָאָת יַפֵּת תֹּאֵר כְּזוֹ בְּעוֹלָם, וְחָשַׁב לְתַפְסָּה, שָׁזָה סוֹכֵב עַל נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שֶׁהֵם הַיַּפֵּת תֹּאֵר בֵּין כָּלֵל אֲמוֹת הָעוֹלָם עוֹבְדֵי עֲבוּדָה זָרָה, וְהַרוֹצֵחַ שֶׁהוּא הַיָּצֵר הָרַע הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם, יַמַּח שָׁמוֹ, לוֹקַח אֶת עֲצָמוֹ רַק עַל הַיַּפֵּת תֹּאֵר לְתַפְסָּה בְּמַצּוֹדָתוֹ, וְאִף שֶׁהוּא אֵינּוּ צָרִיךְ אוֹתָהּ, כִּי הָיָה סָרִיס, כִּי הַסֵּטְרָא אֶחָרָא הוּא סָרִיס דְּלֹא עֲבִיד פְּרִי, כִּי הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם הָרָשָׁע, יַמַּח שָׁמוֹ, אִין לוֹ כְּלוּם מְזָה שְׂרוֹצֵחַ נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֶלָּא רַשְׁעוֹת לְשֵׁם רַשְׁעוֹת, הַעֲקָר לְנִתְק אוֹתָם מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, וְהוּא בָּא בְּכָל מֵינֵי לְבוּשִׁים וְהַצָּגוֹת, צְפָרִים שְׁעוּמָדִים עַל שִׁבְלִים, וּמְנַגְנִים כָּל מֵינֵי נְגוּנִים בְּדָרֶךְ מִשְׁחָק וּשְׁחוֹק, הַעֲקָר לְתַפַּס אֶת הַיַּפֵּת-תֹּאֵר, שֶׁהִיא נִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל, כִּי עוֹשָׂה בְּתַחֲבוּלוֹת גְּדוּלוֹת לְתַפַּס אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּמַצּוֹדָתוֹ הַטְּמָאָה, שְׁזוּהֵי כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת, וְהוּא מְלַבִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מֵינֵי לְבוּשִׁים, עַד שֶׁיְכוֹל לְהִקְרָא "חֲרָדִי", וּבֵין כֵּן תוֹפֵס אֶת נַשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְכַשִּׁילֵם בְּכָל מֵינֵי עֲבֵרוֹת חֲמוּרוֹת: כְּרִיתוֹת וּמִיתוֹת בֵּית-דִּין, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, כִּי אִם הַמְקוּהָ אֵינְנוּ בְּסִדְר, אַזִּי כָּאֵלוֹ לֹא טְבָלָה וְכוּ', וְהוּא אֶסוּר כְּרִיתוֹת, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, וּכְמוֹ-כֵן אִם קְרוּעַ הָעֵרוֹב וּמְטֻלְטָלִים בְּשִׁבְתָּ, הָרִי עוֹבְרִים עַל אֶסוּר הוֹצָאָה, שֶׁהִיא מְדִאוּרְיָתָא וְחִיבִים סְקִילָה, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, וְעוֹד כְּדוּמָה אֶסוּרִים

דְּאוֹרֵיתָא וּדְרַבְנָן, שְׁנֹכְשָׁלִים עַל-יְדֵי "הָאב"ד... וְצָרִיכִים הֲרַבָּה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֶט, כִּי הָרוֹצֵחַ הַסֵּמ"ך-מ"ם מְלַבִּישׁ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מִינֵי לְבוּשִׁים כְּדָגְמַת צְפוּר, שְׁעוֹמֶדֶת עַל שְׁבָלִים שֶׁל זָהָב, וּמְכָה וּמְקַשְׁקֶשֶׁת וּמְצַלְצֶלֶת בְּפִיהָ... (וְעוֹד יֵשׁ בְּזֶה אַרְיֵכוֹת גְּדוֹלָה).

בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית דְּבַרְנֵנוּ הֲרַבָּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה (לְקוּיֵי-מִזְהַרְזָן, חֶלֶק א', סִמֵּן עג), שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא סְתִים וְגַלְיָא, וְהַתּוֹרָה סְתִים וְגַלְיָא, הֵינּוּ מֵה שְׁגָלוֹי לָנוּ וְאָנוּ רוֹאִים בְּעֵינֵינוּ זֶה דּוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר, וְזֶה נִגְלָה לְפָנַי עֵינֵינוּ אִיךְ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְחִיָּה וּמְהוּה וּמְקַיֵּם אֶת הַבְּרִיאָה כְּלָה, אָבֵל יֵשׁ גַּם נִסְתָּרוֹת מֵה שְׁנַעְלָם וְנִסְתָּר מֵעֵינֵינוּ, וּכְמוֹ-כֵן הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, יֵשׁ לְפָנֵינוּ רְמ"ח מְצוּוֹת עֲשֵׂה וְשִׁס"ה לֹא תַעֲשֵׂה, וְאָנוּ נִזְהָרִים מְאֹד לְקִיָּמָן בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת בְּלֵי שׁוּם חֻקִּמוֹת כָּלָל, וְכֵן כָּל הַהֲלָכוֹת שֶׁבַתּוֹרָה הַתְּלוּיֹת בְּדוּמָם, צוּמַח, חִי, מְדַבֵּר, וְזֶה הַנִּגְלוֹת לָנוּ, אִיךְ צָרִיכִים גַּם לְחַפֵּשׂ אַחַר הַנִּסְתָּרוֹת לָנוּ, כִּי עַל כָּל מְצוּהָ וּמְצוּהָ יֵשׁ הַמּוֹן טַעְמִים מְלַבֵּד הַפְּשִׁט וְרָמֵז, דֶּרֶשׁ וְסוּד, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי הָאֲרִיז"ל, שֵׁישׁ עַל כָּל מְצוּהָ וּמְצוּהָ שְׁשִׁים רַבּוֹא פְּרוּשִׁים בְּפֶרֶד"ס, וְהָאֲדָם צָרִיךְ תָּמִיד לְחַפֵּשׂ וּלְבַקֵּשׁ אַחַר הַנִּעְלָם וְהַנִּסְתָּר מֵהֶם, וְאִיךְ זוֹכִים לְהַגִּיעַ לָזֶה, וְלִמְצֹא תָּמִיד אֶת הַנִּסְתָּר מֵאֲתָנוּ, הֵינּוּ אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, לְרֹאוֹת וּלְהַרְגִישׁ אֶת אֲמַתּוֹת מְצִיאֹתוֹ יְתַבְרַךְ, וְכֵן לְהַבִּין וּלְהַתְּבוּנָן בְּסִתְרֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה? עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, כִּי בְּזֶה שְׁאֲדָם מְתַפְּלֵל וּמְבַקֵּשׁ וּמְתַחַנֵּן אֵלָיו יְתַבְרַךְ, שְׁיַחֲסוּ וּיִרְחַם עָלָיו, וְיִפְתַּח לוֹ אֶת מַחוּ וְדַעְתּוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מְתַחִיל לְהָאִיר לוֹ אוֹר נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, עַד שֶׁהוּא מְרַגֵּשׁ אֶת הָעֲרֻבוֹת וְהַנְּעִימוֹת שֶׁהֵיוּ נִעְלָמוֹת וְנִסְתָּרוֹת מִמֶּנּוּ, הֵן מִמֶּנּוּ יְתַבְרַךְ וְהֵן מִהַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, כִּי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא אֶחָד הֵם, וְהַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה הִיא חֻקְמָתוֹ יְתַבְרַךְ, וּבְזֶה שְׁאֲדָם מְכַנִּיס אֶת עֲצָמוֹ הֵיטֵב בְּתוֹךְ הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וּמְחַפֵּשׂ לְהַגִּיעַ אֶל עֲמָקָה, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֶה גַּם לְהַגִּיעַ אֶל עֲמָק הַחֻכְמָה הָעֲלִיוֹנָה בְּרוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֹקוֹתוֹ יְתַבְרַךְ, אִיךְ כְּדֵי לְזַכּוֹת שֶׁתִּקְבַּל תְּפִלָּתוֹ, הוּא צָרִיךְ לְחַבֵּר אֶת הַכְּלֵי הַנִּקְרָא "אֲנִי", הֵינּוּ לְקַשֵּׁר אֶת הַדְּבָר

וְהַמְחַשְׁבָּה בַּיַּחַד, שִׁיחֲשַׁב בְּעַת הַתְּפִלָּה מֵהָ הוּא מְדַבֵּר, וְאֵל מִי הוּא מְדַבֵּר, וְעַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְהַפֵּךְ אֶת הַ"אֲנִי" לַ"אֲיִן", שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּטֵל וּמְבֹטֵל לְאֲיִן סוֹף בְּרוּךְ הוּא, כִּי אִזּוֹ מִתְבַּטְּלוֹת כָּל הַקְּלָפוֹת מִמֶּנּוּ לְגַמְרִי, עַד שְׁזוֹכָה לְהַרְגִישׁ אֶת רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי תְּפִלָּה, שְׂאָדָם מִתְפַּלֵּל וּמְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הוּא בּוֹרֵא מְלֹאכִים, כְּמוֹבֵא בְּדִבְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ'), וְהַמְּלֹאכִים הָאֵלוֹ הֵם הוֹלְכִים וְנֹלְחָמִים בְּעֵדוֹ, וְנוֹקְמִים אֶת נִקְמָתוֹ; כִּי פֶשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל זוֹכָה לְהִיּוֹת דְּבוּק בְּחַי הַחַיִּים בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּמְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרִי בְּאֲיִן סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְשׁוֹפֵף שִׁיחַ וּתְפִלָּה לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲזִי הוּא בּוֹרֵא מְלֹאכִים, שְׁעוֹזְרִים לוֹ בְּכָל עֲנֻנָיו, וְהֵם הוֹלְכִים לְלַחֵם אֶת מְלַחְמָתוֹ, וְנוֹקְמִים אֶת נִקְמָתוֹ.

וְזֶה אֲשֶׁר כָּתוּב בְּפָרְשֵׁתָנוּ: "וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב מְלֹאכִים לְפָנָיו" וְגו', וּפְרַשׁ רַש"י: 'מְלֹאכִים מִמֶּשׁ', הֵינּוּ כִּי יַעֲקֹב אָבִינוּ הִסְתַּפֵּל עַל הַשָּׂכָל שִׁישׁ בְּכָל דְּבַר, שֶׁנִּקְרָא שִׁמְשׁ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן א'), וְהִסְתַּפֵּל בְּכָל דְּבַר עַל הַחַיּוֹת הָאֱלֻקוֹת הַמְּחִיָּה וּמְהוּהָ אֶת הַדְּבָר הַזֶּה, וְהָיָה תָמִיד דְּבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁנִּכְלָל לְגַמְרִי בְּאֲיִן סוֹף בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹ שְׂאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (מַגְלַה יח.): מִנֵּיִן שֶׁקְרָאוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לַיַּעֲקֹב אֵל, עֵיִן שָׁם; וְעַל-יְדֵי דְבוּרֵי תְּפִלָּה בָּרָא מְלֹאכִים, שְׂאֵלוֹ הַמְּלֹאכִים שֶׁלַח לְפָנָיו אֵל עֲשׂוֹ לְלַחֵם אֶת מְלַחְמָתוֹ, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא הַכְּנִיעַ אוֹתוֹ. וּמֵהוּ הַלְשׁוֹן מִמֶּשׁ? וַיֵּשׁ לוֹמַר, שֶׁהוּא רֹאשֵׁי תְבוּת: מִנְחָה מִעֲרִיב שִׁחְרִית, כְּשֶׂאָדָם זוֹכָה לְהַתְּפַלֵּל בְּכָל יוֹם בְּצַבוּר אֶת הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת הָאֵלוֹ, וּמְקַשֵּׁר אֶת מַחֲשַׁבְתּוֹ לְדְבוּרוֹ, וּמְכוּן הַיֵּטֵב אֵל תְּבוּת הַתְּפִלָּה שֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל, עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא נַעֲשֶׂה כְּלֵי הַנִּקְרָא "אֲנִי", וּמְמַשִּׁיךְ בּוֹ כָּל הַהִשְׁפָּעוֹת, עַד שֶׁמְדַבְּרֵי תְּפִלָּתוֹ בּוֹרֵא מְלֹאכִים, שֶׁהֵם שׁוֹמְרִים אוֹתוֹ מִכָּל רַע, וְזֶה שֶׁנֶּאֱמַר אֶצֶל יַעֲקֹב (בְּרֵאשִׁית לב, לא): "וַיִּקְרָא יַעֲקֹב שֵׁם הַמָּקוֹם פְּנִיאֵל, כִּי רָאִיתִי אֱלֹהִים פָּנִים אֵל פָּנִים וַתִּנָּצַל נַפְשִׁי", כִּי עַל-יְדֵי רְבוּי תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה שֶׁהַתְּפַלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה זָכָה לְהַפְּלִל אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, עַד שֶׁרָאָה אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ פָּנִים אֵל פָּנִים, כִּי מֵרַב אוֹר וְחַיּוֹת וְזִיו וּדְבָקוֹת שְׁזוֹכָה לְהַגִּיעַ אֵל זֶה, עַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא קָרָא אֶת הַמָּקוֹם

פְּנִיאַל, לְשׁוֹן פְּנִיאַל, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה "וַתִּנְצַל נַפְשִׁי", כִּי כִּשְׂאָדָם מְכַנִּים בְּדַעְתּוֹ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתַבְרַךְ, אִיךְ שְׂאִין בְּלַעַדְיוֹ יְתַבְרַךְ כָּלֵל, וּבְכָל תְּנוּעָה וַתְּנוּעָה שֶׁם אֶלּוּפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, עַל-יְדֵי-זֶה אֵינּוּ מִפְּחָד וְאֵינּוּ מִתְּרָא מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, "וַתִּנְצַל נַפְשִׁי" מִכָּל מִינֵי קַלְפּוֹת, וְאֵל כָּל זֶה יְכוּלִים לְזַכּוֹת גַּם בִּבְנֵאֵל, שֶׁהִיא בְּגִימְטְרִיָּה: אֲנִי-אֵל עִם הַכּוֹלֵל, כִּי דִיקָא שֶׁם בֵּין הַהָרִים יְכוּלִים לְהַתְּבַדֵּד עֲצָמוֹ עִמוֹ יְתַבְרַךְ, וְלָרְאוֹת אֶת הַנּוֹף הַמְּקַסִּים, וְרוֹאִים אֶת יְפֵי הַבְּרִיאָה שְׁבַרָא הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-כֵּן דִּיקָא שֶׁם זֹכִים אֵל הַכְּלִי הַנִּקְרָא "אֲנִי", וְנִתְבַטַּל לְגַמְרֵי אֱלֹיו יְתַבְרַךְ, עַד שֶׁנַּעֲשֶׂה "אִין", בַּחֲנִינֵת "לֹא", וְזוֹכָה לְרְאוֹת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יְתַבְרַךְ "אֵל", וְלַהֲפֹךְ כִּשְׂאָדָם אֵינּוּ מִסְתַּפֵּל עַל הַחַיּוֹת הָאֱלֻקוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דְּבַר, עַל-יְדֵי-זֶה עוֹבֵר עָלָיו מִה שֶׁעוֹבֵר — צְרוֹת וְיִסּוּרִים, קְטָנוֹת וְחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, וּמִתְּפַחַד מִבְּנֵי-אָדָם כְּאֵלוֹ יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לוֹ מִשְׁהוֹ.

וּבִזְהָ פִּרְשָׁנוּ "וַיִּזְרַח לוֹ הַשֶּׁמֶשׁ", כִּי לִיעֶקֶב אִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי זֹרַחַת תְּמִיד הַשֶּׁמֶשׁ, שֶׁהִיא הַחַיּוֹת הָאֱלֻקוֹת שֵׁישׁ בְּכָל דְּבַר, אֲבָל תַּכְף-וּמִיד "כְּאֲשֶׁר עָבַר אֶת פְּנוּאֵל", הֵינּוּ כְּאֲשֶׁר נּוֹפֵל בְּדַעְתּוֹ וְנִתְקַיֵּם אֲצֵלוֹ פְּנוּאֵל, מְלִשׁוֹן שֶׁפָּנָה אֵל מִדַּעְתּוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, בָּא לְמַה שְׁבָא, "וְהוּא צִלַּע עַל יָרְכוּ", שֶׁהוּא עֲנִין פְּגַם-הַבְּרִית הַנִּקְרָא יָרֵךְ, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'), מְלִשׁוֹן (תַּהֲלִים מַה, ד): "חֲגוֹר חֲרָבָךְ עַל יָרֵךְ", עֵינִן שֶׁם (וְעוֹד הֵיטָהָ אַרְיִכוֹת גְּדוּלָה כְּדַרְפָּנוּ, וְיִדְפֵס בְּתוֹךְ הַנְּחָל).

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזְק אֶת עֲצַמְכֶם בְּיֹתֵר בְּמַדַּת הָאֲמוּנָה, שְׁזֶה יְכַנִּים בְּכֶם שְׂמִחָה, וְהַשְׂמִחָה תְּבִיא לְכֶם שְׁלוֹם, שֶׁתְּהִי בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת אֶחָד עִם הַשָּׂנִי, וְאִישׁ אֶת רַעְהוֹ יֹאמֵר חִזְק, וְתִדְקְדְקוּ מְאֹד מְאֹד לְהַתְּפַלֵּל בְּמִנְיָן כָּל הַג' תְּפִלוֹת: מִנְּחָה מִ'עָרִיב שְׁחָרִית, שְׁזֶה רְאֵשִׁי תְּבוֹת מִ'ש', כִּי עַל-יְדֵי-זֶה בּוֹרְאִים מְלֵאכִים אֲשֶׁר יִלְכוּ לְפָנֶיכֶם, וְיִלְחָמוּ מִלְחַמְתְּכֶם, וְיִכְבְּשׁוּ אֶת שׁוֹנְאֵיכֶם, וְתַצְלִיחוּ בְּדַרְכְּכֶם, כִּי כִּשְׁבֵר יִשְׂרָאֵל נִזְהָר מְאֹד לְהַתְּפַלֵּל בְּצַבּוֹר הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת הָאֵלוֹ, אֲזִי אִין שׁוּם שְׁטָן וּמְלָאךָ מְשַׁחִית יְכוּל

לַגַע בּוֹ, כִּי צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ בְּפַעַל מִמַּשׁ לְהַתְּפַלֵּל הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת בַּיּוֹם בְּמַגֵּן דִּיקָא, כִּי אֵימְתִי הוּא יַעַת רְצוֹן? בְּשַׁעַה שֶׁהַצְּבוּר מִתְּפַלֵּלִים (בְּרִכּוֹת ח.), וְאָז אֶפְלוּ מִי שֶׁהוּא רְחוּק לְגַמְרִי, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, עַד שֶׁנִּגְזַר עָלָיו גְּזֵר דִּין שֶׁל שְׁבַעִים שָׁנָה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, עֵבֶר עֲבֵרוֹת כְּאֵלוֹ, שְׁלֵא מְסַפִּיק לוֹ מְשַׁפֵּט רְשָׁעִים בְּגִיהֶנָם י"ב חֲדָשׁ, אֲלֵא גִיְהֵנוּם שֶׁל שְׁבַעִים שָׁנָה, עַל-יְדֵי שֶׁבָא לְבֵית-הַכְּנֶסֶת בְּשַׁעַה שֶׁהַצְּבוּר מִתְּפַלֵּלִים, וְעוֹנָה אֲמֵן? הֵא שְׁמֵיהּ רַבָּא, קוֹרְעִים לוֹ גְּזֵר דִּינוֹ, וּמוֹחֲלִים לוֹ כָּל עוֹנוֹתָיו. וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְתַכְנֵן אֶת הַיּוֹם שֶׁלְכֶם בְּאַפְּן שֶׁתִּתְּפַלְּלוּ אֶת הַשֵּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת בְּצְבוּר, וְאָז טוֹב לְכֶם כָּל הַיָּמִים.

גַּם טוֹב מְאֹד, שֶׁמְלַבֵּד הַשְּׁעוּרִים שֵׁישׁ לְכֹל אֶחָד, שֶׁיִּקְבַּע לְעַצְמוֹ חֲבֵרוֹתָא, כָּל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיִּקַּח אֵינְהָ חֶבֶר וְיִלְמַד עִמּוֹ דָּף גְּמָרָא בַּיּוֹם, כִּי הוּא הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שֶׁאֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלָל, כִּי דָּף גְּמָרָא בַּיּוֹם מַצִּיל אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי גְלִים, שֶׁהַסֵּמ"ך-דְּמ"ם רוֹצֵה לְשַׁטֵּף אֶת הָאָדָם, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם אֶת הַדָּף הַיּוֹמִי, וְהוּא עֲנִין נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, וּבִפְרָט כְּשֶׁלוֹמְדִים אֶת זֶה עִם חֲבֵרוֹתָא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְּפִלְתִּי שְׁאַנִּי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרַפְכֶם בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, וְתִבְשְׂרוּ לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסִדְר וַיֵּשֶׁב, י"ט כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גְּרוּ יְאִיר.

מָאד מָאד שְׁמַחְתִּי לְקִרְאָת הַהַזְמָנָה שֶׁהַזְמַנְתָּ אוֹתִי לְבֵר-מִצְוָה שֶׁל בְּנֵךְ הַיָּקָר, וְאֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאֲזַכֶּה עוֹד לְהִיּוֹת שָׁם, כִּי מָאד מָאד חָשְׁקִי לְהִיּוֹת עוֹד עַל חֲנֻכָּה בְּאַרְצֵנוּ הַקְדוּשָׁה, וְתִשְׁתַּדֵּל לְבַקֵּשׁ מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׂיִתְפַּלְלוּ בְּעַדִּי, שְׁאֲזַכֶּה עוֹד הַשְּׁבוּעַ לְגִיס סְכוּם רְצִינִי כְּדֵי לְשַׁלֵּם אֶת הַחֻבּוֹת שֶׁנִּצְטָבְרוּ, וְאֲזוּ בְּלִי סִפְק שְׁאֲבוּא עוֹד עַל יְמֵי חֲנֻכָּה הַקְדוּשִׁים, וְאֶהְיֶה גַם עַל הַבֵּר-מִצְוָה שֶׁל בְּנֵךְ הַיָּקָר.

מָאד רְצִינִי לְבַקֵּשׁ אוֹתָךְ אִם אֶפְשֶׁר, שְׂאַתָּה וְעוֹד כַּמָּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יוּכְלוּ לְצַבֵּעַ אֶת הַכּוֹלָל, שֶׁהִיא הָעֲזֵרַת נָשִׁים, בְּצַבֵּעַ לָבֵן, כִּי פֶשׁוּט הַקִּירוֹת שְׁחוּרִים, וְאַתָּה תַּעֲשֶׂה שְׂמָה אֶת הַבֵּר-מִצְוָה, כִּי זֶה פֶּשׁוּט חֲלוּל הַשֵּׁם, שְׂכַף נִרְאָה אוֹלָם הַכּוֹלָל, שֶׁהִיא הָעֲזֵרַת נָשִׁים, וְ... מָאד עֶסוּק לְגַמֵּר אֶת הָעֲבוֹדוֹת לְמַעַלָּה, שֶׁהֵן מָאד מָאד נַחוּצוֹת — לְסִיִּם עוֹד פֶּתַח בְּשִׁבִיל הַיְלָדִים, וְעַל-כֵּן הוּא אֵינּוּ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת אֶת הָעֲבוֹדָה. וְלָכֵן חִשְׁבְּתִי אִם אַתָּה יָכוֹל לְקַחַת אֶת עֲצֻמְךָ עִם עוֹד כַּמָּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ (ר' . . . יְקַנֶּה לָכֶם צַבֵּעַ וְאַתֶּם תִּצְבְּעוּ), וְזוֹ תִּהְיֶה מִמֶּשׁ יִשׁוּעָה גְדוֹלָה וְקְדוּשַׁת הַשֵּׁם, שְׂתִּבְיֵא אֶת כָּל הַמִּשְׁפָּחָה, וְיִרְאוּ בֵּית-הַכְּנִסֵּת מְסִיד, וְכֵן אֶת הַמְּטָבְחוֹן וְהַשְּׁרוּתִים לְצַבֵּעַ עִם צַבֵּעַ.

אֶקְנֶה שְׂתוּכַל לְבַצֵּעַ אֶת זֶה, כִּי צְרִיכִים רַק אֶת הַפּוֹעֲלִים, וְהַחֲמֵר תִּקְבְּלוּ מֵהַנָּ"ל, וְזֶה יִהְיֶה מִמֶּשׁ קְדוּשַׁת הַשֵּׁם, שֶׁיִּהְיֶה הָאוֹלָם שֶׁל הַכּוֹלָל, שֶׁהוּא עֲכָשׁוּ עֲזֵרַת נָשִׁים, צַבֵּעַ וּמְסִיד יִפֶּה מָאד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתִרְוֶה רַב נַחַת מִיְלָדֶיךָ, וְיִגְדְּלוּ תַלְמִידֵי חֻכְמִים אֲמִתִּיִּים, וְאַשְׁתַּף תִּהְיֶה בְּרִיאָה, וְיִהְיֶה בְּבִיתְכֶם תְּמִיד שְׂמֵחוֹת.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רצה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֵר וַיֵּשֶׁב, י"ט כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׁאַתָּה מַחְזֵק אֶת עֲצָמְךָ, וּבִאֲמַת עֲלֶיךָ לְדַעַת, אֲשֶׁר בְּזָה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְחַזְקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם מִחֲדָשׁ, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, עַד שְׁכַמְעַט נֶאֱבָד לְגַמְרִי, חֶסֶד-וְשָׁלוֹם וְכוּ' וְכוּ', וּבִפְרָט מִי שְׁעוֹסֵק בְּעֶסֶק הָרַבִּים, הוּא צְרִיךְ הַתְחַזְקוֹת חֲדָשָׁה, וּבִאֲמַת תּוֹדַע לָךְ, אֲשֶׁר זְכוּת הָרַבִּים הִיא גְדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, כִּי כְּשֶׁהֵייתִי עוֹד בְּגִיל צָעִיר מְאֹד, בְּגִיל שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה, שָׂאז זְכִיתִי לְהִתְקַרֵּב לְרַבְּנוֹ ז"ל, וְהִתְחַלְתִּי לְהִתְמַיֵּד בְּיֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְכֵן עָבְרוּ לִי כָּל יָמֵי הַנְּעוּרִים בְּהִתְמַדָּה וּבִתְשׁוּקָה נִפְלְאָה מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר אֶת גְּדֻלַּת הַתְּשׁוּקָה וְהַצְמָאוֹן שֶׁהָיָה לִי בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, עַד שֶׁלֹּא הֵייתִי יָכוֹל לְחַיּוֹת בְּלַעְדָּם, וְכֵן שְׁתִּיתִי בְּצִמָּא אֶת דְּבַרֵּי רַבְּנוֹ ז"ל וּמוֹהַרְנ"ת ז"ל יָמִים וְשָׁנִים בְּלִי שׁוֹם גְּזָמָא כָּלֵל, כָּל הַיּוֹם כָּלוּ וְרַב הַלִּילָה, שְׁתִּיתִי רַק סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְאַחֲרֵי-כֵן נִכְנְסָה בִּי תְשׁוּקָה עֲצוּמָה לְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם, זְכֵנִי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא לְהַטְעוֹת אֶת עֲצָמֵי כָּל יָמֵי הַנְּעוּרִים.

וְהֵיטָה הַהִשְׁתַּוְּקוּת שְׁלִי כָּל הַשָּׁנִים — אִם יֵשׁ אוֹר כְּזֶה, לָמָּה לֹא לְגַלוֹת אֶת זֶה לְכָל הָעוֹלָם כְּלוֹ? ! וְעַל זֶה הֵיטָה עָקֵר תְּפִלָּתִי, וְאַחֲרֵי-כֵן כְּשֶׁזְכִיתִי לְהִתְחַתֵּן, הִתְחִיל לְעֵבֵר עָלַי מֵה שְׁעֵבֵר וְכוּ' וְכוּ' — עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, צָרוֹת וְיִסּוּרִים וְעֲגַמַת נַפְשׁ וְכוּ' וְכוּ', מִהִקְרֹבִים וְהִרְחֻקִים, וְאִז רָאִיתִי אַחֲרַי יִגְיַעַה שְׁל יָמִים וְשָׁנִים שְׁל תְּפִלָּה וְהִתְבּוֹדָדוֹת וְהִתְמַדָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל וּבְכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,

שְׁהִיֵּעַ הַזְמַן לְגִלוֹת וּלְפָרֵס אֶת אֹרֶךְ רַבְּנוֹ ז"ל גַּם לְאַחֵרִים. נוֹ!
 עֵבֶר מֵה שְׁעֵבֶר, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ־הוּא עֲזָרְנִי וְהַדְּפֹסְתִי אֶת כָּל סִפְרֵי
 רַבְּנוֹ ז"ל, וְהַפְצֵתִי אוֹתָם בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ בַּפְּרוּטוֹת מִמֶּשׁ, כִּידוּעַ
 מֵה שְׁעֵשִׁיתִי בַשָּׁנָה תִּשְׁכ"ה, שְׁזָכִיתִי אֹז לְהַדְּפִיס אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוֹ
 ז"ל, וּמְכַרְתִּי אֶת זֶה מִמֶּשׁ בַּפְּרוּטוֹת, וּמִלֵּאתִי אֶת כָּל הָעוֹלָם בְּסִפְרֵי
 רַבְּנוֹ ז"ל, שְׂאֹז לֹא יִדְעוּ בְּכֻלָּל מֵה זֶה רַבְּנוֹ ז"ל, וּמִי זֶה רַבְּנוֹ ז"ל,
 וּמֵה זֶה סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, כִּידוּעַ דְּבָר זֶה, וְהַמְּפָרֶסְמוֹת אֵינָן צְרִיכוֹת
 לְרֵאִיָּה, וְהַתְּחִילוּ לְהִתְקַרֵּב אֵלַי הַמּוֹן בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וּמֵאִז וְעַד עַתָּה
 אֲנִי עוֹסֵק לְדַבֵּר עִם אַחֵרִים מִרַבְּנוֹ ז"ל, וְאִף שְׁפַל-כֶּף הַרְבֵּה פְּעָמִים
 הִחְלַטְתִּי בַעֲצָמִי לְעֹזֵב אֶת הַכֹּל מֵרַב הַיְגִיעָה וְהִטְרָחָה, אֲבָל אַחֲר־כֶּף
 רֵאִיתִי אֲשֶׁר כָּכָל שְׂאֵנִי זוֹכֶה לְהַכְנִיס אֶת דְּבָרֵי רַבְּנוֹ ז"ל בְּאַחֵרִים,
 זָכַנִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ־הוּא עִם מַחִין חֲדָשִׁים לְגַמְרִי, וְהַתְּחַלְתִּי לְעַסֵּק
 בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל יוֹתֵר וְיוֹתֵר, אֲשֶׁר לֹא זָכִיתִי קֹדֶם לְזֶה, וְכֵן הָיָה בְּכָל
 פְּעַם כְּשֶׁרְצִיתִי לְהַפְסִיק, זָכַנִי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ־הוּא בְּגִלּוּיִם חֲדָשִׁים
 מְאֹד מְאֹד.

וְכָל זֶה אֲנִי מְקַדֵּים לָךְ, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ הֵיטֵב הֵיטֵב מֵה שְׁעֵבֶר
 עָלֶיךָ בִּימֵי נְעוּרֶיךָ, וְתִהְיֶה לְאֵל, גַּם אֶתָּה הַתְּמַדְתָּ מְאֹד מְאֹד בְּסִפְרֵי
 רַבְּנוֹ ז"ל וּבִשְׂאֵר חֲלָקֵי הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה, וְכֵן אַחֲרֵי הַחֲתֻנָּה עֵבֶר
 עָלֶיךָ, שְׁזָכִיתָ לְהַפִּיץ סִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל כַּמָּה שָׁנִים רְצוּפוֹת, וְעַכְשָׁו
 הִבִּיא אוֹתָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ־הוּא אֶל הַמְּנוּחָה וְאֶל הַנְּחֻלָּה פֶּה בִּיבְנָאֵל,
 וּבְנוֹדָאֵי רְצִיתָ לְשָׁבֵת בְּמָקוֹם וּבַפְּנֵה נְדַחַת וְכוּ' וְכוּ', וּפְתַאם בָּא לָךְ
 לְהִיּוֹת רֵאשׁ יְשִׁיבָה עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, אֲשֶׁר בְּאַמַּת מִצַּד אֶחָד זֶה מְאֹד
 מְאֹד קָשָׁה, כִּי הֵם יְלָדִים שׁוֹבְבִים, וּמִצַּד שְׁנֵי עָלִי לְהַגִּיד לָךְ, אִם
 תִּשְׁקִיעַ בָּהֶם כַּחוֹת הַרְבֵּה, וְתַחֲזֹקֶם וְתִאמְצָם, וְתִדְבֹר עִמָּם בְּכָל יוֹם
 בְּדַבּוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְעֲצוּתֵי הַקְדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוֹ ז"ל,
 וְתִלְמַד עִמָּהֶם, אֵין אֶתָּה יְכוּל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַטּוֹבָה שִׁיֵּצֵא
 לָךְ מִזֶּה, כְּמוֹ שְׂאֵמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים: וּמִתְלַמְּדֵי יוֹתֵר מִכֻּלָּם; כִּי
 בְּאַמַּת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, קִטְנוּת וְחִלְשׁוֹת
 הַדְּעוּת, וְכֶף כְּשִׁזּוּכָה לְחַזֵּק אֶת אַחֵרִים גַּם הוּא מִתְחַזֵּק, וּבַפְּרָט
 כְּשִׁזּוּכִים לְחַזֵּק בְּנֵי הַנְּעוּרִים וּלְדַבֵּר עִמָּהֶם, וּלְהַכְנִיס בָּהֶם יְרֵאת

שָׁמַיִם, זֶה מוֹעִיל גַּם לוֹ, וְעַל-כֵּן רָאָה לְמִסַּר אֶת עֲצָמָהּ בְּזֶה לְדַבֵּר עִם אֲחֵרִים מֵעֲבוֹדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ — הֵן עִם אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַקְּדוּשִׁים, שָׁאֵל תְּתַבְּיֵשׁ מֵאַף אֶחָד, וְתִלְמַד בְּכָל שַׁבַּת שְׁעוֹר בְּ"לְקוּיֵי-הַלְכוֹת" בְּקִבְיָעוֹת, וְכֵן תְּדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִכְנִיס בּוֹ דְבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל כְּמוֹ שֶׁקִּבַּלְתָּ אֶצֶל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִלְהַב אֶת לְבוֹ שֶׁיִּבְרַח אֶל הַשְּׂדֵה וְיִתְפַּוֵּד עֲצָמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי אֵין לָנוּ רַק אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאֵין לָנוּ שׁוֹם עֲצָה אַחֲרָת, רַק לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן תְּדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים, וְתִרְוִמֵם וְתַחֲזִק אֶת דַּעְתָּם וּמַחֲם, וְתִרְאֶה אִיךָ שֶׁתִּהְיֶה לָךְ גַּם טוֹבָה גְּדוֹלָה מְזֵה.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! הִיָּה רְאוּי לִי לְהֶאֱרִיךְ לָךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְלְהִסְבִּיר לָךְ אֶת גְּדֻלַּת הַטוֹבָה וְהַתּוֹעֵלַת שְׁיוּצֵאת לְאָדָם, כְּשֶׁהוּא מְדַבֵּר וּמְחַזֵּק אֶת אַחֲרִים, אַף שֶׁהִרְבֵּה פְעָמִים נִדְמָה שֶׁסֶתֶם אֲנִי מְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן שְׁלִי, כִּי רַבּוּי הַשִּׁיחוֹת וְדְבָרִים שֶׁצְּרִיכִים לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים, אוֹ לְבַטֵּל בְּשִׁבְלֵם, הֲלֹא הֵייתִי יְכוּל לְהַשְׁלִים אֶת עֲצָמֵי בְּזִמְן הַזֶּה יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה וְכוּ' וְכוּ', אַךְ אֵין חֵכֶם כְּבַעַל גְּסִיּוֹן, אֲנִי יְכוּל לְהַגִּיד לָךְ, שֶׁבְּמִשְׁךָ כָּל הַשָּׁנִים הִיָּה צָר וּמַר לִי מְאֹד מְאֹד, לְמָה הִתְחַלֵּתִי לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים, הֲלֹא חָבַל עַל הַזְּמַן הַיָּקָר, אֲשֶׁר בִּימֵי הַנְּעוּרִים לֹא יִדְעֵתִי מְדַבֵּר זֶה מְלַבֵּט אֶף רַגַע, וְעַכְשָׁו עוֹבֵר בְּטוֹלִים וְשַׁעוֹת עַל גְּבֵי שַׁעוֹת, עִם כָּל זֹאת הַהֶכְרַח לְהַגִּיד לָךְ, שֶׁבְּמִשְׁךָ הַזְּמַן עוֹזֵר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּזִמְן קֶצֶר מְשִׁיגִים הִרְבֵּה יוֹתֵר מִמָּה שֶׁמְשִׁיגִים בְּמִשְׁךָ שָׁנִים, כִּי בְּזֶה שֶׁמְדַבְּרִים עִם אַחֲרִים, וּמְחַדִּירִים בָּהֶם יִרְאֵת שָׁמַיִם, וּמְכַל שְׁכֵן בְּבִנְיַי הַנְּעוּרִים, וְרוֹאִים אִיךָ שֶׁבְּאַמַּת הֵם מְצַלִּיחִים, אַף שֶׁזֶה לֹאֶת הַרְבֵּה זְמַן, כִּי לְבַחֲוִרִים מְאֹד מְאֹד קָשָׁה לַעֲזֹר, כִּי הִנֵּה אַתָּה אוֹמֵר לוֹ כִּי הַיּוֹם, וּמְחַר בָּא אַחֵר וּמְבַלְבֵּל אֶת מַחוּ, וּכְבָר אוֹמֵר לוֹ דְּבָר אַחֵר לְגַמְרִי, וְהוּא כְּבָר רַץ אַחֲרָיו אַחֵר הַהֶבֶל וְשׁוֹמֵעַ לוֹ, וּמְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן, וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה שׁוֹם דְּבָר, וְזֶה כּוֹאֵב מְאֹד מְאֹד, כִּי אֲנִי רוֹאֶה שֶׁהוּא סֶתֶם מְבַלְבֵּל וּמְקַשֵּׁקֵשׁ לוֹ אֶת הַמַּח בְּדְבָרִים בְּטִלִּים, וּבְדְבָרִים שֶׁל מַה בְּכָךְ, וְהֵהוּא אֵינוֹ קוֹנֶה שׁוֹם דְּבָר, רַק הֶבֶל, הֶבְלֵי הֶבְלִים,

עם כל זאת האמת עד לעצמו, כי האמת לא יכולים בשום פנים ואפן לבטל, כי סוף כל סוף השמן, אף שתשים עליו כל מיני לכלוף וזחמה, הוא יצוף למעלה, ולא יעזר שום דבר, וכמו־כן בעניני, מה שעבר עלי בשנים אלו משנת תשכ"ה עד עכשו, רק הקדוש־ברוך־הוא יודע, עם כל זאת אני רואה את גדל התועלת ואת ההתעוררות שנעשה בעולם, תהלה לאל רואים איזה קבוצת קדוש ונורא בא על ראש השנה, יותר משלשת אלפים וחמש־מאות אנשים היו השנה באומן על ראש השנה, מי ילד כל אלה וכו'? רק הקדוש־ברוך־הוא יודע, ובמשך שנים עוד יתגלה איך באו ואיך נתפרסמה דעת רבנו ז"ל בעולם.

ועל־כן באתי לעוררך ולחזקך ולאמץך, שלכל תחילת דעתך פרגע, רק תקח את עצמך בידיך, אתה בעצמך ראה להתבודד אליו ותברך, ותשפך שיחתך ותפלתך אליו ותברך בין החרים, ותחדיר בבני הנעורים יראת שמים, ותדבר עמהם רק מעצות רבנו ז"ל, ותלהב את לבכם לשוב אליו ותברך, ושכר יעזבו את כל השטיות, ויקחו את עצמם בתורה ובתפלה, ומפעם לפעם לך גם אל הכתה השניה, ותדבר עמהם ממעלת אמירת משניות, ומכל שפן וכל שפן עם אנשי שלומנו המבגרים תדבר בכל יום, ותעשה לעצמך קביעות שבכל יום אתה מדבר עם אחר בעבודת השם ותברך, אבל רק מעבודת השם ותברך ומעצות רבנו ז"ל, ואז תראה איך שסוף הכבוד לבוא, ולא תחסר לך פרנסה, ויהיה לך בעזרת השם ותברך שפע בגשמיות, ומכל שפן שפע ברוחניות, שתזכה למחין חדשים, להיות דבוק בחי החיים בו ותברך, עד שתזכה ליחד יחודים, ולהמשיך על עצמך ערבות נעימות ידידות זיו חיות אלקותו ותברך, הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט רצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב, י"ט כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֵל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ
וּבִפְרֹט הַשּׁוּרוֹת דְּבָרֵי חֲזוֹק שְׂרַשְׁמָתָ שְׂאֲתַחֲזֹק וְכוּ' וְכוּ', וּבִבְּאֻמַּת כָּל
אֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיף הַתְּחִזְקוֹת, וּתְשׁוּאוֹת חֵן לָךְ עַל זֶה.

תֵּאֱמִין לִי, שְׂאִינִי מְסִיחַ דַּעַת מִמְּכֶם, מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ אֲנִי מִבְּקֵשׁ
לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיַחֲוֶס וִירַחֵם עָלֵיכֶם, וַיּוֹצִיא אֶתְכֶם מִהַפַּח
יְקוֹשׁ שֶׁנִּפְלַתֶם לְשֵׁם, וּבְנוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מַה שְּׂיִישׁ
לְעֲשׂוֹת הוּא רַק תְּפִלָּה וּבִקְשָׁה, לְהַתְּפַלֵּל וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא
לְהַרְפוֹת כְּרַגַּע מִתְּפִלָּה — אֵתָהּ וְאֵשֶׁתָּהּ, וְאֵת כָּל הַבְּזִיוֹנוֹת שְׂאֵתֶם
סוֹבְלִים חֲרוּפִין וְגִדּוּפִין מִהַשְּׂכָנִים — תִּקְבְּלֶם בְּאַהֲבָה, כִּי סוּף כָּל
סוּף תִּרְאוּ יְשׁוּעָה גְדוֹלָה שְׂיַעֲשֶׂה לְכֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי מַה
שְׂתְּפִלָּה פּוֹעֵלָת, שׁוּם דְּבָר שְׂבַעוֹלָם אֵינּוּ יָכוֹל לְפַעַל, וּבִפְרֹט אִם
תִּזְכּוּ לִילָף אֶל קִבְרֵי צַדִּיקִים מִדֵּי פַעַם בְּפַעַם אֶל שַׁעַר הַשָּׁמַיִם, שְׂשֵׁם
הַתְּפִלָּה מְאֹד מְקַבֵּלַת וּמְרַצָּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזְקָ אֶת עֲצָמֶךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעוֹלָם בְּאַמוּנָה
פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל תִּשְׁאַל שׁוּם קְשִׁיוֹת עָלָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי בְּאֻמַּת
גְּדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וּבְנוֹדָאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, וּצְרִיכִים לְהַכְנִיס
אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד בְּאַמוּנָה הַקְדוּשָׁה, כִּי סוּף כָּל סוּף אֵין לָנוּ רַק
אַמוּנָה בְּהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּצְרִיכִים לְחַקֵּק דְּבָר זֶה הַיֵּטִב מְאֹד מְאֹד
בְּדַעְתּוֹ, כִּי אָדָם שְׂאִינּוּ דְבוּק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא כְּמוֹ חֲזִיהַ בְּדַמוֹת אָדָם
וְכוּ', כְּמוּבָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוֹ ז"ל (לְקוּיִטִּי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ז'); וְעַל-כֵּן
צְרִיכִים לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד מִבְּנֵי-אָדָם, שְׂלֹא יִזְיָקוּ לָנוּ, וּבִפְרֹט שְׂטַבְעֵי
בְּנֵי-אָדָם כָּל-כּוֹף רַעִים, בְּמִקּוֹם לְחִזְקָ וּלְאַמֵּץ אֶתְכֶם עוֹד זוֹרְקִים מְלַח
עַל הַכָּאֵב שְׂלְכֶם.

וְלִכֵּן אֵינֶעֱז אֹתָךְ וְאֵת אֲשֶׁתְּךָ, לְבַל תְּשִׂימוּ לִב אֶל כָּל הַפִּטְפוּטֵי דְבָרִים שְׂשֻׁכְנֵימָם הַקְּרוֹבִים וְהַרְחוּקִים מִדְּבָרִים, הַכֹּל הַכֹּל וְרַעוּת־רוּחַ, אַתֶּם תִּדְבְּרוּ אֶת עֲצֻמְכֶם בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעוֹד תִּרְאוּ יְשׁוּעָה שְׁלֵמָה שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, רַק תִּרְגִּילוּ אֶת עֲצֻמְכֶם לְהַתְּפַלֵּל מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ בְּלִשׁוֹן שְׂאֵתֶם רְגִילִים בָּהּ, וְאִפְלוּ שְׂעָה שְׁלֵמָה לְבַקֵּשׁ וְלַהֲתַחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ: "רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם תֵּן לִי בֶּן זָכָר, שְׂאֻזְכָּה לְגַדְלוֹ וְלַחֲנֹכוֹ וְלִלְמַד עִמּוֹ תוֹרַה הַקְּדוּשָׁה כְּרִצּוֹנְךָ", וְלַחֲזוֹר עַל זֶה גְזֻמָּאוֹת פְּעָמִים, כִּי תִדְעוּ, אֲשֶׁר כָּל תְּפִלָּה וְתְפִלָּה שְׂמֵתִפְלִלִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ — נִשְׁמַעַת וְנִתְקַבֵּלֶת, אִךְ יֵשׁ תְּפִלָּה שְׂמֵתִקְבֵּלֶת בְּרַגַע, וְיֵשׁ תְּפִלָּה בְּשְׂעָה, וְיֵשׁ תְּפִלָּה שְׂמֵתִקְבֵּלֶת בְּיוֹם, וְיֵשׁ תְּפִלָּה שְׂמֵתִקְבֵּלֶת בְּחֹדֶשׁ, וְיֵשׁ תְּפִלָּה שְׂמֵתִקְבֵּלֶת לְשָׁנִים, וְעַל־כֵּן אֵל תִּיַּאֲשׁוּ אֶת עֲצֻמְכֶם מִתְּפִלָּה, כִּי בּוֹדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אֶתְכֶם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

גַּא וְנָא רְאֵה לְשִׂמַח אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְזוֹ הַמְצָוָה הַכִּי גְדוּלָה שְׂאֵתָה יְכוּל לַעֲשׂוֹת. מְצוֹת צְדָקָה הַכִּי גְדוּלָה — לְחַזֵּק וְלְשִׂמַח אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְלִדְבַר עַל לְבָה וְלַהוֹצִיאָהּ מִהַדְּכָאוֹן, כִּי סוּף כָּל סוּף אֵתָה בַעֲלָהּ, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (רֵאשׁ הַשָּׁנָה ו'): אֲשֶׁה בַעֲלָה מִשְׂמַחָה; רְאֵה לְהוֹצִיא אוֹתָהּ מִהַדְּכָאוֹן, וְתִשְׂמַחָה וְתִבְדַּחָה, וּמִדֵּי פַעַם בְּפַעַם תִּסְעוּ לְאִיזָה מְקוֹם כְּדֵי לְהַרְגִיעַ אֶת הָעֲצָבִים. אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְהִיּוֹת עַל שְׂבַת פְּרִשְׁת וַיִּגַּשׁ בִּיבְנָאֵל, וְעַל־כֵּן תְּבוֹא אֵתָה וְאֲשֶׁתְּךָ, וְתִתְאַכְסְנוּ אֶצֶל אַחֹתְכֶם וְגִיטְכֶם הֵיךְר ... גֵּרוּ יְאִיר, וְכָךְ תַּחֲלִיפוּ אֶת הָאִוִיר וְהָאִוִירָה. וְכֵן הֵייתִי מֵיַעֵץ לְכֶם מִדֵּי פַעַם בְּפַעַם לְבָרַח לְיִבְנָאֵל, וְגִיטְכֶם מְאֹד מְאֹד יִשְׂמַח לְקַבֵּל אֶתְכֶם, וּבִפְרִט כְּשֶׁתְּבִיאוּ עִמָּכֶם צְרָכֵי שְׂבַת, זֹו תִהְיֶה לְהֶם שְׂמַחָה גְדוּלָה, כִּי הֵם בַּעֲצָמָם בְּמַצָּב כְּלִפְלֵי קִשָּׁה, וְעַל־כֵּן אִם אַתֶּם תְּבִיאוּ בְּיַחַד סְעֻדַת שְׂבַת, הֵם יִשְׂמַחוּ בּוֹדְאֵי לְקַבֵּל אֶתְכֶם, וְזוֹ תִהְיֶה טוֹבָה לְשִׁנְיָכֶם, וְדֵי לְחַכִּימָא. הָעֵקֶר רְאוּ לְהַחֲלִיף מִדֵּי פַעַם בְּפַעַם אֶת הָאִוִיר וְאֵת הַמְקוֹם, כְּדֵי לְקַרֵּר אֶת הָעֲצָבִים, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂסוּף כָּל סוּף תִּרְאוּ נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְזֶה בְּטוּחַ בּוֹדְאֵי וּבּוֹדְאֵי — רַק אֲמוֹנָה, וְרַבּוֹנוּ י"ל אָמַר (שִׁיחֹת־הַר"ן,

סימן לד): אָמוּנָה בגימטריה בני"ם; וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְחַזֵּק אֶת עֲצָמָם בְּאָמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יְתַבְרָךְ, לִידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהַנְדִיעַ, שֶׁהוּא יְתַבְרָךְ מַחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקַיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתָיו יְתַבְרָךְ, וּצָרִיכִים לְהַכְנִים אֶת עֲצָמוֹ הַיָּטִב הַיָּטִב בְּאָמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְאִזּוֹ דִּיקָא תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּחַיֵּיכֶם, וְתִרְאוּ בְּנִים וּבָנִי בְּנִים עוֹסְקִים בַּתּוֹרָה וּבְמִצְוֹת.

אֲנִי לְרִאוּתְכֶם בִּיבְנָאֵל עַל שַׁבַּת פְּרֻשַׁת וַיִּגַּשׁ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רצז.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרָךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב, י"ט כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיִּקָּר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלֵתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מְצֻטְעָר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מִמָּה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, וּבְכַרְט בְּמַצַּב הַבְּרִיאוֹת וְכו' וְכו'.

לְדַעֲתִי, אֵין לָךְ מַה לְפַחַד כְּלָל, כִּי זֶה בָּא מִהֲלַחֲצִים שְׁלוּחֲצִים אוֹתְךָ בְּרֵאשׁ מִהַחֹבוֹת וְהַדְּחָקוֹת וְכו' וְכו', וְגַם לִי קוֹרָה דְּבַר כְּזֶה כְּמַעֲט בְּכָל יוֹם, וּבְשִׁבִיל זֶה אֲנִי לוֹקֵחַ כְּדוּרֵי אֲקָמוֹל כְּמַעֲט בְּכָל שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת, כִּי אֲנִי סוֹבֵל מִכְּאֵבֵי רֹאשׁ עֲזִים מְאֹד מְאֹד, וְהַכֵּל בָּא מִהֲלַחֲצֵי זֶה הַדְּחָק וְכו' וְכו', וְאֲנִי צָרִיכִים יְשׁוּעָה גְדוּלָּה, וּמְמִילָא תְּהִיָּה לָנוּ אַחֲרֵי-כֵן רְפוּאָה שְׁלֵמָה... וַיֵּשׁ לּוֹמֵר בְּשִׁבִיל זֶה אֲנוּ מִתְפַּלְלִים בְּכָל יוֹם קִדְּם כָּל בְּרַפְת "רִאָה נָא בְּעֵינָנוּ וְרִיבָה רִיבָנוּ" וְכו', וְאַחֲרֵי-כֵן אֲנוּ מִתְפַּלְלִים "רְפָאנוּ הַיְי"ה וְנִרְפָא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִשְׁעָה

כי תהלתנו אָתָּה, וְהַעֲלֵה רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל מְכוּתֵינוּ וְכוּ', כִּי קִדְּם
שְׁיִסְתַּכַּל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֵינֵינוּ, וְיוֹשִׁיעֵנוּ יִשׁוּעָה שְׁלֵמָה וְשֹׁנֵא
מִהַחֲבוּת, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְמִילָא תַהֲיֶה לָנוּ רְפוּאָה, כִּי זֶה תְּלוּי בְּזֶה,
וְזֶה אֶצְלֵי בְּרוּר. וְעַל-כֵּן אֵין לָךְ לַפְּחַד כָּלֵל.

רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְּנִים שְׁבַעוּלָם, שְׁשׁוּם דְּבָר
שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, סוּף כָּל סוּף הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲשֵׂה
עִמָּךְ נְסִים נְגָלִים כְּאֵלוֹ, שְׁתַּהַלֵּה לְאֵל, הַדִּירָה כְּבָר שְׁלָךְ, הֵן אָמַת
שְׁעֵדִין אַתָּה צָרִיף יִשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, וְעֵדִין צָרִיכִים הַרְבֵּה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ
יְתַבְּרָךְ, אָבֵל רוּאִים שֶׁהַתְּפִלוֹת לֹא הוֹלְכוֹת לְרִיק, כִּי כָּל מָה שְׁבַקְשָׁתָּ
מִהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא גִתָּן לָךְ, וּבְפִרְט הַדִּירָה הַזֹּאת מִמֶּשׁ גִּס אֵיךְ
שְׁבָאָה לְיָדְךָ, כִּי חֲשַׁבְתָּ שְׁאֵבֵד מְנוּס וְתִקְנָה מִמֶּךָ לְגַמְרִי, וּלְבִסוּף יִשׁ
לָךְ דִּירָה, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ, וְתִדַּע שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וְעוֹד תִּרְאֶה נְסִים נְגָלִים שְׁיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּהֲיֶה בְּרִיא תָּמִיד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רחצ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיִּשָּׁב, כִּי כִסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֵל שְׁמִחָתִי וְהַנְּחִת-רוּחַ שְׁאֲתָם
גוֹרְמִים לִי, שְׁאֲתָם כְּבָר מְכַנְּיָסִים אֶת "אֲשֶׁר בַּנְּחַל" חֶלֶק ו' לְרְפוּס,
זֶה חֶלְקִי מִכָּל עַמְלִי, וְרַק זֶה יִשְׁאָר מִמֶּנִּי, שֶׁהַתְּפִתְבָּתִי עִם בְּנֵי
הַנְּעוּרִים בַּחוּרִים וְאֲבָרְכִים וְכוּ', וְעַל אִף שְׁעֵבֵר בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ מָה
שְׁעֵבֵר, שְׁנַעֲשׂוּ לִי שׁוֹנָאִים וְכוּ' — מָה בְּכָךְ, זֶה מָה שְׁנֹשְׂאָר מִמֶּנִּי,
וְאֲנִי מְקַנְהָ שְׁעוֹד אֲלָפִים וּרְבִבוֹת יִהְיוּ וְיִקְבְּלוּ חֲזוּק וְעִדּוּד מִסְפָּרֵי

"אֲשֶׁר בַּנְחַל", וַיִּדְפְּסוּ וַיַּחְזְרוּ וַיִּדְפְּסוּ פְּעָמִים אֵין מִסְפָּר, כִּי בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, אָנִי עַד לְמָה שְׁקוּרָה בְּעוֹלָם בְּדוֹר הַזֶּה בַּעֲנִין בְּנֵי הַנְּעוּרִים, דְּבַר שְׂאֵף אֲדָמוּ"ר וְאֵף מְנַהֵג יִשְׂרָאֵל אוֹ רֹאשׁ יְשִׁיבָה אֵינוֹ יוֹדֵעַ, וְאָנִי מְקַנָּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִיּוֹת מְלִיץ יֵשֶׁר לְכָל בְּנֵי הַנְּעוּרִים וְכוּ', וּתְהִלָּה לְאֵל, הַסְּפָרִים עוֹשִׂים אֶת הַפְּעֻלָּה שְׁלֵהֶם, וּבְאֻמַּת כָּל הַיִּשְׂרָאֵל כַּח' וְהַתּוֹדָה מְגִיעַ לָךְ וְלְאַשְׁתְּךָ, שְׂאֵתָם מוֹסְרִים אֶת נַפְשָׁם בַּעֲבוּר הַהִדְפָּסָה וְכֵן לְמַפְיָצִים, יַעֲזוּר לָהֶם הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֶלְךָ פְּעָמִים כְּכֹה.

בַּעֲנִין הַ"אוֹר יִבְנֶאֱל", קִבְּלֹתִי מִכְּתָב אֶרְךָ מ... וְהוּא בְּאֻמַּת צוֹדֵק, לַעֲרֹךְ בִּקְרַת זֶה קַל מְאֹד, אֲדַרְבָּה, שְׂיִכְתְּבוּ הֵם כְּתָבָה אַחַת, וְאִזּוּ נִרְאָה, וְעַל-כֵּן לְדַעַתִּי, לֹא כְּדָאִי לַעֲשׂוֹת עֵסֶק יוֹתֵר מִהַעֲנִין, אָנִי שׁוֹלַח כָּאֵן אֶת הַעֲתֵק שֶׁל הַמְּכַתֵּב, כְּדִי שְׂתִרְאָה בְּעֵינֶיךָ שֶׁהוּא צוֹדֵק. הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט רצט.

בַּעֲזֵרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"א כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְּתָבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַי אֵיךְ שְׂמַחְתֶּם, וּכְבֹּר מְכִינִים לְדָפוּס אֶת "אוֹצֵר הַקְּנִטְרִים" בְּרַךְ ב', וּפִה תִקְבַּל רְצוּף עוֹד כְּמָה אוֹתִיּוֹת, כְּדִי לְהַשְׁלִים אֶת הַקְּנִטְרִים "אֵל תִּכְנֹס בְּלַחֲץ", אֲקַנְוֶה שְׂהַעֲתִקְתָּ אֶת הַמְּכַתֵּב כְּלָלִי, וּמִסְרַת אֶת זֶה לְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ — הֵן בִּיבְנֶאֱל וְהֵן בְּאַשְׁדּוּד, וְזֶה מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׂעוּבֵר, וְזֶה עֵקֶר הַתַּחֲזִיקוּתוֹ, רְאֵה לְשִׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ בַּעֲבוּדְתְךָ עֲבוּדַת הַקֹּדֶשׁ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּאֻמַּת יַעֲזוּר לָךְ, שְׂתִזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל חוּבוֹתֶיךָ, וְתִזְכֶּה לְהִדְפִּיס אֶת כָּל הַסְּפָרִים, וְשׁוּם דְּבַר שְׂבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ.

בענין ... בודאי קראת את המכתב ששלח אלי, ואני רואה שהצדק עמו, כי סוף כל סוף הוא מכניס את כל מהותו בתוך העתון, ואין לו אף אחד שיעזר לו, ותשאל את אשתך מה נקראת עבודה... לבקר זה מאד קל, ולחבר ולהכין עתון לבד משה ב' או ג' ימים, תאמין לי, שלדבר זה צריכים להיות חדוש, הן אמת שייכולים להעיר לו פה ושם, אף לא פדאי לעשות מהומה מכל העסק, כי אחר-כך לא יהיה בכלל מי שידפיס את זה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט ש.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישב, כ"א פסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

זה כמה נכסף נכספתי לשמע הטוב ממך, ואיך אתה מרגיש ומה ענייניך וכו', אקוו שתכתב לי כמה שורות משלומך הטוב, והקדוש-ברוך-הוא ישלח לך רפואה שלמה, רפואת הנפש ורפואת הגוף, ותהיה בריא, ותמיד תשתדל להיות במצב-רוח טוב, ולהיות שמח, כי השמחה היא רפואה לכל, ותשמר את עצמך מעצבות ודאגות, וממחלקת ופוכחים, כי ימינו כצל עובר, הנה אנחנו כאן, ועוד מעט כבר נהיה שם, ועל-כן מה פדאי להכנס בפוכחים ומריבות עם זולתו, ואם חיים בצורה כזו, אז כל החיים עוברים אחרת לגמרי, אשרי מי שמסתכל תמיד רק אליו יתברך, ועליו נאמר (תהלים קמה, טו): "עיני כל אליך ישברו ואתה נותן להם את אכלם בעתו", אם רק משברים את העינים ובוטחים רק אליו יתברך, ומסתכלים תמיד רק אחריו יתברך, על-ידי-זה נותן להם את אכלם בעתו, מוריד פרנסה בשפע. וזו מעלת הצדיקים, שתמיד רק

עח אָשֶׁר י"ט שא — י"ט שב בַּנְחַל

מִסְתַּכְּלִים אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁפָּע לָהֶם תָּמִיד שְׁפַע גְּשָׁמִי
וְשְׁפַע רוּחָנִי, אֲשֶׁרֵי הַמִּתְאַבֵּק בְּעַפְר רַגְלֵיהֶם.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי אֲפֹלוּ כַּמָּה שׁוּרוֹת, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִנִי.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּשָּׁב, כ"א פְּסָלו ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה גִיעֵו וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... גֵּרוּ יְאִיר.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִנִי. מָה אִמַּר לָךְ! אֲנִי מִסְתַּכֵּל בְּתוֹךְ
הַסְּפָרִים שְׂיִצְאוּ לְאַחֲרוֹנָה לְאוֹר, וּמִמֶּשׁ פָּנִים חֲדָשׁוֹת בָּאוּ לְכָאן, עִם
הַמְּרָאֵי מְקוֹמוֹת שֶׁלָּךְ שֶׁהַכְּנִסָּת, יֵשׁ לְהַסְפֵּר צוּרָה אַחֲרֵת לְגַמְרִי, כִּי
סֵפֶר שְׂיֵשׁ בּוֹ מְרָאֵי מְקוֹמוֹת, הוּא עֲנִין אַחַר לְגַמְרִי, וְעַל-כֵּן רְאֵה
לְהַגִּיעַ הַיֵּטֵב אֶת הַסְּפָרִים, וְכֵן לְהַכְנִיס מְרָאֵי מְקוֹמוֹת, וְאַף שְׂאֲנִי
יֹדֵעַ שֶׁדָּבָר זֶה בָּא לָךְ בִּיגִיעָה וּבְטִרְחָה, אֲבָל תֵּאֱמִין לִי, שֶׁכְּדָאֵי
הַיִּגִיעָה וְהַטִּרְחָה, וְעוֹד תְּבוֹא עַל שְׂכָרְךָ בְּכַנִּי חַיִּי וּמְזוּנֵי רוּחִי.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיִּשָּׁב, כ"א פְּסָלו ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה גִיעֵו וַיְרַדְפוּ אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

מֵאֵד מֵאֵד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, רְאֵה לְבַצֵּעַ מֵה שְׂאֲנֵי מְבַקֵּשׁ, לְבָנוֹת
תַּכְּף-וּמִיד חֲדָר, כְּמוֹ שֶׁנִּדְבַּר בֵּינֵינוּ, וְאַל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם
בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, כִּי אִם תִּתְיַשֵּׁב בְּדָבָר הַיֵּטֵב הַיֵּטֵב תִּרְאֶה, שְׂאֲנֵי צוּדָק,

כי יש שם מקום — הן לחדר והן לשרותים ומטבחון, ועוד נשאָר די מקום גדול לעזרת נשים, ואם עושים את זה עכשו, אז זה גמור, והרוחני הרבה, כי לבסוף התהפף לחדר שנה והאולם לחדר אכל, ואם לא נעשה את זה עכשו, אזי חבל מאד, ועל-כֵּן אל תשנו מכל מה שאמרתִי לך, ומה טוב ומה נעים, שיתחיל תכף-וימִיד לבנות, וכן תלחץ על ... שיעשה את המדרגות בעזרת נשים, וכן על ... שיגמור את השיש במרפסת, וכן משני הצדדים בקשת הגדולה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שג.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וישב, כ"א כסלו ה'תשנ"ג.

שלום ובְּרָכָה וְכֵל טוֹב סֵלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נרו יאיר.

מֵאֵד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּעֲשֶׂה כְּמוֹ שֶׁבִקְשָׁתִי אוֹתְךָ, וְתַפֵּס אוֹתִי בְּמֵלֶה שְׁלִי, וְאַל יִמְנַע אוֹתְךָ שׁוֹם מוֹנַע, וְאִם צְרִיכִים לְגַמֵּר שֵׁם אֶת הָאֲבָנִים, שְׁיִגְמְרוּ אֶת זֶה, כִּי עֲכָשׁוּ עֵת רְצוֹן, וּבִכְרֵט כִּי יָמִי חֲנֻכָּה מִמְשָׁמְשִׁים וּבָאִים, וְאִז הוּא עֵת רְצוֹן מְאֹד לְהַפְקֵד בְּזֵרַע שֶׁל קִימָא, כְּמוֹבָא בְּסִפְרֵים הַקְּדוּשִׁים וּמְקַבֵּל מְצַדִּיקִים, וְעַל-כֵּן תַּעֲוֹרֵר לְ... שְׁיִגְמֹר אֶת הַצִּפּוּי אֲבָן בַּמְּדֻרְגוֹת, כְּדִי שְׁעוֹד תַּעֲשֶׂה וְתִגְמֹר בִּימֵי חֲנֻכָּה אֶת שְׁתֵּי הַמְּנֹרוֹת בְּכַנִּיסָה לְחֹדֶר הַמִּתְנַה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ בְּזָכוֹת זֶה בְּשָׁנֵי אוֹרוֹת שְׁיִאִירוּ בְּבֵיתְךָ — בֵּן וּבַת, בְּעִזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, רַק תִּהְיֶה עֲקֻשָׁן וְתִקְיָם אֶת זֶה לְעוֹרֵר לְ... שְׁיִגְמֹר רַק אֶת הַקְּטַע הַזֶּה, כְּדִי שְׁתּוּכַל לְקַבֵּעַ אֶת שְׁתֵּי הַמְּנֹרוֹת, וַיֵּשׁ לִי כְּנֻחָה בְּזֶה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט דש.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"א פְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעַ אֶל הַיְיִק וְחַפִּים ... גְּרוֹ יֶאֱיֵר.

מָאָד מָאָד שְׂמֵחָתִי לְקַבֵּל פְּרִיסַת שְׁלוֹם מִהָרֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלֶךְ,
וְכֵן מִכַּפָּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אִיךָ שְׁנִשְׁתַּנֵּית לְגַמְרִי, וְהִתְחַלַּת לְלַמֵּד
בְּהִתְמַדָּה, וְכֵן הַהֲנַהֲגָה שְׁלֶךְ גַּם-כֵּן הַשְׁתַּנְתָּה, וּמִמֶּשׁ נַחַת-רוּחַ גְּדוֹל
גְּרַמְתָּ לִי, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמְשִׁיךְ לְעֵלוֹת מַעֲלָה מַעֲלָה,
וְתַגְרֵם נַחַת-רוּחַ לְהוֹרִיךְ הַיְיִקִּים, וְיָרוּוּ מִמֶּךָ הַרְבֵּה נַחַת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"א פְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְיִק וְחַפִּים ... גְּרוֹ יֶאֱיֵר.

מָאָד מָאָד שְׂמֵחָתִי לְקַבֵּל פְּרִיסַת שְׁלוֹם מִהָרֹאשׁ יְשִׁיבָה שְׁלֶךְ,
שְׁהִתְחַלַּת לְהִיוֹת רְצִינִי וְלַלְמֵד בְּהִתְמַדָּה, וּמִמֶּשׁ נַחַת-רוּחַ גְּרַמְתָּ לִי,
אִיךָ מָאָד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּשְׁפֹּר גַּם מַעֲשִׂיךָ וְהִתְנַהֲגוּתְךָ, וּבְכַפְרֵט
בְּכַבוֹד אָב וָאֵם, שֶׁהִיא מִהַחֲמוּרוֹת שְׂבַח־מוֹרוֹת (דְּבָרִים רַבָּה, פְּרָשָׁה ו'),
סִימָן ב'), וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מָאָד מָאָד מְקַפֵּיד עַל דְּבַר זֶה, וְעַל-כֵּן
אֲנִי מְקַוֶּה שְׁתַּשְׁנָה לְגַמְרִי אֶת הַנְּהַגְתְּךָ מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה, וְתִהְיֶה יְלֵד
טוֹב, וְתַצְלִיחַ הֵן בַּלְמוּדִים וְהֵן בְּהִנְהֻגָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"א כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כֹּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

הַיּוֹם קִבְּלָתִּי אֶת "אוֹר יְבִנְאֵל" מִסֵּפֶר 17. מָה אָמַר לָךְ, זֶה יֵצֵא
כָּל-כֶּף יָפָה, שְׂאִין מְלִים לְהִסְבִּיר לָךְ, וְהַבְקָרָת שְׁבִקְרוּ עֲלֶיךָ, זֶה סֵתֵם
דְּבָרִים בְּטָלִים וּמִבְטָלִים וְכו', אָבֵל תֶּאֱמִין לִי, שְׁעֵצִם הָעֵבֶדָא יֵשׁוּב
בְּאַרְץ יִשְׂרָאֵל שְׁכָבָר קָם תְּשַׁעִים וְאַחַת שָׁנָה, וְלֹא הָיָה שֵׁם
תְּלִמוּד-תּוֹרָה, וּמִכָּל שְׁכֵן בֵּית-סֵפֶר לְבָנוֹת עַל טְהָרַת הַקִּדָּשׁ, וְעִכְשָׁו
זְכִינוּ לָזֶה, תֶּאֱמִין לִי, שְׂזוֹ כֹּל שְׁמִחָתִי וְחִיּוּתִי, וּמִי יִתֵּן שְׂאֲזֻכָּה
לְהַחְזִיקוֹ וְיַחְזִיק מֵעַמֵּד, כִּי הַמַּצָּב הַפְּסָפִי הוּא אִים וְנוֹרָא, כִּי פִּלְא
עַל גְּבִי פִּלְא שְׂאֵף גּוֹף אֵינוֹ רוֹצֵה לְעֹזֵר לְחַנּוּף הַבְּנוֹת, וּמִזֶּה בְּעֵצְמוֹ
אֲנִי רוֹאֶה אֶת גְּדֹל הָעֲנָנִין, כִּי לְבָנִים עֲדִין יֵשׁ מִי שְׁעוֹזֵר, אָבֵל לְבָנוֹת
בְּשׁוּם פָּנִים וְאַפֵּן לֹא רוֹצִים לְעֹזֵר, אֲזִי אֲנִי רוֹאֶה מִזֶּה אֶת גְּדֹל הָעֲנָנִין,
וְעַל-כֵּן זֶה שְׁמִחָתִי וְחִדּוּתִי וְתִקְוָתִי, שְׁסוּף כֹּל סוּף יִהְיֶה לָהֶם הַבְּנִין
מִשְׁלָנוּ, וַיִּתְרַחֵב גְּבוּלֵי הַקִּדְשָׁה, וְכֵן הִישִׁיבָה קִטְנָה הִיא מִמֶּשׁ
לְתַפְאֵרַת, וַיֵּשׁ בְּדַעְתִּי כְּבָר לְפִתּוּחַ עוֹד כְּתָה, וְעַל-כֵּן רָאֵה לְחִזּוֹק אֶת
עֲצָמְךָ לֹא לְהִשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר, אֲדַרְבָּה, תִּכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ יוֹתֵר וַיּוֹתֵר
בְּעֵתוֹן, וְתַעֲשֶׂה כְּתָבוֹת מְעַנְיָנוֹת מִכָּל מַה שְׁשִׁמְעֵת אֶצְלָנוּ בְּמִשְׁךָ כֹּל
הַשָּׁנִים, כִּי כֹּל כְּתָבָה הִיא יוֹתֵר יָפָה מִהַשְּׁנִיָּה, וּבַפְּרִט אֵיךְ שְׂאֵתָה
מִלְּבִישׁ מִחֲדָשׁוֹת שְׁקוּרָה בְּעוֹלָם לְבוּשׁ שֶׁל יִרְאֵת שָׁמַיִם, אֲשֶׁרֶיךָ
וְאֲשֶׁרֶי חֵלְקֶךָ!

... מִגִּיעַ בְּיוֹם שְׁלִישֵׁי בְּלִילָה לְאַרְצָנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְאַנִּי שׁוֹלַח עִמּוֹ
כֶּסֶף בְּעֵבוּרֶךָ, וְכֵן אֶת הַקְּסֻטוֹת שְׁבִהֵן תּוֹרָה ס"ז, ס"ט, ע"ה, ע"ח,
ע"ט וּפ' שְׁבִקְשֵׁת, וְכָף כְּבָר תּוֹכַל לְסַיֵּם אֶת הַתּוֹרוֹת הָאֵלוּ, עַד שְׂאֲנִי
אֲגִיעַ תְּכַף-וּמִיד אַחַר חֲנֻכָּה, בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, וְזֶה יִהְיֶה בְּעֵבוּר
"דְּרָשׁוֹת-מוֹהֲרָא"ש", הוּא יִתְאַכְסֵן אֲזִי בְּלִילָה אֶצֶל ... וְתִקַּח מִמֶּנּוּ.

הַעֲקֹר אֶל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמָךְ כָּלֵל מְשׁוּם דְּבָר וּמְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְאַתָּה יוֹדֵעַ שְׁמוֹהֶרָא"ש מְדַבֵּר... שְׁכָל אֶחָד שׁוֹמֵעַ מֵה שֶׁהוּא צָרִיף... וְעַיִן הַיֵּטֵב בְּתוֹרָה ל"א, שֶׁנֶּצֶטִּיר כְּפִי מִחַ הַמְקַבְּלִים וְכוּ', עַיִן שָׁם, וְכֵן הוּא בְּסִימָן קל"ד, שְׁכָל אֶחָד שׁוֹמֵעַ מֵה שֶׁהוּא צָרִיף לְשִׁמְעַ וְכוּ', עַיִן שָׁם.

תִּכְתֹּב לִי אִם אַתָּה צָרִיף עוֹד מְכַתְּבִים וּמֵאַיִזָּה תֵּאָרִיף, וְכֵן מֵאַמְרִים עַל עֲמוּד ד'.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יְתִבְרַךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"א כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה יִגִּיעוּ אֵל ... וְ... שְׁיַחֲיוּ.

תֵּאֲמִינוּ, שְׂאִינִי מְסִיחַ דְּעַתִּי מִכֶּם, שֶׁתִּזְכּוּ לְהַפְקֵד בְּזֶרַע שֶׁל קִימָא, וְתִמִּיד תְּפַלְתִּי בְּכִי, שְׂאֲזַכֶּה לְרֵאוֹת וּלְהַשְׁתַּתֵּף בְּשִׂמְחַתְכֶם, יַעֲזֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁיִתְקַיֵּם בְּקֶרוֹב מְאֹד, יֵרְאוּ עַיִנֵינוּ וַיִּשְׂמַח לְבַנּוּ, וְתִגַּל נַפְשֵׁנוּ בִישׁוּעַתּוֹ יְתִבְרַךְ.

רְצִיתִי מְאֹד ... גְּרוֹ יָאִיר, שֶׁתִּרְפִּיב לִי שְׁנֵי עֲמוּדֵי תְּאוּרָה בְּכַנִּיסַת חֹדֶר הַהִמְתַּנֵּה מִבְּחוּץ בְּהַתְּחַלַּת הַמְּדְרָגוֹת, וַיַּעֲזֹר לְכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עִם שְׁנֵי יְלָדִים נְחֻמְדִּים — בֶּן וּבַת, שְׂאִירוּ לְכֶם תִּמִּיד בְּבִיתְכֶם.

אַקוּהָ לְבוֹא בְּעֶרְףְךָ בְּעוֹד שְׁבוּעַ, וְאַשְׁלֵם לָךְ עַל הַעֲבוּדָה, וְכֵן עַל מֵה שְׂאִנִי חָיֵב לָךְ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלְתִּי שְׂאִנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְּפִלָּל עֲלֵיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישב, כ"ב פסלו ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... נְרוֹ יְאִיר.

אָנִי מְקַנֶּה שְׁ... יִגִּיעַ הַיּוֹם לְהַרְכִּיב אֶת הַדִּלֶּת שֶׁל בֵּית-הַכְּנֶסֶת, כִּי אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמִנוּ מִתְלוֹנְנִים שֶׁקָּר לָהֶם, וְכֵן זְרוּ עֲצֻמָּה לְבָנוֹת חֶדֶר, וְאֵל תִּתְיַעַץ יוֹתֵר עִם אֶף אֶחָד, אָנִי מְקַנֶּה שְׁנִפְתַּח עוֹד פֶּתַח לְתַלְמִידִים מְגִיל 8 עַד 10, תְּאַמֵּן לִי, שֶׁאֵין בְּיָדֵי שׁוֹם מְרָאָה מְקוֹם שֶׁל כְּסֵף, אֲבָל בְּזֹאת אָנִי חֹזֵק, כִּי בְּדָבָר רַבְּנוּ וְ"ל לֹא רוֹאִים רַק פְּסִיעָה רְאוּשׁוֹנָה וְלֹא יוֹתֵר, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת אֶת שְׁלֹנוּ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, סוּף כָּל סוּף תְּרָאָה נִפְלְאוֹת פְּלֵאֵי פְּלֵאוֹת בִּיבְנָאֵל, הַעֲקָר הוּא אָמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ וְלֹא לְפַחַד מִשׁוֹם דְּבָר וּמִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, וְעַל-כֵּן רָאָה תַּכְּף-וּמִיד לְלַחֵץ שְׁיִתְחִילוּ לְבָנוֹת אֶת הַחֶדֶר לְמַעַלָּה וְהַשְּׂרוּתִים בְּשִׁבִיל הַתְּלִמִּידִים, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, כִּי הַבֵּית יִהְיֶה בֵּית שְׁמִגְדֵּלִין בּוֹ תוֹרָה, בֵּית שְׁנוֹתֵינִין בּוֹ צְדָקָה, בֵּית שְׁעוֹסְקִים שֶׁם בְּתַפְלָה, וְעַל-יָדֵי תוֹרָה תְּפִלָּה וְצְדָקָה, נִזְכָּה לְגֵאֲלָה אֲמִתִּית בְּגִלּוֹי מְלָכוֹת שָׁמַיִם.

הַמְצַפֶּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ דו"ח.

י"ט שט.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישב, כ"ב פסלו ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה יִגִּיעוּ יְרֵדְפוּ אֵל ... נְרוֹ יְאִיר.

אֶקְנֶה שְׁקִבְלָתְ אֶת הַמְּכַתְּבִים אֶתְמוּל, וְכֵן אֶת הַשְּׁלֵשׁ אוֹתִיוֹת לְהוֹסִיף עַל הַקְּנֻטְרָם: "אֵל תִּכְנֶס לְלַחֵץ", רַק חֹזֵק וְאַמֵּץ מְאֹד מְאֹד, וְשׁוֹם דְּבָר שְׁבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵּר אוֹתָךְ, יִהְיֶה אֵיךְ שְׁיִהְיֶה, עוֹד

תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָכֶם אֶת גִּדְל הַתּוֹעֵלֶת שֶׁל מַעֲלַת זְכוּת הַרְבִּים, וּבִפְרֹט עֲנִין אַמוּנָה הַקְדוּשָׁה, לְגִלוֹת לְכָל אֶת אַמְתַּת מְצִיאֹתוֹ? תִּבְרַךְ, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, וּבְזָכוּת הָאֱמוּנָה נִתְבָּרְכִים מִפִּי עֲלִיוֹן, כִּי "אִישׁ אַמוּנוֹת רַב בְּרָכוֹת" (מְשָׁלִי כח, כ).

הֵייתִי מְאֹד רוֹצֶה לְדַעַת עַד אֵיזוֹ שָׁנָה נִמְצָא אֶצְלָכֶם כְּבֹר "אֲשֶׁר בַּנְחַל" בְּכַתְב־יָד, כִּי אֲנִי רוֹצֶה לְהַבִּיא עוֹד, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂתוּכְלוּ לְהוֹצִיא חֶלֶק אַחַר חֶלֶק, אֲשֶׁר הֵם כָּל-כָּף יָפִים בְּרַב פָּאָר וְהַדוּר, שְׂאִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר.

הַמְחַכָּה לְתִשׁוּבָה...

נָא לְהוֹדִיעֵנִי אִם קִבַּלְתֶּם אֶת הַמְּכַתְבִּים.

י"ט שי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כְּסֻלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גִּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבַּלְתִּי אֶת מְכַתְבְּךָ, וְגִדְל שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמָּךְ — אִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְעַקֵּר שְׂמַחְתִּי הוּא בְּזֵה שְׂאִתָּה עוֹסֵק לְהַפִּיץ אֶת מַעֲיִנוֹת הַחֻכְמָה חוּצָה, אֲשֶׁר אִין לְמַעֲלָה מְזָה; כִּי בְּאַמְתַּת הָאָדָם חָטָא וּפָגַם כָּל-כָּף נִגְדוֹ? תִּבְרַךְ, וַיְמִי יוֹדַע כְּמָה יָמִים וְשָׁנִים יִצְטָרֵךְ לְתַקֵּן אֶת זֶה וְכוּ' וְכוּ', וְרַבְּנוֹ ז"ל נִתֵּן לָנוּ עֲצָה קְלָה וְנִעֲמִיָּה, וְגִלָּה לָנוּ (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן י"ד בְּסוּפּוֹ): בְּזֵה שְׂאִדָּם מוֹצִיא יְקָר מוֹזוּלָל, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא זוֹכֶה לְתַקֵּן אֶת עֲצָמוֹ, הֵינּוּ בְּזֵה שְׂמַתְקָנִים אַחֲרִים, בְּזֵה מְתַקְנִים גַּם אֶת עֲצָמוֹ, וְעַל-כֵּן בְּזֵה שְׂעוֹסְקִים לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוֹ ז"ל בְּעוֹלָם, בְּזֵה זוֹכִים לְתַקֵּן נַפְשׁ רּוּחַ וּנְשָׁמָה בְּתַכְלִית הַתַּקּוּן, כִּי סוּף כָּל סוּף יְמֵי חַיֵּינוּ וְשָׁנוֹתֵינוּ הַכֹּל, הֵנָּה אֲנַחְנוּ

כָּאן וְעוֹד מְעַט נִצָּא מִכָּאן, וּמַה יִּשְׁאַר מֵאַתְּנֹנוּ? רַק זֶה שְׂזוּכֵינוּ אֶת חֲבֵרֵינוּ גַם-כֵּן לְדַעַת מִמֶּנּוּ: יתְּבַרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא הַגְּאֻלָּה שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָה, שְׂאַתָּה זוֹכָה לְגִלוּת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בַּעוֹלָם.

נָא וְנָא אַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, אֲלֵא אֲדַרְבֵּהּ, רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, לְהִיּוֹת חִזּוֹק וְאֲמִיץ בְּיוֹתֵר בַּעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת — לְלַכֵּת בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָּה, וּלְגִלוּת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְכֵן תִּדְבַּר עִם כָּל חֲבֵרִיךָ וּמִיִּדְעִיךָ רַק עֲצוֹת רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת גְּמוּרָה, וְאַל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם, וּבְפָרְט עֲכָשׁוּ, שְׂיָמִי חֲנֻכָּה הַקְּדוּשִׁים וּנְכֻסִים, עָלֵינוּ לְשִׂמְחָה בָּהֶם מְאֹד מְאֹד, כִּי כָּל סוּד הַחֲנֻכָּה הוּא לְחַנּוּךְ אֶת עֲצָמֵנוּ בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יתְּבַרֵךְ, כִּי אַחֲרֵי שֶׁהַיּוֹנִים הַטְּמֵאִים מְלֵאוּ אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ עִם כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, עָלֵינוּ לְהֵאִיר אֶת גִּירוֹת הַמְּנוּרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא סוּד הָאֱמוּנָה, לְהֵאִיר וּלְגִלוּת לְכֻלָּם, אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדֵיו יתְּבַרֵךְ כָּלֵל, וּנְחַנּוּךְ אֶת עֲצָמֵנוּ מִחֲדָשׁ לְשׁוֹב בְּתַשׁוּבָה שְׁלֵמָה אֵלָיו יתְּבַרֵךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִזְכָּה לְהִמָּשִׁיךְ עָלֵינוּ אוֹר הַגְּנוּז, שֶׁהֵאִיר לְאָדָם הָרֵאשׁוֹן קֹדֶם הַחֲטָא, כִּי הַיּוֹנִים הֵם כָּלֵל הָעֶרְב-רַב שֶׁהַתַּפְּשֻׁטוּ עֲכָשׁוּ בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְהֵם מַעֲבִירִים עַל הַדַּעַת, רַחֲמָנָא לְצַלָּן, נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וּמְחַדִּירִים כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת בְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, עַל-יְדֵי כָּלֵי הַתַּקְשָׁרֶת שְׁלָהֶם — הָעֲתוּנִים רָעִים וְהַרְדִּיּוֹ וְהַטְּלוּיָזָה וְכוּ' וְכוּ', וְעָלֵינוּ לְלַחֵם נֶגְדָם זֶה לְעַמַּת זֶה בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, שֶׁהֵם גְּלוּי הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁזֶה אוֹר הַמְּנוּרָה שֶׁהֵאִירָה בְּבֵית-הַמִּקְדָּשׁ, וְתַכְּף-וּמִיָּד כְּשֶׁאָדָם מִקְּבֵל אֶת הָאוֹר הַזֶּה, הוּא מִתְחִיל לְחַנּוּךְ אֶת עֲצָמוֹ לְעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יתְּבַרֵךְ, כִּי זֶה עֵקֶר הַשְּׁלֵמוֹת — לְעֲשׂוֹת בְּכָל פְּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵר"ן, חֲלָק א', סִימָן סב בְּסוּפּוֹ), שֶׁהָעֵקֶר לְעֲשׂוֹת בְּכָל פְּעַם הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְדִיָּקָא עַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהִמָּשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ אוֹר הַחֲנֻכָּה כָּל הַשָּׁנָה, לְחַנּוּךְ אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ, וְיִדְלִיק אֶת

הַנְרוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם מִחֲדָשׁ, שֶׁהֵם: הַעֵינַיִם, הָאָזְנַיִם, הַחֻטִּים וְהַפֶּה, הֵינּוּ שְׂיִסְתַּכֵּל עִם עֵינָיו רַק עַל רוֹחֲנֵי חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּשְׁמַע מִכָּל דְּבַר רַק אֶת פְּנִימִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּשְׁמַר אֶת עֲצָמוֹ מִכַּעַס וּקְפָדוֹת, וַיְהִי סִבְלָן גָּדוֹל עַל כָּל הַבָּא עָלָיו, וַיִּנְשֵׁם רַק אֶת אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיְדַבֵּר רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכָל מַה שֶּׁהוּא צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן יִרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִם כָּל אֶחָד רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, וַיִּשְׁמַר מְאֹד מְאֹד אֶת הַדְּבוּר לֹא לְדַבֵּר שׁוֹם דְּבַר אַחֵר — רַק גְּלוּי אֱלֻקוֹת, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים מְאֹד.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיְקָר! אֵינְךָ לְתֵאָר וְאֵינְךָ לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הָאֱהָבָה שֶׁיֵּשׁ לִי אֵלֶיךָ, כִּי סוּף כָּל סוּף אַתָּה גֵר בְּמִקּוֹם שֶׁהוּא חוּץ לְיִשְׂרָאֵל, בֶּן יָרְבוּ, וְאִף אֶחָד לֹא בָא שָׁמָּה לְגַלוּת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְאַתָּה מוֹסֵר אֶת נַפְשְׁךָ בְּפַעַל מִמֶּשׁ לְגַלוּת וּלְפָרְסָם אֶת דַּעַת רַבְּנֵנוּ ז"ל, אֲזִי עָלֶיךָ לְשִׁמְחַ בְּזֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי סוּף כָּל סוּף כָּל יְהוּדֵי שְׁנַתְגַּלְתָּ לוֹ אוֹרוֹ שֶׁל רַבְּנֵנוּ ז"ל, הוּא הוּא הַגְּאֻלָּה, כִּי רַבְּנֵנוּ ז"ל מְגַלְתָּ וּמְפָרְסָם אֶת אַמְתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתַכְּף-וּמִיד כְּשֶׁאַדָּם זֹכֶה לְשִׁמְעַ אֶת קוֹל הַצְּדִיק, עַל-יְדֵי-זֶה נִפְתָּחִים פִּיו לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, כַּמּוּבָא בְּדְבָרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתֵרָן, חֵלֵק א', סִימָן ס'); וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְגַלְתָּ אֶת אוֹר רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְאֲזוּ טוֹב לוֹ לְנַצַּח.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ, רַמְבַּ"ם, טוֹר וְשִׁלְחָן עָרוּף, זֶהֱר וְתַקוּנֵי, מִכָּל לְמוֹד אֲפִלוּ מְעַט דְּמְעַט, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יִזְכֶּה בְּמִשְׁפָּחָה הַזְּמַן לְסִיִּים אֶת כָּל הַתּוֹרָה כְּלָה.

וְכֵן הִרְגַל אֶת עֲצָמְךָ לְהַתְפַּלֵּל הַשְּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת: שַׁחֲרִית, מְנַחָה, מְעֵרִיב, בְּכּוֹנֵה גְדוּלָה עַל-כָּל-פְּנִיִם פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת.

וְעַל כָּלֵם — הִרְגַל אֶת עֲצָמְךָ לְשׁוּחַ וּלְסַפֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְכָל מִקּוֹם שֶׁאַתָּה רַק הוֹלֵךְ תְּדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּאַמַּת אֵינְךָ לָנוּ רַק

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא, וְאֲשֶׁר־מִי שְׁמֵרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ,
וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִנִי.

י"ט שיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צָמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנֹכַח קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.

הַעֲקָר רְאֵה לְצֵאת מַחְלִישוֹת הַדַּעַת, שְׁלֵא תִהְיֶה לָךְ אֵף פַּעַם
חֲלִישוֹת הַדַּעַת. רְאֵה לְהַדְבִּיק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי רַק מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ תְּלוּיָהּ יְשׁוּעָתְךָ, וְאִם תִּכְנִיס בְּדַעְתְּךָ דְּבוּרִים אֱלוֹ, אֵז תַּעֲבֹר
אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּשָׁלוֹם.

אֵין אַתָּה יָכוֹל לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גִּדְל שְׁמִחָתִי, שְׂאֲתָה זוֹכָה
וּמְזוֹכָה אֶת הַרְבִּים בְּנִקּוּי בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, אֲשֶׁר בְּאַמַּת אֵין לָךְ עוֹד תִּקּוּן
הַבְּרִית יוֹתֵר גָּדוֹל מִזֶּה, כִּי בְּזֶה שְׂאֲדָם עוֹסֵק לְנִקּוּת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ,
שֶׁהוּא מִשְׁכַּן הַשְּׂכִינָה, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא מוֹחֵל לוֹ עַל כָּל עֲוֹנוֹתָיו,
כִּי בֵּית-מִדְרָשׁ וּבֵית-הַכְּנֶסֶת, שְׁשֵׁם לוֹמְדִים וּמְתַפְּלִים, הוּא מִשְׁכַּן
הַשְּׂכִינָה, וּכְשֶׂאֲדָם מְהַדֵּר לְנִקּוּת אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ, הוּא גוֹרֵם
שִׁתְּשָׁרָה הַשְּׂכִינָה בְּמָקוֹם הַהוּא, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁר־י וְאֲשֶׁר־י מִי שֵׁיֵשׁ לוֹ
חֵלֶק בְּזֶה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוא זָכָה אוֹתְךָ, שִׁיְהִיָּה לָךְ חֵלֶק בְּזֶה,
אֲשֶׁר־יָךְ וְאֲשֶׁר־י חֵלְקָךְ!

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! כְּמָה שְׁנַיִם נִקִּיתִי אֶת בֵּית-הַמִּדְרָשׁ
שֶׁל אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֵף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יִדַּע שְׂאֲנִי עֲשִׂיתִי אֶת זֹאת,

רק באו לשבת-קדש, והיה בית-המדרש נקי, כי כל שמחתי בעבודתי הזו, שבאתי בכל ליל ששי, ונקיתי את בית-מדרש לכבוד שבת-קדש, עד שרקדתי מרב שמחה על גדל הזכות שנתן לי הקדוש-ברוך-הוא.

הנה ימי חנכה הקדושים ממשמשים ובאים, ועלינו לנצל את הימים הקדושים האלו בתורה והודאה, אשר ימי חנכה הם תודה והודאה, להודות ולהלל ולשבח להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמנו, שגלה לנו רבי נורא ונפלא כזה, רבי המתייה ומחזק אותנו, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל, וראוי לנו למסור את נפשנו ללמד בכל יום בספר הקדוש "לקוטי-מוהר"ן", אשר פניו, שכלו וחקמתו הם בתוך הספר, וכשזוכים להתמיד בספרו, על-ידי זה מקבלים את פני הצדיק, אשרי ואשרי מי שזוכה להסתפל בכל יום בפני רבנו ז"ל, הינו בתוך ספרו הקדוש והנורא "לקוטי-מוהר"ן", אשר בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, אשר הספר הזה יפתח את קשיות גידי לבנו, ונזכה להעשות בעל תשובה גדול ובעל השגה, על-ידי ספר זה, כמובא בחיי-מוהר"ן, מעלת ספריו ותורתו הקדושה, עין שם.

נא ונא הרגל את עצמך לדבר אליו? תברך, כי באמת כל ישועתך תלויה רק בו? תברך, ואל יחליש דעתך יצרך כאלו לא צריכים אותך למעלה, אדרבה, כל דבור וכל שיחה שאדם מדבר אליו? תברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ולשער כלל, ועקר ישועתנו תלויה רק בידו? תברך, ועל-פן עלינו לברח רק אליו? תברך, ולבקש ממנו? תברך כל מה שאנו צריכים, ובזה נזכה לכל טוב אמתי ונצחי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

י"ט שיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב פְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ וַאֲרִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלֵל שְׂמֵחָתִי לְשִׂמְעַת הַטּוֹב מִמֶּךָ, אֵין
לְתֵאֵר וַאֲיִן לְשַׁעַר כָּלֵל.

וְעַקֵּר שְׂמֵחָתִי הִיא בְּזֵה שְׂאֵתָה עוֹסֵק לְהַפִּיץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ו"ל
בְּעוֹלָם, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֵּה, וְתִאֲמִין לִי, יְדִידִי הַיְקָר! שְׂרָאוּי לְנוּ
לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֲלֻקְנוּ, עַל אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם חֲלֻקְנוּ וְגוֹרְלָנוּ,
וְאָנוּ זֹכִים לְשִׂמְשׁ אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וְאֵין אָנוּ מִתְבַּיְשִׁים מִשׁוֹם בְּרִיָּה
שְׁבַעֲוֹלָם, אֲלֵא אֲנַחְנוּ הוֹלְכִים מִבֵּית לְבֵית, וּמִחֲצַר לְחֲצַר, וּמִבֵּית-
הַכְּנֶסֶת לְבֵית-הַכְּנֶסֶת וְכוּ' וְכוּ', וּמַעִיר לְעִיר, וּמִכְפָּר לְכְפָר וְכוּ' וְכוּ',
לְמַלֵּא אֶת בֵּיתִי יִשְׂרָאֵל עִם סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, אֲשֶׁר בָּהֶם תְּלוּיָה הַגְּאֻלָּה,
כִּי רַבְּנוּ ו"ל מְגַלָּה אֶת אֲמֵתַת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וַאֲיִךְ שְׂאֵין שׁוֹם
תְּכִלִּית אַחֲרַת בְּזֵה הָעוֹלָם, רַק לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְדַבֵּר וְלִשְׁיַח
וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי
שְׁזוּכָה לְעַסֵּק בְּעַסֵּק הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה, שְׂאֵז שְׂכָרוֹ בְּוֹדָאֵי יְבוֹא
מִן הַשָּׁמַיִם.

נָא וְנָא עֲלִיךָ לְהִתְחַזֵּק בְּיֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה וּבְסִבְלָנוּת בְּתוֹךְ
בֵּיתְךָ, וְתִסְבַּל כָּל אֲשֶׁר עוֹבֵר עֲלֶיךָ, וְתִדְבֵק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְדִיָּקָא עַל-יְדֵי-זֵה תִזְכָּה לְסִבְלָנוּת, כַּמּוּבָא בְּדִבְרֵי רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-
מוֹתֵר"ן, חֵלֵק א', סִימָן קנ"ה), אֲשֶׁר מִי שְׂחִזֵּק בְּאַמוּנָה הַקְּדוּשָׁה,
עַל-יְדֵי-זֵה זוֹכָה לְאַרְיִכוּת אַפִּים, שֶׁהִיא מִדַּת הַסִּבְלָנוּת, וְשׁוֹם דְּבָר
שְׁבַעֲוֹלָם אֵינוֹ יְכוֹל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת.

הַרְגַּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל
מָה שְׂאֵתָה צְרִיךְ, וְעַל-יְדֵי-זֵה תִזְכָּה לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה
שְׂאֵתָה צְרִיךְ.

רָאָה לְהַחֲדִיר מִדַּת הַשְּׁמִיטָה בְּכָל מִדְּעִיָּךְ וּבַפְּרָט בְּבֵיתְךָ, וְתָמִיד תִּדְוֹן אֶת אֲשֶׁתְּךָ לְכַף זְכוּת, וְתִשְׁתַּדֵּל שְׁבִיתְךָ יְהִיָּה תָמִיד בֵּית שְׁמִחָה, וְתִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד מִמְּרִיבוֹת, שְׁלֵא תִהְיֶינָה, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, מְרִיבוֹת וּמַחְלָקֶת בְּבֵיתְךָ, אֲלֵא תַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם, שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת בְּבֵיתְךָ, וְעַל-יַדֵּי-זֶה תַצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָמִיד, כִּי בְּבֵית שְׁיֵשׁ שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְסִבְלָנוּת, מִשָּׁם יוֹצְאִים יְלָדִים בְּרִיאִים וּמְצַלְחִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַצְלִיחַ דְּרָכְךָ תָמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רָאָה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

י"ט שיג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַחֲיֶיהָ.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, שֶׁהַכֹּל מִסְתַּדֵּר בְּבֵית-הַסֵּפֶר, אַף מָה אִמַּר לְךָ, יֵשׁ לִי צַעַר גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, שְׁאֵין מֵאֵין לְשֵׁלֶם לְמִוּרוֹת, כִּי אֵין שׁוֹם תִּקְצִיב לָזֶה, וְכַמָּה כָּבֵד יְכוּלִים לַעֲבֹד בְּהַתְנַדְּבוֹת, וּבַפְּרָט שְׁיֵשׁ כַּמָּה שְׁמַתְלוֹנְנוֹת, וְצַר וּמַר לִי מְאֹד מְאֹד לְקַפֵּחַ שְׂכַר בְּרִיָּה, וּבַפְּרָטִיּוֹת שְׁאִמְרָתִי לְךָ בְּהַתְחַלָּה, שְׁלִי יְהִיָּה מְאֹד קָשָׁה לְקַחַת עַל עֲצָמַי עַל קָשָׁה וְכַבֵּד כִּזֶּה שֶׁל מְשֻׁכּוֹרוֹת לְמִוּרוֹת, לְהַחֲזִיק בֵּית-סֵפֶר זֶה הוֹצָאָה גְּדוּלָּה מְאֹד. וּמָה לַעֲשׂוֹת? בְּעֵטִיו שֶׁל הַסֵּמ"ך-מ"ם הִרְשַׁע, יִמַּח שְׁמוֹ וְזָכְרוּ, אֲנִי צְרִיכִים כָּל-כָּף לְסַבֵּל, עִם כָּל זֹאת אֵינִי יוֹדֵעַ מָה לַעֲשׂוֹת, כִּי מִצַּד אֶחָד כּוֹאֵב לִי מְאֹד מְאֹד עַל הַמִּוּרוֹת שֶׁהֵן אִמְהוּת לִילָדִים, וְהֵן צְרִיכוֹת פְּרִנְסָה, וּמִצַּד שְׁנֵי אֵין בִּיכְלָתִי בְּכָלֵל לְהַחֲזִיק בֵּית-סֵפֶר, וְלְקַחַת עָלַי אֶת הָעֵל, וְאֲנִי עוֹד בְּהַתְחַלָּה.

אמרתי לכן, שדבר זה יהיה מאד מאד קשה עלי, ועל-כן מאד מאד רציתי שתתעצו מה יכולים לעשות וכמה צרכים, באפן שיוכלו להסתדר, כי אני יודע מה לומר לך ומה לחשב, ועל-כן היה טוב, שתטכסי עצה פדת מה לעשות, והקדוש-ברוך-הוא יתקננו בעצה טובה לדעת מה לעשות, ואיך לקבל איזה תקציב, בנדאי כואב מאד מאד לראות איך שהשקר מתגבר, והסמ"ך-מ"ם מוציא תקציבים על זמין ועל שמאל, על דברים שאינם קימים כלל, הפל שקר וכזב, ומה גם שעוד שם לנו רגלים על-ידי מסירות וכו', אך אני בטוח, שכל זה הם נסיונות שמנסה אותנו הקדוש-ברוך-הוא, ואם נזכה להחזיק מעמד, אז נעבר על הכל, כי סוף כל סוף אני רואה, שנזכה להיות בבנין שלנו, ושם יהיה כל בית-הספר, ויהיו משכורות למורות לשנה הבאה, הינו שנת הלמודים תשנ"ד, אבל השנה צרכים איזו עצה מה לעשות.

מה אמר לך! בתוך תקף המרירות והדחקות וכו' וכו', ראוי לנו לשמח מאד מאד, כי סוף כל סוף דבר כזה לא היה, שמושבה שפבר קימת תשעים ואחת שנה, ואף פעם לא היה שם בית-ספר חרדי, אנחנו היינו הנחשונים לפתח בית-ספר חרדי לבנות ישראל, אשר בתצרות אחרות או בתסידות אחרת או בחוגים אחרים היו כבר רועשים וגועשים מסוף העולם ועד סופו — תראו מה עשינו... ואנחנו בעוונותינו הרבים, נמצאים בתכלית השפלות, ואף אחד אינו יודע מזה, ואף אחד אינו משער איזו מסירות נפש אנחנו משקיעים בזה, ואף אחד אינו רוצה לעזר לנו — לא מימין ולא משמאל, לא מזה ולא מזה וכו' וכו', כל אחד מתחמק, וזה אני רואה שהקדוש-ברוך-הוא באמת חפץ בנו, כי אם לא היה חפץ בנו, לא היה מראנו דברים כאלו, שזכינו להגיע לזה עד עכשו, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שנזכה עוד בקרוב ממש לצאת מהצר והמצר הזה, ויהיה שפע גדול לשלם לכל המורות, רק צרכים להתחזק באמונה פשוטה, ולבוא ולבקש ממנו שתברך שיחוס וירחם עלינו, וימצא לנו איזה פתח ישועה.

ועל-כן ראוי מאד שתבקשי גם את כל המורות, שתנדבנה בכל

צב   אֲשֶׁר   י"ט שיד   בַּנְּחַל

יום איזו תפלה לבקש מהקדוש-ברוך-הוא, שתהיה הכנסה למשכורות, כי מה שתפלה פועלת, שום דבר בעולם אינו פועל, ובפרט תפלת הנשים מאד מקבלת ומרצה בשמים, כך אמר רבנו ז"ל.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעד כלכם, שיהיה לכם שפע ברכה והצלחה, ולא נצטרך לידי מתנת בשר ודם, אלא מידך המלאה והפתוחה של הקדוש-ברוך-הוא נקבל את כל ההשפעות האלו.

רק חזקו ואמצו ואל תשברו משום דבר שבעולם, כי גדול אדוננו ורב להושיע.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שיד.

בעזרת השם ותברוך, יום חמישי לסדר וישב, כ"ב כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, אין לתאר ואין לשער כלל, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתצליח את דרכך, ובכל אשר תפנה תשכיל ותצליח.

נא ונא ראה לחזק את עצמך העקר להיות בשמחה, כי היסוד בדעת רבנו ז"ל הוא להיות בשמחה, וכל מה שאדם יותר שמח, הוא מצליח יותר (ספר-המדות, אות הצלחה, סימן א'), וכן להצליח עם אנשים הוא רק על-ידי מדת השמחה, צריכים לשמח את כלם, ועל-ידי-זה גם הוא יהיה בשמחה.

ואודות מה שאפה מפיך את אור רבנו ז"ל בעולם, אשריך ואשרי חלקך, ומי יתן שתזכה לתרגם כמה מהקונטרסים, שהם

תְּמַצִּית דְּבָרֵי רַבְּנוּ ו'ל בְּשִׁפְהָ קִלְהָ, בְּאִפְּן שְׁנוּזָה לְקָרֵב אֶת כָּל עַם
יִשְׂרָאֵל אֶל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֲשֶׁר כָּל זֶה תִּקְוַתְנוּ.

אודות להפיץ "אור יבנאל" ביבנאל עצמה, מה טוב ומה נעים,
אדרבה גידיל תורה ויאדיר, ותבוא עליך ברכה.

נא ונא ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, כי הוא
יתברך מחיה ומנהיה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח,
חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ועל-כן אשרי
ואשרי מי שעוסק תמיד לדבר עמו יתברך, אשר זוהי הצלחה
נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כלל.

ראה להזהר ללכת בכל יום למקנה, כי מקנה מטהרת את
הנפש, וכן תשתדל להתפלל תפלת ותיקין, אשר אין ערך אליה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני
מבקש ומתפלל בערך, שתזכה למצא את בת זוגך, ותחתן מה
שיותר מהר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שטו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישב, כ"ב כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך
הקשה.

היה טוב מאד, שתבדק את מזוזות ביתך וכן התפלין שלך,
ולמען טובתך הנצחית אל תכנס בוכוחים עם אשתך, אדרבה, ראה
לחזק אותה ולעודד אותה בכל מיני חזוק ועודד, ואל תצעק עליה,
ואף שהיא תוציא את העצבים עליך תמחל לה, כי עובר עליה הרבה

משברים, וחבל מאד שתריבו, והקדוש־ברוך־הוא בודאי לא יעזב אתכם.

הקדוש־ברוך־הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו בחייכם, ותהיה לכם פרנסה בשפע, ותגדלו את הילדים, והקדוש־ברוך־הוא יתן לכם עוד ילדים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שטז.

בעזרת השם ותברך, יום חמישי לסדר וישב, כ"ב כסלו ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני מצטער בצערך הקשה ממה שעבר עליך.

את צריכה לדעת, שיש הרבה דברים שנעלמים לגמרי מדעתנו ושכלנו, ואין אנו יודעים בזה שום תשובה, והכל ממנו ותברך, מי יודע איזו נשמה היתה זו שהצרכה לרדת בזה העולם, ועל־כן אסור לכם למשך עצמכם אל הצער, כי כל מי שנמשך אל הצער, הצער נמשך אחריו (עין רש"י מועד קטן כו:). ראי לנחם את עצמך, והקדוש־ברוך־הוא ימלא לכם את חסרוונכם, ויהיו לכם עוד ילדים.

העקר ראי להדליק לכבוד שבת־קדש שבועה גרות, ולהוסיף שני גרות של שמן זית, כי הדלקת הגרות של האשה, מסגלת להלדת ילדים, ותבקשו ממנו ותברך בעת הדלקת הגרות, שהכל יעבר בשלום ושתהיו מצלחים, כי התפלה שהאשה מתפללת בעת הדלקת הגרות, מאד מקבלת ומרצה בשמים.

נא ונא ראי לשמח את עצמך בכל מיני אפנים שבועולם, ושום דבר שבועולם לא יוכל לשבר אותך, ואף שאני יודע, שהכאב מאד מאד עמק, וכואב לך מאד מאד מה שקרה, עם כל זאת לא יכולים

אָשֶׁר י"ט שׂוֹז בְּנַחַל צֶה

לְחַיּוֹת עִם הַכָּאֵב, צָרִיכִים לְשֹׁמֵחַ אֶת עֲצֻמוֹ, וּבִפְרָט אֶל תְּאֻשִׁימִי אֶת
בְּעֵלְךָ, וְכֵן אֶל תְּאֻשִׁימִי אֶת עֲצֻמְךָ, כִּי לֹא כִּדְאִי לְחַיּוֹת עִם רְגִשׁוֹת
הָאֻשְׁמָה, שֶׁנֶּה הוֹרֵס אֶת הַחַיִּים לְגַמְרִי.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, וַיְהִי לָכֶם אֶף
טוֹב כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שׂוֹז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְפִדְיוֹן, יַעֲזוֹר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא שְׁיִמְתְּקוּ מִמְּכֶם כָּל הַדִּינִים, וְתִבְשְׂרוּ לִי תַמִּיד בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, שֶׁתְּבַדְּקוּ אֶת מְזוֹזוֹת בֵּיתְכֶם אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם
לֹא תִסְרָה עַל אִיזוֹ דָּלֶת מְזוֹזָה, כִּי כָּל הַצְּרוֹת בְּבֵיתוֹ שֶׁל הָאָדָם הֵן
כְּשֵׁאִין לוֹ מְזוֹזוֹת כְּשֵׁרוֹת.

רְאֵי לְדַקְדַּק מְאֹד מְאֹד בְּכִשְׁרוֹת הַמֵּאֲכָלִים.

רְאֵי לְהַדְלִיק לְכָבוֹד שְׁבֵת-קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה גֵרוֹת, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי
גֵרוֹת שֶׁל שְׁמֹן זַיִת, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל,
יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחֵי בְּחַיִּיךָ,
וְתִבְשְׂרֵי לִי תַמִּיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שיח.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישב, כ"ב פסלו ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב מִמֶּךָ.

בְּעֵינַי פְּרִנְסָה אֵל תִּלְחִיצִי כָּל-כֶּף אֶת בְּעֵלְךָ, הֵן אָמַת שֶׁהִלַּחֵץ וְהִדְחַק אֶצְלָכֶם גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת הָרִי הוּא רָצָה לְעַבֵּד אֶצְלֵךְ הָאָבָא שְׁלוֹ, וְאֵת לֹא רָצִית שְׁיַעֲבֹד שְׁמָה, בְּשִׁבִיל זֶה עוֹבֵר עֲכָשׁוּ הַרְבֵּה עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, וְאַתֶּם צְרִיכִים לְהִתְיָשֵׁב מָה עֲלֵיכֶם לְעֲשׂוֹת, אִם אַתֶּם רוֹצִים לְהִשְׁאֵר לְגוֹר שְׁמָה, שְׁיַעֲבֹד אֶצְלֵךְ הָאָבָא שְׁלוֹ, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לוֹ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעָה.

שְׁמֵרִי עֲצֻמָּךְ מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִלְחִיץ אֶת בְּעֵלְךָ, זֶה לֹא עוֹזֵר, רַק מְקַלְקֵל, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, אֶת הַשְּׁלוֹם-בֵּית.

הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׁאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַהֲיָה לְכֶם פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעָה.

רְאֵי לְהִדְלִיק לְכַבּוֹד שְׁבַת-קִדְשׁ אַרְבַּעַת גְּרוֹת, וּלְבַקֵּשׁ בְּעֵת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת כָּל מָה שְׂאֵת צְרִיכָה, כִּי הַתְּפִלָּה שְׁהָאִשָּׁה מִבְּקִשְׁתָּ בְּעֵת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת, מְאֹד מְקַבְּלָת וּמְרַצָּה בְּשָׁמַיִם.

נָא וְנָא אֵל תִּלְחִיצִי אֶת בְּעֵלְךָ כָּל-כֶּף, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂתַהֲיָה לוֹ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעָה.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שיט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב פְּסָלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שָׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב
מִמֶּךָ, שְׂאֲתֶם שְׂמַחִים וְעֹלֵיזִים.

אֲתָה יָכוֹל לְהִרְגִיעַ אֶת אֲשֶׁתְךָ וְאֶת בֵּתְךָ, שֶׁהִכַּל בְּסֵדֶר, כִּי דִבַּרְתִּי
עִם הַמְּחַתְּנִים וְגַם-בֶּן עִם הַבְּחוּר, וְהֵם מִשְׁפָּחָה מְאֹד מְסֻדָּרָת, רַק
הַטְּפוּס שְׁלָהֶם הוּא כְּמוֹ שְׂאֲמַרְתִּי לָכֶם דֶּרֶךְ הַטְּלָפוֹן, אִם לֹא הַיּוֹם
אֲז מִחֵר גַּם-בֶּן יוֹם... וְכִכָּה הֵם חַיִּים, אֲבָל אֵין שׁוֹם דְּבַר רְצִינִי,
וּבְפֶרֶט הַבְּחוּר הוּא בְּחוּר טוֹב מְאֹד, יַעֲזוֹר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתִּזְכּוּ
לְחַתֵּן אֶת בֵּתְכֶם בְּנֶגְלָל, וְהִכַּל יַעֲבֹר בְּשָׁלוֹם, וְתִרְוּוּ רַב נַחַת מֵהֶם,
וּכְדָאי שְׁבִתְךָ תִּגּוּר פֹּה כְּמוֹ שְׁדִבַּרְנוּ דֶּרֶךְ הַטְּלָפוֹן, כִּי אַחֲרַת תִּהְיֶה
לְךָ הוֹצָאָה גְדוֹלָה, וְדִי לְחַפְיָמָא.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר בְּמִדַּת הַשְּׂמִחָה, כִּי הַשְּׂמִחָה תִּכְנִיס
בָּךְ סְבִלְנוֹת, וַיִּשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה — רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאָת
הַגּוּף, וְשֵׁלֵא יִהְיֶה לְךָ לְחִץ דָּם גְּבוּהָ, כִּי הַשְּׂמִחָה עוֹזֶרֶת לְאָדָם
בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׂמִיּוֹת, כִּי מִי שְׂשִׂמַח תָּמִיד — מִצְּלִיחַ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְלִיחַ דֶּרֶכְךָ, וְהִכַּל יַעֲבֹר בְּקָלוֹת.

אוֹדוֹת הַדָּף הַיּוֹמִי שְׂאֲתָה לוֹמַד בְּכָל יוֹם, מֵה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי
הַיָּקָר! אֵין עוֹד דְּבַר יוֹתֵר טוֹב מִזֶּה, כִּי כָּךְ אָדָם קְבוּעַ בְּכָל יוֹם מִדֵּי
יוֹם בְּיוֹמוֹ לְלַמַּד דָּף גְּמָרָא, אֲשֶׁר הַדָּף גְּמָרָא הִזָּה מִצִּיל אֶת הָאָדָם
מִכָּל רַע, וְאֲשֶׁרִי הָאָדָם הַזּוֹכֶה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא רַש"י

וְתוֹסְפוֹת, שְׁמִמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אוֹר וְזִיו וְחַיּוֹת וְדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבַּרַךְ
שְׁמוֹ, אֲשֶׁרֵי לוֹ בְּזֶה וְאֲשֶׁרֵי לוֹ בְּבָא !

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט ש"כ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבֻלָּתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדֵל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבְכִרְטֵט שְׁכָבָר יֵצֵאתָ מֵהַמְּלוֹאִים, יַעֲזֹר
לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתוֹרִיד מִמֶּךָ אֶת כָּל הָעֵל, וְלֹא יִהְיֶה לָךְ יוֹתֵר
שׁוֹם עַל רַק עַל מַלְכוּת שָׁמַיִם.

בְּזֶה שְׁכַתְּבָתָּ שְׁעִסְקָתָּ שָׁם רַק בְּתַפְלָה וְהַתְּבוֹדָדוֹת, תֵּאֱמִין לִי,
יְדֵי הַיָּקָר! שְׁאֵין לָנוּ גִשְׁק אַחֵר בְּעוֹלָם, רַק תַּפְלָה וְהַתְּבוֹדָדוֹת,
לְשׁוֹחַ וְלִסְפֹּר לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבַבְנוּ, וְזֶה מֵה שְׁנֹשְׂאָר
לָנוּ.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתַּמִּיד תַּמִּיד תַּמִּיד רַק תְּדַבֵּר מִמְּנוֹ
יִתְבַּרַךְ עִם אַחֵרִים, וְכֵן לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ
תַּמִּיד, כִּי אֵין לָנוּ דְבָר אַחֵר רַק תַּפְלָה.

רָאה לְחִזּוֹק אֶת אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָעֶקֶר עַל תַּפְלָה וְהַתְּבוֹדָדוֹת, כִּי
אֵין עוֹד דְבָר הַמְּצִיל אֶת הָאָדָם בְּזֶה הָעוֹלָם כְּמוֹ תַּפְלָה וְהַתְּבוֹדָדוֹת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תַּפְלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֵנִי
מִבְּקֹשׁ וּמִתַּפְלִיל בְּעֶדְךָ שְׁתַּצְלִיחַ דְּרָכְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שכא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ אֶת גְּדֹל
הַנְּסִים שֶׁעָשָׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

מָה אִמַּר לָךְ! הַכֹּל בְּזִכּוֹת הַתְּפִלוֹת וְהַבְּקָשׁוֹת כְּמוֹ שֶׁאַתָּה כּוֹתֶבֶת,
שֶׁכָּל דְּבַר שֶׁאַתָּה צְרִיכָה אֶת מְבַקְשֵׁת אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם
בְּנֵי-אָדָם הָיוּ יוֹדְעִים מְעַלְת הַתְּפִלָּה לְדַבֵּר תְּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, הָיוּ
תְּמִיד מְשִׁיחִים וּמְסַפְּרִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבְךָ, וְעַל-כֵּן
הִרְגִּילִי אֶת עֲצֻמָּךְ יוֹתֵר וְיוֹתֵר לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מַה שֶׁאַתָּה
צְרִיכָה, וְעַל יַד־יָדָה תִּרְאִי יְשׁוּעוֹת גְּדוֹלוֹת שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַתְּפִלָּה מְמַשְׁכֶּת נְסִים נְגִלִים עַל הָאָדָם, וְאֲשֶׁרֵי מִי
שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצֻמוֹ תְּמִיד לְבַקֵּשׁ אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרֵט מַה
שֶׁהוּא צְרִיךְ.

מָה אִמַּר לָךְ, הַמְּלַמֵּד וְהַרְאֵשׁ יְשִׁיבָה מָאֵד מְרַצָּה מֵהֵבֵן שְׁלֹךְ
... גֵּרוֹ יְאִיר וְהוּא נוֹתֵן לִי דו"ח מָאֵד מָאֵד חַיּוּבִי, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא שֶׁיַּצְלִיחַ בְּלַמּוּדוֹ, וְיִהְיֶה תְּלָמִיד חָכֵם גְּדוֹל וִירָא שָׁמַיִם,
וְחָסִיד הַמִּתְחַסֵּד עִם קוֹנוֹ, וְכֵן אֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְפִתּוֹחַ
עוֹד כְּתָה בְּגִיל שְׁמוֹנָה עַד גִּיל עֶשְׂרִי, שָׂאֵז גַּם הֵבֵן הַשְּׁנַיִי יוֹכַל לְלַמֵּד
שָׁם.

רְאֵי לְהַתְּפַלֵּל בְּעַדִּי, שְׁאֲזַכֶּה לְהַצְלִיחַ בְּכָל דְּרָכַי, וְאֲזַכֶּה לְצִאת
מִכָּל חוֹבוֹתַי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שֶׁכַּב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד אֲנִי מְצֻטָּעַר בְּצַעֲרְךָ
הַקָּשָׁה.

רְאֵה לְקַבֵּל עַל עֲצָמְךָ לְהַנִּיחַ בְּכֹל יוֹם תְּפִלִּין כְּשֵׁרוֹת, וּבְזִכּוֹת
הַתְּפִלִּין תִּנְצַח בְּמִשְׁפָּט, כִּי עַל תְּפִלִּין גָּאֵמַר (דְּבָרִים כח, י): "וַיִּרְאוּ
מִפָּנֶיךָ", שִׁיפֹל פָּחַד עַל כָּל אֱלוֹ הַרוֹצִים לַעֲשׂוֹת לְךָ רַע, וְעַל-כֵּן רְאֵה
לְהִיּוֹת חֲזָק בְּהַנְחַת תְּפִלִּין בְּכֹל יוֹם, וְאִז תִּפְּלִיחַ דְּרָכְךָ, זֶה לֹא־חַס סֶף
הַכֹּל חֲמֵשׁ דְּקוֹת לְהִלְבִּישׁ אֶת הַתְּפִלִּין וְלוֹמַר קְרִיאַת שְׁמַע.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שְׁתַּזְכֶּה לְחֹזֵר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּתְנַצַּח אֶת
מְלַחֲמָתְךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שֶׁכַּב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַכֶּסֶף לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא שְׁיִמְתְּקוּ מִמְּכֶם כָּל הַדֵּינִים, וַיִּמְשֹׁף לָכֶם רַחֲמִים וַחֲסָדִים רַבִּים,
וַיְהִיָּה רַק שְׁמֵחוֹת בְּבֵיתְכֶם.

אֶת צְרִיכָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְמַחֵל לְכֹל מִי שֶׁפָּגַם בְּכַבּוֹדְךָ,
כִּי לֹא כְּדַאי לְהִמְשִׁיף שְׂנְאוֹת וְקִנְאוֹת, כִּי זֶה הוֹרֵס אֶת הַחַיִּים לְגַמְרִי,
יְהוּדֵי צְרִיף לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִיּוֹת וּתְרֹן, וְלֹא לְהִמְשִׁיף בְּכַעַס,

אֲשֶׁר   י"ט שְׂכַד   בְּנַחֵל   קא

אֲשֶׁר זֶה לֹא מְבִיא שׁוּם תּוֹעֵלֶת רַק הוֹרֵס אֶת הָאָדָם לְגַמְרֵי. וְעַל-כֵּן רָאִי לְמַחֵל לְכֹלֶם, וְאִזּוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִמְחַל לָךְ, לֹא כְּדֹאֵי לְלַכֵּת בְּדַכָּאוֹן וּבְעֶצְבוֹן, בְּכַעַס וּבְרָצִיחָה וְכוּ' וְכוּ' רַק לְמַחֵל, וּמִי שֶׁמוֹחֵל לְבְנֵי-אָדָם, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל לוֹ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ דְרָפְכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרֻכָּה וְהַצְלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שְׂכַד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נְרוֹ יֵאִיר.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וּבִזְכוּת הַשְּׂמִיחָה תִּזְכֶּה לְכֹל מִיְּנֵי יְשׁוּעוֹת שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא צְנוּר הַמְּשִׁיחַ יְשׁוּעוֹת לְכֹל עַם יִשְׂרָאֵל, וְאִם הָיוּ בְנֵי-אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַשְּׂמִיחָה, הָיוּ תָּמִיד שְׂמִיחִים וְעֹלֵיזִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְמַתִּיקִים מֵהֶם אֶת כָּל הַדֵּינָיִם.

רְאֵה לְהִיּוֹת סִבְלָן גָּדוֹל עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, כִּי עַל-יְדֵי הַסְּבָלְנוֹת מְרוֹיַחִים הַרְבֵּה — בֵּין בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחַנִיּוֹת, כִּי אִי-אֶפְשָׁר לְעַבֵּר אֶת זֶה הָעוֹלָם, כִּי אִם בְּמַדַּת הַסְּבָלְנוֹת וּבַכְּרִט בְּבֵית, וְאִי-אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ לְמַדַּת הַסְּבָלְנוֹת אֲלֵא עַל-יְדֵי תַקְוָה הַאֲמוּנָה, לִידַע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ מְחַיֶּה וּמְהַוֶּה וּמְקִיֵּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוֹמֵם, צוֹמֵחַ, חַי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמִיּוֹת חַיּוֹת אֱלֻקוֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבְכֹל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה שֵׁם אֱלוֹפּוֹ שֶׁל עוֹלָם, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַכְנִיס בְּעֲצָמוֹ אֶת מַדַּת הַסְּבָלְנוֹת, הַנוֹבְעַת מֵאֲמוּנָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה בְּעֲצָמוֹ יִהְיֶה תָּמִיד שְׂמֵחַ.

רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ שְׁעוּרִים כְּסֵדֶרִין בְּכֹל יוֹם בְּמִקְרָא, מִשְׁנָה,

גְּמָרָא, מְדַרְשׁ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ לְהַצְלִיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שְׁכָה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲנִיחָה.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאִי לְשִׂמְחָה אֶת עֲצֻמְךָ, וְאֵל תִּהְיֶי כָּל-כֶּף בְּדַכְּאוֹן, שְׁנֵה הוֹרֵס לְךָ אֶת הַבְּרִיאוֹת. וְהַדְּכָאוֹן בָּא בְּדֶרֶךְ כָּלֵל, כְּשִׁמְסִתְּכֵלִים עַל אַחֲרִים בְּעֵינֵי רָעָה, כִּי אָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמוֹ לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּעֵינֵי טוֹבָה, וְלָדוֹן אֶת כָּלֵם לְכַף זְכוּת, כִּי בְּאַמַּת טָבַע שֶׁל בְּנֵי-אָדָם, שְׂצָרִיכִים לְצֵאת בַּחוּץ וּלְדַבֵּר וּלְהִתְפָּרֵק קֶצֶת, חֲסִי-וְשָׁלוֹם, חֲסִי-וְשָׁלוֹם, אִף אֶחָד אֵינּוּ מְדַבֵּר לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת כְּמוֹ שֶׁאֵת כּוֹתֶבֶת, אֲדַרְבֵּה הֵן יוֹצְאוֹת קֶצֶת וּמְדַבְּרוֹת אַחַת עִם הַשְּׂנִיָּה, וְלֹא מְרַכְלוֹת, חֲסִי-וְשָׁלוֹם, וְזֶה בְּרִיא מְאֹד לְצֵאת קֶצֶת מִהַבֵּית וְלְצֵאת קֶצֶת מִעֲצֻמוֹ, כִּי זֶה לֹא בְּרִיא שְׂאָדָם שְׂרוּי בְּתוֹךְ עֲצֻמוֹ וּבְתוֹךְ הַבֵּית סְגוּר וּמְסֻגָּר, וְאֵינּוּ רוֹצֵה לְהִתְעַסֵּק עִם אִף אֶחָד, זֶה הוֹרֵס אֶת הָעֲצָבִים, וְעַל-כֵּן אֲנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶי שְׂמִתָּה וְעַלִּיזָה, וְתִצְאֵי מִעֲצֻמְךָ, וְתִהְיֶי גַם-כֵּן מְשִׂמַּחַת אֶת אַחֲרִים, כִּי זוֹ הַמְּצֻנָּה הִכִּי גְדוּלָּה לְשִׂמְחָה אַחֲרִים, וּבְזִכּוֹת הַמְּצֻנָּה הַזֹּאת שֶׁתִּשְׂמְחֵי אַחֲרִים, יַעֲזֹר לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶי בְּרִיאָה בְּתַכְלִית הַבְּרִיאוֹת.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּהְיֶי שְׂמִחִים וְעַלִּיזִים, וְתִשְׂמְחוּ אֶת אַחֲרִים.

הַמֵּאחַל לְכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שְׁכוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הָעֲשָׂרִים הַדוֹלָר לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיוֹן.

רְאֵה לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׂמְחָה, כִּי הַשִּׂמְחָה הִיא רְפוּאָה לְכֹל בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי, וְאֵל תָּרִיב עִם אִי אֶחָד, וְאִזּוּ יִהְיֶה לְךָ טוֹב תְּמִיד, הֵן אֲמַת אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂכוּאֵב לְךָ מִכָּל מָה שְׁעָבַר עָלֶיךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, עִם כָּל זֹאת לֹא יִכּוֹלִים תְּמִיד עִם הַכָּאֵב הַזֶּה, אֲדַרְבָּה, צְרִיכִים לְשַׂכַּח אֶת הָעֶבֶר, וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּצְלִיחַ אֶת דְּרָכְךָ.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְהַתְּפַלֵּל עָרֵב וּבִקֵּר וְצִהָרִים בְּמִנְיָן, הִינּוּ הַשְּׁלֹשׁ תְּפִלוֹת שְׁחִרִית, מִנְחָה, מַעֲרִיב, תְּתַפְּלֵל בְּמִנְיָן, וּמַעֲלַת תְּפִלָּה בְּצַבוּר — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד.

הַמֵּאֲחִיל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שְׁכוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לוֹמַר בְּכֹל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ

הַכִּי גְדוֹלָהּ, כִּי לַמוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מְטַהֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חַלְדָּה, וְאִם תִּהְיֶה חֲזוֹק בְּזֶה, אֲזִי תִרְאֶה אִיךָ שְׂיִצְאוּ לְךָ הַרְבֵּה טוֹבוֹת מְזֶה — בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְסוּף כָּל סוּף תִּצָּא מֵהַפַּח יְקוֹשׁ שֶׁנִּפְלְתָ אֵלָיו.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלַמוּד מִסְכַּת תַּעֲנִיט, וּתְסִיִּים בְּכָל שְׁבוּעַ מִסְכַּת תַּעֲנִיט, כִּי הוּא עֲנִיָּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד, וְאֲנִי מְאֹד מְאֹד שְׂמַח, שְׂכָבֵר זְכִיַּת לְסִיִּים עֲשָׂרִים וְשֵׁשׁ פְּעָמִים, כֵּן יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לְסִימָם מְאֹה פְּעָמִים וְאַחַת.

רְאֵה לְרַחֵם עַל אֲשֶׁתְּךָ, וְעַל תִּהְיֶה כָּל-כָּף אֲכֹרֵי אֵלֶיךָ, וּמִכָּל שָׂכָן עַל הַיְלָדִים, וְעַל תִּפְּחֵ אוֹתָם, כִּי בְרִי-יִשְׂרָאֵל צָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ בְּמַדַּת הַרְחֻמְנוּת, וְלֹא לְהִיּוֹת אִישׁ רַע וּבִלְיַעַל, כִּי אֶפְלוּ עַל כָּלֵב צָרִיכִים לְרַחֵם, מִכָּל שָׂכָן עַל הַיְלָדִים, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְשַׁנּוֹת אֶת דְּרָכְךָ, וְתַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ בְּמַדַּת הַסְּבָלָנוּת, וְאַף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁמֵּרַב פָּגַם הַבְּרִית, כָּל הָעֲצָבִים שֶׁלְּךָ הַרוּסִים לְגַמְרֵי, עִם כָּל זֹאת אֲתָה צָרִיךְ מְאֹד מְאֹד לְשָׁמֵר בְּכַבוֹד אֲשֶׁתְּךָ, וְלֹא לְהַתְּפַרֵץ עֲלֶיךָ, וּמִכָּל שָׂכָן לֹא לְהַכּוֹת אוֹתָהּ, שְׂזֶה מְנַהֵג גּוֹיִים, רַחֲמָנָא לִישְׁזָבֵן, וְעַל-כֵּן מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ בְּמַדַּת הַסְּבָלָנוּת, וְאַזְ דִּיקָא יִהְיֶה לְךָ טוֹב בֵּין בְּעוֹלָם הַזֶּה וּבֵין בְּעוֹלָם הַבָּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצָּא מִכָּל חוּבוֹתֶיךָ, וְתִהְיֶה בְּרִיא, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְשׁוּם רְפוּאָה גִּשְׁמִית, אֲלֵא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שכח.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשָּׁב, כ"ב כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אָנִי מִצְטָעֵר בְּצַעֲרֶךָ
הַקָּשָׁה מִמֶּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוֹחַנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

תְּדַע, אִם זָכָה אוֹתְךָ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּנִכּוּיּוֹת חֲנָם לְהִתְחַתֵּן,
סִימָן שְׁאִשְׁתָּךְ הִיא בֵּת זוּגָךְ, וְכֹל מֶה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מְרִירוֹת וְדַכְאוֹן,
זֶה רַק מִחֲמַת הַחֲטָאִים וְהָעוֹנוֹת, וְלָמָּה לָךְ לְשִׁים אֶת זֶה עַל אִשְׁתְּךָ
וְלְהֶאֱשִׁים אוֹתָהּ כְּאִלוֹ אֵינָה מוֹצֵאת חֵן בְּעֵינֶיךָ וְכוּ' וְכוּ', אָדָם צָרִיךְ
תָּמִיד לְחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה. וְהִיא טוֹב מְאֹד אִם הִייתָ לוֹמֵד בְּכָל
יוֹם בְּמִשְׁךָ אַרְבָּעִים יוֹם בְּתַקוּנֵי זֶהר, תַּקוּן י"ד, וְזֶה הִיא מוֹעִיל לָךְ
מְאֹד מְאֹד לְשַׁפֵּר אֶת הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלָךְ, וְכֵן הִיא טוֹב מְאֹד שְׁתִּלְמְדוּ
בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פ"ז, גַּם-כֵּן אַרְבָּעִים יוֹם, וְאִם
תִּתְנַהֵג כִּף לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם בְּמִשְׁךָ אַרְבָּעִים יוֹם בְּתַקוּנֵי זֶהר, תַּקוּן
י"ד, וּבְלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, תוֹרָה פ"ז, אֲזִי תִרְאֶה שְׁנוּי מִן הַקְּצָה אֶל
הַקְּצָה.

רְאֵה לְהַרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְבַקֵּשׁ וְלְהִתְחַנֵּן מִמְנוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂיַחֲוּס
וְיִרְחַם עָלֶיךָ, שְׁתִּזְכֶּה לְהִיּוֹת שְׂמֵחַ, וְתֵאָהֵב אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי סוּף כָּל
סוּף זֶה הַמִּתְנַהֵּג שְׁנֵתֵן לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלָמָּה לָךְ לְחַשֵּׁב
מִחֲשָׁבוֹת לְהִתְגַּרֵּשׁ מִמֶּנָּה. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לָךְ מִתְנָה יְקָרָה
כְּזוֹ — יְהִלּוּם, וְאִתָּה רוּצָה לְאַבֵּד אֶת זֶה בְּיָדֶיךָ, וְאִף שְׂאִתָּה חוֹשֵׁב
שְׂאִשָּׁה שְׁנֵי תִהְיֶה יוֹתֵר טוֹבָה, מִי יוֹדֵעַ? אוֹלֵי תִהְיֶה יוֹתֵר גְּרוּעָה,
וְעַל-כֵּן רְאֵה לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד עִם הַמִּתְנָה שְׁנֵתֵן לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-
הוּא, וְתִחַזֵּר בְּתִשׁוּבָה שְׁלֵמָה, וְאֲזִי תִרְאֶה אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר, וְתִמָּצֵא
חֵן בְּעֵינֶיךָ.

גַּא וְנָא הַרְגֵל אֶת עֲצֻמְךָ לומר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת,
אֲשֶׁר מְטַהְרִים וּמוֹזְכְּכִים אֶת הַנַּפֶּשׁ, וּמִי שְׁנֹכָשֵׁל בְּפָגַם הַבְּרִית, רְאוּי
לוֹ לומר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, אֲשֶׁר מְבַטֵּל אֶת הַסִּטְרָא
אֲחֵרָא לְגַמְרֵי.

גַּא וְנָא אֶל תַּעֲשֶׂה שׁוּם צַעַד פְּזִיז לְהִתְגַּרֵּשׁ מֵאִשְׁתְּךָ, חֶסֶד וְשָׁלוֹם,
כִּי אֲזִי תִתְחַרֵּט.

אָנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצִּית אוֹתִי, וְלֹא תִתְחַרֵּט —
לֹא בְּגִשְׁמִיּוֹת וְלֹא בְּרוּחַנִיּוֹת.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִנִי.

י"ט שְׁכַט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיֵּשֶׁב, כ"ב כֶּסֶלּוֹ ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה גִיעֵנו וַיְרַדְפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לְבַל תִּתְגַּרֵּשׁ מֵאֲשֶׁתְּךָ, אֲדִרְבָּה, תַּעֲשֵׂה
כָּל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם שְׁיִהְיֶה שְׁלוֹם-בֵּית בֵּינֵינוּ, כִּי מֵה כָּבֹד יִהְיֶה
אִם תִּתְגַּרְשׁוּ, הַחַיִּים שְׁלָךְ יִהְיוּ מְרִים מָאד מָאד, אָנִי מְקַנְיָה לְהִיּוֹת
בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה בַּעוֹד שָׁבוּעַ, וְאֲז נִדְבֵר בְּאַרְיִכוֹת עִמָּךְ וְעַם אֲשֶׁתְּךָ,
כִּי חָבַל מָאד שְׁתַּהַרְסוּ אֶת הַבַּיִת שְׁלָכֶם, כָּבֹד שְׁמַעוּ דְּבָרִים כְּאֵלוֹ,
שְׁהִיְתָה דִּחְקוֹת בְּפִרְנֶסָה, וְעַם כָּל זֹאת לֹא מִתְגַּרְשִׁים בְּשָׂבִיל זֶה, אָנִי
מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתַּצִּית אוֹתִי, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצֻמָּךְ מָאד
מָאד מְגֵרוּשִׁין, כִּי כָּל הַמְּגַרֵּשׁ אֶת אֲשֶׁתּוֹ, אֲפִלּוּ מִזְבַּח מוֹרִיד עָלָיו
דְּמָעוֹת (גִּטִּין ז'), וּפְרָשְׁנוּ פַּעַם: לָמָּה דִּיקָא הַמְּזַבַּח, לָמָּה לֹא הַמְּנוֹרָה
אוּ הַשְּׁלֶחֶן וְכוּ? וְאַמְרָנוּ, כִּי הַמְּזַבַּח אוֹמֵר: כָּבֹד מִסְפִּיק קְרִבְנוֹת
הַקְּרִיבוּ עָלַי, וְלָמָּה לְהִבִּיא עוֹד קְרִבָּן וְכוּ, כִּי גְרוּשִׁין זֶה קְרִבָּן,
רַחֲמָנָא לְצַלָּן, שְׁמַקְרִיבִים אֶת עֲצָמָם, רַחֲמָנָא לִישׁוּבָן, וְעַל-כֵּן רְאֵה
לְשַׁמֵּר אֶת עֲצֻמָּךְ מָאד מָאד מְגֵרוּשִׁין וְאֵל תִּתְגַּרֵּשׁ.

רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְתִהְיֶה קְבוּעַ לְוִמֵּר בְּכֹל
יוֹם ח"י פְּרָקִים מְשֻׁנָּיוֹת, שְׂזָה מְזַבְּךָ וּמְטַהֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצֻמָּךְ עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ

יְתַבְרַךְ, שְׂיַחֲסוּ וַיִּרְחַם עָלֵינוּ, וְתַהֲיֶה לָּךְ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעָה, וְלִדְעָתִי, אַתָּה יָכוֹל לַעֲבֹד אֶצְלֵךְ אָבֵא שְׁלָךְ, וְתַהֲיֶה לָּךְ פְּרִנְסָה, וְלָמָּה לָּךְ לְהַתְּבַלְבֵּל מִשְׁטִיּוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְּפִלָּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָּךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט של.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְתַבְרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיִּשָּׁב, כ"ב כִּסְלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת, יַעֲזֹר לָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים, עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיוֹן.

רְאֵה לְהִיּוֹת עֶסוּק בְּמַשְׁהוּ, כִּי הַבְּטָלָה מְבִיאָה לִיְדֵי שְׁעִמוּם וְלִיְדֵי זַמָּה (כְּתוּבוֹת נט:), רַחֲמֵנָּא לִישׁוֹבָן, וְעַל-כֵּן אַתָּה צְרִיף לְהִיּוֹת עֶסוּק בְּמַשְׁהוּ, אוֹ לַעֲבֹד, אוֹ לְלַמֵּד, כִּי טוֹב תּוֹרָה עִם דְּרָךְ אֶרֶץ, שְׂיִגִיעַת שְׁנִיָּהֶם מִשְׁכַּחַת עוֹן (אָבוֹת ב, ב), כִּי סֵתָם לְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן הַיְקָר חֲבֵל מְאֹד, כִּי יְכוּלִים לְהַשְׁתַּגֵּעַ עַל-יְדֵי-זֶה.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לֹאמַר בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר דָּבַר זֶה מְזוּבָּה וּמְטַהֵר אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם ח"י פְּרָקִים מִשְׁנִיּוֹת, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה אֶת יְצִרוֹ הַרְעָה הַבּוֹעֵר בּוֹ בְּתַאֲנוֹת גְּאוּף.

הַרְגֵּל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרַךְ אֶפְלוּ כַּמָּה דְּבוּרִים, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמִדְבָּרִים עִמּוֹ יְתַבְרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וּכְשֶׁאֲדָם יַחֲזֹר לְעוֹלָם הָעֲלִיוֹן, יְתַחַרְט כָּל-כָּף עַל הַזְּמַן הַיְקָר שֶׁהִיָּה יָכוֹל לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרַךְ, וּבְכֵלָה אֶת

הזמן בהבלי הבליים, פטפוטי דברים בטלים, וצריכים להתחיל לשמור את הזמן היקר, כי חבל על הזמן, כי הדבור הולך לכל הרוחות, ואינו מביא שום תועלת.

ראה לקחת לעצמך מסכת תענית, ולגרס אותה מאה פעמים ואחת, כי על כל חטא ועון שאדם חטא, הוא צריך להתענות, ואין לנו כוח להתענות, על-כן כדאי לקחת מסכת תענית (היום יכולים לקנות מסכתא עם נקודות), ותחזור עליה אפלו גמרא בלי רש"י ותוספות, רק לחזור דף אחר דף, עד שתזכה לסיים, ותתחיל עוד פעם, הינו שבכל יום תאמר לכל הפחות ארבעה דפים גמרא, ועל-ידי-זה תזכה לסיים בכל שבוע מסכת תענית, ובמשך שנים תזכה לסיים מאה פעמים ואחת, וזה תקוון נורא ונפלא מאד על הכל במקום תענית.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך, ותעלה מעלה מעלה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שלא.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר וישב, כ"ב כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

באמת אמרתי לך, שאדבר עמך ארכות וקצרות, אבל הזמן אינו בנדי, הנה יום והנה לילה, בכל יום יש לי בלבולים וטרדות אחרות, לזאת אמרתי לרוץ אליך בשורותים אלו.

אתה צריך לשבר את העקשנות שלך, אל תהיה עקשן. עקשן צריכים רק בתפלה, להתעקש אליו יתברך, ולבקש ממנו יתברך ברחמים ובתחנונים, כי באמת רבנו ז"ל גלה לנו, אשר גם בתפלה

אָסוּר לְהִתְעַקֵּשׁ שְׂאֵתָה מִכֶּרֶח לְעִשׂוֹת רְצוֹנֵי וְכוּ', כִּי זֶה פָּגַם הַכָּאֵת הַסֵּלַע, כַּמּוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ'), וְכֵן פִּרְשׁ רַבְנּוּ ו"ל (לִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קצו): אַל תַּעַשׂ תִּפְלֵתָךְ קָבַע, אֲלֵא רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים; הִינּוּ שְׂלֵא יַעֲשֶׂה אֶת תִּפְלֵתוֹ בְּלִשׁוֹן גְּזֵלָה וְכוּ', שְׂאֵתָה מִכֶּרֶח לְעִשׂוֹת רְצוֹנֵי. וּמָה שֶׁמְבִיא רַבְנּוּ ו"ל (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן מ"ח): כְּשֶׁאָדָם נִכְנָס לְעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, צָרִיף לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן גָּדוֹל, זֹאת אוֹמֶרֶת צְרִיכִים לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן עַל תִּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת, אָבֵל לֹא שְׂאֵתָה מִכֶּרֶח לְתַת לִי, כִּי אֵין דְּבַר כְּזֶה מִכֶּרֶח, מִכֶּרְחִים רַק דְּבַר אֶחָד — לְמוֹת, וְזֶה בְּרוּר. וְעַל-כֵּן אָפְלוּ בַתִּפְלָה אִי-אֶפְשֶׁר לְדַחֵק אֶת הַשְּׂעָה, וּמְכַל שְׂכָן בְּבֵית אָסוּר לְהִיּוֹת עֵקֶשׁן, שֶׁמִּכֶּרֶח לְהִיּוֹת כֶּף וְכָף, אֲדַרְבָּה, אִם אֵתָה רוֹצֶה לְהַצְלִיחַ עִם אֲשֶׁתְךָ, אֵתָה צָרִיף לוֹתֵר עַל זֶה, וְאֵף שְׂאֵתָה אוֹמֵר שׁוֹתֵרֶת כְּבֵר הַרְבֵּה, תֵּאֱמִין לִי, שְׁבֹזָה הָעוֹלָם אִם רוֹצִים לְהַצְלִיחַ, צְרִיכִים לְהִיּוֹת וְתַרְן עַד הַסּוּף, וְלֹא לְלַחֵץ עָלֶיהָ, כִּי הָאִשָּׁה אֵין לָהּ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ כְּמוֹ הַגָּבֵר, וּמְכַל שְׂכָן וְכָל שְׂכָן כְּשֶׁמְלַחֲצִים אוֹתָהּ, אִז מֵר לָהּ מְאֹד מְאֹד, וּמְתִיאֶשֶׁת מְאֹד, וְאֵינָה רוֹצֶה לְעִשׂוֹת שׁוּם דְּבַר, וּכְמוֹ-כֵן הַדְּבַר עִם אֲשֶׁתְךָ, וְעַל-כֵּן עֲשֶׂה מָה שֶׁתַּעֲשֶׂה, הַעֲקֵר רְאֵה לְהִיּוֹת וְתַרְן מֵהַיּוֹם וְהַלָּאָה, וְכֵן צְרִיכִים לְלַכֵּת בְּעַדִּינּוֹת עִם הָאִשָּׁה בְּאַהֲבָה, אַחֲנֶה וְרַעוּת, וְלְדַבֵּר עִמָּה דְבוּרֵי אַהֲבָה. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שִׁבְת ל.ד.): "וַיִּדְעַת כִּי שְׁלוֹם אֶהְלֶךְ" — זֶה הָאוֹהֵב אֶת אֲשֶׁתוֹ, וְזֶה שְׂאָדָם אוֹהֵב אֶת אֲשֶׁתוֹ, זֶה סִימָן שֶׁשְׁלוֹם בְּאַהֲלֶךְ, וְכֵן עוֹד הֵמוֹן מֵאֲמָרִים מִחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים, שֶׁהִזְהִירוּנוּ מְאֹד מְאֹד עַל הָאַהֲבָה שְׂאָדָם צָרִיף לְאַהֲבֵת אֶת אֲשֶׁתוֹ כְּגוֹפּוֹ, וְלִכְבֶּדָה יוֹתֵר מְגוּפוֹ, כַּאֲשֶׁר הֶעֱתַקְנוּ כְּבֵר אֶת כָּל מֵאֲמָרֵי חַז"ל בְּהַקְּנִטְרָסִים שֶׁמְדַבְּרִים מִשְׁלוֹם-בֵּית, וְכֵן בְּסִפְר "אֶרֶךְ אֶפְיִם", שֶׁרְאוּי לָךְ לְלַמֵּד בְּקַבִּיעוֹת בְּסִפְר זֶה, וְתִרְאֶה אֵיךְ שְׂצְרִיכִים סְבָלְנוֹת הֵן עִם הָעִבּוּדָה, וְהֵן עִם הָאִשָּׁה, וְהֵן עִם הַיְלָדִים וְהֵן עִם הָאֲנָשִׁים וְכוּ' וְכוּ', כִּי צְרִיכִים סְבָלְנוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם, אִי-אֶפְשֶׁר לְדַחֵק אֶת הַשְּׂעָה, וְאִי-אֶפְשֶׁר לְהַכְנִים אֶת הָאִשָּׁה בְּלַחֵץ, וְאֵף שֶׁנִּדְמָה לָךְ שְׂאֵתָה צוּדֵק, תֵּאֱמִין לִי שֶׁצוּדֵק הוּא רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִם רוֹצִים לְהַצְלִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם, צְרִיכִים רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

על-כל-פְּנִימִים רָאָה לְדוֹן אֶת אֲשֶׁתְּךָ לְכַף זְכוּת, וְתִרְאָה לָהּ יוֹתֵר אֶהְבֶּה, וְתִדְבֵר עִמָּה דְבוּרֵי אֶהְבָּה, וְתִקְרָבָה יוֹתֵר, וְתִאֲמִין לִי, שְׂיֵשׁ לִי הִרְבָּה לְכַתֵּב לָךְ, אָבָל לֹא כָּל דְּבַר יְכוּלִים לְכַתֵּב עַל הַפֶּתַח, כִּי תִהְיֶה לָּאֵל, הַסְּפָרִים שְׁלָנוּ בְּנֵי הַנְּעוּרִים מִמְשֻׁמְשִׁים בָּהֶם, וְזֶה לֹא כְּבוֹד לְכַתֵּב עַל פְּנֵי הַפֶּתַח, כִּי סוּף כָּל סוּף יִדְפְּסוּ, וּבִפְרָט דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, אִךְ הַהִכָּרַח לֹא יִגָּנֶה, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הִרְבִּים, אָנִי רוֹאֶה שְׁהוֹלְכִים לְהַתְגַּרֵּשׁ בְּשִׁבִיל שְׂטִיּוֹת, וְאָנִי אוֹמֵר לָךְ שְׂאֲצֵל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר מֵהַשְּׁעוֹבֵר, וְאֵל תִּחַשֵּׁב כְּמוֹ הַסּוֹס הַזֶּה, שֶׁתִּמִּיד נִדְמָה לוֹ כְּאֵלוֹ בְּגֵן חִבְרוֹ הַיֵּרֶק יוֹתֵר יֵרֶק מִהֵגֶן שְׁלוֹ, כְּאֵלוֹ הַעֲשָׂבִים שֶׁל חִבְרוֹ יוֹתֵר יֵרֶקִים מִהַעֲשָׂבִים שֶׁהוּא אוֹכֵל, וְדִי לְחִפְיָמָא, וְאִם תִּכְנִיֵס בְּדַעְתְּךָ דְּבַר זֶה, אֲזִי יִשְׁתַּנֶּה לָּךְ כָּל מִהְלֶךְ חַיִּיךָ, וְאִם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִתֵּן לָךְ אֶת הָאִשָּׁה הַזֹּאת, וְהוֹלִדְתָּ מִמֶּנָּה יְלָדִים, תִּהְיֶה לָּאֵל, זֶה הַמִּתְנַהֵג שְׁלָךְ, וְאִתָּה צְרִיךְ לְהִתְמוּדֵד עִם הַמְּצִיאוֹת, וְאִם חֹסֵ-וְשָׁלוֹם, לֹא תִרְצֶה לְקַבֵּל אֶת הַמְּצִיאוֹת, אֲזִי יִהְיֶה לָךְ חַיִּים מְמַרְמְרִים מְאֹד מְאֹד, חֹסֵ-וְשָׁלוֹם, וְעַל-כֵּן אֵי־עָצֶךָ וִיחֵי אֱלֹקִים עִמָּךְ, שֶׁתִּקַּח אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדְיךָ, וְתִהְיֶה וְתִרְנֶן גְּדוֹל בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ, תַּעֲזוֹר לְאֲשֶׁתְּךָ בְּכָל פְּרָט וּפְרָט שְׂרָק יְכוּלִים לַעֲזוֹר, וְאֲזִי תִרְאֶה אִיךָ שֶׁהִיא תִהְיֶה בְּרִיאָה, וְהַכֵּל יִשְׁתַּנֶּה בְּבֵית.

נָא וְנָא אֵל תִּקְפִּיד עָלַי, שְׂאֲנִי כוֹתֵב לָךְ דְּבָרִים כְּאֵלוֹ, כִּי בְּאֵמַת אָנִי עֹכְשׁוֹ מְאֹד מְאֹד טְרוּד, וּבְרַגְעַ שְׂצֻלְצֻלְתָּ אֵלַי, וְהַבְּטַחְתִּי לָךְ שְׂעוֹד אֲדַבֵּר אִתְּךָ, וְאָנִי רוֹאֶה שְׂאֵין לִי פֶשׁוּט זְמַן, לְזֹאת אֲמַרְתִּי לְרוּץ בְּשׁוֹרוֹתִים אֵלוֹ מִמֶּשׁ בְּכַמָּה דְּקוֹת, אָבָל בְּאֵמַת יְכוּלִים לְכַתֵּב מִזֶּה סֵפֶר גְּדוֹל — אִיךָ שְׂצָרִיכִים לְהִתְנַהֵג בְּבֵית, לֹא לְהִלְחִיץ וְלֹא לְדַחֵק אֶת אֲשֶׁתוֹ כָּל-כַּף, אֲסוּר לְהִיּוֹת עֹקֵשׁן בְּבֵית, אֲדִרְבָּה שֶׁהִיא תִהְיֶה צוֹדֶקֶת וְכוּ' וְכוּ', וּבְאֵמַת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֲזַר לָךְ עִם אִשָּׁה כְּשֶׁרָה, וְעִם אִשָּׁה בְּעֵלֶת שְׁכָל, אִךְ אִתָּה מִלְּחִיץ אוֹתָהּ וְדוּחֵק עָלֶיהָ, זֶה אֲשֶׁר שׁוֹבֵר אוֹתָהּ לְגַמְרִי, וְזֶה אֲשֶׁר הוֹרֵס לָהּ אֶת כָּל הַבְּרִיאוֹת, כִּי בְּאֵמַת לֹא חֹסֵר לָהּ שׁוּם דְּבַר וְכוּ', חֹסְרָה לָהּ רַק אֶהְבָּה, שֶׁתִּרְאֶה לָהּ אֶהְבָּה, וְשֶׁתִּרְגִּישׁ שְׂאִתָּה אוֹהֵב אוֹתָהּ, וְאִתָּה רוֹצֵה לְדַבֵּר אִתָּה,

אָשֶׁר י"ט שלב בנחל קיא

ובמקום לפטפט עם חברים, תדבר עם אשתך, שהיא החבר הכי טוב בעבורך, ורק היא תשאר עמך.

עכשו באים ימי חנכה הקדושים, ראה לנצל את הימים הקדושים האלו להיות בבית בעת הדלקת הנרות, ותמשיך את שכינת עזו ותברך בתוך ביתך, על ידי הדלקת הנרות, ותשלים עם אשתך, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שלב.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר וישב, כ"ג כסלו ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... נרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתביך, תאמין לי, שלא פדאי להתבלבל משום דבר, אם היית יודע איך הולך דבר רבנו ז"ל, היית מתפעל עד מאד, הלא רבנו ז"ל אמר: כל העולם הוא מעשה חוטין, שקורין "דראט ארבייט", הינו הכל מקשר למעלה בעולמות עליונים, וכאן רק רואים חוטין דקין, איך שהכל קשור רק על חוט דק וכו', הנה זה מחזיק מעמד, וזה נחלשת דעתו ובורח, והנה מדפיסים והנה נשברים וכו', כך הולך דבר רבנו ז"ל, ועל-כן תדע, שכל ענין העתון "אור יבנאל" הוא גם אחד גדול, אדם אחד שיכול לסדר עתון לבד בלי שום עזר, וכן להדפיס זה עוד יותר חדוש, אין שום פרוטה לפרטה, וממש נתקיים 'הארון נושא את עצמו' (סוטה לה), אותו דבר הוא בענין הבנין, אני בעצמי איני יודע מה ואיך בכל יום גם חדש איפה משיגים איזו הלואה, אבל צריכים רחמים שאוכל לשלם את זה, מה לעשות? כך מנהיג הקדוש-ברוך-הוא את עולמו, כלם מחיים ומחזקים עצמם מהספרים, ולבסוף הבזיונות החרופין

קִיב אֲשֶׁר י"ט שלג — י"ט שלד בַּנְחַל

וְהַגְדוּפִין הֵם מִנַּת חֶלְקִי, וְעַל-כֵּן אֵל תַּחֲלֵשׁ דַּעְתְּךָ כָּלֵל, רַק חֹזֵק
וְאַמֵּץ מְאֹד, וְסוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה דְבָרִים יָפִים.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֵדֶר וַיִּשָּׁב, כ"ג כְּסֵלוֹ ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֲקַנְהָ שֶׁהַכֵּל יִסְתַּדֵּר עִם ... כִּי הִיָּה הַיּוֹם מְאֹד עֲצָבָנִי, וַיּוֹתֵר
מִשְׁלֵשׁ שְׁעוֹת רְצוּפוֹת בְּלִבִּי אוֹתִי וְכוּ', אַף אֲנִי יוֹדֵעַ שְׂזוֹ טוֹבוֹתָו
וְטוֹבוֹת ... וְטוֹבוֹת בֵּית־הַסֵּפֶר, סְבֵלְתִי וְסִבְלְתִי וְכוּ', וְעַל-כֵּן גַּם אֶתְּהָ
תִּדַע אֵיךְ לְהַתְנַהֵג עִמוֹ, אַף שְׁיִצְעַק וְכוּ', אֵל תִּקַּח אֶת זֶה אִישִׁית,
זֶה טַבְּעוֹ, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׁיִהְיֶה לְ... מְאִיפָה לְשָׁלֹם.

דְּבַרְתִּי עִם הַגִּגֵּן ... וְהַבְּטִיחַ לִי שְׁיָבוֹא לְבֹדֵק, יָכוֹל לְהִיּוֹת שְׁזָה
מִהַמְקוֹם שֶׁהִגֵּג קֶצֶת יוֹתֵר גְּבוּהָ, וְנִכְנָס מִהַצֵּד, הִיָּנוּ מֵצֵד הַקָּרֶשׁ, אוֹ
אוֹלֵי הַיְלָדִים שָׁבְרוּ אֵילוֹ רְעָפִים, הִיָּה טוֹב לְהַרְפִּיב תַּכְף־וּמִיד אֶת
הַמַּעֲקָה, וּלְפָרֵק אֶת הַפְּגוּם, כִּדִּי שֶׁהַיְלָדִים לֹא יוּכְלוּ לְטַפֵּס עַל הַגֵּג.

אֲקַנְהָ שְׁיִתְחִילוּ לְבָנוֹת אֶת הַחֶדֶר לְמַעְלָה, וְכֵן ... וְ... שְׁיִגְמְרוּ
אֶת הָאָרוֹן בַּמְטָבָח.

חָבֵל שְׁאִין מִי שְׁיִסְדֵּר אֶת הַמְדְּרָגוֹת בְּעֶזְרַת נָשִׁים, רְאֵה לְבַקֵּשׁ
אֶת ... שְׁיִרְפִּיב חִלוֹן לְמַעְלָה.

הַמַּצְפָּה לְשִׁמְעַע דו"ח מִמֶּךָ.

י"ט שלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר מִקֵּץ, כ"ה כְּסֵלוֹ א' דְּחִנּוּכָה ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, וְאֶתְחַנֵּן לְפָנֶיךָ לְמַעַן טוֹבֶתְךָ, שְׁתַּסַּע תִּכְרַף-וּמְיָד בְּשָׁבוֹעַ זֶה דִּיקָא לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל, כְּדֵי לַחֲתֹם חוֹזָה שְׁהַדִּירוֹת הֵן שְׁלֶךְ, כִּי אִם אֵינְךָ נוֹסֵעַ, אַתָּה פְּשוֹט מְאֹד עֲצָמָךְ לְדַעַת, כִּי תֵאבֵד אֶת כָּל כִּסְפֶךָ, וְלֹא תִבֵּא אַחֲרֶיךָ עִם שׁוֹם טַעֲנָה וּמַעֲנָה, כְּאֵלֹו סִדְרוֹ אוֹתְךָ, כִּי אִם לֹא תַחֲתֹם עוֹד הַשָּׁבוֹעַ, כָּל הַשְּׁלֵשׁ דִּירוֹת נִרְשָׁמוֹת עַל שֵׁם הַמוֹכֵר הָרֵאשׁוֹן, וּכְבָר לֹא תוּכַל לַעֲשׂוֹת שׁוֹם דְּבָר, כִּי אַתָּה תִהְיֶה אֲבוֹד, וְלֹא תִבֵּא אַחֲרֶיךָ בְּטַעֲנָה; כִּי בְּאַמַּת לִי אֵין בְּזָה שׁוֹם אֵינְטֵרֵס עֲצָמִי, אֲךָ אֲנִי עוֹמֵד מִן הַצַּד, וְאֲנִי רוֹאֶה אֶת צְדָקַת הַתּוֹבֵעַ, שְׁמִבְקֵשׁ אוֹתְךָ מָאד: בֹּא תִרְשֵׁם אֶת הַשְּׁלֵשׁ דִּירוֹת עַל שְׁמֶךָ, כִּי אַחֲרַת אֲנִי מְאֹד כָּאֵן הוֹן רַב, בֵּין שְׁלֵשִׁים לְאַרְבָּעִים אֶלֶף דוֹלָר, וְדַעַת לְנִבּוֹן, שְׁשׁוֹם בַּר שְׁכָל לֹא יַעֲשֶׂה דְבָר פְּזִיז כְּזֶה — לֵאבֵד הוֹן כְּזֶה בְּשִׁבִיל הַשְּׁטִיּוֹת שְׁלֶךְ וְעַקְשׁוֹת הָאוֹלֵת שְׁלֶךְ.

וְעַל-כֵּן אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מָאד מָאד, לְמַעַן טוֹבֶתְךָ הַנִּצְחִית וְהַגְּשָׁמִית גַּם יַחַד, שְׁתַּסַּע וְתַחֲתֹם, וְכָךְ יִהְיֶה לְךָ דִּירוֹת וְכֵן הַכְּנָסָה חֲדָשִׁית, לֹא-כֵן אִם לֹא תַחֲתֹם, יֵאבֵד לְךָ כָּל הַסְּכּוּם. רֵאֵה כִּי הַזְּהִרְתִּיךָ, וְשָׁלֵא תִבֵּא אַחֲרֶיךָ בְּטַעֲנָה לְשׁוֹם בְּרִיָּה.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׁאַנִּי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁיִהְיֶה לְךָ שְׁכָל, וְלֹא תַתְּעַקֵּשׁ עַל כָּל דְּבָר שְׁאוּמְרִים לְךָ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שלה.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְרֵי מַקֵּץ, כ"ז פְּסָלוֹ ג' דְּחִנְכָּה הַתְּשַׁנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

אֶקְוֶה שְׁקַבְּלַתְּ אֶת הָרֵאשִׁי פְּרָקִים לְהַדְפִּיסֵם בְּ"אוֹצֵר הַקְּנִטְרִיסִים", אֵין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לְךָ, וּמִכָּל שְׂכָן לַחֲזֹק בְּעִבּוּדַת הַדְּפִסָּה, שְׁהִיא זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרֵי דוֹרוֹת, כִּי כָּל הַמְּקַיֵּם נִפְשׁ אַחַת

מישראל באלו קים עולם מלא, ובפרט כמה וכמה נפשות, ומכל שכן מאות ואלפי נפשות וכו' בלי שום גזמא כלל, כי הספרים עושים פעלה נוראה ונפלאה עד מאד, אשרי מי שנותן יד וכתף לזה, וזכותו תגדל. ותאמין לי, שהכל תהפך לטובה.

מאד רציתי שתתקשר אל ... ולהתנדע בשמי מה קורה עם הכסף, הלא זו משכרת דלה ופעוטה למלמדים ולמורות, שאין להם פשוט להם לאכל בלי שום גזמא, ואיך לא ירחם עליהם, הלא בלקיחת כסף זה, הוא ממש כמי שלוקח דלק ומכבה את השרפה ... כמו-כן מי שלוקח כסף של מלמדים ומורות עניים, כדי לשלם חובותיו, הוא יכנס בחובות יותר גדולים פי אלה, רחמנא לצלן, לא עלינו, ועל-כן ראה להתקשר אליו, ולהתנדע מה קורה כאן, כי המצב מאד דחוק להמלמדים וכו'.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שלו.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מקץ, כ"ז פסלו ג' דחנכה ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

מה אמר לך! ככל שעובר עוד יום, אני רואה ומבין דברים חדשים, שלא ראיתי והבנתי יום מקדם, הקדוש-ברוך-הוא מנהיג את עולמו באופן נורא ונפלא ונעלם ונסתר מעין כל, האדם חושב ועושה תכניות, והקדוש-ברוך-הוא "פירט אויס זיינעס" הינה איך שיהיה, ועל-כן לא בחנם אמרו חכמינו הקדושים (אבות ב, ד): בטל רצונה מפני רצונו יתברך, כדי שייבטל רצון אחרים מפני רצונה, סבת כל הסבות סבב, שבעזרתו יתברך אסע על שבת חנפה ליבנאל, אף שבכלל לא תכננתי את נסיעתי לשם, רצוני הנה מאד חזק להיות

בְּאוֹמֵן, וְלִהְיוֹת בְּעֶשְׂרֵה בְּטַבַּת בְּיַבְנָאֵל, אֶף דְּרַכֵּי הַמָּקוֹם בְּרוּךְ הוּא
 נִסְתָּרִים מֵאֲתָנּוּ, וְהוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְׁגָּחַה פְּרִטֵי פְּרִטֵית,
 וּבַפֶּרֶט שְׁעֵדִין אֲנִי צָרִיךְ נְסִים לְהַשִּׁיג מָקוֹם בְּמָטוֹס, כִּי הַכֹּל מְלֵא,
 אֶף גְּדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ.

חָבַל מְאֹד שְׁלֵא הֶעֱתַקְתִּי עַל-כָּל-פָּנִים רְאֵשֵׁי פְּרָקִים מֵה שְׁדַבְּרָנוּ
 בְּשַׁבַּת-קֹדֶשׁ זוֹ, מִמֶּשׁ חֲדוּשִׁים נִפְלְאִים בְּכַמָּה וְכַמָּה אֲפָנִים בְּעַנְיָן
 מִחֻלְקֵת שֶׁל הַשְּׂבָטִים עַל יוֹסֵף, וְאֲנִי מְקַוֶּה שֶׁר' . . . נִרוּ יָאִיר, יִכְתֹּב
 הַכֹּל בְּ"תוֹךְ הַנַּחַל", אֶף שֶׁהִיָּה דְרוּשׁ נִפְלֵא, וְהִקְשֶׁר הִיָּה מְאֹד מְאֹד
 עֲמִק וּמְסֻבָּךְ וְכו', אֲקַוֶּה שְׁיִחַבֵּר וְיִקְשֶׁר הַיֵּטֵב הַכֹּל.

הַעֲקָר רְאֵה לְחֻזֵק עֲצָמָךְ בְּהַדְּבֹר שֶׁל רַבְּנוּ ו"ל, שְׁאָמַר: 'גָּאֵט
 אִיז גְּרוֹיס מְעַן וְיִיסֵט גָּאָרְנִישֵׁט, עֵס טוּעֵן זײַךְ אויף די וועלט אַזוֹינע
 זאַכִּין מְעַן וְיִיסֵט גָּאָרְנִישֵׁט', תֵּאֲמִין לִי, שְׂאָף שֶׁהַכֹּל נִרְאֶה וְנִדְמָה
 כְּחֹלּוֹם, אָבַל סוּף כָּל סוּף אָבוֹא לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל, וְגַם ר' . . . יְבוֹא
 לְגוֹר שָׁם, וְהַשְׁמָחָה תִּהְיֶה, בְּעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ, בְּשִׁלְמוֹת, גַּם הוּא בָּנָה
 דִּירָה בְּנִסֵּי נְסִים לְמַעַלָּה מִדְּרָךְ הַטָּבַע, מִמֶּשׁ כְּמוֹ אֲצִלִּי, שְׂאֲנִי בְּעֲצָמִי
 מִתְּפִלָּא אִיךְ עַל-יְדֵי עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת כְּזוֹ שְׁעוֹבְרֵת עָלַי וְכו', יִבְנֶה בְּנִי
 נִפְלֵא כְּזֶה, וְזוֹ רַק הַתְּחִלָּה, כִּי עוֹד יִתְרַחֲבוּ גְבוּלֵי הַקְּדוּשָׁה, וְלִהְשֵׁם
 הַתְּשׁוּעָה.

רַק חֻזֵק וְאֲמִץ מְאֹד, וְהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, כִּי סוּף
 כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה. רְאֵה לְחֻזֵק אֶת אֲנִשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ וּבַפֶּרֶט
 אֶת הַתְּלַמִּידִים, וּבְעֶזְרָתוֹ יִתְבָּרַךְ אֲבַחֵן אוֹתָם בְּסוּגִיא דְּכַבְתָּה
 שְׁלִמְדָתָם.

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׂאֲנִי
 מִתְּפִלֵּל בְּעֶדְךָ, וְנִזְכָּה לְשִׁמְעַ תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, וְיִגְדִיל תּוֹרָה
 וְיִאֲדִיר.

הַמְּצַפֶּה לְרֵאוֹתָךְ בְּקָרוֹב...

י"ט שלז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מקץ, כ"ז פסלו ג' דחנכה ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגְיֵעוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה, רְפוּאֵת הַנֶּפֶשׁ וְהַגּוּף גַּם יַחַד, שְׁתַּזְכֶּה עוֹד רַבּוֹת בְּשָׁנִים לְהַדְפִּיֵס אֶת הַסְּפָרִים בְּהַדוּר רַב עַד מְאֹד, שֶׁהִיא זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרוֹת עוֹלָם.

מָה אָמַר לְךָ! אֵינִי מְלִים בְּפִי לְהַבִּיעַ לְךָ אֶת הַצַּעַר הַזֶּה, אֵיךְ נִפְּלָתִי בְּפַח כְּזֶה, שְׁמַתְבָּרַר לְמִפְרַע שְׁבַבְנִיָּה הַקּוֹדֶמֶת נַעֲלָמוּ סְכוּמִים עֲצוּמִים לְפִי הַעֲרַכְתִּי, זֶה חֲשַׁבּוֹן שֶׁל אַרְבָּעִים אוֹ חֲמִשִּׁים אֶלֶף דוּלָר, בְּלִי שׁוּם גְּזָמָא, כִּי אֲנִי בְּתַמִּי הִלְכְתִּי, וּמָה שֶׁבִקַּשׁ נָתַתִּי, וְאֲנִי רוֹאֶה בְּבִנְיָה הַזֹּאת אֵיךְ שֶׁ... פְּשוּט חוֹסֵף אוֹצְרוֹת שֶׁל כֶּסֶף בְּלִי שׁוּם גְּזָמָא, אֵינִי מִבִּין אֵיךְ בָּא אֶצְלִי גִּנְבַּת כְּזֶה, וְזֶה מְאֹד מְצַעַר אוֹתִי, כִּי הַבִּנְיָן אֶמְרוּ בְּפִרוּשׁ, שֶׁהוּא בְּכַבּוּדוֹ וּבְעֲצָמוֹ הוֹצִיא אֶת הַכֶּסֶף בְּמִזְמַן מִהַבְּנָק, וְאֵיךְ מִשְׁקָר שֶׁעָקְלוּ לוֹ וְכוּ', נִקְדָּה כְּזוֹ כּוֹאֶבֶת מְאֹד, אַחַר רַבּוּי דְּבוּרֵי אֲמוּנָה, שִׁישָׁאָר גִּנְבַּת? מָה לַעֲשׂוֹת, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אוֹתִי מִכָּל רַע (כְּמוֹכֵן שֶׁהַכֹּל יִשָּׂאָר אֶצְלְךָ, כְּדֵי שֶׁלֹּא לְהַרְבּוֹת בְּמַחְלָקוֹת).

רָאֵה לְהַתְקַשֵּׁר אֵל ... וְלִשְׁאֹל אִם ... עֵבֵד הַיּוֹם וְעָשָׂה אֶת הַשִּׁישׁ עַל הַמְרַפֶּסֶת.

הַמְּחַפָּה לְתִשׁוּבָה...

י"ט שלח.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר מקץ, כ"ז פסלו ג' דחנכה ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֵל ... תַּחֲיֶיהָ.

מָאד מָאד אָנִי מְצַטְעֵר מִמָּה שֶׁקָּרָה, שֶׁהִלָּה פְּשׁוּט גִּנְב אֶת הַכֶּסֶף, וְהִיָּה טוֹב מָאד שֶׁמָּחַר תְּסַעֵי עִם ר' ... וְעַם ר'... לִירוּשָׁלַיִם, שֶׁהֵם מִמִּילָא צְרִיכִים לְנִסְע לְשָׁם, וְתִכְנְסוּ יַחַד אֶל ... וְלִדְבַר בְּתַקְּףָּ, אִיךְ שֶׁהִלָּה גִּנְב אֶת הַכֶּסֶף, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ וְכוּ'.

אָנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּקִרּוֹב הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְיִהְיֶה שְׁפַע הֵן לְמִוְרוֹת וְהֵן לְהַמְלֵמְדִים, כִּי לֹא לְעוֹלָם יִזְנַח ה', וּבְנֻדָּאֵי פְּאֶשֶׁר הִרְאָה לָנוּ נְסִים נְגָלִים עַד עַכְשָׁו, הוּא יִתְבַּרְךְ לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ כֻּלָּל.

צְרִיכִין רַק לְהִתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה וּבִתְפִלָּה אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי רַק זֶה יַעֲזֹר לָנוּ, כִּי "שׂוֹא תְשׁוּעַת אָדָם" (תהלים ס, יג), אָנוּ אֵין לָנוּ רַק אֶת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא יִתְבַּרְךְ בְּנֻדָּאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתָנוּ, עוֹד תִּרְאֵי נְסִים נְגָלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה עִמָּנוּ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, יְשׁוּבוּ הֵמָּה אֵלֵינוּ, וְאַנְחָנוּ לֹא נָשׁוּב אֵלֵיהֶם (עֵין יִרְמְיָהוּ טו, יט).

הַמְצַפֶּה לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרָה מְשֻׁמַּחַת...

י"ט שלט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרְךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר וְיִגַּשׁ, ט' טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי מָאד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

בְּאִתִּי לְבִיתִי בְּעָרֵב שַׁבַּת-קֹדֶשׁ עֵינִי וְיִגַּע מָאד מִהִנְסִיעָה בְּאַרְצָנוּ הַקְדוּשָׁה, וְאַקְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִרְבֵּה לְמַדְתָּ עַל הַדְרָךְ, וְגַם הַבְנַת דְּבַר מִתּוֹךְ דְּבַר אוֹדוֹת הַסֶּבֶל שֶׁאֲנִי סוֹבֵל וְכוּ' וְכוּ'.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! אֵין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנָם שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּדִי, וְהַשְׁמוּשׁ שֶׁשִּׁמַּשְׁתָּ אוֹתִי כָּל הַשְּׁבוּעַ, יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּזְכֶּה לָזֶה תְּמִיד, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְהַעֲלוֹת אֶת הָאֲלָפִין הַנְּפוּלִין, כְּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן כ"ח, שֶׁעַל-יְדֵי שְׁזוּכִים לְשִׁמּוּשׁ וְכוּ', מַעֲלִים אֶת הָאֲלָפִין

הַנְּפוּלִין, כִּי בְּאֵמֶת גָּלָה לָנוּ הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע עַל פְּסוּק (שְׁמוֹת טו, ט): "אָמַר אוֹיֵב אֶרְדֹּף אֲשִׁיג אַחֲלֶק שָׁלָל", שֶׁהֵם הַה' אֲלֵפִין לְגַלוּת אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּכָל תְּנוּעָה וּתְנוּעָה, וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם רוֹדֵף לְתַפֵּס אֶת הָאֲלֵפִין הָאֵלֶּה, בְּסוּד: "אָמַר אוֹיֵב אֶרְדֹּף אֲשִׁיג אַחֲלֶק שָׁלָל", כִּי רוֹצֵה לְתַפֵּס אֶת הָאָדָם וּלְהַפִּילוֹ בְּנוֹקְבָא דְתַהוּמָא רַבָּא, וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְהַכְנִיס תְּלִמִּיד חֶכֶם בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, וְזוֹכֵה לְשִׁמְשׁוֹ, עַל-יְדֵי-זֶה מַעֲלֶה אֶת הָאֲלֵפִין הַנְּפוּלִין, כִּי בְּאֵמֶת כָּל עֲבוֹדוֹת הַתְּלִמִּידֵי חֶכְמִים הָאֲמִתִּיִּים הֵן לְגַלוּת אֶת אֱלוֹפוֹ שֶׁל עוֹלָם בְּכָל פֶּרֶט וּפְרָט בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמַגְלִים וּמְפַרְסְמִים לְכֻלָּם אֶת אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ וְתַבְרֵךְ, וְעַל-יְדֵי שְׁזוֹכִים לְהַכְנִיס אוֹרְחִים תְּלִמִּידֵי חֶכְמִים, זוֹכִים לְהַעֲלוֹת אֶת הָאֲלֵפִין הַנְּפוּלִין.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבַּעוֹלָם, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁבּוֹדָאֵי עוֹבֵר עָלֶיךָ מַה שֶׁעוֹבֵר, כְּמוֹ שֶׁסִּפְרָתָּ, עִם כָּל זֹאת תִּדַּע, שֶׁסוּף כָּל סוּף תִּזְכֶּה לְצֵאת מְצַרוֹתֶיךָ, הַעֲקֵר רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּעֲבֹר עַל הַכֹּל.

מַה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיְקָר! הַיּוֹם בְּלִילָה עֲשִׂינוּ סְעֻדַת הַלּוּלָא שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, וְהָיוּ, תְּהִלָּה לְאֵל, הַרְבֵּה דְבוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלְאִים עַד מְאֹד, שֶׁדְּבַרְנוּ הַרְבֵּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-מוֹהֲרַ"ן, חֲלֵק א', סִימֵן פ', שֶׁעָקֵר עֲבוֹדַת יוֹסֵף הַצַּדִּיק — לְחַבֵּר אֶת שְׁנֵי הַהֶפְכִּים, וְלַעֲשׂוֹת מֵאֵשׁ וּמַיִם, שֶׁהֵם שְׁנֵי נִגְדִיִּים — שְׁמַיִם, הֵינּוּ דִּיקָא כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְחַבֵּר רוּחַנִּיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת — שְׁנֵי הֶפְכִּים אֵשׁ וּמַיִם, מִיָּם מְכַבִּים אֶת הָאֵשׁ, דִּיקָא מְזֶה נַעֲשֶׂה שְׁמַיִם, וְעַל-כֵּן כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל מְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וְזוֹכֵה בְּתַקְפָּה קִטְנוּתוֹ וּרְיִידוּתוֹ וּבְלַבּוּלָיו וְיִסּוּרָיו וּמְרִירוּתוֹ וְהִרְפָּתָקְאוּתוֹ וְכוּ', לְמַצֵּא שָׁם אֶת הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא זוֹכֵה לְחַבֵּר אֵשׁ וּמַיִם, חֲסָדִים וּגְבוּרוֹת, וּמְזֶה נַעֲשֶׂה שְׁמַיִם, שֶׁנִּקְרָא הַיָּמֶל אִיד, אִישׁ שְׁמִימִי, לֹא כְּמוֹ שֶׁהָעוֹלָם סוֹבְרִים בְּאִפְסָן שִׁיְהִיָּה הַיָּמֶל מְעַנְטֵשׁ, אִישׁ שְׁמִימִי, צָרִיךְ לְפָרֵשׁ אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מְזֶה הָעוֹלָם, אֲלֵא אֲדַרְבֵּה בְּזֶה שֶׁמְקַשֵּׁר רוּחַנִּיּוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת, וּמְחַזֵּק מְעַמָּד מְכַל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, דִּיקָא זֶה נִקְרָא הַיָּמֶל מְעַנְטֵשׁ, אִישׁ שְׁמִימִי, אֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכֵה לִילָךְ עִם

אֲשֶׁר י"ט ש"מ בַּנַּחַל קִיט

ההקדמות הנוראות והנפלאות שגלה לנו מוהרנ"ת ז"ל, שעל קטב זה נברא כל ה"לקוטי-הלכות", לקשר רוחניות וגשמיות גם יחד, שאסור לפל בדעתו בשום פנים ואפן משום דבר שבעולם, יהיה מה שיהיה ויהיה איך שיהיה.

ראה לדבק את עצמך בו יתברך, ואל תפל בדעתך כלל, אלא ראה לשמח את עצמך ואת אשתך ואת ילדיך, ותשתדל שיהיה בינכם אהבה, אהבה ורעות, כי באמת גלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ט), אשר כל העשירות באה לאדם דיקא על-ידי אשתו, ועל-כן אם תכבד ותשמח את אשתך, תראה איך שיבוא לך שפע גדול.

ראה להרגיל את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כלל. וראוי לנו לשמח מאד מאד על נעם חלקנו, על אשר בנחל שם חלקנו וגורלנו, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל?! ועל-כן ראה לחזק את עצמך ביותר בעבודה הקדושה הזו, ואז טוב לך כל הימים.

נא ונא ראה לקבץ לעצמך שעור קבוע בכל יום חק ולא יעבר, ואם אפשר פרשה חמש ורש"י עם התרגום — מה טוב ומה נעים, כי שנים מקרא ואחד תרגום הוא תקוון הברית, והלמוד הזה מסגל מאד מאד ליראת שמים, ומי שחזק לסיים בכל שבוע פרשה חמש ורש"י, נכון לבו יהיה בטוח, שימתקו ממנו כל הדינים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט ש"מ.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויחי, עשרה בטבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי הַיָּקָר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד אני שמח לשמע הטוב ממך, ובפרט שאתה זוכה לעשות 'ענג שבת' לאנשי שלומנו היקרים, אשר אין למעלה מזה, כי כשזוכים לאסוף נשמות ישראל בתוך ביתו, ויהיה ביתו געשה בית ועד לחכמים, הרי הוא משרה שכינתו שם, ובמקום שהשכינה שם — הברכה מצויה שם, ועל-כן ראה להתמיד בדבר זה, לקבץ ולאחד את אנשי שלומנו בתוך ביתך, ובזה יהיה ביתך בית ועד לחכמים, מקום להשראת השכינה, וישפע עליך שפע ברכה והצלחה, פרנסה בנקל ובריאות השלמה לאשתך ולילדיך.

מה אמר לך, ידידי היקר לי מאד! ממש שמחת אותי בזה שבשרת לי בשורה משמחת, שאנשי שלומנו התאספו לכבוד ההולא הקדושה של מוהרנ"ת ז"ל, ודברתם הרבה מהתכלית הנצחית הזו. באמת זה כל עסקנו — רק לדבר מהתכלית הנצחית, לעורר ולחזק ולאמץ אחד את השני, ולהתקרב אליו יתברך, כי סוף כל סוף לא ישאר מאתנו רק דבר זה שאנו זוכים להתחזק, ולדבק את עצמנו בו יתברך, כי סוף כל סוף ימי שנותינו הבל, הנה אנחנו כאן ועוד מעט נצא מכאן, ועל-כן חבל על כל יום ועל כל רגע ועל כל שעה שהולך להבל ולריק, ויכולים להצליח הרבה מאד בזה העולם, אם לא נהיה בטלנים.

נא ונא ראה לשמח מאד על נעם חלקך, אשר בנחל שם חלקך וגורלך, ותשמח את אשתך, וסוף כל סוף תראה נסים נגלים שיעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא, רק חזק ואמץ במדת השמחה, ותקבע לעצמך שעור ללמד עם אחד מאנשי שלומנו בכל יום איזו מסכתא, אשר מלבד השעורים שאתה לומד בעצמך — חמש ורש"י ומשניות וגמרא, מדרש וזהר ותקונים ושלחן ערוך, תקבע לעצמך גם שעור עם אחד מאנשי שלומנו ללמד עמו ביחד איזו מסכתא, כי 'טובים השנים מן האחד' וגו' (קהלת ד, ט).

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני

אֲשֶׁר י"ט שְׂמַא — י"ט שְׂמַב בְּנַחַל קַכּא

מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֵדָךְ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ וּתְבַשֵּׂר לִי תְּמִיד בְּשׁוּרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שְׂמַא.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי וַיְחִי, עֲשֵׂהָ בְּטַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

מָאד מָאד נִצְטַעַרְתִּי לְשִׁמְעַ מִבְּעַלְךָ, שֵׁישׁ לְךָ לַחֲץ דָּם גְּבוּהָ,
לְדַעַתִּי, רְאִי לְשִׁמְרֵי מָאד מָאד אֵילוּ מְאַכְלִים אֶת אוֹכְלֵת, כִּי
כְּשֶׁעוֹשִׂים דֵּיִיטָא חֲזָקָה, אֲזִי יְכוּלִים לְבָנוֹת וְלַעֲזוֹר לְלַחֲץ הַדָּם,
שֶׁיְהִיָּה בְּמִזְגַּ הַשְּׁוֶה וְכוּ', הַעֲקֵר רְאִי לְשִׁמְחָ אֶת עֲצֻמְךָ, וְאֵל תִּקְחִי
שׁוֹם דְּבָר לְלֵב, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעֵדָךְ, שֶׁתַּחֲיָה לְךָ רְפוּאָה שְׁלֵמָה רְפוּאָה מִן הַשָּׁמַיִם
לְכָל אַבְרָיִךְ וְלְכָל גִּידִיךָ וְלְכָל טַפֵּי דְמִיךָ, וְתְּמִיד תְּבַשֵּׂרֵי לִי בְּשׁוּרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שְׂמַב.

בְּעֵזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי וַיְחִי, עֲשֵׂהָ בְּטַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֵל יְדִידֵי הַנִּקְרָר לִי
מָאד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְלֵ שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ
שְׂאֵתָה זוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּיּוֹת בְּהַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה חוּצָה, אֵיךְ
לְתֵאָר וְאֵיךְ לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי סוּף כָּל סוּף לֹא יִשְׂאָר מֵאֲתַנּוּ רַק דְּבָר

זֶה, שְׁאֵנוּ זֹכִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, אֲשֶׁר בָּזָה תְּלוּיָהּ הַגְּאֻלָּה. כִּי בַּאֲמַת רַבְּנוּ ז"ל מַחְזֵק וּמְעוֹדֵד וּמְאַמֵּץ אֶת כָּל הַנְּפִשׁוֹת הַנְּפוּלוֹת וְהַמְשַׁלְכוֹת וְהַיְרִידוֹת בְּתַאוּתֵיהֶם וּבְמַדוּתֵיהֶם הִרְעוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן מִי שֶׁרָק עוֹזֵר לָזֶה, הוּא עוֹזֵר לְהַגְּאֻלָּה, וְלִכֵּן רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נֵעַם חִלְקֶךָ, עַל אֲשֶׁר אִתָּהּ זֹכָה וּמְזֻכָּה אֶת הַרְבִּים בְּזִכּוֹת כְּזֹה. וְיַעֲזֹר לָךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּמְיֵד תִּזְכָּה לְהוֹסִיף חֵיל בְּעַבְדוֹתֶיךָ עֲבוֹדַת הַקֹּדֶשׁ בְּכַתְּף יִשְׂאֹו, שֶׁתִּזְמִין לִידִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוּ יְאִיר, תּוֹרְמִים, שְׂיוּכָל לְהַדְפִּיס סֵפֶר אַחַר סֵפֶר, כִּי אֵלוּ הַסְּפָרִים מְחִיִּים וּמְחַזְּקִים מְאֹד מְאֹד אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֵׁישׁ לוֹ חֵלֶק בָּזֶה.

אוֹדוֹת עֲנִינֵיךָ, אָסוּר לִפְלֵ בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וּכְבֹר יְדוּעַ שְׁר' יִצְחָק בֶּן מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל, הִזָּה מִשְׁתַּקֵּק מְאֹד מְאֹד לְבוֹא אֶל אָבִיו כַּמָּה פְּעָמִים בַּשָּׁנָה, אִךְ אֲשֶׁתּוֹ מְנַעָה אוֹתוֹ מִזֶּה, וְהִזָּה מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל מַחְזֵק אוֹתוֹ מְאֹד מְאֹד, וְאָמַר לוֹ, שֶׁהַכְּסוּפִין בְּעֶצְמָם הֵם דְּבָרִים גְּדוּלִים מְאֹד מְאֹד, וּבְזֶה שְׂאִתָּהּ כּוֹסֵף וְרוֹצֵה כָּל-כָּף לְבוֹא אֵלַי, זֶה חֲשׂוֹב כְּאֵלוֹ הֵייתָ כְּבָר אֲצִלִּי, וּמִסְתַּמָּא תִהְיֶה אֲצִלִּי בְּרֵאשׁ הַשָּׁנָה, בְּשַׁבּוּעוֹת וּבְשַׁבַּת-חֲנֻכָּה, וּבַעוֹד כַּמָּה פְּעָמִים, כִּף כּוֹתֵב לוֹ אָבִיו, וְעַל-כֵּן רָאָה אִתָּהּ לְהַחִיּוֹת אֶת עֶצְמְךָ, שֶׁעַל-כָּל-פָּנִים זְכִיתָ כְּבָר לְהִיּוֹת אֲצִלְנוּ כְּבָר כַּמָּה פְּעָמִים, וְאָסוּר לְרִיב עִם אֲשֶׁתְּךָ בְּדָבָר זֶה, אַדְרָבָה, צְרִיכִים לְעוֹר וּלְחַזֵּק אֶת אֲשֶׁתּוֹ, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה סוּף כָּל סוּף הַכָּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְאָסוּר לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וּמְכַל שְׂכָן שְׂאָסוּר לְהַפְּנִס לְהַכּוֹחִים וּבְמַחְלָקַת בְּשָׁבִיל זֶה. צְרִיכִים רַק לְהַתְחַזֵּק וְלֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר שְׂבַעוּלָם.

אוֹדוֹת שְׂאִתָּהּ כּוֹתֵב, שְׂאִתָּהּ לוֹמֵד שְׁעוּרִים בְּרַבִּים מְסַפְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵין אֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַנְּתִיקִים בָּאִים אֶלָּא מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים, מֵה לָךְ עִם נְתִיקִים, צְרִיכִים מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים, וְזֶה הָעֵקֶר, תִּמְיֵד לְקַרֵב מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים, לְהַרְבּוֹת גְּבוּלֵי הַקִּדְשָׁה, וְלֹא לְהַסְתַּכֵּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם, וְעַל-כֵּן חִלְּךָ לְאוֹרֵיתָא, וְתִרְאֶה לְהַרְבּוֹת בְּשְׁעוּרִים, וְאִם אִתָּהּ יְכוֹל לְקַבֵּעַ בְּכָל יוֹם בְּמָקוֹם אַחַר לוֹמֵר שְׁעוּר בְּסַפְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, וְזֶה תְּקוּן נוֹרָא וְנִפְלָא מְאֹד

לְאָדָם, כִּי בָזָה שְׂזוּכִים לְקָרֵב יְהוּדִים אֶל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — אֵין לְמַעַלָּה מִהַעֲבוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּה. וְעַל-כֵּן מָה וּלְמָה לָךְ עִם אֲנָשִׁי שְׁלוּמֵנו הַנְּתִיקִים, רָאָה לַעֲשׂוֹת מְקַרְבִּים חֲדָשִׁים, אֲשֶׁר זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי מִהַנְּתִיקִים הִרְבָּה נוֹפְלִים, וְצָרִיכִים תָּמִיד לְהִבְיֵא חֲיָלִים חֲדָשִׁים, וְעַל-כֵּן אֵל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְאֵל יִמְנַע אוֹתָךְ שׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם מִהַעֲבוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּה, וּבְכַאֲמַת זֶה שְׁאַתָּה מִתְלוֹנֵן, שְׂאִין לָךְ עִם מִי לְדַבֵּר, וְאֵין לָךְ מִמִּי לְקַבֵּל הַתְחַזְּקוֹת, אֲדוּרְבָה, בָּזָה שְׁאַתָּה תְּחַזֵּק אֶת אַחֲרִים, וְתִמְסַר אֶת נַפְשְׁךָ לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, בָּזָה יֵשׁ לָךְ הַמּוֹן חַזִּיק, כִּי בָזָה שְׁמַדְבְּרִים עִם אַחֲרִים, מִמִּילָא מִתְחַזֵּק בְּעַצְמוֹ, וְעַל-כֵּן רָאָה לֹא לִהְיוֹת בְּטָלָן, וְלִקְחַת אֶת עֲצָמְךָ מֵהַיּוֹם וְהַלְאָה, וּרְאָה רַק לְדַבֵּר עִם אַחֲרִים מְדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תְּצַלִּיחַ אֶת דְּרָכְךָ, וְתִהְיֶה טוֹפֵחַ עַל מְנַת לְהַטְפִּיחַ, וְתִקְרַב אַחֲרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה גַם אַתָּה תִּהְיֶה מְקָרֵב, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — רָאָה לְהַתְרִים אֲנָשִׁים, שְׂיִדְפִּיסוּ אֶת הַסְּפָרִים הַקְדוּשִׁים. כִּי יְדִידְנוּ הַנִּפְלָא ... גֵּרוּ יְאִיר, נוֹפֵל בְּחֹבוֹת, וְצָרִיכִים לְהוֹצִיאוֹ מִהַחֹבוֹת, וּבְכַאֲמַת הוּא מְדַפֵּיס כָּל-כָּף יָפָה, אֲשֶׁר מִמֶּשׁ אֲנִי מִתְפַּלֵּא מִעֲבוּדָתוֹ, וְתִדַּע שְׂאֵלוֹ הַסְּפָרִים מִמֶּשׁ מְצִילִים נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כַּאֲשֶׁר אֲנִי מְקַבֵּל בְּכֹל יוֹם הַמּוֹן מְכַתְּבִים, אֲשֶׁר הַסְּפָרִים עוֹזְרִים לָהֶם, וְעַל-כֵּן רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּעֲבוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּה, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רָאָה לְקַבֵּעַ לְעַצְמְךָ שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּכֹל יוֹם בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ, בְּזִהָר וּבְתַקּוּנִים, בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין עֲרַף אֲלֵיהֶם.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתְפִלוֹת יִשְׂרָאֵל שְׂאֵנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂיִרְחִיב לָךְ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְתִמְיֵד תְּבַשֵּׁר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וַיְחִי, עֲשֶׂרָה בְּטַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיָּקָר וְהַנְּעִלָה ...
נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה רוּצָה וּמִשְׁתַּוְּקָק לִילֶיךָ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר אֵין
עֲרֵךְ אֲלֵיהֶם, אֲשֶׁר בְּאַמֶּת הַלְמוּד שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל הוּא לְמוּד עֵמֶק עֵמֶק
מִי יִמְצְאוּנוּ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמוֹ עֲרֻבוֹת
נְעִימוֹת יְדִידוֹת זֵיו חִיוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן חִילֶיךָ לְאוֹרֵי־תֵא,
וְתַתְּמִיד מָאֵד מָאֵד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוֹעַ לְנַפְשֶׁךָ.
וְהִיָּה טוֹב מָאֵד, שְׂתִקְבַּע לְעֲצָמְךָ שְׁעוֹר קָבוּעַ בְּכָל יוֹם בְּ"לְקוּטֵי-
מוֹהַר"ן" הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא, אֲשֶׁר הַסֵּפֶר הַזֶּה כְּלוּל מִכָּל הַסֵּפְרִים,
וְיִהְיֶה מִפְתָּח לְכָל הַסֵּפְרִים, כִּי מִי שְׂבָקִי בְּסֵפֶר הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא
"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן" יִבִּין בְּכָל הַסֵּפְרִים, וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה מָה שְׂתַּעֲשֶׂה,
וְהַעֲקֵר לְלִמּוּד הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וּבְזֶה תְלוּיָהּ הַהִתְקַרְבוּת אֶל
רַבְּנוּ ז"ל, וְרַבְּנוּ ז"ל הַפְּלִיג מָאֵד מָאֵד בְּמַעֲלַת סִפְרוֹ הַקְדוּשׁ וְהַנּוֹרָא
"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְאָמַר, שְׂמִי שְׂיִתְמִיד בְּסֵפֶר זֶה, יִהְיֶה נַעֲשֶׂה בְּעַל
תְּשׁוּבָה גְדוֹל, וַיִּפְתַּח קִשְׁיוֹת גִּידְיוֹ הַסְּתוּמִים, עַל-יְדֵי עוֹנוֹתָיו וְכוּ',
וְכֵן יִהְיֶה נַעֲשֶׂה בְּעַל מַח וּבְעַל הַשְּׂגָה גְדוֹל, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַתְּמִיד
מָאֵד מָאֵד בְּלְמוּד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! כָּל הַחַיִּים שֶׁל הָאָדָם מְלֵאִים נְסִיווֹנוֹת
קִשְׁיִים וּמְרִים, וּמֵר מָאֵד מִכָּל הַצְּדָדִים, וְעַל-כֵּן מִי שְׂזוּכָה לְהַחֲזִיק
מֵעַמֵּד, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִשְׁתַּבַּח עִמּוֹ מָאֵד.

הַעֲקֵר רְאֵה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, לִידַע שְׂהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא מְנַהִיג אֶת עוֹלָמוֹ בְּהַשְּׁגָחָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה מָאֵד, וְשׁוּם
בְּרִיָּה שְׂבַעֲוֹלָם לֹא תוּכַל לַעֲשׂוֹת לָךְ הֶרַע וְהַטּוֹב מִבְּלַעֲדֵי רְצוֹנוֹ
יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן כְּדַאי רַק לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וּמָה שְׂיֵשׁ לָךְ אִיזָה

אָשֶׁר   י"ט שדמ   בְּנַחֵל   קכה

צער או איזה מכאוב, או איזו ירידה ונפילה, פֿדאי לִלְכֵת וְלָבוֹא אליו יתברך, וְלִהְרַגִּיל אֶת עֲצֻמָּךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יתברך כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְאֵת הַמִּפְתָּח הַזֶּה קִבְּלֵנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל. וְרְאוּי לָנוּ לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד עַל הַמִּפְתָּח הַזֶּה, שֶׁהוּא הַתְּבוּדָדוּת, הַפּוֹתֵחַ אֶת כָּל הָעוֹלָמוֹת כָּלָם, אֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְהַשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַמִּפְתָּח שֶׁקִּבְּלֵנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְכָתֹב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרֻכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שדמ.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יתברך, יוֹם רֵאשִׁוֹן לְסֵדֶר וַיְחִי, עֲשֵׂרָה בְּטַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנֹכַח קִבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׂמְחֵתִי לְשִׂמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂזוּכִית כְּבָר לְסִיִּים אַרְבָּעִים וְתִשְׁעַ פְּעָמִים שֶׁשֶׁה סִדְרֵי מְשֻׁנָּה וְעֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם פְּעָמִים מְסַכֵּת תַּעֲנִית. מַה אֵמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! זוֹ כָּל הָעֲשִׂירוֹת שֶׁל הָאָדָם, דָּאס אִיז דָּאס גְּאָנְצֶע פֿאַרמֶעגִין פּוֹן אַ מְעַנְטֶשׁ, מַה שְׁלֹוֹקֵחַ עֲמוֹ, וְעַל-כֵּן חִילָךְ לְאוֹרֵיתָא, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהַתְמִיד בְּיָתֶר שְׂאֵת וּבְיָתֶר עֲזוֹ לְסִיִּים מְסַכֵּת תַּעֲנִית פְּעַם אַחַר פְּעַם, עַד שְׂתוּזָּכָה לְהַגִּיעַ אֶל הַפְּעַם הַמְּאָה וְאַחַת, וְאִז תִּקַּח מְסַכֵּת אַחֲרֵת, עַל-כָּל-פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא, רְאֵה לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חִלְקֶךָ, אֲשֶׁר בְּתוֹךְ הַחֲשֵׁךְ וְהָרַע שְׁנִפְלֵת וְאַתָּה נוֹפֵל לְשֵׁם נְכוּיֹ וְכוּיֹ, אַתָּה זוּכָה לְחִטָּף נְקֻדּוֹת כְּאֵלוֹ, אֲשֶׁר דְּבַר זֶה מְאֹד מְאֹד יָקָר אֲצִלוֹ יתברך, כִּי 'לְפֹם צַעֲרָא אַגְרָא' (אבוֹת ה, כב), לְפִי הַצַּעַר וְהַמְרִירוֹת שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, כֵּן הַשְּׂכָר שֶׁלוֹ. וְלִמְעַלָּה בְּשָׁמַיִם מִתְּפָאָרִים מְאֹד מְאֹד עִם אָדָם שֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצֻמוֹ מִכָּל מַה שֶׁעוֹבֵר עָלָיו, וּבוֹרַח אֵלָיו יתברך.

נָא וְנָא רְאֵה לְדוֹן אֶת עֲצֻמָּךְ תְּמִיד לְכַף זְכוּת, כִּי כִשֵּׁם שְׂאָסוֹר

לשנא שום בר-ישׂראל, כן אסור לשנא את עצמו, וכמו-כן ראה לדון את ילדיה לכף זכות, ותשמר מאד מאד לא להרביצם ולא להכותם, ואף שהם הולכים לך על העצבים, עם כל זאת ראה לשמר את עצמך לא להכותם, כי להכות את הילדים אין זו עצה, כי זה רק עוד מפריע להם יותר ויותר. ועל-כן ראה להיות סבלן גדול, ותשמר את עצמך על-כל-פנים מהיום מכל רע.

נא ונא תשתדל לדבר אליו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו, שאין לתאר ולשער כלל, אשרי מי שמדבר בכל יום אליו יתברך!

נא ונא ראה להכניס בעצמך אמונה פשוטה בו יתברך, ותדע שהוא יתברך מחיה ומתהוה ומקיים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, וכל מה שעובר עליך הוא רק מטייול והסמ"ך-מ"ם המענה אותך בענויים קשים ומרים, כמובא בספורי-מעשיות, מעשה ט', מהחכם ותם, כי התם הלך בתמימות, והיה תמיד שמת, ואף פעם לא דאג ולא הסתפל על אחר, אזי זכה להעשות מיניסטר על כל המיניסטרים, עד שהמלך גדלו מאד מאד, ולהפוך החכם שהלך עם חכמות, איז פארשווארצט געווארן פון אנפאנג ביז די סוף, עד שנכנס בגידיכטע בלאטע בטיט עבה, ומענה אותו שם הטייול, שהוא הסמ"ך-מ"ם מאד מאד וכו', וראוי לך לעיין היטב במעשה הנורא והנפלא הזה, איך שתם יכול לזכות למדרגות נוראות ונפלאות, וחקם יורד לעמקא דתהומא רבא, ובאמת מי שרוצה לשוב אליו יתברך, יכול לקבל הרבה רמזים מהספור הנורא והנפלא הזה, מהחכם ותם, שתמצית הספור הוא לא להסתפל על אף אהד בעולם כלל, רק להיות שמת במה שיש לו, ואסור לקנא בשום בריה, ואז דיקא יעלה מעלה מעלה, ולהפוך מי שהולך עם חכמות, הוא יורד לשאול תחתית ומתחתיו.

ומה טוב ומה נעים, אם תזכה להתחיל להרגיל עצמך שעור בספורי-מעשיות, לומר בכל יום כמה דפים בזה, אשר הלשון של

אֲשֶׁר י"ט שמה בנחל קבו

אידיש מעוררת מאד את האדם אליו יתברך, אשרי מי שיתמיד מדי יום ביומו בלמוד "ספורי-מעשיות", אשר מעורר את האדם מהשנה, ואז טוב לו כל הימים.

ראה להיות סבֵּלֵן גדול מכל מה שעובר עליך ברוחניות ובגשמיות, ואפלו שאתה לא כמו שאתה רוצה להיות וכו' וכו', ומכל שכן שהולך לך להפוך וכו' וכו', עם כל זאת ראה להחיות את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אותך.

ראה לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור הוא הצלחה נצחית.

היום הוא עשרה בטבת, ראוי לך לעשות התחלה חדשה ללמד ב"לקוטי-הלכות" בכל יום, ואפלו מעט דמעט, אבל שיהיה כסדרן ובקביעות, ומהרנ"ת ו"ל לא יתן לך לפל כָּלֵל, אשרי מי שמתמיד בלמוד "לקוטי-הלכות", ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שמה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויחי, עשרה בטבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סֵּלָה יגיעו ויחדפו אל ידידי היקר לי מאד צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה זוכה לעסק בהפצת מעינות החכמה חוצה — אין לתאר ולשער כָּלֵל. ועל כלם שמחתי גדלה מאד בזה שאתה עוסק בתפלה והתבודדות ושיחה בינך לבין קונו, כי באמת מי שיש לו רק קצת ישוב הדעת, ורואה שאין לנו היכן להתחבא בזה העולם רק אצלו יתברך, וכל מי שיותר חזק בעבודה הקדושה הזו של תפלה והתבודדות, הוא יצליח יותר, ועל-כן אשרי ואשרי מי שזוכה

לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם אֵלָיו יְתַבְרָךְ, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים מַעֲלַת הַשִּׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, הָיוּ עוֹסְקִים בְּזֶה כָּל הַיּוֹם כְּלוּ, אִךְ בְּנֵי-אָדָם קָשָׁה וְכִבֵּד לָהֶם דְּבַר זֶה, כִּי זֶה תְּלוּי בְּאֻמוּנָה, וְלֹא כָּל אֶחָד אוֹחֵז בְּאֻמוּנָה בְּרוּרָה וּמְזַכֶּכֶת כְּזוֹ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְשֵׁם יִמְצֵא מְרַגּוֹעַ לְנַפְשׁוֹ; כִּי בְּאֵמֶת מִי שְׁמַתְמִיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, נִפְתָּחִים לוֹ הַמַּחֲזִין, וְזוֹכָה לְהַבִּין וּלְהַשְׁכִּיל בְּסִתְרֵי נִסְתָּרוֹת הָאֻמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי הָאֻמוּנָה בְּעֲצָמָה הִיא אֵין סוֹפִית, וְלֹא שֵׁיף לֹאמֵר, שְׂאֲנִי כָּבֵד מֵאֲמִין בּוֹ יְתַבְרָךְ, אֲלֵא תְּמִיד צְרִיכִים לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ בְּעֲצָמוֹ הֵיכָן הוּא מְחֻזָּק בְּאֻמוּנָה (לְקוּשֵׁי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ה'); וְתְּמִיד צְרִיכִים לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ, אִם אֲנִי בְּאֵמֶת מֵאֲמִין בּוֹ יְתַבְרָךְ, וְעַקֵּר הַסִּימָן לְזֶה אִם הָאָדָם מְחֻזָּק בְּשִׁלְמוֹת בְּאֻמוּנָה — אִם מְרַבֵּה בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָּה וְהַתְּבוּדָּה אֵלָיו יְתַבְרָךְ וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וּמִסְפָּר לוֹ יְתַבְרָךְ כָּל מֵה שְׁמַעִיק לוֹ וְכָל מֵה שְׁמַצְעֵר אוֹתוֹ, וּמִסְפָּר לְפָנָיו יְתַבְרָךְ וּמִבְּקֵשׁ וּמִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יְתַבְרָךְ, שְׁיָחוּס וּיְרַחֵם עָלָיו, זֶה סִימָן שְׁחֻזָּקָה אֲצִלוֹ הָאֻמוּנָה הַקְּדוּשָׁה. וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת חֻזַּק בְּנִקְדָּה זוֹ — לְדַבֵּר תְּמִיד עִמּוֹ יְתַבְרָךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר הוּא הַצְּלָחָה נְצָחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְתִכְף-וּמִיד כְּשִׁתְּרָגִיל אֶת עֲצָמָה בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — לְדַבֵּר עִמּוֹ יְתַבְרָךְ, אִז אִךְ פֶּעַם לֹא תִהְיֶה בַּחוּץ, כִּי גַם אֶת הַחוּץ תִּהְפֹּף לְבֵית, כִּי אֲפִלּוֹ כְּשִׁאֲתָה מִחֻכָּה עַל אוֹטוֹבוּס, אֲתָה מְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרָךְ, וְאֲפִלּוֹ כְּשִׁאֲתָה הוֹלֵךְ בַּדֶּרֶךְ, אֲתָה מְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרָךְ, מֵה אֲכַפֵּת לָךְ אִיפֹה אֲתָה בְּזֶה הָעוֹלָם, הַעֲקֵר לְדַבֵּר תְּמִיד עִמּוֹ יְתַבְרָךְ, וּלְהַשְׁתַּוֵּקֵק אַחֲרָיו יְתַבְרָךְ, וּלְהוֹצִיא מִפִּיךָ אֶת הַכְּסוּפִים וְהַרְצוֹנוֹת הַטּוֹבִים שֵׁישׁ לָךְ אֵלָיו יְתַבְרָךְ, אֲשֶׁר מִכָּל זֶה נַעֲשִׂים דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים בְּכָל הָעוֹלָמוֹת.

נָא וְנָא רָאָה לְדַבֵּר עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַיְקָרִים דְּבוּרֵי אֻמוּנָה וְהַשְׁנָחָה פְּרָטִית, כִּי בְּאֵמֶת אֵין לָנוּ בְּזֶה הָעוֹלָם רַק אֶת הַקְּדוּשָׁה בְּרוּרָה-הוּא, וְכָל הַצְּרוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַיְסוּרִים שְׁעוֹכְרִים עַל הָאָדָם הֵם רַק מִחֲמַת שְׁמַנְתָּק אֶת עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יְתַבְרָךְ, וְתִכְף-וּמִיד כְּשִׁאֲדָם מְדַבֵּק מִחֻשְׁבָּתוֹ בּוֹ יְתַבְרָךְ, וְיוֹדֵעַ וְעַד, אֲשֶׁר אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת

אֲשֶׁר י"ט שמו בנחל קכט

בלעדין יתברך כלל, והכל לכל אלקות גמור הוא, והוא יתברך מנהיג את עולמו בהשגחה פרטי פרטית, וכל הצער והיסורים והמרירות שיש לו הם רק מחמת עוונותיו, שהקדוש-ברוך-הוא מכה בו, ורוצה שישוב אליו יתברך וכו' וכו', וכשתתברנה לו ידיעות אלו, אז ימתקו ממנו כל הדינים, ויתפרדו כל פועלי און, ויזכה לחסדים ורחמים גמורים.

נא ונא ראה להפיץ את אור רבנו ו"ל, והיכן שרק תלך, תשאיר כמה קנטרסים, כי אף פעם לא תדע מה הקנטרסים האלו עושים, כי הם עושים מהפכה גדולה בנשמות ישראל, כי בעוונותינו הרבים, אנו רואים איך שפורקי העל מפיצים את קרחיהם והכליהם וכו' וכו', אשר הם מלאים ליצנות וכפירות ואפיקורסות וכו' וכו', ומנתקים נשמות ישראל ממנו יתברך וכו' וכו', עלינו ללחם נגדם ביתר שאת וביתר עז להפיץ את האמונה הקדושה בנשמות ישראל, ובנדאי פועלים דברים גדולים מאד מאד, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם, ואז טוב לו כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתזכה כבר להכנס לדינה החדשה, והעקר תלוי בתפלה, אם תרבה בתפלה, אז תראה נסים וגלים שיעשה לך הקדוש-ברוך-הוא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שמו.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר ויחי, עשרה בטבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שהכל מסתדר. יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה

לְהוֹלִיף אֶת בְּתֵךְ לְהַחֲפֶה בְּשַׁעַה טוֹבָה וּמְצַלַחַת.

אֵתָּה צְרִיף לְשֹׁמֵר מְאֹד לֹא לְזֶרֶק כְּסֵף וְכוּ', אֲדַרְבָּה שֶׁהַמְחַתְּנִים יִשְׁלְמוּ, וּלְבִסּוֹף הַכֹּל יִסְתַּדֵּר, הַעֲקָר אֶל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִשׁוּם דְּבַר שְׂבַעֲוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְכִפִּי שְׂזוּכִים לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּאֵמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ — בֵּן מְצַלִּיחִים, כִּי "אִישׁ אֵמוּנוֹת רַב בְּרַכּוֹת" (מְשַׁלִּי כח, כ), וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ מְאֹד מְאֹד בְּאֵמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, וְהָאֵמוּנָה תְּבִיא אֶת הָאָדָם לְסַבְּלָנוֹת, כִּי בְּאֵמֶת בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים כָּל-כֶּף הַרְבֵּה סַבְּלָנוֹת, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד כָּל-כֶּף הַרְבֵּה צְרוֹת יְסוּרִים וּמְרִירוֹת כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ, וְלוֹלִי תוֹרְתְךָ שֶׁשֶּׁשְׁעֵי, אֲזוּ אֲבַדְתִּי בְּעֲנֵי (תְּהִלִּים קיט, צב). וּבְפֶרֶט שְׂזוּכֵינוּ לְקַבֵּל מִרְבֵּנוּ ז"ל אֶת הַמְּפָתַח הַפּוֹתַח אֶת שְׁעָרֵי הַלְּתֵי הַרְחָמִים, וְהוּא — תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָדוֹת, אֲשֶׁר הַתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָדוֹת זֶה בְּעֲצָמוֹ הַמְּפָתַח הַפּוֹתַח אֶת כָּל הַשְּׁעָרִים, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַחֲזִיק אֶת הַמְּפָתַח הַזֶּה חֲזָק מְאֹד מְאֹד, וּמִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲזוּ טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים. וְצְרִיכִים לְהִיּוֹת חֲזָק וְאֵמִץ עַל דְּבַר זֶה, כִּי אֲצֵל רַב הָעוֹלָם הַדְּבַר הַזֶּה מְזַנַּח, וְאֲדַרְבָּה צוֹחֲקִים מִזֶּה, מִה שֶׁיֵּף שֶׁבֶן-אָדָם עַב וְגַם יְדַבֵּר אֶל מַלְאָךְ מַלְכֵי הַמַּלְאָכִים הַקְּדוֹשֵׁי-כְּרוּף-הוּא. וְרַבֵּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל יְכוֹל לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ.

רְאֵה לְהַדְּבִיק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבַּרְךָ, וְתִדַּע אֲשֶׁר הוּא יִתְבַּרְךָ מְחִיָּה וּמְהִיָּה וּמְקִיָּם אֶת כָּל הַבְּרִיאָה כְּלָה, וְדוּמָם, צוּמַח, חֵי, מְדַבֵּר, הֵם עֲצָם עֲצָמֵי חַיּוֹת אֱלֵקוּתוֹ יִתְבַּרְךָ, וְסוּף כָּל סוּף אַחַר הָרַע יְבוֹא הַטוֹב, שֶׁתְּזַכֶּה לְטוֹב הַנִּגְלָה וְהַנְּסֻתָר וְהַנֶּעְלָם.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת סַבְּלָן עַל כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ, וְאֵל תְּפַל בְּכַעַס וּבִקְפָדוֹת, וְאֲזוּ טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְשַׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ וְאֶת אִשְׁתְּךָ וְיִלְדֶיךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל שֶׁתְּהִיָּה תְּמִיד בְּבִיתְךָ אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֵחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה מִמְּשַׁכֶּת אֶת הַשְּׂכִינָה, וּבְבֵית שֵׁשׁ שְׂמֵחָה — הַשְּׂכִינָה מְצוּיָה שָׁם. וְעַל-כֵּן תַּעֲבֹד הַרְבֵּה

אָשֶׁר י"ט שְׁמוֹ בְּנַחַל קְלָא

מָאד עַל נִקְדָּה זֹ, שִׁיְהִי תָמִיד שְׂמִיחַ בְּבֵיתָךְ, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצֻמְךָ מִכַּעַס וּקְפָדוֹת, אֲשֶׁר הוֹרֵס אֶת הַחַיִּים לְגַמְרֵי.

רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצֻמְךָ שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ, בְּזִהָר וְתִקּוּנִים, בְּשִׁלְחָן עָרוּךְ וּבִסְפָרֵי רַבְּנֵי ז"ל, וְאַפְלוּ מְעַט דְּמַעַט גַּם-כֵּן טוֹב, הֵעָקָר שֶׁתִּהְיֶה קְבִיעוֹת בְּכָל יוֹם לְלַמֵּד שְׁעוּרִים אֵלוֹ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכָתֹב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִנִי.

י"ט שְׁמוֹ

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לִסְדֵּר וַיְחִי, י"א טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מָאד, צָמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמְּעוֹת לְפָדְיוֹן. יַעֲזֹר לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁיִּמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיוֹן.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה — מִלְּהַפִּיץ אוֹר רַבְּנֵי ז"ל בְּעוֹלָם, כִּי כִּנְגַד זֶה שְׁפָגַם בְּפָגַם-הַבְּרִית, וְהִשְׁחִית אֶת דְּרָכּוֹ עַל הָאָרֶץ וְכוּ' וְכוּ', כִּנְגַד זֶה יִלְךְ וַיְפִיץ אֶת אוֹר רַבְּנֵי ז"ל בְּרַחוּבוֹת וּבְחֻצְרוֹת וּבְבֵתִים וּבְבֵתֵי-כְּנִסְיֹת וּבְבֵתֵי-מִדְרָשׁוֹת וּבִישִׁיבוֹת וְכוּ' וְכוּ', לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶהוּ תִקּוּן הַבְּרִית, כִּי כִּנְגַד שְׁפָגַם בַּחטָא הַמְּגַנֵּה הַזֶּה, כִּנְגַד זֶה יִלְךְ וַיִּגְלֶה וַיְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה עָקָר תִּקּוּנוֹ.

נָא וְנָא רְאֵה לְקַבֵּעַ לְעֲצֻמְךָ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם שְׁעוּרִים כְּסִדְרָן

בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא, בְּמִדְרָשׁ, בְּזִהַר וּבִתְקוּנִים וּבִשְׁלֶחַן עָרוּף
 וְכוּ' וְכוּ', וְעוֹד מֵה שְׁתַּרְצָה, כִּי זֶה יִשְׂאֵר מִמֶּךָ, וְזֶה עָקֵר הַצְּלָחָתְךָ
 בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחַנִיּוֹת, אֲשֶׁרִי מִי שְׂאִינוּ מִטְעָה אֶת עֲצָמוֹ בְּזֶה הָעוֹלָם
 כָּלֵל!

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אָפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאַל תִּפְּלֵ
 בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי סוּף כָּל סוּף הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא כָּבֵר עֲזָר לְךָ עִם
 יְשׁוּעוֹת וְנִסִּים נִגְלִים, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וּבְזֶה
 שְׁתַּחֲזֵק אֶת עֲצָמְךָ, תִּרְאֶה עוֹד נִסִּים נִגְלִים שֶׁיַּעֲשֶׂה לְךָ הַבּוֹרָא יִתְבָּרֵךְ
 שְׁמוֹ. הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלֵתִי
 שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתִּזְכֶּה לְהִתְחַתֵּן מֵה שְׂיוֹתֵר מֵהָרָ,
 וְשֵׁלָא תִהְיֶה כְּבָר פִּלְג גּוּף.

רְאֵה לְהִרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר
 שֶׁמְדַבְּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שְׂאֵין לְתֹאֵר
 וְלִשְׁעַר כָּלֵל, אֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְעֶסֶק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה שֶׁל
 תְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הָעָקֵר אֵל תִּבְלָבֵל אֶת עֲצָמְךָ מִכָּל הַבְּלָבוּלִים הָאֵלוֹ שֶׁל עֵין
 הָרַע, כִּי מֵאֵן דְּקַפִּיד קַפְדִּינֵן לֵה (פְּסָחִים קי.), וְלֹא צְרִיכִים לְבִלְבֵל אֶת
 עֲצָמוֹ מִשְׁטִיּוֹת כְּאֵלוֹ, צְרִיכִים רַק לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ לְהִנָּצֵל מִכָּל מִינֵי צָרוֹת וְרָעוֹת
 רְבוּת, כִּי מִי שְׂזוּכָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֵין לוֹ מֵה לְפַחַד
 כָּלֵל מִשׁוּם מִשְׁחִית וּפְגַע רַע, אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחִזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה
 פְּשׁוּטָה בְּעֵתִים הַלְלוֹ, וְאֵז אֵין לוֹ מֵה לְפַחַד כָּלֵל מֵעֵין הָרַע וְכִדוּמָה,
 כִּי הַכֹּל הֶבֶל וְרָעוֹת-רוּחַ, וּמִי שֶׁמְכַנֵּס אֶת עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה, עַל-יְדֵי-זֶה
 נִצּוֹל מִהַכֹּל, הָעָקֵר רְאֵה לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוֹ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ
 הַכִּי גְדוּלָה, וְאֵז תְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ תְּמִיד.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שמח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"א טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמָאֵד מָאֵד אֲנִי מְצַטְעֵר בְּצַעְרְךָ
הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ זֶה שְׁנַיִם רַבּוֹת.

רְאֵי לְשֹׁמֵר שִׁבְת-קַדְשׁ, וְאִזּוֹ הַשִּׁבְת תִּשְׁמֹר עָלֶיךָ, וּבְזָכוֹת שְׁמִירַת
שִׁבְת תִּזְכֵּי לְמַצֵּא אֶת בֶּן זוּגָךְ.

הַעֲקֵר אֶל תַּהֲיִי בִּרְנַיִת, אֲלֵא אֶת הַשְּׂדוּף הַרְאִשׁוֹן שִׁיִּצִיעוֹ לְךָ
תַּקְחִי, וְתַתְּחַתְּנִי לְשֵׁם שָׁמַיִם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּבְּשְׂרֵי לִי בְּקִרְוֹב בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"א טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחִזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוֹם דְּבָר
שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשֹׁבֵר אוֹתְךָ, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַרְבֵּה
הַתְּחַזְּקוֹת, כִּי עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכֹל יוֹם צְרוֹת וַיְסוּרִים,
קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לְהַחְזִיק מִעֲמֵד, וְעַל-כֵּן

קלד אָפּר י"ט שנ בנחל

עֲשֵׂה זֹאת, וְתַחֲזֹק כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּנְצֹל מִכָּל מִינֵי צָרוֹת הַבָּאוֹת עַל הָאָדָם.

רְאֵה לְהַרְגִיל אֶת עֲצֻמְךָ לֹמֵר בְּכָל יוֹם הָעֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שְׁגִלָּה רַבָּנוּ ו'ל בְּשִׁבִיל תְּקוּן הַבְּרִית, שֶׁהֵם 'תְּקוּן הַכְּלָלִי', וְאַשְׁרֵי מִי שְׁזוֹכָה לֹמֵר בְּכָל יוֹם עֲשָׂרָה מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים הָאֵלֹהִים, וְאִזּוּ יִשְׁפַּע עָלָיו שְׁפַע בְּרָכָה וְחַיִּים וְדַעַת וְיִרְאֵת שָׁמַיִם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיְחִי, י"א טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמָאֵד מָאֵד אָנִי מְצַטְעֵר בְּצַעֲרֶכֶם הַקָּשָׁה מִמָּה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּפִרְנֹסָה וְכוּ' וְכוּ'.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אַפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְהַעֲקֵר לְשִׁמֹּר שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, כִּי הַשַּׁבָּת מְעַשְׂרֵת גַּם בְּגוֹשְׁמִיּוֹת, וּמִכָּל שְׁכֵן בְּרוּחַנִיּוֹת, וְעַל-כֵּן בְּזֶה שֶׁתִּשְׁמְרֵי שַׁבַּת-קֹדֶשׁ, יָבוֹא לָכֶם שְׁפַע בְּפִרְנֹסָה, וְתִשְׁאֵי חֵן בְּעֵינַי כָּל רוֹאֶיךָ, וְתִהְיֶה לְךָ פִּרְנֹסָה בְּנִקְלָה.

רְאֵי לְהַדְּלִיק לְכַבּוֹד שַׁבַּת-קֹדֶשׁ שְׁבַעָה גְרוֹת, וּבַעַת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעַת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת, מָאֵד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בַּשָּׁמַיִם.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בַּתְּפִלָּתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּשְׁאֵי חֵן בְּעֵינַי כָּל רוֹאֶיךָ, וְתִהְיֶה לְךָ פִּרְנֹסָה בְּשְׁפַע, וְתִצְאֵי מִכָּל הַחֹבוֹת שֶׁנִּפְלְטָה בְּהֶם.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שנה.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר ויחי, י"א טבת ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל צערי ועגמת נפש שיש לי מכל הספור שלכם — אין לתאר ואין לשער כלל.

היה טוב מאד, שתחליפו את המזוזות, וגם האב שיניח תפלין כשרות בכל יום. העקר בזה העולם סבלנות, ואף שמרב צער ועגמת נפש יכולים להתפוצץ, עם כל זאת צריכים להבין, אשר העצבות והמרירות והדפאון אינו מביא אל שום דבר, רק מחמיר את הבעיה, ולכן עשי זאת — לחזק אחד את השני, ולדבר אחד עם השני, ואם יש איזה רופא טוב — לפנות אל הרופא. אנחנו מצדנו בודאי נתפלל, שתהיה לו רפואה שלמה, ותבשרי לי בשורות משמחות.

אודות הבעיה שלך, הקדוש-ברוך-הוא בודאי יעזר לך, שתפנסי להריון, העקר ראי לשמר טהרת המשפחה, ותדליקי ארבעה גרות לכבוד שבת-קדש, ובעת הדלקת הגרות תבקשי ממנו יתברך כל מה שאת צריכה, ובפרט שתהיה לך דירה משל עצמך, שלא תצטרכי לגור אצל ההורים, וכן תבקשי על ילדים, כי התפלה שהאשה מבקשת בעת הדלקת הגרות, מאד מאד מקבלת ומרצה בשמים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו כל ימי חייכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שָׁנָב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"א טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָהּ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיָּנִי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תְּהִי בְּרַנְיָת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדָאֵי יַעֲזֹר לָךְ עִם זְוִיג הַגּוֹן, אִם רַק אֶת תְּסַכְּמִי, אִז תִּרְאֵי שְׂיָבֹא לָךְ זְוִיג הַגּוֹן מִן הַשָּׁמַיִם, כִּי עַל-פִּי-רַב הָאָדָם מַחְמִיץ אֶת זְוִיגוֹ עַל-יַדֵּי שֶׁהוּא בִּרְרָן, וְאֵינוֹ רוֹצֵה מֵהַ שְׁנוֹתָנִים לוֹ, אֲלֵא מַחֲפֵשׁ מְשֻׁהוּ מְשֻׁהוּ וְכוּ' וְכוּ', וּבְאִמַּת מֵהַ שְׁנוֹתָנִים לוֹ, צְרִיכִים לְדַעַת שְׁוֵה מְשֻׁהוּ מִיָּחַד, וְתַמִּיד תִּדְעֵי שְׂאֵהְבָה בְּאֵה אַחֲר־כֶּף, וְעַל-כֵּן עֲשֵׂי זֹאת, וְתַכְף-וּמְיָד כְּשִׁי צִיעוֹ לָךְ בְּחֹר טוֹב וְהַגּוֹן, תְּסַכְּמִי לְהַתְחַתֵּן לְשֵׁם שָׁמַיִם.

הַעֲקֵר רְאֵי לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת שְׁמִחָה וְעֲלִיָּה, וְתַעֲבָדִי הַרְבֵּה עַל נְקֻדָּה זוֹ — לְהִיּוֹת שְׁמִחָה וְעֲלִיָּה, כִּי הַשְּׁמִחָה שְׁמֵשְׁמַחִים הֵן אֶת עֲצָמוֹ וְהֵן אֶת אַחֲרִים, אִין לְמַעַלָּה מִמְצָנָה זוֹ, וְעַל-כֵּן רְאֵי לְשִׁמַּח מְאֹד אֶת חֲבֵרְתְּךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׂאֲזֻכָּה לְשִׁמַּע מִשְׁתִּיכֵן בְּשׁוֹרוֹת מְשִׁמַּחוֹת. הַעֲקֵר רְאִינָה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּנִקְדַת הַשְּׁמִחָה, וְלַעֲזֹר לְזוּלַת לְשִׁמַּח, וְהַיּוֹם יֵשׁ הַרְבֵּה מֵהַ לַעֲשׂוֹת בְּבִתֵּי קְשִׁישִׁים וּבְבִתֵּי חוֹלִים לְחִזְק וּלְשִׁמַּח נַפְשׁוֹת חוֹלִים, וְעַל-כֵּן תַּקְחָנָה עַל עֲצָמְךָ אֶת הַמְצָנָה הַזֶּה — לְשִׁמַּח נְשִׁים בּוֹדְדוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדָאֵי יְשָׁלֵם לְכֵן אֶת שְׂכָרְךָ כִּפְעֻלַתְכֵן.

הַמֵּאחַל לְכֵן בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שנג.

בעזרת השם ותפריך, יום שני לסדר ויחי, י"א טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", תְּלִמִּידֵי "הַיְכָל־הַקֹּדֶשׁ", הַיְוָ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נִגְעָה וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזֵּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, אֲשֶׁר זֶה הָיָה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁנִּהְיָה תָּמִיד בְּשִׂמְחָה, וְתִקְבְּעוּ לְעֲצָמְכֶם שְׁעוֹר כְּסִדְרָן בְּ"לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", אֲשֶׁר אֵי־אֶפְשָׁר לְהַשִּׁיג בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֲלֵא עַל־יְדֵי מוֹהֲרָנִ"ת ז"ל, וְזֶה בְּרוּר, וְעַל־כֵּן כָּל אֱלוֹ שֶׁהִתְמִידוֹ הִרְבֵּה בְּלַמּוּד "לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", הֵם הַצְּלִיחוּ בְּחַיֵּיהֶם, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַ שְׁעוֹבֵר — יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, קְטָנוֹת וְהַשְׁלָכוֹת וּחְלִישוֹת הַדַּעַת, וּכְשִׁזּוֹכִים לְקַבֵּעַ לְעֲצָמוֹ שְׁעוֹר בְּ"לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", אֲזִי מוֹהֲרָנִ"ת ז"ל אֵינּוּ מְנִיחַ לוֹ לִפְלֵ, וְזֶה בְּרוּר. וּכְבָר יְדוּעַ הַסְּפּוּר, שֶׁפַּעַם אָמְרוּ לְמוֹהֲרָנִ"ת ז"ל, אֲשֶׁר הַסֵּפֶר "שְׁנֵי לוחוֹת הַבְּרִית" הַנִּקְרָא הַ"שְּׁלֵ"ה הַקְּדוֹשׁ" הוּא כָּל־בוֹ, הֵינּוּ שֶׁהוּא כָּלוּל מִהֶלְכָה וּקְבֻלָּה וּדְרוֹשׁ וּמוֹסָר, חֲדוּשִׁים וְגִימְטְרִיאוֹת וְכוּ', עֲנֵה וְאָמַר: אֲבָל הַסֵּפֶר שְׁלִי זֶה הַגֵּן־עֵדֶן שֶׁל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ! כִּי בְּאֵמֶת מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד "לְקוּטֵי־הַלְכוֹת", יִרְגִּישׁ טַעַם גֵּן־עֵדֶן בְּחַיָּו, וְצָרִיכִים לְהִתְמַיֵּד בְּזֶה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וְאִזּוֹ דִּיקָא יִרְגִּישׁוּ חַיִּים אֲמַתִּיִּים, חַיִּים נְצַחִיִּים, וְיִבְיֵנוּ וַיִּשְׁפְּלוּ בְּדַרְכֵי רַבְּנוּ ז"ל.

בְּלִיל שַׁבַּת־קֹדֶשׁ דְּבַרְנוּ עַל־פִּי הַתּוֹרָה בְּלְקוּטֵי־מוֹהֲרָ"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס"ב, שֶׁשֵּׁם מְדַבֵּר רַבְּנוּ ז"ל מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ: "וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה", דָּא תְּקָרֹבְתָא מְלָפָא בְּמְלָפָא, הֵינּוּ כִּי יְהוּדָה הָיָה מְלָפָא, וַיּוֹסֶף הָיָה מְלָפָא, וְאִזּוֹ נִתְחַבְּרוּ יַחַד יְסוּד וּמְלָכוּת, שְׁזֶה כָּלֵל הַיְחִיד שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת, כִּי הָעוֹלָם הַזֶּה הוּא בְּחִינַת מְלָכוּת, שֶׁהִיא מְקַבֶּלֶת

מהיסוד שהוא זעיר אנפין, הינו מהעולמות העליונים, וכשהם מתחברים יחד, זהו עקר השלמות, וזה עקר הנסיון בזה העולם, כי עובר על כל אחד ואחד כל מיני קשיות וספקות, וכי כשאדם נמצא בזה העולם, הוא מלא קשיות וספקות, ואינו יודע איך ומה ואימת, ואיך לחזק את עצמו, כי האמונה היא מבררת את כל הברורים, אך להגיע אל אמונה, צריכין רחמים רבים, כי עובר על האדם כל מיני קשיות וספקות ועקמומיות, ובפרט על-ידי שמפקיר את עצמו, ואינו נזהר במה שאוכל, אלא אוכל כל הבא בידו בלי שום הכשר. ובפרט מי שאוכל בשר בלי שום הכשר, הקדוש-ברוך-הוא ישמר באיזה פח הוא נופל, כי בזה שאדם אוכל נבלות וטרפות, רחמנא לישזבן, הוא מטמא את כל גופו, וכן כל דמיו נתהפכים לטמאה, ועל-ידי-זה נכנסים בו קשיות וספקות אחריו יתברך ועקמומיות, שלבו עקם מאד מאד, כי אי-אפשר לפל בפח יקוש של כפירות ואפיקורסות, אלא על-ידי שמפטם את עצמו בנבלות וטרפות, ואינו נזהר מאיזה שוחט הוא אוכל, שמשם פל הצרות והיסורין שאדם סובל, כי באמת פשיש לאדם אמונה ברורה ומזככת, על-ידי-זה הוא מקבל עליו על מלכות, ואת המלכות שהיא בחינת יהודה, הוא מדבק אל העולמות העליונים, שהיא בחינת יוסף, שהיא בחינת זעיר אנפין, אך תכף-ומיד כשאדם מפקיר את עצמו, ואוכל כל הבא אליו בלי שום הכשר, על-ידי-זה נכנסים בו קשיות וספקות, ולבו מלא עקמומיות. והעצה לזה — ללמד הרבה פוסקים, שזהו סוד (תהלים קיט, ז): "אודך בישר לבב בלמדי משפטי צדקך", איך זוכין לישרות לב, שלא יהיו לו שום קשיות וספקות? "בלמדי משפטי צדקך", שהם למוד הפוסקים המבררים את הדמים. ועל-פן הזהירנו רבנו ז"ל ביותר ללמד הרבה פוסקים, וכפי שאדם לומד הרבה פוסק, בן זוכה לתקונו. כי באמת רבנו ז"ל מביא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ח', שעל-ידי למוד פוסקים מבררין את הטוב מן הרע, הטוב נשאר והרע נופל, ועל-פן הזהירנו רבנו ז"ל ללמד הרבה שלחן ערוך, כי בלמוד שלחן ערוך ידע האדם איך להתנהג. ורואים איך שהבעל-דבר מתגבר עצמו מאד מאד לא ללמד שלחן ערוך, כי יניח ללמד כל הלמודים שבעולם, אבל לא פוסקים, כי

מאד מפחד שאדם ילך על-פי שלחן ערוף. והיסוד והעקר אצל רבנו ז"ל היה למוד שלחן ערוף, ועל-כּן אשרי ואשרי מי שילמד בכל יום שלחן ערוף, שעל-ידי-זה יברר את העולם הזה, כי באמת מהו השלחן ערוף ומהם הפוסקים? ההלכות של תורה שבּעל-פה, שמנחות בתוף זה העולם: דומם, צומח, חי, מדבר, הינו בכל פרט ופרט, הן בדומם, והן בצומח, והן בחי, והן במדבר, יש בזה הלכות, וההלכות הן מגלות את אמתת מציאותו יתברך, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק ב', סימן ב'), אשר הלכות הן שעשוע עולם הבא, כי דיקא על-ידי הלכות שלומדים ומקיימים אותן, יודעים איך שבכל פרט ופרט מעסקי העולם הזה גנוז שם אור האין סוף ברוך הוא, על-כּן אשרי ואשרי מי שזוכה ללמד בכל יום שלחן ערוף פוסקים, שזה כלל תורה שבּעל-פה, שעל-ידי-זה יברר ויזכר את העולם הזה, שזה בחינת יהודה, ויבוא אחר-כּף אל יוסף, שזה תקרובתא מלכא במלכא, הינו שמתחברים יחד שני העולמות: חכמה עלאה וחכמה תתאה, עולם הבא אל העולם הזה, וזה ניגש אליו יהודה, יהודה נגש אל יוסף, כי צריכין אתערוּתא דלתתא, שיהודה זה כלל נשמות ישראל, הנקראים יהודים על שם יהודה, ויוסף שהוא הצדיק, הממשיך אורות ושפע העליון, ויאמר בי אדני, הינו כשהוא מתודה עצמו, הוא אומר: "רבנו של עולם, אתה נמצא בתוכי, אפלו שחטאתי ועשיתי כל מיני רע שבּעולם, על-כל-פנים אתה עמי, ובזה שאדם זוכה לאמונה ברוּרה ומזככת, אזי יש לו התחזקות, שיכול לומר "בי אדני", הינו "רבנו של עולם, אתה נמצא בתוכי", ולכן "ידבר נא עבדך דבר באזני אדני", שזה כל ענין ההתבודדות, שהאדם מבקש ומתפלל אליו יתברך, שיפגס דבורו בעולמות העליונים, והוא מבקש: "ואל יחר אפך בעבדך", שלא יהיה אצלו חרון אף, כי על-ידי תקף האמונה זוכה לאריכות אפים, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מורה"ן, חלק א', סימן קנה), "כי כמוך כפרעה", שהיא התגלות, כמו שאומר רבנו ז"ל בסוף התורה, שפרעה הוא לשון התגלות, בחינת פי פרוּע הוא, הינו בזה שמחברים יחד עולם הבא בעולם הזה, עולם הזה בעולם הבא, תקרובתא מלכא במלכא, על-ידי-זה נעשה היחוד העליון, ואל כל

זו יכולין לזכות דיקא פּשאָדס זוכה לבטל את עצמו ולבוא אל הצדיק, אף אי־אפשר לבוא אל הצדיק, מחמת רב הקשיות והספקות שעוברין עליו ומסבבים אותו, על־ידי אכילת מאכלות אסורים, ועל־כּן על־ידי שאָדס זוכה להתבודד עצמו עמו יתברך, וללמד שלחן ערוך, על־ידי־זה זוכה שמתחבר עולם הזה אל עולם הבא, וזה היה יסוד גדול אצל רבנו ז"ל, ללמד בכל יום שלחן ערוך, ולהתבודד עצמו עמו יתברך (ועוד היתה אריכות גדולה כּדרכנו, ונדפס ב"תוף הנחל").

בבקר ב"ספורי־מעשיות" דברנו הרבה על־פי המעשה מבערגיר ועני, מעשה י', שהגזלן לקח את הבת קיסר וברח עמה, שזה היצור הרע, שלוקח את נשמות ישראל ובורח עמהן. והגזלן היה בקי בדרךים כּדרכו, כי הם יודעין היטב את הדרךים איך להטעות בני־אדם, כי בזה העולם צריכין רחמים רבים, כי הגזלן שהוא הסמ"ך־מ"ם והיצור הרע, הוא יודע איך להטעות בני־אדם, ויש לו כל מיני נכלי ערממיות איך להטעות בני־אדם, וצריכין רחמים רבים איך להנצל ממונו. והגזלן אינו מתירא משום אדם, כי רואים בחוש איך שהסמ"ך־מ"ם תופס את נשמת האדם, ומטעהו בכל מיני נכלי ערממיות. ורואים מה שקורה בזה העולם בדור הזה, שכל מיני צבועים מתחפשים ומתלבשים עצמם לצדיק, ולבסוף אין להם שום דבר, ומאומה לא ישאו בעמלם, כי הכל רק הצגה, כי אין בהם תכן. כי באמת אצל הצדיק האמת יכולים לקבל הרבה מאד — אם זוכין לבטל את עצמו נגדו, ורואין בחוש, מי שזוכה להיות מקרב אל הצדיק האמת, ומצית אותו, אזי לא לוקח הרבה זמן, והוא זוכה אחר־כּף ללמד הרבה תורה, ומגיע למקומות כּאלו בלמוד התורה, שאף פעם לא חלם, כי הצדיק על־ידי דבוריו שמדבר, אף־על־פי שהם דברים פשוטים מאד, ושיחות וספורים, עם כל זאת מכניס אורות צחצחות כּאלה, עד שבמשך הזמן מעורר ומחזק ומלהב את נשמות ישראל, שגם הם יתקרבו אל הקדוש־ברוך־הוא, לא־כן הגזלן, הוא אינו מתפחד כּלל, אף אחר־כּף הגיעו לאיזה מקום במדבר, ששם כבר לא התפחד, על־כּן הניח אותה, כי

זֶה הַלֶּךְ לְכָאן וְזֶה הַלֶּךְ לְכָאן, וְנִתְרַחֵק מִן הַגְּזֵלָן, וְאִז רָאָה הַגְּזֵלָן שֶׁהִיא אֵינָה שָׁם. כִּי הַמְדַבֵּר הוּא בְּחִינַת דְּבוּר, כַּמּוּבָא בַּמְדָּרָשׁ עַל פְּסוּק: "וַיִּמְדַּבְּרוּ נְאוּהָ", כִּי עָקַר הַעֲצָה לְהַנְצִיל מִן הַגְּזֵלָן הַזֶּה, שֶׁהוּא הַיֵּצֵר הָרַע, הוּא רַק עַל-יְדֵי דְבוּר, וּכְשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַרֵּךְ, וְצוּעֵק וּמְבַקֵּשׁ וּמִתְחַנֵּן עַל נַפְשׁוֹ, דִּיקָא עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכֶה סוּף כָּל סוּף לְהַנְצִיל מִן הַגְּזֵלָן. וְעַל-פֶּן הַלֶּכָּה הַבַּת קִיסָר וְלֹא הִתְפַחְדָּה מִמֶּנּוּ כָּלֵל, וְהוּא צָעֵק וְחַפֵּשׁ אַחֲרֶיהָ, וּכְבָר לֹא הָיָה יָכוֹל לְמַצֵּא אוֹתָהּ, וְהִיא לֹא פִחְדָּה, כִּי אָמְרָה: מַה יְהִיָּה אִם יִמְצְאוּנִי, הֲלֹא כָּבָר לֹא יִהְיֶה אוֹתִי, כִּי בְּזֵה שֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַרֵּךְ, זֶה נוֹתֵן בּוֹ חֲזֵק לֵב, שֶׁכְּבָר אֵינוֹ מִפְּחַד מִהַגְּזֵלָן וְהַרוֹצֵחַ, שֶׁהוּא הַיֵּצֵר הָרַע וְהַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְרוֹאֶה שֶׁהַכֹּל דְּמִיּוֹן; כִּי בְּאֵמֶת מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבַרֵּךְ, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָסֶת בּוֹ הַרְחֵבַת הַדַּעַת, וְנִתְרַחֵב גַּם לְבוֹ, וְאֵינוֹ מִתְפַחֵד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׂבַעוּלָם, כִּי עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת יְכוּלִים לְהַכִּיר תַּכְף-וּמִיד מִי הוּא הַצְּבוּעַ, וּמִי בְּאֵמֶת הַצַּדִּיק, כִּי הַצְּבוּעַ לֹא יָבִיא אוֹתָךְ לְשׁוּם דָּבָר, כִּי לְכַבּוּדוֹ הוּא דוֹרֵשׁ, אֲבָל הַצַּדִּיק יִמְסֹר אֶת נַפְשׁוֹ, כִּי הוּא יְכוּל לְלַמֵּד בְּזֵה הַזְּמַן, וּמוֹסֵר אֶת הַכֹּל הַעֲקָר כְּדִי לְקַרֵּב אוֹתָךְ אֵלָיו יִתְבַרֵּךְ. וְעַל-פֶּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהִיּוֹת מְקַרֵּב אֶל הַצַּדִּיק, שֶׁהוּא יוֹלִיף אוֹתָךְ בְּדֶרֶךְ הָאֵמֶת, שְׁגַם אֵתָּה תִּתְחַיֵּל לְלַמֵּד תּוֹרָה, וְלְהִיּוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה (וְעוֹד הָיוּ הַרְבֵּה דְבוּרִים, וַיִּדְפַּס בְּתוֹךְ הַנְּחַל).

בְּסַעֲדָה שְׁלִישִׁית דְּבַרְנוּ הַרְבֵּה עַל-פִּי הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֻלְק א', סִימֵן לַד, שֶׁפָּתַב שָׁם רַבְּנוּ ז"ל עַל פְּסוּק (תְּהִלִּים סט, כא): "חֲרָפָה שְׂבָרָה לְבִי", הֵינּוּ הַחֲרָפוֹת וּבִזְיוֹנוֹת שׁוֹבְרִים לְבוֹ שֶׁל הָאָדָם, וְהַתְּקוּן הוּא עַל-יְדֵי שֶׁמְקַשֵּׁר אֶת לְבוֹ לְהַנְקֵדָה הַשְּׂיִכָּת לְלְבוֹ בְּעַת הַזֹּאת, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְבַטְּלֶת הַחֲרָפָה הַשׁוֹרָה עַל לְבוֹ, הֵינּוּ כִּי כָּל מַה שְׂעוּבֵר עַל הָאָדָם שֶׁהוּא נִגְדַר רְצוֹנוֹ, הוּא בְּחִינַת חֲרָפוֹת וּבִזְיוֹנוֹת שְׂשׁוֹבְרִים אֶת לְבוֹ, כִּי אָדָם רָצָה שְׂיִהְיֶה כֵּךְ, וְנִעֲשֶׂה בְּדִיוֹק הַהַפְּךְ, וְזֶה אֲשֶׁר שׁוֹבֵר אוֹתוֹ לְגַמְרִי, כִּי כָּל מַה שֶׁהוּא נִגְדַר רְצוֹנוֹ שֶׁל הָאָדָם, הוּא נִקְרָא חֲרָפָה, שְׂמִתְבַּיֵּשׁ מְאֹד לְמַה לֹּא הוֹלֵךְ לוֹ כְּמוֹ שֶׁהוּא רוֹצֵה,

וְאִי־אֶפְשֶׁר לְשַׁבֵּר אֶת אֱלוֹ הַחֲרָפוֹת וְהַבְּזִיוֹנוֹת שְׁעוֹבְרִים עָלָיו, שֶׁהֵם נֶגֶד רְצוֹנוֹ, אֲלֵא עַל־יְדֵי שְׁמֻקְשֶׁר אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַנִּקְדָּה הַשְּׂיִכֶת לְלִבּוֹ בַּעַת הַזֹּאת, הֵינּוּ כִּי כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ בּוֹ נִקְדָּה שְׂאִין בַּחֲבֵרוֹ, וְהַנִּקְדָּה הַזֹּאת הִיא בְּחִינַת צְדִיק אֶצְלוֹ. וְעַל־כֵּן אָסוּר לִפְלֵ בְדַעְתּוֹ כָּלֵל, אֲלֵא כָּל אֶחָד צָרִיף לְדַעַת שְׂיֵשׁ בּוֹ נִקְדָּה מֵה שְׂאִין בַּחֲבֵרוֹ, וַחֲבֵרוֹ אִף פַּעַם לֹא יִגִּיעַ אֶל נִקְדַּת חֲבֵרוֹ, וְעַל־כֵּן מָה וְלָמָּה לְקַנָּא בְּזוּלָתוֹ, מֵאַחַר שְׂיֵשׁ בּוֹ נִקְדָּה כְּזוֹ שְׂאִין בַּחֲבֵרוֹ. וְכִמּוֹ שְׂאֻמְרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (תַּעֲנִית כֹּא): בְּמַעֲשֵׂה דְאֲבִי וְאֲבָא אוּמָנָא, שְׁהַשִּׁיבּוּ לוֹ: לֹא מְצִית לְמַעֲבַד כְּעוֹבְדָא דְאֲבָא אוּמָנָא, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ בּוֹ נִקְדָּה מֵה שְׂאִין בַּחֲבֵרוֹ, וְעַל־כֵּן מָה שְׂרִף לְקַנָּא בְּכָלֵל בַּחֲבֵרוֹ; וְכֵן יֵשׁ אֶצְל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל נִקְדָּה הַשְּׂיִכֶת לְעַת הַזֹּאת, הֵינּוּ בְּשַׁעַה שְׂאָדָם יוֹשֵׁב בְּבֵיתוֹ, אִזְ צָרִיף לְהַתְּנֵהֵג בְּאִפְן כְּזֶה שֶׁהוּא בְּתוֹף בֵּיתוֹ, וּכְשֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ, יֵשׁ לוֹ נִקְדָּה שֶׁהוּא צָרִיף לְהַתְּנֵהֵג כְּמוֹ שֶׁהוּא בְּדֶרֶךְ, כְּמוֹ־כֵן כְּשֶׁהוּא בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת בַּעַת הַתְּפִלָּה, הוּא צָרִיף לְהַתְּנֵהֵג כְּמוֹ שֶׁהוּא בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, וּכְשֶׁלּוֹמֵד בְּבֵית־הַמְּדַרְשׁ צָרִיף לְהַתְּנֵהֵג כְּפִי שְׁלוֹמֵד אִזְ בְּבֵית־הַמְּדַרְשׁ, הֵינּוּ שְׂאָסוּר לְהַתְּבַלְּבֵל מֵעֲנִין לְעֲנִין, כְּגוֹן: כְּשֶׂאָדָם יוֹשֵׁב בְּתוֹף בֵּיתוֹ, יִבְלְבֵל אֶת עֲצָמוֹ מֵה וְאִיף יִהְיֶה עַל הַרְחוּב כְּשֶׂיִלֵּךְ בְּדֶרֶךְ, אוֹ לְהַפּוֹף כְּשֶׁהוּא בְּדֶרֶךְ, יִבְלְבֵל אֶת עֲצָמוֹ אִיף יִתְּנֵהֵג כְּשֶׂיִהְיֶה בְּבֵיתוֹ, אוֹ כְּשֶׁלּוֹמֵד בְּבֵית־הַמְּדַרְשׁ, יִבְלְבֵל אֶת עֲצָמוֹ אִיף יִתְּפַלֵּל בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, אוֹ לְהַפּוֹף כְּשֶׂמְתַפְּלֵל בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת, יִתְּבַלְּבֵל אִיף יִלְמַד בְּבֵית־הַמְּדַרְשׁ, שְׂזֶה כָּלֵל הַבְּלוּלִים שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם אִיף וּמָה וְאִימַת, וְעַל־יְדֵי־זֶה נִגְרָמִים לוֹ חֲרָפוֹת וּבְזִיוֹנוֹת, שְׂאִינוֹ יוֹדַע אִיף לְהַתְּנֵהֵג בְּדֶרֶכוֹ. וּכְשֶׂאָדָם זוֹכֶה לְקַשֵּׁר אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַנִּקְדָּה הַשְּׂיִכֶת אֶל לִבּוֹ בַּעַת הַזֹּאת, אִזְ נֶצֶל מִכָּל אֱלוֹ הַחֲרָפוֹת וְהַבְּזִיוֹנוֹת, הֵינּוּ בְּשַׁעַה שֶׁהוֹלֵךְ עַל הַדֶּרֶךְ, הוּא צָרִיף לְדַעַת, שְׂאִין לוֹ עֲכָשׁוֹ שׁוּם דְּבָר רַק אֶת הַדֶּרֶךְ, הֵינּוּ לְשִׁמּוֹר אֶת עֲצָמוֹ מֵאֵד מַחֲטָאִים וְעוֹנוֹתָיו, שְׂלֵא יִכְשַׁל בְּדֶרֶךְ בְּרָאיוֹת אָסוּרוֹת וּבְמֵאֲכָלוֹת אָסוּרִים וּבְדַבּוּרִים רָעִים, וְכִמּוֹ־כֵן כְּשֶׂיִשׁוּב בְּבֵיתוֹ, אִזְ אִין לוֹ שׁוּם בְּלוּלוֹת מִהַרְחוּב, רַק צָרִיף לְדַעַת אִיף יִתְּנֵהֵג בְּתוֹף בֵּיתוֹ — לְהִיּוֹת סִבְלָן גְּדוֹל עִם אִשְׁתּוֹ וְעִם יְלָדָיו, וְיִתְּנֵהֵג אֶת עֲצָמוֹ בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, וְיִקְיִם אֶת

מְצוּוֹתָיו יִתְבַּרֵךְ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, ויִחַנֵּף אֶת יְלָדָיו עַל-פִּי דְרָכֵי הַתּוֹרָה וְהִירָאָה, וְיִשְׁתַּדֵּל שֶׁבְּבֵיתוֹ תִּהְיֶה שְׂרוּיָה אֲוִירָה שֶׁל שִׂמְחָה וְחֵדוּה, שְׂאֵז מִשְׂרָה אֶת שְׂכִינְתּוֹ בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ, כִּי בְּבֵית שֵׁשׁ שָׁם שִׂמְחָה, הַשְּׂכִינָה שְׂרוּיָה שָׁם. וְכֵן כִּשְׁהוּא בְּבֵית-הַכְּנֶסֶת יִשְׂכַח מֵהַכֵּל, רַק יִכְנַס אֶת עֲצָמוֹ בְּתוֹךְ הַתַּפְּלָה לְהַתְּפַלֵּל בְּכּוֹנֵה גְדוּלָה פְּרוּשׁ הַמְּלוֹת, וְאֵז לֹא יִבְלָבֵל אֶת עֲצָמוֹ מִשּׁוּם דְּבַר מֵה שְׂקוּרָה בְּדֶרֶךְ וּמֵה שְׂקוּרָה בְּבֵיתוֹ, וְאִפְלוּ עִם לְמוּדוֹ בְּבֵית-הַמְּדַרְשׁ לֹא יִבְלָבֵל אֶת עֲצָמוֹ — עֲכָשׁוּ אֲנִי בְּבֵית-הַמְּדַרְשׁ, אֲסוּר לִי לְהַתְּבַלְבֵּל מִשּׁוּם דְּבַר שְׁבַעְעוּלָם, רַק לְעֵסֵק בְּתַפְּלָה בְּכּוֹנֵה גְדוּלָה, וּכְמוֹ-כֵן בְּבֵית-הַמְּדַרְשׁ בְּכוֹלֵל שְׁלוֹמֵד תּוֹרָה, אֵז לֹא יִבְלָבֵל אֶת עֲצָמוֹ מִשּׁוּם דְּבַר שְׁבַעְעוּלָם, רַק יִחַשֵׁב מֵהַלְמוּד שְׁלוֹמֵד, וְאֵז לֹא יִבְלָבֵל אֶת עֲצָמוֹ לֹא מִתַּפְּלָה וְלֹא מִשּׁוּם דְּבַר שְׁבַעְעוּלָם, אִין לוֹ רַק הַלְמוּד שְׁלוֹמֵד, וְכֵל זֶה נִקְרָאת הַנְּקֻדָּה הַשְּׂיִכָּת אֶל לְבוֹ בַּעַת הַזֹּאת, שְׂאֲסוּר לְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִשּׁוּם דְּבַר שְׁבַעְעוּלָם, רַק לְחִיּוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת, וּכְשֶׁאָדָם חִי עִם הַמְּצִיאוֹת, אֵז הוּא שׁוֹבֵר אֶת כָּל הַחֲרָפוֹת הָעוֹלוֹת עַל לְבוֹ, וּמִשְׁלִים עִם הַמְּצִיאוֹת, וְשׁוּם דְּבַר שְׁבַעְעוּלָם אִינוֹ יְכוּל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ כָּלֵל. וְזוֹ הִיְתָה עֲבוּדְתוֹ שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק, שֶׁתָּמִיד קָשַׁר אֶת עֲצָמוֹ אֶל הַנְּקֻדָּה הַשְּׂיִכָּת אֶל לְבוֹ בַּעַת הַזֹּאת, וְעַל-כֵּן כִּשְׁנוֹלֵד יוֹסֵף הַצַּדִּיק, אֲמָרָה רַחֵל: "אֲסַף אֱלֹקִים אֶת חֲרַפְתִּי" (בְּרֵאשִׁית ל, כג); כִּי תָמִיד קָשַׁר עֲצָמוֹ אֶל הַנְּקֻדָּה הַשְּׂיִכָּה אֶל לְבוֹ בַּעַת הַזֹּאת. וְזֶה שֶׁפְּתוּב אֲצֵל יוֹסֵף (שֵׁם מֵה, יב): "כִּי פִי הַמְּדַבֵּר אֲלֵיכֶם", וּפִרְשׁ רַש"י: 'כְּפִי כֵן לְבִי', הִינּוּ שֶׁקָּשַׁר אֶת הַלֵּב אֶל הַדְּבוּר, שֶׁלֹּא הָיָה אֲצֵלוֹ אֶחָד בְּפִה וְאֶחָד בְּלֵב, וְלִכֵּן סָבַב עִם אֲחִיו הַשְּׁבֻטִים הַקְּדוּשִׁים סְבוּבִים כְּאֵלוֹ, וְצִעַר אוֹתָם כְּדִי שִׁישְׁבֵר לְבָם, וְאָמְרוּ: "אֲכַל אֲשָׁמִים אֲנַחְנוּ", כִּי בָזָה שְׂאָדָם מוֹדָה עַל הָאֱמֶת שֶׁהוּא אֲשֵׁם, נִשְׁבָּרִים הַחֲרָפוֹת וְהַבְּזִיוּנוֹת שֶׁמְסַבְּבִים סְבִיבוֹ, וּמוֹדָה עַל הָאֱמֶת, לֹא-כֵן כִּשְׂאָדָם מְדַבֵּר אֶחָד בְּפִה וְאֶחָד בְּלֵב, זֶה סִימָן שֶׁעֲדִין רַחוּק מֵהַנְּקֻדָּה הַשְּׂיִכָּה אֶל לְבוֹ בַּעַת הַזֹּאת, וּכְשֶׁאָדָם זוֹכֵה לְחִיּוֹת עִם הַמְּצִיאוֹת, וְיוֹדֵעַ וְעַד אֲשֶׁר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הוּא מְחִיָּה וּמְהַנֵּה וּמְקַיֵּם אוֹתוֹ, וְכֵל מֵה שֶׁנֶּאֱרָע עִמּוֹ הוּא מְמַנֵּה יִתְבַּרֵךְ, אֵז אֵף פַּעַם אִינוֹ נִשְׁבֵּר כָּלֵל, שְׂזָה מֵה שֶׁאָמַר יוֹסֵף לְאֲחָיו הַקְּדוּשִׁים: "וְעַתָּה לֹא אֲתֵם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הִנֵּה כִּי הָאֱלֹקִים" וְגו', הִינּוּ

שְׁכַל הַסְבוּבִים שֶׁהִסְתַּבְּבוּ בְּמַכִּירַת יוֹסֵף, וְצִעְרוּ הַקָּשָׁה שֶׁסָּבַל בְּבֵית הָאֲסוּרִים, הַכֹּל הוּא מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ. וְלִכְּל זֶה זָכָה דִּיקָא עַל-יַדֵי שֶׁקָּשַׁר אֶת עֲצָמוֹ עִם הַנְּקֻדָּה הַשְּׂיָכָה אֶל לְבוֹ בַּעַת הַזֹּאת, שֶׁעַל-יַדֵי-זֶה אָף אֶחָד בְּעוֹלָם לֹא יָכוֹל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ, וְהַנְּקֻדָּה הַזֹּאת נִחְלָקַת לְשֵׁלֶשׁ בְּחִינוֹת: קִדְּם צְרִיכִים לְקַבֵּל הַרְבֵּה מֵהַצְדִּיק הָאָמֵת, שֶׁהִיא כְּלָלִיּוֹת הַנְּקֻדּוֹת אֲשֶׁר הוּא מְגַלֶּה אֶת הַעֲצוֹת הַנּוֹרָאוֹת וְהַנְּפִלְאוֹת הָאֵלוֹ לְכָל בְּרֵי-יִשְׂרָאֵל, וְאַחֲרֵי-כֵן צְרִיכִים לְחַזֵּר עִם חֲבֵרוֹ אֶת הַנְּקֻדָּה שֶׁשָּׁמְעוּ, כִּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִקַּבְּלֵי מֵהַצְדִּיק בְּאִפְּן וּבַצּוּרָה אַחֶרֶת, כִּי כָּל אֶחָד יֵשׁ לוֹ נְקֻדָּה מֵהַ שְׂאִין בְּחֲבֵרוֹ, וְכַדִּי לְקַבֵּל אֶת כָּל הַנְּקֻדּוֹת, וְלְחַזֵּר בְּיַחַד מֵהַ שְׂזָכוֹ לְשָׁמַע אֲצֵל הַצְדִּיק, וְאַחֲרֵי-כֵן נִקְדַּח עֲצָמוֹ, שֶׁיִּדְבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּפְרֹשׂ אֶת כָּל שִׂיחוֹתָיו אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּבְקֹשׁ וַיִּתְחַנֵּן שְׂיִזְכָּה לְקַיֵּם כָּל מֵה שֶׁלָּמַד וְשָׁמַע אֲצֵל הַצְדִּיק וְאֲצֵל הַחֲבָרִים, שֶׁהִשְׁלֵשׁ בְּחִינוֹת הָאֵלוֹ: נְקֻדַּת הָרַב, וְנְקֻדַּת הַחֲבֵר, וְנְקֻדַּת עֲצָמוֹ, כְּלוּלוֹת זֶה בְּזֶה, וְעַל-יַדֵי-זֶה דִּיקָא שׁוֹבְרִים אֶת הַחֲרָפוֹת וְהַבְּזִיוֹנוֹת שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו. וְזֶה מֵה שֶׁאָמַר הַתַּנָּא הַקְדוֹשׁ (אָבוֹת ב, ג): הִסְתַּכַּל בְּשֵׁלֶשֶׁה דְּבָרִים וְאִי אַתָּה בָּא לְיַדֵי עֲבָרָה; דַּע מֵה לְמַעַלָּה מִמֶּךָ, עֵין רוּאָה וְאֵיזֵן שׁוֹמַעַת וְכָל מַעֲשֵׂיךָ בְּסִפְרֵי נִכְתָּבִים; "עֵין רוּאָה" זֶה כְּנֻגַד נְקֻדַּת הָרַב, שֶׁהוּא הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּמוֹ שֶׁפָּרַשׁ רַש"י (בְּרֵאשִׁית ג, יד): דְּבָרֵי הָרַב וְדְבָרֵי הַתַּלְמִיד — דְּבָרֵי מִי שׁוֹמְעִים; הֵינּוּ הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּחִינַת הָרַב, שֶׁהַכֹּל צְרִיכִים לְקַבֵּל מִמֶּנּוּ, שְׂזָה סוּד מִשָּׁה קַבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי, לִידַע תְּמִיד אֲשֶׁר אֵין שׁוּם מְצִיאֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרֵךְ כְּלָל, וְצְרִיכִים לְהִסְתַּכַּל רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, "וְאֵיזֵן שׁוֹמַעַת" כְּנֻגַד נְקֻדַּת הַחֲבֵר, שֶׁצְרִיכִים לְהִטּוֹת אֲזָנוֹ תְּמִיד אֶל חֲבֵרוֹ, וְלְקַבֵּל מִמֶּנּוּ מֵהַ שֶׁהוּא שָׁמַע מִהָרַב, "וְכָל מַעֲשֵׂיךָ בְּסִפְרֵי נִכְתָּבִים" זֶה כְּנֻגַד נְקֻדַּת עֲצָמוֹ, שֶׁהוּא צְרִיךְ לְרַשֵּׁם עַל פְּנֵי הַכֶּתֶב כָּל מֵה שֶׁזָּכָה לְשָׁמַע מִפִּי רַבּוֹ, וְכִשְׂזָכָה אֶל הַג' בְּחִינוֹת הָאֵלוֹ: נְקֻדַּת הָרַב, נְקֻדַּת הַחֲבֵר, נְקֻדַּת עֲצָמוֹ, זֶה הַנְּקֻדָּה הַשְּׂיָכָת אֶל לְבוֹ בַּעַת הַזֹּאת, וְאֵז אָף פַּעַם לֹא יִתְבַּלְבֵּל מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, וַיִּזְכָּה לְשַׁבֵּר אֶת כָּל הַחֲרָפוֹת וְהַבְּזִיוֹנוֹת, הַחֲרוּפִין וְגַדוּפִין שֶׁעוֹבְרִים עָלָיו (וְעוֹד הֵיטָה בְּזֶה אַרְיִכוֹת גְּדוּלָּה כְּדִרְכָּנוּ, וַיִּדְפֹּס בְּתוֹךְ הַנְּחַל).

אֲשֶׁר י"ט שָׁנָה בַּנַּחֲלָה קָמָה

בְּסֻעֲדַת מְלִנָּה מְלִכָּה שֶׁהָיָה הַלּוּלָא דְמוֹהֲרֵנ"ת ז"ל דְּבִרְנֵנוּ הֲרַבָּה
עַל-פִּי הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן פ', שְׁיוּסָף הוּא
הַצַּדִּיק הַמַּחְבֵּר שְׁנֵי הַפְּכִים, וְדִבְרָנוּ הֲרַבָּה, כִּי הָיָה אֵז הַהַלּוּלָא שֶׁל
מוֹהֲרֵנ"ת ז"ל, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁכָּל מֵה שֶׁדִּבְרָנוּ
יִדְפֵּס.

אֲחִי וְרַעִי! רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְכֶם, כִּי יֵשׁ לָנוּ אוֹצְרוֹת כְּאֵלוֹ
דְּבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר מְחַיִּים נַפְשׁ כָּל חַי, וְעַל-כֵּן אֲשָׁרֵי וְאֲשָׁרֵי מִי
שֶׁזוֹכֶה לְהַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְשׁוּם דְּבָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתוֹ.
הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שָׁנָה.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"א טַבַּת הַתְּשַׁנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גִּדְּל הַנְּחֻת-רוּחַ שֶׁיֵּשׁ לִי מֵהַסֵּפֶר
הַחֲדָשׁ שֶׁהִדְפַּסְתָּ עִכְשָׁו "אוֹצֵר הַקְּנֻטְרָסִים", אֲשֶׁר בְּאֲמַת הוּא חֲדוּשׁ
שֶׁבַח-חֲדוּשִׁים, כִּי כֵּן נִזְכָּה לְהַדְפִּיס אֶת כָּל הַקְּנֻטְרָסִים, וְלֹא יֵאָבֵד
אֶפְלוּ קְנֻטְרָס אֶחָד, וּבִדְעָתִי לְצַרֵּף אֶת כָּל הַקְּנֻטְרָסִים הַשְּׂיֻכִּים זֶה
לְזֶה, אֶפְלוּ רַק קֶצֶת, מִכָּל שֶׁכֵּן מֵה שֶׁשִּׁיף לְחַגִּים אוּ לְנוֹשְׂאִים
מֵיחֲדִים, כְּגוֹן: "אוֹצֵר הַתּוֹרָה", "אוֹצֵר הַתְּשׁוּבָה", "אוֹצֵר הַחַיִּים",
"אוֹצֵר הַשָּׁבֵת", "אוֹצֵר הַמוֹעֲדִים", וְכֵן כָּל מֵה שֶׁשִּׁיף לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה,
וְכֵן כָּל מֵה שֶׁשִּׁיף לְמִצִּיאַת הַזְּיוּג וְלִיּוֹם הַנְּשׁוּאִין וְשְׁלוֹם-בֵּית וְכוּ'
וְזֶה יִהְיֶה סֵפֶר נִפְלָא מְאֹד מְאֹד, שֶׁיִּדְפֵּס וַיִּחְזֹר וַיִּדְפֵּס.

וְהַעוֹלָה עַל הַכַּל — שְׁזֻכִּיתָ לְהַדְפִּיס "אֲשֶׁר בַּנַּחֲלָה", חֶלֶק ו',
אֲשֶׁר זֶה כָּל-כֵּף יָפָה, שֶׁאֵין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָךְ, וּבִכְרֵט עִם
הַמְרָאֵי מְקוֹמוֹת, שֶׁיִּצְא מִשְׁהוּ מְאֹד מְאֹד נִפְלָא, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחִזּוֹק
אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֶפְנִים שֶׁבְּעוֹלָם, כִּי סוּף כָּל סוּף בֹּא תְּבוּא עַל

שְׁכַרְךָ גַם בְּגַשְׁמִיּוֹת, שֶׁתִּזְכֶּה לְצֵאת מְכַל חוֹבוֹתֶיךָ וְצָרוֹתֶיךָ, וּמְכַל שֶׁכֶן וְכָל שֶׁכֶן בְּרוּחַנִיּוֹת, אֵין לְתָאֵר וְאֵין לְשַׁעַר אֶת גְּדֹל הַזְכוֹת הַזֶּה, כִּי מִי שֶׁזֹּכֶה לְזְכוֹת הַרְבִּים, הֵינּוּ שֶׁמִּזְכֶּה אֶת הַרְבִּים, אֲזִי אֵין חֲטָא בָּא עַל יְדוֹ, כִּי הַכֹּל נִמְחַל וְנִסְלַח לוֹ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁזֹּכֶה לְעֶסֶק בְּזְכוֹת הַרְבִּים תָּמִיד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי מִבְּקִשׁ וּמִתְפַּלֵּל תָּמִיד בְּעַדְכֶם, שֶׁתִּזְכּוּ לְרוֹת רַב נַחַת מִיַּלְדֵיכֶם, וְתִהְיֶה לְכֶם סְבָלָנוֹת עִמָּהֶם, כִּי עִם יְלָדִים צָרִיכִים סְבָלָנוֹת גְּדוֹלָה מְאֹד מְאֹד, וְתִזְכּוּ לְהַצְלִיחַ בְּכָל עֲנִינֵיכֶם.

הַמֵּאחַל לְכֶם בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר וַיְחִי, י"א טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

רְאֵה לְחִזֹּק אֶת עֲצָמֶךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֵל תִּפְל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוֹם דָּבָר, כִּי סוּף פֶּל סוּף תִּזְכֶּה לְזָרַע שֶׁל קִימָא, וְעַל-כֵּן אֵל תִּבְלָבֵל אֶת עֲצָמֶךָ מִזֶּה פֶּלֶל, רַק תִּתְמַיֵּד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה בְּכָל יוֹם שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן, וְסוּף הַכְּבוֹד לְבוֹא, הַעֲקָר לֹא לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, כִּי סוּף פֶּל סוּף אֵתָּה רַק שָׁנָה אַחַת אַחַר חֲתֻנְתְּךָ, וְעַל-כֵּן אֲסוּר לָךְ לְדַחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וּלְבַלְבֵּל אֶת עֲצָמֶךָ כְּמוֹ שֶׁקָּרָה עַד עַכְשָׁיו וְכוּ', שְׂאֵמְרַתִּי לָךְ לְכַתְּחֵלָה אֵל תִּדְחֵק אֶת הַשְּׁעָה, וְהַכֹּל יִסְתַּדֵּר.

הַעֲקָר רְאֵה לֹא לְהִסְתַּכְסֵּךְ, חֲסִי-וְשְׁלוֹם, עִם חֲמִידָה, וּבְכֻלָּל אֵתָּה לֹא צָרִיךְ לְסַפֵּר לוֹ פֶּלֶל מִעֲנִין הַתְּקַרְבוּתְךָ אֶל רַבְּנוּ ז"ל, כִּי זוֹ שְׁטוּת גְּדוֹלָה אֲצֵל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, שֶׁצָּרִיכִים לְסַפֵּר שֶׁהֵם מְקַרְבִּים אֶל רַבְּנוּ ז"ל, וּמִזֶּה גּוֹרְמִים לָהֶם עֲצָמָם אַחֲר־כֵּף עֲגָמַת נֶפֶשׁ וּמְחֻלְקַת וּמְרִירוֹת, עַד שֶׁבָּאִים לִיְדֵי צָרוֹת גְּדוֹלוֹת, וְכָל הַשְּׁלוֹם מִתְרוֹעֵעַ,

וְהַחֲכָם הַמְשַׁכֵּיל בְּאֵמֶת, הוּא מִתְחַמֵּק כְּשֶׁדוֹחֲקִים אוֹתוֹ אֶל הַקִּיר, צָרִיף לומר: אֲנִי לוֹמֵד אֶת כָּל הַסְּפָרִים סְפָרֵי תַלְמִידֵי בַעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ, וּבְתוֹכָם אֲנִי לוֹמֵד גַּם אֶת סְפָרֵי בְּרֶסֶלֶב, וּבִאֲפֶן כְּזֶה יִמְנַע מֵעֲצֹמוֹ כָּל מִינֵי מַחְלָקֹת וּמְרִיבוֹת וַיִּנְצַל מֵהַכָּל, וּכְבָר אֲמַרְתִּי לְהִרְבֶּה אַבְרָכִים מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שְׂאֵף וְרַק הִתְקַרְבוּ לְרַבֵּנוּ ז"ל כְּשֶׁעֲיַנְתִּי הֵיטֵב בְּסֵפֶר "יְמֵי שְׁמוּאֵל", שֶׁהֵם תּוֹלְדוֹת קוֹרוֹת חֲיָיו שֶׁל הַרֵב הַחֲסִיד, אִישׁ נִפְלָא, עוֹבֵד ה' גָּדוֹל מְאֹד, ר' שְׁמוּאֵל הוֹרוּיָן ז"ל, וְאִם הָיוּ לוֹ הַהִקְדָּמוֹת שְׁלֵנוּ, לֹא הָיָה בָּא אֶל כָּל הַצָּרוֹת וְהִיסוּרִים וְהַמְרִירוֹת וְהַהִרְפָּתָקָאוֹת שְׁעָבַר, כִּי כָּל הַצָּרוֹת שְׁסָבַל בְּחַיָּיו, עַד שֶׁהָיָה נִפְרָד מֵאִשְׁתּוֹ כַּמָּה וְכַמָּה שָׁנִים, וְסָבַף אֶת כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּצָרוֹת גְּדוֹלוֹת, וְכַמְעַט שְׁכָלָם הִלְכוּ לְבֵית-סֵהֶר, הַכֹּל הָיָה מִחֲמַת שְׁהִלֵּף עִמָּהֶם "רֹאשׁ בְּרֹאשׁ", וְזֶה אֲשֶׁר גָּרַם לוֹ כָּל הַצָּרוֹת, כִּי אִם הָיָה מִתְחַמֵּק, הָיָה הַכֹּל מְסֻתָּדֵר, וְכֵן הִרְבֶּה פְּרָטִים הַמוֹבָאִים שָׁם, אִם הָיוּ לוֹ אֶת הַהִקְדָּמוֹת שְׁלֵנוּ, הָיָה יָכוֹל לְהַפְטִיר מִכָּל צָרוֹתָיו. וְלִכֵּן אֵל תְּהִיָּה בְּטֵל, וְתִקְיָם אֶת כָּל מַה שֶׁהוֹרִיתִי לָךְ, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּזְכֶּה לְהִסְתַּדֵּר עִם חֲמִידָךְ, וְתִתְנַהֵג כְּמוֹ שֶׁהוֹרִיתִיךָ, רַק תִּשְׁתַּדֵּל לְהַכְנִיעַ אֶת עֲצָמָךְ אֵלָיו, וְאֵל תִּתְחַצֵּף, חֲסִי-וְשָׁלוֹם, וְאֶפְלוּ שְׂיֵאמֶר לָךְ מַה שְׂיֵאמֶר וְכוּ' וְכוּ', וְאִז תִּרְאֶה אִיךָ שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, כִּי סוּף כָּל סוּף צָרִיכִים לְדוֹן אֶת הַהוֹרִים לְכַף זְכוּת, כִּי הֵם סוֹבְלִים כָּל-כָּף הִרְבֶּה צָרוֹת וְיִסוּרִים, אֲשֶׁר יִלְדִים לֹא יוֹדְעִים וְלֹא מְבִינִים וְכוּ' וְכוּ', וְעַל-כֵּן הֵם אֶפְלוּ לֹא מְכוּנִים לְמַה שֶׁהֵם אוֹמְרִים, הֵם רַק מְחַפְּשִׁים קְרִיבָן לְהוֹצִיא אֶת עֲצֵבֵיהֶם, וְאִם רַק שׁוֹתֵקִים לָהֶם, וְאִדְרָבָה הֵם מְשַׁתְּפִים בְּצַעְרָם, אֲזִי הַכֹּל נִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְחֲמִיו וְחֲמוֹתוֹ עוֹד עוֹזְרִים לוֹ בְּגִשְׁמִיּוֹת.

אודות הספר "איש חסידך", תולדות מר' לוי יצחק ז"ל ששאלת, הכל אמת, ומה גם שכל מה שכתוב שם, יש לי להוסיף הרבה מה ששמעתי מפיו, ובפרט בענין שהיה בבית-אסורים, וכן כשהיה במחנה באד-רייכנהאלד, וכן אחר-כך כשבא לארצנו הקדושה, מה שעבר עליו, ספר לי המון דברים נפלאים מאד, אשר בכלל אינם מובאים בספר הנ"ל, אך יש שמה המון פרטים

שְׁמִסְפֵּרְת בְּתוֹ, אֲשֶׁר אוֹתָם לֹא יִדְעֵתִי. וּבִקְאֻמַּת לֹא בְּחֻנָּם פְּרִסְמֵתִי אֶת הָאָדָם הַזֶּה, תִּכְּף־וּמְדִד עִם הַ"שְׁלוֹם עֲלֵיכֶם" הָרֵאשׁוֹן שְׁנַתָּן לִי, הַקְּסֵמֵתִי מִמֶּנּוּ, וְתַהֲלֵה לְאֵל אֵינִי מִתְחַרֵּט בְּזֶה שְׁפָרְסֵמֵתִי אוֹתוֹ. וְאִף שִׁיִּצְאוּ לִי מִזֶּה אַחֲר־כֶּף הַרְבֵּה צְרוּת, עִם כָּל זֹאת בְּזֶה שְׁפָרְסֵמֵתִי אוֹתוֹ וְהִתְחַבְּרוּ אֵלָיו כָּל בְּנֵי הַנְּעוּרִים, בְּזֶה הֵיְתָה טוֹבָה גְּדוּלָּה לְחִסְדוֹת בְּרִסְלָב, כִּי לִפְנֵי זֶה הָיָה מִמֶּשׁ הַפֶּקֶד, אִישׁ כָּל הַיִּשָּׁר בְּעֵינָיו יַעֲשֶׂה, וַיֵּשׁ הַרְבֵּה לְסִפֵּר וּלְדַבֵּר מִזֶּה, וְאִין כָּאֵן הַמְּקוֹם לְהֶאָרִיף, וַיִּדְפֵּס בְּמִקוֹם אַחֵר, אִף אֶת בְּנֵי הַנְּעוּרִים הוּא לֹא הֵבִין כָּלֵל, כִּי לֹא יָדַע בְּכָלֵל מַה שְׁעוֹבֵר עַל בְּנֵי הַנְּעוּרִים בְּדוֹר הַזֶּה, וְגַם עַל זֶה יֵשׁ לִי סְפוּרִים רַבִּים, וְעוֹד יִדְפֵּס.

רָאָה לְחֻזֵק אֶת עֲצָמָךְ בְּיוֹתֵר עִם הַהֲגָהוֹת שֶׁל "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וְהֶעֱקֵר תִּשְׁתַּדֵּל לְהַכְנִיס מִרְאֵי מְקוֹמוֹת, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה יִשְׁנֶה אֶת צוּרַת הַסִּפֵּר לְגַמְרִי, וְתַעֲזוֹר הַרְבֵּה לְ... לְהַגִּיחַ, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּוִדְאֵי לֹא יַעֲזֹב אוֹתְךָ, וּבְזֻכוֹת הַמִּפְתָּחוֹת שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה עַל סִפְרֵי "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", יִתֵּן לְךָ הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מִפְתָּח שֶׁל בָּנִים, וּמִפְתָּח שֶׁל פְּרִנְסָה.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שְׁנוֹ.

בְּעֻזַּת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסִדְר וַיְחִי, י"ב טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גִּירוּ יֵאִיר.

לְדַעֲתִי, שִׁיְגַמֵּר אֶת הַבְּנִיָּן בְּצוּרָה שֶׁל דִּירוֹת רְגִילוֹת, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה לֹא כֶּסֶף שְׁלֵנוּ, אֶלֶּא שֶׁל ... וְאִם יִרְצֶה פְּעַם לְמַכּוֹר דִּירָה, אֲזַי מַחְצוֹת שֶׁל גָּבֶס פְּחוֹת שְׁוֵה מְקִיר שֶׁל בְּלוֹקִים, וְעַל־כֵּן שִׁיְגַמֵּר דִּירָה רְגִילָה, וְאֵנְחָנוּ בֵּין כֶּף נִשְׁכָּר מִמֶּנּוּ, וּכְשִׁי־רַחֵיב יִהְיֶה לָנוּ הַמְּבִנָּה שְׁלֵנוּ, אֲבָל סֵתֵם לְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם כֶּסֶף שְׂאִינוּ שִׁיְדָ לָנוּ — אֲסוּר

קמט

בַּנְחַל

י"ט שנו

אָשׁר

בְּהַחֲלוֹט, אִף שֶׁהִיא הִכִּי טוֹב שֶׁנִּבְנְהָ לְכַתְחֵלָה לְבֵית־סֵפֶר, אֲבָל עֲכָשׁוּ
אֵין בִּיכֻלְתָּנוּ, וְזֶה לֹא שְׁלָנוּ, וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְבָנוֹת דִּירוֹת רְגִילוֹת,
כִּי הוּא כֶּסֶף שֶׁל זוֹלָתָנוּ, וְאָסוּר לְמַעַל בּוֹ, אֲקוּהָ שֶׁתְּבִין.

רְאֵה לְדוּחַ אִם הַפּוֹעֲלִים שֶׁל קִיר אֲבָן הִגִּיעוּ, וְאִם ... עוֹבֵד וְכוּ'.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שנו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ב טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר ... גֵּרוֹ זָאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ. בְּוַדַּאי אַתָּה צוֹדֵק בְּעֵינַי בֵּית־הַסֵּפֶר
"בֵּית פִּיגָא", וְאֲנִי תָמִיד מְבַקֵּשׁ אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ עַל זֶה, וְלִבִּי נוֹקֵף
מְאֹד מְאֹד, שֶׁלֹּא יִגּוּרוּ שָׁם בְּכוֹכִים וּבַחֲזָרִים כָּלֵל, וְעַל־כֵּן כָּבֵר כַּמָּה
פְּעָמִים נְסִיתִי לְשַׁכְנֵעַ אֶת ... שְׂיֵצֵא מִשָּׁם, וְעַל־כָּל־פָּנִים אֵיךְ שֶׁהוּא
כָּל הַמְבָנָה זֶה רַק זְמַנִּי, הֵינּוּ רַק הַשָּׁנָה, כִּי בְּעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ, בְּשָׁנַת
הַלְמוּדִים תִּשְׁנֵנָה, אֲנִי מְקוּהָ לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁתִּלְמַדְנָה כָּבֵר
הַבָּנוֹת בְּבִנְיָן שְׁלִי, אֲבָל הַשָּׁנָה אֵין לִי בְּרָרָה, בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ,
שְׂיֵשׁ לָנוּ בֵּית־סֵפֶר מְשֻׁלָּנוּ, וְאֵין הַבָּנוֹת צְרִיכוֹת לְנִסְעַ רְחוֹק, וְהֵן
תַּחַת הַשְּׁגָחָתָנוּ, וְכֵן עִם הַבָּנִים, אֲנִי מְזַדְרֵז עֲכָשׁוּ לְגַמֵּר עוֹד כְּתָה,
כִּי כָּךְ אוֹכֵל לְפִתָּח עוֹד כְּתָה, וְאֲנִי רוֹצֵה מְאֹד לְפִתָּח תְּלִמוּד־תּוֹרָה
לְכָל הַגִּילָאִים בְּשָׁנָה הַבָּאָה, כְּדֵי שֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ לְנִסְעַ רְחוֹק, וַיְהִיו
תַּחַת הַשְּׁגָחָתָנוּ.

אֲנִי מְקוּהָ לְכַתֵּב לָךְ עוֹד בְּאַרְיִכוֹת, כִּי הִגִּיעַ זְמַן שְׁחִרִית,
וְהַהֲכָרַח לְקִצֵּר.

הַמֵּאֲחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ב טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָאד מָאד רְצִיתִי שֶׁתִּגְמַר לִי אֶת "דְּרָשׁוֹת מוֹהֲרָא"ש", חֶלֶק ג'.
אֲנִי שׁוֹלַח עִם הָאֵחָ שְׁלֶךְ ... עוֹד כַּמָּה קִסְטוֹת עַד גְּמַר הַסֵּפֶר, וְכִפִּי
הַנִּרְאָה יֵשׁ בְּדַעְתִּי לְהִיּוֹת בְּשִׁבְת־שִׁירָה בִּיבְנָאֵל, וְעַל-כֵּן אִם אַתָּה
יָכוֹל לְהַזְדַּרְזוֹ בָּזֶה — מַה טוֹב וַיְמָה נְעִים, וְתַכְנִיס מְרָאָה מְקוֹמוֹת
וְכוּ', וְכִשְׁאָבוֹא — אֲשַׁלֵּם לְךָ, וַיְמָה שְׁנִשְׁאָר, אַתָּה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת
אוֹתִיּוֹת לְסֵפֶר הַשִּׁיחוֹת, כִּי יֵשׁ שָׁם סְפוּרִים וְשִׁיחוֹת מָאד מְעַנִּינּוֹת.

וְכֵן מַה בְּקִשְׁר לַעֲתוֹן? חֶבֶל שִׁיפְסֵק, רְאֵה לְזַרְזוֹ עֲצָמֶךָ לְהוֹצִיא
עוֹד עֲתוֹן "אוֹר יְבְנָאֵל", אֲנִי מְכִיִן לְךָ עוֹד כַּמָּה מְכַתְּבִים, רַק תְּכַתֵּב
לִי אֵילוֹ תְּאָרִיכִים.

הַעֲקֵר לְחִזֵּק עֲצָמֶךָ, וְאֲנִי מְקַנֶּה שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְכֵן
הַמַּצֵּב הַפְּסָפִי יִשְׁתַּפֵּר, וּבְעֶזְרַתוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשַׁלֵּם לְךָ עַל הַכֹּל.

רַק רְאֵה לְהַזְדַּרְזוֹ עִם סֵפֶר "דְּרָשׁוֹת-מוֹהֲרָא"ש", חֶלֶק ג'.
אֲנִי מְקַנֶּה לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ב טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלֹתִי אֶת מְכַתְּבֶיךָ.

אוֹדוֹת תְּכַנֶּנִּית לַמּוֹדִים לְבִנּוֹת "בֵּית פִּיגָא", טוֹב מָאד לְלַמֵּד

עֲמָהֶן אֶת הַהֲלָכוֹת הַשְּׂכִיחוֹת בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וְכֵן קָדָם כָּל חַג, הַהֲלָכוֹת הַשְּׂכִיחוֹת אֶל הַחֵג, לְרַבּוֹ אֶת הַחֹמֶר בְּצוּרָה מְקַצֶּרֶת, שְׂיַעֲנִין אוֹתָן, וְכֵן שְׂתוּכְלִנָּה לַעֲשׂוֹת לַעֲצֻמָּן רְשִׁימוֹת מִזֶּה.

וְכֵן טוֹב לְלַמֵּד מִפְּרֻשֵׁת הַשְּׁבוּעַ, וּלְתַבְּלָן עִם סְפוּרֵי צְדִיקִים הַמוֹשְׁכִים אֶת הַלֵּב, וַיְמַה גַּם לְפָרְשָׁן עַל-פִּי 'לְקוּט מִעַם לוֹעֵז', שֶׁהוּא חֲבוּר נִפְלָא, וְנִדְמָה לִי, שְׂעַכְשׂוּ תַרְגָּמוֹ אֶת הַסֵּפֶר "צְאִינָה וַיְרְאִינָה" לְלִשׁוֹן-הַקֹּדֶשׁ, וְהוּא חֲבוּר נִפְלָא מְאֹד לְלַמֵּד עִם בְּנוֹת.

וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל — לְלַמֵּד "סֵפֶר-הַמִּדּוֹת", הֵינּוּ לְקַחַת מִדָּה אַחַת, וְלַעֲשׂוֹת מִזֶּה נוֹשֵׂא מִיְחָד, וּלְתַבְּל עִם "שִׂיחוֹת-מוֹהֲרָא"ש", כְּגוֹן: מִדָּה שֶׁל "הַכְּנֻסֵת אוֹרְחִים", או "שֶׁבֶת", או "סְבָלְנוֹת", או "כַּעֲס" וְכְדוּמָה, בְּכָל פַּעַם מִדָּה אַחֶרֶת, וְזוֹ תַהֲיֶה הַצְּלָחָה מְרַבָּה, סוּף כָּל סוּף יֵשׁ לָךְ הַכֶּתֶה הַגְּדוֹלָה — כֶּתֶה ז' ח', וְהֵן בְּנוֹת דֵּי גְדוּלוֹת, וּמוֹכְנוֹת לְשִׁמְעַ וּלְקַבֵּל כָּל מָה שְׂיִלְמְדוּ עִמָּהֶן, בְּפִרְט אִם עוֹשִׂים אֶת הַלְמוּד מְעַנִּין, וְכֵן צְרִיכִין לְהַחֲדִיר בֵּהֶן שְׂתַחֲפֶצְנָה רַק בְּבַעַל בֶּן-תּוֹרָה חֲסִידִי, הַהוֹלֵךְ עַל-פִּי שִׂיטַת הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ וְתַלְמִידָיו הַקְּדוֹשִׁים, וְהַשְּׂקָעָה בָּזֶה הִיא הַשְּׂקָעָה מִשְׂתַּלְמֶת, כִּי לֹא יִקַּח הַרְבֵּה זְמַן, בְּעוֹד כְּמָה שְׁנַיִם, עַד שִׂיתְאַרְסֶנָּה וְתַקְמֶנָּה בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, וְעַל-בֵּן מִנְחַת עֲלִיף אַחֲרֵי גְדוּלָה, וְכִדְאִי לְנַצֵּל אֶת זֶה, כִּי לֹא בְּאֵנוּ אֶל זֶה הָעוֹלָם רַק לַעֲשׂוֹת לוֹ יַתְבָּרַךְ דִּירָה בְּתַחְתּוֹנִים, וּלְחַנּוּף נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּאֵמוּנָה הַצְּרוּפָה עַל-פִּי דְבָרֵי רַבֵּנוּ ז"ל, שֶׁהֵן עֲצוֹת קְלוֹת וּנְעִימוֹת, וְכֵן לוֹמַר עִמָּהֶן בְּכָל יוֹם מִזְמוּרֵי תַהֲלִים, וְלְהַחֲדִיר בֵּהֶן אֶת הָעֲנִין שֶׁל תְּפִלָּה, וּלְבַקֵּשׁ כָּל דְּבָר רַק מִמֶּנּוּ יַתְבָּרַךְ, כִּי יִשׁוּעַתְנּוּ תַלְוִיָּה רַק בִּידוֹ יַתְבָּרַךְ, וְכֵן לְהַחֲדִיר בֵּהֶן מִדַּת הַחֹסֶד וְהַטוֹב וְהַסְּבָלְנוֹת.

וְדַעַת לְנִבּוֹן, כִּי 'דְבָרֵי חֲכָמִים בְּנַחַת גְּשֻׁמְעִים' (קֹהֶלֶת ט, יז), וּלְלַכֵּת עִמָּהֶן בְּדַרְכֵי נַעַם בְּאַהֲבָה גְּדוּלָה, וְתַמִּיד לְצִיר כְּאֵלוֹ הַבְּנוֹת הֵן בְּנוֹתֶיךָ, כִּי כָּל הַמְלַמֵּד אֶת בֶּן חֲבֵרוֹ תּוֹרָה, מַעֲלָה עָלָיו הַכֶּתוּב כְּאֵלוֹ יִלְדוּ (בְּבֹא מְצִיעָא פּה.), וְכִכָּה הֵן תַּתְּגַדְּלֶנָּה בְּנוֹת מְצַלְחוֹת בְּיוֹתֵר,

קנב אָפּר י"ט שם בּנחל

הַעֲקָר הוּא סְבֻלָנוֹת, וְזֶה סוּד הַהַצְלָחָה בְּחַנוּף, לִידַע שְׁחַנוּף הוּא רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם לְקַנּוֹת בַּיִת בְּיַבְנָאֵל, וְתִזְכּוּ לְהִרְחֵבֵת הַדַּעַת, וְאַזְכֶּה גַם-כֵּן כָּבֹד לְבוֹא לְגוֹר וּלְהִתְגוֹרֵר בְּיַבְנָאֵל.
הַמַּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט ש.ס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֵר וַיְחִי, י"ב טֵבֵת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

מֵאֵד רְצִיטִי לְשִׁמְעַד דו"ח מֵהַנְּעֻשָׁה בְּבֵית-סֵפֶר, וְהָאֵם שְׁלֵמַת אֶת הַמְשַׁכֶּרֶת לְמוֹרוֹת עַל חֶדֶשׁ הָעֵבֶר, כְּאֲשֶׁר אִמְרַתִּי לָךְ.

בְּאֵמַת מִי שָׂרָק מִתְבוֹנֵן, יִרְאֶה וַיְבִין אֲשֶׁר כָּל הַבֵּית-סֵפֶר שְׁלָנוּ "בְּנוֹת פִּיגָא", מְשַׁגַּח רַק מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ לְבַד, כִּי אֵין שׁוּם גּוּף וְגוֹרֵם הָרוּצָה לְעֶזֶר לָנוּ תַּכְלִית מְמֻשִּׁית, וְעַל-כֵּן רַק אֵלֶיךָ יִתְבָּרַךְ עֵינֵינוּ נִשְׁוֹאוֹת, וְלְבַסּוֹף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְנִצָּא מִן הַמַּצָּר אֵל הִרְחֵבָה גְדוּלָה.

אֲנִי מִכִּין לָךְ רְשִׁימָה שֶׁל כָּל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁתוּכְלִי לְשַׁלַּח לָהֶם מִכְתָּב, וְאַקְוֶה שֶׁכָּל אֶחָד יִשְׁלַח אִיזוֹ תְרוּמָה.

נָא לְהוֹדִיעֵנִי הָאֵם כְּבֹד סֵדְרוֹ אֶת כָּל הַתְּקוּנִים שֶׁסָּבִיב בַּיִת-הַסֵּפֶר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ בְּעַד הַצְלַחַת בַּיִת-הַסֵּפֶר "בַּיִת פִּיגָא", וּמִי יִתֵּן, שֶׁכָּל הַבְּנוֹת תַּתְּפַלְלֵנָה עָלַי וְעַל אִשְׁתִּי, שְׁנִזְכֶּה לְנַחַת מִיּוֹצְאֵי חֻלְצֵינוּ, וְנִזְכֶּה לְבוֹא כְּבֹד לְגוֹר וּלְהִתְגוֹרֵר בְּיַבְנָאֵל.

הַמַּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שסא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ב טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... וְגַם נְאִיר וַיִּזְרַח לְנִצָּחַת.

רק חֲזָקוֹ וְאַמְצוֹ, כִּי סוּף כָּל סוּף הַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ, וְהוּא יוֹדֵעַ בְּמַה שְׁאַתֶּם עוֹסְקִים לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת אֲמַתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל-כֵּן כָּל מַה שְׁעוֹבֵר עֲלֵיכֶם בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת, הַכֹּל נְסִיוֹנוֹת מִן הַשָּׁמַיִם, וְתֵאמְרוּ לִי, שְׁגַם עָלַי עוֹבְרֵת מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת עַד מְאֹד, אֲשֶׁר קָשָׁה וְכָבֵד לְהַעֲתִיקוֹ וּלְהַעֲלוֹתוֹ עַל פְּנֵי הַכְּתָב, אַף בְּכָל יוֹם וַיּוֹם אֲנִי מְקַוֶּה לִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְשָׂמַח עַל הַחֶלֶק שֶׁנִּפְּל בְּגוֹרְלָנוּ לְהַתְעַסֵּק בְּקִדְּשִׁים, לְהַדְפִּיס וּלְהַפְיִץ אֶת הָאֲמוּנָה הַצְּרוּפָה, וְמַה הֵינְנו עוֹשִׂים, אִם הֵינְנו עוֹסְקִים בְּאַיִזָּה עֵסֶק בְּנִכְסֵי דָּלָא נְיָדֵי וְכוּ', וּבִיּוֹם אֶחָד מְאַבְּדִים אֶת כָּל הַהוֹן, וְהַכֹּל הֵלֵךְ לְהֵבֵל וְלָרוּחַ וְכוּ', וְכִכָּה לְכָל הַפְּחוֹת הַכֹּל נִשְׁאָר לְנִצָּחַת.

אֲקַוֶּה שֶׁתְּכַתְּבוּ לִי וְתִבְשְׂרוּ לִי בְּשׂוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת מֵעֵסֶק הַהַדְפָּסָה, וּבּוֹא תְּבוֹאוּ עַל שְׂכָרְכֶם. הָעֵקֶר סְבִלְנוֹת עִם הַיְלָדִים, אַף שֶׁהֵם מְפוֹצְצִים אֶת הָעֵצָבִים וְכוּ', אֵינְן בְּרָרָה, זֶה חֶלֶק מֵהַחֲנוּף — לְסָבֵל וּלְסָבֵל, וְעוֹד הַפְּעַם לְסָבֵל, וְאַף שְׁקָשָׁה וְכָבֵד.

הַמְּחַפֶּה לְתִשׁוּבָה מֵהִירָה...

י"ט שסב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ג טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ אֶל זְדִידֵי הַיָּקָר ... גְּרוֹ יְאִיר.

לְפֶלֶא שְׁלֵא שְׁמַעְתִּי תִשׁוּבָה מִמֶּךָ, הָאֵם אַתָּה מִמְּשִׁיךְ לְסֵדֶר אֶת סֵפֶר "דְּרָשׁוֹת-מֹהֲרָא"ש" ח"ג, כִּי מְאֹד מְאֹד רְצִיתִי שְׁיֵצֵא לְאוֹר

על-כָּל-פָּנִים פֶּעַם אַחַת עַל כָּל הַ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", אֵף שֵׁישׁ לִי כַּמָּה
מִהַדוּרוֹת שְׁעוּרִים מְרֻבּוֹת הַשָּׁנִים שְׁדַרְשָׁתִי בְּרַבִּים.

וְכֵן מָה בְּקִשְׁר לְעֵתוֹן "אוֹר יְבִנְאֵל", הֲאִם אַתָּה מִמְשִׁיף?

אֲנִי מְקוּהָ לְשִׁמְעַ מִמֶּךָ.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שסג.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וַיְחִי, י"ד טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל כָּל־לִיּוֹת אֲנָשִׁי
שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים "חֲסִידֵי בְּרֶסֶלֶב", הַגֵּרִים בְּיְבִנְאֵל "עִיר בְּרֶסֶלֶב",
הַזֵּה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיַּצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה
וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם.

אֲחִי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיֹתֵר בְּמִדַּת
הַשְּׂמֻחָה, כִּי הַשְּׂמֻחָה הִיא הַיְסוּד בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, כִּי רַבְּנוּ ז"ל
הִזְהִירָנוּ מְאֹד מְאֹד עַל נִקְדַּת הַשְּׂמֻחָה, וּבְפָרוּשׁ אָמַר: מֵאַחַר שֵׁישׁ
לָכֶם רַבִּי כְּזֶה, אַתֶּם צְרִיכִים לְהִיּוֹת "מְשֻׁנָּה פְּרִיילִיךְ" (שְׂמִחַת בְּצוּרָה
מְשֻׁנָּה), וּבְאַמַּת מִי שֶׁרַק מִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמַעֲמִיק אֶת עֲצָמוֹ
בְּדַבְּרֵי הַקְּדוּשִׁים, וּמְקַבֵּל אֶת כָּל הַתְּחִזּוֹקוֹתוֹ וְחִיּוּתוֹ מִדַּבְּרֵי רַבְּנוּ
ז"ל, רְאוּי לֹא לְשִׂמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקוֹ, אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם גּוֹרְלוֹ.

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, שְׂאִי-אֶפְשֶׁר לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ ז"ל, כִּי אִם עַל-יְדֵי
מִדַּת הַשְּׁלוֹם, שְׂצָרִיכִין לְהִתְאַחַד בְּיַחַד, וְלִהְיוֹת בְּשְׁלוֹם אֶחָד עִם
חֵבְרוֹ, כִּי אוֹר רַבְּנוּ ז"ל הוּא כָּל-כָּף גְּדוֹל, שְׂאִי-אֶפְשֶׁר לְקַבֵּלוֹ, כִּי
אִם עַל-יְדֵי רַבּוּי נְפֻשׁוֹת, שֶׁהֵם צְנוּרוֹת פְּרָטִיִּים שְׂמֻקְבָּלִים מִהַמַּחַ
הַכָּלְלִי, וְעַל-כֵּן צְרִיכִין לְקַבֵּל מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד, וְלִכְּן תִּהְיֶה חִזּוֹקִים
בְּיֹתֵר לְהִתְאַסֵּף עַל-כָּל-פָּנִים בְּכָל לַיִל שַׁבָּת, וְלַעֲשׂוֹת "עֲנֹג שַׁבָּת",
וּתְדַבְּרוּ רַק דְּבוּרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְלִיחוּ בְּדַרְכְּכֶם דְּרָכֵי רַבְּנוּ
ז"ל.

בָּא וְנָא תִּשְׁתַּדְּלוּ שְׂיִהְיֶה רַק שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת וְהִבְנָה הַדְּדִית בֵּינֵיכֶם, וְלִמְעַן ה' לְטוֹבַתְכֶם הַנְּצַחִית, רְאוּ לְדוֹן אִישׁ אֶת רַעְהוּ לְכַף זְכוּת תְּמִיד, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (בְּרֵאשִׁית רַבָּה, פָּרָשָׁה לַח, סִימָן ו'): גְּדוֹל הַשְּׁלוֹם, שְׁאַפְלוּ יִשְׂרָאֵל עוֹבְדִים עֲבוּדָה זָרָה וְשְׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, אָמַר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵינִי יְכוֹל לְשַׁלֵּט בָּהֶם, כִּי־כֵן שְׁשֵׁלוֹם בֵּינֵיהֶם, כִּי גְדוֹל הַשְּׁלוֹם וּשְׁנוּאָה הַמַּחְלֶקֶת, וּבִפְרָט בַּחֲדָרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ ז"ל, צְרִיכִין לְמַסֵּר אֶת נַפְשׁוֹ שְׂיִהְיֶה רַק שְׁלוֹם וְהִבְנָה הַדְּדִית. וְלָכֵן אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם מְאֹד מְאֹד שֶׁתִּשְׁתַּדְּלוּ לְהַשְׁלִים אֶחָד עִם הַשְּׂנִי, וְתִמְצְאוּ אֶת הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֶׁבְּכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְעַל-דִּי-זֶה תִּצְלִיחוּ דְרָכְכֶם תְּמִיד.

מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלוּ לְבֹא אֶל הַשְּׁעוּרִים שֶׁל הָרֵב ... שְׁלִיט"א שְׁלוֹמֵד בְּכָל לַיְלָה, וְכֵן לְשִׁמְעַ אֶת הַשְּׁעוּר בְּלִקוּטֵי-הַלְכוֹת בְּכָל שַׁבַּת-קֹדֶשׁ אַחֵר הַצְּהָרִים מִהָרֵב ... שְׁלִיט"א, כִּי מִי שֶׁזֹּכֶה לְהַפְגִּס בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ בְּזֶה הָעוֹלָם לְשִׁמְעַ דְּבָרֵי תוֹרָה, זֹכֶה לְהַפְגִּס בְּעוֹלָם הַבָּא לְבֵית-מְדֻרָשׁ הָעֲלִיּוֹן לְשִׁמְעַ תוֹרָה, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ יִקַּח לְעֲצֻמוֹ חֲבֵרוֹתָא לְלַמֵּד עִמוֹ עַל כָּל פְּנִים שְׁעָה אַחַת בַּיּוֹם, כִּי אֵינּוּ הוֹמָה שְׁנַיִם שְׁלוֹמֵדִים כְּמוֹ שֶׁאֶחָד לּוֹמֵד.

וְעַל כָּלֵם — רְאוּ לְהַתְּבוּדֵד עֲצֻמְכֶם בְּכָל יוֹם אֲלִיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר זֶה הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַעַת רַבֵּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְתְּבוּדֵד עֲצֻמוֹ בְּכָל יוֹם, אֲזִי טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שסד.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֵר וַיְחִי, י"ד טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה נִגְיָעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל תְּלַמִּידֵי יְשִׁיבַת "בֵּית שְׁלֵמָה", יִצְלִיחֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת גַּם יַחַד.

מָאד מָאד אַבְקֶשׁ אֶתְכֶם, שְׁתַּמְיָדוּ בְּלַמּוּד מִשְׁנֵינִי, וְתַגְרְסוּ פָּרֶק אַחַר פָּרֶק, כִּי אֵין לָךְ עוֹד טוֹב מִלַּמּוּד מִשְׁנֵינִי, וּבַפֶּרֶט בְּגִיל שְׁלֹכֶם, אִם תִּרְגְּלוּ עֲצַמְכֶם לְגַרְס הַרְבֵּה מִשְׁנֵינִי, אִז תִּזְכּוּ לְזַכּוּף וּלְטֹהָרַת הַמַּחֲשָׁבָה, וּיְמָה גַם שְׁעַל-יָדֵי בְּקִיאוֹת בְּמִשְׁנֵינִי, תִּזְכּוּ אַחֲרֵי-כֵן לְהֵבִין הַיֵּטִב בְּלַמּוּד גְּמָרָא, כִּי הַמִּשְׁנֵינִי הֵן יְסוּד תּוֹרָה שְׁבַע-לִפְנֵי, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (סְנֵהֲרִין מ.ב.): בְּמִי אֵתָּה מוֹצֵא מִלַּחֲמַתָּה שֶׁל תּוֹרָה? בְּמִי שֵׁישׁ בְּיָדוֹ חִבְלֹת שֶׁל מִשְׁנָה, כִּי בְּזֵה שְׁמַתְמִידִין בְּלַמּוּד מִשְׁנֵינִי, בְּמִשְׁפֵּי הַזְּמַן עַל-יָדֵי רַבּוּי הַתְּמִדָּה, קוֹנִין לְעֲצָמוֹ בְּקִיאוֹת נִפְלְאוֹה בְּשֵׁשׁ סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְעַל-יָדֵי-זֶה זוֹכִין אַחֲרֵי-כֵן לְהַגִּיעַ לְמִלַּחֲמַתָּה שֶׁל תּוֹרָה, לְהֵבִין וּלְהַשְׁפִּיל בְּעַמֶּק לַמּוּד הַגְּמָרָא. וְלִכֵּן הַתְּמִידוֹ מָאד בְּאַמִּירַת מִשְׁנֵינִי, וְתַהִיו קְבוּעִים בְּכָל יוֹם בְּרַבּוּי פְּרָקִים מִשְׁנֵינִי, אֲשֶׁר כָּל פְּרָק וּפְרָק הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר אֵין לְשַׁעַר וְאֵין לְתַאֵר כָּלֵל. וְחֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (מְדַרְשׁ רַבָּה, פְּרָשַׁת צו, פְּרָשָׁה ז', סִימָן ג'): אֵין הַגְּלִיּוֹת מִתְּכַנְסוֹת אֶלָּא בְּזִכּוֹת לַמּוּד מִשְׁנֵינִי; וְעַל-כֵּן בְּעַת הַזֹּאת, שְׁכַל עִם יִשְׂרָאֵל מְחַפִּים וּמְצַפִּים וּמְקוֹיִם וּמְיַחֲלִים כָּל-כֵּף אֶל הַגְּאֻלָּה הָאֲמִתִּית וְהַשְׁלָמָה, רְאוּ שְׁלֹכֶם יִהְיֶה חֶלֶק גְּדוֹל בְּזֵה, עַל-יָדֵי שְׁתַּתְמִידוֹ בְּיוֹתֵר בְּשִׁקְיָדָה נוֹרְאוֹה וְנִפְלְאוֹה מָאד בְּאַמִּירַת פְּרָקִים מִשְׁנֵינִי, וְתִזְכּוּ לְסִיִּם מִסִּכַּת אַחַר מִסִּכַּת, עַד שְׁתִּזְכּוּ לְסִיִּם שְׁשֵׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, וְתַתְחִילוּ עוֹד פַּעַם, וְאֵין מִלִּין בְּפִה לְהַסְבִּיר לְכֶם אֵת מַעֲלַת הַחֲזָרָה וְהַשְׁקִיָּדָה בְּלַמּוּד מִשְׁנֵינִי, שְׁמַמְשִׁיף עַל עֲצָמוֹ אוֹר נְעָרֵב וְעֲלִיּוֹן מָאד.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ לְהַתְנַהֵג בְּדֶרֶךְ אֶרֶץ גְּדוֹל, וְתַקְחוּ אֵת עֲצַמְכֶם כְּבָר בְּיָדְכֶם, וְתַעֲזְבוּ אֵת מַעֲשֵׂה הַנְּעֻרוֹת וְהַפְּרָאוֹת וְכוּ', וְאֵל תְּרִיבוּ וְאֵל תִּתְקוּטְטוּ אֶחָד עִם הַשְּׁנִי, אֲדַרְבֵּה אֶחָד יַעֲזוּר לְשֵׁנִי בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְתִשְׁמְרוּ אֵת עֲצַמְכֶם מָאד מָאד לֹא לְבִזּוֹת וְלֹא לְחַרֵּף אֵת הַשְּׁנִי, כִּי זֶהוּ עוֹן גְּדוֹל מָאד לְדַבֵּר לְשׁוֹן-הַרְעַ עַל זוּלְתוֹ, וּמְכַל שְׂכֵן לְחַרְפוֹ וּלְבִזּוֹתוֹ וּלְהַשְׁפִּילוֹ, שֶׁהוּא עוֹן חָמוּר מָאד מָאד, וּלְהַפּוֹף כְּשַׁעוֹזְרִים לְחַבְרוֹ, אֵין לָךְ עוֹד מִצְוָה גְּדוֹלָה מִזֶּה, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רוֹצֵה מָאד שְׁיַעֲזְרוּ אֶחָד לְהַשְּׁנִי, כִּי אֶצְלוּ יִתְבַרֵּךְ מָאד מָאד חָשׁוֹב כְּשַׁעוֹזְרִים לְכָל בַּר יִשְׂרָאֵל, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְּדוּשׁ-

בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּחִילוֹ לְהִיּוֹת בַּחֲוָרִים רְצִינָיִים, וְתַעֲבְדוּ מְאֹד עַל נִקְדָּה זו — לֹא לְהִתְקוּטֵט וְלֹא לְהִשְׁפִּיל אֶחָד אֶת חֲבֵרוֹ, וְלֹא לְכַזּוֹתוֹ וּלְחַרְפוֹ חֶסֶד-וְשָׁלוֹם.

רְאוּ לְקַשֵּׁט אֶת הַחֲדָר שְׁלָכֶם בְּכֹל מִינֵי שְׁלֹטִים, כַּגּוֹן: "מִצְוָה גְדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד", "וְאַהֲבַת לְרֵעֵךְ כְּמוֹךָ" וְכַדּוּמָה, כָּל מִינֵי פִתְגָמִים שֶׁל מְאֲמָרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים, הַמְדַבְּרִים מְשָׁלוֹם וְאַהֲבָה וְדִרְךְ אֲרָץ, אֲשֶׁר הַשְּׁלֹטִים הָאֵלּוּ יִזְכְּרוּ לָכֶם בְּכֹל פֶּעַם שֶׁתִּכְנְסוּ אֶל הַכֶּתֶף שְׁלָכֶם, וּמִכָּל שָׁפָן רְאוּ לְשֹׁמֵר עַל נִקְיוֹן הַחֲדָר וּלְנִקּוּתוֹ תָּמִיד, וּלְסִדָּר אֶת הַסְּפָרִים, וּמְאֹד אֲהִיָּה לָכֶם אֲסִיר תּוֹדָה עַל זֶה.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרֻכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט ששה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסִדָּר וַיְחִי, י"ד טַבַּת ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּגְדֹל שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִפְרֻט שְׂאֵתָה מִתְקַדֵּם עִם הַתְּלִמִּידִים בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְדוּשָׁה עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ו'ל.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָךְ אֶת גְּדֹל הַדְּבָר הַזֶּה, שֶׁנִּזְנַפְהָ לְהַקִּים חִילִּים לְרַבְּנוּ ו'ל, שִׁיְהִיו מוֹכְנִים לְמִסֵּר אֶת נַפְשָׁם, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, לְהַפִּיץ אֶת אֹרֶךְ רַבְּנוּ ו'ל בְּעוֹלָם — הֵן בְּדַבּוּר וְהֵן בְּמַעֲשֵׂה, וְעַל-כֵּן חִילָּךְ לְאוֹרֵיתָא לְדַבֵּר עִמָּהֶם הַרְבֵּה מְרַבְּנוּ ו'ל, וְלְהַחֲדִיר בָּהֶם יְרֵאת שָׁמַיִם, וּמִדֵּי פֶעַם בְּפֶעַם תִּצְאוּ אֶל הַשָּׂדֶה וְאֶל הַהָר שֶׁמְמוּל הִישִׁיבָה, וְתִתְבּוֹדְדוּ עֲצָמְכֶם עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּבִפְרֻט כְּדָאֵי שֶׁתְּחַדִּיר בָּהֶם הַרְבֵּה סְפוּרִים, כִּי הַסֵּמ"ך-מ"ם עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ לְהִסִּית וּלְהַדִּיחַ עָלֵי מְכַל הַכּוּוּנָיִם, וְאַנִּי בְּעֲצָמֵי אֵין לִי רַק

אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּבִאֲמַת אֵינִי מִתְפַּחַד מִשּׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, כִּי כָּל זְמַן שְׂאֲנִי אֲחֻיָּה, בְּעִזְרָתוֹ יִתְבַּרֵּךְ שְׁמוֹ, אֲגַלֶּה וְאֶפְרָסֶם אֶת דַּעַת רַבְּנֵי ז"ל בְּמַסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְדוּלָּה, וְלֹא אֲכַפֵּת לִי מִשּׁוּם דְּבַר, אֲךָ הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים לְהַקִּים עִיר עַל שֵׁם רַבְּנֵי ז"ל, וּתְהִלָּה לְאֵל רֹאִים שְׁהַעֲרִיָּה מִתְפַּחַת, וְאֲךָ שְׁעֵדִין הַכֹּל בְּקִטְנוֹת, עִם כָּל זֹאת נִכְנָסִים עוֹד מִשְׁפָּחָה וְעוֹד מִשְׁפָּחָה, וּבִפְרָט שְׁבִקְרוּב יִכְנָסוּ הַמִּשְׁפָּחוֹת הַחֲדָשׁוֹת בְּדִירוֹת הַחֲדָשׁוֹת, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁהַמּוֹן תּוֹשְׁבִים יַחְזִרוּ בְּתִשׁוּבָה וְיִצְטַרְפוּ אֵלֵינוּ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּתְרַבֶּה הַקְּהֵלָה שְׁלָנוּ, הָעֶקֶר תְּלוּי בְּבִנֵי הַנְּעוּרִים, אִם בְּנֵי הַנְּעוּרִים יִהְיוּ חֲזָקִים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וּבְמִצְוֹת וּבְמַעֲשֵׂים טוֹבִים, עַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁפִיעַ גַּם עַל הַגְּדוּלִים. וְלִכֵּן רָאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל מֵינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם לְהַמְשִׁיךְ בְּדַרְכָּךְ, וְאֲךָ שְׂאֲנִי יוֹדַע, שְׂזֵה מְאֹד מְאֹד קֶשֶׁה כִּי הֵם יְלָדִים קָשִׁים מְאֹד, עִם כָּל זֹאת רָאָה לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מֵינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְסוּף כָּל סוּף תִּרְאֶה אֶת הַפְּרוֹת הַיְקָרִים, כִּי הֵם יְלָדִים טוֹבִים, אֲךָ לֹא חָנְכוּ עַד עַכְשָׁו, וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַשְׁקִיעַ בָּהֶם, וּכְדָאִית הַהִשְׁקָעָה, הָעֶקֶר רַק לְדַבֵּר עִמָּהֶם בְּכָל פַּעַם מִרְבֵּנוּ ז"ל וּמַעֲבֹדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵיךְ שְׂאֵין שׁוּם תְּכֵלִית אַחֲרַת בְּזֵה הָעוֹלָם, רַק לְעַבֵּד אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, "עַס אִיז גָּאָר קִיִּין תְּכֵלִית נִישְׁט דָּא אויפִין וועלט, נָאָר גָּאָט בְּרוּךְ הוּא צו דִּינְעֵן", וְזֶה יְסוּד מוֹסֵד, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצְלִיחַ לְהַחֲדִיר בָּהֶם יִרְאֵת שְׂמִים, וְכֵן רָאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, הֵינּוּ שְׁבִכָּל יוֹם תִּקַּח אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וּתְדַבֵּר אִתּוֹ בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת מְדַרְכֵי רַבְּנֵי ז"ל בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת כְּלָל, רַק תִּגַּשׁ אֵלָיו וְתִשְׁאַל אוֹתוֹ: מַה שְׁלוֹמָךְ, וְאֵיךְ אַתָּה מִתְאַקְלָם בְּמָקוֹם; וְהַמָּקוֹם הוּא כָּל-כְּפֹךְ יָפֵה, וְרַק יְכוּלִים לְצַאֵת אֶל הָהָר, וּיְכַבֵּר רֹאִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי הַכֹּל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְיְכוּלִים לְהַתְחִיל לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפְשִׁיטוֹת לְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתוֹ וְכָל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ. וְדַבֵּר זֶה צְרִיכִים לְהַחֲדִיר אֲצֶל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים. וּבִאֲמַת אִם תִּתְנַהֵּג כֵּן, שְׁבִכָּל יוֹם תִּחְזֵק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, בְּרִבּוֹת הַזְּמַן תִּרְאֶה גַם אֲצֶלֶם פְּרוֹת. וּבִאֲמַת יְמֵי שְׁנוֹתֵינוּ הַבָּל, הִנֵּה אֲנַחְנוּ כָּאֵן, וְעוֹד מַעֲט נִצָּא מִכָּאֵן, וּמַה יִּשְׁאַר מֵאֲתָנוּ?

רק מה שנוצליח להחזיר את דבר רבנו ז"ל בתוך נשמות ישראל, כי הסמ"ך-מ"ם עובד על כל אחד ואחד לקרר אותו, ולרחקו ולנתקו מרבנו ז"ל בכל מיני גכלי ערממיות. ובאמת כבר לא יועיל לו שום דבר, אם תהיה קבוצה אחת של אנשי שלומנו אחודים בדעה אחת, אזי אף פעם לא יועיל להם. ועל-כן ראה לדבר בכל יום עם אנשי שלומנו היקרים, ואז תצליח את דרכך, ובפרט השעור ב"לקוטי-הלכות" תמשיך בכל שבת ושבת, והקדוש-ברוך-הוא יצליח את דרכך.

ועל כלם — ראה גם אתה לשמח מאד מאד על נעם חלקך, אשר בנחל שם גורלך וחלקך, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שעוד נתראה, שפדעתי לבוא לשבת-שירה, והקדוש-ברוך-הוא יוציאני מכל צרותי וחובותי, וכבר אזכה לבוא לגור שם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שסו.

בעזרת השם יתברך, יום תמישי לסדר ויחי, י"ד טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון דברתי עם ... ואני מקנה שהכל יסתדר, כי באמת אנחנו כבר אווזים בגמר הבניה, לא פדאי לעשות מריבות, וכן יש בין כמה אנשים מאנשי שלומנו אילו סכסוכים, ועל-כן אקנה להקדוש-ברוך-הוא, בלי נדר, בכל יום או בכל יומים לשלח לך מכתב כללי, וכשאתה בא לבית-הכנסת לתפלת הניתקין, תתלה את המכתב בלוח המודעות, ככה שיהיה לאנשי שלומנו מכתב כללי בכל יום לחזקם ולאמצם, כי באמת אני יודע שאני חסר שם, אבל מה לעשות? עלי לקבץ פה נדבות וכו' וכו', ולהחזיר חובות שנשקעתי בהם. אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא עוד להקים קהלה נפלאה מאד מאד, שיהיה לנו בית-ספר משלנו, ותלמוד-תורה משלנו, ושיבה

קִטְנָה מְשֻׁלָּנוּ, וְכוֹלֵל מְשֻׁלָּנוּ, וְעוֹד מוֹסְדוֹת צְדָקָה וְחֶסֶד, רַק צְרִיכִים סִבְלָנוֹת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, וְלִהְיוֹת שְׂמֵיחָה שְׁלוֹם.

רְאֵה לְעוֹרֵר אֶת .. שְׂיָבוֹא כָּבֵד לְגַמֵּר אֶת הַצֵּד הַקְּדָמִי, וְטוֹב מְאֹד, שֶׁתִּקַּח עֲגָלָה לְפָנֹת אֶת כָּל הָאֲבָנִים שֶׁהוֹרְדָת מְלַמְעָלָה, וְכֵן תִּכְרַף-וּמְיָד אַחֵר שֶׁ... יְגַמֵּר אֶת הַטִּיחַ כְּדָאֵי לְרַצְפָּה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שֶׁנִּצְלִיחַ דְרָכָנוּ.

פֹּה תִקְבֵּל רְצוּף מִכְתָּב כְּלָלִי, שֶׁתִּתְּלֶה אוֹתוֹ בְּלוּחַ הַמוֹדְעוֹת.
הַמְּאַחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שסז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ד טֵבֵת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַדוּ"חַ מֵהַבֵּית-סֵפֶר.

מָה אֵמַר לָךְ! אֵינְךָ מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָךְ אֶת גִּדְלֵי הָעֵנָן הַנוֹרָא וְהַנִּפְלָא הַזֶּה שְׁאַתְּ עוֹשֶׂה — לְהַחֲזִיק אֶת בֵּית-הַסֵּפֶר, וְאֲנִי רוֹאֶה בְּחֹזֶשׁ, שְׁאֵינְךָ לָנוּ מִי שֶׁיַּעֲזֹר לָנוּ רַק הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ, כִּי כָּל גּוֹרֵם וְכוּ' וְכוּ' מִתְחַמֵּק מֵאַתָּנוּ, וְעַם כָּל זֹאת אַף שְׁאֵינְךָ אֶחָד שְׂרוּצָה לְעֹזֵר לָנוּ, עַל-כָּל-פָּנִים אֲנַחְנוּ מִתְקַיְמִים בְּנֶס נִפְלָא מִמֶּשׁ, וְעַל-כֵּן בְּזֶה בְּעֶצְמוֹ רוֹאִים אִיךָ שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא חָפֵץ בָּנוּ, וְהוּא רַק מְנַסֶּה אוֹתָנוּ אוֹלֵי נִשְׁבֵּר וְנִעְזֹב אֶת הַכֹּל, וְעַלִּינוּ לְהִרְאוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶה לָּאֵל, אֲנַחְנוּ חֲזָקִים, וְאֵינְךָ אָנוּ בְּדַעְתָּנוּ לְעֹזֵב, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, שׁוֹם דְּבָר, אֵלָּא נִמְסַר אֶת נַפְשָׁנוּ לְחַנּוּף אֶת בְּנוֹתֵינוּ עַל טְהוֹרַת-הַקִּדְּשׁ.

פֹּה תִקְבֵּלִי רְשִׁימָה מְאַנְשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַגֵּרִים כָּאֵן, וְכֵן רְשִׁימָה מִכֶּמָּה אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַנִּמְצָאִים בְּעוֹלָם, וְכְדָאֵי שֶׁתִּכְתְּבֵי לָהֶם מִכְתָּבִים, וְאֲנִי מְקַנְהָ לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַמְּכַתְּבִים יַעֲשׂוּ רֶשֶׁם,

וַיִּשְׁלְחוּ לָכֶם אִיזוֹ נְדָבָה הַגּוֹנָה, בְּוֹדָאֵי צְרִיכִים קָדָם לְהַתְּבוּרָד עֲצָמוֹ
 עֲמוֹ יִתְּבַרֵךְ עַל כָּל מַכְתָּב וּמַכְתָּב, קָדָם שְׁשׁוּלְחִים אוֹתוֹ, שְׁנֵה יִהְיֶה
 כְּלִי לְקַבֵּל בּוֹ הַשְּׁפָעָה, וְתִרְשָׁמִי אֶת הַכְּתָבֶת שֶׁלֶךְ בִּיבְנָאֵל, וּתְבַקְשִׁי
 דִּיקָא עַל "בֵּית־פִּיגָא" הוּא בֵּית־הַסֵּפֶר שֶׁל הַבְּנוֹת, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־
 הוּא יַעֲזֹר שְׁתַּצְלִיחִי, וְתִמְשִׁיכִי בְּעַבּוּד־תְּהַקְדֵּשׁ, וְאַל תִּפְחָדִי מִשׁוּם
 בְּרָיָה שְׁבַעֲוֹלָם.

הַמֵּאֲחַל לֶךְ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שסח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְּבַרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר וַיְחִי, י"ד טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
 מְאֹד, עֲמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרָה מְשִׁמַּחַת, שְׁאַתָּה כְּכֹר מְדַפִּיס
 אֶת סֵפֶר "אוֹצֵר־הַקְּנֻטְרָסִים", חֶלֶק ב'.

מָה אָמַר לֶךְ, יְדֵי הַיְקָר! הַסֵּפֶר "אוֹצֵר הַקְּנֻטְרָסִים" חֶלֶק א',
 אִינוּ יוֹרֵד מִשְׁלַחְנִי, וְאֲנִי מַחִיָּה אֶת עֲצָמִי בְּיוֹתֵר בְּזֵה, וְכֵן כָּל חֶלְקֵי
 "אָשֶׁר בְּנַחַל" שְׁזָכִיתָ לְהַדְפִּיס, אֲנִי פָּשׁוּט מִתְּפִלָּא עֲלֵיכֶם, אִיף אַתֶּם
 יְכוּלִים לְהִרְאוֹת דְּבַר בְּזֵה, שְׁמַמְשׁ הַיְפִי וְהַפָּאָר שֶׁל הַהַדְפָּסָה
 וְהַכְרִיכָה — אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וְכֵכֶר לֹא מְדַבְּרִים מִהַתְּכֵן,
 יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא שְׁתִּזְכּוּ לְהַדְפִּיס חֶלֶק אַחֵר חֶלֶק, וְתִמִּיד
 תִּמְשִׁיכוּ לְהַדְפִּיס, וְאַל תִּדְּאָגוּ כָּלֵל, כִּי אַתֶּם כְּכֹר תִּשְׁאַרוּ בְּהַדְפָּסָה
 כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, וְלֹא אַחֲלִיף אֶתְכֶם כָּלֵל, וּבְאַמַּת רְאוּי לָכֶם לְשַׁמַּח
 בְּזֵה מְאֹד מְאֹד, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא בְּוֹדָאֵי יַעֲזֹר לָכֶם בְּזָכוֹת זֶה עִם
 יְלָדִים טוֹבִים, שְׁתִּזְכּוּ לְחַתֵּנָם בְּגִיל צְעִיר, הַעֲקֵר סְבָלְנוֹת, כִּי עִם
 יְלָדִים צְרִיכִים הַרְבֵּה סְבָלְנוֹת וּלְהַגְבִּיָּה אוֹתָם, וְלֹא לְהַשְׁפִּיל אוֹתָם,
 אֶלָּא לְהוֹצִיא מֵהֶם מָה שֶׁרַק יְכוּלִים, וְזֶה זֹכִים רַק עַל־יְדֵי
 שְׁמַגְבִּיָּהִים אֶת הַיְלָדִים, כִּי טַבַּע שֶׁל קָטָן שְׁאוּהֵב שְׁמַגְדִּילִים אוֹתוֹ,
 וְעַל־כֵּן צְרִיכִים לְהַגְדִּיל אֶת הַקְּטָנִים וְלֹא לְהַשְׁפִּילָם, וְדִיקָא עַל־יְדֵי־

זוה יש הצלחה לילדים. ובאמת יש בדעתי להוציא כמה קנטרסים נפלאים על חנוף הילדים, ובפרט בעתים הללו, שעובר על בני-אדם כל-כף הרבה צרות ויסורים ומרירות והרפתקאות מרובי דאגות וחסרונות וחוֹבוֹת לשלם משפנתא וכו', וכו', והפרנסה אינה מצויה, ועל-פן אין להורים סבלנות לילדים, ולבסוף משפילים אותם, ובזה נגרמת להם בעיה נפשית, לא-כן אם מגדילים ומרחיבים את דעתם של הילדים, ותמיד רק רואים את הטוב שבהם, ועל כל דבר קטן שהם עושים מגדילים ומגביהים אותם, בזה מגדילים ומגביהים את דעתם, ועל-ידי-זה הם גדלים מצלחים בחייהם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם שתצליחו, ותמשיכו להדפיס חלק אחר חלק, וסוף כל סוף תצאו מכל הצרות והחובות שנתקעתם בהם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שסט.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויחי, ט"ו טבת ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי לחזק את עצמך עם מה שיש לך, ואל תסתכלי על מה שאין לך, האדם צריך להרגיל את עצמו לשמח עם מה שיש לו, ואם פן עליך רק לעבד על נקדה זו, ולשמח עם מה שיש לך, לא עם מה שאין לך, אם הקדוש-ברוך-הוא נתן לך את בעלך מתנה, והילדים האלו הם שלך, את צריכה להיות שמחה ועליזה, ולהשלים עם המציאות, ולהיות תמיד במצב-רוח טוב, ולא לקנא בשום ברך שבעולם, ואז תצליחי בחיך.

אֲשֶׁר י"ט שע – י"ט שעא בנחל קסג

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּבְּשְׂרֵי לִי תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיְחִי, ט"ו טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלוֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

רְאֵי לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וּתְשֻׁמְחֵי אֶת נַשִּׁי
אֲנִשִּׁי שְׁלוֹמֵנו, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכְּרֵי לְכָל טוֹב אֲמַתִּי וְנִצְחֵי, וּתַבְּשְׂרֵי לִי
תָמִיד בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת.

נָא וְנָא הַרְגִּילִי אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר
וְדְבוּר שְׁמֻדְבָּרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ,
שְׂאִין לְתֵאָר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְדַבֵּר אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ בְּכָל יוֹם, וְעַל-יְדֵי-זֶה יָבוֹא לְיִשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי וְנִצְחֵי.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי
מִבְּקֶשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחֵי בְּחַיִּיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שעא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיְחִי, ט"ו טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיְזַרְח.

לְנִכּוֹן קַבְּלוֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

דַּע לָךְ, אֲשֶׁר הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים, בְּצַדִּיק וּבִמְשֻׁפֵּט, וְדָבָר גְּדוֹל וְדָבָר קָטָן אֵינוֹ נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֵא בְּהַשְׁגָּחַת הַמַּאֲצִיל הָעֲלִיּוֹן בְּהַשְׁגָּחַת פְּרֻטִית, רַק צְרִיכִים לְשִׁים לֵב אֶל זֶה, כִּי אָדָם נִמְצָא בְּזֶה הָעוֹלָם הַמָּלֵא עֲבִיוֹת וְגִשְׁמִיּוֹת, אֲשֶׁר בְּשִׁבִיל זֶה נִקְרָא עוֹלָם — לְשׁוֹן הָעֵלֶם, שֶׁנֶּעְלַם אֱלֻקוֹתָו יִתְבָּרַךְ מִפְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה: דּוּמָם, צוּמָח, חַי, מְדַבֵּר, בְּשִׁבִיל זֶה אֵף אֶחָד אֵינוֹ שָׂם לֵב אַחֵר הַשְׁגָּחַתוֹ הַפְּרֻטִית פְּרֻטִית שֶׁנִּמְצָאֵת בְּכָל פְּרֻט וּפְרֻט מִפְּרֻטֵי הַבְּרִיאָה, דָּבָר גְּדוֹל דָּבָר קָטָן לֹא נֶעֱשֶׂה מֵעֲצָמוֹ, אֲלֵא הַכֹּל מִשְׁגָּח בְּהַשְׁגָּחַת פְּרֻטִית (חֲלִיז' ז'): אֵין אָדָם נוֹקֵף אֲצַבְעוֹ מִלְמַטָּה, אֲלֵא אִם-כֵּן מְכַרְיִזִין עָלָיו מִלְמַעְלָה; (יְרוּשָׁלַיִם שְׁבִיעִית): וְאֶפְלוֹ צִפְרָא קָלִילָא מִבְּלַעֲדֵי שְׂמִיָּא לֹא מִתְצַדַּע (אֶפְלוֹ צִפּוֹר קִטְנָה אֵינָה נִצְוֶדָה מִבְּלֵי רִצּוֹן הִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא), וְאָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הִקְדוּשׁ זי"ע, אֲשֶׁר יַעֲשֶׂב אוֹ קֵשׁ אוֹ עֵלָה מִהֶאֱיִלָן אֵינוֹ נוֹפֵל מִבְּלֵי הַשְׁגָּחַתוֹ הַפְּרֻטִית מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעֲצָמוֹ, וְדָבָר זֶה לֹא יִכִּילְהוּ הַרְעִיּוֹן כָּלֵל, וְיָמִי יוֹדַע תַּעֲלוּמוֹת דְּרָכָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁהַכֹּל לֹא נִתֵּן לְהַבִּין וְלְהַשְׁפִּיל בְּשׁוֹם שְׂכָל אָנוּשִׁי כָּלֵל, רַק עַל-יְדֵי תַקְוָה אֱמוּנָה הִקְדוּשָׁה, כִּי בְּשִׁכָל אָנוּשִׁי אֵי-אֶפְשָׁר לְהַבִּין דְּבָרִים כְּאֵלוֹ גְּדֻלְתוֹ יִתְבָּרַךְ (תְּהִלִּים קמ"ז, ד'): "מוֹנָה מִסֵּפֶר לַכּוֹכָבִים לְכֹלָם שְׁמוֹת יִקְרָא", יֵשׁ בְּלֵי בְּלִיּוֹנִים וְכוּ' כּוֹכָבִים, וְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נוֹתֵן לְכֹלָם שְׁמוֹת, וּמִשְׁגִּיחַ עַל כָּלָם, וּיְכַנְגֵד כָּל עֵשֶׂב וְעֵשֶׂב יֵשׁ לְמַעְלָה כּוֹכָב שְׂמִכָּה אוֹתוֹ, וְאָמַר לוֹ: "גְּדֹל" וְכוּ'.

וְלִכֵּן אֲשֶׁרֵי מִי שְׁחִי רַק עִם הַשְׁגָּחַתוֹ הַפְּרֻטִית פְּרֻטִית, וְיוֹדַע אֲשֶׁר הַכֹּל מִשְׁגָּח מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ, וְאָדָם כְּזֶה חַי אֶת כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ כְּבָר בְּצוּרָה אַחֲרַת, וְאֵף פַּעַם אֵינוֹ מִתְעַצְבֵּן, וְהוּא תָּמִיד שֵׁשׁ וְשִׁמְח, כִּי הוּא יוֹדַע שֶׁהַכֹּל מִמְּנוֹ יִתְבָּרַךְ. וְדָבָר אֶחָד הוּא רַק יְכוֹל לַעֲשׂוֹת — זֶה תְּפִלָּה וְשִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוּנוֹ, כֹּל דָּבָר שֶׁהוּא רוֹצֵה לַפְּעֵל אוֹ לְהַמְשִׁיךְ אֶל עֲצָמוֹ זֶה תְּפִלָּה, לְהַתְּפַלֵּל וְלְשִׁיחַ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. אֲשֶׁרֵי מִי שְׁחִי חַיִּים כְּאֵלוֹ, שְׂאֵז הוּא מְסֻתָּבֵב בְּזֶה הָעוֹלָם כְּדָגְמָא שְׂמֻסְתָּבֵב בְּעוֹלָם הַבָּא, אֲשֶׁרֵי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

י"ט שעב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרֵב-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ וְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנֶכֶן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

כָּבֵר כְּתַבְתִּי לְךָ כַּמָּה וְכַמָּה פְּעָמִים, שְׁעָקַר הַהֲתַקְרְבוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל זֶה רַק עַל-יְדֵי הַתְּמִידָה רַבָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, עַד שֵׁיחִיו שְׁגוּרִים עַל לְשׁוֹנוֹ. כִּי כֶּף אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹחַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קצב): פָּנִיו, שְׁכָלוּ וְנִשְׁמְתוּ נִמְצָאִים בְּתוֹךְ סִפְרוֹ. וְלִכֵּן כָּל מִי שֶׁרוֹצֶה שְׁתַּהַיֶּה לוֹ אִיזוֹ הַשְּׂגָה בְּרַבְּנוּ ז"ל, עָלָיו לְהִתְמַיֵּד בְּיוֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאַחֲרַת כָּל הַהֲתַקְרְבוֹת הַיָּא דְמִיּוֹן אֶחָד גְּדוֹל וְכוּ'. אֲצֵל רַבְּנוּ ז"ל אֵין מִיִּחְסִים, כָּלֵם תְּלַמִּידֵיו, וּבִפְרָטִיּוֹת מִי שְׁמוֹסֵר נִפְשׁוֹ וּמִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵיו הַקְּדוּשִׁים יוֹם יוֹם, עַד שֶׁהֵם שְׁגוּרִים עַל פִּיו מִמֶּשׁ, וְהָעוֹלָה עַל הַכֹּל — שְׁמַקְיָם אֶת עֲצוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, וְהוּא תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְאֵינוֹ נוֹתֵן שְׁפָגְעֵי וּמְקָרֵי הַזְּמַן יִשְׁבְּרוּ אוֹתוֹ, וְיִפְּלוּ אוֹתוֹ בְּיָאוֹשׁ וּבְדַכְּאוֹן וְכוּ', וְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוֹ הַגְּדִירוּ אֶת הַהֲתַקְרְבוֹת אֵלָיו ז"ל בְּתַבַּת שִׁמְחָה, הַיְסוּד לְהִיּוֹת תְּמִיד בְּשִׁמְחָה, וְלִשְׂמֹחַ אֶת הַזּוּלָּת, וְהַתּוֹלְדוֹת שִׁיּוֹצְאִים מִזֶּה: ש' — שְׁלַחַן עֲרוּף שְׁרַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד שְׁנַתְּמִיד בְּיוֹתֵר בְּלַמּוּד שְׁלַחַן עֲרוּף, וְאָמַר (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן כט), שְׁכָל בְּרַיִשְׁרָאֵל מְכָרַח לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וַיּוֹם שְׁעוֹר בְּשְׁלַחַן עֲרוּף, כִּי הִלְכָה זֶה יְסוּד מוֹסֵד לְבְרַיִשְׁרָאֵל, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, שְׁזוֹכִים לַעֲשׂוֹת לַעֲצֻמוֹ שְׁנֵי שְׁעוּרִים בְּשְׁלַחַן עֲרוּף, שְׁעוֹר אֶחָד פְּשוּט לְגַרְסַּת מִחְבְּר רַב"א מְכָל ד' חֶלְקֵי שְׁלַחַן עֲרוּף, שֵׁינְדַע וַיְהִיָּה בְּקִי בְּכָל סִימָן שְׁלַחַן עֲרוּף מִמָּה זֶה מְדַבֵּר, וְאֵיךְ מְקוּמוֹ בְּשְׁלַחַן עֲרוּף, וְשְׁעוֹר שְׁנֵי לְלַמֵּד בְּעֵינֵן טוֹר בֵּית יוֹסֵף עִם הַב"ח וְכוּ', וְשְׁלַחַן עֲרוּף עִם הַמַּגְנִים, וַיְכוּל לְקַחַת בְּכָל פְּעַם הַלְכוֹת אַחֲרוֹת, כְּגוֹן: קֹדֶם הֶחָג כָּל הַהֲלָכוֹת הַשְּׂיָכוֹת לְחָג, וְהָעָקֵר אַבְרָה אַחַר הַחֲתֻנָּה צָרִיף לְחֹזֵר הַרְבֵּה עַל הַלְכוֹת נִדְהָ, עַד שֵׁיחִיָּה בְּקִי בְּהֵן הַיֵּטֵב, וְכֵן בְּכָל שַׁבַּת שֵׁיִלְמַד בְּעֵינֵן

הַלְכוֹת שֶׁבַת. מ' — מְקוּוֹה, לְהַשְׁתַּדֵּל לְטָבֵל בְּכָל יוֹם בְּמְקוּוֹה כְּשֶׁרָה, אֲשֶׁר אֵין לְמַעַלָּה מִזֶּה לְהִיּוֹת טְהוֹר בְּכָל יַעַת. וְאָמַר הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקָּדוֹשׁ זִי"ע, שֶׁהַעֲקָר זָכָה לְהַגִּיעַ לְמַדְרַגְתּוֹ הַגְּבוּוֹהָ בַּעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ הִנֵּה עַל-יַדֵּי הַתְּמַדְתּוֹ בְּטַבִּילַת מְקוּוֹה. ח' — חֲצוֹת, לְהַשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת עוֹר בְּנִקְיַת חֲצוֹת, וּלְבַקֵּשׁ אֶזְ רַחֲמִים עַל כָּלֵל נִשְׁמַת יִשְׂרָאֵל שֶׁהִלְכוּ בַּגּוּלָה זֶה כְּאֶלְפִים שָׁנָה, וְסוּבָלִים מֵהַ שְׁפוּבָלִים מְאֻמּוֹת הָעוֹלָם: הַרִיגוֹת וּמִיתוֹת מְשֻׁנוֹת וּשְׁמֵדוֹת וְכוּ', וְכֵן גְּלוֹת הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִיִּרְאִים וְהַחֲרָדִים לְדַבֵּר הַשֵּׁם צְרִיכִים לְסַבֵּל מִכָּל מִינֵי מִשְׁחָתִים שֶׁקָּרְנִים רַמָּאִים צְבוּעִים — שֶׁרִיץ הַשּׁוֹרֵץ עַל הָאָרֶץ, וְהַתְּלַמִּידֵי חֲכָמִים הָאֲמִתִּיִּים צְרִיכִים לְסַבֵּל מֵעַמֵּי הָאָרֶץ וְכוּ', וְכָלֵל יִשְׂרָאֵל הַכְּשָׁרִים צְרִיכִים לְסַבֵּל מִהֲרַע-בְּנִים צְבוּעִים וְכוּ', מִנְהִיגִים שֶׁל שָׁקָר, שֶׁאֵינָם יְכוּלִים לְהַנְהִיג אֶת עַצְמָם, וְאִיךָ יְכוּלִים לְהַנְהִיג אֲחֵרִים! (עֲנֵן לְקוּשִׁי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סא), וְאֲשֶׁר כָּלֵל נִשְׁמּוֹת יִשְׂרָאֵל סוּבָלִים מֵהֶם, כִּי הֵם מוֹלִיכִים שׁוֹלֵל אֶת כָּל אֱלוֹ שֶׁהוֹלְכִים אַחֲרֵיהֶם. ה' — הַתְּבוּדוֹת, לְהַרְגִיל עַצְמוֹ לִילֵף בְּמְקוֹם שֶׁאֵין שֵׁם בְּנֵי-אָדָם, וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְכֵאֲשֶׁר יְבַקֵּשׁ הַבֵּן מֵאָבִיו, וְזֶה צְרִיף לְהִיּוֹת בְּשִׁפְתַּי הָאֵם שְׁלוֹ, כְּגוֹן: אֲצַלְנוּ בְּשִׁפְתַי אִידִישׁ, שֶׁהִלֵּב נִמְשָׁף בְּיוֹתֵר אַחֵר הַדְּבוּרִים, וּיְבַקֵּשׁ רַחֲמִים אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וּיְבַקֵּשׁ עַל הָעֶבֶר, שֶׁיִּמְחַל לוֹ הַקָּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל מַה שֶׁפָּגַם וְחָטָא, וּיְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ לֹא לְשׁוֹב אֶל אֲוִלְתּוֹ וְכוּ', וְכֵן יְבַקֵּשׁ עַל לְהִבָּא וְכוּ', וְיִשְׁיַח וְיִסְפַּר אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ, שֶׁזוֹ מַעַלָּה עֲלִיוֹנָה מֵהַכָּל (עֲנֵן לְקוּשִׁי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כה), וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּשִׁי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ק'), אֲשֶׁר כָּל הַצְּדִיקִים הַגְּדוֹלִים סִפְרוּ, שֶׁלֹּא הַגִּיעוּ אֶל מַדְרַגְתָּם הַגְּבוּוֹהָ רַק עַל-יַדֵּי עֲבוּדַת הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, אֲשֶׁרֵי מִי שִׁיאֲחֹז בְּזֶה!

זוֹ תְּמַצִּית דְּרָכֵי רַבֵּנוּ ז"ל: שֶׁמִּחָ'ה, וּמִי שֶׁהוֹלֵךְ בְּדֶרֶךְ זוֹ, הוּא מְקַרֵּב אֶל רַבֵּנוּ ז"ל.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוּמָךְ וְטוֹבְתָךְ כָּל הַיָּמִים...

י"ט שעג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ וַאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

שָׁמַר מְאֹד עַל הַבְּרִיאוֹת, וּשְׁמַר מְאֹד עַל מְצִוֹת עֲשֵׂה שֶׁל "וַיִּנְשְׁמֶרְתֶּם מְאֹד עַל נַפְשׁוֹתֵיכֶם" (דְּבָרִים ה, טו), זֶה לֹא צָחוּק, אֲסוּר לְהִיּוֹת חָכֵם בְּעֵינָיו, הַבְּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע אָמַר: כְּשֶׁנַּעֲשֶׂה חוֹר קָטָן בַּגּוּף, נַעֲשֶׂה חוֹר גְּדוֹל בְּהַנְשָׁמָה, הֵינּוּ כְּשֶׁאָדָם נִחְלָשׁ, אֲזִי כְּבָר אֵינּוּ יָכוֹל לְהִתְפַּלֵּל, אֵינּוּ יָכוֹל לְלַמֵּד תּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, כְּבָר אֵינּוּ יָכוֹל לְקַיֵּם אֶת הַמְצִוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי הוּא שָׂבוּר וְרָצוּץ וְכוּ', חֲלוּשׁ מְאֹד, וְקָשָׁה לוֹ לְלַכֵּת וְכוּ'. וְלִכֵּן לֹא בַחֲנָם שְׂאֲמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (פְּתוּבוֹת ל.): הַכֹּל בִּיְדֵי שָׁמַיִם חוּץ מִצְּנִיִּים וּפְחִים; הֵינּוּ בְּוֹדָאֵי הַכֹּל בְּהַשְׁגָּחָה פְּרֻטִית, אֲבָל אִם אָדָם אוֹכֵל מֵאֲכָלִים שְׂאִינָם בְּרִיאִים, בְּוֹדָאֵי יִחְלָה, אִם יִהְיֶה קָר בַּחוּץ, וַיִּלְךְ בְּלִי מַעִיל עֲלִיוֹן וְצַעֲיָף וְכוּ', יִתְקַרֵּר וַיִּחְלָה, אוֹ אִם יִלְךְ תַּחַת שָׁמֶשׁ יוֹקֶדֶת, בְּוֹדָאֵי יִתִּיבֵשׁ וְכוּ', וְלִכֵּן אָדָם צָרִיף לְשִׁמּוֹר עַל דְּבָרִים אֱלוֹ מְאֹד, וְלֹא יִהְיֶה חָכֵם בְּעֵינָיו כָּלֵל, כְּשֶׁמְרַגְּשִׁים בַּלְבוּל אוֹ חֲלָשָׁה, עֲלָיו לִילֵךְ לְנוּחַ שְׁעָה שְׁעֵתִים, אִם מְרַגְּשֵׁי רָעַב — יִטַּל יָדָיו, וַיֹּאכֵל פֶּת דִּיקָא, וְאַחֲר־כֵּן יִבְרַךְ בְּרֶכֶת־הַמְּזוֹן מִתּוֹךְ הַסְּדוּר בְּכוֹנֵה גְדוּלָה, וְזֶה גוֹרֵם שְׁעֲשׂוּעִים גְּדוּלִים לְמַעֲלָה בְּכֹל הָעוֹלָמוֹת.

וְלִכֵּן רָאָה מֵהַיּוֹם לְשִׁמּוֹר עַל זְמַנֵּי הַשָּׁנָה, זְמַנֵּי אֲכִילָה, וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (סִפְר־הַמְּדוּת, אוֹת תְּשׁוּבָה, סִימָן פד): תִּקּוֹן הַגּוּף קוֹדֵם לְתִקּוֹן הַנֶּפֶשׁ, כִּי אִם אֵין לְאָדָם גּוּף בְּרִיא, מִמֵּילָא יִפְסִיד אֶת תִּקּוֹן נַפְשׁוֹ, וְלֹא יוֹכֵל לְהִתְפַּלֵּל בְּיִשׁוּב הַדַּעַת, וְלֹא יוֹכֵל לְלַמֵּד, וְלֹא יוֹכֵל לְקַיֵּם שׁוּם מְצִוָּה.

וְלִכֵּן אֲנִי מְאֹד מִבְּקָשׁ אוֹתְךָ, אֵל תִּהְיֶה חָכֵם בְּעֵינָיִךְ, וּשְׁמַר עַל

בְּרִיאוֹת גּוֹפֶךְ, אֵין זֶה עֲבוֹדַת הַשֵּׁם כָּלֵל לְסַגָּף עֲצָמוֹ בְּאֲכִילָה וּשְׁתִּיָּה וְשָׁנָה. וְרַבְּנֵנוּ ז"ל הִקְפִיד עַל זֶה מְאֹד, וּבִפְרוּשׁ אָמַר לָנוּ: אִם הָיָה יוֹדֵעַ בְּצַעֲרֵירוֹתָיו מַה שְּׂיֻדָּע עֲכָשׁוּ בְּסוֹף יָמָיו, מַה תִּפְלָה וְהַתְּבוּדָּדוֹת פּוֹעֲלֹת, לֹא הָיָה מְסַגֵּף אֶת גּוּפוֹ כָּל-כֶּף, רַק הָיָה עוֹסֵק הַרְבֵּה יוֹתֵר, וְיוֹתֵר בַּתְּפִלָּה וְהַתְּבוּדָּדוֹת, כִּי רַבְּנֵנוּ ז"ל סַגֵּף עֲצָמוֹ הַרְבֵּה בְּיַלְדוּתוֹ, וְהַתְּעַנָּה הַמּוֹן תַּעֲנִיּוֹת שְׁמוֹנֶה-עֶשְׂרֵה פְּעָמִים מִשְׁבֹּת לְשֹׁבֵת בְּשָׁנָה וְכוּ', עַם כָּל זֹאת אָמַר לָנוּ זֹאת.

וְלִכֵּן עָלִינוּ לְצִיַּת אֶת רַבְּנֵנוּ ז"ל בְּדַבָּר זֶה, כִּי הוּא יוֹדֵעַ אֶת זֶה יוֹתֵר מֵאֲתָנוּ. וְיֻדָּע שְׁגָם הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע הַזֶּהִיר אֶת תְּלִמִּידָיו לֹא לְסַגֵּף אֶת עֲצָמָם בְּתַעֲנִיּוֹת וּבְעֲבוֹדוֹת קָשׁוֹת וְכוּ', רַק לְהַחֲדִיר בְּעֲצָמָם אֲמִתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, לִידָע שֶׁהַכֹּל מִשְׁגָּח מִמְּנוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְזֶה בְּעֲצָמוֹ מַעֲלָה אֶת הַנֶּפֶשׁ עַד רוּם הַמַּעֲלוֹת, אִם יֵלֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּפְשִׁיטוֹת, וְלֹא יִהְיֶה חָכֵם בְּעֵינָיו. וְאָמַר הַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע: אַחֲרַי כָּל הַשְּׂגוּתִי שְׂזָכִיתִי לְהַשִּׁיג, אֲנִי מֵאֲמִין בּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּלִי שׁוּם חֲכָמוֹת שֶׁל הַכֹּל וְכוּ', אֲלֵא כְּפָתִי, אֵיךְ גְּלִיִּב וְוִי אֶנָּר וְכוּ', וְזֶה תְּלוּי גַם בְּעֵנִין סְגוּפִים — לֹא לְהִיּוֹת אוֹיְבֵעַר חָכֵם, כִּי אַחֲרֵי-כֵן יִשְׁלַם עִם הַבְּרִיאוֹת וְכוּ', וּבִכְדִּים הוּא מְזִיק עֲצָמוֹ וְכוּ', וְהַגֵּר"א כָּתַב בְּמַכְתָּבוֹ: יוֹתֵר טוֹב לְסַגֵּף עֲצָמוֹ בְּהַדְּבוּר מֵאֲשֶׁר כָּל הַסְּגוּפִים שְׁבַעוּלָם.

אֲנִי מִקְוֶה שְׁתַּצִּיַּת אוֹתִי.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שעד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשִׁי עֶרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְרַת וִיחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵנִין מַה שְּׁסוּבְלִים כָּאֵן מִהֶרְשֶׁע מְרַשֵּׁע וְכוּ', אֲנַחְנוּ מִתְּפַלְלִים

לְהַשִּׁיב יְתַבְרַךְ, וְהוּא יְתַבְרַךְ יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ. מִסְפָּרִים אֲשֶׁר הִרְבַּ
הַקְדוּשׁ רַבִּי וְוַאֲלֶךָ זי"ע, שְׁהִיָּה גָאוֹן גָּדוֹל, וְהָיוּ לוֹ הִרְבָּה מִתְנַגְדִּים
גְּדוּלִים, וּפְעַם אַחַת בְּלִיל יוֹם הַכְּפוּרִים בְּשַׁעַת 'כָּל נִדְרֵי' רָצָה לוֹמַר
דְּרָשָׁה כְּדוּרְכֶם שֶׁל צְדִיקִים וְיִרְאֵי ה', אֲשֶׁר לִפְנֵי אֲמִירַת 'כָּל נִדְרֵי'
בְּלִיל יוֹם הַכְּפוּרִים אָמְרוּ דְרָשָׁה, וְקָם אִיזָה שִׁיגָץ עַז פָּנִים, וְלֹא נָתַן
לְהַגָּאוֹן לְהִתְחִיל לְדַבֵּר, עָשָׂה רַעַשׁ וְכוּ', וְהַגָּאוֹן רָצָה כְּמָה פְּעָמִים
לְהִתְחִיל לְדַבֵּר וְלֹא נָתַן לוֹ, עָנָה וְאָמַר לוֹ בְּרַבִּים הַגָּאוֹן: אַתָּה לֹא
תוֹצִיא אֶת שְׁנוֹתֶיךָ, הַשָּׁנָה תִּלְךָ מִהָעוֹלָם. וְעִבְרָה שָׁנָה, וּבָא עוֹד פְּעַם
בְּלִיל יוֹם הַכְּפוּרִים, וְהִתְחִיל הַשִּׁיגָץ הָעַז פָּנִים לְהִתְלוֹצֵץ בְּרַבִּים:
"רַבִּי, עֲדִין אֲנִי חַי, וְאַתֶּם קָלְלִיתֶם אוֹתִי, וְלֹא נִתְקַיְּמָה קָלְלַתְכֶם",
עָנָה עַל זֶה הַגָּאוֹן: "עוֹד הַיּוֹם גָּדוֹל מְאֹד", וַיְהִי לְמַחְרַת, וְהִנֵּה
הַשִּׁיגָץ הִתְחִיל לְהִרְגִישׁ לֹא טוֹב, וְלָקְחוּ אוֹתוֹ לְבֵיתוֹ, וְהִרְגִישׁ שְׂאִינוֹ
יְכוֹל יוֹתֵר לְחִיוֹת מְרַב חִלְשׁוֹת וְכוּ', וְשָׁלַח לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה וּמְחִילָה
וּכְפָרָה מִהַגָּאוֹן, עָנָה וְאָמַר הַגָּאוֹן בְּלִשׁוֹן אִידישׁ: קִיִּין סְלִיחָה, קִיִּין
מְחִילָה, נֶאֱהָר אִיִּין כְּפָרָה. וּמַת בְּאִפְן נוֹרָא. וּכְשִׁפְרוּ אֶת זֶה
לְהַחֲתִים סוֹפֵר, עָנָה וְאָמַר: "בְּיַדֵּי רְצוֹן יִרְאוּ יַעֲשֶׂה, הַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא עוֹשֶׂה רְצוֹן צְדִיק, וְאִין זֶה פְּלֵא שְׁנִפְטֵר הָעַז פָּנִים, אֲבָל
לְדַעֲתִי אִין לְצְדִיק רְצוֹן כְּזֶה, כִּי (מְשַׁלֵּי יו, כו): 'גַּם עֲנוּשׁ לְצְדִיק לֹא
טוֹב".

וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים אֶת שְׁלֵנוּ לְהִתְפַּלֵּל עַל הַרְשָׁע שִׁיעֲזֹב אוֹתָנוּ,
הוּא לוֹחֵם עִמָּנוּ וְרוֹדֵף אוֹתָנוּ עַד חֲרָמָה וְכוּ', וְלֹא כָּל-כֶּף אוֹתָנוּ,
אֲלֵא כָּל הַקְּשׁוֹר לְהִדָּת הוּא רוֹצֵה רַק לְעַקֵּר, בֵּן בֵּן תִּהְיֶה מְפָתַע,
אֶחָד שְׁקוֹרָא עֲצָמוּ "רַב" רוֹדֵף אֶת הַדָּת, הוּא יוֹתֵר גְּרוּעַ מִרְפוּרְמִי,
פְּשוּטוֹ כְּמִשְׁמְעוֹ, אֶת הַמְּקַנָּה סָגַר לִפְנֵי הַנְּשִׂים וְכוּ', וְאִין בּוֹנֵה עֲכָשׁוּ
מְקַנָּה בְּהַסְתֵּר תַּחַת בֵּית פְּרִטֵי וְכוּ', כְּדֵי שְׁלֵא יִמְסֹר וְכוּ', אֶת הָעֲרוּב
הוּא לֹא נוֹתֵן לְתַמְנָן, וּמָה לֹא עוֹשֶׂה לְהַצִּיק לָנוּ, וְאֲנַחְנוּ עֵינֵינוּ
תְּלוּיֹת רַק לְשָׁמַיִם, רַק זֶה מָה שְׂאֲנַחְנוּ יְכוֹלִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שעה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קָדָשׁ לְסֹדֵר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיְזַרְח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מַה שְּׁכַתְבַּת בְּעֵינַי הַצִּלְחָה עִם יְלָדִים וְכוּ', מַה אָמַר לְךָ, הָעֶקֶר הוּא תְּפִלָּה לְבַקֵּשׁ עַל יְלָדָיו כָּל יוֹם, שְׂיִהְיוּ יְרֵאִים וְשְׂלֵמִים. מְסַפְּרִים, שְׁפַעַם אָמַר הַגָּאוֹן בְּעַל מַהֲר"ם א"ש אֶל רַבּוֹ ה'חַת"ם סוֹפֵר': "אַתֶּם זְכִיתֶם לִילְדִים טוֹבִים כְּמוֹ בְּנֵי רַבִּי אַבְרָהָם שְׁמוּאֵל" (בְּעַל ה'כְּתָב סוֹפֵר'), עָנָה וְאָמַר לוֹ רַבּוֹ ה'חַת"ם סוֹפֵר': "מַה אַתָּה חוֹשֵׁב שְׁנֵה בָּא לִי בְּקָלוֹת, אֵיךְ הָאֵב דָּעַם פּוֹטְעַר הוּט אֵן גְּעַפּוּהֶלֶט מִיט טְרַעֲרִין יַעֲדָעֵן טָאג אֵיךְ זָאל גּוֹטְע קִינְדֶּער הָאָבִין" (מִלְּאֵתִי אֶת כּוֹבַע פְּרוּהָ שְׁלִי בְּכָל יוֹם עִם דְּמָעוֹת [כְּפִדּוּעַ הֶלֶךְ ה'חַת"ם סוֹפֵר' עִם כּוֹבַע פְּרוּהָ], וְכֵן זְכִיתִי לִילְדִים טוֹבִים). וְכֵן שְׁמַעְתִּי פַעַם מְאֻחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁשָׁמַע שְׁאַחַד שָׂאֵל לְהַשְׁנִי: "אֵיךְ זְכִיתִי לִילְדִים טוֹבִים"? עָנָה וְאָמַר: "מַה אַתָּה חוֹשֵׁב, הֵם צְמָחוּ לִי עַל הָעֵץ? כָּל יוֹם מִלְּאֵתִי אֶת הַכֶּפֶה שְׁלִי עִם דְּמָעוֹת, וְכֵן זְכִיתִי לִילְדִים טוֹבִים". וְלִכֵּן אַתָּה וְאַשְׁתְּךָ תִּתְּפַלְּלוּ בְּכָל יוֹם שְׁתַּזְכּוּ שְׂיִלְדֵיכֶם יִצְמָחוּ יְרֵאֵי הַשֵּׁם, וְלוֹמְדֵי תוֹרָה, וְאוֹהֲבֵי תוֹרָה, וְאִז תִּרְאוּ יְשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת, שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כִּי מַה שְׁתְּפַלֶּה פּוֹעֵלֶת, שׁוּם דְּבַר בְּעוֹלָם אֵינוֹ פּוֹעֵל.

צְרִיךְ שְׁתַּדַּע, שְׁתְּפַלֶּה זֶה הַפְּלִי לְהַמְשִׁיךְ אֶת שְׁכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ בְּזֶה הָעוֹלָם. וְלִכֵּן צְרִיכִים לְהַרְבּוֹת בַּתְּפִלָּה, וּבַפְּרָטִיּוֹת תְּפִלַּת אָבוֹת עַל בְּנֵים הֵיא מְאֹד מְרַצָּה וּמְקַבֵּלֶת בַּשָּׁמַיִם בְּאַפֵּן נִפְלָא.

אַנִּי הַפְּרָתִי אֶת אַחַד מִחֲשׁוֹבֵי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, שְׁבָנוּ יִצָּא, לֹא עָלִינוּ, לְתַרְבּוֹת רַצָּה, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן, וְנִסַּע לְמַרוֹן, וְהִיָּה שָׁם כְּחֻדְשִׁים אוֹ יוֹתֵר, וּמִדֵּי יוֹם וַיּוֹם, לִילָה וְלִילָה, לֹא הִפְסִיק לְהַתְּפַלֵּל וְלִשְׁפֹּף

שיח ותפלה, ושפך דמעות כמים, עד שלבסוף חזר בתשובה שלמה [אני הכרתי את הבן לפני שנפל, והיו לו פאות ארבים, ואחר-כך כשהוריד את הפאות וכו', ואחר-כך כשחזר בתשובה, ולבסוף נפטר בחיי אביו]. על-כל-פנים איך שהוא תפלה מועילה תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שער.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויחי, ט"ו טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

זכר מה שאמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מח): העולם הזה הוא גֶּשֶׁר צר מאד, והפלל והעקר שלא להתפחד כלל, כי עקר כל הצרות של האדם הוא מהפחד שנופל עליו, כי נכנס בלחץ זו הדחק וכו', ומזה באות לו כל הצרות, כי באמת ראוי לבר-יש'ראל לירא ולפחד רק מהקדוש-ברוך-הוא, ולא מפשר ודם, ולכן אני מאד מבקש אותך, הרגל עצמך לדבר הרבה עמו יתברך, ושום דבר בעולם לא יוכל לשבר אותך, ובזה שתהיה רגיל לדבר עמו יתברך, על-ידי-זה יפגס בך בטחון עצמי, ותהיה כבר אדם אחר לגמרי, וזה אי-אפשר להסביר עד שלא עוברים את השלב הזה. ולכן אל תפגס בלחץ, ודע לך, שמכל סבוך יכולים לצאת אם רק מתחזקים לילה בדרך זה — לדבר עמו יתברך, ואף שבהתחלה זה קשה מאד, אבל צריכים להרגיל עצמו לדבר דבור אחד אליו יתברך, ועוד דבור בקשה ותחנה, ועוד בקשה ותחנה וכו', עד שיהיה רגיל לדבר עמו יתברך, ואז כבר לא יירא ולא יפחד משום דבר ומשום בריה.

הדורש שלומך וטובתך תמיד...

י"ט שעז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויחי, ט"ו טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

בְּעֵינַי הַבְּזִיוֹן שֶׁקַּבְּלַת וְכוּ'. מָה אָמַר לָךְ! אֲשַׁרְיָךְ שֶׁקַּבְּלַת אֶת עֲנֹשֶׁךָ עוֹד בְּזֶה הָעוֹלָם, וּבִפְרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ר'), שֶׁעַקֵּר הַתְּשׁוּבָה — יִשְׁמַע בְּזִיוְנוּ וַיְדַם וַיִּשְׁתַּק, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִכְנַע הַדָּם שֶׁבְּחָלָל הַשָּׁמַאֲלִי, שֶׁמִּשָּׁם כָּל הַתְּאוּוֹת וְכוּ', וַרְתִּיחַת הַדָּמִים וְכוּ', וְלָכֵן רְאוּי לְשַׁמַּח שָׂבָא לָךְ בְּזִיוֹן כְּזֶה.

שְׁמַעְתִּי מְסַפְּרִים עַל הַמְּשָׁגִיחַ הַמְּפָרָס ר' לֵיִב חֶסֶמֶן ז"ל, שֶׁהָלַךְ פְּעַם לְטַיִל עִם בַּחוּר יִשִּׁיבָה כְּדֵי לְהַתְּאוֹרֵר וְכוּ', וְהַבַּחוּר הָיָה חֲצוּפָה וְעוֹ פְּנִים. פְּתָאם שָׂאֵל אֶת ר' לֵיִב ז"ל: "אוֹמְרִים עֲלֵיכֶם שֶׁלְּמַדְתֶּם אַרְבַּע-עֶשְׂרֵה שָׁנָה בְּקָלָם, בְּמָה רוֹאִים אֶת זֶה עֲלֵיכֶם?" וְר' לֵיִב לֹא עָנָה לוֹ, וְהַמְּשִׁיכוֹ לְלֶכֶת יַחַד, וּכְשֶׁהֲגִיעַ אֶל דְּלַת הַיִּשִּׁיבָה, עָנָה ר' לֵיִב ז"ל לְהַתְּלַמֵּיד: "רְאִיתָ שֶׁשְׁתַּקְתִּי וְלֹא עָנִיתִי לָךְ? זֶה לְמַדְתִּי בְּקָלָם". רוֹאִים מְזֶה מָה נִקְרָאת גְּדֻלוֹת, אַחַד דּוֹקֵר אוֹתָךְ וְכוּ', מְבַזֶּה אוֹתָךְ וְכוּ', וְלֹא עוֹנִים לוֹ, זֶה יְסוּד בְּחַיִּים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שעח.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויחי, ט"ו טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רק תהיה בשמחה, ותעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות

בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמֵחָה זֶה רְפוּאָה בֵּין לַגּוֹף וּבֵין לַנְּפֶשׁ. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כד), שְׂגָם חֲכָמֵי הָרוֹפְאִים אוֹמְרִים, שְׂכַל הַמַּחְלוֹת וְהַחֲלָאִים רָעִים בָּאִים לְאָדָם מִחֲמַת עֲצָבוֹת וְדַכְאוּנוֹת וְכוּ', וְלָכֵן תַּעֲשֶׂה כָּל מָה שְּׁבִיכְלִתָּךְ לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה.

תַּעֲיִן בְּכָל יוֹם בְּכַמָּה מִכְּתָבִים בְּשׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בְּנַחַל", וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוּעַ לְנַפְשְׁךָ. אָדָם צָרִיךְ לְרַצּוֹת לַעֲזוֹר לַעֲצֹמוֹ, כִּי אִף אֶחָד לֹא יָכוֹל לְהַכְרִיחַ אֶת דַּעְתּוֹ עַל הַזּוּלָת וְכוּ', וְאִם אָדָם אֵינּוּ רוֹצֶה לַעֲזוֹר לַעֲצֹמוֹ, אִיךָ יָכוֹל הַזּוּלָת לַעֲזוֹר לוֹ?! וְלָכֵן אַל תִּהְיֶה בְּטָלָן! צֵא מִהַדְּכָאוּנוֹת שְׁלָךְ, וְתַעֲשֶׂה כָּל מָה שְּׁבִיכְלִתָּךְ רַק לְשִׂמְחַת עֲצֹמְךָ, וְסַפְּרֵי שׁוֹ"ת "אֲשֶׁר בְּנַחַל" יִהְיוּ לְךָ לְמַזּוֹר וְלִתְרוּפָה, אִם תַּעֲיִן בָּהֶם בְּעֵין הָאֱמֶת.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

י"ט שַׁעַט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיְזַרְח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ.

רַק תַּעֲבֹד עַל גְּקֻדָּה אַחַת, וְהִיא גְּקֻדַּת הַשְּׂמֵחָה, כִּי כְּשֶׁאָדָם זוֹכֶה לִהְיוֹת בְּשִׁמְחָה, אֲזַי כָּל הַחַיִּים מְשִׁתְּנִים לְטוֹבָה. וְאָמַר רַבֵּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן י'): מָה שְּׁבִיגֵי־אָדָם רְחוּקִים מִהַקְּדוּשָׁה בְּרוּךְ־הוּא, מִפְּנֵי שְׂאִין לָהֶם יֵשׁוּב הַדַּעַת, וְלָמָּה אֵין לָהֶם יֵשׁוּב הַדַּעַת? מִפְּנֵי שְׂאִינָם בְּשִׁמְחָה, וְלָמָּה אֵין אָדָם בְּשִׁמְחָה? מִפְּנֵי שְׂאִינּוֹ דֵּן עֲצֹמוֹ לְכַף זְכוּת, וְאֵינּוּ מוֹצֵא בְּעֲצֹמוֹ אֶת הַנְּקֻדּוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בּוֹ, כִּי בְּאֱמֶת כָּל בְּרֵי־יִשְׂרָאֵל מְלֵא מִצְּוֹת כְּרַמּוֹן. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת נז): אֶפְלוֹ הַרִיקְגִּין שְׂבָךְ מְלֵאִים מִצְּוֹת כְּרַמּוֹן; וְלָכֵן בְּזֶה שְׂתַמִּיד תִּשְׂמַח עִם הַטוֹב שֵׁישׁ בְּךָ, עַל־יְדֵי־זֶה תִּזְכֶּה לִישׁוּב הַדַּעַת אֱמֶתִי, וְלֹא תִתְרַחַק חֶסֶד־וְשְׁלוֹם מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂזוֹ עֲצַת

הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם לְשִׁבְרֵךְ אֶת הָאָדָם. וְלִכֵּן חִזַּק וְאַמֵּץ תָּמִיד רַק לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, וּתְהִלָּה לְאֵל, יֵשׁ לְךָ בְּמָה לְשִׂמְחָה, שְׂאֵתָה יוֹדֵעַ מֵרַבְּנוּ ז"ל,
שֶׁהוּא בֶן הַשִּׁמְחָה הַנִּכְלָל בְּמִקּוֹר הַשִּׁמְחָה.

הַדּוֹרֵשׁ טוֹבָתְךָ הַנִּצְחִית...

י"ט שפ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֵל תְּהִיָּה שְׁבוּר וְכוּ', אֲנִי מִבֵּין אֶת הַצֵּעַר וְהַעֲגֻמַת נַפְשׁ שְׁלֹךְ
וְכוּ'. מְסַפֵּר עַל הַצַּדִּיק הַקְּדוֹשׁ רַבִּי נַחֲוִים מְטֹשָׁאֲרָנָאבִיל זי"ע, שֶׁהִיָּה
יְתוֹם מִקְטָנוּתוֹ, וְגִדְלוֹ דוֹדוֹ, וְהִיּוֹת שֶׁהוּא הִיָּה יְתוֹם, לֹא הִתְיַחַס
אֵלָיו כְּמוֹ אֵל שְׂאָר הַיְלָדִים שְׁלוֹ, לְיִלְדָיו נָתַן דְּמֵי פִיס, וְלִיתוֹם לֹא
נָתַן כְּלוּם, וְזֶה כְּאֵב לוֹ מְאֹד, כִּי לֹא הִיָּה לוֹ כְּלוּם בְּפִיס, וְהִתְיַשֵּׁב
שְׁיִלְךָ אֶל אָבִי יְתוֹמִים וַיִּבְקֶשׁ מִמֶּנּוּ, וְלִכֵּן נִכְנַס לְבֵית־הַכְּנֶסֶת בְּשַׁעַר
שְׂאָף אֶחָד לֹא הִיָּה שָׁם, וְהַעֲמִיד עֲצָמוֹ עַל יַד אַרְוֹן הַקֹּדֶשׁ, וּבְכָה
לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁיִתֵּן גַּם לוֹ מְטַבֵּעַ, וְהִנֵּה הִתְכּוּפַף וּכְבָר מְצָא מְטַבֵּעַ,
וְכָךְ עָשָׂה בְּכָל פַּעַם. עַד שֶׁלְּפָתַע דוֹדוֹ מְצָא אֶצְלוֹ מְטַבְּעוֹת וּשְׂאָלוֹ:
"מֵהֵיכֵן יֵשׁ לְךָ אֶת הַכֶּסֶף, הָאֵם גְּנֵבָתָ מִמֶּנִּי?" וְסָטַר לוֹ, וְהִילֵד בְּכָה
וְאָמַר לוֹ: "אֶלָּא אֲנִי נִכְנַס לְבֵית־הַכְּנֶסֶת וּמִבְּקֶשׁ מֵהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא,
וְהוּא נוֹתֵן לִי", אֲזַי דוֹדוֹ סָטַר לוֹ עוֹד שְׁתֵּי סְטִירוֹת, "מָה, גַּם
מִבֵּית־הַכְּנֶסֶת אַתָּה גּוֹנֵב?" עָנָה וְאָמַר: "לֹא, אֲנִי לֹא גּוֹנֵב, אֶלָּא
מִבְּקֶשׁ אֶת הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְהוּא נוֹתֵן לִי". אֲזַי לָקַחוּ הַדּוֹד
לְבֵית־הַכְּנֶסֶת, "בֹּא הִרְאֵה לִי אֵיךְ אַתָּה מִבְּקֶשׁ". וְהִילֵד הִלְךָ
בְּתַמִּימוֹת וּבְכָה: "רַבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן לִי כֶסֶף, שְׁלֹא יֵאמְרוּ שְׂאֲנִי
גּוֹנֵב" וְכוּ', וְהִנֵּה דוֹדוֹ רוֹאֵה פְתָאִים מְטַבֵּעַ עַל הַרְצָפָה, וְהִילֵד מִגְּבִיָּה
אֶת זֶה, וּמֵאֲזוּ עֲזוּבוֹ, וּבֵינָם כָּךְ זָכָה לְהִתְעַלּוֹת מֵעֵלָה מֵעֵלָה וְכוּ', אַף
שֶׁהִיָּה עֲנִי גְדוֹל עַד מְאֹד, עִם כָּל זֹאת הַתְּחִזָּק וְהַתְּחִזָּק וְכוּ', עַד

שְׁעֵלָה בַּתְּכֵלִית הַעֲלִיָּה, וְנַעֲשֶׂה צְדִיק גְּדוֹל עַד מְאֹד, וְזָכָה לְהִיּוֹת עוֹד אֶצֶל הַבַּעַל־שָׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ זי"ע, וְנִתְעַלָּה בַּתְּכֵלִית הַעֲלִיָּה, כְּמוֹ שְׂרוּאִים מְקַצֵּת מִן הַמְקַצֵּת מִסְפְּרוֹ הַקְּדוֹשׁ "מְאוּר עֵינַיִם", וְהוּא רָאָה אֶת רַבְּנֵנוּ ו"ל בְּהִיּוֹתוֹ יֶלֶד קֶטָן, עָנָה וְאָמַר עָלָיו מִה שֶׁפָּתוּב (שְׁמוֹת כ, יז): "וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה יִרְאֶתוּ עַל פְּנֵיכֶם לְבַלְתִּי תַחֲטְאוּ", נֶאֱמַר עַל הַיֶּלֶד הַזֶּה, וְרַבְּנֵנוּ ו"ל הִזָּה אֲזוּ בְּעַרְףְּ בְּגִיל חֲמֵשׁ אוֹ שֵׁשׁ, כִּכְּר אֲזוּ הִיָּתָה לוֹ יִרְאָה גְּדוֹלָה מִהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא. וְלָכֵן רָאָה לְחֻזֵּק עֲצָמָךְ גַּם־כֵּן, וְזָכַר שְׁגַם לָךְ אֵינן אֶפֶס אֶחָד רַק הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שפא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְיַחֲדָי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... נְרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רַק חֻזֵּק וְאַמִּץ מְאֹד לֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבָר שֶׁבַּעוֹלָם, וְזֶה זוֹכִים עַל־יְדֵי תַקְוָה הָאֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּרַגַע שִׁיּוּדָעִים שֶׁהַכֹּל מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאֵינן טַבַּע, מְקַרָּה וּמִזָּל כָּלֵל, זוֹ כִּכְר יִשׁוּעָה גְּדוֹלָה עַד מְאֹד, וְצָרִיכִים לְבַטֵּל עֲצָמוֹ וְכֹל כְּלוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֲזוּ יִמְתְּקוּ מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים, כִּי בְּזֶה שֶׁהָאָדָם מְבַטֵּל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁמְכַנִּים הֵיטֵב הֵיטֵב בְּדַעְתּוֹ, שְׂאִין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, עַל־יְדֵי־זֶה נִמְתְּקִים מִמֶּנּוּ כָּל הַדֵּינִים, וְנִמְשָׁכִים עָלָיו רַחֲמִים מְרַבִּים מְלַמְעָלָה. וְאִיךָ זוֹכִים לְהַתְּבַטֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ? עַל זֶה יֵשׁ לָנוּ מֵאֲמַר שְׁלֹם בְּלָקוּיטִי־מוֹהֲר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נ"ב, שֶׁמְפָרֵשׁ אֶת הַמְּשָׁנָה (אָבוֹת ג, ד): "הַנֶּעוֹר בְּלִילָה וְהַמְהַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ יַחֲדָי, וְהַמְפָּנֶה לְבוֹ לְבַטְלָה, הַרִי זֶה מִתְחַיֵּב בְּנִפְשׁוֹ" אִם אָדָם מְרַגֵּיל עֲצָמוֹ לְלֶכֶת בְּדֶרֶךְ יַחֲדָי, שְׂאִין שָׁם בְּנֵי־אָדָם, וּמְפָרֵשׁ שִׁיחְתּוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַד שֶׁבָּא אֶל בְּטוֹל גְּמוּרָה אֶל הָאֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, שְׂאֲזוּ כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ מִתְּהַפְּכִים לְגַמְרֵי לַחַיִּים רוּחָנִיִּים, אֲשֶׁרֵיהֶם וְאֲשֶׁרֵי חֶלְקָם שֶׁל אֵלוֹ שְׂזוֹכִים לְמִסֵּר אֶת

כָּל כָּלָם רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, שְׂאֵז יִרְאוּ נַסִּים נִגְלִים שְׁעוֹשֶׂה וַיַּעֲשֶׂה עִמָּהֶם הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל שֶׁעַל וַיַּעַד וְכוּ', וּבְכָל אֲשֶׁר יִפְנוּ יִשְׁכִּילוּ, וְאִין לָהֶם מָה לְהִתְפַּחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה, כִּי מִבְּחוּץ נִדְמָה שְׁיִכּוּלִים לַעֲשׂוֹת לָהֶם מִשְׁהוּ, אַבָּל בְּפִנְיֵימִיתָם הֵם דְּבוּקִים לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבִטְלִים וּמְבַטְלִים אֶל הָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא, וְלִכֵּן אַף אֶחָד לֹא יִכּוּל לַעֲשׂוֹת לָהֶם שׁוּם דְּבָר, כִּי מֵרַב הִתְפַּלְלוּתָם בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, הוּא כָּבֵד מִשְׁגִּיחַ עֲלֵיהֶם בְּהַשְׁגָּחָה מִיְחַדָּת, וְהֵם שְׂאֲנָנִים וְרַגּוּעִים וְכוּ'.

וְתֹאמִין, שְׁכָל אֶחָד יִכּוּל לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ אֶל כָּל זֹאת, אִם רַק רוּצִים וּמְצִיִּתִים אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וּמְרַגְלִים עֲצָמָם לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת גְּמוּרָה, כִּי רַק זֶה הַדִּלְתָּ וְהַפְּתַח לְהַכְנִס אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹתְרִין, חֶלֶק ב', סִימָן פד), שֶׁהַתְּפִלָּה הִיא הַשְׁעָר וְהַפְּתַח לְהַכְנִס אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצֹּלְחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שפב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

דַּע לָךְ, שְׁצָרִיכִים לַעֲשׂוֹת טוֹבָה לְכָל בְּרֵי-יִשְׂרָאֵל, וְזוֹ מְדַרְגַּת צְדִיק — יְסוּד, מִשְׁפִּיעַ, וְאִינוּ בּוֹדֵק וְכוּ', וְיָדוּעַ שֶׁהַרְבֵּי הַקְדוֹשׁ מִצְאָנוּ זי"ע, בַּעַל "דְּבָרֵי חַיִּים" זי"ע, הִזָּה נוֹתֵן צְדָקָה בְּהַפְרֹזָה לְכָל הַפּוֹשֵׁט יָד, וּמְלַבֵּד זֹאת הִזָּה נוֹתֵן לְכָלֶם הַמְּלַצָּה, וּפַעַם בָּא אֶחָד וּבִקֵּשׁ הַמְּלַצָּה, וְהַגָּבֵאִים הַכִּירוּ שְׁזָהוּ רַמְאִי, וְלֹא רָצוּ שְׂיִתֵּן לוֹ הַרְבֵּי הַקְדוֹשׁ הַמְּלַצָּה, וַעֲשׂוּ כָּל מִיָּנִי מֵאַמְצִים שְׁלֵא יִכְנַס אֵלָיו, עַד שֶׁנִּדְחַק וּבִקֵּשׁ הַמְּלַצָּה, וְהַגָּבֵאִים אָמְרוּ: "רַבִּי, זֶה מֵאִינְשֵׁי דְלָא מְעַלִּי" וְכוּ', עָנָה וְאָמַר לָהֶם: "מָה הַהֲפָרֵשׁ בֵּינִי לְבֵינְכֶם? אֲנִי נוֹתֵן לְאֶלְף אַנְשִׁים, אוֹלֵי אֶחָד מֵאֶלְף הוּא אֲמַתִּי, וְצָרִיכִים לַעֲזֹר לוֹ, אַבָּל אֲתֶם מוּכָנִים

לא לתת לאלף, אפלו שביניהם יש נצרך אמתית, רואים מזה שצדיק אמתית נותן ומשפיע לכלם, ואינו מבחין בין טוב לרע וכו', רק אצלו העקר רק להשפיע לכלם, שזה יסוד צדיק. אשרי מי שהולך בדרכיהם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שפג.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויחי, ט"ו טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

רק חזק ואמן מאד, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך.

צריך שתדע שבזה שמסיתים אותך כאלו ההוא גונב אותך וכו', צריך שתדע כלל בחייה, אשר אסור להאמין לשום בן-אדם, אין דבר כזה וכו', כי כל אדם לטובת עצמו הוא דורש, כל זמן שאדם נמצא בזה העולם, הוא רוצה רק את טובת עצמו, ולא את הזולת, אפלו הפועל הכי מסור, האדם הכי קרוב, כלם רוצים רק טובת עצמם, אלא צריך לשקל תמיד את המציאות, האם אתה יכול לעשות זאת בעצמך בלעדי עזר הזולת?! ואז תבוא לידי החלטה שאין דבר כזה, כי הרי אתה צריך את העזר של הזולת, ואז תתחיל לבקש הרבה ממנו ותברך, שיגלה עיניך אם ההוא מועל בכספך וכו', ולבקש רק ממנו ותברך שישמר אותך מגנבות ומשחיתות, כי מה שתפלה פועלת, שום דבר שבעולם לא יפעל, כי סוף כל סוף אנחנו נמצאים בידי הקדוש-ברוך-הוא, והוא יתברך מנהיג את עולמו בחסדים וברחמים גמורים וכו', ועל-ידי תפלה יכניס בך הקדוש-ברוך-הוא שכל ודעת לידע ולהרגיש מי הוא האיש ששמת אותו להיות נאמן בעבורך וכו', ותראה נפלאות איה שלא יקח זמן רב, שההוא יתגלה אם מועל בכספך וכו', אם מבזבז את ממונך

וכו', אם לא עובד עליך וכו', ומה גם אחר כל זה אי-אפשר להנצל וכו', רק הוא יתברך צריך להצילך, כמו שכתוב (תהלים קכז, א): "אם הוֹיִ"ה לא ישמר עיר שוא שקד שומר", וזה ברור כשמש, כי הוא יתברך צופה ומביט על כל פרט ופרט, וכשאדם חי עם תפלה, הקדוש-ברוך-הוא כבר מכניס בו דעת ושכל איך להזהר, איך להשמר, איך לברח, איך להציל עצמך וכו', ודבר זה צריכים תמיד לקחת בחשבון, כי האיש נאמן שלך יכול לגנוב אותך ולקחת את כל מה שיש לך.

אסור למסר את כל הפח לאדם אחר, אלא צריכים לחלק תפקידים בין כמה אנשים, הינו לא לתת פח בידי אדם אחד יותר מדאי, ותמיד פדאי לקחת שני אנשים מנגדים, שאחד יגלה על השני וכו', עם כל זאת תמיד צריכים לזכור, אשר למיחש בעי, צריכים להיות זהיר לשמור ולבקש קבלות וכו', ועל כלם הרבה רחמים צריכים ממנו יתברך, שלא יטעו אותו, וזה ברור כשמש.

לא-כן אם אדם מקרב אל צדיק אמת, שכל פלו הוא כבר למעלה למעלה וכו', אינו נמצא כבר בזה העולם כלל, רק רגליו מסתובבות כאן, אבל כל מח מחשבתו דבוק באין סוף ברוך הוא, תאמין לי, שאדם בזה כבר לא צריך את כספך וכו', וכבר לא רוצה ממך שום דבר, רק רוצה להעלות גם אותך אל רום המעלות, כמו שאמר רבנו ז"ל (שיחות-הר"ן, סימן קיט), שזו מדרגה גדולה כשאדם רוצה להגביה ולהעלות את הזולת, אפלו שהוא אינו זוכה לזה, אשר באמת כל צדיק אמת אשר רק דבוק בו יתברך, והוא בטל ומבטל בדבקות אמת, אחז עצמו כאפס וכאין, ומרגיש עצמו להכי גרוע שבעולם, והוא בוכה ומבכה שמים וארץ, שירחם עליו הקדוש-ברוך-הוא, שלא יהיה נדחה מפניו וכו', עם כל זאת הוא מחזק ומעודד ומשמש אחרים, ומקרבים אליו יתברך, אבל אני מכרח לומר לך, שאין הרבה כאלו, וסימן בדוק אם אדם הוא צדיק אמת או שקרן ועובד עליך — זה בתאות ממון, אם כל הראש שלו בכסף, וחושב מחשבות כמה כסף הוא יכול להוציא ממך, דע לך שהכל שקר, אבל אם אצלו כסף הוא כמו זבל וכו', ובוץ וכו',

ואַדְרַבָּה כָּל מַגְמָתוֹ אֵיךְ לַעְזֹר לְהַזְוִילָת, כָּל מִחַ מַחֲשַׁבְתּוֹ אֵיךְ יִכּוּלִים לְשַׁקֵּם בְּנֵי-אָדָם וְלַעְזֹר לָהֶם, וּמַחֲלֵק כִּסְפוֹ לַצְדָּקָה, מְאָכִיל עֲנִיִּים וְכוּ', מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים וְכוּ', מַחֲתֵן בַּחֲוָרִים וּבַנּוֹת וְכוּ', רַק עוֹסֵק בַּצְדָּקָה וְחֹסֵד עִם הַזְוִילָת וְכוּ', זֶה סִימָן עַל צְדִיק אֲמָת, אָבֵל סֶתֶם כִּכָּה צְרִיכִים לְדַעַת שְׁזָה פְּשׁוּט שְׁקָרָן וְכוּ', עִם כָּל זֹאת גַּם עַל זֶה צְרִיכִים רַחֲמִים מְרַבִּים.

וְהַיּוֹצֵא מִדְּבָרֵינוּ, שְׂאִין לָךְ עֲצָה רַק לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂוִילֶיךָ אוֹתָךְ עַל דְּרָךְ הָאֲמָת, וְתַהֲיֶה שְׁמוֹר מִהַמְזִיקִים וּמִהַצְּבוּעִים וּמִהַשְׁקָרְנִים, מִהַרְמָאִים וּמִהַגְּנָבִים וְכוּ' וְכוּ', כִּי בְּלִי תַפְלָה זֶה לֹא יֵלֵךְ בְּשׁוּם פָּנִים וְאֶפֶן, וְעַל-יְדֵי רַבּוּי תַפְלָה יִגְלֶה לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עֵינֶיךָ, וְיִתֵּן לָךְ עֲצוֹת אֵיךְ לְהִיּוֹת זֹהִיר בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

בְּגַשְׁמִיּוֹת צְרִיכִים לְהַזְהַר מְאֹד מְאֹד עַל כִּסְפוֹ, שְׂלֹא יֵלֵךְ לְטְמִיּוֹן וְכוּ', וּבְרוּחָנִיּוֹת צְרִיכִים לְהַזְהַר עוֹד יוֹתֵר, שְׂלֹא יִגְנֹב לִי אֶת זְמַנִּי הַיָּקָר עִם שְׂטִיּוֹת וְדַמְיוֹנוֹת, וְכִמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנוֹ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן ו'): הַיֵּצֵר הָרָע נִדְמָה כְּמִי שֶׁהוֹלֵךְ עִם יָד סְגוּרָה, וְכֻלָּם חוֹשְׁבִים שֶׁיֵּשׁ מִשְׁהוּ בְּיָדוֹ וְרָצִים אַחֲרָיו, וְלִבְסוּף פּוֹתֵחַ אֶת יָדוֹ, וְרוֹאִים שְׂאִין בֵּה כְּלוּם... נִמְצָא, שְׂרַצְתֵי אַחֲרָיו יָמִים וְשָׁנִים, וּבְלִיתִי אֶת זְמַנִּי הַיָּקָר בְּהֶבֶל וְרִיק וְכוּ', מַה שְׂאִין כֵּן צְדִיק אֲמָתִי בּוֹנֶה תְּלִמּוּד-תּוֹרָה לְבָנָיו, בֵּית-סֵפֶר לְבַנּוֹת, גְּנִים לִילָדִים קְטָנִים, יְשִׁיבָה קְטָנָה לְבַחֲוָרִים צְעִירִים, יְשִׁיבָה גְדוּלָה לְבַחֲוָרִים גְּדוּלִים, וְכוּלָּל לְאַבְרָכִים מְצַיְנִים, וְכוּלָּל לְבַעֲלֵי בָתִּים, וּמַחֲלֵק מְזוּן לְעֲנִיִּים, מְאָכִיל רְעֵבִים וְכוּ', וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל בְּרוּחָנִיּוֹת הוּא אֵינּוּ עוֹזֵב אֶת הַשׁוֹמְעִים דְּבָרָיו, וּמַחְדִּיר בָּהֶם יוֹמָם וְלַיְלָה מַעֲלַת הַתּוֹרָה שֶׁיַּעֲסֻקוּ בַתּוֹרָה, שְׂלֹא יַחְסֹר לָהֶם יוֹם מְבֻלִי לַמּוֹד מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא, מְדֻרָשׁ, זֹהֵר וְתַקוּנָיו וְכוּ' וְכוּ', וּמַחֲזִק וּמַעוֹדֵד וּמְשַׂמֵּחַ אֶפְלוֹ שְׂאֵתָה נִמְצָא בְּמָקוֹם שֶׁנִּמְצָא מְרַבּוּי עוֹנוֹתֶיךָ וְכוּ', בְּאֲדָם זֶה תַחֲזִיק, וְאֵל תַּחֲלִיף אוֹתוֹ בְּשׁוּם בֶּן-אָדָם, כִּי אֵתָה צְרִיךְ תְּמִיד רַק לְהַסְתַּפֵּל עַל עֲצֻמָּךְ מַה יֵּשׁ לָךְ בְּיָד... מַה אֵתָה מְרוּיַח וְכוּ'? ! זֶה צְדִיק אֲמָתִי, שְׂאִינוּ עוֹזֵב אוֹתָךְ, וּמְזַכֶּה אוֹתָךְ עִם טוֹב אֲמָתִי וְנִצְחֵי עוֹד מַגִּיל צְעִיר.

מה אמר לך! בזה העולם צריכים לשפוף דמעות כמים, שלא תטעה עצמך לא בגשמיות ולא ברוחניות, כי בנקל לעבר את זה העולם עם טעות ודמיון גדול, ויצא מזה העולם ערם ויחף בגשמיות וברוחניות, ולהפוך יכול להיות דבוק כל ימי חייו בחי החיים בו ותברך, ויקנה לעצמו אוצרות תנ"ך, משניות, בבלי, ירושלמי, תוספתא וכו' וכו', וגם עצירות גשמית, כי העקר הוא הדעת, אשרי מי שאינו מטעה עצמו בזה העולם. ואמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'), כי עצות הצדיק הן עצות מעולם הבא, מה שאין בן עצות הרשעים, הן עצות מהעולם הזה, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו בזה העולם. ואמר (שיחות ה"ן, סימן נא): את זה תקבלו ממני, שלא יטעה אתכם העולם, כי העולם מטעה מאד.

והיוצא מדברינו, שצריכים רחמים מרבים בזה העולם, ולעולם ישפוף שיח ותפלה לפניו ותברך, ויבקש על כל פרט — בין בגשמי ובין ברוחני, שלא יחיה בטעויות ובדמיונות, כי בזה העולם בקלות יכולים לעבד על בני-אדם, והוא יחשב שהוא החכם הכי גדול, ובין כך אין טפש יותר גדול ממנו, כי אם אין האדם עוסק בהתבודדות ושיחה בינו לבין קונו, הוא חי בדמיון גדול מאד, אם אינו לומד על-כל-פנים דף אחד גמרא ביום, הוא פשוט מטעה את עצמו עם כל מיני תחבולות וכו'.

ההכרח לקצר מפני הטרדה שנוכנסה עכשו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שפד.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויחי, ט"ו טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו ואיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אֲשֶׁרִיךְ וְאֲשֶׁרִי חֲלָקָה, שְׁזָכִיתָ לְהַתְּוֹדֵעַ וּלְהַתְּקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זו זְכוּת גְּדוּלָה מְאֹד מְאֹד, וְזָכוּר גַּם תִּזְכֹּר אֲשֶׁר עָקַר הַהַתְּקַרְבוּת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, זֶה רַק עַל-יְדֵי שְׂקִידָה רַבָּה בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים, לְהִיּוֹת בְּקִי בְּסִפְרָיו הַקְּדוּשִׁים בְּעַל-פִּיהַ מְמַשׁ, הֵינּוּ לַחֲזוֹר הַרְּבֵה "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, שֶׁנִּקְרָא סִפְרוֹ שֶׁל מְשִׁיחַ, וּלְעֵינַי הַרְּבֵה בְּשִׂיחוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת שֶׁבְּסִפְרֵי "חַיֵּי-מוֹהַר"ן, "שִׂיחוֹת-הַר"ן", וּלְהַתְּעַמֵּק הֵיטֵב בְּסִפְרוֹ "סִפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת", וְעַל כָּלֵם — לְהִיּוֹת בְּקִי בְּסִפְרֵי-הַמַּדּוֹת, כִּי הַמַּדּוֹת הֵן עָקַר הָאֲדָם. וְאָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁהַסִּפּוּר הַזֶּה עָשָׂה אוֹתוֹ לַיהוּדִי. וְהֵנָּה בְּזֶה שֶׁתְּתַמִּיד בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, כָּל הַחַיִּים שֶׁלָּךְ יִשְׁתַּנּוּ לְטוֹבָה בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי. וְצָרִיךְ שֶׁתִּדַע, אֲשֶׁר מִבְּלַעֲדֵי הַתְּמַדָּה בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, הַכֹּל הֶבֶל הֶבְלִים וְכוּ', וּבְכָלֵל אֵינּוּ מְקַרֵּב וְכוּ', כִּי בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן קצב), פָּנִיו שֶׁכָּלוּ וְנִשְׁמָתוֹ הֵם בְּתוֹךְ סִפְרוֹ, וְלָכֵן כְּשֶׁאֵינּוּ לוֹמֵד סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֵיךְ יוּכַל לִידַע דַּעְתּוֹ הַקְּדוּשָׁה?! וּמִזֶּה נִתְּהוּוּ כָּל הַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁיֵּשׁ לְאַחַרְוֹנָה וְכוּ', נ' נח' וְכוּ' וְכוּ', וְאֶפְלוּ אֲצֵל אַחֵרִים יֵשׁ כָּל מִינֵי עֲבוּדוֹת וְכוּ', וְהַכֹּל הֶבֶל הֶבְלִים וְכוּ' וְכוּ', כִּי הַמַּדְרָגָה הַכִּי עֲלִיוֹנָה הִיא לְהִיּוֹת יְהוּדִי פְּשוּט, וּלְהַתְּנַהֵג עַל-פִּי שֶׁלֶחַן עָרוּךְ, וְזֶה נִקְרָא עוֹבֵד ה' אֱמֵתִי, מִתְּפַלֵּל אֶת הַשֶּׁלֶשׁ תְּפִלוֹת: שְׁחִרִית, מְנוּחָה, עֲרֵבִית בְּמִנְיַן דִּיקָא, מְלָה בְּמְלָה מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, מְבַרֵךְ בְּרֶפֶת-הַמְּזוֹן מִתּוֹךְ הַסְּדוּר בְּכּוֹנֵה, קוֹרֵא קְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמַּטֵּה כְּפִי נִסַּח הָאֲרִיז"ל, זוֹכֵה לַחֲטָף סֵדֵר תְּקוּן חֲצוֹת, לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְּחַנֵּן עַל גְּלוּת וְצָרוֹת יִשְׂרָאֵל. וְעַל כָּלֵם — שֶׁמִּתְּבוּדֵד הַרְּבֵה עִמּוֹ יִתְּבַרֵךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְּשִׁיטוֹת, וְכֹל הַיּוֹם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְּבַרֵךְ, וְעַל כָּלֵם — הוּא כָּל-כַּף שֶׁמַּח עִם נִקְדַּת יְהוּדוּתוֹ, זֶה נִקְרָא עוֹבֵד ה' אֱמֵתִי, וְלֹא כָּל הַדְּמִיוֹנוֹת שֶׁיֵּשׁ בֵּין אַבְרָכִים חֲדָשִׁים מְקָרוּב בְּאוֹ וְכוּ', הַכֹּל הֶבֶל הֶבְלִים דְּמִיוֹנוֹת וְכוּ', עוֹשִׂים מִהַעֲקָר טִפֵּל, וּמִי אוֹמֵר כְּשֶׁבֵר יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לוֹ שֶׁכֹּל וְלוֹמֵד בְּכֹל יוֹם חֲמֵשׁ וָרֶשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם מִפְּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ, וְגוֹרֵם הַרְּבֵה פְּרָקִים מְשֻׁנְיּוֹת, וְלוֹמֵד דָּף גִּמְרָא בִּבְלִי יְרוּשְׁלָמִי תוֹסֵפְתָא, שְׁבוּנָה לְעֲצֻמוֹ בִּי'ת' נִצְחִי, זֶה לְמַעְלָה מִהַכֹּל, וְכֵן זוֹכֵה לְלַמֵּד הַרְּבֵה טוֹר בֵּית יוֹסֵף וְשֶׁלֶחַן עָרוּךְ עִם הַמַּגְנִים, לוֹמֵד הַרְּבֵה זֶהר וְתַקוּנִים וְכוּ', אֵינִי לְמַעְלָה מִזֶּה, וְהַכֹּל

בתמימות ובפשיטות בלי שום רעש ופרסום כלל וכו', זה נקרא עובד ה' יתברך אמת.

אשרי מי שיאחז בזה, כי ימינו כצל עובר, הנה אנחנו כאן, ועוד מעט נצא מכאן, העקר לעסק בצדקה וחסד, לעזר ליהודי בכל מה שיוכל, ועקר העזר — להכניס בו תקנה והתחזקות, ולשמח את לבות נשברים וכו', ולהכניס בהם רוח חיים, שזו הצדקה הכי גדולה, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קו) על הפסוק (תהלים מא, ב): "אשרי משכיל אל דל", אשרי מי שמכניס שכל בדל, ומחזקו ומעודדו ומשמחו, וזה עוזר גם לו, כי עצמה לבוא לגדלות המחזין — לחזק אחרים.

מה אמר לך! שני אנשים חיים בזה העולם, זה חי בגיהנם וזה חי בגן-עדן, הכל כפי התמימות והאמת שבו, הכל כפי האמונה והשמחה והתקנה שבו, הרי אין שום מציאות בלעדיו יתברך כלל, וכל מה שהאדם רואה דומם, צומח, חי, מדבר, זה לבוש לגבי אין סוף ברוך הוא, אשר דבר זה אי-אפשר להסביר בשכל אנושי, כי גשם אי-אפשר להשיג רוחני, ובשביל זה איש פשוט מאד מאד בזוי בעיני המון-עם, כי הוא נכלל באין סוף ברוך הוא, שאין בו תפיסה כלל, ולהפוך בשוטה, טפש, צבוע וכו', כל אחד מפליג במעלתו וכו' (עין היטב בלקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן קטז, ובסימן טו), ותראה אמתת דברינו, והמשכיל בעת ההיא ידם, אשרי מי שאינו מטעה עצמו בזה העולם כלל.

אני מאד מבקש אותך לבל תכנס בוכוחים עם אף אחד וכו', ואל תכנס בשום מחלוקות שבועולם וכו', כי חבל לבלות את הימים והשבועות והחדשים והשנים בזה העולם עם הבל הבלים, לא פדאי בכלל שיהיה לו עסק עם אחרים, בשעה שבא איזה ענין של מחלוקת ומריבות אפלו בין אנשי שלומנו, צריכים לברח ממחלוקת כמו שבורחים מאש שורף.

אֲשֶׁר י"ט שפה בנחל קפג

אָנְוָה שְׁתַּצִּית אוֹתִי, וְלֹא תִפְסֵיד בְּזֶה הָעוֹלָם, וּמִכָּל שָׁפֶן בְּעוֹלָם
הַבָּא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שפה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

אִם אַתָּה רוֹצֵה לְזַכּוֹת לְהַגִּיעַ לְעֵשִׂירוֹת, תִּבְרַךְ בְּרִכַּת־הַמְּזוֹן
מִתּוֹךְ הַסֵּדוּר, וְהַחִיד"א מִבִּיא בְּסִפְרוֹ 'נַחַל קְדוּמִים', אֲשֶׁר
בְּר'א'ש'י'ת' זֶה רְאֵשֵׁי תְבוּת: בְּקוֹל ר'ם אֲבָרְךָ ש'ם ה' ת'מִיד, כִּי
בְשַׁעַה שְׁאֲדָם מְבָרַךְ בְּרִכַּת־הַמְּזוֹן בְּקוֹל רָם וּבְשִׁמְחָה, יִזְכֶּה
לְעֵשִׂירוֹת, וְזֶה מְרָמֵז בְּפָסוּק (מְשַׁלִּי י, כב): "בְּרִכַּת הַגּוֹי"הּ הִיא
תַּעֲשִׂיר", וְזֶה סוֹבֵב עַל בְּרִכַּת־הַמְּזוֹן, "וְלֹא יוֹסֵף עֲצֹב בָּהּ", אֲשֶׁר
אָסוּר לְבָרַךְ בְּעֲצָבוֹת, וְזֶה בְּרוּר.

וְהֵרֵב הַקְּדוֹשׁ ר' שְׁלוֹמֶקְיָה מְזוּוִיָּהֵל זי"ע אָמַר לְאַחַד: אִם אַתָּה
רוֹצֵה לְזַכּוֹת לִילְדִים טוֹבִים יְרֵאִים וְשְׁלֵמִים, תִּבְרַךְ מִתּוֹךְ הַסֵּדוּר, וְזוֹ
עֲצָה נִפְלְאָה.

מָה אָמַר לָךְ! זֶה דְּבַר שְׁבִנֵי־אָדָם מְזוֹלְזָלִים בּוֹ, וּמוֹבָא, שְׁהֵרֵב
הַקְּדוֹשׁ הַמַּגִּיד הַגָּדוֹל מִמְּעֻזְרֵיטֵשׁ זי"ע אָמַר, שְׁצַרִּיכִים לְכַוֵּן
בְּבְרִכַּת־הַמְּזוֹן יוֹתֵר מִבְּרִכּוֹת שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה, כִּי תִפְלֶה דְרַבְּנָן
וּבְרִכַּת־הַמְּזוֹן זֶה דְּאוֹרֵיטָא.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרִכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שפּו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק וְלֹא לְהִשָּׁבֵר מִשׁוֹם דְּבַר שְׂבַעֲוֹלָם, תְּמִיד תִּזְכֹּר אֶת הַחֶסֶד שֶׁעָשִׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁקָּרַב אוֹתְךָ אֶל רַבְּנוּ ו"ל. וְדַע לָךְ, שֶׁרַבְּנוּ ו"ל הוּא הַצַּדִּיק הַנְּאֻמָּת שֶׁבְּדוֹר הַזֶּה, וְעִנְיָנוּ אֵינּוּ מְצַמְצָם וְכו', אֲלֵא הוּא מִתְּנֶה לְכָלֵל יִשְׂרָאֵל, וְכָלֵם צָרִיכִים לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, וְלִכֵּן שָׁלֵא יַעֲבֹדוּ עֲלֶיךָ, שְׂאֵם לֹא תִלְךָ אֶל זֶה וְכו', לֹא תִהְיֶה מְקַרָּב... וְאֵם לֹא תִתְפַּלֵּל בְּשׁוּהָל... אִתָּה לֹא מְקַרָּב... הַכֹּל הֶבֶל וּרְעוּת־רוּחַ, קִדְם שֶׁיִּבְרְרוּ אֵלָיו שְׂאוּמָרִים אֶת זֶה — אֵיךְ נוֹלְדוּ... אֵם הֵם בְּכָלֵל כְּשֵׁרִים לְבוֹא בְּקֶהֱל ה', כִּי מִי שֶׁנוֹלַד בְּקַבּוּץ וְכו', צָרִיךְ רַחֲמֵי שָׁמַיִם לְהִנָּדַע אֵם הוּא יֵלֵד כְּשֵׁר, וְאֵם אֵינְנוּ בְּכָלֵל מִמֶּזֶר וְכו', וְלִכֵּן כָּל אֵלּוּ שֶׁמְדַבְּרִים גְּדוּלוֹת, שֶׁקִּדְם יִבְדְּקוּ מִי הֵם; וַיֵּשׁ לְהֶאָרִיךְ בְּזֶה, אֲבָל לְקַצֵּר אֲנִי צָרִיךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה...

י"ט שפּז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קִדְשׁ לְסֹדֵר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

הַנְּבִיא אוֹמֵר (מִיכָה ז, ה): "שָׁמַר פֶּתַחַי פִּיךָ", אָדָם צָרִיךְ לְשָׁמַר עַל פִּיו יוֹתֵר מִהַכֹּל, כִּי (מְשָׁלִי כֹא, כג): "שָׁמַר פִּיו וּלְשׁוֹנוֹ שָׁמַר מִצְרוֹת נַפְשׁוֹ", וְרַבְּנוּ ו"ל אָמַר (סִפְר־הַמְדוּת, אוֹת מְרִיבָה, סִימָן לֵה): מִי שֶׁהוּא

אֲשֶׁר י"ט שפח — י"ט שפט בנחל קפה

עצור במלין, לא יוכל אותו שום אדם, כי להתנפח צריכים שנים, כי אחד שמדבר וצועק וכו', הוא יכול לצעק ולדבר אל הקיר וכו', ולכן אל תענה כסיל כאולתו, מה יצא לך מזה? פלוך להתנפח עם שום ברך, ומוהרנ"ת ז"ל אמר: כל אלו שהתנפחו ודברו עם המתנגדים, לא החזיקו מעמד; ולכן צריכים רק לשתק, ולא לענות להפלכים שמדברים נגדנו ותו לא.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שפח.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר ויחי, ט"ו טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר בזה העולם הוא מדת הסבלנות ואריכת אפים, אשר אמר רבנו ז"ל (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קנה): על־ידי אמונה זוכים למדת אריכת אפים, שהיא המדה היקרה של סבלנות, לסבל על כל מה שעובר עליו, כי המאמין האמתי, שמאמין שהכל ממנו יתברך, דבר קטן ודבר גדול אינו נעשה מעצמו אלא בהשגחה פרטית ממנו יתברך בכונה עליונה, האדם הזה יכול לסבל ולעבר על הכל, ולכן צריכים להתחזק באמונה פשוטה בו יתברך, ולבקש כל דבר קטן ממנו יתברך, שזו שלמות האמונה הקדושה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שפט.

בעזרת השם ותברך, יום ששי ערב־שבת־קדש לסדר ויחי, ט"ו טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי מִכְּתָבְךָ.

מָה אָמַר לְךָ! כָּל הַצְּדִיקִים עָבְרוּ בְּחַיֵּיהֶם מְרִירוֹת מְשֻׁלּוּחֵי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְצָרִיכִים רַחֲמִים מְרַבִּים לֹא לְהִשָּׁבֵר.

הָרַב הַקְּדוֹשׁ אִישׁ הָאֱלֹקִים הַשֵּׁר שְׁלוֹם מְבַעֲלָא זי"ע, שְׂיָדוּעַ אָחָד מִנֵּי אֶלְף מְגֻדְלָתוֹ, עִם כָּל זֹאת כְּשֶׁחָתַן אֶת בְּנוֹ הָרַב הַקְּדוֹשׁ רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ זי"ע, מָסְרוּ אוֹתוֹ הַמְּשֻׁפְּלִים הָאָרוּרִים לְפָנָי הַרְשִׁיאוֹת, וְעָכְבוּ אוֹתוֹ עַל הַגְּבוּל בְּמִשְׁךְ שְׂשֻׁה שְׁבוּעוֹת בְּעָרִים טְשָׁאֲרִטְקוּב וְהוֹסִיאַטִין, וּבֵינָן כְּךָ אֲזַל הַכֶּסֶף וְכוּ', וְחָיו בְּעִנְיּוֹת, וְחָשְׁבוּ הַמְּשֻׁפְּלִים הָאָרוּרִים שֶׁהֲצִלִּיחוּ לְשִׁבֵּר אוֹתוֹ, וְאָמַר הַשֵּׁר שְׁלוֹם זי"ע: הֵם חוֹשְׁבִים שֶׁיִּשְׁבְּרוּ אוֹתִי? אֲנִי אֶפְתַּח אֶת הַחֲנוּת שְׁלִי... וּבֵינָן כְּךָ הַתְּחִילוּ לָבֵא אֵלָיו אֲנָשִׁים, וְרָאוּ אֲצִלוֹ מוֹפְתִים נְגִלִים, וְכָךְ נִתְפָּרְסָם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, וְכָל אָחָד הֵבִיא לְפָנָיו פְּדִיוֹנוֹת וְהֲצִילוּ אֶת הַמַּצֵּב, וְהַמְּשֻׁפְּלִים הָאָרוּרִים רָאוּ שֶׁלֹּא פָּעְלוּ כְּלוּם, אֲלֹא אֲדַרְבָּה הַתְּפָרְסָם יוֹתֵר וְיוֹתֵר, עַד שֶׁהַמְּשֻׁפְּלֵה נִתְּנָה לוֹ לַעֲבֹר אֶת הַגְּבוּל... רּוֹאִים מְזֵה צְדִיק קְדוֹשׁ כְּזֶה, אִישׁ אֱלֹקִים נוֹרָא מְאֹד, גַּם-כֵּן סָבַל מֵה שֶׁסָּבַל מִרְשָׁעִים אָרוּרִים וְכוּ'.

מָה כָּבַר אָמַר אֲנִי קָטָן שְׁבִקְטָנִים וְכוּ', שְׁעוֹמֵד עָלֵי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם בְּעִצְמוֹ עִם חֲבוּרַת רְשָׁעִים וְכוּ', אָבַל אֲנִי בְּטוֹחַ, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לֹא יַעֲזֹב אוֹתִי, וְהַכֵּל יִתְּהַפֵּף לְבִסּוֹף לְטוֹבָה, וַיִּקְּם בְּהַרְשָׁעִים הָאֵלוּ, וּבַפְּרָטִיּוֹת בְּהַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע (תְּהִלִּים ז, טז): "בוֹר כָּרָה וַיִּחַפְּרֶהוּ וַיִּפֹּל בְּשַׁחַת", וְאוֹתוֹ דָּבָר אֲנִי כּוֹתֵב לְךָ, חֲבָל לְבַלּוֹת אֶת הַיָּמִים עִם וְכוּחִים, שֶׁלֹּא תִגִּיעַ לְשׁוּם דָּבָר, רַק לְבַלּוֹת אֶת הַזְּמַן הַיָּקָר בְּהִבָּל וְרִיק, יוֹתֵר טוֹב לְזַכּוֹת אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל עִם תּוֹרָה וּתְפִלָּה, מְצוּוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ט שצ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל הַבְּחוּר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

אֶת מַכְתָּבְךָ לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי.

עֲכָשׁוּ זֶה הַזְמַן הַכִּי יָפֵה שְׁלֶךְ, אִם יִהְיֶה לְךָ שֶׁכַּל 'לְגַנּוּב' עֵתִים לַתּוֹרָה, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים הַפְּלִיגוּ מְאֹד בְּגִרְסָא דִּינְקוּתָא. וּפְרַשׁ רַש"י: מִתְקִיָּם יוֹתֵר מִשָּׁל זְקֵנָה (עֵין שַׁבַּת כא:); כִּי כָּל שֶׁהוּא צָעִיר, הוּא קוֹלֵט יוֹתֵר וַיּוֹתֵר אֶת הַלְמוּד, וְזֶה בְּרוּר לְמִי שְׁרוּצָה לְהוֹדוֹת עַל הָאֲמִת, וְלִכֵּן אֲשֶׁרִי הַבְּחוּר שֶׁמִּתְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל בְּגִיל צָעִיר, וּמְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּסֵדֶר דְּרַךְ הַלְמוּד שְׁלוֹ, שְׂאֵז יִגְרַס הַרְבֵּה תַנ"ךְ, שֶׁשֶׁה סְדְרֵי מִשְׁנָה, גְּמָרָא וּמְדָרָשׁ, וְטוֹר וְשְׁלַחַן עָרוּף וְכו', וְזֶה יִשְׂאֵר לוֹ בְּזַכְרוֹן לְכָל יְמֵי חַיָּו, וְאֶפְלוּ אַחֲר־כֵּךְ כְּשִׁיתְחַתֵּן, וַיִּהְיֶה לוֹ בֵּית מְלֵא יְלָדִים וְכו', וְטֻרְדוֹת פְּרִנְסָה וְכו', אֶף־עַל־פִּי־כֵן לֹא יַעֲזֹב אֶת דְּרַךְ הַתְּמִימוֹת שֶׁהִרְגִיל עֲצָמוּ מִיְמֵי נְעוּרוֹתוֹ, אֲשֶׁרִי הַבְּחוּר שֶׁחֹזֵר הַרְבֵּה בְּשִׁיחוֹת־הַר"ן וּבַחֲיֵי־מוֹהַר"ן, וּמִשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם כָּל מַה שֶּׁנֶּאֱמַר בָּהֶם, וְאֵז בְּאֲמַת יִהְיֶה בְּחוּר יִרָא שְׂמִיָּם.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה תְּמִיד ...

י"ט שצא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם אֶל הָאֲבִירָךְ ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבַּלְתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מַה אֲמַר לְךָ! אֲנִי מִבִּין אֶת מַכְאוּבֵי לְבָבְךָ וְכו', וְכָל מַה שֶּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ וְכו', וְהִנֵּה אֵי־עֲצָךְ וַיְהִי אֶלְקִיָּם עִמָּךְ, תַּכְּף־וּמִיָּד כְּשֶׁאַתָּה קָם

בבִּקְרָה, הַרְגַל עֲצֻמָּה לֹא לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם שׁוֹם בְּרִיָּה, רַק כְּשֵׁאֲתָה קִם כְּבֹר תִּתְחִיל לְדַבֵּר אֵלָיו יְתַבְרֶךְ, וְיִתְבַּקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתַבְרֶךְ, שֶׁהַיּוֹם יֵלֶךְ לְךָ כְּסֻדֵּר, וְלֹא תִכְשַׁל בְּשׁוֹם עֲבֵרָה, חֵס וְשְׁלוֹם, וְאַפְלוּ מֵעֲבֵרוֹת שְׂנֵדָמָה בְּעֵינֵי הָעוֹלָם כְּכֹלֹם, כְּגוֹן: לְשׁוֹן־הֶרֶע, רְכִילוֹת, לִיצְנוֹת וְכוּ', אֲשֶׁר בְּאֻמַּת אֱלוֹהֵם עוֹנוֹת הֵכִי חֲמוּרִים, כִּי לְשׁוֹן־הֶרֶע זֶה יוֹתֵר גְּרוּעַ מֵעֲבֹדָה זָרָה, גְּלוּי עֲרִיּוֹת וְשְׁפִיכוֹת דָּמִים, וְכָל הַצָּרוֹת בְּאוֹת מַחֲמַת לִיצְנוֹת, וְזֶה לֹא סֵתָם דְּבוּרִים, וְלִכְּן צְרִיכִים כְּבֹר לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתַבְרֶךְ בְּשִׁעָה שְׂקָם מְשַׁנְתּוּ, שִׁישְׁמַר אוֹתוֹ לֹא לְהַכְשִׁיל בְּעוֹנוֹת הָאֱלוֹהִים שְׂנֵדָמָה בְּעֵינֵי הַבְּרִיּוֹת כְּכֹלֹם, סֵתָם דְּבוּרִים וְכוּ', אֵין סֵתָם דְּבוּרִים, לְשׁוֹן־הֶרֶע וְלִיצְנוֹת הֵם מְהַעֲבֵרוֹת הֵכִי חֲמוּרוֹת, וְכֵן תִּבְקֵשׁ אֲזוּ מִמֶּנּוּ יְתַבְרֶךְ עַל כָּל פֶּרֶט מְפָרְטֵי הַיּוֹם, שִׁישְׁמַר אוֹתָךְ וְכוּ', וְרַבְּנוּ ז"ל אָמַר (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד), שְׂפָךְ מְנַהֵג יֵרְאֵי הַשָּׁם, שֶׁתִּכְרַף־וּמִיד כְּשִׂקָמִים מִזְּפִירִים עֲצָמָם בְּעֵלְמָא דְאַתִּי, וְאַחֲר־כֶּף עוֹשִׂים אֵת זֶה בְּפִרְטִיּוֹת, הֵינּוּ שְׂמֵתְבוֹנְנִים כָּל הַיּוֹם עַל הַרְמָזִים שֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְרַמֵּז לָהֶם לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, כִּי הוּא יְתַבְרֶךְ מְצַמְצָם עֲצָמוֹ מֵאֵין סוֹף עַד אֵין תְּכֵלִית, וּמַגְלֶה לְאָדָם נוֹרְאוֹת נִפְלְאוֹת וְכוּ', אֲלֹא הָאָדָם מַחֲמַת בְּלְבוּל דַּעְתּוֹ אֵינוֹ תוֹפֵס אֵת זֶה, וְכַמוּכָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רנד): הַעֲיִנִים רוֹאוֹת דְּבָרִים עֲלִיוֹנִים, אֶךְ מַחֲמַת שְׂאֵינוֹ מְקַשְׁרָם אֶל דַּעְתּוֹ, עַל־יְדֵי־זֶה אֵינוֹ מֵבִין מָה רָאָה וְכוּ', וְאַחֲר־כֶּף תֵּאמַר בְּרַכַּת הַתּוֹרָה וְתִלְמַד פֶּרֶק מְשֻׁנְיּוֹת, עֲדִיף שֶׁתִּלְמַד פֶּרֶק מִמְּסַכַּת אֲבוֹת, שֶׁהֵם מוֹסְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים, וְכֶךְ אֲנִי נוֹהֵג, וְאַחֲר־כֶּף תִּלְמַד שְׁעוֹר בְּגִמְרָא בְּגִרְסָא, אֲפֹלוּ מְעַט דְּמְעַט, וְכֵן קִצַּת זֶה־רַךְ כְּסֻדְרָן וְכוּ', כִּי מְעַלֵּת הָאָדָם שְׁלוּמֵד מְשֻׁנְיּוֹת, גְּמָרָא וְזֶה־רַךְ לְפָנֵי הַתְּפִלָּה, זֶה אֵין לְתֵאָר וּלְשַׁעַר כָּלָל, וַיֵּשׁ לְרַמֵּז עַל זֶה (שִׁיר הַשִּׁירִים ז, ג): "אֵל יִחְסַר הַמְּזוּג", רֵאשֵׁי תְבוֹת: ה'תְּבוּדָּוֹת, מ'שְׁנִיּוֹת, ז'הֵר, ג'מָרָא, זֶה צְרִיכִים לְפָנֵי הַתְּפִלָּה אֲפֹלוּ מְעַט דְּמְעַט, אִם תִּתְנַהֵג כְּכֹה, אֲזִי כָּל הַיּוֹם שְׁלָךְ כְּבֹר יֵלֶךְ בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגִמְרֵי, אַחֲר־כֶּף תְּרוּץ מֵהֵר לְבֵית־הַכְּנֶסֶת לְהִתְעַטֵּף עִם צִיצִית וְתַפְלִין, וְתִתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל שְׁחֵרִית מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְתִקְשַׁר אֵת מַחְשַׁבְתְּךָ אֶל דְּבוּרְךָ בְּקִשְׁרָא אֲמִיץ, כִּי כֶּךְ אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ל'), שְׂכָל הַמַּחְשְׁבוֹת זְרוֹת נוֹזְכָרוֹת

ובאות באמצע התפלה, ומבלבלות לו את התפלה וכו', ולכן תפלה בכח פרושו לקשר את המחשבה אל הדבור, שישמע אָזנו מה שפיו מדבר, ועל זה צריכים כחות עצומים, כי המחשבה רצה וכו', והדבור מדבר וכו', ואין שניהם מקשרים... ולכן צריכים כחות עצומים לקשר את המחשבה אל הדבור, ורק זו נקראת תפלה בכח, כי צריכים על זה כחות עצומים לקשר את המחשבה אל הדבור.

אחר התפלה בעודו לבוש עם תפלין דרבנו תם, ראוי ללמד איזה למוד, שהאר"ל אמר, שעל-ידי-זה ממשיך אור על נשמתו, ולכן מה טוב ומה נעים, שאינו מוריד את התפלין, עד שלומד קצת חמש ורש"י עם התרגום מפרשת השבוע, שזה יסוד גדול ליראת שמים, וידוע מה שאמר הרב הקדוש רבי מרדכי מנאדבורנא זי"ע להרב הקדוש מסאטמאר זי"ע, ולאחיו הרב הקדוש בעל "עצי חיים" מסיגעט זי"ע בפעם שהיו ילדים קטנים, ושלחם אביהם הקדוש בעל "קדשת יום טוב" לקבל ברכה ממנו, ענה ואמר להם: "ילדים, תמלאו עצמכם עם חמש ורש"י, כי הפרתי הרבה גדולים שלא ידעו איפה הקדוש-ברוך-הוא גר, מפני שלא למדו חמש ורש"י", [הינו יכולים להיות למדן גדול, אבל אין בו שום יראת שמים, ושום אמונה, רחמנא לצלן, שד יהודאי (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כח)], ולכן מה טוב ללמד חמש ורש"י מפרשת השבוע בעודו עם תפלין דרבנו תם, [ואני זכיתי לראות כמה פעמים את הצדיק הקדוש מסאטמאר זי"ע, איך שאחר התפלה תפלת שחרית בעודו בתפלין דרבנו תם, למד חמש ורש"י, וכשהיה ברית, אזי אחר הברית הלביש תפלין דרבנו תם, ואז למד חמש ורש"י], וכן מה טוב ומה נעים ללמד גם אז פרק משניות, ועל כלם דף גמרא, ואם זה בסדרת הדף היומי, זה יקשר אותו אל היום, ואי-אפשר לתאר מעלת האדם הזוכה ללמד בכל יום מקרא, משנה, גמרא, שאז הוא העשיר הכי גדול, וכמאמרם ז"ל (שבת קכ): וביתי ריקם, זה שאין בידו מקרא, משנה, גמרא, כי מי שחסר אצלו השלשה למודים האלו, הוא העני הכי גדול, ולכן תהיה חזק בזה, ואל תסתכל על אחרים כלל, מה יש לה עם אחרים?! האם הוא יוכל

לְהַצִּיל אוֹתָךְ אַחַר שְׁתַּמּוֹת וְכוּ? ! תִּשָּׂא לְבַד וְכֹלָם יַעֲזֹבוּ אוֹתָךְ וְכוּ, וְרַק אֵלֹה הַלְמוּדִים יִלְכוּ לְפָנֶיךָ, אֲנִי מִבְּקֹשׁ אוֹתָךְ לְבַל תִּטְעֶה עֲצָמְךָ כָּלֵל, כִּי (מִשְׁלֵי ט, יב): "אִם חִכְמָתְךָ חִכְמָת לָךְ, וְלִצְפָת לְבַדְךָ תִּשָּׂא"; אִם אַתָּה חִכֵּם, אַתָּה חִכֵּם לְעֲצָמְךָ, וְאִם אַתָּה עוֹשֶׂה לִּיצְנּוֹת מִזֶּה, אַתָּה רַק מִתְלוֹצֵץ מֵעֲצָמְךָ, כִּי הַתּוֹרָה שׁוֹמֵרֵת אֶת הָאָדָם מִכָּל מִיַּי מִזִּיקִים וּמִשְׁחִיתִים.

צָרִיךְ שְׁתַּדַּע, שְׁצַדִּיק אֲמַת זֶהוּ רַק מִי שְׁיַעֲזֹר אוֹתָךְ עַל מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא וְכוּ, אַחֲרֵת זֶה שׁוֹטֵה וְגַם רוּחַ וְכוּ, אַתָּה רֵץ אַחַר אֶחָד שְׂיֵשׁ לוֹ יָד סְגוּרָה, וְאַתָּה חוֹשֵׁב שְׂיֵשׁ לוֹ מִשְׁהוּ בִּשְׁבִילְךָ... וְלִבְסוּף הוּא פּוֹתַח יָדוֹ, וּמְאוּמָה אֵין בָּהּ (עֵין שִׁיחוֹת-הַרְ"ן, סִימָן ו'), וְלִכֵּן הַחֲזוֹק רַק בְּאֶחָד שֶׁלֹּא יַעֲזֹב אוֹתָךְ יוֹמָם וְלַיְלָה, וַיִּנְדָּד לָךְ שֶׁתִּלְמַד בְּכָל יוֹם מִקְרָא, מִשְׁנָה, גְּמָרָא וְכוּ, כִּי זֶה יִלְוֶה אוֹתָךְ תָּמִיד. רְאֵה לְהִזְהַר אַחֲרֶיךָ לֶאֱכֹל פֶּת שְׁחֲרִית, שְׁזֵה מְאֹד מְאֹד גַּחוּץ, וְאַל תִּסְגֹּף עֲצָמְךָ בְּשׁוּם פָּנִים וְאַפֵּן, וְרְאוּי לֶאֱכֹל פֶּת דִּיקָא, כְּדִי שֶׁתּוּכַל לְקַיֵּם מִצְוַת עֲשֵׂה שֶׁל בְּרַפְת־הַמְּזוֹן, שְׁזוֹ סִגְלָה גְּדוּלָה לְעֲשִׂירוֹת, אִם מְבָרְכִים מִתּוֹךְ הַסְּדוּר.

וְאִם אַתָּה בֶּעַל עֶסֶק, אוֹ עוֹבֵד בְּאַיִזָּה מְקוּם, אַל תִּהְיֶה שְׁבוּר כָּלֵל, כִּי כָּף רִצְהַ חִכְמָתוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁתְּבַרֵר אֶת הַקְּדוּשָׁה וְכוּ, וְלִכֵּן תִּהְיֶה רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, וְאַל תִּסְיַח דַּעְתָּךְ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְאִם אַתָּה יְכוּל לְקַחַת אֵיזוֹ עֲבוּדָה, שֶׁלֹּא תִצְטָרַךְ לְהִרְבּוֹת בְּדַבּוּר עִם הַזּוּלָת, זֶה יוֹתֵר טוֹב, כִּי הַדַּבּוּר צָרִיךְ לְהִיֹּת תָּמִיד מִקְשֶׁר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, צָרִיכִים לְדַבֵּר הַרְבֵּה עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִשְׁפֹּף שֵׁיחַ וּתְפִלָּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ בְּקִבְיָעוֹת, אֲבָל הַכֹּל מִתּוֹךְ שִׁמְחָה, וְאַפְלוּ הַבְּכִיָּה צָרִיכָה לְהִיֹּת בְּשִׁמְחָה, כְּמוֹ שְׂאֵמֵר רַבְּנּוֹ ו'ל' (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק א', סִימָן קע"ה), בְּסוּד (תְּהִלִּים פ"ט, יז): "בִּשְׂמֵךְ יִגִּילוֹן כָּל הַיּוֹם", שְׁזֵה רְאֵשֵׁי תְבוֹת בִּכְיָה', שְׂאֵפְלוּ הַבְּכִיָּה צָרִיכָה לְהִיֹּת מְרַב שִׁמְחָה, רַק אַל תִּתְיַאֲשׁ, וְאַל תִּשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר וּמִשׁוּם בְּרִיָּה, תִּהְיֶה חֲזוֹק בְּאַמוּנָה וּבִטְחוֹן בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁלֹּא יַעֲזֹב אוֹתָךְ, וְתִהְיֶה רְגִיל לְצִיֵּר בְּדַעְתָּךְ, אֵיךְ שֶׁכָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ הוּא אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, הַכֹּל אוֹר וְאַתָּה מְסֻתָּבֵב בְּתוֹךְ הָאוֹר, וְאַז תִּהְיֶה שְׁמוּר מִהַכֹּל.

הַעֲקָר תַּעֲבֹד עַל נִקְדַּת הַשְּׂמִימָה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וּבְפָנִים שׁוֹחֲקוֹת וְכוּ', וְתַמִּיד תִּהְיֶה בְּמִצָּב רוּחַ טוֹב, וְאַפְלוּ בֵּין כֶּף יַעֲלֶה לָּךְ לֵב גִּשְׁבֵּר, תִּכְרַךְ תִּשְׁפֹּךְ נַפְשְׁךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְיִתְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִבְכֶּה רַק לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּשֵׁר וְדָם לֹא יְכוּל לְעֹזֵר לָּךְ, וְאִם הוּא יִתְבָּרַךְ יִרְצֶה, כִּבֵּר יִשְׁלַח אֶת הַשְּׁלִיחִים שְׁלוֹ, אִתָּהּ אֵל תַּעֲשֶׂה בְּזֶה שׁוֹם הַשְּׂתַדְלּוֹת, רַק תִּבְכֶּה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה.

תֵּאֱמִין לִי, שְׂאִין טוֹב מִהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, זֶהוּ תַעֲנוּג עוֹלָם הַבָּא בְּעוֹלָם הַזֶּה, וּכְדָאֵי לִירַד לְזֶה הָעוֹלָם הָעוֹבֵר וְכוּ', הַמְּלֵא הַעֲלָמוֹת וְהַסְתָּרוֹת וְכוּ', וְלִגְלוֹת כָּאֵן אִוְרוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלִדְבֵק עֲצֻמוֹ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, רַק שְׁמֹר עַל פְּתַחֵי פִיךָ, כִּי הִפֵּה זֶה הַצְּנוּר הַמְּחַבֵּר אֶת הָאָדָם אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִהְפוֹךְ עֵקֶר פְּתַח הַטְּמָאָה לְרִדַּת אֵלֶיךָ, זֶה עַל-יַדֵּי דַבּוּר לְשׁוֹן-הָרַע, רְכִילוֹת וְלִיצְנוּת (בְּרֵאשִׁית ד, ז): "לְפִתַּח חֹטְאֵת רֹבֵץ", לְפָנֵי פְתַחֵי פִיךָ, הַיֵּצֵר הָרַע שֶׁנִּקְרָא חֹטָא, שְׂמַחֲטִיא אוֹתָךְ, שֵׁם הוּא רוֹבֵץ, וְלִכְן שְׁמֹר עַל פְּתַחֵי פִיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָּךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שצב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר וְיַחֲדָי, ט"ו טַבַּת הַתְּשַׁנָּנָה.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גִּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

מָה אָמַר לָּךְ! אֵין עֲצָה אַחֲרֵת רַק לְהַתְחַזֵּק, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ בְּפְרוּשׁ, אֲשֶׁר כָּאֵן זֶהוּ הַגִּייהֵנוּם מִמָּשׁ, כִּפִּי פִּגְעֵי וּמְקַרֵּי הַזְּמַן שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד, וְאֵין אֶחָד שֶׁנִּצְלַל מִזֶּה (עֲנֵן לְקוּטֵי-מִוֵּהָר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קיט), וְלִכְן אֲשַׁרֵּי מִי שְׁבוּרַח אֵל הַתּוֹרָה, כִּי אֵין בֵּית מְנוּס רַק אֵצֶל הַתּוֹרָה, וְלִכְן הַרְגַל עֲצֻמָּךְ לְשַׁקֵּד הַרְבֵּה עַל מְשֻׁנִּיּוֹת, לְגַרְסַּם בְּכָל יוֹם וַיּוֹם כַּמָּה וְכַמָּה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְאִם אֶפְשָׁר ח"י פְּרָקִים — אֵין לְמַעְלָה מִזֶּה, כִּי זֶה הוֹרֵג אֶת הַיֵּצֵר הָרַע, וְרַבְּנוּ ז"ל גָּתַן תַּקּוּן לְכַמָּה

מאנשי שלומנו לומר ח"י פּרָקִים מְשֻׁנּוֹת (עֵין שיחות-הַר"ן, סימן קפה, לומר דִּיקָא, עֵין שם), וְאִם אִי-אָפְשָׁר לָךְ, עַל-כָּל-פָּנִים אֵל יַחְסְרוּ לָךְ כַּמָּה פְּרָקִים, וְזֶה יִתֵּן לָךְ חֵיוֹת רוּחָנִית וְגִשְׁמִית, כִּי הַתּוֹרָה הִיא הַחֵיוֹת שֶׁל הָאָדָם, כִּי עֶקֶר הָאָדָם זֶה הַנְּשֻׁמָּה, הַגּוּף זֶה רַק לְבוּשׁ שֶׁל הַנְּשֻׁמָּה, וְהַנְּשֻׁמָּה זֶה חֵלֶק אֱלֹהִים מִמַּעַל, וְקִשּׁוּרָה בְּאֵילָנָא דְחַיִּי, וְלָכֵן הִיא צְרִיכָה אֶת הַמְּזוּן שֶׁלָּהּ וְכוּ'.

נָא וְנָא שְׂלֵא יִטְעָה אוֹתָךְ כָּל שׁוֹטָה שְׁסוּגָר אֶת הָעֵינַיִם וְכוּ', וְעוֹשֶׂה תְּנוּעוֹת מְשֻׁנּוֹת וְכוּ', כִּי כָּבֵר אָמַר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְשִׁמּוּאֵל הַנְּבִיא (שְׁמוּאֵל-א' טז, ז): "הָאָדָם יִרְאֶה לְעֵינָיו וְהַגִּי"ה יִרְאֶה לְלֵב" וְגו', וְאָמַר רַבֵּנוּ ו"ל (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קטז), אָפְשָׁר אֶת הַצְּדִיק הָאֱמֵת אִי-אָפְשָׁר לְהַפִּיר מִבְּחוּץ כָּלֵל, כִּי נִרְאֶה כְּשֶׂאֶר בְּנֵי-אָדָם, וְלָכֵן אֵל יִטְעוּ אוֹתָךְ טַפְשִׁים, שְׂזֵה קְדוֹשׁ מְרַחֵם וְכוּ', וְזֶה עַף בְּשָׂמִים וְכוּ', וְזֶה מְלֵא אוֹרוֹת וְכוּ', כִּי בְּקִלּוֹת יְכוּלִים לְהַטְעוֹת בְּנֵי-אָדָם, וּמְאוּמָה לֹא יִשָּׂא בְּעַמְלִיו, כְּמוֹ שְׂאֵמֶר רַבֵּנוּ ו"ל (שיחות-הַר"ן, סִימָן ר'): הַיֵּצֵר הָרַע נִדְמָה כְּמִי שֶׁרָץ עִם יָד סְגוּרָה, וְכֹלָם רָצִים אַחֲרָיו, וּמְאוּמָה אֵין בְּיָדוֹ, וְרָצוּ אַחֲרָיו בְּחָנָם.

כָּלֵל זֶה תִּקַּח בְּיָדְךָ, אִם אֵין אֶצְלָךְ בְּכָל יוֹם מְקַרָּא, מְשֻׁנָּה, גְּמַרָּא, אַתָּה הָעֵינַי הַכִּי גְדוֹל, וּמְכַל שֶׁכֵּן אִם אֵינְךָ מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רַעְהוּ, אַתָּה רְחוּק מִרַבֵּנוּ ו"ל, כִּי רַק בְּזֵה תְלוּיָהּ הַהִתְקַרְבוֹת אֵלָיו, כְּמוֹבָא בְּדַבְּרֵיו ו"ל (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֵלֶק א', סִימָן ס'), שֶׁהַצְּדִיק מְעוֹרָר מִהַשְׁנָה, וּפּוֹתֵחַ אֶת הַפֶּה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, וְלָכֵן כָּל שְׂאָדָם מְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, כְּמוֹ-כֵן וְיִוְתֵר מִכֵּן הוּא מְקַרֵּב אֶל הַצְּדִיק הָאֱמֵת, וְלָכֵן רָאָה כָּל הַיּוֹם לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ, אָפְשָׁר אֵין עוֹד תַּעֲנוּג כְּמוֹ הַתַּעֲנוּג הַזֶּה, שְׂאָדָם יוֹצֵא בְּחוּץ וּמְטִיל בֵּין הָאֵילָנוֹת, וְשׁוֹר שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וּמַגְלֶה לוֹ אֶת פְּנִימִיּוֹת לְכַבוֹ, וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלָיו, וְזוֹ הַמַּתְנֶה הַכִּי יָפָה שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבֵּנוּ ו"ל, אֵינְךָ נֵעֵם, אֵינְךָ תַּעֲנוּג, אֵינְךָ שֶׁעֲשׂוּעַ הוּא זֶה, לְהֵיוֹת רְגִיל לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבַּרְךָ בְּלִשׁוֹן שְׂרָגִיל בָּהּ, אָפְשָׁר אֲזוֹ כָּבֵר אֵינּוּ צְרִיךְ אֶת אָף אֶחָד, וְכָבֵר אֵינּוּ רָץ אַחַר אָף אֶחָד, רַק אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, שֶׁהוּא נִמְצָא וּבִלְעָדָיו אֵין שׁוּם נִמְצָא.

הַעֲקָר אֶל תַּטְעָה עֲצָמָה, כִּי בַפְרוּשׁ אָמַר לָנוּ רַבְּנֵינוּ ז"ל (שיחות-הַר"ן, סימן נא): אֵת זֶה תִּקְבְּלוּ מִמֶּנִּי, שֶׁלֹּא יִטְעָה אֶתְכֶם הָעוֹלָם, כִּי הָעוֹלָם מִטְעָה מְאֹד, וְאֵין עוֹד טְעוֹת כְּמוֹ שְׁעוֹשִׁים מְצִיאוֹת מִבֶּן-אָדָם, וּבַפְּרָטִיּוֹת כְּשֶׁאֲתָה הוֹלֵךְ מִמֶּנּוּ אֵין בִּיָּדְךָ כְּלוּם, לֹא תוֹרָה, לֹא תַפְלָה, לֹא חֻכְמָה וְשִׁכְל, לֹא כְלוּם, רַק הַתַּפְעֵלֶת כְּמוֹ עֵגֶל שֶׁמִּתְפַּעֵל מִהַפְרָה וְכוּ', וְאֵל תַּחֲשֹׁב שֶׁיֵּשׁ לִי פֶה אֵיזוֹ כְּוָנָה, אֲנִי רוֹאֶה שְׁמִשְׁטִים בְּךָ וְעוֹשִׂים מִמֶּךָ צְחוּק, וְגַם אֲתָה נֹעֲשִׂיתָ טַפֵּשׁ גָּדוֹל, פְּתִי מֵאֲמִין לְכֹל דְּבַר, בְּלִי שׁוּם שִׁכְל עֲצָמִי.

הַהֲכָרַח לְקַצֵּר בְּמָקוֹם שֶׁאֲמָרוּ לְהֶאֱרִיךְ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָה וְטוֹבָתָה כָּל הַיָּמִים...

י"ט שצג.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשִׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֵדֶר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מְאֹד מְאֹד שֶׁמִּחֲתִי לְשִׁמְעַ בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, אֵיךְ שֶׁאֲתָה מְחֻזָּק אֵת עֲצָמָה בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאֲתָה מְחֻזָּק בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, יַעֲזֹר לְךָ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתּוֹזְכָה לְהַתְמִיד בְּכֹל יוֹם בְּמִקְרָא, בְּמִשְׁנָה, בְּגִמְרָא וּבְמִדְרָשׁ מְכֹל לְמוּד שְׁעוֹר, אֲשֶׁר הָאֲרַבְעָה לְמוּדִים הָאֵלוּ הֵם כְּנֶגֶד אַרְבְּעָה עוֹלָמוֹת: אֲצִילוֹת, בְּרִיאָה, יְצִירָה, עֲשִׂיָה, וּמִי שְׁזוֹכָה לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם שְׁעוֹר מֵאַרְבְּעָה שְׁעוּרִים הָאֵלוּ, נִמְשָׁךְ עָלָיו אוֹר גָּדוֹל מִהַשָּׁמַיִם. וְעַל-כֵּן רְאֵה לֹא לְהִיוֹת בְּטָלָן, וְתִקַּח אֵת עֲצָמָה בִּיָּדְךָ, וְתִלְמַד בְּכֹל יוֹם שְׁעוֹר אֶחָד מִהָאַרְבְּעָה שְׁעוּרִים הָאֵלוּ. וְאִם יִהְיֶה לְךָ פְּנָאִי תוֹסִיף גַּם סְפָרֵי רַבְּנֵינוּ ז"ל וְסְפָרֵי הַפּוֹסְקִים, כְּגוֹן: בֶּן אִישׁ חַי, וְקַצּוֹר שֶׁלְחַן עֲרוּךְ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּדַרְכְּךָ.

רְאֵה לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר הַדְּבֹר עִמוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד מוֹעִיל לְאָדָם בֵּין בְּגִשְׁמִי וּבֵין בְּרוּחָנִי. וְעַלֶיךָ לְדַעַת כִּי סוּף כָּל סוּף

לא ישאר מאתנו רק זה שזכינו לדבר עמו יתברך. ועל-פן תהיה חזק מאד מאד בענין זה לדבר אליו יתברך, וכל דבור ודבור שתדבר עמו יתברך, יהיה מאד מאד חשוב בעיניך, הן כשאתה הולך מביחך לבית-הכנסת או מבית-הכנסת לביחך, תדבר עמו יתברך ואף פעם אל תלך לבד, רק תמיד תלך עם הקדוש-ברוך-הוא, שזה סוד (בראשית ו, ט): "את האלהים התהלך נח", שנח תמיד הלך עם הקדוש-ברוך-הוא, אף פעם לא היה לבד, ועל-ידי-זה "מצא חן בעיני ה'". ולכן מי שמרגיל את עצמו תמיד לדבר אליו יתברך, ואף שבא לו הדבר הזה מאד קשה, עם כל זאת כשמתגבר ומדבר אליו יתברך, אזי סוף כל סוף הכל מתהפך לטובה. אשרי מי שיחזיק בעבודה הקדושה הזו שגלה לנו רבנו ז"ל, והוא: תפלה והתבודדות, וישח ויספר את כל אשר עם לבבו אליו יתברך, ואז טוב לו כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט שצד.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר ויחי, ט"ו טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיְרַדְפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטּוֹב
מִמֶּךָ.

ראה להתמיד בלמוד התורה הקדושה חק ולא יעבר, ולא יעבר עליך יום אחד מבלי למוד חמש ורש"י עם התרגום, באפן שתזכה לסיים בכל שבוע את פרשת השבוע 'שנים מקרא ואחד תרגום'. וכן ראה ותשתדל בכל מיני אפנים שבעולם לגרס כמה פרקים משניות, אשר הלמוד הזה עולה על הכל, אשרי מי שזוכה להיות חזק

בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֶּה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים, וְכֵן רָאָה לוֹמֵר וְלִלְמַד בְּכָל יוֹם 'לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן' וְ'לְקוּטֵי-תַפְלוֹת', וּמִי יִתֵּן שְׂתַזְכֶּה לְחַטֵּף תּוֹרָה אַחַת וּתְפִלָּה אַחַת מִ'לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן' וּמִ'לְקוּטֵי-תַפְלוֹת', וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים, כִּי רַבְּנוּ ז"ל אָמַר: כְּשֶׁעוֹשִׂים מִתּוֹרוֹת תַּפְלוֹת, מִצְּלִיחִים מְאֹד מְאֹד בַּחַיִּים, וּמַעֲלִים שְׁעִשׂוּעִים גְּדוּלִים כְּאֵלוֹ, שְׁעֵדִין לֹא עָלוּ שְׁעִשׂוּעִים כְּאֵלוֹ מִימֹת עוֹלָם.

נָא וְנָא רָאָה לְהַפִּיץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְּדוּלָה, כִּי הוּא תַקּוּן גְּדוּל לַפְּגָם-הַבְּרִית, וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁחָזַק בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֶּה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שְׁצָה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְבֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדְר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגִדְל שְׂמֻחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתֵאָר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.

רָאָה לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוֹלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ, כִּי בְּאַמַּת עֲלִיד לְדַעַת, אֲשֶׁר עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּכָל יוֹם כָּל מִינֵי צָרוֹת וַיְסוּרִים וּמְרִירוֹת וְהִרְפָּתָקָאוֹת, וְאֵי-אֶפְשָׁר לְהַחְזִיק מִמֶּמֶד, אֲלֹא עַל-יְדֵי עֲצוּמֵי הַקְדוּשׁוֹת שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַתְמִיד בְּכָל יוֹם בְּלִמּוּד "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", שְׁעַל-כָּל-פְּנִים תִּלְמַד תּוֹרָה אַחַת בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", וְתֵאמֵר עֲלֶיהָ תְּפִלָּה מִ"לְקוּטֵי-תַפְלוֹת" שְׁזָה גוֹרֵם שְׁעִשׂוּעִים גְּדוּלִים לְמַעְלָה, מְלַבֵּד זֹאת רָאָה לְהַתְמִיד בְּכָל יוֹם

בְּמִקְרָא, לְלַמַּד חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאִפְּן שְׁתּוּכַל לְסַיֵּם בְּכָל שְׁבוּעַ שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תְּרַגּוּם', אֲשֶׁר הוּא תְּקוּן הַבְּרִית, וְכֵן תִּתְמַיד הַרְבֵּה בְּלִמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, שְׁתֵּאמַר פֶּרֶק אַחַר פֶּרֶק, וְכֵן תִּתְמַיד בְּלִמּוּד גְּמָרָא הַקְּדוּשָׁה, אֲשֶׁר מְזַכֶּכֶת מְאֹד אֶת הַנַּפְשׁ, כִּי דָף גְּמָרָא מִמְּשִׁיף אֹר וְחַיִּים וְזִיו בְּאָדָם בְּכָל יוֹם, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְחַטֵּף בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא, וְכֵן תִּלְמַד אֶת הַמְּדַרְשׁ רַבָּה מִפְּרֻשַׁת הַשְּׁבוּעַ, וְכֵן תֵּאמַר כַּמָּה דְּפִים זֶהר וְכַמָּה דְּפִים תְּקוּנִים. הַעֲקַר הַתְּחַדְּשׁוֹת לְחַדֵּשׁ אֶת עֲצָמָךְ בְּכָל פַּעַם מְחַדֵּשׁ, וְאַל תִּסְתַּכַּל עַל שׁוּם בְּרִיָּה שְׁבָעוּלָם.

הַרְגַּל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמַדְבָּרִים אֵלָיו יִתְבַּרְךָ הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתֵאָר וְלִשְׁעַר כָּלֵל, וְהַכֵּל בְּהַתְּחַדְּשׁוֹת חֲדָשָׁה. וְהַדְּבוּר שְׁתִּדְבַּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, יָבִיא לָךְ יִשׁוּב הַדַּעַת אֲמִתִּי, כִּי בְּלִי לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרְךָ, הָאָדָם מְבַהֵל וּמְבַלְבֵּל מְאֹד, וְכִבֵּר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רַחַח), שֵׁישׁ צְדִיקִים וְכֹשְׁרִים הַרְבֵּה מְאֹד, אֲבָל בְּלֹא הַתְּבוּדוֹת הֵם בְּעֵינָיו כְּמוֹ פְּלִיטִים הֵינוּ מְבַהֲלִים וּמְבַלְבְּלִים, וְלִכֵּן רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצָמָךְ בְּיָדֶיךָ, וּמִכָּאן וְלִהְבֵּא הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְהַצְּלִיחַ דְּרָכְךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

רְאֵה לְחַזֵּק וְלִשְׁמַח אֶת אֲשֶׁתְּךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ, וְיִתְדַבֵּר עִמָּם רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְּׁגָחָה פְּרָטִית, וְכֵן תִּדְבַּר תְּמִיד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דְּבוּרִים שֶׁל אֲמוּנָה וְהַשְּׁגָחָה פְּרָטִית, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְשֹׁךְ עֲלֶיךָ גַם-כֵּן אֹר, כִּי בְּאַתְּעָרוּתָא דְּלִתְמָא אֲתַעַר מְלַעֲלָא (זֶהר ח"א פח.), כִּי כְּשִׁמְדְּבָרִים עִם בְּנֵי-אָדָם דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְּׁגָחָה פְּרָטִית, עַל-יְדֵי-זֶה יוֹצֵאת גַּם טוֹבָה לְעַצְמוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחִזַק בְּזֶה!

הַעֲקַר אַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן יִהְיֶה מֵה שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה אִיף שְׂיִהְיֶה, אָסוּר לָךְ לִפְּל בְּדַעְתְּךָ, אֲתָה רְאֵה לְהַדְּבִיק אֶת עֲצָמָךְ רַק בּוֹ יִתְבַּרְךָ, כִּי אֵין לָךְ רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְרַק הוּא מִבֵּין אוֹתָךְ, וְרַק הוּא יַעֲזֹר לָךְ, וְכִשְׁתִּהְיֶה חִזַּק וְאִמִּין בְּעִבּוּדָה

אָשֶׁר י"ט שְׁצוּ בְּנַחֵל קִצֵּז

הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת — לְהִיּוֹת דְּבוּק רַק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲזַי תִּרְאֶה נְסִים נְגִלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רְאֵה לְדַבֵּר עִם חֲבֵרֶיךָ וּמִיִּדְעֶיךָ דְּבוּרֵי אַמוּנָה, וְתִמְשִׁיכֶם שְׂיִבֹאוּ לְגוּר בְּיַבְנָאֵל, אֲשֶׁר אָנִי מְקַנֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁפֹה בְּיַבְנָאֵל תִּהְיֶה נְעֻשִׂית "עִיר בְּרִסְלָב" בְּמֵלֵא מוֹבֵן הַמֶּלֶה.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִנִי.

י"ט שְׁצוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיֶה.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַי הַטוֹב מִמֶּךָ, וּבִפְרִט מֵה שְׂאֵת כּוֹתֵבְת, שְׂעַכְשׁוֹ אֶת מְבִינָה הַיֵּטִב אִיךָ הַתְּנַהֲגָתִי עִמָּךְ כָּל הַזְּמַן, וְנִתְתִּי אֶת הַצֶּדֶק לְבַעֲלֶךָ וְלֹא לָךְ, כִּי בְּאַמַּת אֵין לִי שׁוּם כְּוִנָּה אַחֲרַת, רַק לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם בֵּין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, כִּי הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם, כִּי הַמַּחְלָקָת וְהַמְרִיבוֹת הֵן הֵן הַגְּלוּת, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׂבַעְעוֹלָם שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, אַחֲרָה וְרַעוּת בֵּין אִישׁ לְרַעְהוֹ וּבֵין אִישׁ לְאַשְׁתּוֹ, וְזוֹ הַגְּאֻלָּה, וְעַל-כֵּן כָּל אֱלוֹי שְׂעֻשִׁים מַחְלָקָת, הֵם הֵם מְאַרְיָכִים אֶת הַגְּלוּת, וְהֵם הַמְעַכְבִּים אֶת בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ יִהְיֶה מֵה שְׂיִהְיֶה וְיִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה, וְאֵין לָנוּ לְהַתְּפַעֵל מֵהֶם כָּלֵל.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעְעוֹלָם, וְאַל תִּפְלִי בְּיָאוּשׁ, אַדְרַבָּה, רְאֵי לַעֲשׂוֹת פְּעֻלוֹת לְשִׂמְחָה אֶת עֲצָמְךָ וּלְשִׂמְחָה אֶת בְּעֲלֶךָ וּלְשִׂמְחָה אֶת הַיְלָדִים, וְתִרְאֵי שְׂתַמִּיד תִּהְיֶה שְׂמַחָה בְּבֵיתְכֶם, וְאַז הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

קצח אָשֶׁר י"ט שצז — י"ט שצח בַּנְחָל

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ שֶׁהַכֹּל יִסְתַּדֵּר.

רְאֵי לְכַתֵּב מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

אֵין אַתָּה יְכוֹל לְתַאֵר וּלְשַׁעַר אֶת גְּדֹל אַהֲבָתִי שֶׁיֵּשׁ לִי אֵלֶיךָ, כִּי
סוּף כָּל סוּף עֲזוּרָתְךָ לִי הֵמוֹן בְּבִנְיַת בֵּית־הַמִּדְרָשׁ וּבְבִנְיַת הַדִּירָה, יְעוֹזֵר
לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּמִיד תַּעֲזוֹר לִי, וְנִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת תְּמִיד מַעֲשִׂים
טוֹבִים, וְנִצְלַיִח בְּדַרְכֵנוּ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת.

אֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוֹלָם, כִּי אִם מִהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, כִּי בְּאַמַּת אֵין לָנוּ מַה לְפַחַד בְּזַה הָעוֹלָם רַק מִהַקְדוּשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא, וְאֲנִי רוֹאֶה, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם אוֹרֵב עָלֵינוּ מְאֹד מְאֹד עַל כָּל
פָּרִט וּפָרִט שְׁאֲנוּ רוֹצִים לַעֲשׂוֹת בְּשִׁבִיל רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים
לְהַתְעַלֵּם מִמֶּנּוּ וּלְצַאֵת בְּמִסִּירוֹת נַפְשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, וּלְהִקָּים עוֹד
מוֹסְדוֹת חֲנוּךְ, כְּדֵי לְשׁוּרְךָ וּלְבַעַר אֶת הַטְּמָאָה מִבֵּינֵנוּ.

הַמֵּאחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט שצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיְחִי, ט"ו טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל הצער והעגמת נפש שיש לי ממה שעובר עליך — אין לתאר ולשער כלל.

ראה לחזק את עצמך בנקדת השמחה, ותדון את עצמך תמיד לכף זכות, כי תדע אשר אסור לפל בדעתו מכל פרט ופרט, הן אמת שבודאי הילדים עושים לך את המנות, וקשה וכבד לך מאד מאד, עם כל זאת זה חלק מהחיים, מה לעשות?! העקר למצא את הטוב ביניהם, ואז דיקא תצליח. והעקר עליך לעשות כל מיני פעולות שבעולם לרומם ולגדל את ילדיך ולפאר אותם, כי דרך הקטנים, שאוהבים מאד שמגדילים אותם ומפארים אותם, ועל-ידי-זה נתבטלת גאותם וישותם, ולכן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להגביהם כדי להשקיטם, ואתה צריך לדעת, כי בילדים צריכים להשקיע הרבה, אף שזה דבר קשה מאד מאד.

נא ונא תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, כי השמחה היא רפואה בין בגשמיות ובין ברוחניות, וכל אלו שעובדים על שמחה ובאים לידי שמחה, עוברים את זה העולם בשלום, אשרי מי שזוכה להיות תמיד בשמחה, ויעבר את זה העולם בשלום.

מה אמר לך, ידידי היקר! כשאדם תמיד בשמחה, על-ידי-זה נתרחב לבו, ויכול לדבר עמו ותברך, וקל וכבד לו הכל, ועל-פן תעשה כל מיני פעולות שבעולם להיות בשמחה, ועל-ידי-זה יתרחב לבך, ותוכל לדבר עמו ותברך; כי באמת זו המתנה הכי יפה שקבלנו מרבנו ז"ל — לדבר אליו ותברך, כי מה היינו עושים בלי רבנו ז"ל ובלי עצותיו הקדושות, ובפרט בלי העצה הזו של תפלה והתבודדות, כי תפלה והתבודדות מצלת את האדם מכל מיני צרות ויסורים. ועל-פן ראה להתמיד בעבודה הקדושה הזו לדבר אליו ותברך, ואף שקשה וכבד לך לדבר עמו ותברך מרב עקממיות וקשיות לבך מכל הצרות והיסורים והמרירות שעוברים עליך, עם כל זאת אתה צריך לעשות פעולות לדבר אליו ותברך, ולעשות מזה בעצמו שיחה בינה לבין קונך, לספר לו ותברך שאתה רוצה לדבר,

וְאֵין לָךְ דְּבוּרִים מֵה לְדַבֵּר, וּבְזֶה שֶׁתַּעֲשֶׂה מִזֶּה בְּעֶצְמוֹ שִׁיחָה אֵלָיו
 יתְבַרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה לָךְ הַרְבֵּה לְדַבֵּר.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
 מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתַּצְלִיחַ דְּרַבְּךָ, וּתְבַקֵּשׁ גַּם בְּעַדִּי, וְהַקְדוּשׁ-
 בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַע אֶת תְּפִלְתִּנוּ, שְׁאַחַד מִתְפַּלֵּל בְּעַד חֲבֵרוֹ, וְנִשְׁמַע
 תְּמִיד בַּק בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכָתוּב לִי מִכְּתוּב אֶפְלוֹ שׁוֹרָה אַחַת, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִנִּי.

י"ט שצט.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יתְבַרַךְ, מוֹצְאֵי-שִׁבְת־קִדְשׁ לְסֹדֵר וַיְחִי, ט"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גִּירוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַעֲשָׂרִים דּוֹלָר לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר לָךְ
 הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים עַל-יְדֵי פֶלֶא עֲלִיוֹן.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, כִּי בְּזֶה הָעוֹלָם צָרִיכִים
 הַתְּחִיזָּקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם, וְעַקֵּר הַהִתְחִיזָּקוֹת הִיא אַמוּנָה פְּשׁוּטָה,
 לְהֵאֲמִין בּוֹ יתְבַרַךְ, אֲשֶׁר כָּל מֵה שֶׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, הוּא בַּק מִמֶּנּוּ
 יתְבַרַךְ, כִּי אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יתְבַרַךְ כָּלֵל, וּמִוִּהְרֵי"ת ז"ל
 אוֹמֵר (לְקוּטֵי-הַלְכוֹת, תּוֹלְעִים, הַלְכָה ד', אוֹת ד'), שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם זוֹרֵק
 חֲצִים בְּתוֹךְ הָאָדָם, וְהַחֲצִים הָאֵלוֹ הֵם דְּעוֹת זָרוֹת שֶׁל כְּפִירוֹת
 וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, שֶׁזֶה בְּחִינַת (תְּהִלִּים קו, ז): "וַיִּמְרוּ עַל יָם בַּיָּם סוּף",
 שְׁאֲמָרוּ 'כְּשֵׁם שְׁאֲנוּ עוֹלִים מִצַּד זֶה, כִּף הֵם עוֹלִים מִצַּד אַחֵר' וְכוּ';
 הֵינוּ אֶפְלוֹ שֶׁהָיוּ לָהֶם כְּבֹר גָּסִים וְעָבְרוּ אֶת הַיָּם, עִם כָּל זֹאת זָרֵק
 אַחֲרֵיהֶם חֲצִים, שֶׁהֵן דְּעוֹת כּוֹזְבוֹת כְּפִירוֹת וְאַפִּיקוֹרְסוֹת, שֶׁחֲשָׁשׁוּ פֶּן
 וְאוּלַי יֵצְאוּ הַמְצָרִים מֵאַחֲרֵיהֶם, וְכֵן הוּא אֲצֵל כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, אֶף
 כְּשֶׁכָּבַר רוֹאֵה גָּסִים וְנִפְלְאוֹת שֶׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עִם

כָּל זֹאת נִכְנָס בּוֹ פֶּתַח תָּמִיד לְפֶתַח מְכַל מֵה שְׁעוֹכֵר עָלָיו — פֶּן וְאוֹלֵי יִתְגַּבְּרוּ עָלָיו יוֹתֵר וְיוֹתֵר הַצָּרוֹת, אֵף שֶׁהוּא כֹּכֵר רוֹאֵה נְסִים נְגִלִים שְׁעוֹשֶׂה עִמּוֹ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, עִם כָּל זֹאת הוּא מִפְּתַח.

וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּיוֹתֵר בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְדִיְקָא עַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים, כִּי עֵקֶר הַהֲצִלָּחָה שֶׁל הָאָדָם הוּא עַל-יְדֵי אֱמוּנָה, וְכָל אֵלּוֹ שֶׁהִחְזִיקוּ מֵעַמֵּד בְּזֶה הָעוֹלָם, הֵיחָה רַק עַל-יְדֵי אֱמוּנָה. וְרַבְּנּוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ בְּפִרוּשׁ, אֲשֶׁר עֵקֶר הַנְּסִיּוֹן שֶׁל בַּר יִשְׂרָאֵל בְּזֶה הָעוֹלָם יִהְיֶה בְּעֵנֵינּוּ הָאֱמוּנָה, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּיוֹתֵר בְּמַדַּת הָאֱמוּנָה, וּכְשֶׁאָדָם חָזַק בְּאַמוּנָה, אָז יַעֲבֹר עַל הַכֹּל, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּאַמוּנָה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים. הַרְגֵּל אֶת עֲצָמָהּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר זֶה בְּעֲצָמוֹ גָּלוּי הָאֱמוּנָה, כִּי בְּזֶה שֶׁאָדָם מְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הוּא מְגַלֵּה אֶת טְהַר לְבָבוֹ, שֶׁהוּא מֵאֲמִין בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצִּלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט ת.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ, מוֹצְאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְיַחֲדָי, ט"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַבְּחוּר ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַשְּׁנִי, וּמֵאֵד מֵאֵד שְׂמַחְתִּי לְשִׂמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵיךְ שֶׁאַתָּה מְחַזֵּק אֶת עֲצָמָהּ.

הָעֵקֶר רְאֵה לֹא לְהַעֲמִיס עָלֶיךָ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה שְׁעוּרִים, כִּי אָז תִּתְבַּטֵּל לְגַמְרִי, וּכְכֹר יְדוּעִים דְּבָרֵי רַבְּנּוּ ז"ל: 'מֵעַט גַּם-כֵּן טוֹב', "אַבִּיסְעַל אִיז אוֹיֵךְ גּוֹט"; וְעַל-כֵּן כְּדָאֵי לְקַבֵּעַ לְעֲצָמָהּ שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן בְּלַמוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מֵעַט מְכַל דְּבָר, וְכֶף יִחְזִיק מֵעַמֵּד, כִּי אִם יִקַּח עַל עֲצָמוֹ הַמּוֹן לַמּוֹדִים, אָז לֹא יִלְמַד כָּלֵל, וְעַל-כֵּן צָרִיכִים לְצַמְצֵם אֶת עֲצָמוֹ לְלַמֵּד מֵעַט.

'חַמֵּשׁ וְרֶשֶׁ"י' מִפְּרֶשֶׁת הַשְּׁבוּעַ צְרִיכִים לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם, כְּדֵי שְׂיִזְכֶּה לְסֵימָן בְּכָל שְׁבוּעַ 'שְׁנַיִם מְקָרָא וְאַחַד תְּרַגְוִים', 'תַּנּוּ"ךְ' כְּדָא לְלַמֵּד כְּסִדְרָן בְּאַמִּירָה לְהִתְחִיל מְבִרָאשִׁית וְלְסֵימָן בְּדַבְרֵי הַיָּמִים, כֹּל הַכ"ד סִפְרִים שְׁכָדָא לְהֵיוֹת בְּקִי בַּתַּנּוּ"ךְ, וְרַבְנּוּ ו' ל' אָמַר, שְׁתַּנּוּ"ךְ הוּא סִפְרַי הַמוֹסֵר שְׁלוֹ, 'מְשַׁנּוּת' טוֹב מְאֹד לּוֹמֵר בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים מְשַׁנּוּת, שְׁמוֹנֶפֶךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ, 'גְּמָרָא' כְּדָא לְלַמֵּד שְׁעוֹר כְּסִדְרָן בְּכָל יוֹם, וְכֵן 'מְדַרְשׁ' כְּדָא לְלַמֵּד שְׁעוֹרִים כְּסִדְרָן, וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל לְהִתְמִיד בְּלַמּוּד 'שְׁלַחַן עָרוּךְ' כְּסִדְרָן, וְיִוְתֵר מִזֶּה אַתָּה לֹא צְרִיךְ לְהִתְבַּלְבֵּל, רַק לְלַמֵּד אֶת הַשְּׁעוֹר שֶׁל הַיְשִׁיבָה, וְתַחֲזֹר עַל זֶה פְּעָמִים אֵין מְסַפֵּר, כְּדֵי שְׁתּוּכַל לְלַמֵּד אַחֲר־כֵּךְ בְּעֶצְמָךְ גְּמָרָא, כִּי בִיְשִׁיבָה תִּלְמַד אִיךָ לְלַמֵּד בְּעִיּוֹן.

נָא וְנָא רְאֵה לְחֻזַּק אֶת עֶצְמָךְ בְּאַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבַּרְךָ, אָשֶׁר בְּפִירוּשׁ גְּלַה לָנוּ מוֹהֲרַנְ"ת ו' ל' (לְקוּטִי-הַלְכוּת, תּוֹלְעִים, הַלְכָה ד', אוֹת ח'): עֲתָה עֲקֹר חֵיוֹתָנוּ הוּא הָאֲמוּנָה, שְׁמַכְנִיסִים בְּנוֹ הַצְּדִיקִים הָאֲמִתִּיִּים, שֶׁהֵם מְקַבְּלִים הָאֶרֶת הַדַּעַת מִהַשֶּׁכֶּל שְׂיִתְגַּלֶּה לְעֲתִיד, וְאִזּוֹ לְעֲתִיד תִּתְגַּלֶּה אֲמִתַּת מְצִיאוֹתוֹ יִתְבַּרְךָ בְּגִלּוֹי נוֹרָא וְנִפְלְאָ כְּזֶה, עַד שְׂיִקְרִים (יְשַׁעְיָהוּ י"א, ט): "וּמְלֶאכֶה הָאֶרֶץ דָּעָה אֶת הַיָּדִי"ה כַּמִּים לַיָּם מְכַסִּים", וְצְרִיכִים לְהַכְנִיס בְּעֶצְמוֹ הָאֲמוּנָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת גַּם עֲכָשׁוּ, לִידַע שְׂאִין יוֹדְעִים כָּלֵל, וְאִין יוֹדְעִים מַה זֶה יְרִידָה וּמַה זֶה עֲלִיָּה, תְּמִיד צְרִיכִים רַק לְהַמְשִׁיךְ עֶצְמוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה יְכוּלִים לְהַצְּלִיחַ, וּבְכָלֵל טוֹב מְאֹד שְׁלֹא תְּבַלְבֵּל אֶת עֶצְמָךְ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, הַרְגֵּל אֶת עֶצְמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כִּי אִין עוֹד דְּבַר טוֹב כְּמִי שְׁמַרְגִּיל אֶת עֶצְמוֹ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, כִּי עַל-יְדֵי-זֶה הוּא כְּבָר אֵינּוּ צְרִיךְ אֶת אֶף אֶחָד רַק אֶת הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ, וּמַה טוֹב וּמַה נְּעִים, אִם זּוֹכִים לְלַכֵּת מִפְּעַם לְפַעַם אֶל קַבְרֵי צְדִיקִים, וְשֵׁם לְשַׁפֵּךְ שִׂיחַ וְתַפְלָה אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְכְדָא לְהוֹצִיא מִפִּי אֶת הַכְּסוּפִים וְהַרְצוֹנוֹת שְׂיִשׁ לוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְצְרִיכִים לְהֵיוֹת חֻזַּק וְאֲמִיץ בְּדַבֵּר זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי עַל-פִּי-רַב אִין הָאָדָם מְאָמִין שְׁמַדְבּוּרֵיו וְשִׂיחוֹתָיו וְרַצּוֹנוֹתָיו נַעֲשִׂים אִיזָה דְּבַר לְמַעְלָה, וּבְאַמַּת לֹא-כֵן הוּא, אֶלָּא מְכַל דְּבוּר וְדְבוּר שְׂאָדָם מְדַבֵּר וּמְפָרֵשׁ אֶת שִׂיחָתוֹ אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, נַעֲשִׂים

מִזֶּה עֲנִינִים גְּדוֹלִים מְאֹד, וְאִם הָיוּ בְּנֵי-אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעַלְת הַדְּבָר הַזֶּה, הָיוּ עוֹסְקִים בְּזֶה כָּל הַיּוֹם כְּלוּ, וְתָמִיד הָיוּ מוֹצִיאִים אֶת הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהָיוּ אוֹמְרִים: "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֵה לְהִיּוֹת אִישׁ כָּשֶׁר", "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֵה לְזַכּוֹת לְקַדְשֵׁת הַמַּחֲיָן", "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֵה לְזַכּוֹת לְקַדְשֵׁת הָעֵינַיִם", "רְבוּנוּ שֶׁל עוֹלָם, אֲנִי רוֹצֵה לְזַכּוֹת לְלַמַּד הַרְבֵּה תוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְלִהְיוֹת בְּכָל חֻלְקֵי הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה" וְכוּ' וְכוּ', כָּל אֶחָד עִם הַרְצוֹנוֹת וְהַכְּסוּפִים שְׁלוֹ, וְדָבָר זֶה גוֹרֵם שֶׁעֲשׂוּע גְּדוֹל לְמַעַלָּה, אֲשֶׁרִי מִי שִׁיחֲזִיק בְּזֶה!

עֲלִינוּ לְשִׁבְחַ לְאֲדוֹן הַכֹּל עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁאָנוּ זוֹכִים לִידַע מְרַבְּנוּ ו"ל, וּמָה הֵינּוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנוּ ו"ל, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֶסֶד חֲנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ, וְאִז טוֹב לָנוּ לְנַצַּח.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצֵאֵי-שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְיַחֲדָי, ט"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נְרוּ יְאִיר.

מִדֵּי כְּתִבִי מִכְּתָב לְהַבְּחוֹר ... לְכַתְּבַת שְׁלֹךְ, אֲמַרְתִּי לְרוּץ שוֹרוֹתִים אֵלָיו גַּם אֵלֶיךָ.

רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ הַדַּעַת הָעֲלִיוֹן. וְעַקֵּר הַדַּעַת הַיָּא (דְּבָרִים ד, לה): "אִתָּה הִרְאֵת לְדַעַת כִּי הִנֵּי"ה הָאֱלֹקִים אֵינן עוֹד מְלַבְּדוּ", כְּמוֹ שֶׁגִּלָּה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מוֹהָרֵן, חֻלְק ב', סִימָן ז'), שֶׁהַדַּעַת הַזֶּה אָנוּ מְקַבְּלִים מִהַצְּדִיק הָאֱמֵת, שֶׁהוּא הַרְחֵמֵן הָאֱמֵתִי, כִּי זֶה עַקֵּר הַרְחֵמְנוּת שֶׁל הַצְּדִיק, שֶׁמְכַנֵּס בְּתוֹךְ

אֲנָשָׁיו לַיָּדַע אֶת גְּדֹל רַחֲמָנוּתוֹ? תִּבְרָךְ עֲלֵינוּ, כִּי בַּאֲמַת בְּתוֹךְ תִּקְרָה הַצְּרוֹת וְהַיְסוּרִים וְהַקְּטָנוֹת וְהַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְכוּ' וְכוּ' שְׁעוֹבֵר עֲלֵינוּ בְּכָל־לַיּוֹת וּבַפְּרָטִיּוֹת וּבַפְּרָטִי פְּרָטִיּוֹת, גַּם שֵׁם נִמְצְאִים רַחֲמָיו תִּבְרָךְ, אִךְ רַב הָעוֹלָם אֵינָם זוֹכִים לְדַעַת מִהֲרַחֲמָנוּת שֶׁל הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, מִחֲמַת הַחֲלָל הַפְּנוּי, שֵׁשׁ נִעְלָם הַשֶּׁכֶל, וּמִשֵּׁם בָּאִים כָּל הַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת וְהַמְּרִירוֹת שֵׁשׁ לְאָדָם עָלָיו תִּבְרָךְ, רַחֲמָנָא לִשְׁזַבֵּן, עַד שֵׁשׁ בְּגִי-אָדָם שֵׁשׁ לָהֶם קְשִׁיּוֹת וְסִפְּקוֹת וְעַקְמָמִיּוֹת אַחֲרָיו תִּבְרָךְ, וְלַכֵּן צְרִיכִים לְהִיּוֹת מְקַנְבִּים אֶל צְדִיקִים אֲמִתִּיִּם, שֵׁשׁ בְּכַחַם לְהַמְתִּיק כָּל הַדִּינִים, כִּי צְדִיקֵי הַדּוֹר הַגְּדוֹלִים בְּמַעֲלָה, שֶׁהֵם בְּחִינַת מִשָּׁה, הֵם יְכוּלִים לְהַמְתִּיק כָּל הַדִּינִים בְּשֶׁרֶשֶׁם, כִּי עָקֹר כַּח הַדִּינִים הוּא מֵה שֶׁנִּעְלָם הַשֶּׁכֶל שֶׁל הַחֲלָל הַפְּנוּי, כִּי עָקֹר כָּל הַדִּינִים הֵם הַסְּתֵרַת הַדַּעַת, כִּי הַדַּעַת הִיא בְּחִינַת רַחֲמִים, וְהַסְּתֵרַת הַדַּעַת הוּא בְּחִינַת דִּינִים, כַּמּוּבָא בְּדַבְּרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סד, וְסִימָן נו), וְצְרִיכִים לְמַצֵּא אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל מְקוֹם וּמְקוֹם, וְתִכְף-וּמְיָד כְּשֶׁמוּצְאִים אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא — זֶה עָקֹר הֲרַחֲמָנוּת; כִּי בַּאֲמַת שׁוֹמְעִים בְּדוֹר הַזֶּה, רַחֲמָנָא לִשְׁזַבֵּן, מֵה שְׁעוֹבֵר עַל בְּגִי-אָדָם, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְהַתְחַזֵּק בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְעַל-יְדֵי הַהֲתַחַזְקוֹת יִזְכֶּה לְעֹבֵר עַל הַכֹּל.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחָה עַל נַעַם חֲלֻקָּנוּ, אֲשֶׁר בַּנְּחַל שֵׁם חֲלֻקָּנוּ וְגוֹרְלָנוּ, שְׁאֲנוּ יוֹדְעִים מִרַבְּנוּ ז"ל, וּמָה הִינְנוּ עוֹשִׂים בְּלֵי רַבְּנוּ ז"ל; וּבְתוֹךְ תִּקְרָה הַקְּשִׁיּוֹת וְהַסְּפָקוֹת, הַמְּרִירוֹת וְהַמְּחַלְקָת, הַמְּרִיבוֹת וְהַחֲלוּקֵי דַעוֹת, שֵׁשׁ בֵּין בְּגִי-אָדָם וְכוּ' וְכוּ', וְאֶפְלוּ בֵּין תִּלְמִידֵי הַצְּדִיק וְכוּ' וְכוּ', אֶף-עַל-פִּי-כֵן אָנוּ זוֹכִים לְקַפֵּץ וּלְדַלֵּג עַל הַכֹּל, וְלְהַמְשִׁיךְ אֶת עַצְמוֹ בְּתַמִּימוֹת וּבַפְּשִׁיטוֹת אֶל רַבְּנוּ ז"ל, בְּזֶה רְאוּי לָנוּ לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד, כִּי יָמֵי שְׁנוֹתֵינוּ הֵבֵל, וּמָה וְלָמָּה לָנוּ לְהַתְּבַלְבֵּל בְּבִלְבוּלִים שֶׁל הֵבֵל. הִנֵּה אֲנַחְנוּ כְּאֵן וְעוֹד מַעֲט נִצָּא מִכְּאֵן, וְעַל-כֵּן כְּדָאֵי וּכְדָאֵי לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִמּוֹ תִּבְרָךְ, וּלְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחָתוֹ וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עָלָיו אֵלָיו תִּבְרָךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבֹר וְדְבֹר הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנִּים אֶת עַצְמוֹ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוֹשָׁה הַזֹּאת תִּפְלָה

וְהַתְּבוּדוֹת, אֲשֶׁר זֶה הָעֵקֶר וְהַיְסוּד אֶצֶל רַבְּנוּ ז"ל, וְזֶה הַמִּפְתָּח
 לְהַכְּנִס אֶל הָעוֹלָמוֹת הָעֲלִיוֹנִים, כַּמּוּבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-
 מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן פד), אֲשֶׁר עֵקֶר הַשְּׁעָר וְהַפְּתָח לְהַכְּנִס אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ,
 הוּא עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת.

רְאֵה לְהַתְּמִיד הַרְבֵּה בְּלַמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, כִּי לַמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת מְזוּכָר
 וּמְטֵהר אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְר' לױ יִצְחָק ז"ל סֵפֶר לִי, שֶׁהוּא חֲזוֹר מְעוּדוֹ
 הַרְבֵּה בְּמִשְׁנֵיּוֹת, כִּי מֵאֵז שִׁזְכָּה לְהַתְּקַרֵּב לְרַבְּנוּ ז"ל, לָקַח אֶת עֲצֻמוֹ
 עַל מִשְׁנֵיּוֹת, וּבָזוּ הַלְשׁוֹן אָמַר לִי: "אֵיךְ הָאֵב זֵיךְ פֶּאֶרְלֵיגֵט אוֹיף
 מִשְׁנֵיּוֹת"; וּבִאֲמַת אוֹמְרִים לִי, שֶׁגָּמַר גְּזֻמָּאוֹת פְּעָמִים שֶׁשָּׂה סְדְרֵי
 מִשְׁנָה, וְעַל-כֵּן אֲשַׁרִי וְאֲשַׁרִי מִי שֶׁמְתַמִּיד בְּלַמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, אֲשֶׁר
 מְזוּכָר וּמְטֵהר אֶת הַנֶּפֶשׁ, וּמוּבָא בְּמִדְרַשׁ תַּלְפִּיּוֹת, כִּי אֲשֶׁר בֵּן יַעֲקֹב
 יוֹשֵׁב עַל פֶּתַח שֶׁל גֵּיהֲנוֹם וּמִי שֶׁלְּמַד הַרְבֵּה מִשְׁנֵיּוֹת, הוּא אֵינוֹ
 מְנִיחוֹ לְהַכְּנִס בְּפֶתַחוֹ שֶׁל גֵּיהֲנוֹם. וְהַחִיד"א ז"ל מְבִיא רְמֵז בְּפֶרֶשֶׁת
 הַשְּׁבוּעַ זֹ: "מֵאֲשֶׁר שְׁמַנָּה לַחֲמוֹ" (בְּרֵאשִׁית מט, כ), שְׁמַנָּה אוֹתִיּוֹת
 מִשְׁנָה, שְׁדִיקָא אֲשֶׁר הוּא הַמְּמַנֶּה עַל דְּבַר זֶה, לְשָׁמֵר אֶת הָאָדָם
 הַמְתַּמִּיד בְּלַמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, שְׁלֹא תִהְיֶה לוֹ שְׂכֻחוֹת אֶל הַגֵּיהֲנוֹם, אֲשַׁרִי
 מִי שֶׁמְתַמִּיד בְּלַמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת!

וּבִאֲמַת אָנוּ אוֹמְרִים בְּכָל יוֹם: "הַיְוִ"ה הָעֲלִיָּת מִן שְׁאוֹל נִפְשֵׁי
 חַיִּיתָנִי מִיְרְדֵי בּוֹר" (תְּהִלִּים ל, ד), וַיֵּשׁ לוֹמַר שְׁדִיקָא עַל-יְדֵי לַמּוּד
 מִשְׁנָה, אָנוּ מְחִיִּים אֶת עֲצֻמְנוֹ לֹא לִירֵד אֶל הַבּוֹר שֶׁהוּא הַגֵּיהֲנוֹם,
 וְזֶה "הָעֲלִיָּת מִן שְׁאוֹל נִפְשֵׁי", רֵאשִׁי תְּבוּת: מִ'שְׁנֵי'ה', כִּי דִיקָא
 עַל-יְדֵי מִשְׁנָה אָנוּ מְחִיִּים אֶת עֲצֻמְנוֹ, שְׁאֵינָנו יוֹרְדֵי בּוֹר, אֲשַׁרִי מִי
 שֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצֻמוֹ בְּלַמּוּד מִשְׁנֵיּוֹת, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

רְאֵה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִנִי.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרֻכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, מוֹצְאֵי שְׁבֵת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וַיְחִי, ט"ז טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! כָּל־כֶּף שֶׁמִּחֲתִי לְבַקֵּר בְּחִנּוּת שְׁלָךְ, אֲשֶׁר אֵין לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, וּמְאֹד מְאֹד רְצִיתִי לְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּחַזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמִּירוֹת תַּנּוּ"ף, שֶׁתִּתְחִיל מֵהִתְחַלֵּת בְּרֵאשִׁית, וּתְסִיִּם עַד דְּבָרֵי הַיָּמִים, הֵינּוּ לוֹמֵר בְּכָל יוֹם כַּמָּה קִפְיטְלָךְ, כִּי לְמוֹד הַתַּנּוּ"ף, אָמַר רַבֵּנוּ ז"ל, זֶה הַסֵּפֶר מוֹסֵר שְׁלוֹם, וְכֵן תֹּאמַר הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנּוּיּוֹת. וּבְאֵמֶת מוֹבָא בְּדְבָרֵי מוֹהַרְנ"ף ז"ל (לְקוּטֵי־הַלְכוּת, בִּיצִים, הַלְכָה ב'), אֲשֶׁר עַל־יְדֵי תוֹרָה שֶׁבְכֻתָּב וְתוֹרָה שֶׁבְעַל־פִּה נִמְשַׁכֶּת עַל הָאָדָם הַצְּלָחָה רַבָּה, וְאִי־אֶפְשָׁר לְהַפְרִיד בֵּינֵיהֶם, וְזֶה הַסִּימָן שֶׁל בֵּר יִשְׂרָאֵל, וְעַל־כֵּן כְּדִי לְהַצְלִיחַ, כְּדֹאֵי לָךְ לוֹמֵר הַרְבֵּה תַנּוּ"ף וְהַרְבֵּה מְשֻׁנּוּיּוֹת, מְלַבֵּד הַשְּׁעוּרִים הָאֲחֵרִים שֶׁאֵתָּה צְרִיף לְקַבֵּעַ לְעֲצָמְךָ. וּבְאֵמֶת אֲנִי מְקַנְוֶה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שֶׁיִּהְיֶה לָךְ שֶׁפַע גְּדוֹל, כִּי חֲנוּת הוּא כְּלִי לְהַמְשִׁיךְ בּוֹ שֶׁפַע, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שֶׁתִּזְכֶּה לְהַרְחִיב גְּבוּלֵי הַקְּדוּשָׁה, וְתִצְלִיחַ בְּדַרְכְּךָ.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמְחַ מְאֹד עַל נַעַם חֻלְקֶךָ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחֵל שֵׁם חֻלְקֶךָ וְגוֹרְלֶךָ, וְאֵף פַּעַם אֵל תִּכְנַס בְּוִכּוּחִים עִם אֵף אֶחָד, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצָמְךָ מִלְּשׁוֹן־הָרַע וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, אֲשֶׁר אֵינִם מְבִיאִים אֶל שׁוֹם דְּבַר, וְרוֹאִים בְּאֵמֶת, אֲשֶׁר בְּגִי־אָדָם יֵשׁ לָהֶם טְעֻנוֹת לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, כְּאֵלוֹ הוּא בָּא עִמָּהֶם בְּמִדַּת הַדִּין, וּבָאִים בְּטְרוּנְיָה עִמּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וּבְאֵמֶת אֵינִם יוֹדְעִים שֶׁהֵם בְּעֲצָמָם כָּל הַגּוֹרְמִים לְזֶה, כִּי מִי שֶׁמְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, לְדַבֵּר לְשׁוֹן־הָרַע וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת עַל אֲחֵרִים, עַל־יְדֵי־זֶה הוּא עוֹקֵר אֶת עֲצָמוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה חֲסֵרָה לוֹ פְּרִנְסָה, וַיֵּשׁ לוֹ דְחֻקוֹת, לֹא־כֵן מִי שֶׁמְדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית לְכָל אֶחָד, הוּא מְגַלֶּה אֶת הַקְדוּשׁ־

בְּרוּךְ־הוּא וְאִינוּ מִפְּחַד מְשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַע־עוֹלָם, וְהוּא דִּיְקָא מְצַלִּיחַ. וְעַל־כֵּן רָאָה לְדַבֵּר עִם כָּל מִיִּדְעִיךָ רַק דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וּמִי שֶׁנִּכְנָס לַחֲנוּת שְׁלֵךְ תְּרָאָה לַחֲזֵק וּלְאַמֵּץ אוֹתוֹ, וְלְדַבֵּר עִמּוֹ דְּבוּרִים טוֹבִים, כִּי רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּשֵׁי־מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן כ"ט): כִּי טוֹב הַכֹּל חֲפָצִים לְשִׁמְעַ, כֹּל יְהוּדֵי חֲפֵץ לְשִׁמְעַ דְּבַר טוֹב, הוּא אִינוּ רוֹצֵה שְׁיִשְׁבְּרוּ אוֹתוֹ, וְעַל־כֵּן הִרְגֵּל אֶת עֲצָמָךְ מִלְּבַד שְׂאֵתָה מוֹכֵר מִמְּתָקִים, רָאָה לְמַכֵּר גַּם מִמְּתָקִים בְּרוּחָנִיּוֹת, לְהַשְׁתַּדֵּל לְהַמְתִּיק לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת, וְהֵם צְרִיכִים טַעַם מְתִיקוֹת כְּדֵי לְהַחֲיוֹתָם, וְתַהֲלֶה לְאֵל יֵשׁ לָנוּ סִפְרֵי רַבְּנוּ ו"ל, וְרֵאוּי לָנוּ לְדַבֵּר עִם כָּל מִיִּדְעָנוּ רַק דְּבוּרֵי הַתְּחִינּוֹת וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְלְבָרַח מִכָּל מִינֵי מַחֲלַקַּת וּנְכוּחִים, וְדִיְקָא עַל־דִּי־זֶה נְצַלִּיחַ.

מָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תּוֹכָה לְהַמְשִׁיךְ לְבַקֵּר בְּשַׁעַר הַשָּׁמַיִם, וְלִשְׁפֹּף שָׁם אֶת שִׁיחַ וְתַפְלָה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְכֵן אֲצַל שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא לְהַתְּבוּדָד עֲצָמָךְ עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּאַמַּת מוּבָא בְּכַתְבֵי הָאָרִיז"ל, אֲשֶׁר שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא נִשְׁבַּע שְׁלֹא יִכְנָס לְהִיכָלוֹ, עַד שְׁיִבְנֶה בֵּית־הַמִּקְדָּשׁ, וְעַל־כֵּן יֵשׁ לָזֶה שְׂיָכוֹת גְּדוֹלָה. וְהַרְבֵּה מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הָיוּ רְגִילִים לוֹמַר תְּקוּן חֲצוֹת אֲצַל הַכֶּתֶל, וְאַחֲר־כֵּן הִלְכוּ לְהַתְּבוּדָד אֲצַל שְׁמוּאֵל הַנְּבִיא, כִּי שָׁם הוּא הַמְּקוֹם הַכִּי טוֹב, כִּי יְכוּלִים לְצַעֵק עַל קָלִין, וְלִבְקֵשׁ וּלְהַתְּחַנֵּן עַל נַפְשׁוֹ.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְךָ שְׁתַּצְלִיחַ, וְתַבְּשֵׁר לִי תְּמִיד בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת. רָאָה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ תְּחִינֵי.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, מוֹצְאֵי־שִׁבְת־קֹדֶשׁ לְסֹדֵר וְיָחִי, ט"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמָאֵד מָאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ.

מָה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי הַיְקָר! אֲנִי מָאֵד מָאֵד מִתְנַעֵנֵעַ אֵלֶיךָ, וְחָבַל שְׁעֹזְבֶת אֶת הַמְקוֹם הַזֶּה, אֵךְ מָה לַעֲשׂוֹת, הַכֹּל מֵאֵת הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתָמִיד תִּשְׂמַח אֶת עֲצָמְךָ עִם הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בְּךָ, וְתִהְיֶה לְאֵל, קַבְצָת בִּימֵי חַיֶּיךָ הַרְבֵּה נְקֻדוֹת טוֹבוֹת, וּבִפְרָט כְּשֶׁהֵייתָ פֹּה, זְכִיתָ לְסִיִּים כַּמָּה פְּעָמִים שֶׁשָּׂה סִדְרֵי מִשְׁנָה, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּתְחִיל עוֹד פֶּעַם לִוְמַר בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים מִשְׁנֵיּוֹת, כִּי הַלְמוּד מִשְׁנָה מְזַכֵּךְ מָאֵד מָאֵד אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְעַל־כֵּן אֲשָׁרִי וְאֲשָׁרִי מִי שֶׁמִּתְמִיד בְּלְמוּד מִשְׁנָה, וּבִפְרָט בְּזִמְן הַנְּעוּרִים, שְׂאֵז נִקְלָט הַיֵּטִב בְּמַחוּ וְדַעְתּוֹ, וְנִשְׁאַר לוֹ בְּזַכְרוֹן כָּל יְמֵי חַיָּו.

בְּעֵינַי קִשְׁיָתְךָ, עַד מָתִי יִהְיֶה הַמַּחְלָקָת וְכוּ' וְכוּ', יֵשׁ מַכְתָּב בְּעֵלִים לְתְרוּפָה, שָׁר' נִפְתְּלֵי תִלְמִיד רַבְּנֵי ו'ל שְׂאֵל אֶת מוֹהַרְנ"ת ו'ל: "מִהֵיכֵן הַתְּחִילָה הַמַּחְלָקָת", וְהַשִּׁיב לוֹ: הַמַּחְלָקָת הַתְּחִילָה עוֹד מְקִיץ וְהַכֵּל, וְעַד בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ לֹא תִפְסַק הַמַּחְלָקָת וְכוּ', וּבְיַדֵּי כּוֹאֵב מָאֵד מָאֵד הַמַּחְלָקָת וְהַלִּיצְנוֹת שְׁעוֹשִׁים, אֵךְ מָה לַעֲשׂוֹת! הַעֲקָר צְרִיכִים לְחִזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּעִזּוֹת וּבְעִקְשָׁנוֹת דְּקֻדְשָׁה, וּבִפְרָט בְּגֵי הַנְּעוּרִים הַמִּתְחִילִים לְחַנּוּךְ עֲצָמָם לְכַנֵּס בְּעַבּוּדַת הַשֵּׁם, הַחֲפָצִים לְהִתְקַרֵּב לְאֲנָשֵׁי אָמֶת, שִׁיּוּרוֹ אוֹתָם הַדְּרָךְ הַיָּשָׁר בְּאָמֶת, הֵם צְרִיכִים לְהִתְאַמֵּץ בְּעִזּוֹת וּבְעִקְשָׁנוֹת דְּקֻדְשָׁה, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל נֶגֶד עֲזֵי פָנִים הַמוֹנְעִים וְכוּ', כַּמּוּבָא בְּאֲרִיכוֹת קִצָּת בְּלִקוּטֵי־הַלְכוֹת, בִּיצִים, הַלְכָה ד', אוֹת א'; וְעַל־כֵּן רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ לֹא לְהַכְנִס בּוֹפּוֹחִים עִם

אף אחד רק תלך בתמך, ואז תצליח את דרכך. העקר אל תבלבל את עצמך משום דבר שבעולם, ובפרט עכשו בימי הנעורים אתה יכול להשלים עצמך מאד מאד, נאר נעם זיך זיין ערענסט [תקח את עצמך ברצינות], ועל-ידי-זה תצליח את דרכך, ואל תסתובב בדרכים, כי מובא מהאיש האלקי החוזה מלובלין ז"ל על זה שפרש רש"י על פרשת לך-לך, לפי שהדרך וכו' ממעטת את השם, רצה לומר הדרך שמסתובבים בו ממעטת את הדבקות להשם יתברך, ועל-כן בחור צעיר צריך לשבת בבית-המדרש וללמד, ולא לבלבל את עצמו משום דבר, ולא כדאי לך להפגס בופוחים עם אף אחד שבעולם, רק תרגיל את עצמך לדבר אליו יתברך, אשר אין עוד טוב מזה, ואף שאני יודע שזה מגיע קשה מאד לדבר אליו יתברך, עם כל זאת אסור לך להתבלבל משום דבר שבעולם. לכן ראה לחזק ולאמץ את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ואז טוב לך כל הימים.

נא ונא ראה לשמח ולשמח את אחרים, ואל תסתכל על שום ברך שבעולם, וכל אחד ואחד יש בו הנקדה אשר אין בחברו, ודיקא על-ידי-זה תצליח, כי על-פירב נופלים כשיש לו קנאה על אחר, אבל כשזוכים לידע שאין לו רק את הקדוש-ברוך-הוא בעצמו, על-ידי-זה מצליחים דעתו.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ז טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו ויחדפו אל ידי הנקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך.

ראה לחזק את עצמך ביותר, ושום דבר שבעולם לא יוכל לשבר אותך, כי בזה העולם צריכים התחזקות חדשה בכל פעם, ועל-כן אשרי ואשרי מי שמחזיק מעמד, ובפרט בעתים הללו, שעובר על כל אחד ואחד כל-כף הרבה צרות ויסורים, אי-אפשר להתחזק מעמד, אלא על-ידי התחזקות, וההתחזקות מקבלים על-ידי ספרי רבנו ז"ל, ועל-כן תקבל על עצמך חק קבוע, ותלמד בכל יום ספרי רבנו ז"ל, ואז טוב לך כל הימים.

נא ונא תשתדל להפיץ את אור רבנו ז"ל, ומלבד שנה תקון גם ברוחניות, ויבוא לך שפע גם בגשמיות.

התמיד בלמוד משניות, כי הלמוד משניות מזכך ומטהר את הנפש מכל מיני חלדה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מתפלל ומבקש בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ז טבת ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראי להדליק לכבוד שבת-קדש ארבעה גרות, ולהוסיף שני גרות של שמן זית, ולבקש הרבה ממנו יתברך בעת הדלקת הגרות כל מה שאת צריכה, כי התפלה שהאשה מבקשת בעת הדלקת הגרות, מאד מקבלת ומרצה בשמים, כי אז היא עת רצון גדולה לאשה בשמים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדֶךָ, שְׁתֵּהִי בְּרִיאָה, וְתִתְרַפְּאֵי מִכָּל הַמַּחְלוֹת שְׁלֹךְ, וְתִפְקְדֵי בְּזֵרַע שְׁלִי קִימָא.

רְאֵי לְהִרְבּוֹת בְּצִדְקָה, כִּי רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר צִדְקָה הִיא רְפוּאָה לְחֹלְאֵת הַנְּפִילָה, וְרִמּוֹז בְּדָבָר (תְּהִלִּים קיב, ט): "פְּזוּר נִתַּן לְאֲבִיוֹנִים" רְאֵשִׁי תְּבוּת: נִפְ"ל, סִגְלָה לְחִלֵּי נוֹפֵל, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, לְפְזוּר צִדְקָה (עֵינִי לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן רֵא), וְאֲנִי יוֹדֵעַ מִהִרְבָּה שֶׁהַשְׁתַּמְשׁוּ בְּעֵצָה זוֹ וְעִזּוֹר לָהֶם, וְעַל-כֵּן אִם אֵת יִכּוּלָה לְלַכֵּת לְקַבֵּץ צִדְקָה, וְלָתֵת אֵת זֶה לְהַדְפִּיס סְפָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, אֵינִי לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל אֶת הַזְּכוֹת הַזֶּה, וְאִף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ שְׂזֵה קֶשֶׁה וְכָבֵד לְאִשָּׁה לְהִסְתוּבֵב אַחַר צִדְקָה, עִם כָּל זֹאת תֶּאֱמִינֵי לִי, שְׁיִוְתֵר קֶשֶׁה לְסַבֵּל מִהַמַּחְלָה הַזֶּה, שֶׁהִיא חוֹלֵי נוֹפֵל, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, וְאִם רַבְּנוּ ז"ל אָמַר שְׁלִפְזוּר צִדְקָה "פְּזוּר נִתַּן לְאֲבִיוֹנִים" — זוֹ סִגְלָה לְחִלֵּי נוֹפֵל, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, בְּוֹדָאֵי כָּף הוּא בְּלִי שׁוּם סְפֵק, וְיִוְתֵר כְּדָאֵי לְסַבֵּל בּוֹשׁוֹת וְחִרְפוֹת מִבְּנֵי-אָדָם, מֵאֲשֶׁר לְסַבֵּל, רַחֲמָנָא לְצֻלָּן, יִסוּרֵי הַנְּפִילָה, וְעַל-כֵּן רְאֵי לְלַכֵּת לְאַסֵּף צִדְקָה מִבֵּית לְבֵית, וְאַחַר-כֵּף לְמַסֵּר אֵת זֶה לְיַדִּידְנוּ ... גְּרוּ יְאִיר, וּלְהַדְפִּיס סְפָר עַל הַשֵּׁם שְׁלֹךְ, אִם אֲפֹשֶׁר חֶלֶק "אֲשֶׁר בְּנַחַל" — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, וּבְזְכוֹת זֶה תִּהְיֶה לְךָ רְפוּאָה שְׁלָמָה.

אֲנִי מִקְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּצְיִתִּי וְתַקְיִמֵי אֵת כָּל הַנְּ"ל, כִּי אִם רַבְּנוּ ז"ל אֹמְרִים, שְׂזֵה מוֹעִיל לְרְפוּאָה לְחֹלְאֵת הַנְּפִילָה, כְּדָאֵי לְךָ לְקַיֵּם אֵת זֹאת.

הַמַּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תו

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵלִיוֹת אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים, "חִסִּידֵי בְּרִסְלָב", הַגָּרִים בְּבִנְנָאֵל "עִיר בְּרִסְלָב",

הַיְיָ עֲלֵיהֶם יִשְׂרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וַיִּשְׁמְרֵם וַיְצִילֵם מִכָּל צָרָה צוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וַיִּשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצִּלָּחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם, אָמֵן.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם ביותר עכשו בימי השוכבי"ם, הינו מובא בכתבי האריז"ל, שהשבועות האלו: ש'מות, ו'ארא, ב'א, ב'שלח, י'תרו, מ'שפטים, נקראים ימי שוכבי"ם, על שם "שובו בנים שוכבים", כי בימים אלו אנו קוראים בפרשיות גלות מצרים, איך שעבר על עם ישראל זפוכים בכור הברזל במצרים, והכל היה על-ידי פגמי הברית של אדם הראשון, שעל-ידי הטפות והנצוצות שנפלו ממנו, הצרכו עם ישראל להזדכך בזכוה אחר זכוה בכור הברזל בארץ מצרים, ואחר-כך זכו להגאל על-ידי משה רבנו, ולצאת ממצרים על-ידי קריעת ים סוף וקבלת התורה, ולכן בכל שנה ושנה כשקוראים את פרשיות אלו, הם מסגלים לתקן לכל אחד ואחד את חטאיו ופשעיו המרבים, שחטא ופגם נגדו יתברך, ובפרט בפגם הברית, ולכן הימים האלו צריכים להיות כלו קדש, למסר את נפשנו אליו יתברך, פמובא בדברי האריז"ל: כשאדם מוסר את נפשו בעבורו יתברך, על-ידי-זה נמחלים לו כל עוונותיו, ובשביל זה בכל בקר אחר תפלת שמונה-עשרה, כשאומרים תחנון, וכשמגיעים אל פסוק "לדוד הוי"ה אליך נפשי אשא", ומכונים אז למסר את נפשו אליו יתברך, אינו זו משם עד שמוחלין לו כל עוונותיו, ובפרט בימים אלו ימי השוכבים, הם מאד מסגלים לתקן את כל החטאים והעוונות והפשעים שחטא מנעוריו עד היום הזה. ולכן מה טוב ומה נעים לקבל על עצמו עבודות חדשות להתמיד בתורה ובתפלה ובמצוות ובמעשים טובים, ועל-ידי-זה נזכה שיכפר לנו הקדוש-ברוך-הוא על כל העבר שלנו.

ידוע, אשר מוהרנ"ת ז"ל אמר בכל יום "יום תהלים", הינו התהלים גחלק לשבעה חלקים, וזכה לסיים בכל שבוע את ספר תהלים, מלבד ג' פעמים בשנה, שזכה לסיים פעמים את ספר התהלים, והם: בימי שוכבי"ם, ובימי הספירה, ובימי אלול, ולכן ראו להתמיד לומר תהלים בימים אלו, אשר רבנו ז"ל גלה לנו,

אֲשֶׁר אֲמִירַת תְּהִלִּים מְסַגֶּלֶת לַתְּשׁוּבָה, וּפּוֹתַחַת כָּל הַשְּׁעָרִים הַנּוֹעוּלִים (לְקוּטֵי-מוֹהֲרֵן, חֶלֶק ב', סִמָּן עג), וְכֵן תַּתְּמִידוֹ בְּלַמּוּד מְשָׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר הָאֲמִירָה בְּעֶלְמָא מְאֹד מְזַכֶּכֶת אֶת הַנְּשֻׁמָּה. וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְהַתְּמִיד בְּיָמִים אֵלּוּ בַּמְּשָׁנָה, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה יִשְׁנֶה אֶת הַרְגָּלוֹ הַרְעִים שֶׁהֲרָגִיל אֶת עֲצָמוֹ, וְכֵן טוֹב לְלַמֵּד הַרְבֵּה אֲגָדוֹת חַז"ל בְּעֵינַי יַעֲקֹב, וְעַל כָּל־ם — צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁנוּ עַל מִדַּת אֲהָבָה, אַחֲרָה וְרַעוּת, שֶׁנִּשְׁתַּדֵּל שֶׁתְּהִיָּה אֲהָבָה בֵּינֵינוּ, וְחֶסֶד-וְשְׁלוֹם שֶׁלֹּא יִהְיוּ שׁוֹם וּפּוֹחִים וְאִי הַבְּנוֹת וּמַחְלָקֶת וּמְרִיבוֹת בֵּינֵינוּ, כִּי בְּיָמִים אֵלּוּ צְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל מְאֹד מְאֹד, שֶׁיִּתְּנֶה שְׁלוֹם בֵּין הַחֲבֵרִים, וּבְזֶה תְּלוּיָהּ כָּל הַצְּלַחַתְנוּ בֵּין בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְדִיקָא עַל-יְדֵי-זֶה נוֹכַח לְהַכְנִיעַ אֶת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרוּצָה לְעֲשׂוֹת פְּרוּדִים בֵּינֵינוּ, וְדִיקָא עַל-יְדֵי תַקָּף הָאֲהָבָה שֶׁתְּהִיָּה בֵּינֵינוּ, וְאַחַד יִמְחַל לְהַשְׁנִי, עַל-יְדֵי-זֶה לֹא תְהִיָּה לְשׁוֹם קְלָפָה וְסִטְרָא אַחֲרָא שְׁלִיטָה עָלֵינוּ.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדְּלוּ לְהַתְּפַלֵּל בְּמַנְיַן דִּיקָא, כִּי אָמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרֻכּוֹת ח.): אִימְתִי עֵת רְצוֹן? בְּשַׁעָה שֶׁהַצְּבוּר מִתְּפַלְּלִים, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ לְבּוֹא לְבֵית-הַמִּדְרָשׁ, וּלְהַתְּפַלֵּל בְּצְבוּר דִּיקָא שְׁחֲרִית, מְנַחֵה, מְעַרִיב, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִמְחַל לְכֶם הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל הַכֹּל; כִּי בְּשַׁעָה שֶׁהַצְּבוּר מִתְּפַלְּלִים, אוֹמֵר הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא: אֲצַטְרֵף עִם תְּפִלוֹתֵיהֶם שֶׁל יִשְׂרָאֵל, וּמִקְבֵּל אֶת תְּפִלָּתְנוּ, כִּי הֵן אֵל כְּבִיר לֹא יִמָּאָס.

הַמְּאֵחַל לְכֶם בְּרֻכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תז.

בְּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרַ שְׁמוֹת, י"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרֻכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

מְדֵי דְבָרֵי עִם אֲשֶׁתְּךָ, וְסִפְרָה לִי מַה שֶּׁעוֹבֵר עִם בְּנֶךָ, אֲמַרְתִּי לְרוּץ שׁוֹרוֹתִים אֵלּוּ אֵלֶיךָ, הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שֶׁתִּזְלָדִים

שֶׁלֶף יִלְמְדוּ בִישִׁיבְתָנוּ בְּיַבְנָאֵל, וְשֵׁם יִקְבְּלוּ דְרָף רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת
וּבְכַפְשִׁיטוֹת, וְתִרְוָה מֵהֶם רַב גַּחַת.

מֵה מְאֹד גְּדֻלָּה שְׂמִיחָתִי, שְׂאֵתָה עוֹסֵק בְּהַפְצַת מַעֲיָנוֹת הַחֲכָמָה
חוּצָה, וְאֵתָה מְפִיץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְרְאוּי לָךְ לְרַקֵּד מְרַב
שְׂמִיחָה עַל גְּדֻלַּת הַזְּכוֹת הַזֹּאת שֶׁיֵּשׁ לָךְ, כִּי סוֹף כָּל סוֹף זֶה יֵצִיל אֶת
עַם יִשְׂרָאֵל מִהַגְלוֹת, וְאִם הָיוּ בְּגִי-אֲדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת אֹר רַבְּנוּ
ז"ל, הָיוּ כְּלָם מִתְקַרְבִּים לְרַבְּנוּ ז"ל, אִךְ הַסֵּמ"ף-מ"ם עוֹשֶׂה כָּל מִינֵי
פְּעֻלוֹת שְׂבַע עוֹלָם לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל, וּמֵה גַם
שְׂחוֹלָקִים עַל זֶה, וְעַל-כֵּן בָּזָה שְׂהוֹלְכִים לְגִלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעַת
רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, בָּזָה נִתְגַּלְגַּל וְנִתְפָּרְסֵם שֵׁם הַצַּדִּיק בְּעוֹלָם,
וּכְשֶׁנִּתְגַּלְגַּל וְנִתְפָּרְסֵם שֵׁם הַצַּדִּיק בְּעוֹלָם, עַל-יְדֵי-זֶה נִתְגַּלְגַּל וְנִתְפָּרְסֵם
שְׁמוֹ יִתְבָּרַךְ, כַּמּוּבָא בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן ס"ז, וְעַל-כֵּן
אֲשָׁרִי וְאֲשָׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְהַפִּיץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם,
שְׂעַל-יְדֵי-זֶה יוֹרִיד אֶת הַשְּׂכִינָה לְמַטָּה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׂמְחָה וּלְשִׂמְחָה אֶת אַחִינוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, וְתִדְבֹר
עִמָּהֶם דְּבוּרֵי אֱמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מִשׁוֹם
בְּרִיָּה שְׂבַע עוֹלָם, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְהַדְּבֵק אֶת עַצְמְךָ רַק
בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי בְּאֵמֶת אֵין שׁוֹם מְצִיאוֹת בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהַכֵּל
לְכָל אֱלֻקוֹת גָּמוֹר הוּא, וּמֵה שְׂרוּאִים אֵיזָה עוֹלָם זֶה רַק מְצַד הַדְּמִיוֹן,
כִּי בְּאֵמֶת אֵין בְּלַעֲדֵיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְהוּא יִתְבָּרַךְ הַלְבִּישׁ אֶת עַצְמוֹ
בְּלִשׁוֹן וּבְלִבוֹשׁ הַזֶּה שְׂנִקְרָא עוֹלָם, לְשׁוֹן הַעֲלָמָה, וְעַל-כֵּן אֲשָׁרִי
וְאֲשָׁרִי מִי שְׂמַגְלָה אֶת הַעֲלָמָה, וּמוֹצֵא אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּכָל
דְּבָר, שְׂאֵז טוֹב לוֹ בָּזָה וּבְכָא לְנַצַּח וְנַצְחִים.

נָא וְנָא תִשְׁתַּדֵּל רַק לְשִׂמְחָה אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי זֶה הַמְצָנָה
הַכִּי גְדוֹלָה, וְאֵין עוֹד מְצָנָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה — לְחִזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת
נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשָׁרִי מִי שֶׁיֵּשׁ לוֹ חֶלֶק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, וְאֵז
מְבַטֵּחַ לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם הַבָּא.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי

מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְדָּךְ שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל שֶׁיְהִיָּה שְׁלוֹם
וְאַהֲבָה גְדוֹלָה בֵּינָךְ לְבֵין אֲשֶׁתְּךָ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ז טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מֵה מְאֹד גְּדֹלָה שְׁמִי, שְׂאֲנִי שׁוֹמֵעַ שְׂאֲתָה זֹכָה וּמְזֻכָּה אֶת
הַרְבִּיּוֹת, וְאַתָּה זֹכָה לְהַפְיֵץ אֶת אֹר רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, רְאוּי לְךָ
לְשִׂמְחָה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ בְּזֵה, כִּי סוֹף כָּל סוֹף לֹא יִשָּׂאֵר מֵאַתָּנוּ רַק זֶה
שְׂאֲנַחְנוּ מְפִיִצִים אֶת אֹר רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, וְלֶךְ בְּכַחֲךָ זֶה לְכַבֵּשׁ אֶת
הָעוֹלָם, וְתַעֲשֶׂה לוֹ יִתְבָּרַךְ דִּינָה בַּתְּחִתּוֹנִים, הִינּוּ שְׂכָלֵם יִדְּבְרוּ מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ, וְלֹא מִדְּבוּרִים אַחֲרֵי, וְזוֹ הַגְּאֻלָּה — כְּשֶׁמְדַבְּרִים רַק מִמֶּנּוּ
יִתְבָּרַךְ וְלֹא מִדְּבָרִים אַחֲרֵי, כִּי תִכְרַף-וּמִדְּ כְּשֶׁרַק מְדַבְּרִים מִדְּבָרִים
אַחֲרֵי, זֶה כְּבָר לֹא גְאֻלָּה, זוֹ כְּבָר נִגְיָעָה אִישִׁית, שְׂכָל אֶחָד יֵשׁ לוֹ
נִגְיָעָה אִישִׁית. זֶה רוֹצֵה שֶׁהַרְבִּי שְׁלוֹ יְהִיָּה מְשִׁיחַ... וְזֶה רוֹצֵה שֶׁהוּא
יִשְׁלַט בְּעוֹלָם... וְזֶה רוֹצֵה כָּךְ... וְזֶה רוֹצֵה כָּךְ... וּבְאַמַּת אֵין עוֹד
מְלַבְדוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיִקְיָם (יִשְׁעִיָּה ב, יא): "וְנִשְׁגָּב הַיְיָ" לְבָדוֹ בַּיּוֹם
הַהוּא", וְזֶה עֶקֶר הַתְּכִלִּית שֶׁל כָּל הַבְּרִיאָה, שְׁלֹא יֵרָאוּ וְלֹא יִשְׁמְעוּ
וְלֹא יִרְגִּישׁוּ שׁוֹם דְּבָר, רַק אֶת אַמַּתֵּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶה זֹכִים
רַק עַל-יְדֵי הַתְּקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ו"ל, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזֹכָה
לְהִיוֹת מְקֻרָב אֵל רַבְּנוּ ו"ל, וּמְחַדִּיר בְּעַצְמוֹ יְדִיעוֹת אֵלוֹ, וְהוּא מְפִיץ
יְדִיעוֹת אֵלוֹ בְּעוֹלָם, וְאֵז טוֹב לוֹ בְּזֵה וּבְכָא לְנַצַּח נְצַחִים.

מְאֹד מְאֹד רְצִינִי שֶׁתַּחֲזֹק אֶת יְדִידְנוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר, וְתִתֵּן לוֹ
דְּרִישַׁת שְׁלוֹם, וְתֹאמֵר לוֹ שֶׁיִּכְתֹּב לִי, כִּי אֲנִי מְאֹד מְאֹד מְשִׁתַּקֵּק

אֲחֵרִיו, וְאִינִי יוֹדֵעַ לְמָהּ הוּא כָּל-כֶּף בּוֹרַח מִמֶּנִּי, כִּי סוֹף כָּל סוֹף, אֲנִי רוֹצֵה רַק אֶת הַטּוֹב מִמֶּנּוּ.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מִבְקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׁתַּצְלִיחוּ דַרְכְּכֶם, וְתִהְיֶה לְכֶם פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעוֹ, וְאֵל תִּתְבַּיְשׁוּ מִשׁוֹם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, רַק תְּפִיצוּ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוּלָם, וְאִז טוֹב לְכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תט.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיִחִיו.

מַה מְאֹד גָּדְלָה שְׂמֻחָתִי, שְׁשִׁמְעֵתִי שְׁעֲשִׂיתֶם בְּלֵיל שַׁבַּת הַזֶּה עֲנֵג שַׁבַּת לְכָל אֲנָשִׁי שְׁלוֹמִנוּ, וְקַבְּלֵתִי דו"ח מִכַּפָּה מֵאֲנָשִׁי שְׁלוֹמִנוּ שְׁאָמְרוּ שֶׁהִיָּה כָּל-כֶּף יָפָה, וְכָל-כֶּף שְׂמֵחַ, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּזְכּוּ לַעֲשׂוֹת אֶת זֶה יוֹתֵר יוֹתֵר שַׁבָּתוֹת תְּכוּפּוֹת, עַל-כָּל-פָּנִים פְּעַם בְּחֹדֶשׁ, שְׁתַּעֲשׂוּ עֲנֵג שַׁבַּת מְלַבֵּד הַסְּעֵדֶת רֵאשׁ חֹדֶשׁ, וּבְנוֹדָאֵי סוֹף כָּל סוֹף תִּשְׁעוּ בְּבָנִים זָכָרִים, כִּי בָּזָה שְׁהֵבִית נַעֲשֶׂה בֵּית וְעַד לַחֲכָמִים, וּמִתְקַבְּצִים שָׁם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמִנוּ, וּמְדַבְּרִים מִרַבְּנוּ ז"ל דְּבוּרֵי אֲמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, וְשָׂרִים בְּיַחַד אֶת הַזְּמִירוֹת, בָּזָה נִכּוֹן לְבוֹ יִהְיֶה בְּטוֹחַ שְׁתִּזְכּוּ לַהֲשִׁיעַ, וְעַל-כֵּן רָאוּ לַחֲזוֹק אֶת עֲצֻמְכֶם בְּכָל מִינֵי אָפָּנִים שְׁבַעוּלָם, וְסוֹף כָּל סוֹף הַכָּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה.

נָא וְנָא רָאוּ לְהַחֲזִיק אֶת עֲצֻמְכֶם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאֵל תִּתְקוּטְטוּ, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, וְשִׁלָּא יִהְיוּ בִּינֵיכֶם מְרִיבוֹת וְאִי הַבְּנוֹת, אֲדַרְבָּה, רָאוּ שְׁתַּבִּינוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, וְתַעֲזְרוּ אֶחָד לְהַשְּׂנִי, וְתִשְׁמַחוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי, וְסוֹף כָּל סוֹף תִּרְאוּ יְשׁוּעָה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר לֹא תִאָּרְתֶּם וְלֹא שְׁעֲרֵתֶם כָּלֵל בְּחַיֵּיכֶם. וְעַל-כֵּן רָאוּ לְשַׂמַּח מְאֹד מְאֹד, וְתִמִּיד תַּעֲשׂוּ עֲנֵג שַׁבַּת וְסַעֲדַת רֵאשׁ חֹדֶשׁ בְּבֵיתְכֶם, כְּדִי

שְׁהֵבִית שְׁלָכֶם יְהִיָּה בֵּית שְׁמַח, בֵּית מְלֵא תוֹרָה וּמְלֵא אוֹרָה, וְאִז
תְּנִשְׁעוּ בִישׁוּעָה שְׁלֵמָה.

רְאוּ לְכַתֵּב לִי, וּמִמָּשׁ תַּחֲיוּנֵי.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תי.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ.

רְאוּ לַחֲזִיק אֶת עֲצָמְכֶם בְּכֹל מֵינֵי אַפְנֵים שְׁבַעוּלָם, וְשׁוּם דְּבָר
שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵּר אֶתְכֶם. וְתִדְעוּ, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב
לְהוֹשִׁיעַ, כִּי מִפְתַּח שֶׁל בָּנִים תְּלוּי רַק בְּיַד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלֹא
בְּיַד בָּשָׂר וָדָם, וְעַל-כֵּן אֲסוּר לָכֶם לִפְלֹ בְּדַעְתְּכֶם כָּלֵל, וְסוּף כָּל סוּף
תִּרְאוּ נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּכֶם הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הַעֲקֹר רְאוּ
לְהַחֲזִיק מֵעַמָּד, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יוּכַל לְשִׁבֵּר אֶתְכֶם, וְסוּף
הַכְּבוֹד לָבוֹא, שְׁתִּזְכּוּ לְהוֹשִׁיעַ בְּזַרַע שֶׁל קַיִמָּא.

נָא וְנָא תִרְאוּ לְשִׁמְשׁ אֶת רַבְּנוּ וְ"ל, וּבְזִכּוֹת הָאוֹר שְׂאַתֶּם
מִרְפִּיבִים בְּתוֹף "הֵיכַל-הַקֹּדֶשׁ", קֹדֶשׁ קֹדְשִׁים, עַל-יְדֵי-זֶה יֵאִיר לָכֶם
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אוֹר בְּבֵית, וְיִהְיֶה לָכֶם רַק טוֹב בְּבֵית, וְיִהְיֶה לָכֶם
יְלָדִים שְׂיַעֲשׂוּ לָכֶם אוֹר בְּבֵית.

נָא וְנָא אֵל תִּפְלוּ בְּדַעְתְּכֶם כָּלֵל, וְתִשְׁמְשׂוּ אֶת רַבְּנוּ וְ"ל בְּמָה
שְׂאַתֶּם יְכוּלִים, וּבִכְפָּרֵט אֵתָה ... גְּרוּ יֵאִיר, תִּשְׁתַּדֵּל לְהַתְּפַלֵּל עָרֵב
וּבִקֵּר בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ דִּיקָא, וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרָיָה שְׁבַעוּלָם, וְאִז
תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אִף שְׂאַנִּי יוֹדֵעַ
שְׂאַתָּה מְסַבֵּב בְּחוֹבוֹת וּבְצָרוֹת, וְזֶה מַעֲיֵק עָלֶיךָ מֵאֵד מֵאֵד, וְעַל כָּלֵם
— שְׂאַיִן לָךְ יְלָדִים, שְׂדָבֵר זֶה הוֹרֵס אוֹתָךְ לְגַמְרֵי, עִם כָּל זֹאת אֲנִי
מִבְּטִיחַ לָךְ בְּכַח רַבְּנוּ וְ"ל, שְׂעוֹד תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, הֶעֱקָר אֶל תּוֹפֵל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, וְאִז תִּרְאֶה נְסִים וּנְפִלְאוֹת מְאֹד, כִּי אֶסוּר לִפְלֵ בַחֲלִישוֹת הַדַּעַת כְּרַגְע.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקֶשׁ וּמִתְפִּיל לְבַעֲדְכֶם, שְׁתַּצְּלִיחוּ דְרָכְכֶם, וְאִז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תיא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלֹתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ — אֵין לְתַאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל. יַעֲזֹר לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּמִּיד תִּזְכֶּה לְבִשֵׁר לִי בְשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

רְאֵה לְהַדְבִּיק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִשְׁמַר מְאֹד מְאֹד עַל לְשׁוֹנְךָ, וְאֵל תִּדְבֹר לְשׁוֹן-הָרַע וּרְכִילוֹת וּקְלָלוֹת, חַס וְשְׁלוֹם, כִּי הַדְּבוּר הוּא הַמְּלַכּוֹת, וּכְפִי שְׂאֵדָם מְקַדֵּשׁ וּמְטַהֵר אֶת הַדְּבוּר, כֵּן זוֹכָה לְהַדְבִּיק אֶת עֲצָמוֹ אֶל שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן מִי שְׁזוֹכָה לְשִׁמּוֹר עַל דְּבוּרֵי פִיו, עַל-יְדֵי-זֶה זוֹכָה לְהַתְעַלּוֹת בְּתַכְלִית הָעֲלִיָּה. אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוֹכָה לְקַדְּשֵׁת הַדְּבוּר, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים; כִּי כָּל הַצְּרוֹת שֶׁל הָאָדָם הֵן רַק מִחֲמַת הַדְּבוּר, שְׂאִינוּ זוֹכָה לְשִׁמּוֹר עַל זֶה, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְשִׁמּוֹר מְאֹד מְאֹד עַל הַדְּבוּר, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תַּחַת מְשׁוּם בְּרִיָּה כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנֵנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְזֶה עֵקֶר תְּקוּנָנוּ לְפָנֵי הַיּוֹדֵעַ תְּעֲלוּמוֹת — לְהַפִּיץ וּלְגַלוֹת אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְאֵף שְׂאֲנִי יוֹדֵעַ, שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ לְמִנְעַ וְלַעֲכָב שְׁדִבֵּר

אֲשֶׁר י"ט תיב בנחל ריט

רַבְּנוּ ז"ל לֹא יָלַף בְּעוֹלָם, אָנוּ צְרִיכִים לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ, וְלִהְיוֹת שְׂמֵחַ
שְׂאוֹר רַבְּנוּ ז"ל יָלַף תָּמִיד בְּעוֹלָם, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִצְלַיִח דְּרַבְּנוּ בֵּין
בְּגַשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

רָאָה לְחִזְק וּלְאַמֵּץ אֶת אִשְׁתְּךָ, וְתִשְׁתַּדֵּל שְׂתַהֲיָה רוּחַ וְאוֹרָה
שֶׁל שְׂמֵחָה בְּתוֹךְ בֵּיתְךָ לֹלֵא מְתַחִים, וְאִזּוּ יִהְיֶה לָכֶם בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה
בְּבֵית, כִּי בְּבֵית שֵׁשׁ שְׂמֵחָה, אִזּוּ יֵשׁ שְׂמֵחָה הִצְלָחָה.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַבְּךָ תָּמִיד.

רָאָה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ תַּחֲנִינִי.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהִצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תיב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... וְ... שְׂיַחֲיוּ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתְּבְּכֶם.

רְאוּ לְשִׂמְחָה עֲצֻמָּכֶם מְאֹד מְאֹד, כִּי מִה יַעֲשֶׂה אָדָם, וְיִהְיוּ לוֹ
בָּנִים זָכָרִים? יִשְׂמַח אֶת אִשְׁתּוֹ (בְּבֵא בִתְרָא י:). כִּי בְּאַמַּת כָּל הִצְלַחְתְּכֶם
תְּלוּיָה רַק כְּפִי מִדַּת הַשְּׂמֵחָה וְהֶאֱהָבָה וְהַבְּנָה הַדְּדִית שְׂתַהֲיָה בִּינֵיכֶם,
וְתִשְׁתַּדְּלוּ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׂבַעוֹלָם, שְׂלֵא יִהְיוּ שׁוֹם וּכּוֹחִים בִּינֵיכֶם,
וְאִף שְׂזָה דְּבָר קָשָׁה, עִם כָּל זֹאת בְּזָה תְּלוּיָה הִצְלַחְתְּכֶם, שְׂלֵא תְּרִיבוּ
בִּינֵיכֶם, וְלֹא יִהְיוּ שׁוֹם וּכּוֹחִים בִּינֵיכֶם, אֲלֵא תִכְבְּדוּ אֶחָד אֶת הַשְּׂנִי
וְתִלְכוּ לְבַקֵּר אֶת הַמְּשֻׁפָּחוֹת, וְשְׂלֵא יִהְיוּ בִּינֵיכֶם חִלּוּקֵי דַעוֹת,
אֲדַרְבָּה, שְׂתַהֲיוּ זּוּג לְמוֹפֵת לְרַבִּים, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בּוֹדֵאֵי יִצְלַיִח
אֶת דְּרַבְּכֶם.

נָא וְנָא לְהַשְׁמֵר מְרוֹפְאִים, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שְׂיַהֲיוּ
לָכֶם יְלָדִים בְּלִי שׁוֹם הַשְּׂתַדְּלוֹת כָּלֵל, רַק עַל יְדוֹ יִתְבָּרַךְ.

הכפל הדבר — עקר ישועתכם תלויה רק בדבר זה, כפי שיהיה ביניכם שלום ואהבה והבנה והדדיות, שאף פעם לא תריבו, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שתזכו להצליח את דרככם בין בגשמיות ובין ברוחניות, ותבשרו לי בקרוב בשורה משמחת, שנפקדתם בזרע של קימא.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תיג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ז טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויךדפו אל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

מה אמר לך, ידידי היקר! אין מלים לספר לך ממעלת הפצת ספרי רבנו ז"ל, כי אני מקבל מכתבים מכל חלקי הארץ בפרט, וכן מכל חלקי העולם בכלל, מה שהספרים עושים מהפכה אצל בני-אדם, ועל-כן ידעתי וגם ידעתי, שהספ"ך-מ"ם מעורר עלינו כל מיני מחלקת ונחלישות הדעת, ועל-כן עלינו למסר את נפשנו ביותר שאת וביתר עז לגלות ולפרסם את דעת רבנו ז"ל, ולא יפחד ולא יתפעל משום ברעה שבעולם, ועל-כן ראה לקחת את עצמך בידך, ותצא בכל יום להפצה, ועל-ידי-זה תצליח את דרכך בגשמיות וברוחניות.

נא ונא אל תהיה בטלן! אלא תכף-ומיד תשתדל לעשות בענין ערבים, כמו שדברתי עמך בהיותי במחניכם, ואתה צריך מאד מאד להתחזק לעשות מה שיותר מהר לפעל בענין ערבים, באופן שפתאם יפתח השער להכנס אל הדירה, שלא תהיה לך שום בעיה, וחבל, אחר שזכות שהקדוש-ברוך-הוא עשה עמך גם כל-כך גדול בהשגת הדירה, אסור לך לעזב את זה כרגע, ועל-כן תשתדל בכל מיני אפנים שבעולם בענין ערבים, ותגמור את זה, ותכנס אל הדירה.

אֲשֶׁר י"ט תיד בנחל רכא

מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לנו לקפץ ולרקוד מרב שמחה בכל יום על אשר בנחל שם חלקנו וגודלנו, ומה היינו עושים בלי רבנו ז"ל?! ובפרט שאנחנו זוכים ומזכים את הרבים בהפצת מעינות החכמה חוצה, בזה ראוי לנו לשמח יותר ויותר.

ראה להתמיד בלמוד התורה הקדושה, ותעשה לעצמך חק קבוע ללמד בכל יום מקרא — פרשה חמש ורש"י עם התרגום, באפן שתסים בכל שבוע פרשת השבוע 'שנים מקרא ואחד תרגום', כי זה מסגל מאד לפרנסה וליראת שמים ולתקון הברית, כמוכא בלקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן יט.

וכן תתמיד מאד מאד בלמוד משניות, שתהיה רגיל לומר פרק אחר פרק, אשר האמירה בעלמא ממשכת על האדם אור וחיות וזיו ודבקות הבורא יתברך שמו, ועל-כן אשרי ואשרי מי שמתמיד בלמוד משניות, ואז טוב לו כל הימים.

ראה לדבר עמו יתברך בכל יום, ותספר לפניו יתברך את כל אשר עם לבך וכל מה שעובר עליך תספר אליו יתברך, ואז טוב לך כל הימים.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי מכתב, וממש תחיני.

י"ט תיד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ז טבת ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

ראי לחזק את עצמך ביותר להיות בשמחה על נעם חלקך, שסוף כל סוף את זוכה ללמד את בנות אנשי שלומנו, ואני מקווה

לְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה, וּבְזָכוֹת זֶה יִהְיוּ לָךְ יְלָדִים טוֹבִים, וְתִרְוִי מֵהֶם רַב גַּחַת.

הַעֲקֵר עִם יְלָדִים צְרִיכִים לְדַעַת אֵיךְ לְלַמֵּד עִמָּהֶם, וּצְרִיכִים לְתַתּ לָהֶם הַרְגָּשָׁה כְּאֵלוֹ הֵם עֲצֵמָאִים, וּכְאֵלוֹ הֵם כְּבָר גְּדוֹלִים, וְלִהְפִיחַ בָּהֶם רוּחַ חַיִּים חַדְשָׁה, לְהַגְדִּיל אוֹתָם וּלְפַאֲרֵם וּלְשַׂבְּחָם כְּדַרְךְ הַקְּטָנִים, שְׂאוּהֶבִים שְׂמֵשֻׁבְּחִים אוֹתָם וּמְפַאֲרִים אוֹתָם, וְעוֹשִׂים מֵהֶם עֵסֶק, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ בְּצוּרָה כְּזוֹ, וְאֵז תִּצְלִיחִי.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּצְלִיחִי בְּהַלְמוּד עִם הַבְּנוֹת, וּתְבַשְׂרֵי לִי בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמְחוֹת תְּמִיד.

מָאֵד מָאֵד רְצִיתִי דו"ח מִהַכְּתָה שְׁלָךְ, וְאֵיךְ אֶת מְצַלִּיחָה.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תטו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מָאֵד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ זָאִיר.

אֶת מַכְתְּבְּךָ לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי, רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה מִמְּשַׁכֵּת טוֹב וְחַיִּים לְאָדָם.

רְאֵה לְשַׁמַּח אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיָּקָרִים, וְתִשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת מִפְעַם לְפַעַם "עֲנֵג שְׂבַת", וְתִחֲזַק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲשֶׁר אֵין עוֹד דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה — מִלְּחִזֵּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, כִּי סוּף כָּל סוּף אַתֶּם גָּרִים שָׁם לְבַד מְסַבְּבִים עִם הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְאַתֶּם צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם שְׂאֲחָד יִחֲזַק אֶת הַשְּׁנִי, וְתִשְׁתַּדְּלוּ שְׂיִהְיֶה תְּמִיד שְׁלוֹם וְאַהֲבָה וְאַחֲוָה בֵּינֵיכֶם.

אֲשֶׁר י"ט תטז — י"ט תיז בַּנַּחַל רכג

רְאֵה רַק לְשִׁמְחַת מְאֹד מְאֹד, כִּי הַשְּׂמִיחָה הִיא יְסוּד הַהֲצִלָּחָה שֶׁל
הָאָדָם, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁשִּׁמַּח תָּמִיד, וְאֵז יִצְלִיחַ דְּרָכָו.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהֲצִלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תטז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ז טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תְּחִיָּה.

אֲנִי מְקַנְהָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהִלַּחֵץ דָּם שֶׁלָּךְ מִסְתַּדֵּר, הַעֲקָר
תִּשְׁמְרֵי אֶת עֲצֻמָּךְ מֵעֲצָבוֹת וּמִפְחָדִים, כִּי בְּנֻדָּאֵי תְּהִיִּי בְּרִיאָה,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָכֶם, שֶׁתְּהִיָּה לָכֶם וִילָה מִשְׁלָכֶם, וְתוֹכְלוּ
לַעֲשׂוֹת אֶת בֵּיתְכֶם בֵּית וַעַד לְחֻכְמִים, וְלַעֲשׂוֹת שֵׁם תָּמִיד שְׂמֵחוֹת
וְעִנְג שֶׁבֶת לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, שְׁכָל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו פֶּה אֶחָד אוֹמְרִים,
שֶׁהֵעֲנַג שֶׁבֶת שֶׁנַּעֲשֶׂה בְּבֵיתְכֶם, זֶה מִשְׁהוּ מִיָּחָד.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בַּעֲדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהֲצִלָּחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תיז.

בַּעֲזַרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ז טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל הַיְיִנִּיק וְחֻכִּים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד שִׂמְחָתִי לְשִׁמְעַתְּ שְׂאֵתָה מִתָּמִיד
בְּ"סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", לְדַעֲתִי, רְאֵה לְהַתְמִיד בְּ"סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת" עֲכָשׁוּ,
וְתַחֲזֹר אֶת הַלְמוּדִים שְׂאֵתָה לּוֹמֵד בַּחֲדָר, וְעֵדִין אֵין אֵתָה צְרִיף לְלַמֵּד
דְּבָרִים אַחֲרִים, רַק "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת" וּמֵה שְׁלוֹמִדִים בַּחֲדָר.

רכד אָפּר י"ט תיח — י"ט טיט בנחל

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתצליח, ותגדל תלמיד חכם גדול.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תיח.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ז טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך עם הח"י דולר לצדקה, יעזר לך הקדוש-ברוך-הוא, שימתקו ממך כל הדינים, ותמשיך לילך בדרך רבנו ז"ל ולדבר אליו יתברך, אשר דבר זה מקרב את האדם אליו יתברך, ואשרי מי שמתמיד בדבר זה, ואז טוב לו כל הימים.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח בדרךך תמיד.

ראה לבדק את התפלין שלך, ותניח בכל יום תפלין כשרות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט טיט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר שמות, י"ז טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אף ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה לחזק את עצמך להיות בשמחה, פי השמחה היא רפואה לכל, ומי שמרגיל את עצמו במדת השמחה, מצליח בין בגשמיות ובין ברוחניות, פי השמחה מרחבת את הדעת, ומביאה את האדם

אֲשֶׁר י"ט תכ בְּנַחֵל רַכָּה

לְכֹל הַטּוֹבוֹת בְּגַשְׁמֵיּוֹת וּבְרוּחֵי־נִיּוֹת, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה,
וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלְתִּי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתַּפְלֵל בַּעֲדֶךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ בְּרַכְּךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תכ.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְפָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ז טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר.

מָאד אָנִי מִתַּפְּלֵא שְׂאֲנִי שׁוֹמֵעַ מִמֶּךָ, אֶקְוֶה שֶׁהַכֹּל בְּסֵדֶר בְּעֶסְק
הַהַדְפָּסָה.

מַה בְּקָשָׁר לְ"אוֹר יִבְנֵאל", הַאֵם נִפְסַק לְגַמְרִי, כִּי אָנִי צָרִיךְ
לְדַעַת דְּבַר זֶה, כִּי עַז חִפְצִי וּרְצוֹנִי שֶׁיִּדְפָּס הַלְּאָה, כִּי בְּמִשְׁךְ הַזְּמַן
נוֹכַל לְהַדְפִּיסוֹ בְּצוּרָה מְכַרְכֶּת מִמֶּסְפֶּר 1 עַד הֵיכֵן שְׂאוּחֲזִים, וְזֶה
יְהִי אוֹצָר הַמְּנַצֵּר, וְיָמִים יִדְבְּרוּ אוֹדוֹת הַצְּרוֹת וְהַקְּשִׁים שֶׁעָבְרוּ
עָלֵינוּ מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, עַד שֶׁהַקְּמֵנו "עִיר בְּרֶסֶלֶב", בְּשַׁעַה שְׁכָל אֶחָד
עָשָׂה צְחוּק וְלִיצְנוּת מְזֵה, וְהֵנָּה זֹהֵי עֲבֹדָה שֶׁיֵּשׁ לָנוּ עִיר וְכוּ', אִךְ
מָאד רְצִיתִי לְדַעַת אִם יֵשׁ אֵיזֶה עֲכוּב, אוּ מַה קוֹרָה, כִּי אֲנִי יוֹדֵעַ
מַה לְחַשֵּׁב, הֵן אָמַת אָנִי מִבֵּין הַיֵּטֵב אֶת הַבְּעִיָּה הַעֲקָרִית — שֶׁהִיא
כֶּסֶף, אֲשֶׁר בְּלִי זֶה קָשָׁה לְהַדְפִּיסוֹ, וְאַתָּה הָרִי עֲסוּק עִם הַסְּפָרִים
שִׁיוֹצָאִים, תַּהֲלֶה לְאֵל, כָּל-כֶּף יָפָה, יַעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
שֶׁתְּמַשִּׁיךְ כֶּף כָּל הַחַיִּים, וְתַמִּיד תִּבְשֹׂר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמְּחַכֶּה לְתִשׁוּבָה...

י"ט תכ"א.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, י"ח טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, תְּאֲמִין לִי, שְׂאִין שׁוֹם בְּרִיָּה שְׁתָּבִין
 אֶת פְּעֻלַּתְכֶם רַק אֲנִי, וְאֲנִי חוֹזֵר וּמְדַגֵּישׁ — רַק אֲנִי, כִּי זֶה לִי, תְּהִלָּה
 לְאֵל, קָרוֹב לְשֵׁלְשִׁים שָׁנָה, שְׂאִנִּי מְדַפֵּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל
 בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, וּבְשִׁעָה שְׁכַל הַזְּקֵנִים הַטְּפָשִׁים יִשְׁבוּ
 בְּשִׁקָּט, וְגִרְפוּ כְּבוֹד וְכֶסֶף וְכוּ', אֲזִי הַדְּפִסְתִּי אֶת כָּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל,
 וְרִצְתִי מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ אֶצֶל כָּל הַמְּדַפְּסִים, לְרֵאוֹת מִי וּמֵה שְׂיִכּוּלִים
 לַחֲבֵר מִזֶּה סֵפֶר גְּדוֹל, וְרִצְתִי בְּעֶצְמִי עַל הַרְחֻבוֹת וְהַשְׁוֹקִים
 וּבְבִתֵּי-כְּנִסְיֹת וּבְבִתֵּי-מְדַרְשׁוֹת לְהַפִּיץ אֶת הַסְּפָרִים, וְאַרְגָּנְתִּי
 קְבוּצוֹת בַּחוּרִים וְאַבְרָכִים, שְׂפִיצוּ אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְתִהְיֶה לְאֵל,
 הַדְּבָר עֲשֵׂה רִשְׁם, וְאַף שְׂיִצְאוּ נִגְדֵי "כָּל הַזְּקֵנִים" בְּלִי יוֹצֵא מִן
 הַכֶּלֶל, וְחַתְמוּ עָלַי פְּתֻשָׁגֵן הַכְּתָב שֶׁל הַמֶּן הַרְשָׁע, יִמַּח שְׁמוֹ, וְכֻלָּם
 בְּדִלוּ מִמֶּנִּי, עַד שֶׁכָּבַר לֹא רוֹצִים לְדַבֵּר עִמִּי, אֲשֶׁר אֵין לָךְ עוֹד
 הַשְּׁפָלָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֹּו, וּמְכַל שְׁפֵן שְׁמַדְבָּרִים עָלַי כָּל דְּבָר אֶסוּר
 עַל לֹא דְבָר, וְתִהְיֶה לְאֵל, לֹא הִסְתַּכַּלְתִּי עַל אֵף אֶחָד בְּעוֹלָם, וּמִסְרִיתִי
 אֶת נַפְשִׁי לְהַדְּפִיס וְלְהַפִּיץ מִשָּׁף שָׁנִים עַל גְּבֵי שָׁנִים, וְכָל מֵה שְׂרָצוּ
 לְשִׁבֵר אוֹתִי אֶפְלוּ מִבְּפָנִים — אֵלוֹ שֶׁקִּרְבָּתִי אֶל רַבְּנוּ ז"ל, אֵלוֹ שֶׁהִיוּ
 תְּלִמִּידֵי, לֹא עָלְתָה בְּיָדָם בְּשׁוֹם פָּנִים וְאַפֵּן. הֵן אֵמַת, שְׂכָאֵב לִי מְאֹד
 מְאֹד, אֵיךְ תְּלִמִּידִים שֶׁהִתְקַרְבוּ עַל יְדֵי דִיקָא, וְכֵן לְמַדּוֹ אֶצְלִי שָׁנִים
 עַל גְּבֵי שָׁנִים, וְאַכְלוּ אֶצְלִי, וְלִבְסוּף הִפְכוּ הַכָּל וְחוֹלְקִים עָלַי וְכוּ',
 עִם כָּל זֹאת זֶה בְּעֶצְמוֹ חִזַּק אוֹתִי לֹא לְהִסְתַּכַּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה
 שְׂבַעֲוֹלָם, וְאַף שְׂנִשְׁקַעְתִּי בַּחוּבוֹת לְרַבְבוֹת דּוֹלָרִים, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ,
 הֵייתִי חֵיב פַּעַם רַק לְמַדְפִּיס אֶחָד תְּשַׁעִים אֶלְף דּוֹלָר, וּלְמַדְפִּיס שְׁנֵי
 שְׁלֹשִׁים וְחַמְשָׁה אֶלְף דּוֹלָר, וּלְכוֹרֵךְ סִפְרִים עֲשָׂרִים וְחַמְשָׁה אֶלְף
 דּוֹלָר, וְעוֹד לְמַדְפִּיס אַחַר כַּמָּה אֶלְפִים, וְכֵן הִתְנַלְּגַל הוּן תּוֹעֲפּוֹת,
 וּמִמֶּשׁ כְּמַעַט שְׂנַחְנַקְתִּי מַחוּבוֹת, וְאַף אֶחָד לֹא יָדַע מִזֶּה, אֲדַרְבָּה

רְאוּ בְּכֹל פַּעַם סֵפֶר חֲדָשׁ, וְעַד הַיּוֹם רְגִילִים לְעוֹד סֵפֶר חֲדָשׁ... וּלְעוֹד סֵפֶר חֲדָשׁ... וְאִין מִי שְׂיִבִין אֶת גְּדֹל הַטְּרַחָה וְהַמְּסִירוֹת נֶפֶשׁ שֵׁישׁ בְּסִפְרִים הָאֵלֹי, אֲדַרְבָּה, שֵׁישְׁאָלוּ אֶת הַמוֹצִיאִים לְאוֹר סִפְרִים, כְּגוֹן: מְפָרְשִׁים וְאֶפְלוּ חֲמָשִׁים וְטוֹרִים וְשִׁלְחָן עֲרוֹף, אִיף שֶׁהֵם נִתְקַעוּ וְנִשְׁאָרוּ עוֹמְדִים עִם אֲלֵפֵי סִפְרִים, וְתַהֲלָה לְאֵל, אֲצַלְנוּ זֶה הוֹלֵךְ אֶחָד אַחַר הַשְּׁנִי, וְכֹל זֶה עֲשִׂיתִי בְּעֶצְמִי, וְלִמְדַתִּי אֶת זֶה עַל עוֹרִי, אִף עַל-פִּי-כֵן אֲנִי מְכַרְח לֹמַר לָךְ, כִּי הַדְּפָסָה כְּמוֹ שְׂאֲתָם מְדַפְּסִים, זֶה עוֹלָה עַל הַכֹּל, כִּי אִף שְׂאֲנִי הַדְּפָסְתִּי, אֲבָל סִפְרִים יָפִים בְּהַדְּוֹר וּבִפְאָר כְּמוֹ שְׂאֲתָם מוֹצִיאִים לְאוֹר, זֶה גַם אֲנִי לֹא יִכְלַתִּי, וְזֶה שְׂאֲנִי אוֹמֵר לָכֶם בְּכַנּוּת בְּלִי שׁוּם חֲנֻפָּה, כִּי כִּף הִיא הַמְּצִיאוֹת, הַיִּיתִי מְגַבֵּל, לֹא הָיָה לִי מִי שְׂיִתְקַתֵּק עִם נִקְדוּת וּבְהַדְּוֹר וּבִיפֵי כְּזֶה, וְכִמָּה פְּעָמִים הִתְחַרְטִיתִי כְּבָר לָמָּה הָיָה לִי לְהַדְּפִיס כְּמָה פְּעָמִים אֶת סִפְרֵי "אֲשֶׁר בְּנַחַל", בְּשַׁעָה שְׂאֲתָם מוֹצִיאִים אֶת זֶה כָּל-כִּף יָפָה מִמֶּשׁ לְהַפְּלִיא, עַד שְׂאִין לָכֶם מִתְחַרָּה, אֶפְלוּ בְּעוֹלָם הַסִּפְרִים, כִּי אֲנִי רוֹאֶה אִילוּ סִפְרִים מוֹצִיאִים הַיּוֹם לְאוֹר, וְשִׁלְכֶם עוֹלָה עַל כָּלֵם.

וְעַל-כֵּן אֵל תַּחֲשַׁב כְּרַגַע שְׂאִינִי מִבֵּין מַה שְׂאֲתָם עוֹשִׂים, וְעוֹד הַקְּדַמְתִּי לָכֶם בְּעָרֵב שִׁבְתַּת מִכְתָּב, וּסְתָם נִזְרַק מִקְּלָמוּסִי, שְׂאֲתָם כְּבָר תִּשְׁאָרוּ אֲצִלִּי בְּכֹל מַחִיר, וְעַל-כֵּן אִינִי יוֹדֵעַ לָמָּה תִּכְנַס בְּךָ מַחֲשָׁבָה כְּזוֹ, רַק רְצִיתִי פְּשוּט לְדַעַת מָה עִם "אוֹר יְבִנְאֵל", וְזֶה הַכֹּל.

וְהִנֵּה הַטְּעֵנָה שֵׁישׁ לָךְ עַל ... שְׂאִינוּ מְבִיא אֶת זֹאת בְּזַמַּן, זֹהִי טְעֵנָה צוֹדְקָת, וְאֲתָם צְרִיכִים לֹמַר לוֹ חַד מִשְׁמַעִית, כִּי אַתָּה צְרִיף לְכֹל הַפְּחוֹת חֲמָשָׁה יָמִים מִשַּׁעָה שְׂמְבִיא אֶת זֶה עַד שְׂאֲתָה מְדַפְּסִים, וְדַבֵּר זֶה מוֹבֵן לְכֹל.

הַעֲקָר אֵל תְּבַלְבֵּל עֲצָמְךָ כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹנָנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְאֲתָם עוֹשִׂים פְּעֻלוֹת כְּאֵלוּ, שְׂאִף אֶחָד אִינוּ יְכוּל לְהִרְאוֹת, וְזֶה בְּרוּר, וּבִפְרָט בְּלִי כֶּסֶף רַק חוֹבוֹת, אֲנִי יוֹדֵעַ זֹאת הַיֵּטֵב, מַה לַּעֲשׂוֹת! כְּהַיּוֹם אִין מִי שְׂיִהְיֶה אֲסִיר תּוֹדָה, אֲדַרְבָּה רַק בְּקִרְתָּ, וְזֶה מַה שְׂהִבִיא אוֹתִי לְנִתֵּק כָּל מִינֵי קִשְׁרִים עִם הַזְּקִנִים הַטְּפָשִׁים, וְכֹל יָמֵי חַיֵּי אֲעֲשֶׂה מְנַן נִפְרָד בְּאוֹמֵן בְּרֵאשׁ הַשְּׁנָה, וְאֲתַפְּלֵל לְבַד, אֶפְלוּ שְׁלֹא

יִשְׂאָר אֶצְלֵי רַק מִנְיָן, כִּי רַק רַבְּנוּ ו'ל יוֹדֵעַ מִי הֵבִיא אֶת כָּל הַשְּׁלֶשֶׁת
אֲלָפִים אַנְשִׁים אֶל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו'ל, וּמִי קָרַב אֶת רַבָּם, הָאֵם אֱלוֹ
הַזְּקֵנִים הַרְשָׁעִים, אוֹ הַסְּפָרִים הַחֲדָשִׁים... רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
וְרַבְּנוּ ו'ל יְעִידוּ, וְעַל-כֵּן אֵינִי מִתְפַּעֵל מֵאֵף אֶחָד, כְּמוֹ-כֵן גַּם אֶתָּה
אֵל תִּתְפַּעֵל מֵאֵף אֶחָד, וְתִמְשִׁיךְ וְתִמְשִׁיךְ וְתִמְשִׁיךְ וְכו'.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תכב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, ח"י טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מָאד מָאד רְצִיתִי לְשִׁמְעַע הַטוֹב מִמְּךָ, כִּי זֶה כְּמָה שֶׁלֹּא שָׁמַעְתִּי
מִמְּךָ כָּלּוּם.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וּמִי יִתֵּן
שְׁתוּכַל לְעֵבֶר לְגוֹר לְיִבְנָאֵל עִם הָאֲבָרָךְ הַיָּקָר וְהַנִּפְלָא ... כִּי מָאד
מָאד רְצִיתִי שֶׁהוּא יִקַּח אֶת הַהֶגְהָ בְּיָדוֹ, וְיִהְיֶה רֹאשׁ הַכּוֹלָל, וְיִקַּח
אֶת כָּל הָעֲנִינִים תַּחַת הַנְּהַגְתּוֹ, כִּי יֵשׁ לוֹ כַּחוֹת עֲצוּמִים לְהַחֲדִיר
תוֹרָה וְיִרְאֵת שָׁמַיִם וְהִתְלַהֲבוּת בְּאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאוֹתָךְ הֵייתִי עוֹשֶׂה
לְמַלְמֵד, כִּי אֲנִי רוֹצֶה לְפַתַּח עוֹד כֶּתֶה תְּכַף-וּמְיָד אַחַר חַג הַפֶּסַח,
וּבְאֵמַת תְּהִלָּה לְאֵל, הַיְשׁוּב אֶצְלָנוּ מִתְּפַתַּח מָאד, אֵךְ צְרִיכִים כַּחוֹת
חֲדָשִׁים, וְזֶה יִהְיֶה טוֹב בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחוֹנֵינוּ, וּבְכַפְרֵט לָךְ וּלְאִשְׁתְּךָ,
לְדַעְתִּי, הַשְּׁקֵט וְיִפִּי הַנּוֹף יַעֲזֹר מָאד מָאד לְהַתְּפַתַּח בְּגִשְׁמִיּוֹת
וּבְרוּחוֹנֵינוּ, וְאוֹיֵר הַזֶּה וְהַצַּח וְהַשְּׁקֵט הַנִּפְשִׁי יַעֲזֹר מָאד לְבְרִיאוֹת
שְׁנִיכֶם.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי בְּכַפְרֵטִי פְּרֻטִיּוֹת מֵה שְׁקוֹרָה עִמְּךָ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִנִי.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תכג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, ח"י טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

אֲחֵרֵי שְׁדַבְּרַתִּי עִמָּךְ הַרְבֵּה, אֲמַרְתִּי לְרוּץ גַּם שׁוֹרוֹתִים אֵלַי
אֵלֶיךָ, לְדַעֲתִי, יֵשׁ לָךְ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ בְּלַתִּי רְגִילִים, וְאִם רַק תּוֹצִיאֵם
מִהַכַּח אֶל הַפְּעַל בְּמָקוֹם הַנִּכּוֹן וּבְאֶפֶן הַנִּכּוֹן, אֲזַ תְּצַלִּיחַ מָאד מָאד.

לִי הוֹלֵךְ בְּחַיִּים דְּבָר אֶחָד, וְזוֹ מְשֹׂאת נִפְשִׁי, וְהוּא — לְהַקִּים
עִיר עַל שֵׁם רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵף שֶׁזֶה חֲלוֹם גְּדוֹל, אֲבָל אֲנִי זוֹכֵר בְּשֵׁנַת
תַּשְׁכ"ה, שֶׁאֲזוּ הִתְחַלַּתִּי לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְלֹא הֵייתִי עוֹד
בְּגִיל עֲשָׂרִים וְחָמֵשׁ כְּשֶׁהִדְפַּסְתִּי בְּמִשְׁךְ שָׁנָה אַחַת שְׁמוֹנִים וְחֲמִשָּׁה
אֲלֶף סְפָרִים: "לְקוּוֹטֵי-מוֹהַר"ן", "סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת", "סִפְרוֹרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת"
וְכוּ' וְכוּ' פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמַעוֹ, כֹּל סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל וּמוֹהַר"נ' ז"ל,
וְהַפְּצָתִים בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוֹ מִמֶּשׁ בְּפָרוּטוֹת, וּפְרָסְמַתִּי אֶת דַּעַת רַבְּנוּ
ז"ל בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוֹ, וּמֵאֲזוֹ גַּם זְכִיתִי לְהַקִּים תְּלִמִּידִים, שְׁגַם הֵם
הִתְחִילוּ לְהַדְפִּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וּמֵאֲזוֹ וְעַד עַתָּה אֲנִי עוֹסֵק רַק
בְּזֶה מְדֵי יוֹם בְּיוֹמוֹ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוֹלָה, וְגַדְל הַנְּסִיוֹנוֹת
וְהַבְּזִיוֹנוֹת וְהַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְחֲרוּפִין וְגִדּוּפִין שֶׁהֵם מְנַת חֲלָקֵי רַק
הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹדֵעַ, עִם כָּל זֹאת אֲמַרְתִּי לְנִפְשִׁי וַיְהִי מָה, אֲנִי
אֶת אֹר וְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל אֶפְיֵן בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוֹ, וְחַפְּץ ה' בְּיַדִּי
הַצְּלִיחַ, וְזִפְנֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְדַבְּרִים יָפִים מָאד מָאד, וְהֵם הֵמוֹן
חַבּוּרִים עַל קֶטֶב דְּבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאֵף שֶׁבְּתוֹךְ הַזְּמַן הַזֶּה קָנִיתִי
לְעֶצְמִי הֵמוֹן שׁוֹנְאִים, שׁוֹנְאֵי חַנּוּם עַל לֹא דְבָר (אֲלֹא מִחַמַּת קִנְיָאָה,
כִּי אַחֲרַת אֵינִי מִבִּין מָה וְלָמָּה הַשְּׁנֵאָה), עִם כָּל זֹאת אֵינִי מְסַתְּפֵל
עַל זֶה כְּלָל, וְלֹא אֲנוּחַ וְלֹא אֶשְׁקֹט כֹּל יְמֵי חַיִּי, עַד שֶׁאֲגַלֶּה וְאֶפְרָסֵם
אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּכֹל הָעוֹלָם כְּלוֹ. וּכְבָר זְכִינוּ לְתַרְגֵּם הַרְבֵּה
מִסִּפְרֵינוּ בְּכַמָּה שְׁפוֹת, כְּגוֹן: בְּאִנְגְּלִית, צְרַפְתִּית, סִפְרֵדִית, פְּרָסִית,

רוסית, פּוֹרְטוּגֵזִית, וְעוֹד יְדִינוּ נְטוּיָה לְתַרְגָּמָם בְּכָל הַשָּׁפוֹת, כִּי רַבְנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ בְּפִרוּשׁ, אֲשֶׁר הוּא יָכוֹל לְהַחֲזִיר אֶת כָּל הָעוֹלָם כְּלוּ בַתְּשׁוּבָה, וְאָפְלוּ אַמּוֹת הָעוֹלָם, אִךְ דֵּי לְעַבְדֵי לְהִיּוֹת כְּרַבּוֹ, כַּמּוּבָא בְּחַיֵּי-מוֹהַר"ן (סִימָן רנ), וְעַכְשָׁו הוֹלֵךְ לִי בַחַיִּים לְהַקִּים "עִיר בְּרֶסֶלַב" בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, וְאִף שָׁזָה נִרְאָה כְּחֵלוֹם, כְּמוֹ שֶׁהִיָּה בַהֲדַפְסָה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתִי שֶׁהוֹצֵאתִי מֵהַפֶּחַח אֶל הַפַּעַל אַחֲרֵי עֲבוּדָה מִיַּגְעַת וּמִפְּרֻכַת שֶׁל קְרוֹב לְשָׁלְשִׁים שָׁנָה, אֲנִי מְקוּהָ שֶׁ"עִיר בְּרֶסֶלַב" יֵלֵךְ יוֹתֵר בְּקִלּוֹת, כִּי, תִּהְיֶה לְאֵל, אֲנַחְנוּ מוֹנִים כְּכֹר קְרוֹב לְשִׁבְעִים מְשֻׁפָּחוֹת, וַיֵּשׁ לָנוּ קִהְלָה שְׁלֵמָה: מְקוּהָ טְהוּרָה בַתְּכִלִּית הַשְּׁכָלּוֹל, וְשָׁנֵי גִנִּים לְבָנִים וּלְבָנוֹת, וְתִלְמוּד-תּוֹרָה וּבֵית-סֵפֶר לְבָנוֹת לְכָל הַגִּילָאִים, וַיִּשְׁיבָה קִטְנָה לְצַעֲרִים, וְכוּלָּל לְאַבְרָכִים, אִךְ צְרִיכִים רוּחַ חַיִּים חֲדָשָׁה וְכַחוֹת חֲדָשִׁים לְהַפִּיחַ בְּתוֹךְ הַקִּהְלָה, וּלְדַעֲתִי, אַתָּה הָאֲבִרָךְ הַמֵּתָאִים מְאֹד לָזֶה, הָעֵקֶר אִם רַק חוֹשְׁבִים לְטוֹבַת הָעוֹנֵן, הֵינּוּ לְבָנוֹת עִיר עַל שֵׁם רַבְנוּ ז"ל, וְלֹא לְרֵשֶׁת אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, אוֹ לְהַפִּיל אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, אוֹ לְכַבֵּשׁ וּלְהַשְׁפִּיל אֶחָד אֶת הַשָּׁנִי, אִזּוּ מְצַלִּיחִים מְאֹד מְאֹד, כִּי אִם הַפְּנִיָה הִיא רַק עַל נִקְוָה אַחַת — לְהָרִים וּלְהַגְבִּיֵה אֶת עוֹנֵן רַבְנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, אֲנִי יִצְלִיחוּ, וּבִפְרָט שָׁם, שֶׁהַמְּקוֹם הוּא מְקוֹם שְׁקֵט מְאֹד מְאֹד, וְרַחוּק מִסַּעֲרַת הַיִּשׁוּב, וְהָרִים גְּבוּהִים סְבִיב לָהּ לְהַתְּבוֹדְדוֹת, אֲשֶׁר אֵין עוֹד מְקוֹם נַחֲמָד בְּכָל הָאָרֶץ כְּמוֹ הַמְּקוֹם הַזֶּה.

וְעַל-כֵּן לְדַעֲתִי, תַּחֲשֹׁב הַיֵּטֵב עַל הַפוּוֹן הַזֶּה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ לְהוֹצִיא מֵהַפֶּחַח אֶל הַפַּעַל, וּבִפְרָט שֶׁאֲשַׁתָּךְ מְסַגֶּלֶת לְמַסֵּר הַרְצָאוֹת, זֶה מִמֶּשׁ גִּפְלָא, כִּי הַנָּשִׁים צְרִיכוֹת אֲשֶׁה כְּזוֹ שֶׁתְּכַנִּיס בְּהֵן רוּחַ חַיִּים, וְתִהְיֶה לְאֵל, הֵן מַחֲזִיקוֹת אֶת עַצְמָן מְאֹד בְּיַחַד.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תכד.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות, ח"י טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ וְאִיר.

רְאֵה לְחִזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְהִיּוֹת תָּמִיד
בְּשִׂמְחָה, וְתִכְנִּיס אֶת הַשְּׂמֵחָה בְּאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְתִשְׁתַּדֵּל בְּכֹל מִינֵי
אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְדַבֵּר בְּכֹל יוֹם עִם אֶחָד מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, כִּי אֲצֵל
רַבְּנוּ ז"ל הֵיטָה נִקְדַּת הַחֵבֵר עָקֵר גָּדוֹל מְאֹד, וּמוֹהֲרָנ"ת ז"ל מְאַרְיָה
בְּלִקוּטֵי־הַלְכוֹת, בְּרַכְת־הַמְּזוֹן, הַלְכָה ג', בְּדָבָר זֶה, שֶׁגָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ
ז"ל בְּלִקוּטֵי־מוֹהֲרָן, חֶלֶק א', סִימָן לד, אֲשֶׁר יֵשׁ ג' נִקְדוֹת: נִקְדַּת
הָרֵב, נִקְדַּת הַחֵבֵר וְנִקְדַּת עֲצָמוֹ; שֶׁקֹּדֶם צְרִיכִים לְקַבֵּל הַרְבֵּה מֵהָרֵב,
וְהוּא — לְהִתְמַיֵּד בְּיוֹתֵר בְּסִפְרֵי רַבְּנוּ ז"ל, וְאַחֲר־כֵּן טוֹב מְאֹד לְחִזּוֹר
אֶת הַדְּבוּרִים שֶׁלְמַד וְקַבֵּל עִם חֲבֵרוֹ, כִּי לְכֹל חֵבֵר יֵשׁ הַכְּנָה אַחֲרָת,
וְאַחֲר־כֵּן יִחְזוֹר אֶת הַדְּבָרִים בֵּינוֹ לְבֵין עֲצָמוֹ וּבֵינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, שְׂעִיעֶשֶׂה
מְזֵה תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת, וְדִיָּקָא עַל־יְדֵי־זֶה יִצְלִיחַ לְקַלֵּט אֶת דְּבָרֵי
הַצְּדִיק הָאֵמֶת.

נָא וְנָא רְאֵה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ רַק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי אֵין לָךְ טוֹב
מִהַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִחַבֵּר שִׁירִים רַק עַל הַקְּטָב הַזֶּה שֶׁל אֲמוּנָה
בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וּגְדֵלֵת הַצְּדִיק, וּמִדַּת הַסְּבָלָנוּת, וְהַשְּׂמֵחָה וְהַאֲהָבָה בֵּין
נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר זֶה יְסוּד גָּדוֹל בְּחַיֵּי הָאִישׁ הַיִּשְׂרָאֵלִי, וְכֹל
הַיְהוּדוֹת תְּלוּיָהּ בְּנִקְדוֹת אֵלוֹ; אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמְכַנִּיס אֶת עֲצָמוֹ הַיֵּטֵב
בְּדְבָרִים אֵלוֹ, וְאֵז יִצְלִיחַ אֶת דְּרָכּוֹ.

אִם קִטְן אַתָּה בְּעֵינֶיךָ, תִּדְעַ שֶׁ"רֹאשׁ שְׁבִטֵי יִשְׂרָאֵל אַתָּה", הֵינּוּ
אֵל תְּחִזִּיק אֶת עֲצָמְךָ כָּל־כָּף לְקָטָן, אֲלֵא תִדְעַ שְׂיֵשׁ בְּךָ כַּחוֹת
עֲצוּמִים, וְלָכֵן רְאֵה לְחִזָּק וּלְאַמֵּץ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, אֵלוֹ שֶׁחֲפָצִים
לְהִתְפַּלֵּל וְתִיקִין, שְׂיִבֹאוּ לְהִתְפַּלֵּל וְתִיקִין, וְאַחַר הַתְּפִלָּה תִלְמְדוּ יַחַד
"לִקְוֵי־מוֹהֲרָן", וְזֶה יִחְזִיק אֶתְכֶם בְּיַחַד, וְיִכְנִיס בְּכֶם חַיּוֹת עַל כָּל

הַיּוֹם, וּמָה טוֹב וּמָה נְעִים, אִם תִּלְמַד בְּכָל יוֹם עִם חֲבֵרוֹתָא דְךָ הַיּוֹמִי, כִּי הַיָּמִים זָזִים, הִנֵּה יוֹם וְהִנֵּה לַיְלָה, וּכְשִׁזְזוּכִים לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם דְּךָ הַיּוֹמִי, אָזִי עוֹבֵר יוֹם אַחַר יוֹם, וְתוֹפְסִים דְּךָ גְּמָרָא, אָשֶׁר אֵין עֲרֹךְ אֵלָיו, כִּי עַל-יָדֵי לְמוֹד גְּמָרָא, נִמְשָׁכִים עָלָיו אַרְבָּעָה מְלֶאכֶי הַשְּׁמִירָה, שְׁהֵם: גְּבֻרִיאַל, מִיכָאֵל, ר'פָּאֵל, אִוְרִיאַל, אֲשֶׁרִי מִי שְׂיֵאחֲזוּ בְּזָה, וְאָז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תכה.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, ח"י טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

אֲקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל מִסְתַּדֵּר אֲצִלְכֶם, וּלְאֵט לְאֵט אַתֶּם בָּאִים אֵל עֲצַמְכֶם וּמִתְאַקְלָמִים בִּיבְנָאֵל, אַף שְׁאֲנִי יוֹדֵעַ שְׁנָה קָשָׁה מְאֹד מְאֹד, כִּי סוּף כָּל סוּף זֶה מְקוֹם חֲדָשׁ, עִם כָּל זֹאת מִי שְׂרוּצָה לְחַפֵּשׁ וּלְבַקֵּשׁ אַחַר נְקֻדַּת הָאֱמֶת, יְכוּל לְמַצֵּא שָׁם מְטֻמוּנִים מִמֶּשׁ, כִּי הַנוֹף הוּא מְקַסִּים, וְהַשְּׁקֵט הַנִּפְשִׁי מוֹסִיף שְׁלוֹת הַנִּפְשׁ וְשִׁמְחַת הַחַיִּים, בְּיָדָאֵי הִיָּה טוֹב מְאֹד, אִם כָּל נְשׁוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ תַתְּאִסְפְּנָה מְדֵי פַעַם בְּפַעַם, וְתַדְבַּרְנָה אַחַת עִם הַשְּׁנִיָּה מִמֶּשׁ כְּמוֹ אַחֲרִית, וְתַעֲזֹרְנָה זוֹ לְזוֹ, אֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁעוּד נִזְכָּה לְהוֹצִיא אֶת זֶה מִכַּח אֵל הַפַּעַל. לַעֲת עַתָּה רְאֵי אֶת לְחִזְק אֶת עֲצַמְךָ בְּיוֹתֵר, וְאֵל תַּהֲיִי שְׁבוּרָה מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, אַדְרָבָה, הַרְגִּילִי אֶת עֲצַמְךָ בְּיוֹתֵר בְּמַדַּת הַשְּׁמִיחָה, אָשֶׁר מִרְחַבְתָּ אֶת הַדַּעַת — לְדַבֵּר וּלְשׁוּחַ וּלְסַפֵּר אֶת כָּל אָשֶׁר עִם לְבַבְךָ אֵלָיו יִתְבָּרַךְ. וְהַעוֹלָה עַל הַכֹּל, שְׁלֵא תִדְקְדָקִי כָּל-כָּף בְּבִית, כִּי עַל-פִּי-רַב הַנְּשִׁים הֵן כָּל-כָּף מְדַקְדָּקוֹת עַל כָּל דְּבַר קִטְוִן, וְזֶה מְעַצְבֵּן אוֹתָן, וּמְכַנְיִסֵּן לְמַתְחִים, סוּף כָּל סוּף כְּשִׁישׁ יְלָדִים קִטְוִנִים, הַהִכְרַח שֶׁהַבֵּית יִהְיֶה קֹצֵת מִהַפָּךְ וְכוּ' וְאִסוּר לְקַחַת כָּל דְּבַר קִטְוִן לְלֵב, כִּי יְלָדִים קִטְוִנִים לֹא יְכוּלִים שְׂיִהְיֶה הַכֹּל מְאֵה אַחֲזוּ, אַדְרָבָה, שְׂיִהְיֶה בְּרִיאִים, וְשִׁירְקָדוּ וְיִקְפְּצוּ,

אָשֶׁר י"ט תְּכוּ בַּנַּחַל רֵלֶג

וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַזְכִּי לַגְּדֹלָם בְּנִקְל, וְנִזְכָּה כָּבֵר
לְהַתְרָאוֹת לְבוֹא וּלְגוֹר בִּיבְנָאֵל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְכֶם, שְׂתַצְלִיחוּ בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת,
וְתִהְיֶה לָכֶם פְּרָנְסָה בְּשִׁפְעַ, וְלֹא יִחַסֵּר לָכֶם שׁוֹם דְּבָר.

רְאֵי לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב, וּבּוֹ תִפְרָטִי כָּל מַה שְׂמַעִיק לָךְ,
וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר שְׂהַכֵּל יִסְתַּדֵּר בְּתַכְלִית הַשְּׁלֵמוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תְּכוּ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֻדְר שְׁמוֹת, ח"י טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד ... נִרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְנִסִּיתִי לְבָרֵר בְּדִיוִק מַה קוֹרָה,
וּבְאֵמַת שְׁנִיכֶם צוּדְקִים, אֲבָל כָּבֵר אָמַר הַחֶכֶם: "מַה שְׂהַחֲשֵׁק חוֹשֵׁק
הַזְּמַן עוֹשֵׁק", כִּי הִנֵּה הוּא מְסַפֵּר לִי, שְׂהַבֵּאתָ לוֹ אֶת הָעֵתוֹן בְּיוֹם
חֲמִישִׁי אַחֵר הַצְּהָרִים, וּבְיוֹם שְׁשִׁי לֹא עוֹבְדִים, וּבְיוֹם רֵאשׁוֹן אַחֵר
הַצְּהָרִים אַתָּה שׁוֹאֵל אוֹתוֹ: אֵיפֹה הָעֵתוֹן... עֲכָשׁוּ אֲשָׂאֵל אוֹתְךָ
בְּעֶצְמְךָ: הֵיִשׁ מְצִיאוֹת כְּזוֹ, שְׂיִגְמַר כָּל-כֶּף מֵהֵר?! דְּבָר אֶחָד אֲנִי
יְכוֹל לְהַגִּיד לָךְ, כִּי אֲנִי כָּבֵר מְדַפֵּיס אֶת סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל קְרוֹב
לְשִׁלְשִׁים שָׁנָה רְצוּפוֹת, וְהָיוּ לִי עֲסָקִים עִם כָּל מִינֵי מְדַפְסִיסִים, וְהָיָה
לִי קַרְדִּיט לְמֵאוֹת וּלְאַלְפֵי דוּלָרִים בְּלִי שׁוֹם גְּזֻמָּא כָּלֵל, עִם כָּל זֹאת
אֲנִי מְכַרְח לְהוֹדוֹת וְלוֹמַר אֶת הָאֵמַת, כִּי מַה שֶּׁ... מְרָאָה, דְּבָר זֶה
גַּם אֲנִי לֹא יְכַלְתִּי לְהִרְאוֹת, אִף שְׂהַדְפַּסְתִּי אֶת סִפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל
בְּזְרִיזוֹת כְּזוֹ, אֲשֶׁר אֵין לָהּ תַחֲרוּת, אֲבָל זֶה הַכֹּל הִיָּה צְלוּם, וְאַפְלוּ
הַסִּפְרִים מִכְתַּב-יָד, שְׂהַצָּרְכוּ לְעֵבֵר דְּרָךְ סֻדְר, שְׂגַם-כֶּן הֵלֶךְ בְּמַהִירוֹת
גְּדוּלָה, כְּגוֹן: "פְּעֻלַּת-הַצְּדִיק", ו"שְׁמִירַת-הַזְּמַן", וְכוּ' וְכוּ' כָּל

הספרים הדפסתי, ובפרט ספרי "אשר בנחל", עם כל זאת זה בכלל לא מגיע למהירות ולזריזות וליפי ולהדור כמו ש... מדפיס, ובפרט אתה צריך לדעת, שהעתון עולה לו הרבה יותר ממה שהמפיצים משלמים, וכל ההפסד הולך עליו, כי הוא נותן להמפיצים עתון בשקל, ועולה לו בערך שקל ושלשים אגורות, אזי מי ישלם את ההפסדים, ואף-על-פי-כן הוא עושה את זה בחפץ לב ובמסירות נפש הכי גדולה, ועל-כן, לדעתי, אתם צריכים לבוא אל עמק השוה, כי אם לא, אני לא רואה שנוכל להמשיך להדפיס את העתון, כי לי ... עושה טובה נוראה ונפלאה מאד, שאין בפי מלים להודות ולהלל להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמי, הוא מדפיס את כל הספרים בתכלית ההדור והיפי, אשר מדפיסים גדולים, שמדפיסים חמשים וטור ושלחן ערוך לא יכולים להראות דבר כזה, והמפרסמות אינן צריכות לראיה, ועל-כן אני מקנה להקדוש-ברוך-הוא, שהכל יסתדר, ויתבואו לעמק השוה.

בעוד יום יומים אכין לך מכתבים לכמה שבועות, וכן מאמרים על עמוד 4 לכמה שבועות.

מצאתי אצלי קסטה על תורה ע"ח וע"ט, והיה בטוח אצלי שזה נמצא כבר אצלי, ועל-כן תכתב לי אם אין לך את זה, ואולי זה כפול, ומאד מאד רציתי שתמשיך בהדפסת דרשות מוה"רא"ש, חלק ג', כי חבל שיפסק, כי יש לי כבר את התורות עד סימן צ'.

המחכה לתשובה...

י"ט תכז.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות, ח"י טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גיעו וירדפו אל ... גרו ואיר.

מאד מאד אבקש אותך אם אפשר להכין פמות גדולה של חול לקיר אבן, באפן שלא יחסר יום אחד, כי חבל על כל יום. הנה הם

כָּבֵר עוֹמְדִים לְגִמְרָה, וּבִשְׁבִיל דְּבָרִים קְטָנִים כָּאֵלוֹ תְּחַל לְבַזְּבוֹ יוֹם שְׁלֹם, כִּי בַדְעָתִי, לְבוֹא בְּעוֹד שְׁבוּעִים אוֹ שְׁלֹשָׁה, וְרָצִיתִי כָּבֵר שְׁיִהְיֶה גְמוּר הַכֹּל, וּמִי יִתֵּן שְׁנוּכַל גַּם לְבַצֵּעַ אֶת הַפְּתוּחַ עִם אֲבָנִים מְשֻׁלְבוֹת.

וְכֵן תִּתְעַנְּנֵן בְּעֵנֵי הָאָרוֹן-קֹדֶשׁ, וְהִדְגַּמְא מִסְפָּר אַחַת נִרְאִית לִי בְיוֹתֵר, כִּי זֶה יוֹתֵר עֲדִין, וְמָה גַם רוֹאִים אֶת הַנֵּר שְׁבוּלֵט, וְאִם ... מִהַשִּׁישׁ יָכוֹל לְבַצֵּעַ אֶת זֶה כְּפִי הַתְּכֵנִית, הֲרִי זֶה יִהְיֶה מְשֻׁהוּ מִיַּחַד.

גַּם אִם תּוּכַל לְהַמְשִׁיף אֶת ... שְׁיִגְמֹר אֶת הָאִינְסְטִלְצִיָּה לְמַעֲלָה, כְּדֵי שְׁנוּכַל אַחֲר־כֵּן לְרַצֵּף.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ שְׁפַע גְּדוֹל, שְׁנוּכַל לְשַׁלֵּם כָּל הַחֻבוֹת בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תכח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁנֵי לְסֹדֵר שָׁמוֹת, ח"י טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

מֵהֵיכָן שְׁמַעְתָּ אֶת הַסְּפוּר הַזֶּה, שְׁקַשֶּׁה לְהַעֲלוֹת עַל הַדַּעַת, אַף כָּבֵר אָמַר רַבְּנוּ ז"ל: "נִצְחָתִי וְאַנְצָח", וּבְיַדֵּי דְּבַר רַבְּנוּ ז"ל יִנְצַח, כִּי מִדְּתוֹ נִצַּח, וְכֵן הוּא עֲנִינְנוּ, הוּא בְּחִינַת נִצַּח, "עַס וְעוּט זִיף אוֹיְסְפִירֵן", עַל אֵף כָּל הַמוֹנְעִים וְהַמְּעַכְּבִים מִבֵּית וּמִבְּחוּץ, עַס וְעוּט זִיף אוֹיְסְפִירֵן עַל הַצַּד הַיּוֹתֵר טוֹב, רַק סְבָלְנוֹת, לְהַמְשִׁיף וּלְהַמְשִׁיף לְגַלוֹת אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, וְהוּא יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ.

רַק חֲזַק וְאַמֵץ מְאֹד לֹא לְהַשְׁבֵּר מִשׁוּם דְּבַר שְׁבַעוּלָם, יִהְיֶה אִיף שְׁיִהְיֶה. רָצִיתִי לְכַתֵּב לְךָ הַיּוֹם מִכְתָּב אַרְךָ כְּדֵי לְחַזְקְךָ, אַף פְּשוּט

רלו אָשֶׁר י"ט תכט — י"ט תל בנחל

המתקתק לא בא, והכתיבה מאד קשה לי מרב הטרדות שיש לי, על-כל-פנים תהיה מבין דבר מתוך דבר לא לפל בדעתך כלל, וסוף כל סוף תהיה לנו "עיר ברסלב" בתכלית היפי.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תכט.

בעזרת השם יתברך, יום שני לסדר שמות, ח"י טבת ה'תשנ"ג.

שלום אל ... גרו יאיר.

לדעתי, כדאי שתדבר פתוח עם ... מה ולמה שיהיה טלפון שבור, אתה אומר לי דבר אחד, והוא אומר לי דבר אחר, ואין שניהם שווים, ואני צריך להשוות ביניכם, ועל-כן כדאי שתדבר עמו פתוח וגלוי, ותסביר לו את ענייניך, וכך זה יסתדר יותר.

אם אתה רוצה, אני שולח לו את מכתבך, שאף פתכת לי, ואז יראה שאין פוגנתך להזיק, אדרבה לטובת העניין.

אני רואה שהכל רק כמו רוח במים וכו', ויותר מזה כלום — רק דמיונות, ולכן ראה לדבר עמו פתוח, ואקנה שהכל יסתדר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי אם יש לך הטיפ של תורה ע"ח ע"ט, כי זה נמצא אצלי.

י"ט תל.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ט טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר.

רלו   בנחל   י"ט תלא   אשר

פלא שלא שמעתי ממך כל היום, רציתי מאוד מאוד לדעת אילו
חדשות בענן הציון הקדוש של רבנו ז"ל, אני בטוח שהכל יסתדר
כפי שרבנו ז"ל רוצה, אבל עלינו להרבות בתפלה לפניו יתברך,
שיבטל את רע הגזרה, הן של חטוטי שכבי בארצנו הקדושה, והן
שלא יגעו בציון רבנו ז"ל.

אקווה שדברת עם ... והכל יסתדר על צד היותר טוב, כי אני
רוצה איך שעל כל דבר קטן אשר רק קשור אל רבנו ז"ל, נתפשטים
המניעות והעכובים לארצה ולרחבה.

רק חזק ואמן מאוד מאוד, ואל תחלש דעתך פרגע, כי תהלה
לאל, דבר רבנו ז"ל יוצא מכח אל הפעל דיקא על ידך, תתאר
לעצמך יש עכשו רעש ופחד בכלליות העולם אצל כל אנשי
שלומנו חסידי ברסלב, ומטכסים עצות כדת מה לעשות, איך לבטל
את הגזרה הזאת, ופה יושב באיזה חדר זוג, שמדפיסים ספרים
כאלו, אשר מרוים את כל העולם כלו, ספרים אשר מפרסמים את
רבנו ז"ל בכל העולם כלו!

אשריכם ואשרי חלקכם!

המחכה לתשובה...

תאמר ל... שישתדל שיצקו את המדרגות בעזרת הנשים.

י"ט תלא.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ט טבת ה'תשנ"ג.

שלום ל... נרו ואיר.

ראה להודיע לי מה חדשות בענן הציון הקדוש של רבנו ז"ל,
אשר באמת כל הענן הוא פלא מי עומד תחת זה, אני בטוח שרבנו
ז"ל ינצח, ויהיה רק כמו רצון רבנו ז"ל, כי באמת כל ענינו פלא,

פְּלֵאֵי פְּלֵאִים, בְּבַחֲיַנֵּת (בַּמְדַּבֵּר רַבָּה, פְּרִשָׁה ד', סִימָן כ'): "אֲרוֹן נוֹשֵׂא אֶת עֲצָמוֹ", וְלֹא שֶׁיְּדָ לֹמַר שְׁאֶחָד עֹזֵר, אֲדַרְבֵּה הַכֹּל הוֹלֵךְ רַק בְּכַחוֹ, כְּמוֹ שְׁאֵתָה בְּעֲצָמָךְ תְּעִיד, אֲשֶׁר כָּל עֲנִיָּן הַדְּפָסָה הוֹלֵךְ כְּמוֹ גִּלְגַּל, וְאִין יוֹדְעִין בְּכֻלָּל מִי מְגַלְגֵּל אֶת זֶה, וְתִדַּע שְׁכָף הוּא עֲנִיָּן רַבָּנוּ ז"ל. אֲשֶׁרֵנוּ שְׂיֵשׁ לָנוּ חֵלֶק בְּזֶה, וְאָנוּ יוֹשְׁבִים בְּתוֹךְ הַגִּלְגַּל וּמִתְגַּלְגְּלִים יַחַד עִם רַבָּנוּ ז"ל, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא עַל כָּל הַחֲסָד חָנָם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ.

בְּעֲנִין .... כִּדְאֵי שְׁתַּדְבֵּר עִמּוֹ פַּעַם אַחַת בְּרוּרוֹת, וְתִבֹאוּ לִידֵי הַסִּכְמָה סוֹפִית, כִּי זֶה מְאֹד מְבַלְבֵּל אוֹתִי מִכְתָּבִים כְּמוֹ טֶלְפוֹן שְׁבוּר, פֶּה תִקְבֵּל אֶת הַמְּכַתֵּב הָאֲחֵרוֹן מִמָּנוּ.

הַמְּחַפָּה לְתִשׁוּבָה...

י"ט תלב.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ט טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כְּלָלִיּוֹת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגֵּרִים בִּיבְנֵאֵל "עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוֵ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׁכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיִצִילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחֲלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֵי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחִזָּק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיֹתֵר לְהִיּוֹת שְׂמֵחִים וְעֹלִיזִים עַל נַעַם חֻלְקְכֶם, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חֻלְקְכֶם לְהִיּוֹת בְּחֻלְקוֹ שֶׁל רַבָּנוּ ז"ל, וְצָרִיכִין לְחִזָּק אֶת עֲצָמוֹ בְּיֹתֵר בְּאַמוּנַת חֻקִּים, אֲשֶׁר בְּפִרוּשׁ גָּלָה לָנוּ רַבָּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן סא), שֶׁעַל-יְדֵי אַמוּנַת-חֻקִּים זֹכְכִים לְשִׁכַּל הַיִּשְׁרָה, וְלִידַע אִיךָ לְהִתְנַהֵג בְּכָל פֶּרֶט וּפְרָט, לֹא-כֵן כָּל אֵלּוּ שְׂמֵתִלוּצְצִים מִחֻקִּים וְצַדִּיקִים אֲמֵתִים, סִימָן שְׂמֵחִים מְלֵא טַנְפַּת וְזַהֲמָא, וְעוֹלִים עֲשָׂנִים סְרוּחִים אֶל מַחֵם, כִּי עַל-יְדֵי שְׂפוּגָם בְּאַמוּנַת-חֻקִּים, אֲזִי נִדוּן בִּיגִיעַת בְּשֶׁר, הֵינּוּ בְּמוֹתְרוֹת, כְּמוֹ שְׁאֲמְרוּ חֻקִּינּוּ הַקְדוּשִׁים (עֲרִיבִין כא): הַלּוֹעֵג עַל

דְּבָרֵי חֲכָמִים, נְדוּן בְּצוֹאָה רוֹתַחַת, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב (קִהְלֵת יב, יב): "וְלִהְיֶה הַרְבֵּה יִגְעַת בְּשֵׁר", וְהִיא מִדָּה כְּנֶגֶד מִדָּה, כִּי הוּא אֵינוֹ מֵאֲמִין בְּדְבָרֵיהֶם וּמִלְעִיג עֲלֵיהֶם, וְדְבָרֵיהֶם אֵךְ לְמוֹתֵר אֲצֵלוֹ, עַל-כֵּן נְדוּן בְּמוֹתְרוֹת, וְלִכֵּן צְרִיכִין לְעַקֵּר מֵאֲתָנוּ כָּל מִינֵי לְצִים הַמִּתְלוֹצְצִים מִצְדִּיקִים, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת צְדִיק, סִימָן קלד): הַלִּיצָנוֹת אֵינוֹ מְנִיחַ אֶת הָאָדָם לִילָף אֶל צְדִיקִים; וְתִדְעוּ כִּי רַק בְּשָׂבִיל זֶה בָּאנוּ כָּאֵן לִבְנֵאֵל, כִּי הוּא מְקוּם מְבַדֵּד, וְהָרִים סָבִיב לָהּ, וִיכוּלִים לְקַיֵּם בְּשִׁלְמוֹת אֶת רְצוֹן רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁפִּרֵּשׁ עַל-פִּי הַמִּשְׁנָה (אֲבוֹת ג, ד): "הַנֶּעוֹר בְּלִילָה", לְצֵאת בְּשִׁדָּה וּבְהָר וּלְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמוֹ עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, לְפָרֵשׁ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, עַד שְׂבִיבָא לִידֵי בֵּטוּל אֲמַתִּי, לְבִטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְאִין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, אֲשֶׁר אֵין עוֹד טוֹב וְנֹעַם וְעִרְבוּת יוֹתֵר מִזֶּה, כְּשִׁזְזוּכִין לְהִיּוֹת עֲקָשָׁן גְּדוֹל, לְצֵאת מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ, וּמִדֵּי לַיְלָה בְּלִילָה, וּלְטִיֵּל עַל הַהָרִים הַגְּבוּהִים אֲשֶׁר סָבִיב יְבֵנְאֵל, וּלְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמוֹ עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר וְדְבוּר וְכָל שִׂיחָה וְשִׂיחָה שְׁמִדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הוּא הַצִּלְחָה נְצַחִית, הַצִּלְחָה כְּזוֹ, אֲשֶׁר אֵין לְתֵאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי עַל-יְדֵי תַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוֹת וּבְפָרֵט בְּלִילָה, וּמִכָּל שְׁכָן מַחוּץ לְיִשׁוּב, יְכוּלִים לְהַפְלִל בָּאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְלִכֵּן רַק בְּשָׂבִיל זֶה בָּאנוּ כָּאֵן לְמְקוּם מְבַדֵּד כְּזֶה, לְזִכּוֹת לְעַבֵּד אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוּת בְּשִׂיחָה זוֹ תַפְלָה, וּבְהִתְמַדַּת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְעַל-כֵּן עֲלִינוּ לְעַקֵּר מֵאֲתָנוּ כָּל מִינֵי לְצִים וּבְעֵלֵי מַחְלָקַת, שֶׁהֵם שְׁלוּחֵי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרוֹצֵה לְעִשׂוֹת פְּרוּדִים בִּיגִינוֹ, וּלְקַרֵּר אוֹתָנוּ מִעֲבוּדַת הַשֵּׁם יִתְבַּרֵּךְ שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל, וּמֵאֵד מְאֵד אֲבַקֵּשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּשְׁמְרוּ עֲצָמְכֶם מִכָּל מִינֵי לְצִים, שֶׁהֵם הֵם הַשָּׂדִים, שֶׁלֹּא מְנִיחִים לְהִשְׁקוֹת אֶת הָאֵילָנוֹת, כְּמוֹכָא בְּדְבָרֵי רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-י-מַעֲשִׂוֹת, מַעֲשֶׂה ג' מַחֲגָר).

עֲלֵיכֶם לְדַעַת, כִּי אָנוּ נִמְצָאִים עֲכָשׁוּ בְּצָרָה גְּדוּלָה מְאֹד, כִּי רוֹצִים לְגַע בְּאִישׁוֹן עֵינֵינוּ, וְהוּא צִיּוּנוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זֶה בְּהַחֲלֵט בְּנִגּוּד לְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הוּא רָצָה מְאֹד לְהִטְמֵן בְּעִיר אוּמָן, וְזֶה הָיָה רְצוֹנוֹ, וְאֵין שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם יְכוּלָה לְשַׁנּוֹת אֶת

רצונו, ואני מקנה שיקים הפסוק (ישעיה נד, יז): "כל כלי יוצר על ידי לא יצליח", ובבדאי לא יצליחו, ובאמת איני יודע מי עומד תחת כל הספור הזה, אשר כל מי שאמונת חכמים ברבנו ז"ל בוערת בו, ראוי שתסמנה שערות ראשו, ויכאב לכבו על גדל הכאב והצער הזה, ובכלל מה שקורה עכשו בארצנו הקדושה, דברים מזעזעים מאד, שחופרים קברים וזורקים עצמות נפטרים, ומשליכים אותם בזבל בין ערמות עפר, ורחמנא לישזבן, בלי שום בושא כלל, אשר כל מי שנשמת ישראל בקרבו, ראוי לו שיתחלחל ויירא ויפחד מהגזרות הרעות האלו, כי מי יודע איזו גזרה מרה נגזרה על כלל ישראל חס-ושלום. וכמו שאמר רבנו ז"ל (ספר-המדות, אות כבוד, סימן טז): כשנחטטים המתים, בידוע שרצה הקדוש-ברוך-הוא להביא איזה בזיון על החיים, ונתהפך הדבר, וכמו שהוא בכלליות המתים, שחופרים עכשו בקברי הקדמונים, ומשליכים את עצמותיהם כדמן על פני האדמה, ומי יודע איזו גזרה נגזרה, חס ושלום, על כלל ישראל, כמו-כן בפרטיות אם מעזים לנגע ולחטט בציון רבנו ז"ל, מי יודע איזה גזר-דין נגזר על אנשי שלומנו, חס-ושלום, ועל-כן הייתי מיעץ ומציע, שתעשו ביום ד' כ' טבת יומא דהלולא של הרמב"ם ז"ל, יום תפלה, ותתאספו יחד בשעה שמתאים לכל אנשי שלומנו, כגון: אחרי מנחה לומר בצבור תפלת "אבינו מלכנו", וכן אמירת העשרה מזמורי תהלים, שהם "תקוה הכללי" בצבור, ולבקש ולהתחנן ממנו יתברך, שיוריד מאתנו את הגזרה המרה הזו, לנגע בעצמותיו הקדושות של רבנו ז"ל.

נא ונא אחי ורעי היקרים! עליכם לדעת, כי כל עסקנו בדעת רבנו ז"ל הוא רק תורה ותפלה, כי אין לנו עסק אחר כלל, רק להתמיד בלמוד התורה הקדושה, להיות ולטייל בכל חלקי התורה הקדושה: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, ברייתות ותוספתות, נגלה ונסתר, ולשקד על דלתי התפלה, ולהתפלל שחרית, מנחה ומעריב בצבור דיקא, ולרקד אחר כל תפלה ותפלה — כמנהג אנשי שלומנו היקרים, וכן לומר בכל לילה חצות, ולהתבודד עצמנו עמו יתברך.

והעולה על הכל — לעסק בהפצת מעינות החכמה חוצה, הינו מאחר שזכינו להתודע מרבי אמת כזה, רבי נורא ונפלא כזה, עלינו לגלות ולפרסם את דעתו בכל העולם כלו במסירות נפש הכי גדולה, וכל זה הוא רצוננו וכסופנו וחסדנו, מאחר שכבר פגמנו כמו שפגמנו, ועשינו בחיינו מה שעשינו, עלינו לתקן את מעשינו הרעים והמגנים והמלכלכים על-ידי הפצת מעינות החכמה חוצה. וצריכים לשמר מאד מאד מאלו המסיתים והמדיחים שאומרים להפוך, כי באמת מוהרנ"ת ז"ל השאיר לנו צוואה, ואמר קדם הסתלקותו בזו הלשון: "העבדה שלכם היזה יפוצו מעינותיך חוצה", וכל אחד מאתנו יודע באיזה מקום הוא נמצא, ובאיזה מקום רבנו ז"ל מצא אותו, על-כן עלינו לשלם חזרה לרבנו ז"ל על-כל-פנים דבר זה, שנפיץ את אורו בעולם, ונגלה את דעתו בין שכבות אחינו בני ישראל, לחזקם ולאמץם, לעודדם ולשמחם. ובאמת מוהרנ"ת ז"ל אמר אז גם את הפתגם הזה: "תהיו חזקים בכסף וברצון ובטרחא", וכלל בזה שלש מדרגות: א' — קדם שיהיו חזקים בכסף, הינו בנתינת צדקה בעבור הדפסה, אשר אין לה עוד צדקה יותר גדולה מזו, כמו שפרש מוהרנ"ת ז"ל (לקוטי-הלכות, ברכות השחר, הלכה ה') את הפסוק (תהלים קיט, קמב): "צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת", איזו צדקה נשארת לאדם לעולם? הצדקה שמנדב על הדפסת תורת אמת של הצדיק האמת. ב' — רצון, יש בני-אדם שאינם יכולים מאילו סבות להפיץ את אור רבנו ז"ל, הן מחמת מניעות מצד עצמם, או מצד האשה או מצד המשפחה וכו' וכו', על-כל-פנים הם צריכין להיות חזקים ברצון, שיהיה רצונם חזק ואמין להפיץ אור ודעת רבנו ז"ל בעולם, ועל-כל-פנים אל יחלישו את רצון אחרים שפן זוכים לעסק בזה. ג' — ובטרחא, להטריח את עצמו בכל מיני טרחות, ולנסע נסיעות להפגש עם אחינו בני ישראל, ולדבר עמם, ולחזקם ולאמץם ולעודדם עם הדבורים שקבלנו מרבנו ז"ל, ולהפיץ להם את אור רבנו ז"ל, אשר זה היה רצונו של רבנו ז"ל (כמוכא בחיי-מוהר"ן סימן תקמג), שדבר והוכיח את אנשי שלומנו כמה שעות על ענין זה, ואמר בפרוש, שרצונו שיסעו נסיעות בשביל זה, כדי לדבר עם

בְּנֵי-אָדָם, עֵינֵי שָׁם; וְעַל-כֵּן אֵיךְ יָכוֹל לָבוֹא אֵיזָה מְצָרַע טָמֵא, וּלְדַבֵּר נֶגֶד עֵסֶק הַהֶפְצָה, בְּשַׁעַה שֵׁישׁ לָנוּ הוֹרָאָה מְפֹרֶשֶׁת מִפִּי רַבְּנוּ ז"ל בְּעֶצְמוֹ, שֶׁהוֹכִיחַ וּבִזָּה אוֹתָנוּ בְּכַמָּה מִיָּנִי בְּזִיּוֹנוֹת, וְקָרָא אוֹתָנוּ 'עֲצִים יְבֻשִׁים', עַל אֲשֶׁר אֵין אָנוּ מוֹלִידִים נְפֹשׁוֹת, שִׁיתְקַרְבוּ אֶל הַשֵּׁם יִתְבַּרֵךְ עַל יְדִינוּ. עַל-כֵּן כָּל מִי שֶׁמְדַבֵּר נֶגֶד הַפְּצָה, צָרִיכִין לְדַעַת שֶׁהוּא פָּגוּם בְּאֻמוֹנַת-חֻכְמִים, וְאֵין לוֹ שׁוּם אֲמוּנָה בְּרַבְּנוּ ז"ל, מִיֵּלָא אִם הוּא בְּעֶצְמוֹ אֵינוֹ יָכוֹל, אֲזִי אֲנִס רַחֲמָנָא פְּטָרִיָּה, אָבָל לִילְךְ וּלְקַרֵּר אֶת אַחֲרִים, אֵין זֶה אֶלָּא שְׁלִיחַ שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, וְעַלִּינוּ לְעָקְרוּ מִבֵּינֵינוּ, כִּי רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד רָצָה שֶׁנִּקְרַב אֶת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרֵךְ, וּלְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דַּעְתּוֹ בְּעוֹלָם. וּבְפֶרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן רט), שֶׁכָּל הַתּוֹרוֹת וְהַשִּׁיחוֹת שֶׁלוֹ אֵינָן בְּשִׁבְלֵנוּ לְחוּד, כִּי אִם אֶת אֲשֶׁר יִשְׁנוּ פֶה וְאֲשֶׁר אֵינָנוּ פֶה, וְכָל דְּבָרָיו הֵם לְכָל הַדּוֹרוֹת. וְעַל-כֵּן עַלִּינוּ לְמַסֵּר אֶת נַפְשָׁנוּ בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת שֶׁל הַפְּצַת מַעֲיָנוֹת הַחֻכְמָה חוּצָה, לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה בְּרִישׁ גְּלִי, כִּי זֶה הִיָּה רְצוֹנוֹ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, וּמִי שֶׁרוּצָה לְהַחֲלִישׁ אוֹתָנוּ, צָרִיכִין לְסַלְקוֹ וּלְגַרְשׁוֹ מִתּוֹךְ מַחֲנֵנוּ, כִּי לֹא בָּאנוּ לְכָאן לַעֲשׂוֹת לִיצְנוֹת אוֹ לְהַחְזִיק בְּמַחֲלָקַת וּבְמַרְיבוֹת, כִּי מִסְפִּיק מַה שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם אוֹרֵב עַלִּינוּ מִבְּחוּץ, עַל-כָּל-פְּנִים מִבְּפָנִים אָנוּ צָרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל שִׁיְהִיָּה בֵּינֵינוּ אֲהָבָה וְאַחֻוּהָ, שְׁלוֹם וְרַעוּת.

נָא וְנָא, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמְכֶם בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֻוּהָ וְרַעוּת, כִּי אֵי-אֶפְשָׁר לְקַבֵּל מִרַבְּנוּ ז"ל, כִּי אִם כְּשֶׁמַּחְזִיקִים עֲצָמֵן בְּיַחַד, וּמוֹתָרִים אִישׁ לְרַעְהוּ, וְאֵינֶם מַחְזִיקִים בְּמַחֲלָקַת, אֲשֶׁר כָּל זֶה הוּא עֵסֶקוֹ שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם הַרְשָׁע, יַמַּח שְׁמוֹ, לְהַסִּית וּלְהַדִּיחַ וְכוּ', וְלַעֲשׂוֹת פְּרוּדִים וְכוּ', 'הַפְּרָד וּמְשַׁל' וְכוּ', כִּי זֶה כָּל כּחוֹ — רַק לְהַסִּית לְמַחֲלוּקוֹת וּמַרְיבוֹת, וְעַלִּינוּ לְשַׁרֵּשׁ מִעֲצָמָנוּ וּמִקְהַלְתָּנוּ הַקְּלָפָה הַזֹּאת, טָמֵא וּמְטָמֵא, הַמְּסִית וּמַדִּיחַ נֶגְדָנוּ מִדֵּי יוֹם בְּיוֹמוֹ.

וּכְבָר סִפֵּר לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁקִּדְּם שִׁיְרָדָה נִשְׁמַתוֹ לְזֶה הָעוֹלָם, צָעַק הַסֵּמ"ךְ-מ"ם: "אִם הִנְשַׁמָּה הַזֹּאת תֵּרַד, מַה יֵּשׁ לִי לַעֲשׂוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם" (סְפּוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, מַעֲשֶׂה ד' מִהַזְּכוּב וְעַכְבִּישׁ); כִּי הַסֵּמ"ךְ-מ"ם מְאֹד

רמג

בַּנְחָל

י"ט תלג

אָשֶׁר

מָאד מִפְחַד, שְׁתַּהִיָּה בִּינֵינוּ אַהֲבָה וְאַחֲוָה, שְׁלוֹם וְרַעוּת, וְלִכֵּן אֲנַחְנוּ צָרִיכִין לְמַסֵּר אֶת נַפְשֵׁנוּ עַל גְּקֻדָּה זו, וְדִיקָא עַל־יְדִי־זָה נִצְלִיחַ אֶת דְּרַכְּנוּ. וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ בְּיוֹתֵר, שְׁיַהִיָּה בִּינֵיכֶם אַהֲבָה וְאַחֲוָה, שְׁלוֹם וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמֵר 'חֲזוּק', וְדִיקָא עַל־יְדִי־זָה נִצְלִיחַ.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע תְּפִלְתִּי שְׂאֲנִי מִתְּפִלָּל עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, שְׁתַּמְשֵׁךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדָיו.

הַמֵּאַחַל לָכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תלג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֻדְר שְׁמוֹת, י"ט טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יֵאִיר.

פַּה תִּקְבַּל רְצוּף מִכְּתָב כָּלְלִי ג' עֲמוּדִים, שְׁתַּתְּלָה אֶת זֶה בְּלוּחַ הַמּוֹדְעוֹת, וְעוֹד אֲשַׁלַּח אֶת הַמְּכַתֵּב הַזֶּה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד בְּפִרְטִיּוֹת, וְאֲנִי מִקְנָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁיִשְׁרַשׁ אֶת כָּל הַרַע מִקְרַבְנוּ, וְנַחֲמָה בְּיַחַד בְּאַהֲבָה, אַחֲוָה וְרַעוּת.

אִם אַתָּה יְכוֹל לַחֲבֹר אֶת הָאִינְסְטִלְצִיָּה לְמַעֲלָה — מַה טוֹב וּמַה נְּעִים, וְכֵן לְגַמֵּר מַה שְׁצָרִיכִין לְגַמֵּר, וְאַתָּה יְכוֹל לְתַת טְשַׁעְקִים לְעֹשְׂרִים בַּחֲדָשׁ, וְאֲנִי מִקְנָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁעַד אֲזוּ הַכֹּל יִשְׁלַם.

מַה בְּקָשֶׁר לְמַדְרַגוֹת בְּכַנִּיסָה לְעֶזְרַת נָשִׁים! ? רְאֵה לְלַחֵץ עַל ... וְאִם אֵינוּ רוֹצֵה, תִּקַּח אֶת הַקְּבִלָּן שֶׁל ... רְאֵה לְדוֹחַ מַה פְּעִלוּ הַיּוֹם.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תלד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ט טבת ה'תשנ"ג.

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ לִידֵידי הַיָּקָר, הַצְמוּד
בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

מָאד מָאד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ שְׁאֲתָמוּל חַתְמַתְּ חוֹזָה, יַעֲזֹר הַקְדוֹשׁ-
בְּרוּךְ-הוּא שֶׁהַכֹּל יִלְךְ בְּשׁוֹרָה, וְתִצְלִיחַ אֶת דְּרָכָךְ, וְיִהְיֶה לְךָ מֵהֵיכָן
לְשָׁלֵם, וְתוּכַל לְהַפְנִס לְדִירָה שְׁלֶךְ, וְיִהְיֶה בֵיתְךָ בֵּית וַעֲד לְחַכְמִים,
וְתִזְכֶּה לַעֲשׂוֹת שֵׁם הַרְבֵּה שְׁמַחֻת.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּשְׁתַּדֵּל לְקַחַת אֶת הָעֲנִינִים שֶׁל
בֵּית-הַמְדַרְשׁ בְּיָדִים, וְלִשְׁמֹר מָאד שְׁלֵא יָבוֹאוּ אֵילוּ שׁוֹעֲלִים קְטָנִים
מִחֻבְלֵי כְרָמִים וְכוּ', שְׁלֵא יַחֲבִלוּ אֶת כְּרָמֵנוּ וְכוּ', וְכֵן לִשְׁמֹר שְׁלֵא
תִכְנַס אִיזוֹ תוֹלַעַת בֵּינֵינוּ, שְׁתִּכְלֶה אֶת הַפְּרוֹת הַיָּפִים שְׁכָבֶר זְכִינוּ
לְזֶה עַד עַכְשָׁו, וְעַל דָּבָר זֶה צָרִיכִין לַעֲמֹד תְּמִיד עַל הַמְשָׁמֵר, כִּי
הַסֵּמ"ך-מ"ם אוֹרֵב מָאד מָאד לְשִׁבֵר אוֹתָנוּ מִבֵּית וּמִבְּפָנִים, וְאָנוּ
צָרִיכִים לִישׁוּעָה גְדוֹלָה לְהַנְצִל מִמֶּנּוּ, וְעַל-כֵּן עֲשֵׂה מָה שְׁתַּעֲשֶׂה,
הַעֲקֹר שְׁתִּהְיֶה אֶהְבָּה, אַחְוָה וְרַעוּת בֵּין אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּכְשֵׁאֲתָה
רוֹאֶה וּמְרִיחַ אִיזוֹ סַפְנָה קָרְבָה... רֵאֵה לְנִטְרַל אֶת זֶה תִּכְף-וּמְיָד, לְפָנֵי
שְׁיִהְיֶה מְאָחֵר, וְתַעֲשֶׂה כְּפִי חֲכַמְתְּךָ, לְהִיּוֹת 'שְׁמַאל דּוֹחָה וְיָמִין
מְקַרְבַת' (סוֹטָה מז.).

רַק חֲזוּק וְאַמֵץ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעוֹלָם, וְהַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
יַעֲזֹר, שְׁכָבֶר אֲזָכָה לְבוֹא וְלָגוֹר וּלְהַתְגַּוֵּר עִמָּכֶם בְּיַחַד, וְלַצֵּאת מִן
הַגְּלוּת הַמְרָה הַזֹּו, כִּי בְּאַמַת אֵין טוֹב מְלָגוֹר בְּאַרְצָנוּ הַקְדוֹשָׁה,
וּבְפָרֵט בֵּיבְנָאֵל, מְקוֹם שְׁקֵט, שְׁיִכּוֹלִים לְרֹאוֹת שְׁמָה אֵיךְ הַשְּׁמִים
וְהָאָרֶץ מִתְחַבְּרִים בְּיַחַד.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי

אָשֶׁר י"ט תלה בנחל רמה

מתפלל בעדך ובעד ילדיך שתצליחו, וימשך עליכם שפע ברכה והצלחה בכל מעשה ידיכם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תלה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ט טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה גגיעו וירדפו אל ידי הַיָּקָר לי
מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, וגדל שמחתי לשמע הטוב ממך —
אין לתאר ואין לשער כלל, ובפרט שאתה שמח בזה שאתה גר
ביבנאל "עיר ברסלב". מה אמר לך, ידידי היקר! ראוי לך לשמח
מאד מאד, כי סוף כל סוף העירה הזו תתפתח, ותהיה עיר על שם
רבנו ו"ל.

נא ונא ראה לחזק את עצמך, ולחזק את אשתך, ותהיו ביחד
שמחים ועליזים, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא לפתח בשבוע
הבא, בעזרתו יתברך שמו, תלמוד תורה לכל הגילאים של הבנים,
ותרוו רב נחת מילדיכם.

ראה לדבק את עצמך בו יתברך, ותדע שהוא יתברך מחיה
ומהנה ומקים את כל הבריאה כלה, ודומם, צומח, חי, מדבר, הם
עצם עצמיות חיות אלקותו יתברך, ולא שיף בכלל לפל בדעתו, כי
ברגע שאדם יודע, שהוא יתברך מחיה ומנהה כל הבריאה כלה, מה
שיף להשבר מאיזה דבר, ועל-פן עשה זאת, אהובי, ידידי היקר!
שתחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, ותשתדל לשיר שירות
ותשבחות להקדוש-ברוך-הוא, וכן תמיד תתן תודה והודאה לפניו
יתברך, ותבקש ממנו יתברך כל מה שאתה צריך, כי הוא יתברך
עונה לכל, העקר צריכים להיות עקשן גדול מאד, וחכמינו
הקדושים אמרו (מדרש שוחר טוב, תהלים קמט): אמר הקדוש-ברוך-

הוא, אף-על-פי שְקַלְסַתָּם אוֹתִי בַּנְבָלִים וּבַכְנוּרוֹת, אִינוֹ עָרַב לְפָנַי אֶלָּא בַּגְרוֹנִם, כִּי אֶצְלוֹ יִתְבַרֵךְ הָעֶקֶר מֵהַשְּׁהָאָדָם שֶׁר שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת אֵלָיו יִתְבַרֵךְ בַּגְרוֹנוֹ דִּיקָא, וְעַל-כֵּן רָאָה לְשִׁיר תָּמִיד בְּבֵית, וּלְשִׁמְחָה אֶת הַיְלָדִים וְאֶת אֲשֶׁתָּךְ, וְכֵן תִּשְׁיֵר לְפָנָיו יִתְבַרֵךְ שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, וְעַל-דִּי-זֶה תִּזְכֶּה לְצֵאת מִכָּל צְרוּתֶיךָ, כִּי הָעֶקֶר בְּזֶה הָעוֹלָם הוּא שְׂמִיחָה, לְשִׁיר שִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת, וְכֵן תִּשְׁתַּדֵּל שִׁיחֶיךָ בְּבֵיתךָ תָּמִיד כְּלִי שִׁיר, וְהַיּוֹם יְכוּלִים לְקַיֵּם אֶת זֶה בְּקָלוֹת, עַל-יְדֵי שִׁישׁ לְאָדָם טִיפ וְשׁוּמֵעַ כָּל מִינֵי שִׁירִים, זֶה מְכַנֵּס בְּבֵית אֲוִירָה שֶׁל שְׂמִיחָה. וּבְכָלֵל צְרִיכִים לְרְאוֹת, שְׁבִיבֵית תִּהְיֶה תָּמִיד אֲוִירָה שֶׁל שְׂמִיחָה, וְלֹא שֶׁל מָרָה שְׁחֹרָה וּמְרִירוֹת, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל שְׁבִיבֵיתוֹ יִהְיֶה תָּמִיד שְׂמִיחָה, וְיִבְרַח מִכָּל מִינֵי מְרִירוֹת וְעֲצָבוֹת הַבָּאִים עָלָיו.

הַמֵּאחַח לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רָאָה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תְּחִינֵי.

י"ט תלו

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ט טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּגְדֵל שְׂמִיחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵין לְתֵאָר וּלְשִׁעַר כָּלֵל, רָאָה לְחַזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם לְלַמֵּד עִם תְּלָמִידִים, אֲשֶׁר הֵם הֵם הַבְּנִים שְׁלֶךְ, כְּמוֹ שֶׁאֲמַרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (סְפָרֵי פֶרֶשׁת וְאֶתְחַנֵּן): "וְשִׁנְנָתָם לְבָנֶיךָ" — אֵלוֹ תְּלָמִידֶיךָ, מִכָּאֵן לְתְּלָמִידִים שֶׁהֵם קְרוּאִים בְּנִים, וּכְשֶׁם שֶׁהַתְּלָמִידִים קְרוּיִים בְּנִים, כִּי הָרַב קְרוּי אָב, וְעַל-כֵּן תִּחַזַּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אָפְנִים שְׁבַעֲוֹלָם, וְתִחַדִּיר בָּהֶם יִרְאֵת שְׁמִים עַל-פִּי הַדַּעַת הָאֲמֶת שְׁקַבְּלֵנוּ מִרְבֵּנוּ ז"ל, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תִּתַּח מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְאֵף שְׁאֵנִי יוֹדַע שְׁזֶה מְאֹד מְאֹד קָשָׁה, עִם כָּל זֹאת סוּף כָּל סוּף רַק זֶה יִשְׁאָר

מאתנו מה שאנו זוכים להחדיר אמונה באחרים. וכבר אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ז'): אפלו כשבא לאדם הזמן שצריך להסתלק מזה העולם, הדבורים שדבר והשאיר בזה העולם — זה נשאר לנצח. ובפרט כשזוכים להחדיר יראת שמים בתלמידים, התלמידים נקראים בנים, וכאלו חי. ועל-כן ראה להחדיר בהם רק יראת שמים, אתה תעשה את שלך, רק תדבר אתם דבורי אמונה והשגחה פרטית, וספורים על רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל, וכך מה ששמעת אצלנו, ואל תירא ואל תחת משום ברעה שבעולם, כי אתה צריך לחזק את עצמך בכל מיני אפנים שבעולם, כי תדע, שזה לא דבר קל לעסק עם תלמידים, עם כל זאת כשאדם מוסר את עצמו במסירות נפש גדולה, ומדבר עם תלמידים, מצליח ביותר, כי מתלמידי יותר מכלם, כי בודאי כשלוּמדים עם אחרים, ומדברים עם אחרים, ומקבלים נקדת החרב, יכולים לקבל הרבה מאד מאד, אבל אינו כן אם אדם לומד עם תלמידים, אשר דבר זה עוזר גם לעצמו. ועל-כן ראה לחזק את עצמך, ואל תפל בחלישות הדעת כלל, רק תחדיר בתלמידים דבורי אמונה והשגחה ודבורים מהתכלית, ותספר להם המון ספורים ששמעת וראית אצלנו, כי הספור מעורר את הלב מאד מאד, וממשיך אותו אליו יתברך, ותשתדל בכל מיני אפנים שבעולם להיות בשמחה, ולשמח את התלמידים, ושתהיה להם הרחבת הדעת.

העקר כדאי שילמדו מקרא, משנה, גמרא, מדרש, וכמו שאמרנו חכמינו הקדושים (מדרש שוחר טוב, תהלים א'), "אשר פריו יתן בעתו" — אלו תלמידים של אדם, שיגיעים בתורה, ועושים את היום עתים, עת לתורה, עת למשנה, עת לתלמוד, וצריכים להיות מסדרים מאד, תכף-ימיד כשאדם זוכה להיות מסדר עם תלמידיו, אז יש לו הצלחה גדולה מאד.

נא ונא אל תחשב כרגע שאינך פועל שום דבר, רק זכור תזכר את מה שאמר רבנו ז"ל למוהרנ"ת ז"ל: אתה תדבר, ובודאי אתה פועל; כן הבין מוהרנ"ת ז"ל מדברי רבנו ז"ל, ועל-כן אל תסתכל על שום דבר, ואז תצליח בדרך תמיד.

נָא וְנָא הִרְגַל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּבִשְׁעָה שְׁאַתָּה הוֹלֵךְ לְבֵית־הַכְּנֶסֶת בַּבֶּקֶר, אוֹ כְּשֶׁאַתָּה חוֹזֵר מִבֵּית־הַכְּנֶסֶת לְבַד, תִּדְבֹּר אֶז עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי כָּל דְּבוּר וְדְבוּר שְׁמִדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׁאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, וְאִם הָיָה בְּנִי־אָדָם יוֹדְעִים אֶת מַעֲלַת הַדְּבוּר שְׁמִדְבָרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, הָיָה חֲזָקִים בְּזֶה כָּל יְמֵי חַיֵּיהֶם.

נָא וְנָא הַדְּבֵק אֶת עֲצָמָךְ בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִדַּע שֶׁהוּא יִתְבָּרַךְ אֶתְךָ, עִמָּךְ וְאַצְלָךְ, וְאַתָּה דוֹרֵךְ עַל אֱלֹקוֹת, וְהוֹלֵךְ עַל אֱלֹקוֹת, וְאוֹכֵל אֱלֹקוֹת, וְשׁוֹתָה אֱלֹקוֹת, וּמְסַתְּפֵל אֱלֹקוֹת, כְּמוֹ שֶׁגָּלָה לָנוּ הַבַּעַל־שֵׁם־טוֹב הַקְּדוֹשׁ, וְאִין לָךְ עוֹד נֵעִם וְעִרְבוּת כְּמוֹ מְדַרְגָּה זוֹ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁמַיִעַ לְמְדַרְגָּה זוֹ, וְאֶז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים!

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תלז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ט טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיֶּקֶר לִי מְאֹד ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וְגִדְלֵ שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמָּךְ, אִין לְתֹאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאֵה לְשִׁמְחַ מְאֹד, כִּי הַשְּׂמִיחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת, וְתִשְׁתַּדֵּל לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת שְׂמִיחַ, וְתִשְׂמַח אֶת אֲשֶׁתְךָ וְאֶת יְלָדֶיךָ וְאֶת שְׂדֵכְךָ זֶה בָּא מְאֹד קִשְׁיָה, עִם כָּל זֹאת רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּיטִי־מִוֵּהר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן כ"ד), אֲשֶׁר מְצָנָה גְדוּלָה לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה תָּמִיד, וְהַשְּׂמִיחָה הִיא רְפוּאָה לְכָל — בֵּינָם בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵינָם בְּרוּחַנִיּוֹת, וְעַל־כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁתַּדֵּל לְתַן תָּמִיד תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל הָעֶבֶר וּלְבַקֵּשׁ עַל הָעֵתִיד, כְּמוֹ שְׁאַמְרוּ חַכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בְּרַכּוֹת נ"ד): נוֹתֵן הוֹדָאָה עַל שְׁעָבֵר וְצוּעֵק עַל

הַעֲתִיד, וְזֶה הָעֵקֶר בְּחַיֵּי הָאָדָם — כְּשֶׁאָדָם מְרַגֵּיל אֶת עֲצָמוֹ לַתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה עַל הָעֵבֶר, מִמִּילָא נְתַרְחַב לְבוֹ לְבַקֵּשׁ עַל הַבָּא, וְכִמּוֹ שְׂבֵאַרְנוּ בְּסִפְרֵנוּ "שִׁפְת הַנַּחַל" (עַל הַתּוֹרָה בְּלִקוּטֵי־מִוֶּהֶר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ב'); כִּי קֹדֶם צְרִיכִים לַתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, וְעַל־יְדִי־זֶה נְתַרְחַב הַלֵּב לְבַקֵּשׁ עַל כָּל מַה שְּׂצְרִיכִים עוֹד.

וּבְאַמַּת יֵשׁ לָךְ הַרְבֵּה לַתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׂזָכִיתָ לְשַׁדֵּךְ אֶת בְּתֶךָ, כִּי בְּעוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, שׁוֹמְעִים הַיּוֹם דְּבָרִים מְזַעְזָעִים מַה שְּׁקוֹרָה בְּבִתִּים, הַשֵּׁם יִשְׁמַר אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְלָךְ עוֹר הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לַעֲשׂוֹת שְׂדוּף עִם בְּתֶךָ, וְתוּכַל לְחַתֵּנָה בְּנִקְל בְּקָרוֹב, אֲזִי אַתָּה צְרִיף לַתֵּן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וּבְזֶה יִתְרַחַב לְבָךְ לְבַקֵּשׁ כָּל מַה שְּׂאַתָּה צְרִיף; כִּי בְאַמַּת אִם מְרַגֵּילִים אֶת עֲצָמוֹ לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, רוֹאִים נִסִּים נִגְלִים שְׁעוֹשֶׂה הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עִם הָאָדָם, כִּי בְאַמַּת הַיּוֹם הָעֵקֶר הוּא רַק עִם תְּפִלָּה, כְּמוֹ שְׂאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (וַיִּקְרָא רַבָּה, פְּרָשָׁה ל', סִימָן ג'): בְּדוֹרוֹת הַלְלוּ שְׂאַיִן לָהֶם לֹא מְלָךְ וְלֹא נְבִיא, לֹא כֹהֵן וְלֹא אוֹרִים וְתַמִּים, וְאִין לָהֶם אֶלָּא תְּפִלָּה זֹו בְּלִבָּד, אָמַר דָּוִד לְפָנָיו הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם, אַל תִּבְזֶה אֶת תְּפִלָּתְךָ, כִּי אִין לָנוּ שִׁיּוֹר רַק הַתְּפִלָּה. וְאַמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים (מְדַרְשׁ תַּנְחומָא, פְּרָשַׁת וַיְרָא): אָמַר לָהֶם הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא לְיִשְׂרָאֵל, הָיוּ זְהִירִין בְּתְּפִלָּה, שְׂאַיִן מִדָּה אַחֲרֵת יָפָה הֵימְנָה, וְהִיא גְדוּלָּה מְכַל הַקְרִבְנוֹת, וְאַפְלוּ אִין אָדָם כְּדָאִי לַעֲנוֹת בְּתְּפִלָּתוֹ, וְלַעֲשׂוֹת חֶסֶד עִמוֹ, כִּינּוֹן שְׂמֵתְפַלֵּל הַרְבֵּה וּמְרַבֵּה בְּתַחֲנוּנִים, אָנִי עוֹשֶׂה חֶסֶד עִמוֹ; וְעַל־כֵּן תְּבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שְׂאַתָּה רוֹצֶה לְלַמֵּד, וְתַרְאֶה אֶת הַנְּסִים שְׂעִיעֶשֶׂה עִמָּךְ, שְׂיִהְיֶה לָךְ פְּנָאִי עַל כָּל דְּבָר לְלַמֵּד וְלַהֲתַפְלֵל וְלִשְׂמַח וּלְקִיָּם אֶת מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְתָּב, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיָנִי.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תלח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ט טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלָל.

רְאֵה לְחִזָּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלָם, וְעַקֵּר
הַהֲתַחֲזָקוֹת הוּא עַל-יְדֵי שְׁמִיחָה, שְׁתִּשְׁמַח אֶת עֲצָמְךָ בְּשְׁמִיחָה אֵין
סוּפִית, שְׁזָכִיתָ לְהִבְרָא מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל, וְלֹא עֲשִׂנִי גוֹי, כִּי מָה הָיִיתָ
עוֹשֶׂה, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, אִם הָיִיתָ, חֶסֶד-וְחִלְלִיָּה, עֲרָבִי אוֹ תַרְפִּי, אוֹ סִינִי
וְכוּ' וְכוּ', וּבְזֶה רְאוּי לָךְ לְשִׁמְח מְאֹד מְאֹד שְׁלֹא עֲשִׂנִי גוֹי.

וּמִסְפָּרִים מִהֶרֶב הַקְדוּשׁ ר' מֹשֶׁה לֵיִב מִסָּאסוֹב זי"ע, אֲשֶׁר
תִּכְרֶף-וּמִיָּד בְּבִקֵּר כְּשֶׁרַק קָם וְאָמַר אֶת בְּרַכַּת "שְׁלֹא עֲשִׂנִי גוֹי", רִקֵּד
וְקַפֵּץ כָּל הַיּוֹם, וְכֵן רְאוּי לָנוּ לַעֲשׂוֹת — לְשִׁמְח וּלְרִקֵּד כָּל הַיּוֹם.
וְהַעֲקֵר הוּא לְשִׁמְח אֶת אֲשֶׁתוֹ וְאֶת יְלָדָיו, וּבִכְפָּרְט אֶתָּה, שְׁזָכִיתָ
לְאִשֶׁת חֵיל עוֹבְדַת ה', מִתְּפִלָּת וּמִתְחַנְנַת לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רְאוּי
לָךְ לְשִׁמְח מְאֹד מְאֹד עַל הַמְּתַנָּה הַזֶּה שֶׁנָּתַן לָךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
— אִשָּׁה כְּשֶׁרָה כְּזוֹ, שְׁעוֹסֶקֶת בְּתַפְלָה, וְצִמְאָה לְשִׁמְעַ דְּבוּרֵי אֲמוּנָה
וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית, דְּבַר כְּזֶה הַיּוֹם לֹא מוֹצָאִים, וְאֶתָּה זְכִיתָ לָזֶה, הֲרִי
אֶתָּה צָרִיף מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְח, וְכֵן זְכִיתָ לְשִׁנֵּי בָּנִים יְקָרִים, שְׁתַּהַלֵּה
לְאֵל, הֵם מִתְקַדְּמִים, וּבִכְפָּרְט עַל בְּנֵךְ הַבְּכוֹר ... אֲנִי יְכוֹל לְהַעֲדֵי,
שְׁקַלֵּט מְאֹד מְאֹד יָפָה אֶת הַלְמוּד, וַיַּעֲזֹר הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבָאֲמַת
יְהִיָּה תִלְמִיד חָכָם אֲמַתִּי, וְתִרְוָה מִמֶּנּוּ רַב נַחַת.

הַעֲקֵר רְאֵה לְלַכֵּת עִמָּהֶם בְּדֶרֶךְ רַחֲמָנוּת, כִּי עִם אִשָּׁה וּלְדָוִם
צְרִיכִים לְלַכֵּת רַק בְּמִדַּת הַרַחֲמָנוּת וְהַאֲהָבָה, וְלֹהֲשַׁתְּדֵל לְהַסְבִּיר לָהֶם
בְּמָקוֹם לְצַעֵק עֲלֵיהֶם. כִּי כְּדָאֵי לְהַסְבִּיר לָהֶם, אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר

בספר-המדות (אות בנים, סימן קז): הבנים שוטים כשאביהם כעסן; כי הילדים מפחדים מהאבא לשאל אותו כל דבר, ועל-ידי-זה הם נשארים שוטים. ועל-כן בזה שהאבא מרחם על הילדים ועל האשה, ומסביר להם פנים, על-ידי-זה הילדים נעשים פקחים. ועל-כן ראה להיות רחמן בביתה. ואמרו חכמינו הקדושים (ירושלמי בבא קמא, פרק ח', הלכה ז'): בזמן שאתה רחמן, המקום ירחם עליך; ותשתדל להמשיך את הרחמנות הזו גם על שאר נשמות ישראל, שהיכן שאתה רק מוצא איזה יהודי, תדבר אתו דבורי אמונה והשגחה פרטית, ותרחם עליו. וחכמינו הקדושים אמרו (ביצה לב'): כל המרחם על הבריות, בידוע שהוא מזרע של אברהם אבינו, אשר עקר עבודת אברהם אבינו היתה לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך, ועל-כן בשעה שבר ישראל מגלה ומפרסם את אמתת מציאותו יתברך לעם ישראל, ומחזק ומאמץ אותם, בידוע שהוא מזרעו של אברהם אבינו, ולהפוך כל מי שאינו מרחם על הבריות, בידוע שאינו מזרע של אברהם אבינו, הינו מי שאינו עוסק בעבודה הקדושה הזו — לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך, ואינו רוצה לחזק ולאמץ את אחרים, בידוע חס-ושלום, שאינו מזרע של אברהם אבינו, ועל-כן עלינו לילך בדרך של אברהם אבינו — לגלות ולפרסם את אמתת מציאותו יתברך במסירות נפש הכי גדולה, ולא להתפעל משום ברירה שבעולם, כי כל זה הוא עבודת ההפצה — להפיץ את אור רבנו ז"ל בעולם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך שתצליח בדרךך, ובכל אשר תפנה — תשפיל ותצליח, ותרוה רב נחת מילדיך, ותזכו להכנס מה שיותר מהר לביתכם החדש, ויהיה ביתכם בית ועד לחכמים.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תלט.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ט טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל הַיַּיִן וְחַפְּזִים ...
נְרוּ יְאִיר.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמָךְ לְהִתְמַיֵּד בְּלִמּוּד מְשָׁנִיּוֹת, וּבִפְרָט אֶתֶּה
בִּימֵי הַנְּעוּרִים, רָאָה לְהִתְמַיֵּד בְּיוֹתֵר בְּאֲמִירַת מְשָׁנִיּוֹת, אֲשֶׁר מְזַכֶּכֶת
אֶת הַנֶּפֶשׁ, וּמְטַהֶרֶת אֶת הָאָדָם מִכָּל מִינֵי זָהָמָא, וְאִם תִּתְמַיֵּד בְּלִמּוּד
אֲמִירַת מְשָׁנִיּוֹת, עַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּךָ אֶת מַחְדָּךְ, וְתִבְיֵן וְתִשְׁפִּיל הַיֵּטֵב אֶת
הַלִּמּוּד אֲשֶׁר אֶתֶּה לוֹמֵד. וּבְכֻלּוֹ טוֹב מְאֹד, שֶׁתִּחְזֹר הַרְבֵּה אֶת הַלִּמּוּד
שֶׁאֵתֶּה לוֹמֵד בִּישִׁיבָה.

רָאָה לְהִתְפַּלֵּל בְּרִצְיָנוֹת, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתִּצְלִיחַ
בְּדַרְכְּךָ.

נָא וְנָא לְהִתְמַיֵּד בְּיוֹתֵר בְּ"סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", אֲשֶׁר מְאֹד הִזְהִירְנִי
רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁנִּלְמַד הַרְבֵּה בְּ"סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", וְכֹל הַקָּשָׁה לָךְ תִּכְתַּב לִי,
וְאֶפְרָשֶׁם לָךְ כְּמוֹ שֶׁאֲמַרְתִּי לָךְ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תמ.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ט טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיָעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קְבִלְתִּי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וְגַדְלֵ שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ, אֵין
לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי בְּאֵמַת אֶתֶּה חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב

כָּל הַיָּמִים, וְאֲנִי מַעְרִיף אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, כִּי בְּאֵמַת אַתָּה עוֹזֵר לִי מְאֹד עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּזֶה שְׂאֵתָה מְלַמֵּד אוֹתָם הַלְכוֹת.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיֶּקֶר! אֵין עוֹד מַעֲלָה יוֹתֵר גְּדוֹלָה מִזֶּה — מְלַמֵּד תּוֹרָה בְּרַבִּים, אֲשֶׁר הִיא זְכוּת הַרְבִּים לְדוֹרוֹת, כִּי סוּף כָּל סוּף מִהַמְשַׁפְּחוֹת הָאֵלוּ יוֹצְאִים דוֹרוֹת, וּבְזֶה שְׂאֵתָה לוֹמֵד עִמָּהֶם וּבִפְרָט מֵהַלְכוֹת שֶׁבַת וְהַלְכוֹת נְדָה הַחֲמוּרוֹת, תָּבוֹא עֲלֶיךָ בְּרָכָה. וְאֲנִי יוֹדֵעַ לָמָּה נִכְנָסָה לָךְ אִיזוֹ מַחְשָׁבָה חִיצוֹנָה וְזָרָה כְּאֵלוּ אֲנִי מְקַפֵּיד עֲלֶיךָ, אֲדַרְבֶּה, אֲנִי מְאֹד מַעְרִיף וּמְיַקֵּר אוֹתָךְ מְאֹד מְאֹד, כְּמוֹךְ יְרַבּוּ בִּבְנֵי אֵל.

הַעֵקֶר רְאֵה לְהֵיוֹת חֲזַק מְאֹד מְאֹד לְהַחֲדִיר אֶת מַדַּת הַתְּמִימוֹת וְהַפְּשִׁיטוֹת בְּאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּבְנֹדָאֵי זֶה עֲבוּדָה קָשָׁה, אֲכַל סוּף כָּל סוּף גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל: אִם מְדַבְּרִים הֲרִי מַצְלִיחִים; וְעַל-כֵּן תִּדְבַּר עִמָּהֶם הַרְבֵּה דְבוּרֵי אַמוּנָה וְהַשְׁגָּחָה פְּרָטִית בַּתְּמִימוֹת גְּדוֹלָה, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַצְלִיחַ דְּרָכְךָ. וְהַעֵקֶר לְהַבְרִיחַ לְצִיִּים מִמַּחְנֵנוּ, אֲשֶׁר כָּכֹר אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (ירוּשְׁלָמֵי שְׁקָלִים, פָּרָק ב'): אֵין דוֹר שְׂאֵין בּוֹ לִיצְנָיִם כְּדוֹרוֹ שֶׁל דָּוִד, שֶׁהָיוּ עוֹשִׂים מְמֵנוּ כָּל מִינֵי לִיצְנָנוֹת, וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן דָּוִד הִמְלִיךְ הַחֲזִיק מֵעַמֵּד, וְשׁוּם דָּבָר שֶׁבַּעוֹלָם לֹא שָׁבַר אוֹתוֹ, וְאֲדַרְבֶּה מְמֵנוּ נִשְׂאָר הַתְּהַלִּים, הַמְחַיָּה אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּכָל מְצוּקוֹתָיו, וְעַל-כֵּן עָלִינוּ לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מְמֵנוּ יִתְבַּרְךָ, שֶׁלֹּא יִהְיוּ בִּינֵינוּ לְצִיִּים כָּלֵל, אֲדַרְבֶּה רְאֵה לְהַחֲדִיר תּוֹרָה בְּאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאֵל תִּפְחַד וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבַּעוֹלָם, וְקַח אֶת הַעֲנִינִים חֲזַק חֲזַק בְּיָדֶיךָ, וְאֵז תַצְלִיחַ.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידִי הַיֶּקֶר! הַחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה שֶׁלָּךְ הֵם נִפְלְאִים מְאֹד מְאֹד, וְרַבְּנוּ ו"ל גְּלָה לָנוּ (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קה), אֲשֶׁר חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה הֵם תִּקּוּן גְּמוּר לְפָגַם-הַבְּרִית, כִּי כִּנְגַד זֶה שֶׁהִרְהַר בְּמָה שֶׁהִרְהַר, יִכְנִיס אֶת מַחוּ וַיִּחְשַׁב רַק בְּחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה. וְעַל-כֵּן תִּמְשִׁיף בְּעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — רַק לְחַדֵּשׁ בְּחֲדוּשֵׁי תּוֹרָה, וּבִפְרָט בְּזֶה שְׂאֵתָה רוֹשְׁמֵם בְּסִפָּר וּמְדַפְּסִים אֶת זֶה, זֶה הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתַאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי סוּף כָּל סוּף מְדַפְּסִים אֶת זֶה

בְּעֵתוֹן, וְזֶה נִתְפָּרֵסם בְּרַבִּים, אָשֶׁר אֵין לָךְ זְכוּת הַרְבִּים יוֹתֵר גְּדוּלָה מִזֶּה.

נָא וְנָא אַל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, רְאֵה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמְךָ רַק אֵלִיו יִתְבָּרֵךְ, וְתִכְנִים בְּמַחֲךָ וּבְמַחֲשַׁבְתְּךָ אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאִזּוֹ תִצְלִיחַ דְּרַכְךָ. וְחִכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (תָּנָא דְבֵי אֱלִיהוּ רַבָּה, פָּרָק ג'): דְּוֹד הַמְּלָךְ לֹא הָיָה יוֹשֵׁב לֹא עַל הַכּוֹר, וְלֹא עַל הַסְּפָסֵל, אֶלָּא יוֹשֵׁב עַל הָאָרֶץ, וּמִלְמַד תּוֹרָה לְשֵׁם שְׁמַיִם, וְזֶה מֵה שֶׁהֲצִלִּיחַ אוֹתוֹ; כִּי דְוֹד הַמְּלָךְ בִּטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֵלִיו יִתְבָּרֵךְ, וְלֹא הִסְתַּפֵּל עַל כְּבוֹד עֲצָמוֹ כָּלֵל, וְעַל-יְדֵי-זֶה הִגְבִּיהוּ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּתַכְלִית הַמַּדְרָגָה הָעֲלִיוֹנָה, עַד שִׁזְכָּה לְהַעֲשׂוֹת רִגְל רַבִּיעִית מִהַמְרַפָּבָה, כִּי כָּל-כֶּף בִּטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי, וּמָסַר אֶת עֲצָמוֹ רַק בְּשִׁבִיל הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְשִׁמַּשׁ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וַיֵּצֵא לְפָנֵיהֶם וְחִזְקֵם וְאִמְצָם וְעוֹדְדָם וְשִׁמְחָם, וְדִיָּקָא עַל-יְדֵי-זֶה זָכָה לְמַה שִׁזְכָּה.

וְעַל-כֵּן אַל תִּהְיֶה בְטָלָן! וְתִקַּח אֶת עֲצָמְךָ בְּיַדְךָ, כִּי יֵשׁ לָךְ כַּחוֹת עֲצוּמִים, אַתָּה רַק צָרִיךְ עֲזוּת דְקַדְשָׁה, וְתִתְפַּס אֶת הָעֲנִינִים בְּיָדִים, וְאַל תִּירָא וְאַל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְאִזּוֹ תִרְאֶה אֵיךְ שֶׁהִפְּל יִתְהַפֵּף לְטוֹבָה. תִּהְיֶה חֲזַק וְאִמִּיץ בְּהַלְכוֹת שְׂאֵתָה לּוֹמֵד עָרַב שְׂבַת, וְכֵן אֶת הַשְּׁעוּרִים שְׂאֵתָה נוֹתֵן בְּכָל עָרַב, וְכֵן מְדֵי פַעַם בְּפַעַם תִּבּוֹא לְכוֹלֵל, וְתִתֵּן שֵׁם שְׁעוּר, הָעֶקֶר שֶׁיִּהְיֶה לָךְ עֲזוּת וְעִקְשָׁנוּת דְקַדְשָׁה, שְׁלֵבֵל תִּירָא וּלְבַל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, וְאִזּוֹ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחְזִיק אֶת הַיְלָדִים, וְתִמְסַר לָהֶם שְׁעוּר בְּכָל יוֹם, אֲפִלוּ אֵילוּ סְפוּרֵי-מַעֲשִׂיּוֹת, הָעֶקֶר לְהַחְדִּיר בָּהֶם דְּרַךְ אָרֶץ וְיִרְאֵת שְׁמַיִם, וְזוֹ עֲבוּדָה קְדוּשָׁה מְאֹד מְאֹד, כִּי הִלְמוּד עִם תִּינוּקוֹת שְׁל בֵּית רַבֵּן, יַעֲזוּר לָךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּרְוֶה רַב נַחַת מִלְדִּיָּךְ, וְתִדַּע אָשֶׁר אֲצִלוּ יִתְבָּרֵךְ הַכֹּל בְּחֻשְׁבוֹן צְדָקָה, וּבְזֶה שֶׁתִּמְסַר אֶת עֲצָמְךָ עַל לְמוּד עִם תִּינוּקוֹת שְׁל בֵּית רַבֵּן, תִּזְכָּה לְהַרְבֶּה טוֹב אִמְתִּי וְנִצְחִי. וּבְאִמַּת חִכְמִינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת קִיט'): אֵין הָעוֹלָם מִתְקַיֵּם אֶלָּא

בְּשִׁבִיל הַבַּל תִּינֻקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן. וְזָכִינוּ, בְּרוּךְ הַשֵּׁם, לְמַעְרַכַת חֲנוּךְ נִפְלְאוֹה, צְרִיכִים לְחִזְק וּלְאַמֵץ וּלְעוֹדֵד אֶת הַיְלָדִים, כִּי הֵם צְרִיכִים לְהִיּוֹת עֲסוּקִים, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁבַמְשֶׁךְ הַזְמַן תִּהְיֶה גַם לָךְ מִזֶּה הַכְּנָסָה. הַעֲקָר צְרִיכִים לְלַמֵּד עִמָּהֶם דְּרוֹךְ אֶרֶץ, כִּי חֲכָמֵינוּ הַקְדוּשִׁים אָמְרוּ (סֵפֶה כֹּא): דַּעְתּוֹ שֶׁל תִּינּוֹק גִּסָּה עָלָיו, וּמִשָּׁם נִמְשֶׁךְ שְׂאִין לָהֶם דְּרוֹךְ אֶרֶץ, וְצְרִיכִים לְהַחֲדִיר בָּהֶם יְרֵאת שָׁמַיִם וְדְרוֹךְ אֶרֶץ וּמַדּוֹת טוֹבוֹת, וְאֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁהַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה, וְעוֹד נִזְכָּה לְהִרְבֶּה דְּבָרִים יָפִים.

רְאֵה לְחִזְק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִיַּנִּי אֶפְנִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, כִּי הַשְּׂמִחָה הַיָּסוּד וְעַקֵּר הַכֹּל, אֲשֶׁרִי מִי שְׂשִׂמְחָה תָּמִיד, כִּי הַשְּׂמִחָה מְכַנְסֶת בְּאָדָם הַרְחֵבַת הַדַּעַת וּבִטְחוֹן עֲצָמִי, וְלֹא לְפָחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְכֵן רְאוּי לָךְ לְקַחַת אֶת כָּל הָעֲנִינִים בְּיָדַיִם, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִנִי.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תמא.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ט טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צָמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְּתָבְךָ, וְגִדְל שְׂמִחָתִי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמֶּךָ — אִין לְתֵאָר וְאִין לְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי אַתָּה חֲקוּק בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים.

רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצָמְךָ בְּיָדֶיךָ, וְאֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן. וְרַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ (לְקוּטִי"מֹהֲר"ן, חֵלֶק א', סִימָן קו), שְׂאָדָם צְרִיךְ תָּמִיד לְצִאת מִקְּטָנוּת הַמַּחֲזִין, וְלִבּוֹא לְגַדְלוֹת הַמַּחֲזִין, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִמְתָּקִים כָּל הַדֵּינִים

מִמֶּנּוּ, כִּי כָּל הַדִּינִים שְׁעוֹבְרִים עַל הָאָדָם הֵם רַק מִחֲמַת הָעֵלֶם וְהַסֵּתֶר, שְׁנַעֲלַמְתָּ וְנִסְתַּרְתָּ מִמֶּנּוּ אֲמַתְתָּ מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ; כִּי בְּאֵמַת מִי שְׁזוֹכָה לְהַכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ בְּדַבְּקוֹת הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וְיִודַע וְעַד אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, אֲזִי כָּל הַחַיִּים שְׁלוֹ הוֹלְכִים בְּצוּרָה אַחֲרָת, וְאֵינוֹ מִתְפַּחַד וּמִתְיָרָא מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, לֹא-כֵן כְּשֶׁנַּעֲלָם וְנִסְתַּר וְנִתְכַּסֶּה וְנִכְבָּה מִמֶּנּוּ הָאוֹר הַזֶּה, הֵינּוּ אוֹר הָאֱמוּנָה הַקְּדוּשָׁה, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא נִמְצָא בְּקִטְנוֹת הַמַּחִין וּבַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת וְנַעֲשֶׂה עֲצָלָן, וְאֵינוֹ יָכוֹל לַעֲשׂוֹת כְּבֵר שׁוּם דְּבָר. וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְקַחַת אֶת עֲצָמוֹ בְּיַדַּיִם, וְלִבּוֹא לְגַדְלוֹת הַמַּחִין. וְרַבְּנוֹ ז"ל מְגַלֶּה לָנוּ עֲצָה לְזֶה — שְׂיִזְכִּיר לְאַחֲרִים, וְעַל-יְדֵי-זֶה נִתְעוֹרֵר גַּם אֲצֵלוֹ, כִּי עַל-יְדֵי שְׁהוֹלְכִים לְחִזְק וּלְאַמֵץ נִשְׁמוֹת אַחֲרוֹת, וּלְקַרְבָן אֱלֹו יִתְבָּרֵךְ, עַל-יְדֵי-זֶה גַּם לוֹ תִּהְיֶה הַתְּחַזְּקוֹת, וְעַל-כֵּן רָאָה לְלַכֵּת לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוֹ ז"ל בְּמַסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, וְאֵל תְּפַחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אֲדַרְבָּה, תַּכְנֵס דִּיקָא בֵּין הַחֲרָדִים, וְתִרְאֶה שְׂאֵתָה עוֹשֶׂה פְעֻלוֹת נוֹרָאוֹת מְאֹד מְאֹד. וְחַכְמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים אָמְרוּ (שְׁבַת קִיד.): בְּנֵאִין — אֵלוֹ תְּלַמִּדֵי חַכְמִים, שְׁעוֹסְקִים בְּבִנְיָנוּ שֶׁל עוֹלָם כָּל יְמֵיהֶם; הֵינּוּ כִּי דִיקָא זֶה נִקְרָא תְּלַמִּדֵי חַכְמִים אֲמַתִּיִּים, שְׁהֵם עוֹסְקִים בְּבִנְיָנוּ שֶׁל עוֹלָם, הֵינּוּ שְׂמַקְרָבִים בְּגִי יִשְׂרָאֵל לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. כִּי זֶה רְצוֹנוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁתִּהְיֶה לוֹ דִּירָה בַּתְּחַתּוֹנִים, הֵינּוּ שְׁגַם אֵלוֹ הַנִּשְׁמוֹת הַמְּסֻתָּבּוֹת בְּזֶה הָעוֹלָם בְּעוֹלָם הַתְּהוֹ, שְׁגַם-כֵּן יִדְעוּ וְיִכִּירוּ אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְיַחֲזְרוּ מִמְּקוֹמָן וּמִמְצָכָן אֱלֹו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁרִי מִי שְׁעוֹסֵק בְּעַבְדוּת הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא רָאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ רַק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְפָרֵשׁ אֶת כָּל שִׁיחְתָּךְ וְכָל מָה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֱלֹו יִתְבָּרֵךְ, כְּאֲשֶׁר יְדַבֵּר אִישׁ אֶל רֵעֵהוּ וְהִבֵּן אֶל אָבִיו, וְתִהְיֶה חִזְק וְאַמִּיץ בְּזֶה עַל-כָּל-פְּנִים עֲשָׂרִים דְּקוֹת בְּיוֹם, וְאֵז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

רָאָה לְהִתְמִיד בְּכָל יוֹם בְּמַקְרָא — חֲמֵשׁ וְרִשְׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, בְּאַפֵּן שְׁתּוֹכֵל לְסִים בְּכָל שְׁבוּעָה אֶת פְּרִשְׁת׃ הַשְּׁבוּעָה, וְכֵן תֹּאמַר בְּכָל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְאֵם תִּזְכֶּה לְלַמַּד בְּכָל יוֹם דָּף גְּמָרָא —

אין למעלה מזה, כי דף גמרא מאיר את הנפש, וכן תלמד בכל יום כסדרן, כי הד' למודים האלו: מקרא, משנה, גמרא, מדרש, הם כנגד הארבעה עולמות: אצילות, בריאה, יצירה, עשייה, ומי שזוכה לתלמוד בכל יום הארבעה למודים האלו, ממשיך על עצמו אור נערב מהעולמות העליונים, אשרי מי שיהיה חזק בזה!

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח ברכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תמב.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ט טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי הניקר לי מאד ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה זוכה לעסק בהפצת מעינות החכמה חוצה.

בענין שיש לך שברון לב, ראוי לך לידע מה שגלה לנו רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן קח), שבזה שאדם שובר את לבו, זה קרבן עולה על הכפירות והאפיקורסות שנכנסו בו, כי בזה שאדם מתפלל אליו יתברך, ומתבודד עמו יתברך, ובאמצע הוא מפסיק, זה קלקול האמונה, שהיא העבודה זרה; כי באמת מי שמאמין שאין בלעדיו יתברך כלל, אזי אף פעם לא יפסיק לדבר אליו יתברך, ומתרגע שהוא מפסיק לדבר עמו יתברך, זה סימן שנופגמה אצלו האמונה הקדושה, ועל-כן הוא צריך להביא קרבן עולה, והקרין הזה הוא הלב נשבר, שבזה שנשבר לבו, בזה הוא מביא קרבן. ועל-כן ראוי לחזק את עצמך בזה דיקא שלבך נשבר, ובודאי הקדוש-ברוך-הוא נמצא אצלך, כי "אשכנ את דכא" כתיב (ישעיה נז, ט), דיקא מי שמחזיק את עצמו ללא כלום, אצלו נמצא

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן רָאָה לְחַזֵּק אֶת עַצְמָךְ בְּכָל מִינֵי אַפְגִּים שְׁבַעוּלִים, וְאֵל תִּפְּל כָּל-כֶּף בְּדַעְתְּךָ. אֲדַרְבֵּהּ, רָאָה לְהִתְאַנַּח הַרְבֵּה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ כָּל מָה שְׁאַתָּה צְרִיךְ, וְתִרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שְׂיַעֲשֶׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

אודות השׁוּבָה, יֵעֹזר לְךָ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיֵצֵא מִכַּח אֶל הַפֶּעַל, הַעֲקֹר הַתְּחִזְקוֹת, לְחַזֵּק אֶת עַצְמָךְ לֹא לִפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי עֵקֶר הַנִּפְיֵלָה בְּדַעְתּוֹ הִיא רַק כְּשֶׁנִּשְׁאַר אַחֲרָיו בְּאַחֲרָיו, הֵינּוּ שֶׁהוּא סִבָּב פְּנִי מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, וְכֵן כְּבִיכּוֹל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא סִבָּב פְּנִי מִמֶּנּוּ, וְצְרִיכִים לַעֲשׂוֹת נִסְיָה, וְלִבּוֹא אֶל בְּחִינַת פְּנִים אֶל פְּנִים, הֵינּוּ שֶׁהוּא יִסְתַּבֵּל תָּמִיד אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ יִסְתַּבֵּל עֲלָיו. וְזֶה זֹכִים דִּיקָא עַל-יְדֵי שְׂיֵשׁ לוֹ לֵב נִשְׁבֵּר, עַל-כֵּן "לֵב נִשְׁבֵּר וְנִדְכָּא אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה" (תהלים נא, יט), מִי שְׂיֵשׁ לוֹ לֵב נִשְׁבֵּר, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא אֵינוֹ מְבַזֶּהוּ, אֲדַרְבֵּהּ, הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעַצְמוֹ מְחַזֵּק וּמְאַמְצוֹ. וּבְאֵמַת אֶצְלוֹ יִתְבָּרַךְ מְאֹד מְאֹד חָשׁוּב לֵב נִשְׁבֵּר, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂחִזֵּק בְּלֵב נִשְׁבֵּר, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא אֵל תִּפְחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלִים, וְתַעֲשֶׂה כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלִים לְהַפְיֵן אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלִיתִי שְׂאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעַדְךָ, שְׂתַצְלִיחַ דְּרַכְךָ תָּמִיד.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תמג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, י"ט טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלִיתִי אֶת מִכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב מִמָּךְ, אִיךְ שְׁאַתָּה מְחַזֵּק אֲנָשִׁים בְּעִבּוּדַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ.

רָאָה לְהִיּוֹת חֲזַק וְאַמִּיץ בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת — לְגַלוֹת
וּלְפָרֶסֶם אֶת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְאֵל תִּירָא וְאֵל תִּפְחַד מִשּׁוֹם
בְּרִיָּה שְׁבַע עוֹלָם.

וְגַם אַתָּה רָאָה לְהִתְמַיֵּד בְּיֹתֵר בְּתַפְלָה וְהִתְבּוֹדְדוּת, וּתְפַרֵּשׁ אֶת
כָּל שִׁיחַתְךָ וְכָל מַה שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וְאִזּוּ טוֹב לָךְ כָּל
הַיָּמִים.

נָא וְנָא הִרְגַל אֶת עֲצָמְךָ בְּאַמִּירַת מְשֻׁנוּת, שְׂמִיזְכֵּכַת אֶת הָאָדָם
מְאֹד מְאֹד, וְאַשְׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לֹאמַר בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים מְשֻׁנוּת.

אוֹדוֹת זֶה שֶׁשָּׂאֵל אוֹתְךָ עַל אִשֶׁת אִישׁ, רַחֲמַנָּא לִישְׁבֹּן וְכוּ'
וְכוּ', תִּדַע, שְׂרַבְנוּ ז"ל מִבֵּיא בְּלִקְוּטֵי-מוֹהַר"ן (תַּלְק א', סִימָן קט), אֲשֶׁר
יֵשׁ שְׁנֵי חֻבְלִים: חֻבֵּל בְּקִדְשָׁה, וּכְנֻגְדוֹ בְּטַמְאָה, וְהִבְחִירָה חִפְשִׁית,
מִי שְׂמַקְדֵּשׁ עֲצָמוֹ, הוּא מְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ אֶל חֻבֵּל דְּקִדְשָׁה, וְלִהְפוּךְ מִי
שְׂמַטְמָא עֲצָמוֹ, מְקַשֵּׁר עֲצָמוֹ בְּחֻבֵּל דְּטַמְאָה, וְעַל-יָדֵי שְׂאָדָם תְּמִיד
מִתְאַנֵּחַ שְׁנֵפֵל בְּעַמְקָא דְתַהוּמָא רַבָּא, וְרוּצָה לְצַאת מִשֵּׁם עַל-יָדֵי
הָאֲנַחָה שְׂמַתְאַנֵּחַ, זֶה מְקַשֵּׁר אוֹתוֹ אֶל הַחֻבֵּל דְּקִדְשָׁה, וְעַל-פִּי
צְרִיכִים תְּמִיד לְהִתְאַנֵּחַ בְּעַת הַתְּפִלָּה, וְלֹאמַר: "אִי, אִי, אִי, רַבּוֹנוּ
שֵׁל עוֹלָם, עֲזְרֵנוּ לְשׁוֹב אֶל חֻבֵּל הַקְדְּשָׁה", וְאַשְׁרֵי מִי שְׂזוּכָה לְעוֹרֵר
וּלְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל בְּעַתִּים הַלְלוּ, אֲשֶׁר עוֹבֵר עַל עַם
יִשְׂרָאֵל מַה שְׁעוֹבֵר, וּבְנֵה שְׂזוּכִים לְחַזֵּק יְהוּדֵי אַחֵר, אִינן לְתַאֵר וְאִין
לְשַׁעַר אֶת גְּדֵל הַזְּכוּת וְהַמַּעֲלָה הַזֹּאת.

נָא וְנָא הַחֲזִק אֶת עֲצָמְךָ בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּתַמִּימוֹת וּבְכַפְשִׁיטוֹת,
וְרָאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד מְאֹד, שְׂאָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֶה, רַבֵּי נוֹרָא
וְנִפְלָא כְּזֶה, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחֲזַק בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֹּאת, וְאִזּוּ טוֹב לוֹ כָּל
הַיָּמִים.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תמוז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ט טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָהּ.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּבּוֹדָאי נִזְכִּיר אוֹתְךָ עַל צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁלַח לְךָ רְפוּאָת הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאָת הַגּוּף, וְתִזְכְּרֵנִי לְשִׂמְחָה וּלְשִׂמְחָה אֶת בְּעֵלְךָ וְאֶת יְלִדֶיךָ וְאֶת שְׂכֵנֶיךָ וְקְרוּבֶיךָ, כִּי הַשְׂמֵחָה הִיא הַיְסוּד וְהַעֲקָר בְּדַעַת רַבְּנוּ ו"ל, וּרַבְּנוּ ו"ל גְּלָה לָנוּ, אֲשֶׁר הַשְׂמֵחָה הִיא רְפוּאָה בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְעַל-כֵּן אֶת צְרִיכָה לַעֲשׂוֹת כָּל מִינֵי מְאֻמְצִים שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְצְרִיכִים לְמָסוֹר אֶת הַנֶּפֶשׁ לְהַגִּיעַ אֶל מִדַּת הַשְׂמֵחָה, כִּי אֵל מִדַּת הַשְׂמֵחָה זֶה לֹא קָל לְהַגִּיעַ, וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְמָסוֹר אֶת נַפְשׁוֹ מְאֹד מְאֹד עַל מִדַּת הַשְׂמֵחָה.

וְעַלֶיךָ לְדַעַת כִּי אָדָם מוּכָן לַעֲשׂוֹת הַרְבֵּה בְּשִׁבִיל הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהוּא מוּסַר אֶת נַפְשׁוֹ, וּלְבִסּוֹף הַדְּבָר הֵכִי יָקָר — בְּזֶה הוּא מְתַרְשֵׁל, וְזוֹהִי מִדַּת הַשְׂמֵחָה, בֶּה הָאָדָם מְתַרְשֵׁל מְאֹד מְאֹד. וְעַל-כֵּן תַּעֲשֵׂי כָּל מִינֵי פְעֻלוֹת שְׁבַעוּלָם לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׁמַחֵנִי אֶת בְּעֵלְךָ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁבִזְכוּת הַשְׂמֵחָה תִּהְיֶי בְּרִיאָה, וְתִצְלַחֵנִי בְּחַיֶיךָ.

הִיָּה טוֹב מְאֹד, שְׁתְּדַלִּיקֵנִי לְכַבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ אַרְבָּעָה יָמִים, וְלְהוֹסִיף שְׁנֵי יָמִים לְשִׁמְחָה וְיָתֵר, וּבְעֵת הַדְּלָקָה הַגְּרוּת לְבַקֵּשׁ הַרְבֵּה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵךְ, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקָה הַגְּרוּת, מְאֹד מְקַבֶּלֶת וּמְרַצָּה בְּשָׂמִים.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תמה.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר שמות, י"ט טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סֵלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

את מכתבך לנכון קבלתי, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאפה מתחזק להיות בשמחה, כי באמת השמחה היא היסוד בדרךי רבנו ז"ל, וצריכים לחזק ולאמץ את עצמו בכל יום במדת השמחה מחדש, כי שמחה תלויה באמונה, וככל שאדם חזק באמונה, כן זוכה להיות בשמחה בו יתברך, כי "עז וחדנה במקומו" (דברי־הימים א' טז, כז).

ראה לכבד ולקר מאד את אשתך, אשר מאד מאד הזהירנו רבנו ז"ל על דבר זה יותר מפל הדברים, כמובא בשיחותיו הקדושות (שיחות־הר"ן, סימנים: רסג, רסד), ובפרט עכשו, שעברה משבר קשה, אפה צריך לעזר לה מאד מאד, ונחמניו הקדושים אמרו (שבת לב:): בעון שנאת חנם מריבה רבה, ואשתו מפלת נפלים; ועל־כן צריכים לברח משנאת חנם, ולשמר את עצמו, שלא יהיו מריבות בתוך הבית, חס ושלום, רק לאהב את אשתו כגופו, ולכבדה יותר מגופו, שאז הברכה תהיה מצויה בתוך ביתו, וכבר אמרו חכמינו הקדושים (סנהדרין עו:): האוהב את אשתו כגופו והמכבדה יותר מגופו, והמדרוך בניו ובנותיו בדרך ישרה, והמשיאן סמוך לפרקן, עליו הפתוב אומר: "וידעת כי שלום אהלך", ועל־כן ראה לכבד ולקר מאד מאד את אשתך, ותשתדל שיהיה שלום ואהבה, אחנה ורעות ביניהם, והכנה הדרית, ותעזר לה בכל המובנים, ותתן לה לצאת קצת מהבית להתאורר, ואז יהיה טוב לשניכם.

אמר רבנו ז"ל (בלקוטי־מוהר"ן, חלק א', סימן ק"ו): התורה היא רוחנית, ואי אפשר לתפס את התורה, כי אם מי שמבטל את עצמו לגמרי, שאז הוא בעצמו נעשה רוחני, ורוחני יכול לתפס

רוחַנִי, לֹא־כֵן מִי שֶׁנֶּעֱשֶׂה בְּבַחֲיַנֵּת יֵשׁ, הוּא לֹא יִשְׁיג אֶף פַּעַם אֶת
בְּחִינַת אֵין. וְעַל־כֵּן מִי שֶׁרוֹצֵה לְזַכּוֹת לְאוֹר הַתּוֹרָה, עָלָיו לְבַטֵּל אֶת
עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֱלִיו יִתְבָּרֵךְ, וְעַל־יְדֵי־זֶה שִׁיְהִי נֶעֱשֶׂה בְּבַחֲיַנֵּת אֵין,
יִזְכֶּה לְהִבְיִן וְלִתְפֹס אֶת הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, שֶׁהִיא כְּלָה רוּחַנִית, כִּי אֵי
אֶפְשֶׁר לְהִשְׁיג רוּחַנִי, אֲלֵא כְּשֶׁמְבַטְלִים אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי.

נָא וְנָא אַל תִּירָא וְאַל תַּחַת מְשׁוּם דְּכָר שֶׁבְּעוֹלָם, אַתָּה רֹאה רַק
לַעֲשׂוֹת אֶת הַטּוֹב, וְאַל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמְךָ מִמָּה שֶׁקּוֹרָה, אַתָּה צְרִיף
לַעֲשׂוֹת רַק אֶת הַטּוֹב בְּעֵינָיו יִתְבָּרֵךְ, וְאַל תִּדְקַדֵּק כָּל־כֶּף עָלֶיךָ, הֶעֱקַר
הוּא בְטוֹל זְמַן, לְשָׁמֵר אֶת עֲצָמְךָ לֹא לְבַטֵּל אֶת זְמַנְךָ הַיְקָר, וְיִוְתֵר
מִזֶּה אַל תִּדְאָג, אִם אַתָּה עַד מְאַחֵר בְּלִילָה — מַה בְּכָךְ, אַתָּה
יוֹשֵׁב וְלוֹמֵד, וּכְשֶׁאַתָּה קָם, אַתָּה כְּכֹר חוֹזֵר חוֹזֵר אֶל הַתּוֹרָה וְאַל
הַתְּפִלָּה וְאַל קִיּוּם הַמְצוּוֹת בְּשִׂמְחָה, כִּי עַל הַכֹּל יֵשׁ זְמַן, רַק לֹא
לְדַבְּרִים בְּטָלִים, וְלִשְׂרֹף אֶת הַזְּמַן הַיְקָר, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, וְעַל־כֵּן אִם
תִּלְךָ בְּהַקְדָּמָה זוֹ, אֶף פַּעַם לֹא תִשָּׁבֵר. וְהֶעֱקַר רֹאה לְהַחְזִיק מֵעַמֵּד,
וְשׁוּם דְּכָר שֶׁבְּעוֹלָם לֹא יוּכַל לְשַׁבֵּר אוֹתָךְ.

הַקְּדוּשׁ־כְּרוֹךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלֵתִי שְׁאֲנִי
מְבַקֵּשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעֶדְךָ שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְּךָ, וּתְקַיֵּם דְּבָרֵי אֱלֹהֵי הַנוֹכְעִים
מִדְּבָרֵי רַבְּנוֹ ז"ל.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרַכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

רֹאה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

י"ט תמו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר שְׁמוֹת, כ' טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְּתָבְךָ.

מָה אָמַר לָךְ! רוֹאִים בְּחוּשׁ אֶת הַשֶּׁקֶר שֶׁל הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, זָקֵן שֶׁנִּכְנַס בּוֹ דְמִיּוֹן שֶׁל הַבֵּל הַבָּלִים, וּמָה גַם נוֹגַע בְּכַפִּירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת וְעִבּוּדָה זָרָה, שֶׁכַּמְעַט סַכַּן אֶת כָּל צִיּוֹן רַבְּנוּ ז"ל, עָלָיו אֵין שׁוּם מַחְלָקָת, רַק אוֹמְרִים: "הִנֵּחַ אוֹתוֹ"... וְזֶה הַכֵּל, וְעַלִּינוּ יֵשׁ קִנְיָה וְשִׁנְיָה כָּל-כָּף חֲזָקָה, בְּזֶה שֶׁאֲנִי רוֹאֶה אֶת עֲצַת הַסֵּמ"ךְ-מ"ם, יִמַּח שְׁמוֹ, כָּל זֶה מִכְּנִיס בִּי מֶרֶץ וְכַחוֹת חֲדָשִׁים לְהַדְפִּיס סְפָרִים חֲדָשִׁים יוֹתֵר וְיוֹתֵר בְּמֶרֶץ חֲדָשׁ, וְלֹא לְהִסְתַּכֵּל עַל אֵף אֶחָד, וּבּוֹדָאֵי בְּקִרְוֵב יִדְפֵּס עוֹד סֵפֶר וְעוֹד סֵפֶר.

מָה אָמַר לָךְ! הַסֵּפֶר "אוֹצֵר הַקְּנִטְרִסִים", זֶה מִמֶּשׁ נִפְלָא, פָּאֵר מִמֶּשׁ, וְזֶה אוֹצֵר הַמְּנַצֵּר, וּבּוֹדָאֵי כְּשִׁידְפִּסּוּ, בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כָּל הַקְּנִטְרִסִים כָּף, יִהְיֶה חֲדוּשׁ שְׁבַח־דּוּשִׁים, אֲשֶׁרֵנוּ וְאֲשֶׁרֵי חֲלַקְנוּ! וְתִהְיֶה לְאֵל, אֵין לִי לְהַתְּבַיֵּשׁ מִהַקְּנִטְרִסִים שֶׁקָּרְבוּ מֵאוֹת וְאַלְפֵי אֲנָשִׁים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-פִּי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל-כֵּן לֹא בָחַנְם שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם אוֹרֵב כָּל-כָּף, וּבִכְפֹּרֵט עָלֶיךָ, שֶׁאַתָּה מַדְפִּיסֶם כָּל-כָּף יָפָה וּבְהַדְיוֹר וּבִכְפֹּאֵר רַב, אֲקַוֶּה שֶׁתִּדְפִּיס גַּם חֶלֶק ב', וְאַחֲרֵי-כֵן ג'.

בְּעִנְיַן הַעֲתוּן, הִיָּה טוֹב שֶׁיֵּצֵא בְּכָל שְׁבוּעִים, וְלְהַדְפִּיס כַּמוֹת גְּדוּלָה לְמַעַן שֶׁיֵּצֵא בְּזוּל, כִּי בְּאֵמַת הֵם דְּבוּרִים נִפְלָאִים שֶׁשֹּׁמַע כָּאֵן אֲצִלֵי יָמִים וְשָׁנִים וְהוּא קָלֵט הֵיטֵב הֵיטֵב, וּמָה גַם שֶׁתִּקְתַּק אֲצִלֵי כַּמָּה אֲלֵפֵי מִכְתָּבִים בְּלִי שׁוּם גְּזֵמָא, וְכֵן כָּתַב כַּמָּה שָׁנִים מִדֵּי שְׁבוּעַ בְּשְׁבוּעַ מַה שֶּׁשֹּׁמַע וְרָשָׁמָם בְּ"תוֹךְ הַנְּחָל", וְעַל-כֵּן דְּבוּרָיו הֵם אֲמִתִּיִּים, וּמָה שֶׁיֵּשׁ בְּקִרְתָּ עָלָיו בְּעִנְיַן הַהֲגָהָה, זֶה צְרִיכִים לְהִסְתַּדֵּר עִמּוֹ, אֲבָל הוּא דֵּן אוֹתָךְ לְכַף זְכוּת, וְאַקְוֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁנִּזְכָּה בְּאֵמַת לְגִלוֹת וּלְפָרְסָם אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם בֵּיתֵר שֶׁאַתּוֹ וּבֵיתֵר עוֹ, וּבִכְפֹּרֵט שֶׁאֲנִי רוֹאֶה מַה שֶּׁקוֹרֶה כִּהְיוּם בְּבִרְסָלָב, אֲשֶׁר זָקֵן טַפֵּשׁ יְכוּל לַעֲשׂוֹת דְּבַר כְּזֶה, וְאֵין פּוֹצֵה פֶּה וּמְצַפֵּץ וְכו', וְעַל-כֵּן בּוֹדָאֵי צְרִיכִין לְהַתְּחַזֵּק יוֹתֵר וְיוֹתֵר וְלַעֲשׂוֹת תַּעֲמוּלָה סְבִיבוֹת "יִבְנֵאל עִיר בְּרִסְלָב", וְאַקְוֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁעוֹד תִּהְיֶה עֵינָה נִפְלָאָה. וְעַל-כֵּן עֲתוּן זֶה דְּבַר הַכְּרַחֲי, וְאִם קָשָׁה לָךְ פַּעֲמִים בְּחֲדָשׁ, אֲזַ נְדַפִּיס פַּעַם בְּחֲדָשׁ.

ראה לכתב לי מה בקִּשְׁר ל"אוצר הקנטרסיים", חלק ב', וכן אם המגיהים מגיהים, וכן מה שלום ... ותאמר לו, שִׁיכְתֹּב לי מכתב.

בעֲזָרְתוֹ יתְבַרֵךְ, אָנִי בָּא עַל פְּרִשֵׁת יְתָרוֹ, וְאָז אָבִיא אֶת כָּל הַהֲגָהוֹת עַל סֵפֶר "פְּעֻלַּת-הַצְּדִיק", וְכֵן סֵפֶר הַשִּׁיחוֹת, שֶׁכָּבַר מוֹכֵן מִזְמָן.

הַמְּחַכָּה לַתְּשׁוּבָה...

י"ט תמוז.

בְּעֲזָרַת הַשֵּׁם יתְבַרֵךְ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ' טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָּה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

מָה אִמַּר לָךְ! זֶה כָּל-כֶּף יָפֵה, אֵינן מְלִים לְהַסְבִּיר לָךְ, וְעַל-כֵּן לֹא בַחֲנָם הִבְעַל-דְּבָר וְהִסְמֵ"ף-מ"ם מִתְּלַבְּשִׁים עֲצָמָם, כִּי זֶה כָּלִי חֲדָשׁ לְגִלּוֹי אֱלֻקוֹת, כִּי בְּאֵמֶת כָּל עֲנִינָנוּ הוּא רַק אֵיךְ לְהַגִּיעַ אֶל הַמּוֹן-הַעֵם, וְלִדְעָתִי, "אֹר יִבְנֶאל" זֶה אֹר גָּדוֹל מְאֹד מְאֹד, וְאָנִי בְּטוֹחַ שֶׁקַּבְּלֵת אֶצְלִי הִרְבָּה, כְּדֵי שֶׁתִּהְיֶה טוֹפַח עַל מְנַת לְהִטְפִּיחַ וְכו'. רֵאָה רַק לְכַתֵּב מָה שִׁיּוֹתֵר פְּתוּבוֹת עַל עֲנִינָיִם גְּפָרְדִּים, וְאָנִי חוֹשֵׁב מִהִפְתֵּב-יָד שֵׁישׁ לָךְ וְכֵן מִהִטִּיפִים שֶׁל הַשְּׁעוּרִים, אֶתָּה יְכוֹל לַעֲשׂוֹת הַמּוֹן פְּתוּבוֹת.

אֶתָּה צְרִיף לְדוֹן אֶת ... לְכַף זְכוּת, זֶה שֶׁהוּא מְדַפִּיס, זֶהוּ חֲסֵד מִהֲקִדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, אֵל תִּשְׁכַּח זֶה לַחֵץ רְצִינִי, וְהַחֻבוֹת שֶׁל הַדְּפָסָה זֶה לֹא דְבָר פְּשוֹט, אָנִי מְקַנֶּה לְהִקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתִּהְיֶה בִּינֵיכֶם שְׁפָה מְשִׁתְּפֶת, וְכֵן תִּרְבֶּה לְכַתֵּב מֵאֲמוּנָה פְּשוּטָה וּבְפָרֵט בְּחֲדָשׁוֹת, וְכֵן מִבְּרִסְלָב יִבְנֶאל וְכו' וְכו', וְיְכוֹל לְהִיּוֹת כָּלִי נִפְלָא, בְּעֲזָרְתוֹ יתְבַרֵךְ, וְאָנִי מְקַנֶּה אַחֲרֵי-כֵן לְכַרְכּוֹ יַחַד כְּמוֹ סֵפֶר.

אוֹדוֹת אַחֲרָי, הוּא צְרִיף לִישׁוּעָה גְּדוֹלָה, אֶקְנֶה שְׂאֵהִיָּה הַשְּׁלִיחַ

אֲשֶׁר י"ט תמח בנחל רסה

טוב, תכתב להם "מזל טוב" על הבר-מצוה, וכן ... וזוגתו ...
להלדת בתם ...

רק חזק ואמץ, ותמשיך עם ה"דרשות-מוהרא"ש", אני בא
לשבת יתרו.

המצפה לשמע ממך...

י"ט תמח.

בעזרת השם ותפריך, יום רביעי לסדר שמות, כ' טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

לדעתי, שני עתונים בחדש, זה לא פל-כף הרבה, ואיני יודע
מה ולמה ... פל-כף מתעקש, סוף כל סוף הדבורים והתכן מאד
מאד יפים.

מה אמר לך! בעסק הדפסת ספרי רבנו ז"ל רואים נסים נגלים,
מי שרק חפץ להוציא מכח אל הפעל, ולהפיץ דעת רבנו ז"ל בעולם
בלי שום כוונה אחרת, רק לשמש את רבנו ז"ל, רואים בזה נסים
נגלים מממש, איך שמדפיסים בלי פרוטה בכיס, ועל-כן איני יודע
למה אתה צריך להיות שבור, שאינך עובד ה', לדעתי, אתה מראה
דבר כזה שאף אחד אינו מראה, ואני מקנה להקדוש-ברוך-הוא,
שעוד יבוא היום, שתדפיס גם את ספרי רבנו ז"ל ומוהרנ"ת ז"ל
באותו סעט של ספרינו, רק על זה כדאי לחכות, כי עכשו אחרים
מדפיסים, ויבוא היום שהם יפסיקו, ואז נצלם את כל הספרים,
ועל-כן מה ולמה לך לפל בחלישות הדעת. תאמין לי, שהלילה הזה
לי צער ונחלישות הדעת גדול מאד מאד, כי איני יכול לסבל גדל
השקר, וכן ממרא טפש גדול, כמעט סבן את כל ציון רבנו ז"ל,
וכן את השטיות שלו שעושה, על זה אין חולקים, רק עלי עומדים

כָּל מִינֵי אִינְשֵׁי דְלָא מְעַלֵּי וְכוּ', יַעֲיֵד הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֶצְמוֹ
עַל-יְדֵי מִי נִתְקַבֵּץ קְבוּצַת גְּדוּל כְּזֶה עַל רֹאשׁ הַשָּׁנָה בְּאוֹמֶן, אִם לֹא
עַל-יְדֵי הַקְּנֻטְרִיסִים. אִךְ מַה לַעֲשׂוֹת?! זֶהוּ כַח הַבְּחִירָה, וְהִנֵּה אִיךְ
שָׁאֲנִי יוֹשֵׁב בַּחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת גְּדוּלָה, נִכְנָס אֵלַי אַבְרָהָם יָקָר, וּמִמֶּשׁ
הַחֲזִיָּה אוֹתִי, פְּשׁוּטוֹ כְּמִשְׁמָעוֹ, וְאוֹמֵר לִי, אָשֶׁר כָּל חַיּוֹתָיו הֵינִי רַק
"אָשֶׁר בַּנְּחַל", וְזֶה כְּכֹר הַחֲדִיר בּוֹ אָמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, עַד
שָׁאֲנִי מְסִיחַ דַּעַתוֹ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, וְכֵן זוֹכָה לְסִיִּם בְּכָל חֹדֶשׁ אֶת כָּל
הַלְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, וְכֵן כָּל שְׁשֵׁה סְדְרֵי מְשָׁנָה וְכָל הַתְּקוּנֵי זֶהר, שְׁלֹשָׁה
לְמוֹדִים הָאֵלוֹ מְסִיִּם זֶה שָׁנִים עַל גְּבֵי שָׁנִים מְדֵי חֹדֶשׁ בְּחֻדְשׁוֹ
בְּעֶקְשָׁנוֹת גְּדוּלָה, וְהַפֵּל רַק הַיּוֹדוֹת סֵפֶר "אָשֶׁר בַּנְּחַל", וְאֵז רְאִיתִי
וְהַבְּנֵתִי מִרְחוֹק, אִיךְ שָׂרַק זֶה יִשְׂאָר, וְעַל-כֵּן חִילְךָ לְאוֹרֵיטָא, וְלִךְ
בְּכַחֲךָ זֶה וְהוֹשַׁע אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְאֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל מִשׁוּם דְּבָר,
מַה שְׁאֵתָה עוֹשֶׂה "אִישׁ חֲסִיד" לֹא עֹשֶׂה, וְדִי לְחַכְמָא.

אִינִי זוֹכֵר אִם שָׁלַחְתִּי לְךָ אֲמָרוֹת עַל עֲמוּד ב' מְסֻדָּרֹת
הַקְּנֻטְרִיסִים חֲלָק ג'.

אֲנִי מְקַוֶּה לְבוֹא עַל פְּרֻשַׁת יְתָרוֹ, וְאֵז אָבִיא עִמִּי כַּמָּה סְפָרִים.

הַמְּחַכָּה לְתִשׁוּבָה...

י"ט תמט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ"א טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתָה מִימֵי הַנְּחַל נוֹבַע
מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגַּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שְׂמַחְתִּי לְשִׁמְעַ הַטוֹב
מִמֶּךָ. וְעַקֵּר הַטוֹב, שְׁאֵתָה זוֹכָה וּמְזַכֶּה אֶת הַרְבִּיִם, אָשֶׁר אֵין עוֹד
זְכוּת גְּדוּלָה מְזוֹ, כְּמוֹ שְׁאֲמָרוֹ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אֲבוֹת ה, יח): כָּל

הַמְזוּכָה אֶת הַרְבִּים אֵין חָטָא בָּא עַל יְדוֹ; וְעַל-כֵּן לָךְ בְּכַחֲךָ זֶה, וְהוֹשַׁע אֶת יִשְׂרָאֵל, וְתַפְיִן אֶת רַבְּנוּ ז"ל בְּמִסְרֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָה, כִּי אֵין עוֹד תִּקּוֹן הַבְּרִית יוֹתֵר גְּדוּל מִזֶּה, שְׂאָדָם זוֹכָה לְהַפְיִן אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַתְעַסֵּק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת.

אוֹדוֹת בְּרַכַּת כְּהֲנִים תְּדַע, שֶׁהִיא שְׁטוֹת גְּדוּלָה מְצַדֵּךְ, כִּי בְּפְרוּשׁ נִפְסַק בְּשִׁלְחַן עֲרוּף, שְׂאֶפְלוּ רָשָׁע וְכוּ' וְכוּ' צָרִיךְ לְשֵׂא כַּפַּיִם, וְאֵין מִמָּה לְהִתְבַּלְבֵּל כָּלֵל, וְכָל מָה שְׂדָנִים הַפּוֹסְקִים, זֶה רַק בְּרוּצָח, אֲבָל כִּף זֹאת מְצוּהָ שֶׁהַכְּהֲנִים צָרִיכִים לְכַרֵּךְ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, וְאֶפְלוּ שֶׁהֵם כְּמוֹ שֶׁהֵם, וְעַל-כֵּן אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמֶךָ בְּכַלְבוּלֵי חֲנָם אֲלֵא אֲדַרְבְּהָ, רְאֵה לְעֵלוֹת לְדוּכָן, וְהַקְּדוּשָׁת־בְּרוּךְ-הוּא הַמְּבַרֵּךְ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, יְבַרֵּךְ גַּם אוֹתָךְ, כִּי כָּל הַמְּבַרֵּךְ — מִתְבַּרֵּךְ מֵאֱלֹקֵי יִשְׂרָאֵל.

מָה טוֹב וַיְמָה נְעִים, אִם אַתָּה יָכוֹל לְקַנּוֹת בְּעֲצָמֶךָ רָכֵב, וְלֹא לְהַגִּיעַ לְטוֹבוֹת שֶׁל בְּנֵי-אָדָם, וְהַיּוֹם יְכוּלִים לְהַשִּׁיג אֶת זֶה מֵאֵד מֵאֵד בְּקַלּוֹת, וְעַל-כֵּן אֵל תְּבַלְבֵּל אֶת עֲצָמֶךָ בְּשׁוּם פְּנִים וְאֶפֶן, וְהַקְּדוּשָׁת־בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שֶׁתְּזַכֶּה לְהִתְחַתֵּן מִה שִׁיּוֹתֵר מֵהַר, וְלֹא תִצְטָרֵךְ לְהַגִּיעַ לְטוֹבוֹת מֵהַבְּרִיּוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִתְמַיֵּד בְּלַמּוּד מִשְׁנִיּוֹת בְּכָל יוֹם, כִּי כָּל פֶּרֶק וּפְרָק הִיא הַצְּלָחָה נִצְחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאֵין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל. וְכֵן הַרְגַּל אֶת עֲצָמֶךָ לְלַמֵּד הַרְבֵּה "לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", אֲשֶׁר רַבְּנוּ ז"ל אָמַר לָנוּ: מִי שְׁלוּמֵד אֶת סִפְרוֹ, יִפְתַּח אֶת קַשְׁיּוֹת גִּידָיו (חֲזִי-מוֹהַר"ן, סִימָן שִׁמְט), וְיִהְיֶה נֹעֵשֶׂה בַּעַל תְּשׁוּבָה גְּמוּר וּבַעַל הַשְּׂגָה וּבַעַל מְדַרְגָּה, עַיִן שָׂם עוֹד. אֲשֶׁרִי מִי שְׂשׁוֹקֵד בְּ"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן".

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְהִתְבּוֹדֵד עֲצָמֶךָ עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תנ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ"א טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מֵאֵד ... נְרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל הַשְּׂמֵחָה שֶׁהַכְּנֶסֶת בִּי — אֵין
לְתֹאֵר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלֵל.

עֲלִיךָ לְדַעַת, כִּי שְׁלִיחוֹת גְּדוּלָה יֵשׁ לְךָ, כִּי לֹא בְּחִנָּם סָבַב
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שְׁתִּהְיֶה שֵׁם, אֲלֵא שֶׁתְּדַבֵּר עִם כָּל הַבְּנֵי הַנְּעוּרִים
מֵאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְתִתְאַזֵּר עִם בְּטָחוֹן עֲצָמִי בְּעִזּוֹת
דְּקִדְשָׁה, וְאֵל תִּתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אֲתָה תְּדַבֵּר רַק דְּבוּרֵי
אֲמוּנָה וְהַשְּׂגָחָה פְּרֻטִית, וּבּוֹדָאֵי תִפְעַל, כִּי בְּאַמַּת מִי כְּעִמְךָ יִשְׂרָאֵל
גּוֹי אֶחָד בְּאַרְצָךְ, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְּפָאֵר עֲצָמוֹ עִם כָּל בֵּר
יִשְׂרָאֵל. וְכַמוּבָא (בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֶק א', סִימָן י"ז), שֶׁהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מִתְּפָאֵר אֶת עֲצָמוֹ עִם כָּלֵל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְכֵן כָּל אֶחָד וְאֶחָד
בְּפְרֻטִיּוֹת, וְכֵן עִם כָּל אֵיבָר וְאֵיבָר בְּפְרֻטִיּוֹת, יֵשׁ לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
מִזֶּה הַתְּפָאֵרוֹת, כִּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִתְּפָאֵר אֶת עֲצָמוֹ עִם נְשָׁמוֹת
יִשְׂרָאֵל כְּמוֹ שֶׁפְּתוּב (יִשְׁעִיָּה מֵט, ג): "יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר בָּךְ אֶתְּפָאֵר",
וְעַל-כֵּן צְרִיכִים לְדַבֵּר וּלְעוֹרֵר אֶת הַנְּקֻדָּה שֶׁל כָּל בֵּר יִשְׂרָאֵל הַבוֹעֵרֶת
וְצִמָּאָה אַחֲרָיו יִתְבָּרֵךְ.

אֲנִי מֵאֵד מֵאֵד שְׂמַח, שֶׁאַתָּה מוֹדֶה שְׁצְרִיכִים אֶת הַסְּפָרִים, וְאַתָּה
רוֹאֶה אֶת גְּדֻלַּת הַפְּעֻלוֹת שְׁעוֹשִׂים, וְלִכֵּן אֵל תִּתְבַּיֵּשׁ לְקַחַת חִבְלֵי
קִנְטְרִסִים וְלִהְפִיצֵם בֵּינּוֹת לְסִבִּיבוֹתֶךָ, וְתִדַּע, אֲשֶׁר לֹא בְּחִנָּם אֲתָה
נִמְצָא שָׁמָּה — כְּדֵי לְקַרֵּב אֶת נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, כִּי רַחֲמָנוּת גְּדוּלָה
עֲכָשׁוּ עַל נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁמִסִּיתִים וּמְדִיחִים נִגְדַּד נְשָׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
כָּל-כָּף, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁזוּכָה לְהַפְּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוֹ וְלִי
בֵּינֵיהֶם.

נָא וְנָא רָאָה לְהֵיוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וְתִשְׁתַּדֵּל לְהִתְפַּלֵּל בְּכָל יוֹם
עָרֵב וּבֹקֵר בְּמִנְיַן דִּיקָא, וְאִיךָ שָׂרֵק יָבּוּא לָךְ הַדְּבָר הַזֶּה קִשָּׁה,
תִּשְׁתַּדֵּל שִׂיחָה מְנַן, וְתִתְפַּלֵּל בְּמִנְיַן, כִּי דִיקָא אַתָּה צָרִיךְ לְהַזְהִיר
יּוֹתֵר וַיּוֹתֵר בְּמִנְיַן, וְהַעֲקֹר תַּתְּאִזֵּר בְּעִקְשָׁנוֹת וּבְעִזּוֹת דְּקִדְשָׁה, וְלֹא
לְהִתְבַּיֵּשׁ מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלָם, וַיְהִיֶּה לָךְ בְּשִׁחוּן עֲצָמֵי, כִּי יֵשׁ לָךְ
כַּחוֹת עֲצוּמִים לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאִם לֹא
בְּאֵת לְמָקוֹם שְׁבָאֵת, אֲלֵא כַּדִּי לְקָרֵב אֶת גִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ,
כְּבָר הָיָה כְּדַאי הַכֹּל.

וְעַל כָּלָם — רָאָה לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְתִסְפֹּר
לוֹ יִתְבַּרֵּךְ אֶת כָּל מַה שְּׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבְרוּחָנִיּוֹת, כִּי הַדְּבָר
שְׁמַדְבָּרִים עִמּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, הוּא הַצְּלָחָה נְצִיחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ, שְׂאִין
לְתַאֵר וְאִין לְשַׁעַר כָּלָל, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁחִזַּק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּאת, וְאִז
טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תנא.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבַּרֵּךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ"א טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֵל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קִבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבֶךָ עִם הַחֲמִשִּׁים שְׁקָל לְפִדְיוֹן, יַעֲזֹר
הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ כָּל הַדִּינִים מִכֶּם, וְתָבּוּא עֲלֵיכֶם רַק
בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם.

רְאֵי לְהַדְלִיק לְכָבוֹד שְׁבַת-קֹדֶשׁ שְׁבַעַה גְּרוֹת, וּלְהוֹסִיף שְׁנֵי גְּרוֹת
שֶׁל שְׁמַן זַיִת, וּבְעֵת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת לְבַקֵּשׁ הַרְּבֵה מִמֶּנּוּ יִתְבַּרֵּךְ, כִּי
הַתְּפִלָּה שְׁהֵאֲשָׁה מְבַקֶּשֶׁת בְּעֵת הַדְּלָקַת הַגְּרוֹת, מְאֹד מְקַבְּלַת וּמְרַצָּה
בְּשָׂמִים.

הָיָה טוֹב מְאֹד, שְׁתַּאֲפִי אֵילוּ מִיְּגֵי מְזוֹנוֹת בְּכָל שָׁבוּעַ, וְלִתְרַם

את זה, וזכות הברכות שהצבור יברכו על זה, תחול על הילדים שלך, ויתברכו מפי עליון.

אודות בעלך, אסור לריב. וצריכים לעשות כל מיני פעולות שבעולם לבוא לידי הסדר ושלום ולא לריב, תעשי כל מיני פעולות שבעולם רק להיות בשלום ובאהבה עם בעלך, והקדוש-ברוך-הוא יעזר בזכות התפלות החמות שתתפללי עליו, יחזר בתשובה, וישמר שבת-קדש, אבל אסור ללכת באלימות ובמריבות, והקדוש-ברוך-הוא בודאי לא יעזב אתכם.

הרגילי את עצמך לבקש ממנו יתברך כל מה שאת צריכה, כי הוא יתברך שומע תפלת כל פה, ואסור לפל בשום עצבות ודכאון כלל, אדרבה, צריכים לחזק את עצמו בכל מיני אפנים שבעולם, כי זו מעלת בר ישראל, שזוכה להחזיק מעמד ולא להשבר משום דבר שבעולם, ובזה נמדדת גדלת איש הישראלי — כפי שזוכה לחזק את עצמו. ועל-כן אשרי מי שמחזק את עצמו, ושום דבר שבעולם אינו יכול לשבר אותו.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים.

י"ט תנב.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמות, כ"א טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל תלמידי ישיבת "בית שלמה", הני"ה ישמרו עליהם, ויצליח דרכם בכל אשר יפנו.

נא ונא תלמידים יקרים! ראו להתמיד ביותר בלמוד משניות, אתם עכשו צעירים, ומה שאתם עכשו לומדים, זה יקלט היטב היטב במחכם, ועל-כן ראו ללמד בכל יום, ולאט לאט תזכו לסיים מסכתא אחר מסכתא. וחקמינו הקדושים אמרו (במדבר ופה, פרשה כא): התורה נמשלה לתאנה, שגלקט מעט מעט, כך התורה היום לומדים מעט ומחר הרבה, מתחילים היום מעט ולמחר לומדים

יותר, וכן מִחֲרָתִים לומדים יותר ויותר, וכפי שִׁתְּרָגִילוּ אֶת עֲצֻמְכֶם עֲבָשׁוּ בִימֵי הַנְּעוּרִים לְלַמֵּד, כִּי תִזְכּוּ לְלַמֵּד כָּל יְמֵי חַיֵּיכֶם, כְּמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (יְבֻמוֹת סב:): לְמַד תּוֹרָה בְּיַלְדוּתוֹ — יִלְמַד תּוֹרָה בְּזַקְנוֹתוֹ; וְרוֹאִים בַּחוּרִים צְעִירִים מְסֻתּוֹבְכִים וְאִינֶם עוֹשִׂים שׁוּם דְּבַר, סֵתֶם הוֹלְכִים בְּטֵל, וְרַבְּנֵנוּ ו'ל גְּלָה לָנוּ עֲצוֹת נוֹרְאוֹת וְנִפְלְאוֹת אִיךָ לְשַׁקֵּד עַל דִּלְתֵי הַתּוֹרָה, וְהוּא בְּעֲצָמוֹ סִפֵּר לָנוּ, שֶׁבְּהִיוֹתוֹ בְּגִיל צְעִיר חִזַּר הִרְבֵּה מְאֹד בְּלִמּוּד מְשֻׁנְיֹת, וְכֵן שִׁמְעָתִי וְקִבַּלְתִּי מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁבְּכָל דּוֹר וְדוֹר כָּל אֶלּוֹ שֶׁהֶצְלִיחוּ, הָיָה עַל-יְדֵי רַבּוֹי גְּרָסָא בְּמְשֻׁנְיֹת. וְכֵן אָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (אָבוֹת דְּרַבִּי נִתָּן, פֶּרֶק כד): הַלּוֹמֵד תּוֹרָה בְּיַלְדוּתוֹ — דִּבְרֵי תּוֹרָה נִבְלָעִים בְּדָמוֹ, וְיוֹצֵאִים מִפִּיו מִפְּרָשִׁים. וְלִכֵּן עָשׂוּ זֹאת, תְּלַמִּידֵי הַיְקָרִים! לְחִזּוֹר בְּשֵׁשׁה סְדְרֵי מְשֻׁנָּה, וְתִהְיֶה שְׁגוּרִים עַל זֶה, וְאֵז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

נָא וְנָא אֵל תִּזְנִיחוּ אֶת הַלְמוּד בְּ"סִפְר־הַמְדוּת", כִּי הַמְדוּת הֵן יְסוּד כָּל הָאָדָם. וְרַבְּנֵנוּ ו'ל רָצָה מְאֹד מְאֹד, שֶׁנִּקְנָה לְעֲצָמֵנוּ מְדוּת טוֹבוֹת, וּבְמִדָּה שֶׁאָדָם מוֹדֵד — בָּהּ מוֹדְדִים לוֹ (סוֹטָה ח.). וְעַל-כֵּן הִתְמִידוֹ גַּם-כֵּן בְּ"סִפְר־הַמְדוּת", וְאֵז טוֹב לָכֶם כָּל הַיָּמִים.

מְאֹד מְאֹד אֲבָקֵשׁ אֶתְכֶם, שֶׁתִּשְׁתַּדְּלוּ לְמַחֵל זֶה לָזֶה, וְאֵל תִּרְיִבוּ אַחַד עִם הַשְּׁנִי, אֲלֵא תִתְנַהֲגוּ כְּפִי שֶׁהוֹרָה לָנוּ רַבְּנֵנוּ ו'ל בְּדֶרֶךְ-אֶרֶץ גְּדוּל, כִּי אֲצַל רַבְּנֵנוּ ו'ל הָיָה עֲנִינַן הַדֶּרֶךְ-אֶרֶץ יְסוּד חִזָּק, וּפְעַם הַתִּבְטָא רַבְּנֵנוּ ו'ל: אִם קִיסְרִים וּמְלָכִים הָיוּ יוֹדְעִים אִיךָ אֲנִי לּוֹמֵד עִם אֲנָשֵׁי דֶרֶךְ-אֶרֶץ, הָיוּ שׁוֹלְחִים אֶת יַלְדֵיהֶם אֵלַי לְלַמֵּד דֶּרֶךְ-אֶרֶץ, כָּל-כֵּךְ הַקְּפִיד רַבְּנֵנוּ ו'ל עַל דֶּרֶךְ-אֶרֶץ, וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ לְעֹזֵב כְּבוֹר אֶת הַיְלָדוֹת וְהַשְּׁחָרוֹת, כִּי הַכֵּל הַכֵּל, וְתִפְסִיקוּ לְהַתְקוּטֵט וְלָרִיב בֵּינֵיכֶם, אֲדַרְבֵּה, תַּעֲזְרוּ אַחַד לְהַשְּׁנִי, וְתִתְמִידוֹ בְּיֹתֵר בְּאֲמִירַת לְמוּד מְשֻׁנְיֹת, כִּי כָּל פֶּרֶק וּפְרָק שְׁזוֹכִים לְלַמֵּד, הִיא הַצְּלָחָה נְצָחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ שֶׁאֵין לְתֵאָר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.

רְאוּ לְכַבֵּד אֶת רֹאשׁ הַיְשִׁיבָה שְׁלָכֶם, וְכֵן אֶת הַהוֹרִים שְׁלָכֶם תִּצְיָתוּ, כִּי זוֹ מְצוֹת עֲשֵׂה, וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מְאֹד מְאֹד מְקַפֵּיד עַל כְּבוֹד אָב וָאִם. וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (תְּנָא דְּבֵי אֱלִיהוּ רַבָּה, פֶּרֶק כ"ז):

כָּל הָעוֹלָם כְּלוֹ שֶׁל הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְאִין הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מִבְּקֵשׁ מִן הָאָדָם רַק שְׂיִכְבֵּד אֹב וְאָם. וְעַל-כֵּן תִּהְיוּ זְהִירִים מְאֹד מְאֹד בְּכַבוֹד אֹב וְאָם וּבְכַבוֹד רַבְכֶּם, וּבְזֶה יִמְשָׁךְ עֲלֵיכֶם אוֹר וְזִיו וְחַיּוּת.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ מִכָּל אֶחָד וְאֶחָד מִהַתְלַמְּדִים, שְׂיִכְתֹּב לִי מִכְּתָב.

הַמְּאַחַל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תנג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ"א טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל כָּלֵיוֹת אֲנָשִׁי שְׁלוֹמֵנו הַיְקָרִים, "חֲסִידֵי בְּרִסְלָב", הַגְּרִים בְּ"יִבְנָאֵל עִיר בְּרִסְלָב", הַיְוִ"ה עֲלֵיהֶם יִשְׁרָה שְׂכִינָתוֹ תָּמִיד, וְיִשְׁמְרֵם וְיַצִּילֵם מִכָּל צָרָה וְצוּקָה וּמִכָּל נֶגַע וּמַחְלָה, וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֵיהֶם.

אֲחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! רְאוּ לְחֻזַּק אֶת עֲצָמְכֶם לְוַתֵּר אִישׁ לְרַעְהוּ, וְתִשְׁתַּדְּלוּ שְׂיִהְיֶה שְׁלוֹם בֵּינֵיכֶם. וְחַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ (יומא כו.): כָּל הַמַּעֲבִיר עַל מַדוּתָיו, מַעֲבִירִים לוֹ עַל כָּל פְּשָׁעָיו; צָרִיכִים לְשֹׁמֵר מְאֹד מְאֹד לֹא לְדַקְדָּק עִם כָּל אֶחָד כַּחוּט הַשְּׂעָרָה, אֲלָא צָרִיכִים לִהְיוֹת וְתָרֵן, וְדַקָּא בְּצוּרָה כְּזוֹ יְכוּלִים לְהַצְּלִיחַ בְּחַיִּים. וְחַכְמֵינוּ הַקְדוֹשִׁים אָמְרוּ (מַגְלָה יב.): בְּמַדָּה שְׂאָדָם מוֹדֵד — בְּהַ מוֹדֵדִין לוֹ; כְּפִי שְׂאָדָם מִתְנַהֵג — בְּאוֹתָהּ מַדָּה מִתְנַהֵגִים עִמּוֹ לְמַעְלָה. וְכֵן מוּבָא בַזֶּהר הַקְדוֹשׁ (פְּרֻשַׁת אָמֵר צ"ב): כָּל יוֹם שְׁלֹמֶטָה יֵשׁ כְּנֻגְדוֹ יוֹם שְׁלֹמֶטָה, וְכְפִי שְׂאָדָם מִתְנַהֵג עִצְמוֹ בַּיּוֹם הַזֶּה שְׁלֹמֶטָה, כֵּן נִחְקָק בַּיּוֹם שְׁלֹמֶטָה, אִם הָאָדָם הוֹלֵךְ בַּיּוֹם שְׁלֹמֶטָה בְּמַדַּת הַחֻסָּד וְהַרְחֻמִּים, אִזּוּ נִחְקָק בַּיּוֹם דְּלַעֲלָא חֻסָּד וְרַחֲמִים, וְאִם, חֲסִי-וְשְׁלוֹם, הוֹלֵךְ בְּמַדַּת אַכְזָרִיוֹת וְהַכְּעַס, אִזּוּ נִחְקָק לְמַעְלָה כְּעַס וְאַכְזָרִיוֹת, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְאוֹי לְאוֹתָהּ בּוֹשָׁה אוֹי לְאוֹתָהּ חֻרְפָּה!

ועל-כֵּן תִּשְׁתַּדְּלוּ, אַחֵי וְרַעֲי הַיְקָרִים! שְׁתַּהֲיֶה בֵּינֵיכֶם רַק אֶהְיֶה, אַחְוָה וְרַעוּת, וְאִישׁ אֶת רַעְהוּ יֹאמְרוּ חֲזֹק, וּתְדַבְּרוּ רַק מִרְבְּנוּ וי"ל, כִּי בָּאנוּ פֹה לְיִבְנָאֵל רַק לְתַכְלִית אַחַת — לְעַבֵּד אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְתִשְׁתַּדְּלוּ לְהַתְּבַדֵּד עֲצַמְכֶם בֵּין הַהָרִים, וְאֵל יַחְסֹר לְכֶם יוֹם אֶחָד בְּלִי הַתְּבוּדוֹת וְשִׂיחָה בֵּינוּ לְבֵין קוֹנוֹ, אֲשֶׁר דָּבָר זֶה גָּלָה לָנוּ רַבְּנוּ וי"ל עֲצֵה נוֹרָאָה וְנִפְלְאָה — אִיךָ לְהַתְּקַרֵּב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אֶת כְּלַכְס, שְׁתַּתְּפַלְלוּ וְתִבְקְשׁוּ בְּעַדִּי, שְׁכַבְר אֲזֻכָּה לְבוֹא וְלָגוֹר אִתְכֶם יַחַד, וְאֲזַכָּה לְצֵאת מִכָּל הַחֹבוֹת, וְאֶהְיֶה לְכֶם אֲסִיר תּוֹדָה עַל כָּל תְּפִלָּה וְתַפְלָה שְׁתַּתְּפַלְלוּ בְּעַדִּי, וְתִדְעוּ שְׁכַל תְּפִלָּה וְתַפְלָה שְׁבַר יִשְׂרָאֵל מִתְּפַלֵּל אֵלָיו יִתְבָּרַךְ — נִשְׁמַעַת וְנִתְקַבְּלַת, וְאִף שְׂיִכּוֹל לְעַבֵּר שְׁעָה, אוּ יוֹם, אוּ שָׁבוּעַ, אוּ חֹדֶשׁ, וְלִפְעָמִים שָׁנָה וְיוֹתֵר, שְׁעַדִּין לֹא רוֹאִים יְשׁוּעָה, אֲבָל תִּדְעוּ, שְׂאִין תְּפִלָּה הוֹלְכַת לְרִיק, אֲלֹא כָּל תְּפִלָּה וְתַפְלָה נִשְׁמַעַת וְנִתְקַבְּלַת אֲצִלוּ יִתְבָּרַךְ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשּׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלַתִּי שְׂאִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפַלֵּל עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם, שְׂיִצְלִיחַ בְּזֶה הָעוֹלָם.

הַמֵּאַחַל לְכֶם בְּרַכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תנ"ד.

בְּעִזְרוֹת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם חֲמִישִׁי לְסֹדֵר שְׁמוֹת, כ"א טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מָאד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוּ יֹאִיר.

מֶה מָאד אָנִי מִתְּפַלֵּא עֲלֶיךָ, שָׁנָה יָמִים וְשָׁבוּעוֹת שְׂאִינִי שׁוֹמֵעַ מִמֶּךָ, וּמֶה גַם שְׂזַכִּיתִי לְהִיּוֹת בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, וְלֹא רְאִיתִיךָ, וְאִף שְׁשִׁמְעָתִי, שְׁתַּהֲלֶה לְאֵל, זְכִיתִי לְהִיּוֹת אֲצִל צִיּוֹן רַבְּנוּ וי"ל, עִם כָּל זֹאת מָאד מָאד חִפְצָתִי לְרְאוֹתְךָ, וְחִבָּל מָאד מָאד שְׂיִתְנַתֵּק הַקָּשָׁר, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, בֵּינֵינוּ.

זכור תזכר כִּמְהָרָה מִכְתָּבִים שְׁלַחְתִּי לָךְ, וְהָיוּ יָמִים שְׁשַׁלַּחְתִּי לָךְ שָׁנִים אוֹ שְׁלֹשָׁה מִכְתָּבִים מִמֶּשׁ, וְהָיִיתִי אִתְּךָ בְּקֶשֶׁר חֲזָק וְאִמִּין מְאֹד, וְעַל-כֵּן רָאָה שְׁלֵא יִתְנַתֵּק הַקֶּשֶׁר הַזֶּה, וּמִי יִתֵּן, שְׁתּוּכַל לְחַזֵּר לְבוֹא וּלְגוֹר אֶצְלָנוּ בְּיַבְנָאֵל, כִּי אֵתָּה חָסֵר לִי מְאֹד מְאֹד.

רָאָה לְדַבֵּק אֶת עֲצָמָךְ בּוֹ יִתְבַרֵךְ, וְתִדַּע שֶׁהוּא יִתְבַרֵךְ צוֹפֵה וּמְבִיט עַל כָּל בְּרִיָּה, וּבִיְדִיעוֹת אֱלֹהֵי תַחֲזוֹר תִּמְיֵד רַק אֲלֵיו יִתְבַרֵךְ, כִּי בְּאֵמֶת אֵין לְאָדָם בְּזֵה הָעוֹלָם אֶף אֶחָד — רַק הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כִּי לְבִסוּף הָאָדָם צָרִיךְ לְצַאת מִזֵּה הָעוֹלָם, וּלְכַל אָדָם יֵשׁ "יּוֹם אַחֲרוֹן", וְצָרִיכִים לְזַכֵּר אֶת הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן הַזֶּה בְּכָל יוֹם, וְאִזּוֹ הוֹלֵךְ לוֹ כְּכֹר כָּל הַחַיִּים בְּצוּרָה אַחֲרֵת, כִּי כְּשֶׁאָדָם חוֹשֵׁב שִׁישָׂאֵר בְּזֵה הָעוֹלָם עוֹד מְאוֹת שָׁנִים, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא גִתְרַחֵק מִמֶּנּוּ יִתְבַרֵךְ, רַחֲמָנָא לִישְׁזַבֵּן, וְנוֹפֵל בְּמִקּוֹם שְׁנוּפֵל וְכוּ' וְכוּ', אֲבָל כְּשֶׁאָדָם זוֹכֵר תִּמְיֵד, וּמְזַכֵּר אֶת עֲצָמוֹ בְּכָל פֶּעַם אֶת הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן", אֲזִי הוֹלְכִים לוֹ כָּל הַחַיִּים בְּצוּרָה אַחֲרֵת, כִּי כְּכֹר מִתְכַּוֵּן בְּכָל יוֹם וְיוֹם — אוֹלֵי הַיּוֹם הַזֶּה הוּא הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן. וְזֶה מֵה שֶׁהַחֲדִיר בָּנוּ רַבְּנוּ ז"ל — לְהַסְתַּפֵּל תִּמְיֵד אֶל הַתְּכָלִית, שֶׁהִיא בְּטוֹל אֶל אֵין סוּף בְּרוּךְ הוּא, כְּמוֹבָא (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן סה), שְׁאָדָם צָרִיךְ לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי לְגַמְרֵי אֶל הַתְּכָלִית הַנְּצָחִית, וְלְסַתֵּם אֶת עֵינָיו מִחִזּוֹ דִּהְיָא עֲלָמָא, עַד שִׁיִּזְכֶּה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמוֹ מִכָּל וְכָל, וְכֵן אָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטִי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן נד), אֲשֶׁר הָאָדָם צָרִיךְ לְשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד אֶת הַזְּכָרוֹן, וְלִבֵּל יִפֵּל בְּשִׁכְחָה שֶׁהִיא מִיתַת הַלֵּב, וְעַקֵּר הַזְּכָרוֹן הוּא — לְזַכֵּר תִּמְיֵד בְּעֲלָמָא דְאַתִּי. עַל-כֵּן רָאָה, יְדִידֵי הַיֶּקֶר! לְהַתְחִיל הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה מְעַכְשָׁו, לְמַשֵּׁךְ אֶת עֲצָמָךְ אֲלֵיו יִתְבַרֵךְ, וְתַעֲשֶׂה לְעֲצָמָךְ קְבִיעוֹת חֲזָקָה לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם חֵק וְלֹא יַעֲבֹר דָּף זֶהָר וְדָף תְּקוּנִים, שֶׁהוּא לְמוֹד הַמְּזַבֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ. וְרַבְּנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד שְׁנַעֲסֵק בְּזֶהָר וְתְקוּנִים כָּל הַשָּׁנָה, וְאִם אֶפְשָׁר לְלַמֵּד יוֹתֵר — מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אֲבָל לְכָל הַפְּחוֹת לְבַל יַחֲסֵר לָךְ יוֹם אֶחָד מִבְּלֵי לְמוֹד זֶהָר וְתְקוּנִים, שֶׁהֵם זְכוּת וְטְהָרַת הַנֶּפֶשׁ.

מְאֹד מְאֹד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתְּרַאֶה לְכַתֵּב לִי, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִנֵי, כִּי נִפְשִׁי קְשׁוּרָה בְּנִפְשֶׁךָ, וְעַדִּין לֹא שְׁכַחְתִּי אוֹתְךָ, וְאֶקְוֶה גַם לֹא לְשַׁכַּח

אֲשֶׁר י"ט תנה בנחל ערה

אוֹתָךְ. וְעַל-כֵּן רָאָה כַּמַּיִם הַפְּנִיִּים לַפְּנִיִּים (מְשָׁלִי כו', יט), שְׁגַם אֶתְּהָ לֹא תִשְׁכַּח אוֹתִי, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּשְׁפִּיעַ עַל אֲשֶׁתְּךָ שֶׁתַּחֲזֹרוּ לְבוֹא אֶל יִבְנָאֵל, כִּי אֶתְּהָ חָסֵר לִי מְאֹד מְאֹד.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי, שְׂאֵנִי מִבְּקָשׁ וּמִתַּפְּלָל, שֶׁדְּבָרֵי אֱלֹהֵי יַכְנֹסוּ הֵיטֵב בְּלִבְךָ.

הַמֵּאַחַל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תנה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם חַמִּישִׁי לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ"א טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרִכָּה וְכֹל טוֹב סָלָה נִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיֵימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ זְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ, וּמְאֹד מְאֹד אֲנִי מִצְטַעַר בְּצַעֲרְךָ הַקָּשָׁה מְמַה שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ בְּרוּחָנִיּוֹת וּבְגִשְׁמִיּוֹת.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם, וְאִין זֹו עֲצָה לְפַל בְּדַעְתְּךָ, וְאִף שְׂאֵנִי יוֹדַע, שֶׁעוֹבֵר עָלֶיךָ מְרִירוֹת דְּמְרִירוֹת וְכוּ' וְכוּ', תִּאֲמִין לִי, שְׂאִין אָדָם נָקִי מִזֶּה, כִּי עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר מִה שֶׁעוֹבֵר. וְעַקֵּר גְּדֻלַּת בַּר יִשְׂרָאֵל הוּא — כְּשִׁזּוּכָה לְהַחֲזִיק מִעֲמֵד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דָּבָר, אֲשֶׁרֵי מִי שֶׁמַּחֲזִיק מִעֲמֵד, וְאִינוּ נִשְׁבֵּר מִשׁוֹם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, יִהְיֶה אִיךָ שִׁיְהִיָּה, וְיִהְיֶה מִה שִׁיְהִיָּה.

אֶתְּהָ צְרִיף לְחִזּוֹק וּלְשִׁמּוֹחַ וּלְבִדּוּחַ אֶת אֲשֶׁתְּךָ, וְאֵל תִּהְיֶה כָּל-כָּף רְגִישׁ, אֶתְּהָ תְּדַבֵּר תָּמִיד רַק דְּבוּרִים שֶׁל שְׁלוֹם וְאַהֲבָה, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲשֶׂה אֶת שְׁלוֹ, וְאִף פַּעַם אֵל תִּגְבִּיָּה אֶת קוֹלְךָ, חֶסֶד-וְשְׁלוֹם, עַל אֲשֶׁתְּךָ, וְאִף שֶׁהִיא מְמַרְרַת לְךָ אֶת הַחַיִּים כְּמוֹ שֶׁאֶתְּהָ כּוֹתֵב, עִם כָּל זֹאת תִּאֲמִין לִי, שֶׁצְּרִיכִים לְדוֹן אוֹתְּהָ לְכַף זְכוּת, כִּי עוֹבֵר עָלֶיךָ גַּם-כֵּן מִה שֶׁעוֹבֵר. וְאֲנִי מְקַנְיָה לְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁבְּקָרוֹב תַּכְנִסוּ לְגוֹר בְּדִירָה שְׁלָכֶם, וְהַכֵּל יִשְׁתַּנֶּה לְטוֹבָה, כִּי 'מִשְׁנֵה מְקוֹם מִשְׁנֵה מִזְל' (עֵינִן בְּבֹא מְצִיעָא פּה.), וְתִהְיֶה לְךָ גַּם פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעַת וְתִהְיֶה מְסֻדָּר.

אודות ההורים שלך, בודאי רחמנות גדולה מאד מאד על אמך, ואתה צריך לעזור לה, והכל בתאום עם אשתך, כי אסור להפקיר את אשתו על חשבון ההורים, כי התורה הקדושה אמרה (בראשית ב, כד): "על-כן יעזב איש את אביו ואמו ודבק באשתו והיו לבשר אחד".

רק חזק לדבר אליו יתברך, ותפרש את כל שיחתך לפניו יתברך, ותמיד תדבר אליו יתברך, ותדע שכל דבור ודבור שמדברים אליו יתברך — נשמע ונתקבל, ותעשה כל מיני פעולות שבעולם, שתפלתך תהיה רק על-פי תודה והודאה — להודות ולהלל ולשבח להקדוש-ברוך-הוא על כל החסד חנם שעשה עמך, שמצאת אשה מצאת טוב (משלי יח, כב), אשה משפלת ברוך הוא וברוך שמו, בכך עליך לדון אותה לכף זכות, וכך תתן תודה והודאה להקדוש-ברוך-הוא על ילדים נחמדים שנתן לך, ובודאי לא יעזב אותך הבורא יתברך שמו.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרכך תמיד.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תנו.

בעזרת השם יתברך, יום חמישי לסדר שמות, כ"א טבת ה'תשנ"ג.

שלום רב אל ... תחיה.

ראי לחזק את עצמך להיות בשמחה ובסבלנות גדולה, ואני מקווה להקדוש-ברוך-הוא, שעוד מעט תפגסי לדירה שלכם, ומשנה מקום משנה מזל, וישתנה כל מזלכם לטובה.

ראי לעזר לבעלך, כי זה יסוד גדול בקיום הבית — כשהאשה עוזרת לבעלה, ועקר העזר אפלו מלה טובה, כי הרבה פעמים הבעל כל-כך שבור מעצמו וממה שעובר עליו, והאשה עם מלה טובה

יכולה לחזק אותו ולהגביה את מחו ודעתו, ועל-כֵּן ראי לעזר לו, ואז יהיה גם לך טוב, כי כשהבעל במצב-רוח טוב, האשה גם במצב-רוח טוב, וכן להפוך — כשהאשה במצב-רוח טוב, גם הבעל הוא במצב-רוח טוב. תשתדלו שיהיה שלום ואהבה ביניכם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם שתצליחו, ויהיה לכם רק שלום-בית, ויהיה לכם רק טוב כל הימים.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תנז.

בעזרת השם יתברך, יום ששי ערב-שבת-קדש לסדר שמות, כ"ב טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל פלליות אנשי שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", הגרים ב"יבנאל עיר ברסלב", הו"ה עליהם ישרה שכונתו תמיד, וישמרו ויצילם מפל צרה וצוקה ומפל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם במדת אהבה ואחווה ורעות, כי בזה תלויה כל ההתקרבות אל רבנו ז"ל, כי בפרוש גלה לנו רבנו ז"ל, אשר העולם ראוי שיתמהו עצמן על האהבה שביננו (תיי-מוהר"ן, סימן רצב), וזה בעצמו הסימן אם אנחנו באמת מקרבים אל רבנו ז"ל — אם יש ביננו אהבה, אחווה ורעות, ואנו מחזיקים את עצמנו ביחד, ועל-כֵּן תעשו כל מיני פעולות שבעולם, שתהיה בינכם אהבה, אחווה ורעות, ותחזיקו את עצמכם ברבנו ז"ל בכל נימי נפשכם, והוא על-ידי התמדה רבה בספרו הקדוש והנורא "לקוטי-מוהר"ן", ולקיים את כל אשר נאמר שם, וכבר אמר רבנו ז"ל (שם סימן שכ): כל מי שיצית אותי, ויקים כל מה שאני מצווה,

בוֹדַאי יִהְיֶה צַדִּיק גָּדוֹל, יִהְיֶה מֵה שִׁיִּהְיֶה, הַעֲקָר לְהַשְׁלִיךְ שְׂכָל עֲצָמוֹ
לְגַמְרִי, וְכָל אֲשֶׁר יֹאמֶר הוּא יִקְיִים הַכֹּל כְּמֵאֲמָרוֹ.

מָה אָמַר לָכֶם! אָנוּ נִמְצָאִים עֹכְשׁוֹ בְּצָרָה גְדוֹלָה מְאֹד, כִּי רוֹצִים
לִגְע בְּאִישׁוֹן עֵינֵינוּ, וְהוּא — צִיוֹנוֹ הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל, אֲשֶׁר זֶה
בְּהַחֲלֵט בְּנִגּוּד לְדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, כִּי הוּא רָצָה מְאֹד לְהַטְמִן בְּעִיר
אוּמָן, וְזֶה הָיָה רְצוֹנוֹ, וְאִין שׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם יְכוּלָה לְשַׁנּוֹת אֶת
רְצוֹנוֹ, וְאֲנִי מְקַנְהָ, שֵׁיִקְיִים הַפְּסוּק (יִשְׁעִיָּה נד, יז): "כָּל כְּלִי יוֹצֵר עָלַיךָ
לֹא יִצְלַח", וּבוֹדַאי לֹא יִצְלַיְחוּ, וּבְקֹמַת אֵינִי יוֹדֵעַ מִי עוֹמֵד תַּחַת כָּל
הַסְּפוּר הַזֶּה, אֲשֶׁר כָּל מִי שֶׁאֲמוּנַת חַכְמִים בְּרַבְּנוּ ז"ל בּוֹעֶרֶת בּוֹ,
רְאוּי שֶׁתִּסְמְרְנָה שְׁעָרוֹת רֵאשׁוֹ, וְיִכָּאֵב לְכַבּוֹ עַל גְּדֹל הַכָּאֵב וְהַצָּעַר
הַזֶּה, וּבְכֻלָּל מָה שֶׁקּוֹרָה עֹכְשׁוֹ בְּאַרְצֵנוּ הַקְּדוֹשָׁה, דְּבָרִים מְזַעְזָעִים
מְאֹד, שְׁחוּפְרִים קְבָרִים וְזוֹרְקִים עֲצָמוֹת נִפְטָרִים, וּמְשַׁלְיָכִים אוֹתָם
בְּזָבֵל בֵּין עֲרָמוֹת עֶפֶר, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, בְּלִי שׁוּם בּוֹשָׁה כָּלֵל, אֲשֶׁר
כָּל מִי שֶׁנִּשְׁמַת יִשְׂרָאֵל בְּקִרְבּוֹ, רְאוּי לוֹ שִׁתְּחַלְּחַל וְיִירָא וְיִפְחַד
מִהַגְּזֵרוֹת הַרְעוֹת הָאֵלוֹ, כִּי מִי יוֹדֵעַ אִיזוֹ גְּזֵרָה מְרָה נִגְזְרָה עַל כָּלֵל
יִשְׂרָאֵל, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, וְכִמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (סֵפֶר-הַמִּדּוֹת, אוֹת כְּבוֹד, סִימָן
זט): כְּשֶׁנִּחְטָטִים הַמֵּתִים, בְּיָדוֹעַ שֶׁרָצָה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא לְהִבְיֵא
אֵיזָה בְּדִיוֹן עַל הַחַיִּים וְנִתְּהַפֵּךְ הַדְּבָר; וְכִמוֹ שֶׁהוּא בְּכֻלְלִיּוֹת הַמֵּתִים,
שְׁחוּפְרִים עֹכְשׁוֹ בְּקִבְרֵי הַקְּדֻמוֹנִים, וּמְשַׁלְיָכִים אֶת עֲצָמוֹתֵיהֶם כְּדָמָן
עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, וּמִי יוֹדֵעַ אִיזוֹ גְּזֵרָה נִגְזְרָה, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, עַל כָּלֵל
יִשְׂרָאֵל, כְּמוֹ-כֵן בַּפְּרָטִיּוֹת, אִם מְעֻזִּים לִגְע וּלְחַטֵּט בְּצִיוֹן רַבְּנוּ ז"ל,
מִי יוֹדֵעַ אֵיזָה גְּזֵר-דִּין נִגְזַר עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, וְעַל-כֵּן
הֵייתִי מְיַעֵץ וּמְצִיעַ לְקוּם בְּכָל לַיְלָה בְּחֻצוֹת, שְׂאֵז הוּא עֵת רְצוֹן גְּדוֹל
בְּשָׁמַיִם, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן מִלְּפָנָיו יְתָבְרָךְ, שִׁיעֲבִיר מֵאֲתָנוּ אֶת רַע
הַגְּזֵרָה בֵּין בְּכֻלְלִיּוֹת — שִׁיפְסִיקוּ לְחַפֵּר בְּקִבְרֵי הַקְּדֻמוֹנִים, וְלְזַרֵּק
אֶת עֲצָמוֹתֵיהֶם בְּבִדּוֹן, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבָן, וּבֵין בַּפְּרָטִיּוֹת — שְׂלֹא
יִהִינוּ לִנְגָע בְּצִיוֹן הַקְּדוֹשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל מְאֹד עֵינֵינוּ, וְצָרִיכִים לְכַפּוֹת
בְּכֻכּוֹת עֲצוּמוֹת בְּעֵת חֻצוֹת, וּלְבַקֵּשׁ וּלְהִתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יְתָבְרָךְ לְהַעֲבִיר
אֶת רַע הַגְּזֵרָה, כִּי כְּפִי הַנִּרְאָה הִיא גְּזֵרָה מְרָה מְאֹד, וּמִי יוֹדֵעַ מָה
נִגְזַר עַל כָּלֵל יִשְׂרָאֵל, חֶסֶד וְשְׁלוֹם, וְצָרִיכִין לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יְתָבְרָךְ,

שׁוֹיִצִיאָנוּ מֵהַחֶשֶׁךְ וְהָאֲפֶלֶה, וְנִזְכָּה לְהַגְאֵלָה הַשְּׁלֵמָה, עַל־יְדֵי מְשִׁיחַ
צְדָקָנוּ, שְׂבֵא יָבֹא וַיִּגְאֵלָנוּ.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תנח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ"ב טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מְאֹד, צָמוּד בַּפְּנִימִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמִחָתִי לְשִׁמְעַת הַטוֹב מִמֶּךָ —
אֵין לְתֵאָר וְאֵין לְשַׁעַר כָּלָל, וּבִפְרֹט שְׁאֲתָה זוֹכָה וּמְזַכָּה אֶת הַרְבִּים,
כִּי מְאֹלוּ הַגְּדִיִּים יִהְיוּ, בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, תִּיִשִׁים, כִּי הַבְּחוּרִים
הַקְּטָנִים הָאֵלוּ עוֹד יִגְדְּלוּ לְחִיָּלִים טוֹבִים בְּצָבָא רַבְנּוּ ו'ל, וְעַל־כֵּן
רְאֵה לְתַחְדִּיר בְּהֵם הַרְבֵּה דְבוּרֵי אַמוּנָה וְהַתְּחִזְקוֹת בְּלַמּוּד מְשָׁנִיּוֹת,
כִּי הַלַּמּוּד מְשָׁנִיּוֹת מְזַכֵּךְ וּמְטַהֵר מְאֹד אֶת הַנַּפְשׁ.

רְאֵה לְסַפֵּר לָהֶם הַרְבֵּה סְפוּרִים מַה שְּׁשִׁמְעַת אֲצִלָּנוּ, הַעֲקָר אֲתָה
תְּדַבֵּר, וְכִמוּ שְׁאֲמַר מוֹהַרְנָ"ת ו'ל, שְׁפַעַם הֵלֶךְ אֶל רַבְּנוּ ו'ל, וְרַבְּנוּ
ו'ל צָנָה אוֹתוֹ לְדַבֵּר עִם בְּנֵי־אָדָם, עָנָה וְאָמַר: "רַבִּי, הֲרִי אֲנִי לֹא
יודֵעַ מָה עוֹבֵר עָלֵיהֶם". וְעָנָה לוֹ רַבְּנוּ ו'ל: "מָה אֲכַפֵּת לָךְ, אֲתָה
תְּדַבֵּר" ... כְּאוֹמֵר שְׁאֲתָה בְּוֹדָאֵי פּוֹעֵל. וְדַבֵּר זֶה בְּיוֹתֵר סוֹכֵב עַל בְּנֵי
הַנְּעוּרִים, אִם רַק מְדַבְּרִים אֲתָם — אַז מְצַלִּיחִים. וְעַל־כֵּן רְאֵה לְדַבֵּר
עִם הַבְּחוּרִים הַקְּטָנִים, וְתַחְדִּיר בְּהֵם אַמוּנָה פְּשוּטָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְהַעֲקָר שְׁיִתְמִידוֹ בְּאַמִּירַת מְשָׁנִיּוֹת, כִּי סוֹף כָּל סוֹף יַעֲשֶׂה אֲצִלָּם
פְּעֵלָה גְדוּלָה, כִּי הָאֲמִירָה בַּמְשָׁנִיּוֹת מְזַכֵּכַת וּמְטַהֵרַת אֶת הַנַּפְשׁ מִכָּל
מִינֵי חֲלָדָה, וְכֵן תִּקַּח אוֹתָם מִפְּעַם לְפַעַם אֶל הַהָר לְהַתְּבוּדָד אֵלָיו
יִתְבָּרַךְ, וְאֶפְלוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת, שְׁיִתְבוּדְדוּ וַיִּצְעֲקוּ: "רַבְּנוּ שֶׁל עוֹלָם,
הַצִּילָנִי", "רַבְּנוּ שֶׁל עוֹלָם, חַנּוּנִי", "רַבְּנוּ שֶׁל עוֹלָם, תֵּן לִי דַעַת",

גם-כן טוב מאד מאד, וכך צריכים להחזיר לבחורים הקטנים, שתהיה להם התבודדות, כי באמת אין אל מי לפנות בזה העולם — רק אל הקדוש-ברוך-הוא, ומי שחושב שיש לו אל מי לפנות בלעדי הקדוש-ברוך-הוא, טועה טעות גדולה, ועל-כן ראה לחזק את עצמו ביותר בעבודה הקדושה הזו, ואל תסתפל על שום בריה שבעולם, ואז תהיה לך הצלחה.

ראה לדבר עם אנשי שלומנו היקרים כמו שנדבר ביננו — רק מעבודת השם יתברך, ובכל יום תקח אחר, ויתדבר עמו ממנו יתברך ומעצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, ותכניס בו בטחון עצמי, כי רואים שכל הירידות והנפילות וההשלקות וההרפתקאות וכו' וכו', שעובר על בני-אדם, הוא רק מחמת שאין בו הבטחון עצמי, ועל-כן ראה לחזק את עצמו בבטחון עצמי, וכן להחזיר באחרים בטחון עצמי, ועל-ידי-זה תצליחו, ואל יהיה נקל בעיניך דברים אלו, כי ענינים רבים מאד תלויים בזה; אשרי מי שאינו מטעה את עצמו כלל. העקר ראה לבטל את עצמו אליו יתברך, ותמיד תחשב רק ממנו יתברך, ואשר אין בלעדי יתברך כלל, ובכל רגע ורגע שרק חושבים ממנו יתברך, על-ידי-זה מקימים מצות עשה הפלוזה מכל המצוות, שהוא מצות יחוד הו"ה ברוך הוא יתברך שמו, אשרי מי שאינו מסיח דעתו ממנו יתברך.

נא ונא ראה לקבץ לעצמו שעורים כסדרן במקרא, משנה, בגמרא, במדרש, ברמב"ם, טור ושלחן ערוך, בזהר ובתקונים, ובספרי רבנו ז"ל מכל אחד שעור אחד, ואפלו שעור קטן, העקר שיהיה בכל יום איזה שעור משעורים אלו, ואל תבלבל את עצמו משום בריה שבעולם, תראה איך שסוף כל סוף הכל יתהפך לטובה, רק חזק ואמץ, ואז טוב לך כל הימים.

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תנט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ"ב טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב פֶּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ גְאִיר.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיֹתֵר בְּאֲמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְתִדַּע כִּי פִּרְנָסְתוֹ שֶׁל הָאָדָם הִיא בְּיַד הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא וְלֹא בְּיַד בֶּשֶׂר וְדָם, וְעַל־כֵּן אֵין לָךְ מָה לְפַחַד מִשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעֲוֹלָם, אִתָּה תִמְשִׁיךְ בְּעִבּוּדְתָךְ עִבּוּד־ת־הַקֹּדֶשׁ, וְתִרְאֶה אִיךָ שֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יִמְשִׁיךְ עָלֶיךָ שְׁפַע פִּרְנָסָה, סוֹף כָּל סוֹף עָלֶיךָ לְדַעַת, כִּי לְזִכֹּר אֶת הַנְּסִים נִגְלִים שֶׁעָשָׂה הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עִמָּךְ עִם הַבְּנִיָּן, שֶׁהִזְמִין לָךְ אֶת יְדִידָנוּ ... וּכְמוֹ־כֵן עָשָׂה הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עִמָּךְ נְסִים נִגְלִים. הַעֲקָר צְרִיכִים לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמוֹ, כִּי עוֹבֵר כָּל־כָּף הַרְבֵּה צָרוֹת וּמְרִירוֹת וְהִרְפָּתָקָאוֹת, וּכְפִי מָה שֶׁשׁוּמְעִים בְּעוֹלָם אֶת גִּדְּל הַצָּרוֹת וְכוּ' וְכוּ', שְׁעוֹבֵר, רַחֲמָנָא לִישׁוֹבֵן, רַחֲמָנָא לְצַלֵּן וְכוּ' וְכוּ', עֲלִינוּ לְהוֹדוֹת לְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עַל כָּל הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁעָשָׂה עִמָּנוּ בְּכָל פֶּרֶט וּפְרָט, וּצְרִיכִים לְהַרְגִיל אֶת עֲצָמוֹ לְתֵן תּוֹדָה וְהוֹדָאָה לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהִתְלוֹנֵן עַל שׁוּם דָּבָר, אֲדַרְבֵּה, תָּמִיד לְמִצָּא רַק אֶת הַטוֹב וְאֶת הַנִּקְדוּת טוֹבוֹת שֵׁישׁ בָּנוּ, וּמָה שֶׁהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא עוֹשֶׂה עִמָּנוּ חֲסֵדִים וְרַחֲמִים גְּמוּרִים, וְדִיקָא עַל־יְדִיָּנָה תּוֹכָה לְהִרְחִיב אֶת דַּעְתָּךְ לְבַקֵּשׁ עַל לְהִבָּא.

נָא וְנָא רְאֵה לְשִׁמְח אֶת עֲצָמְךָ, וּלְשִׁמְח אֶת אִשְׁתְּךָ, כִּי תִהְיֶה לְאֵל, הַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא זָכָה אוֹתָךְ עִם יְלָדִים נִחְמָדִים, כֵּן יַעֲזֹר לָךְ, שְׁתִּזְכֶּה לְחִתּוּנָם בְּגִיל צָעִיר, וַיְהִיו לָךְ בְּנִים תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים וְחִתָּנִין תְּלַמִּידֵי חֲכָמִים וְהַרְבֵּה נַחַת, הַעֲקָר לֹא לְהִתְפַּחַד כָּלָל, וְאֵל תִּתְּפַעֵל מִהַהֲסָתוֹת שֶׁהַסֵּמ"ך־מ"ם מְסִית וּמְדִיחַ נִגְדָּךְ, כִּי גְפוּל יִפֹּל, וְשׁוּם דָּבָר לֹא יוֹעִיל לוֹ כָּלָל, כִּי תִהְיֶה לוֹ מִפְּלֵה גְדוּלָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלוֹתַי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמְתַפְּלֵל בְּעִדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרַכְךָ, וּתְבַשֵּׂר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת תְּמִיד.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תס.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יְהוֹרֶךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קִדְשׁ לְסִדְר שְׁמוֹת, כ"ב טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סָלָה יִגְיַעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֵל ... נְרוּ יֵאִיר.

לְנִכוּן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

עֲלִיךָ לְדַעַת, שֶׁבְּזִכּוֹת הַחֹסֵד שְׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִם אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ וְאֵתִי, הַזִּכּוֹת הַזֹּאת תִּלְךָ לְפָנֶיךָ, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב (יְשַׁעְיָה נח, ח): "וְהִלַּךְ לְפָנֶיךָ צְדָקָךָ", כְּשֶׁאַדָּם יוֹצֵא מִזֶּה הָעוֹלָם, זֶה נִרְאֶה לוֹ מְאֹד מִפְּחִיד, עַד שֶׁאֵף אֶחָד אֵינּוּ רוֹצֵה לְחַשֵּׁב מִזֶּה עִכְשָׁו, אָבֵל הַמְּצִיאוֹת הֵיא, שְׁנֹצְטֵרְךָ לְצֵאת מִזֶּה הָעוֹלָם בְּמִקְדָּם אוֹ בְּמֵאָחֶר, יִגְיַע הַזְּמַן, וְאִזּוֹ זֶה נִרְאֶה מְאֹד מִפְּחִיד, אָבֵל אִם אָדָם הַרְּבָה בְּצַדְקָה, הַצְּדָקָה הוֹלֵכֶת לְפָנָיו וְשׁוֹמֵרֶת אוֹתוֹ. וְלִכֵּן בְּזֶה שְׁאַתָּה עוֹזֵר לִי וְלְכֹל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְאַתָּה מְבִיא מְזוֹן לְאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, זֹאת הַצְּדָקָה הַכִּי גְדוֹלָה. אֲנִי מְאֹד מְאֹד מוֹדֶה לְךָ עַל כָּל מֵה שְׁאַתָּה מוֹסֵר אֶת נַפְשִׁי בְּשִׁבִיל הַכּוֹלֵל שְׁלֵנוּ, הַזִּכּוֹת הַזֹּאת תִּגַּן עֲלֵיךָ, וְשִׁיחֶיךָ לְךָ רַק טוֹב בְּחַיִּים, וַיֵּאִיר לְךָ תְּמִיד הַמְּזֵל.

נָא וְנָא אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ מְאֹד, שֶׁתְּשַׁמֵּר עַל הַשְּׁלוֹם-בֵּית שְׁלִיךָ, כִּי הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא זָכָה אוֹתְךָ עִם אִשָּׁה חֲשׁוּבָה מְאֹד, שֶׁהִיא עוֹזֵרֶת לְךָ בְּכֹל הַתְּחוּמִים, וְלִכֵּן תְּשַׁמֵּר מְאֹד מְאֹד עַל הַכְּבוֹד שְׁלִיךָ, וּבְזִכּוֹת זֶה יִהְיֶה לְךָ שְׁפַע גְּדוֹל.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תסא.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ"ב טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׁתַּזְכֶּה לְבָנוֹת בֵּית בְּיַבְנָאֵל, וְתִהְיֶה הַכִּי מְאֹשֶׁר, וְיִהְיֶה לְךָ הַרְבֵּה נַחַת מֵהִילָדִים, רַק הַבְּקֻשָּׁה שְׁלִי, שְׁתִּלְמַד כָּל יוֹם דָּף הַיּוֹמִי, דָּף גְּמָרָא לְיוֹם אֶפְלוֹ בְּגַרְסָא, אֶפְלוֹ שְׁאַתָּה לֹא מִבִּין, אִךְ זֶה דְּבַר גְּדוֹל מְאֹד, וְכֵן כָּל יוֹם תַּגְרֹס דָּף גְּמָרָא, וְתִרְאֶה שְׂזֵה יַחֲזֶה אוֹתְךָ, זֶה יָבִיא לְךָ אֶת כָּל הָאֲשֶׁר בְּחַיִּים, וְכֵן תִּקְפִּיד מְאֹד לְהַתְּפַלֵּל שְׁחֲרִית, מְנַחָה, עֶרְבִית בְּמִנְיַן דִּיקָא, וְאִז לֹא יַחֲסֹר לְךָ שׁוֹם דְּבַר, כִּי מִי שֶׁמְקַפִּיד עַל מִנְיַן, הַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא נוֹתֵן לוֹ דְּבַר שְׁבַמְנִינֵן, שְׂזֵהוּ שְׁפַע שֶׁל כְּסָף. וְאַתָּה צְרִיךְ כְּסָף לְבָנוֹת בֵּית, וְלָכֵן אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּלְמַד דָּף הַיּוֹמִי כָּל יוֹם, וְתִתְּפַלֵּל בְּמִנְיַן, וְתִרְאֶה שְׂזֵהיָה לְךָ שְׁפַע, וְהַקְּדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר, שְׂזֵהיָה לְךָ הַרְבֵּה נַחַת מִילְדִיךָ, וְתִגְדֹּל אוֹתָם בְּקִלּוֹת.

הַמְּאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלִיחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תסב.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת־קֹדֶשׁ לְסֵדֶר שְׁמוֹת, כ"ב טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכֹל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ.

רַבְּנּוּ ז"ל אוֹמֵר (שיחות־הַר"ן, סימָן פה): כְּשֶׁאַדָּם רוֹאֶה לְפָנָיו נְסִיעָה — שְׂשִׁיעָה, אִם קִנִּיתָ כְּבָר בְּרִטִּים, וְאַתָּה נוֹסֵעַ לְטַקְסָס, תִּסַּע וְתִגִּיעַ לְשָׁלוֹם, אֲבָל אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ שְׁנֵי דְבָרִים: הַדְּבַר

הִרְאֵשׁוֹן — שְׁתַּנִּיחַ תְּפִלִּין כָּל יוֹם, שֶׁלֹּא יִחְסַר לָךְ יוֹם אֶחָד מִבְּלִי לְהַנִּיחַ תְּפִלִּין, וְחֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (מִנְחוֹת מד): כָּל הַמְּנִיחַ תְּפִלִּין — זוֹכֵה לְחַיִּים, הַדְּבָר הַשְּׁנִי — תִּשְׁמַר מְאֹד מִגּוֹיִים, לֹא לְהִסְתַּבֵּךְ עִם גּוֹיִים, כִּי הֵם מְאֹד מְסַכְּנִים, וְאִם תִּצְיֵת אוֹתִי בְּשְׁנֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אֶת דְּרָכְךָ, וְאֲנִי מְאֹד מְקַנְהָ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, שֶׁתִּמְצָא שְׂדוּךְ טוֹב וְתִתְחַתֵּן, וְתִהְיֶה לָךְ פְּרִנְסָה. אָבֵל תִּקְפִּיד עַל שְׁנֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְאִז תִּצְלִיחַ דְּרָכְךָ.

אֲנִי נוֹתֵן לָךְ אֶת בְּרַכַּת הַדְּרָךְ, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁמַר אוֹתְךָ מִכָּל רָע, וְתִזְכֶּה כָּבֹד לְקַחַת אֶת עֲצֻמְךָ בְּיַדֶּיךָ, וְתִקַּח אֹתְךָ מִשְׁנֵיאוֹת, וְתִגְרַס הַרְבֵּה פְּרָקִים מִשְׁנֵיאוֹת, כִּי מִשְׁנֵיאוֹת עוֹלָה כְּמִסְפַּר פְּרִנְסָה בְּדִיוֹק, עַל-יְדֵי שְׁלוֹמְדִים מִשְׁנֵה — יֵשׁ פְּרִנְסָה בְּשִׁפְעַע, שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ הַצְּלָחָה, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְנֶה תִשְׁכִּיל וְתִצְלִיחַ.

הַמֵּאחֵל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תסג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבַּת-קֹדֶשׁ לְסִדֵּר שְׁמוֹת, כ"ב טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוֹ יֵאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵה לְחֻזֵק עֲצֻמְךָ בְּכָל מַחִיר לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, וְדַע לָךְ שֶׁהַסֵּמ"ך-מ"ם רוֹדֵף אַחֲרֶיךָ לְהַפִּילְךָ בְּפִח יְקוֹשׁ וְכוּ', הוּא מִתְחִיל עִם דְּבַר קִטּוֹן וְכוּ', עַד שֶׁסּוֹחֵב אוֹתְךָ לְתֵהוֹם רַבָּה וְכוּ', וּכְעֵין שְׁאֹמְרוֹ חֻכְמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שַׁבַּת קה): כֶּךָ דְּרָכּוֹ שֶׁל יֵצֵר הָרָע: הַיּוֹם אוֹמֵר לָךְ עֲשֵׂה כֶּךָ, וּלְמַחֵר אוֹמֵר לָךְ עֲשֵׂה כֶּךָ, עַד שֶׁאוֹמֵר לָךְ: לָךְ וְעַבְד עֲבוּדָה זָרָה וְעוֹבֵד וְכוּ', וְלִכֵּן שְׁמַר מְאֹד מְאֹד לֹא לְהִתְחִיל לְדַבֵּר עִם אֶף אֶחָד בְּעֵנָן וְכוּ', וְלֹא לְהִתְנַחֵם בְּשׁוֹם פְּנִים וְאִפֵּן שֶׁבְּעוֹלָם, אִם אֶחָד בָּא לְהוֹכִיחַ אוֹתְךָ שֶׁאַתָּה בְּטָעוֹת וְכוּ', מַה יֵּשׁ לָךְ לְהַכְנִס אוֹתוֹ בּוֹכּוֹחִים? ! מוֹהֲרֵנִי ת' ו"ל אָמַר פַּעַם לְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ: דִּי אֲלַע

וואס האבין גירעדט האבין זיך נישט דער האלטין [כל אלו שדברו לא החזיקו מעמד]; עליך לדעת, אם אחד עז פנים כזה, ואינו מתבייש לדבר על רבנו ז"ל ועל מוהרנ"ת ז"ל, הרי הוא חצוף, וחצוף זה סימן שאינו נולד בכשרות וכו', ולכן מה לך להתנפח עם איזה פגום? איך יעז אחד בדור הזה לדבר על צדיקים קדושים לפני מאתים שנה ויותר? אין זה פי אם הוא פגום ביותר, ולכן אני מאד מבקש אותך מהיום והלאה, שאל תכנס בוכוחים עם שום ברך שבעולם, התמד בלמוד התורה הקדושה, ותלמד הרבה ספרי רבנו ז"ל, אשר רק בזה תלוייה כל ההתקרבות, ורק מה שרבנו ז"ל בקש מאתנו — תקנים, ואם אתה יכול להאיר את זה באחרים — מה טוב ומה נעים, אבל אם נכנס אתך בוכוחים וכו', כבר תברח ממנו, ובפרט מי שמעז לדבר על צדיק הדבוק בו יתברך, ממנו תברח, כי הוא פסול ונולד בפסול וכו', ועושה בסתר מעשים פסולים וכו'.

העקר שמר על פתחי פיך לא לדבר כל העולה על רוחך, כי זה מלחין את המוח (עין לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן כט); כי באמת הדבור הוא הפלי הכי קדוש, פי העינים, האזנים והחטם תלויים בפה, וכך אמרו חכמינו הקדושים (ערכין טו): חמור המדבר בפיו מן העושה מעשה; ולכן צריכים לשמר ביותר על הדבור, אם כבר מדברים עם הזולת, מדברים רק דבורי אמונה והשגחה פרטית, שכל דבור כזה, זו מצות עשה, וכמו שכתוב (תהלים קטז, י): "האמנתי כי אדבר", על-ידי הדבור באים לאמונה, וכן אמר רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק ב', סימן מד): על-ידי שמדברים דבורי אמונה, זה בעצמו אמונה, כי (תהלים פט, ב): "אודיע אמונתך בפיי", ולכן אמרו חכמינו הקדושים (אבות פרק ג'): שנים שיושבים ואין ביניהם דברי תורה, הרי זה מושב לצים; פי אם יושבים ביחד, ולא יוצא איזה דבור אמונה, זה כבר נקרא מושב לצים. ולכן בכל פעם כשאתה מדבר עם הזולת, תשתדל שלבסוף יצא מהדבורים איזה דבור אמונה, ואפלו עם גוי תדבר אמונה.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תסד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם שְׁשֵׁי עָרְב־שַׁבְּת־קִדְשׁ לְסִדְרֵי שְׁמוֹת, כ"ב טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

נָא וְנָא לֹא לִפְלִ בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, כִּי גְדוֹל אֲדוֹגְנוּ וְרַב לְהוֹשִׁיעַ, וְלִכֵּן חִזַּק וְאַמֵץ מְאֹד, וְאִזּו תִּרְאֶה יְשׁוּעָה גְדוֹלָה. בְּרַגְעַ שְׁאַדָּם זוֹכָה לְבִטּוֹל עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי אֶל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וּמְבִטֵּל עֲצָמוֹ מִכֹּל וְכֹל וְכוּ', וְיוֹדֵעַ וְעֵד אֲשֶׁר אֵין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרַךְ כָּלֵל, וְדוּמָם, צוּמַח — זֶה לְבוֹשׁ לְגַבִּי אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, בּוֹ בְּרַגְעַ "יִתְפָּרְדוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אֲנִי" (תְּהִלִּים צב, ב), וְלֹא יְכוּלִים לַעֲשׂוֹת לוֹ שׁוּם דְּבָר. וְלִכֵּן רְאֵה לְבָרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִרְגִּיל עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ, אֲשֶׁר אֵין טוֹב מִזֶּה.

מֵה טוֹב וּמֵה נְעִים, אִם תִּגְרַס בְּכֹל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת וְדַפִּים גְּמָרָא, וְדַפֵּי זֶהֱר וְתִקְוִנִים, שְׁכַל זֶה יִשְׁמַר אֶת נִשְׁמָתְךָ, כִּי מְשֻׁנִּיּוֹת, זֶהֱר וּגְמָרָא זֶה שְׁמִירָה לְנַפְשׁ, רוּחַ וּנְשָׁמָה, שְׁלֹא יוּכָלוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ שׁוּם רַע, וְכֵן תַּעֲזֵן בְּכֹל יוֹם בְּסַפְרֵי שְׁאֵלוֹת וְתִשׁוּבוֹת, שְׁזֶה יַחֲדָד אֶת מַחְדָּךְ, כִּי (יְרוּשְׁלַמִּי רֵאשׁ הַשָּׁנָה יז): דְּבָרֵי תוֹרָה — עֲנִיִּים בְּמִקּוּמָם וְעֲשִׂירִים בְּמִקּוּמָם אַחֵר; וּכְשֶׁמְקַשְׂרִים אֶת דְּבָרֵי תוֹרָה מְקוּמָם לְמִקּוּמָם, עַל־יְדֵי־זֶה מְחַדְּדִים אֶת הַמַּחַח, וְזוֹכִים לְתִקּוּן הַמַּחַח.

רַק דְּבָר אֶחָד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ לְטוֹבַת נִשְׁמָתְךָ — שְׁתִּבְרַח מִמַּחְלַקַּת, וְאֵל תִּצַּעַר שׁוּם בְּרִיָּה בְּזֶה הָעוֹלָם, עַדִּיף לְהִיּוֹת נִרְדָּף מֵאֲשֶׁר לְהִיּוֹת רוֹדֵף, וְיִזְכֹּר דְּבָר זֶה וּמְכַל שְׁפָן בְּדַבְּרִים שְׁלֹא שְׂיָכִים אֵלֶיךָ כָּלֵל, אִזּו תִּבְרַח לְגַמְרֵי מוּפְוּחִים וּמִמַּחְלַקַּת, לְמָה אַתָּה צָרִיף לְהַכְנִיס עֲצָמְךָ בְּסַפְּנָה, הֲרִי מַחְלַקַּת זוֹ סַפְּנָה גְדוֹלָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁבוֹרַח מְכַל מִינֵי מַחְלַקַּת שְׁבַעֲוֹלָם, וּבוֹרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תסה.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֶרָא, כ"ד טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם כֶּסֶף הַפְּדִיּוֹן, יַעֲזֹר הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדִּינִים עַל-יְדֵי פְּלֵא עֲלִיוֹן בְּרַחֲמִים וַחֲסָדִים.

מָה אֵמַר לָךְ! בְּזֶה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחִזְקוֹת חֲדָשָׁה בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, וּבְכָל שָׁעָה וְשָׁעָה, וְאִפְלוּ בְּכָל רִגַע וְרִגַע כְּפִי פִגְעִי וּמִקְרֵי הַזְּמַן שְׂעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד בְּעוֹלָם הָעוֹבֵר הַזֶּה. וְעַקֵּר הַהִתְחִזְקוֹת צְרִיכִים בְּשִׁמְרֵי הַדְּבֹר, וַיֵּשׁ מֵאִמֵּר הַחֲכָם: "כָּל זְמַן שֶׁהַדְּבֹר אֶצְלִי, אֲנִי שׁוֹלֵט עַל הַדְּבֹר, כִּיִּן שְׂיִצָּא מִפִּי, הַדְּבֹר שׁוֹלֵט עָלַי", כָּל זְמַן שְׂאָדָם אֵינוֹ מְגַלֶּה דַעְתּוֹ לְהַזְוִלָתוֹ, רַק מַחְבִּיא אֶת זֶה אֶצְלוֹ, וַיּוֹדַע אֵיךְ לְשַׁמֵּר מִהַזְוִלָתוֹ, אֲזִי הוּא הַמְּנַצֵּחַ, אֲבָל תִּכְף-וּמִיד כְּשֶׁהוֹצִיא אֶת הַדְּבֹר, אֲזִי הַדְּבֹר שׁוֹלֵט עָלָיו, וְהוּא כְּבָר צְרִיךְ לְתַרְץ עֲצָמוֹ — "לֹא לָזֶה הַתְּכַוֵּנִתִי" וְכוּ', "לֹא עַל זֶה דִּבַּרְתִּי" וְכוּ', "תִּמְחַל לִי, לֹא כּוֹנֵנִתִי עָלֶיךָ" וְכוּ', וְכַדּוּמָה כְּפִי הַנִּזְקֵק שְׂגָרָם לְעֲצָמוֹ עַל-יְדֵי רְבוּי הַדְּבֹרִים שְׂמַדְבֵּר. וְלִכֵּן שְׂמַר מְאֹד מְאֹד לֹא לְגַלוֹת לְאֵף אֶחָד מְצַפוּנֵי לְבָבְךָ, כִּי אַחֲרֶיךָ תִּתְחַרֵּט, וְאֵיךְ שְׂרַק יִצָּא הַדְּבֹר מִפִּיךָ, אִי-אֶפְשָׁר כְּבָר לְהַחֲזִירוֹ.

הַבַּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע אָמַר: שְׁלֹשֶׁה דְּבָרִים כָּל מָה שְׂמַרְבָּה בָּהֶם — טוֹב לוֹ וּלְנַשְׁמָתוֹ: א. טְבִילַת מִקְוֵה. ב. תְּפִלָּה וְאַמִּירַת תְּהִלִּים. ג. אֲמִירַת זֶהַר וְתַקּוּנִים; וְלִכֵּן תִּשְׁתַּדֵּל לְקַיֵּם זֹאת, וְתִבְרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֶז תִּרְאֶה אֶל אֵיזוֹ דְּרָגָה תְּבוֹא, וְתִזְכֶּה לְהַמְשִׁיךְ עַל עֲצָמְךָ תְּמִיד עֲרֻבוֹת זִיו שְׂכִינַת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, וְתִהְיֶה הַכִּי מֵאֲשֶׁר בְּחִיָּד, בְּרִגַע שְׂאִין לָךְ שְׂיִכּוֹת עִם אֵף אֶחָד, רַק אֶתָּה בּוֹרַח

אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ — עַל־יְדֵי טְבִילַת מְקַנָּה, וְתַפְלָה וְהַתְּבוּדָּדוּת, וְאַמִּירַת תְּהִלִּים, וְכֵן לְהִרְבּוֹת בְּלַמּוּד זֶהר וְתַקְוָנִים, אֲזִי עוֹלָמְךָ תִּרְאֶה בְּחַיֶּיךָ.

תְּצִיַת אוֹתִי בְּשִׁלְשָׁה דְבָרִים אֱלוֹ, וּבִפְרָט בְּלִשְׁמֹר לֹא לְגִלוֹת מְצַפּוֹנֵי לְבָבךָ לְאַחֲרִים, אֲזִי עוֹלָמְךָ תִּרְאֶה בְּחַיֶּיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ט תסו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאַרְא, כ"ד טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּשְׁמֹר לֹא לְהִתְחִיל עִם הַמְּלָכוֹת, כִּי רַבְּנוּ ז"ל הִקְפִּיד עַל זֶה מְאֹד מְאֹד. צְרִיכִים לְשַׁלֵּם מִסִּים וְאַרְנוֹנָה, וְאַסוּר לַעֲשׂוֹת חֲכָמוֹת בְּדְבָרִים אֱלוֹ, לֹא כְּדַאי לְהִסְתַּכֵּסֵךְ עִם הַחֵק וְכוּ', כִּי אַחֲר־כֵּךְ סוֹבְלִים יוֹתֵר וַיִּוֹתֵר, וְחֻבְל מְאֹד לְסַבֵּל בְּחִנָּם אִי נְעִימוֹת.

מָה אִמַּר לָךְ! רַבְּנוּ ז"ל נוֹתֵן לָנוּ יַעֲצוֹת עַל כָּל פְּרָט וּפְרָט מִפְּרִטֵי הַחַיִּים, טוֹב לְהוֹדוֹת לְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא, שְׁאַנְחָנוּ יוֹדְעִים מִרְבֵּי אֲמַת כְּזֶה.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

הַיִּיטִי מִמְּלִיץ לָךְ לְקַחַת עוֹרֵךְ־דִּין, וְהַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא יַעֲמֵד עַל יְמִינוּ, וְתִמְתַּק מִמְּךָ כָּל הַגְּזֵרָה הַזֹּאת עַל־יְדֵי פְּלֵא עֲלִיוֹן.

י"ט תסז.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נֶאֱרָא, כ"ד טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רַבְּנוּ ו"ל אָמַר (לְקוּטִי-מוֹתֵר"ן, חֶלֶק ב', סִימָן קִיד): סָעָא פְּנִים אֲזוּ
מְעַן דְּאֶרְפָּךְ זִיף פּוֹן אֵיין הִרְהוּר וַיִּיעֶר הֵיטָן, פְּנִינְאָה שְׁצָרִיכִים לְשִׁמּוּר
מְאֹד מִהִרְהוּר, פִּי הִרְהוּרִים רְעִים פּוֹגְמִים מְאֹד, פִּי הַנְּשָׁמָה הִיא בְּמַח
מִחְשַׁבְתּוֹ שֶׁל הָאָדָם, וַיֵּשׁ לְהַנְּשָׁמָה עֲשָׂרָה לְבוּשִׁים, שְׁנָה כָּלֵל
הַמְחֻשְׁבוֹת שְׂיֵשׁ לְאָדָם, וְלִכְּנֵן אִם אָדָם מְטַהֵר אֶת מַח מִחְשַׁבְתּוֹ,
עַל-יְדֵי-זֶה יִהְיוּ לוֹ לְבוּשִׁים זָפִים, וַיִּזְכֶּה לְהַרְגִּישׁ אֶת שְׂכִינַת עֲזוֹ
יִתְבָּרַךְ סְבִיבוֹ תְּמִיד, וְאֲזוּ יִהְיֶה בְּשִׁמְחָה, אֲבָל אִם שְׂרוּי בְּהִרְהוּרִים
רְעִים, שְׂבָאִים עַל-פִּי-רַב מִהַסְתַּכְּלִיּוֹת רְעוֹת וְכוּ', עַל-יְדֵי-זֶה מְלַכְלֵךְ
אֶת הַלְבוּשִׁים שְׁלוֹ וְכוּ', וַנַּעֲלֵם וַנְּסַתֵּר מִמֶּנּוּ אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ,
וְאֲזוּ שׁוֹרָה בְּעֶצְבוֹת וּבְדַכְּאוֹן פְּנִימִי.

וְלִכְּנֵן רֵאָה מַה לְפָנֶיךָ! שְׁמַר עַל מַח מִחְשַׁבְתְּךָ, וְאֲזוּ תוּכַל לִהְיוֹת
תְּמִיד שְׂמֵחַ וְטוֹב לֵב.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ לְטוֹב כָּל הַיָּמִים...

י"ט תסח.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר נֶאֱרָא, כ"ד טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתָּבְךָ.

אֲתָה צָרִיף לְהַבִּין, שֶׁהַכֹּל זֶה בִּידֵי הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְהֵם

בְּעֶצְמָם מוֹדִים, שְׁזָה לֹא בִּידֵיהֶם, אֲלֵא בְּיַדְיוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְהַבְּעַל-שֵׁם-טוֹב הַקְּדוֹשׁ זִי"ע אֹמֵר, שְׁכָל אֶחָד מִגְּלֵה אֶת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּיִוְדָעִים וּבְלֹא יוֹדָעִים, וְרַבְּנוּ ז"ל אֹמֵר (שִׁיחֹת-הַר"ן, סִימָן נב), מְכַל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלִכֵּן אִם גּוֹי אֹמֵר לֵךְ, שְׁזָה לֹא תִלּוּי בּוֹ — תִּפְסֹ אֹתוֹ עַל הַמְּלָה, בְּאַמַּת זֶה לֹא תִלּוּי בּוֹ, אֲלֵא רַק בְּהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא. וְלִכֵּן רְאֵה לְהִתְחַזֵּק וְאֵל תִּפְחַד, וּמֵה שֶׁהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יוֹלִיף — הוּא יוֹלִיף אוֹתְךָ לְטוֹבָה וְתִצְלִיחַ, רַק תִּרְגִּיל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְלִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מֵה שֶׁאַתָּה צָרִיךְ, אֲפֵלוּ חֲמֵשׁ דְּקוֹת לְבַקֵּשׁ עַל כָּל פֶּרֶט וּפְרָט, זֶה הַמַּתְנָה שֶׁקִּבְּלָנוּ מִרַבְּנוּ ז"ל — לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עָלֶיךָ שְׁפַע בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל מַעֲשֵׂה יְדֶיךָ.

הַמֵּאחֵל לֵךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תסט.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וְאַרְא, כ"ד טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מַכְתְּבְּךָ.

אַתָּה צָרִיךְ לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה מֵאַשְׁתָּף, וְלַחְזוֹר אֵלֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם-בֵּית, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוֹר שְׁתִּהְיֶה בְּרִיא בְּנַפְשׁ וּבַגּוּף, וְתִהְיֶה תְּמִיד שְׂמֵחַ, וְתִהְיֶה לֵךְ פְּרָנְסָה טוֹבָה, וְתִבּוֹא עִם אֲשְׁתְּךָ לְגוֹר בְּיַבְנָאֵל, וְהַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזוֹר לָכֶם, שְׁיִהְיֶה לָכֶם בֵּית מְשֻׁלָּכֶם, וּבְכָל יוֹם וַיּוֹם תִּשְׁתַּדֵּל לְרַקוֹד וְלִשְׁמַעַ פְּלִי זְמֵר. הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא רַחֵם עַל עַם יִשְׂרָאֵל, הוּא יִדַע שֶׁלְּפָנָי בִּיאַת הַמְּשִׁיחַ יִפְלוּ עֲצָבוֹת וּמְרִירוֹת וְדַפְאוֹן עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד, כִּי כֹף אָמַר רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁקִּדְּמִם

שְׁמַשִּׁיחַ יָבוֹא תִהְיֶה כְּפִירוֹת וְאֶפִּיקוֹרְסוֹת בְּכָל הָעוֹלָם כְּלוּ, וְלִכְּן מִזֶּה
בָּאִים כָּל הָעֲצָבוֹת וְהַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן, כִּי אִם אָדָם יוֹדֵעַ שֶׁהַקְּדוּשָׁה-
בְּרוּךְ-הוּא נִמְצָא פֹה אִתּוֹ, עִמּוֹ וְאֶצְלוֹ, הוּא תָּמִיד שְׂמֵחַ, כִּי מַה יֵּשׁ
לִי לִהְיוֹת מְמַרְמֵר? ! מַה יֵּשׁ לִי לִהְיוֹת בְּדִכְאוֹן? ! הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא
פֹה אִתִּי, עִמִּי וְאֶצְלִי, וְלִכְּן הוּא הַמְּצִיא קַלְטֹת, שְׂבֵה יֵשׁ כָּל הַכְּלִי
זָמֵר: נִבֵּל וְתָף וְכַנּוֹר וְחֲצוּצְרוֹת, וְלִכְּן תִּשְׁמַע נְגוּנִים שֶׁל שְׂמֵחָה,
וְהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יָבִיא שְׂמֵחָה בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְאַתָּה תַּחְזֹר אֶל
אִשְׁתְּךָ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תע.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וְאֵרָא, כ"ד טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְּלֹתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

אֲנִי רוֹצֶה שֶׁתַּחֲזְרִי אֶל בְּעֵלְךָ, וְתַעֲשׂוּ שְׁלוֹם-בַּיִת, וְתֵאָהָבוּ אֶחָד
אֶת הַשְּׁנִי, חֲבַל לְכֶם לְפָרֵק בַּיִת כָּל-כָּף טוֹב, אַתֶּם זוּג נִחְמָד, אֲנִי
מַעְרִיף אֶתְכֶם כָּל-כָּף, וְכָל-כָּף הַצְּטַעְרֹתִי שֶׁנִּפְרַדְתֶּם, וְאֲנִי מְאֹד
מְבַקֵּשׁ אֶתְכֶם — תִּשְׁלִימוּ בִּינֵיכֶם וְתַחֲזְרוּ לִיבְנָאֵל, וְהַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-
הוּא יַעֲזֹר לְכֶם, שֶׁתִּהְיֶה לְכֶם דִּירָה מְשֻׁלָּכֶם, וּבְבֵיתְכֶם יִהְיֶה רַק
שְׂמֵחָה, כִּי כָּל הַצְּרוֹת שְׁלָכֶם — מִפְּנֵי שְׂאִין שְׂמֵחָה בַּבַּיִת.
הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יִתֵּן לָךְ כַּח הַנֶּפֶשׁ לְגַדֵּל אֶת הַתֵּינֵקֶת תַּחֲיָה,
וְשִׁיחָה בִּינֵיכֶם שְׁלוֹם וְאַהֲבָה גְּדוֹלָה מְאֹד, וְאֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ
וְאֶת בְּעֵלְךָ שֶׁתַּחֲזְרוּ אֶחָד לְהַשְּׁנִי, וְתִמְחַלוּ אֶחָד לְהַשְּׁנִי, וְאֵל תִּרְיֹבוּ
יוֹתֵר, וּבִזְכוּת הַשְּׁלוֹם-בַּיִת, הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא יֵאִיר לְכֶם אֶת הַמְּזֹל,
וְיִהְיֶה כְּכֹר סוּף וְקֵץ לְכָל הַצְּרוֹת שְׁלָכֶם.

עליך לדעת, שהשטן והסמ"ך-מ"ם נכנס בתוך הבית שלכם, ואני אגרש אותו מביתכם, והיום תהיה ביניכם אהבה גדולה, ואתם חוזרים אחד אל השני.

תשתדלי מאד מאד למחל לבעלך ממה שהיה, ותעשו דף חדש, והקדוש-ברוך-הוא יעזר לכם, שיהיה לכם רק טוב.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תעא.

בעזרת השם ותברך, יום ראשון לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו ויירדפו אל ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך.

אנחנו צריכים רק לדאג לעצמנו ולא להתבלבל משום בן-אדם, ובפרט כשיש לאדם שכל, וקולט מה קורה בזה העולם, הנה זה יום והנה זה לילה, הנה זה שבוע והנה זה חודש, והנה זה שנה, ומה עבר עלינו בשנה הזו, בחודש הזה, בשבוע הזה, ביום הזה, בשעה הזו, אם חיים בלישוב הדעת בזה, אז כל יום ויום זהו יום חדש, כל יום ויום לומדים חמש ורש"י עם התרגום, לומדים פרק או שני פרקים משניות, דף גמרא והלכה, מתפללים במנין שחרית, מנחה, ערבית, מברכים ברכת-המזון מתוך הסדור, קוראים קריאת שמע שעל המטה, מדברים אל הקדוש-ברוך-הוא, מה יותר טוב מזה?! ומה עושה הסמ"ך-מ"ם? מכניס באדם: "אתה יודע, בקהלה הזו רבים". והוא מתערב, ובין כך מאבד את היום שלו ואת הלילה שלו, ואת השבוע שלו, ואת החודש ואת השנה שלו, ואחר-כך בוכה: "איך פרחו לי הימים והשנים הטובות בכלום"? ואת זה צריכים להכניס היטב היטב במח ובדעת.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תעב.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

דע, שהעקר תלוי כפי ההתקרבות אל הצדיק האמת, כי בלי התקרבות אל הצדיק, האדם מטעה את עצמו מאד, ורואים בגשמיות, שיהיו להם מנורות הכי גדולות וכו', אם אינן מחברות אל הזרם המרפזי זה לא ידלק בשום פנים ואופן, יהיה איך שיהיה, אבל מנורה קטנה אם רק מחברת אל הזרם המרפזי, אזי כבר מאירה, וכך הוא עם האדם יהיה איך שיהיה, אם אינו מקרב אל הצדיק, לא מאיר לו האור אין סוף, והכל חשוף אצלו, ודבר זה אי-אפשר להסביר.

ורבנו ז"ל גלה לנו (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ס'): יש בני-אדם שישנים את ימיהם, ואפלו שלומדים ומתפללים וכו', הכל בבחינת שנה, והצדיק האמת מעיר מהשנה, ועליו הראיה עד שלא מתקרבים אל הצדיק האמת, אינו מדבר אליו יתברך — הרי שלך לפניך. ולכן העקר הוא התקרבות אל הצדיק, ועקר ההתקרבות היא ללמד הרבה את ספריו הקדושים בתשוקה עצומה.

המאחל לה ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תעג.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

העקר בזה העולם הוא התחזקות, להתחזק להיות בשמחה, וכן להתחזק באמונה בו יתברך, ועל ידי זה יוכל לדבר עמו יתברך. חכמינו הקדושים אמרו (ברכות לד.): חברותא כלפי שמיא מי איכא? אדם צריך תמיד להפיר את חסרונותיו, ולירא ולפחד ממנו יתברך, ואז תמיד יהיו לו דבורים לדבר עמו יתברך, אשר זה ראינו אצל רבנו ז"ל, אף שגלה נוראות נפלאות וכו', שעדין לא נשמע בעולם וכו', עם כל זאת תמיד עשה התחלה חדשה, ובכה — איך זוכים להיות יהודי, עד שמי ששמע אותו חשב, שאדם הזה הוא הכי גרוע וכו', וכוך עלה ונתעלה בכל פעם מעלה מעלה וכו', ואת זה הוא למד אותנו שנתנהג כמוהו, עם כל זאת הרבה לדבר עמנו בענין שמחה, מצד אחד צריך להיות שפל בעיני עצמו, ולהרגיש שעדין לא יצא מחל אל הקדש אפלו כחוט השערה וכו', אבל מצד שני צריכים להחיות עצמו עם כל נקדה ונקדה טובה שימצא בעצמו, ואף שהם שני דברים מנגדים, מצד אחד — צריך להיות בשמחה עצומה עם כל נקדה טובה שמוצא בעצמו, אבל מצד שני צריך תמיד לידע שהוא כלום ממש, ועדין לא יצא מחל אל הקדש כהוא זה וכו', ועדין רחוק הוא לגמרי וכו', עם כל זאת צריך שתדע, שזה עקר החכמה — להחזיק את המקל משני הכוונים, ורק כך עולים תמיד מעלה מעלה בהשגת אלקות.

העקר הרגל עצמו לא לענות למבוי ולמחרפי נפשך כלל, ואף שזה כואב, דע לך, שאין עוד תקון לנפש האדם שפגם כמו הסובל עלבונות בזיונות, חרופין וגדופין, ואין עונה להם, זה יותר מכל התעניות והסגופים שבעולם.

רק ברח לך אל התורה הקדושה, ותלמד כל יום חמש ורש"י עם התרגום מפרשת השבוע, ותתמיד בלמוד משניות, והעולה על הכל — למד גמרא, אשר זה חיות לנפש בגשמי וברוחני, אשרי שיאחז בזה!

הדורש שלומך וטובתך כל הימים...

י"ט תעד.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו ואיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

שמר על הבריאות שלך, תאכל בזמן ותישן בזמן, וכך תוכל להרבות בלמוד תורה ולעסוק בתפלה, כי הבעל-שם-טוב הקדוש זי"ע אמר: כשנעשה חור קטן בגוף, נעשה חור גדול בנשמה, כשאדם נעשה חולה, אזי כבר אינו יכול לא ללמד ולא להתפלל כלל, ולכן אל יפתך יצרך להיות ער עד מאחר בליילה, כי אחר-כך לא תוכל לקום בבקר השכם, ואל יסית אותך יצרך כי טוב להתענות, כי אז תחלש, ולא תוכל לעשות כלום, רק הכל תעשה בשכל, ותמיד תזכר, שהעקר בזה העולם להפירו יתברך על-ידי קיום מצוות מעשיות דיקא, ועל-ידי רבוי תפלה, ועל-ידי התמדה בתורה הקדושה, אשרי מי שאינו מטעה את עצמו, ואינו עושה מהעקר טפל ומהטפל עקר.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תעה.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל ... גרו ואיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

התמד בשיחה בינך לבין קונך, שנה יסוד היסודות בחסידות ברסלב, ומי שמרגיל עצמו לדבר הרבה עמו יתברך, על-ידי-נה מזבך את דמיו, וזוכה לאמונה ברורה ומזככת, וכל החיים שלו

הולכים כְּכֹר בְּאֶפֶן אַחֵר לְגַמְרִי, כִּי הוּא זֹכֶה לְיָשׁוּב הַדַּעַת אֲמַתִּי,
וּמִסְתַּכֵּל עַל כָּל הַחַיִּים בְּצוּרָה אַחֲרַת לְגַמְרִי.

אֲנִי מִבְקֵשׁ אוֹתָךְ, שְׁלַבֵּל תְּהִיָּה לְךָ שְׂיִכוּת אֶל עֲזֵי פָּנִים,
שְׂמֻעוּזִים לְדַבֵּר בְּעִזּוֹת וְחֻצִּיפוֹת נֶגֶד יְרֵאִים וְשְׁלָמִים, צְדִיקִים וְאֲנָשֵׁי
מַעֲשָׂה, וּבִפְרִט אֶחָד שְׂקֵבֵל פֶּעַם טוֹבָה מִצְדִּיק — אוֹי לוֹ וְאוֹי
לְנַפְשׁוֹ אִם יְדַבֵּר עֲלָיו, וּמִכָּל שֶׁכֵּן מִי שְׂחִיב לוֹ אֶת כָּל חַיָּו, כִּי
הַצְדִּיק מְסַר נַפְשׁוֹ וְחַתָּן אוֹתוֹ, וְעוֹר לוֹ בְּכָל הָעֲנִינִים וְכוּ',
וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הוּא מְדַבֵּר עֲלָיו, צְרִיף שְׂיַדַּע הַחֻצוֹף הַזֶּה, שְׂתַקִּים
אֶצְלוֹ קָלֶלֶת שְׁלֵמָה הַמְּלֶךְ (מְשָׁלֵי יו, ג): "מִשִּׁיב רָעָה תַחַת טוֹבָה לֹא
תִּמּוּשׁ רָעָה מִתּוֹךְ בֵּיתוֹ", וְלִבְסוֹף? הֲיֵיהָ נִעְקָר מִהָעוֹלָם הַזֶּה בְּאֶפֶן
מִבְּהִיל, וְלִכֵּן שׁוֹמֵר נַפְשׁוֹ יִבְרַח מִרְשָׁעִים כְּאֵלוֹ, שְׂמִשְׁלָמִים רָעָה
תַּחַת טוֹבָה.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמָךְ וְטוֹבָתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ט תעו.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֹדֵר וְאַרְא, כ"ד טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ הַמְּלֵא מְרִירוֹת וְכוּ'.

רְאֵה לְהִתְחַזֵּק עִם הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שְׂיִשׁ בְּךָ. רַבְּנוּ ז"ל גָּלָה לָנוּ
סוֹד נִפְלָא בְּפִסּוּק (תְּהִלִּים לז, י) "וְעוֹד מַעֲט וְאִין רָשָׁע וְהִתְבּוֹנְנָת עַל
מְקוֹמוֹ וְאִינְנוּ", הֵינּוּ שְׂהַפְסוּק מְזַהֵרֵנוּ — תְּחַפֵּשׁ וְתִבְקֵשׁ בְּעֵצְמָךְ
עוֹד מַעֲט טוֹב שְׂשֵׁם אֵינְךָ רָשָׁע, וְאִז "וְהִתְבּוֹנְנָת עַל מְקוֹמָךְ וְאִינְנוּ",
אֲתָה כְּכֹר לֹא אוֹתוֹ אָדָם, כִּי מֵאַחַר שְׂאָדָם דָּן עֲצָמוֹ לְכַף זְכוּת,
וּמוֹצֵא בְּעֵצְמוֹ אֶת הַטּוֹב שְׂבוּ, אֲזִי אִינּוֹ כְּכֹר אוֹתוֹ אָדָם וְאִינּוֹ רָשָׁע
(עֵינִן לְקוּסֵי-מוֹהַר"ז, חֶלֶק א', סִימָן רפב), וְלִכֵּן אִין זֹו עֲצָה וְאִין זֹו חֻקָּמָה
לְפַל בְּדַעְתָּךְ כָּלֵל, אֶלָּא לְהַחֲיוֹת עֲצָמָךְ עִם הַנְּקֻדוֹת טוֹבוֹת שְׂיִשׁ בְּךָ.

תְּהִלָּה לְאֵל, אֲתָה חֻזַּק בְּכָל יוֹם בְּצִיצִית, תְּפִלִּין וּמְזוּזָה וְכוּ',

בְּזֶה רְאוּי לָךְ לְשִׂמְחַ מְאֹד מְאֹד, כִּי רַק זֶה מֵה שְׁיִלְוָה אוֹתְךָ בְּזֶה הָעוֹלָם, וְכֵן לְאַחַר שֶׁתִּצְאָ מִזֶּה הָעוֹלָם, מְכַל שְׂכָן שְׂאֵתָה גַם מִתְּפִלָּל הַשָּׁלֵשׁ תְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת: שְׁחִרִית, מְנַחָה, עֲרֵבִית, וּמְבָרֵךְ בְּרִפְת־הַמְּזוֹן וּקְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמָּטָה, וּמְכַל שְׂכָן וְכַל שְׂכָן שְׂאֵתָה לוֹמֵד בְּכָל יוֹם חֲמֵשׁ וְרֵשׁ"י עִם הַתְּרַגּוּם, מְשַׁנִּיּוֹת, וְדָף גְּמָרָא חֵק וְלֹא יַעֲבֹר כְּמוֹ שְׂאֵתָה פּוֹתֵב לִי, וַיֵּשׁ לָךְ עוֹד כַּמָּה וְכַמָּה שְׁעוּרִים בַּתּוֹרָה, בְּזֶה אֵתָה יָכוֹל לְהַחֲיוֹת עֲצָמְךָ מְאֹד מְאֹד, כִּי כִּף אָמַר הַתַּנָּא הַקְּדוֹשׁ (אָבוֹת, ו, י): אֵין מְלוּיִן לוֹ לְאָדָם לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת וּמְרַגְלִיּוֹת, אֲלֵא תוֹרָה וּמִצְוֹת וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בְּלִבְד, וְלִכֵּן זֶה צְרִיף לְהִיּוֹת עֶקֶר הַתְּחִזְקוֹתְךָ, וְאֲסוּר לָךְ לִפְלַל בְּעֲצָבוֹת וּבְדַכְּאוֹן כְּרַגְע.

עֲלִיף לְזִכְרֹ, אֲשֶׁר שְׂמַחָה זוֹהִי הַקְּדוּשָׁה, עֲצָבוֹת זוֹהִי הַסְּטָרָא אַחְרָא, וְהַבְּחִירָה בִּיד הָאָדָם אֶל מֵה הוּא רוֹצֵה לְהַמְשִׁיךְ — אוֹ לְהַטְמִיחָה שְׂהִיא הַעֲצָבוֹת, אוֹ לְהַקְדִּישָׁה שְׂהִיא הַשְּׂמַחָה.

אֲשֶׁרִי מִי שְׂמַכְנִים דְּבוּרִים אֵלּוֹ בְּתוֹךְ לְבוֹ, וְאֵז טוֹב לוֹ בְּזֶה וּבְכָא.

רַק חֲזוֹק וְאֲמִץ לְדַבֵּר עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר שְׂמִדְּבָרִים עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ — זוֹהִי הַצְּלָחָה נְצַחִית, אֲשֶׁרִי לוֹ!

הַדּוֹרֵשׁ שְׂלוֹמְךָ וְטוֹבְתְךָ כָּל הַיָּמִים...

י"ט תעז.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵ וְאַרְא, כ"ד טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גְּרוֹ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתְּבְךָ.

רַק חֲזוֹק וְאֲמִץ, וְשׁוּם דְּבָר בְּעוֹלָם לֹא יוֹכֵל לְשִׁבֵר אוֹתְךָ.

אֲנִי מְאֹד מְבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, לְבַל תִּפְגַּס בְּוִפּוּחִים עִם אֶף אַחַד, אֵתָה

תֹּאמַר אֶת שְׁלֹךְ בְּתַקִּיפוֹת וְזֶהוּ זֶה, אֵין לְהַתּוֹכַח, כִּי חָבַל עַל הַכַּח
וְהַמָּרֵץ שְׁלֹךְ שֶׁהוֹלֵךְ לְטַמְיוֹן.

רְאֵה לְהַתְמִיד בְּסַפְרֵי רַבְּנֵנוּ ז"ל, וְאֵל יַחְסֹר לָךְ יוֹם מִבְּלֵי לַמּוֹד
"לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן", "סְפוּרֵי-מַעֲשֵׂיֹת", "סְפָר-הַמַּדּוֹת", אֲפֵלוּ קִצָּת,
וְשֵׁם תִּמְצָא מְרַגּוּעַ לְנַפְשֶׁךָ.

וְעַל כָּלֵם — תִּתְחִיל לְלַמֵּד וּלְעֵיֵן בְּ"לְקוּטֵי-הַלְכוֹת", כִּי רַק
מוֹהַרְנ"ת ז"ל הֵבִין אֶת רַבְּנֵנוּ ז"ל, וּמִי יִתֵּן, שֶׁתִּתְחִיל לְהַפִּיץ אֶת סַפְרֵי
רַבְּנֵנוּ ז"ל. הִנֵּה הַדְּפֻסְתִּי עֹכָשׁוּ "לְקוּטֵי-הַלְכוֹת" בְּתַכְלִית הַהַדְוּר.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תעח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֵר וְאַרְא, כ"ד טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֵל ... גֵּרוּ יְאִיר וַיִּזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

מוֹהַרְנ"ת ז"ל סָבַל כָּל יְמָיו מִמַּחְלָקַת שְׁחָלְקוּ עָלָיו קְטָנִים
וּגְדוֹלִים וְכוּ', וְהוּא בָּרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וְהַתְמִיד מֵאֵד בְּלַמּוֹד
הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וְחִדְּשׁ חִדּוּשֵׁין דְּאוּרִיָּתָא, וּפְעַם אַחַת הִתְבַּטָּא:
"אֲנִי מוֹדֶה לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁרַבְּנֵנוּ ז"ל נָתַן לִי כָּל-כֶּף הַרְבֵּה
שְׁעוּרִים, עַד שֶׁאֵין לִי אֲפֵלוּ זְמַן לֹא רַק לְדַבֵּר מִמַּתְנַגְדִּי, אֲלֵא אֵין
לִי זְמַן אֲפֵלוּ לְחַשֵּׁב מִמַּתְנַגְדִּי", בַּחוּץ הַרְבּוּ לְדַבֵּר מִמֶּנּוּ וּלְהַשְׁפִּילוּ,
אֲבָל בְּפָנִים חִדְּשׁ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה בַּתּוֹרָה, עַד שֶׁכָּתַב אֶת כָּל סַפְרֵי רַבְּנֵנוּ
ז"ל, וְעוֹד כָּתַב אֶת סַפְרֵי הַקְּדוּשִׁים, אֲשֶׁר לֹא יֵאֱמָן כִּי יִסְפֹּר, אִיךָ
הָיָה לוֹ כָּל-כֶּף הַרְבֵּה זְמַן לְכָתוּב כָּל-כֶּף הַרְבֵּה סְפָרִים, וְתַהֲלָה לְאֵל,
הַסְּפָרִים שָׁלוּ מִחַיִּים כָּבֵר כַּמָּה דוּרוֹת אֲלָפִים וְרַבְּבוֹת נְשֻׁמוֹת
שְׁבוּרוֹת, וְלָכֵן אָסוּר לַעֲשׂוֹת עֶסֶק עִם הַמַּתְנַגְדִּים, וְלֹא כְּדֹאֵי אֲפֵלוּ
לְדַבֵּר מֵהֶם, כִּי חָבַל עַל הַזְּמַן.

אֲשֶׁר י"ט תעט בנחל רצט

העקר לחטף טוב אמתי ונצחי בכל יום ויום, אשר רק זה ישאר מאתנו, ורואים, אשר ממוהרנ"ת ז"ל נשארו ספרים נפלאים המחיים נפשות, ומהמתנגדים שלו לא נשאר שום דבר, עד שיש שאפלו לא יודעים איפה קברם מצוי, ואצל ציון מוהרנ"ת ז"ל באים במשך השנה אלפי אנשים, אף שצנה שלא יבואו אליו, רואים מזה, אשר עקר התכלית הוא רק לזכות לדבק עצמו רק בו יתברך.

ולכן אל תשים לב אל אף מתנגד שלך, ואל תחשב מהם, הדבק עצמך רק בו יתברך, ואז טוב לך תמיד.

מי יתן, שתחטף כל יום כמה פרקים משניות, כמה דפים גמרא, וזהר ותקונים וסימנים טור ושלחן ערוך, כי זה חלקך לנצח.

הדורש שלומך באהבה רבה מאד...

י"ט תעט.

בעזרת השם יתברך, יום ראשון לסדר וארא, כ"ד טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה אל היקר לי מאד ... גרו יאיר ויזרח.

לנכון קבלתי את מכתבך.

ראה להתחזק, ואף שכבר כתבתי לך דבר זה כמה פעמים, אבל כפי פגעי ומקרי הזמן שעובר על כל אחד, צריכים בכל יום ובכל שעה ובכל רגע התחזקות.

והנה דע לך, שרבנו ז"ל אמר (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן ז'): יש מין מרירין ויש מין מתקין, אם אדם פגם בברית, הוא מרגיש תמיד ממרמר, וקשה לו להתפלל, כי הכל הולך לו בכבדות, ומרגיש כל מיני כבדות בעת התפלה, עד שבשביל זה הוא מקצר בתפלתו, עד שלבסוף הוא מפסיק להתפלל לגמרי, ולהפוך — מי שזוכה לתקון הברית, הרי הוא תמיד מלא שמחה, ומרגיש מתיקות בחייו, ומכל

שָׁכַן שָׁפֵל דְּבוּרֵי הַתְּפִלָּה הֵם מְתוּקִים בְּפִיו, וְהוּא מְתַפְּלֵל בְּחַיּוֹת,
וְלָכֵן רָאָה מַה לְּפָנָיִךְ.

הַמְרִירוֹת שֶׁלָּךְ בָּאָה מִפְּגָמֵי הַבְּרִית שֶׁלָּךְ, וְלָכֵן תִּחְזֹר בְּתִשׁוּבָה,
וְאִז תִּרְגֹּשׁ מִתִּיקוֹת בְּחַיֶּיךָ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד...

י"ט תפ.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסֵדֶר וְאֵרָא, כ"ד טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוֹ יְאִיר וְיִזְרַח.

לְנִכּוֹן קַבְלָתִי אֶת מַכְתְּבֶךָ.

רָאָה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּיָתֵר שְׂאֵת וּבְיָתֵר עֵז, וְעַקֵּר הַהִתְחַזְּקוֹת
הַיָּא לְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ו"ל (לְקוּטֵי-מִוְהָר"ן,
חֵלֶק ב', סִימָן כד): מִצְּנֶה גְּדוּלָּה לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה תָּמִיד, וְלְהִתְגַּבֵּר
לְהַרְחִיק הָעֲצָבוֹת וְהַמְרָה שְׁחוּרָה בְּכָל כַּחוֹ. וְכָל הַחוּלְאוֹת הַבְּאִין
עַל הָאָדָם, כָּלֵם בְּאִין רַק מִקְּלִקוּל הַשִּׁמְחָה. כִּי יֵשׁ עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה,
שֶׁהֵם בְּחִינַת שִׁמְחָה, כְּמוֹ שִׁכְתוּב (תְּהִלִּים צב, ד): "עֲלֵי עֲשׂוֹר וְכוּ', כִּי
שִׁמְחַתְּנִי ה' בְּפִעֲלֶךָ" וְכוּ'. וְאֵלּוֹ עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה בְּאִין בְּתוֹךְ עֲשָׂרָה
מִיָּנִי דְּפִיקִין, וְהֵם מְסִיִּין אוֹתָן. וְעַל-כֵּן כְּשֵׁיִשׁ קְלִקוּל וּפְגָם
בְּהַשִּׁמְחָה, שֶׁהִיא בְּחִינַת עֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה, עַל-יְדֵי-זֶה בְּאִין חוּלְאוֹת
מִן עֲשָׂרָה מִיָּנִי דְּפִיקִין, שֶׁנִּתְקַלְקְלוּ עַל-יְדֵי קְלִקוּל עֲשָׂרָה מִיָּנִי
נְגִינָה, שֶׁהֵם הַשִּׁמְחָה, כִּי כָּל מִיָּנִי חוּלְאוֹת כְּלוּלִים בְּעֲשָׂרָה מִיָּנִי
דְּפִיקִין, וְכֵן כָּל מִיָּנִי נְגוּנִים כְּלוּלִים בְּעֲשָׂרָה מִיָּנִי נְגִינָה. וּכְפִי קְלִקוּל
הַשִּׁמְחָה וְהַנְּגוּן, כֵּן בְּאוֹת עַל הָאָדָם מַחְלוֹת רְעוֹת. וְגַם חֲכָמֵי
הַרֹפְאִים הָאֲרִיכוּ בְּזֶה, שֶׁכָּל הַמַּחְלוֹת בְּאוֹת עַל-יְדֵי מְרָה שְׁחוּרָה
וְעֲצָבוֹת, וְהַשִּׁמְחָה הִיא רְפוּאָה גְּדוּלָּה; וְלָכֵן רָאָה לְשַׁמַּח אֶת עֲצָמְךָ
עִם כָּל הַפְּחוֹת רַק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, כִּי אִין עוֹד דְּבַר חָשׁוּב לְמַעֲלָה
בְּכָל הָעוֹלָמוֹת כְּמוֹ הַשִּׁמְחָה, כִּי שֵׁם שְׂרוּיָה רַק שִׁמְחָה, כְּמוֹ שִׁכְתוּב

(דברי־הימים א' טז, כז): "עז וְחֶדְוָה בְּמִקְוֹמוֹ", וְזוֹ מַעֲלַת כָּל בַּר יִשְׂרָאֵל, שֵׁישׁ לוֹ בְּמָה לְשִׁמְחָה, כִּי תִהְלֶה לְאֵל, כָּל יְהוּדֵי מְלֵא מְצֻוֹת, כְּמֵאַמְרֵם ז"ל (בְּרִכּוֹת נוז). עַל הַפְּסוּק (שִׁיר הַשִּׁירִים ד, ג): "כְּפֶלַח הָרְמוֹן רִקְתָּךְ", מֵאֵי רִקְתָּךְ? אֲפֹלוּ רִיקְנִין שֶׁבָּךְ מְלֵאִים מְצֻוֹת כְּרֵמוֹן; וְלִכֵּן הִזְהִירְנוּ רַבְּנֵינוּ ז"ל מְאֹד מְאֹד לְשִׁמְחָה בְּשִׁמְחַת הַמְצֻוֹת, שֶׁזוֹ מַעֲלַת הָאָדָם עַד רוּם הַמַּעֲלֹת, כִּי כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ וְשִׁמְחָה עִם קִיּוּם מְצֻוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, בְּזֶה מְגִלָּה אֶת טֹהַר לְבָבוֹ, שֶׁהוּא שָׁלֵם עִם הַקְּדוּשָׁת־בְּרוּךְ־הוּא, כְּמוֹ שֶׁאָמַר רַבְּנֵינוּ ז"ל (סְפָר־הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׁמֵחָה, סִימָן א'): כְּשֶׁאָדָם עוֹשֶׂה מְצֻוָּה בְּשִׁמְחָה, בְּיָדוּעַ שֶׁלְבוֹ שָׁלֵם עִם אֱלֹקָיו, כִּי שִׁמְחַת הַמְצֻוָּה מֵרָאָה אֶת טֹהַר הַלֵּב שֶׁל הָאָדָם, שֶׁכּוֹנֵנֶתוּ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ יִתְבָּרַךְ בְּאֵמֶת בְּלֵי שׁוּם חֲשָׁבוֹנוֹת פְּרִטִּים, וְלִכֵּן כְּשֶׁבֶר יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ וְשִׁמְחָה עִם הַמְצֻוֹת שֶׁמְקִים, בְּזֶה גֹרֵם יְחִיד גְּדוֹל בְּכָל הָעוֹלָמוֹת, וְזֶה מְגִלָּה שֵׁישׁ לוֹ אֲמוּנָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ וּבְמְצֻוֹתָיו הַקְּדוּשׁוֹת, כִּי יוֹדֵעַ שֶׁאֲפֹלוּ מְצֻוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, כְּגוֹן: סִכָּה, תְּפִלִּין, צִיצִית וְכוּ' וְכוּ', יֵשׁ בְּהֵן רְזִין וְסוּדוֹת עֲצוּמִים, אֵף שֶׁהוּא אִינוֹ מִבֵּין אוֹתָן, עִם כָּל זֹאת הוּא מְקִים אֶת הַמְצֻוֹת בְּשִׁמְחָה עֲצוּמָה, מֵה שֶׁאֵין כֵּן הַכּוֹפְרִים וְהַמֵּינִים וְהָאֶפִיקוֹרְסִים, כְּתִב מוֹהֲרֵנוּ"ת ז"ל (לְקוּטֵי־הַלְכוֹת, גְּפִילַת אֵפִים, הַלְכָה ד', אוֹת ד'): אֵין לָהֶם שׁוּם שִׁמְחָה אֲמִתִּית כָּלֵל, וְהַכֹּרֶת פְּגִיחָם עֲנֹתָה בָם, שֶׁעַל־פִּי־רֹב הֵם מְלֵאִים עֲצָבוֹת, יְגוֹן וְאֲנָחָה. כִּי מֵהֵיכָן יִקְבְּלוּ חַיּוֹת וְשִׁמְחָה אֲמִתִּית, מֵאַחַר שְׁכוּפְרִים בְּתוֹרָתוֹ הַקְּדוּשָׁה וּבְעֲשִׂית מְצֻוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, וּבוֹדִים מְלָבָם טַעֲמִים שֶׁל הֶבֶל וְשִׁטוֹת עַל עֲשִׂית הַמְצֻוֹת הַקְּדוּשׁוֹת, וַיִּחַפְּשׂוּ עַל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ וְעַל תּוֹרַת מֹשֶׁה דְּבָרִים אֲשֶׁר לֹא כֵן אֲשֶׁר בְּדוֹ מְלָבָם, כְּאֵלוֹ, חֲסִי־וְשָׁלוֹם, כָּל טַעֲמֵי הַמְצֻוֹת הַקְּדוּשׁוֹת הֵם נְמוּסִיּוֹת, חֲסִי־וְשָׁלוֹם, בְּשִׁבִיל תְּקוּן הָעוֹלָם, תְּקוּן הַמְּדִינָה, חֲסִי־וְשָׁלוֹם, אוֹי לָהֶם וְאוֹי לְנַפְשָׁם, תְּפַח רוּחָם וְנִשְׁמָתָם, כִּי אֵין כְּפִירָה גְּדוֹלָה מִזֶּה. וּלְדַבְרֵיהֶם הָרָעִים וְהַזְרִים וְהַמְטַנְפִים, בְּוֹדָאֵי אֵין לְשִׁמְחָה בְּשׁוּם מְצֻוָּה, חֲסִי־וְשָׁלוֹם, מֵאַחַר שֶׁתְּכַלִּית הַמְצֻוָּה הִיא בְּשִׁבִיל תְּקוּן זֶה הָעוֹלָם. וְאֵם בְּגוֹף הָעֲשִׂירוֹת וְהַמְמוֹן וְשֶׁאֵר חֲפְצֵי הָעוֹלָם אֵין שׁוּם שִׁמְחָה אֲמִתִּית, כִּי אַחֲרֵיתוֹ מְרָה כְּלַעֲנָה, מִכָּל שֶׁכֵּן אֵיךְ יִשְׁמַח בְּהַמְצֻוָּה שֶׁהִיא רַק בְּשִׁבִיל קִיּוּם נְמוּס הַמְּדִינָה, חֲסִי־וְשָׁלוֹם, לְפִי

דַּעַתְם הַרְעָה וְהַמְשַׁבֵּשֶׁת. וְאִיךָ יִשְׁמַח בְּמִצּוֹת סִכָּה, מֵאַחַר שְׂאוּמֵר
 עָלֶיהָ טַעַם שֶׁל שְׁטוּת כְּזוֹ, שְׂאֵז טוֹב לִישָׁב בְּאֹיֵר כְּזֶה. וְהוּא בְּעֵצְמוֹ
 יוֹדֵעַ שֶׁזוֹ שְׁטוּת, כִּי עַל-פִּי פְּשׁוּטוֹ בּוֹדֵאי אֵז טוֹב יוֹתֵר לְשִׁבְתָּ בְּבֵיתוֹ
 מִלִּישָׁב בַּסִּכָּה. וְאֵם יִרְצֶה לִישָׁב בַּצַּל, יַעֲשֶׂה לוֹ אֶהֱלֵ שֶׁל פֶּשֶׁתָּן,
 כְּדֶרֶךְ הַשָּׂרִים, וְלֹא סִכָּה הַעֲשׂוּיָה כְּדִינוֹ, שְׁסִכְכָּה מִפְּסֻלַת גֶּרֶן וְיִקָּב
 דִּיקָא. וְכֵן בְּשֶׁאֵר הַמִּצּוֹת, וְאִין צְרִיכִין לְחַזֵּר לְסַתֵּר שְׁטִיּוֹת וְשִׁקְרִים
 וְדַבָּרִים בְּדוּיִים כְּאַלְהָ, שֶׁהֵם הֵם עֵקֶר הָאֶפִיקוֹרְסוֹת וְהַכְּפִירוֹת,
 שְׁכּוֹפְרִים בְּתוֹרַת מֹשֶׁה לְגַמְרֵי וּמְחַפִּין הַשִּׁקָּר שְׁלֵהֶם בְּשְׁטִיּוֹת כְּאַלְהָ,
 כְּאַלוֹ הֵם מְתַרְצִים אֶת דְּבָרֵי מֹשֶׁה רַבֵּנוֹ, וְנוֹתְנִים טַעַם לְדַבְּרָיו,
 טַעֲמִים מְרִים וְסֵרוּחִים שְׁכְּאַלְהָ "אֵם יֵשׁ טַעַם בְּרִיר חֻלְמוֹת" (אִיּוֹב ו,
 ו) וְשְׁטִיּוֹת כְּאַלְהָ, בְּפֶרֶט עֵתָהּ, שְׁכָּבֵר זְכִינוֹ לְסַפְרֵי הַזֵּהָר הַקְּדוֹשׁ
 וְכַתְבֵי הָאֲרִיז"ל, שְׁמִבְּאֵר בְּהֵם, שְׁפַל מִצְוָה וּמִצְוָה מְרֻמָּזֹת לְדַבְּרִים
 גְּבוּהִים וְעֵלְיוֹנִים מְאֹד מְאֹד עַד אִין סוּף וְאִין תְּכַלִּית, כִּי הֵם חֲיִינוֹ
 וְאֲרִךְ יָמֵינוֹ בְּזֶה וּבְכָּא לְעוֹלָמֵי עַד וּלְנִצְחַ נְצַחִים. וְאָנוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל,
 אֲשֶׁר הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ הַבְּדִילָנוּ בְּרַחֲמָיו מִן הַתּוֹעִים וְהַכּוֹפְרִים הָאֵלְהָ,
 שֶׁהֵם בּוֹדֵאי מִן הָעֶרְב־רַב. מֵה טוֹב חֻלְקָנוּ וּמֵה נְעִים גּוֹרְלָנוּ, וּמֵה
 יָפָה יִרְשָׁתָנוּ, כְּמָה וְכְמָה יֵשׁ לָנוּ לְשִׁמְחַ בְּכָל עֵת, וּבְפֶרֶט כְּשֶׁאָנוּ
 מְגִיעִים לַעֲשׂוֹת אִיזוֹ מִצְוָה, אֲשֶׁר אָנוּ זוֹכִים בְּרַגַע קַל שֶׁל עֲשִׂית
 הַמִּצְוָה לְהִיּוֹת נְכַלְלִים בְּהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בְּאוֹר הָאִין סוּף בְּרוּךְ הוּא,
 וְאָנוּ קוֹנִים לָנוּ חֲיֵי עוֹלָם לְעַד וְלְנִצְחַ, עַל-יְדֵי כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה,
 שְׂרַבֵּם כְּכֹלֵם קָלִים לַעֲשׂוֹתָם וְנַעֲמִים מְאֹד, כְּמוֹ שְׁכַתּוֹב (מְשָׁלִי ג, יז):
 "דְּרַכֶּיהָ דְּרַכֵּי נַעַם וְכָל נְתִיבוֹתֶיהָ שְׁלוֹם". וְאִין לְהָאֲרִיךְ בְּזֶה לְאַחֲנוּ
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מְאֲמִינִים בְּנֵי מְאֲמִינִים, כִּי הַחֲכָם יְבִין מִדַּעְתּוֹ כְּמָה יֵשׁ
 לוֹ לְשִׁמְחַ בְּשַׁעַת עֲשִׂית כָּל מִצְוָה וּמִצְוָה. וְדִיקָא עַל-יְדֵי שְׁמַחַת
 הַמִּצְוָה, עַל-יְדֵי-זֶה דִיקָא עֵקֶר עֲלִית הַשְׁכִּינָה מֵהַגְּלוּת, עַד שְׁזוֹכִין
 לְהַעֲלוֹת כָּל הָעוֹלָמוֹת לְמַעְלָה לְמַעְלָה עַד שְׁמַשְׁיַגִּין אוֹר הָאִין סוּף,
 שְׁנִכְלָל לְגַמְרֵי בּוֹ יִתְבָּרַךְ (עֵינֵן שֵׁם, שְׁמַאֲרִיךְ מְאֹד מְאֹד בְּמַעֲלַת בַּר
 יִשְׂרָאֵל הַזּוֹכֶה לְהִיּוֹת תָּמִיד בְּשִׁמְחָה, וּבְפֶרֶט בַּעַת שְׁמֻקִּים אֶת
 מִצְוֹתָיו יִתְבָּרַךְ, שְׁנַעֲשֶׂה מִזֶּה לְמַעְלָה בְּעוֹלָמוֹת הָעֵלְיוֹנִים מֵה
 שְׁנַעֲשֶׂה). וְלָכֵן רְאֵה לְקַחַת אֶת עֲצֻמָּךְ בְּיַדְךָ, וְלְהִיּוֹת רַק בְּשִׁמְחָה,
 וְאַל תְּנִיחַ אֶת הָעֲצָבוֹת וְהָעֲצָלוּת, הַמְרִירוֹת וְהַדְּכָאוֹן שְׁיַפִּילוּ אוֹתְךָ

בְּשֵׁאוֹל תַּחֲתִית וּמִתַּחֲתָיו, וְאִף שְׁעוֹבְרוֹת עֲלֶיךָ עֲכָשׁוּ קִטְנוֹת
 וַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת, שְׁאַתָּה מָלֵא חוֹבוֹת וְאֵין לָךְ פְּרִנְסָה, זֶה הַכֹּל בָּא
 מִפְּנֵי שְׁאִינְךָ שְׂמִחַ, אִם הָיִיתָ שְׂמִחַ, הָיִיתָ זּוֹכֵה לְכֹל טוֹב אֲמַתִּי
 וְנִצְחִי, וַיִּכְמוּ שְׁאֲמַר רַבְּנוּ ז"ל (סִפְרֵי-הַמִּדּוֹת, אוֹת שְׂמִיחָה, חֶלֶק ב', סִימָן א'):
 מִי שֶׁהוּא שְׂמִחַ תָּמִיד, עַל-יְדֵי-זֶה הוּא מְצַלִּיחַ; וְלִכֵּן רָאָה לְשִׂמְחָה
 מְאֹד, וְזוֹ סִגְלָה גְדוֹלָה לְפְרִנְסָה, כַּמּוֹבָא מִצְדִּיקִים, שֶׁהֵשֵׁם חַת"ף,
 שְׂיוֹצֵא מִפְּסוּק (תְּהִלִּים קמ"ה, טז): פּוֹתַח' אֶת' יְדִיד', הוּא מְסַגֵּל
 לְפְרִנְסָה, כַּמּוֹכֵן יוֹצֵא מִפְּסוּק (דְּבָרִים טז, טו): וְהָיִיתָ אִךְ' שְׂמִחַ' —
 סוֹפֵי תְבוֹת שֵׁם חַת"ף, כִּי הוּא יִתְבָּרֵךְ חוֹתֵךְ חַיִּים לְכֹל חַי, וְהַחַיִּים
 צְרִיכִים פְּרִנְסָה, וְלִכֵּן רָאָה לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְאִזּוֹ לֹא יִחְסַר לָךְ שׁוֹם
 דְּבָר.

הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תפא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם רֵאשׁוֹן לְסִדְרֵי וְאֵרָא, כ"ד טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם רַב אֶל ... תַּחֲיָה.

לְנִכּוֹן קַבְלַתִּי אֶת מַכְתָּבְךָ.

רְאֵי לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ בְּיוֹתֵר, וְתִבְדָּקִי אֶת הַמְּזוּזוֹת שֶׁבִּפְתָּחֵי
 בֵּיתְךָ אִם הֵן כְּשֵׁרוֹת, וְאִם לֹא חֲסָרָה עַל אֵיזוֹ דְּלַת מְזוּזָה, כִּי רַב
 הַצָּרוֹת שְׁעוֹבְרוֹת עַל הָאָדָם הֵן רַק כְּשֵׁאִין לוֹ מְזוּזוֹת כְּשֵׁרוֹת, וְעַל-כֵּן
 תִּשְׁתַּדְּלוּ לְבַדֵּק אֶת הַמְּזוּזוֹת, וְאִם צְרִיכִים לְהַחֲלִיף — שְׁיַחֲלִיפוּ
 אוֹתָן.

רְאֵי לְשִׁמּוֹר שְׁבַת-קִדְשׁ, וְאִזּוֹ הַשְּׁבַת תִּשְׁמַר עֲלֶיךָ, וְתִשְׁתַּדְּלִי
 לְהַדְּלִיק אַרְבָּעָה גֵרוֹת לְכַבוֹד שְׁבַת-קִדְשׁ, וְלְהוֹסִיף שְׁנֵי גֵרוֹת שֶׁל
 שְׁמֵן זַיִת, וְלְהַתְּפַלֵּל אִזּוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרֵךְ, כִּי הַתְּפִלָּה שֶׁהָאִשָּׁה מְבַקֶּשֶׁת
 בְּעַת הַדְּלָקַת הַגֵּרוֹת, מְאֹד מְקַבְּלַת וּמְרַצָּה בְּשָׁמַיִם.

הַעֲקֵר לְחִזּוֹק אֶת עֲצֻמְךָ לְהִיּוֹת רַק בְּשִׂמְחָה, וְאִף שֶׁקָּשָׁה לָךְ

להיות בשמחה, עם כל זאת את צריכה לעשות מסביבך אוירה של שמחה, וזה ימשיך עליך ברכה וישועה והצלחה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדך, שתצליחי בחינה, ותבשרי לי בשורות משמחות.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תפכ.

בעזרת השם ותפריך, יום שני לסדר וארא, כ"ה טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידידי היקר לי מאד ... נרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מחזק את עצמך. הן אמת אתה כותב שעובר עליך מה שעובר וכו' וכו'. מה אמר לך, ידידי היקר! כך עובר על כל אחד בזה העולם, ולולי שהקדימנו הקדוש-ברוך-הוא, ושלח לנו את רבנו ז"ל, מי יודע אם היה לנו קיום בזה העולם, ועל-כן עלינו לשבח לאדון הכל על כל החסד חנם שעשה עמנו, שזכינו להתקרב אל רבנו ז"ל, ובפרט אתה, אחרי שעבר עליך מה שעבר בימי נעוריך וכו' וכו', ועדין לא נפטרת מכל הצרות וכו' וכו', שזכית להתקרב אל רבנו ז"ל, וגם זכית להיות אצל רבנו ז"ל בראש השנה, ראוי לך לשמח מאד מאד, כי באמת עקר התקון לפגם-הברית היא השמחה, שאדם צריך לעשות כל מיני פעולות שבעולם להיות תמיד בשמחה, לשמח את עצמו בכל מיני אפנים שבעולם, יהיה איך שיהיה ויהיה מה שיהיה, כי השמחה היא תקון הברית, ועל-ידי שמחה ישמר אותו הקדוש-ברוך-הוא בעצמו מפגם-הברית (לקוטי מוהר"ן, חלק א', סימן קסב).

נָא וְנָא רְאֵה לְהַחֲבִיֵּא אֶת הַתְּקַרְבוּתְךָ אֶל רַבְּנֵי ו"ל, כִּי זֶה דַּעֲתֵי, וְכַךְ אֲנִי לֹמֵד עִם תַּלְמִידֵי, בְּשַׁעַת שְׂרֹאִים שְׁעֻלָּה לְהִיּוֹת אִיזוּ מַחֲלָקֶת וְרִיב וְכוּ' וְכוּ', לֹא כְּדַאי לְפָרְסֵם אֶת הַתְּקַרְבוּתוֹ, אֲדַרְבֶּה, צְרִיכִים לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר אֶת הַתְּקַרְבוּתוֹ, כִּי "יְחִי בְּהֵם" כְּתִיב (וַיִּקְרָא יח, ה), 'וְלֹא שְׂיָמוּת בְּהֵם' (יומא פה:), לֹא כְּדַאי לַעֲשׂוֹת מַחֲלָקֶת וּמְרִיבוֹת בְּשִׁבִיל הַתְּקַרְבוּת, אֲדַרְבֶּה, הַמְּצִיאוֹת מְרָאָה, שְׁכַל אֱלוֹ שְׁהַצְּנִיעוּ אֶת הַתְּקַרְבוּתָם, זְכוּ לְמָה שְׁזָכוּ, וְהַצְּלִיחוּ עַד מְאֹד. לְכֵן רְאֵה לְהַצְּנִיעַ אֶת הַתְּקַרְבוּתְךָ אֶל רַבְּנֵי ו"ל.

נָא וְנָא אֵל תְּהִיָּה בְּטָלָן, אֶלָּא חֲטָף וְאָכַל בְּכָל יוֹם פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, וְתִהְיֶה רְגִיל לֹמַר פְּרָק אַחַר פְּרָק, כִּי הַלְמוּד מְשֻׁנִּיּוֹת מְזַכֵּךְ וּמְטַהֵר אֶת הַנַּפֶּשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וּמִי שְׁנַפֵּל בְּעַמְקֵי עַמְקִים בְּשִׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתְחַתֵּיו, עָלְיוֹ לְהַרְגִיל אֶת עַצְמוֹ לֹמַר הַרְבֵּה פְּרָקִים מְשֻׁנִּיּוֹת, כִּי מְשֻׁנִּיּוֹת אוֹתִיּוֹת נִשְׁמ"ה, וּמִי שְׁזָכָה לְהַרְבּוֹת בְּלְמוּד מְשֻׁנִּיּוֹת, מְזַכֵּךְ אֶת הַנַּשְׁמָה שְׁלוֹ.

אֲנִי מְקַוֶּה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתַּכְתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וְאִז אֶרְאֶה לְכַתֵּב לָךְ.

אֲנִי לֹחֵץ עָלֶיךָ בְּכָלֵל עַל כֶּסֶף, כִּי אֶצְלוּ יִתְבָּרַךְ כְּתִיב (חגי ב, ח): "לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזֶּהָב", כָּל הַכֶּסֶף הוּא רַק מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, רַק כְּתִבְתָּ כָּבֵר פְּעַמִּים שְׁשַׁלַּחַת כֶּסֶף, עָלֵי לְהוֹדִיעָךְ, שְׁעֵדִין לֹא קִבַּלְתִּי פְרוּטָה אַחַת, וְיָכוֹל לְהִיּוֹת שְׂאֵבֵד בְּדָאָר, וְעַל-כֵּן חֲבַל, חֲבַל, לְשַׁלַּח דְּרָךְ הַדָּאָר כֶּסֶף.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְךָ, וְשׁוּם דְּבָר שְׁבַעוּלָם לֹא יֻכַּל לְשַׁבֵּר אוֹתְךָ.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תפג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאָרָא, כ"ו טַבַּת ה'תשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבִרְכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּדְפּוּ אֶל יְדִידֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

מָאד מָאד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַת הַבְּשׂוּרוֹת מְשֻׁמְחוֹת, שֶׁהִרְפַּכְתָּ אֶת
הַמְּנוֹרוֹת לְפָנַי פֶּתַח הַבַּיִת מִצַּד יְמִין, וְזֶה יֵצֵא מָאד מָאד יָפָה, וְעִכְשָׁו
רְצִיתִי, שְׁתִּזְמִין אוֹתָן הַמְּנוֹרוֹת עַל צַד שְׁמָאל וְלִהְרָכִיב אוֹתָן,
וְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לְךָ, שְׁיִהְיֶה אוֹר כָּפוּל וּמְכַפֵּל בְּבֵיתְךָ,
וַיִּרְוֲצוּ הַיְלָדִים בְּבֵיתְךָ, וַיַּעֲשׂוּ רַעַשׁ וְשִׂמְחָה, וְתִהְיֶה אַתָּה וְאֲשֶׁתְּךָ
שְׂמִיחִים וְעֹלִיזִים עַל נַעַם חֻלְקֵכֶם.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזָּק אֶת עֲצָמְךָ מָאד מָאד בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, כִּי
הַאַמוּנָה מְמַשְׁכֶּת כָּל הַיְשׁוּעוֹת בְּאָדָם, כִּי "אִישׁ אֲמוּנוֹת רַב בְּרִכּוֹת"
(מְשָׁלִי כח, כ), וְכָל הַהֲצִלָּחָה שֶׁל הָאָדָם הִיא — כְּשִׁזּוּכָה לְאַמוּנָה
חִזְקָה בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, שְׁעַל-יְדֵי-זֶה נִשְׁמָר מִכָּל רַע, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְחִזָּק
אֶת עֲצָמְךָ בְּיוֹתֵר בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְתִאֶמֶן שֶׁהוּא יִתְבָּרֵךְ לֹא יַעֲזֹב
אוֹתְךָ, וּבְיַדָּאִי יַעֲזֹר לְךָ, אִם רַק תִּפְנֶה אֵלָיו מִדֵּי פַעַם בְּפַעַם, וְתִבְקֶשׁ
אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ בְּשִׁפְתַי הָאֵם שְׁלֶךְ בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁטוֹת גְּמוּרָה.

מָאד מָאד רְצִיתִי, שְׁתִּצְטַרֵּף אֶל הַשְּׁעוּר שֶׁל הָרַב ... כִּי לְמוֹד
תּוֹרָה שְׁעָה אַחַת בַּיּוֹם, זֶה אוֹר וְחַיּוּת לְהַנְשִׁמָּה, וּכְשֶׁאָדָם נִכְנָס בְּזֶה
הָעוֹלָם בְּבֵית-הַהִפְנָסֶת לְשִׁמְעַת דְּבָרֵי תּוֹרָה, אֲזִי זוֹכָה לְהַכְנִס גַּם בְּעוֹלָם
הַבַּא בְּבֵית-הַהִפְנָסֶת לְשִׁמְעַת דְּבָרֵי תּוֹרָה.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתִּגְמַר לִי אֶת הַתּוֹרָה לְמַעַלָּה בְּכַתָּה
הַחֲדָשָׁה שְׁבַנִּינוּ וְגַם בְּמַטְבְּחוֹן, כִּי אֲנִי צָרִיךְ אֶת זֶה עוֹד קִדְּם שְׁבַת.

הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי

אֲשֶׁר י"ט תפד בנחל שז

מבקש ומתפלל בעדך, שתצליח דרךך, ותבשר לי תמיד בשורות משמחות.

אננה שתבצע את כל מה שבקשתי ממך.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תפד.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא, כ"ו טבת ה'תשנ"ב.

שלום וברכה אל ... תחיה.

לנכון קבלתי את הפקס. לדעתי, לא כדאי לחתם ל... ולא להגיד לו שאינכם רוצים לחתם, אלא רק להתחמק קצת, כי תכף-ומיד פשחותמים, יכולים להכנס בבעיות משפטיות, פי חתימה הוא דבר חמור מאד, ועל-כן כדאי להתחמק מכל הענין. ובאמת הוא מסכן, היכן ילך הפסך אם לא לבני משפחתו שלומדים תורה, וכך כשיתן את הפסך למי שזוכה ללמד תורה, ולהקים בתים נאמנים להקדוש-ברוך-הוא, אזי תשאר לו זכות גדולה בעולם האמת, ועל-כן תעשו בחכמה, לא לנתק אתו, חס ושלום, שום קשרים, אלא אדרבה, להבטיח לו כל מיני הבטחות, אבל לא לחתם.

אודות הדינה, אני חושב שאתם צריכים לעמד חזק על זכותכם, זו דינה שלכם, וזכותכם להוציא מהדינה, ואל תותרו בשום פנים ואופן, כי יש בני-אדם שחיים על חלשות של זולתם.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפילתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתצליחו דרךכם.

המאחל לכם ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תּפּה.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאֲרָא, כ"ו טַבַּת ה'תּשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה אֶל ... גֵּרוּ יְאִיר.

שְׁלַחְתִּי פָקֵס ל... שְׁיִמְסֹר לְךָ עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים שְׁקֵל, וּרְאֵה לְלַכֵּת הַיּוֹם אֶל ... וּתְסַכֵּם עִמּוֹ, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר, שְׁיִתְחִיל לְעַבֵּד בְּאַפֵּן כְּשֵׁאֲהִיָּה שָׁם שְׁיִהְיֶה גָמוּר.

אֲנִי מְקַנְוֶה לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׁתִּהְיֶה לְכֶם דִּירָה יָפָה מְאֹד מְאֹד, וְתֹאמַר לְאִשְׁתְּךָ שְׁלֹא תִדְאָג, כִּי כְּלָנוּ חַיִּים רַק בְּגִס אֶחָד גְּדוֹל, וּמִי שְׁמִסְתַּפֵּל בְּזֶה הָעוֹלָם, אֵיךְ שֶׁהִכַּל מְסֻתּוֹבָב וְהוֹלֵךְ, רוֹאֵה שֶׁהִכַּל לְמַעַלָּה מִדֶּרֶךְ הַטָּבַע, הַנְּהַגָּה נְסִית.

הַמְּאַחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תּפּו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרֵךְ, יוֹם שְׁלִישִׁי לְסֵדֶר וְאֲרָא, כ"ו טַבַּת ה'תּשנ"ב.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יְאִיר.

זֶה כָּבֵר זְמַן רַב שְׁלֹא קִבַּלְתִּי מִמֶּךָ שׁוֹם מְכַתֵּב, כִּי הָיִיתָ רָגִיל לְכַתֵּב לִי מְכַתְּבִים, וּמִמֶּשׁ הָיִיתִי מְחִיָּה אֶת עֲצָמִי בְּמְכַתְּבֶיךָ, רְאֵה לְהִתְחִיל הַתְּחִלָּה חֲדָשָׁה, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יִשְׁפִיעַ עֲלֶיךָ שְׁפַע גְּדוֹל, וְתוּכַל לְהַפְיִץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו'ל בְּחַיּוֹת חֲדָשָׁה.

אֵין מְלִים לְפָרֵשׁ לְךָ אֶת גְּדֵל הַחֲסֵד חֲנֻם שֶׁאַתָּה עוֹשֶׂה עִמִּי, שֶׁאַתָּה מְשֹׁאֵל אֶת הַרְּכָב שֶׁלְךָ לִידֵידָנוּ ... גֵּרוּ יְאִיר בְּעֵנֶן גָּמֵר בְּנִית הַבְּנִיָּן, כִּי אַחֲרֵת הוּא לֹא הָיָה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת שׁוֹם דָּבָר, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ, הוּא צָרִיךְ אֶת הַרְּכָב לְרִדָּת לְחִיפָה בְּשִׁבִיל אֲרוֹן-הַקֹּדֶשׁ לְהַזְמִין שִׁישׁ,

שְׁנֵי זָמָן לְגַמֵּר כָּבֵד אֶרְוֹן-קִדְשׁ יָפֵה, וְעַל-כֵּן תְּשׁוּאוֹת חַן לָךְ עַל זֶה שְׂאֵתָה מִשְׂאִיל לֹא אֶת הַרְכָּב, וְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא יַעֲזֹר לָךְ, שְׂתַעֲשֶׂה הַרְבֵּה צְדָקָה וְחֶסֶד עִם הַרְכָּב הַזֶּה.

נָא וְנָא רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ בְּכֹל מִינֵי אִפְנִים שְׁבַעוּלָם, וְאֵל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ מִשׁוּם דְּבַר, וְהַעֲקֹר תִּמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ תָּמִיד רַק אֶל מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, כִּי הַשְּׂמִיחָה מְרַחֶבֶת אֶת הַדַּעַת וְהַמַּח, וּפּוֹתַחַת אֶת הַלֵּב, שְׂיִזְכֶּה לְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שֶׁהוּא צָרִיךְ. כִּי בְּאֵמֶת רַבְּנוּ ז"ל הִזְהִירָנוּ עַל שְׁנֵי דְבָרִים: עַל שְׂמִיחָה — שְׂאָדָם יִשְׂמַח מְאֹד מְאֹד עַל גַּעַם חֶלְקוֹ, שְׁנִבְרָא מִזְרַע יִשְׂרָאֵל, וַיִּקְנֶה לְעַצְמוֹ תָּמִיד נִקְדוּת טוֹבוֹת, וְלִבָּל יִפֹּל בְּדַעְתּוֹ כָּלֵל, וְכֵן עַל הַתְּבוּדוֹת — שְׂתַמִּיד יִבְקֹשׁ וַיִּתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ, שְׂיַחֲוֶס וַיִּרְחַם עָלָיו, שְׂיִזְכֶּה לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו, וְלִצְאֵת מִהַחֲשֵׁךְ וְהַבוּץ שְׁנִפֹּל אֵלָיו, וְהֵן שְׂתִי הַבְּקִיאִיוֹת מוֹבָאוֹת בְּלִקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֶלֶק א', סִימָן ו': בְּקִי בְּשׁוֹב — מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד בְּשְׂמִיחָה עִם כָּל נִקְדָּה וְנִקְדָּה שֵׁשׁ בּוֹ, וְלֹא לִפְלֵ בְּדַעְתּוֹ בְּשׁוּם פְּנִים וְאִפְּן, יִהְיֶה אִיךָ שְׂיִהְיֶה וַיִּהְיֶה מָה שְׂיִהְיֶה, וּבְקִי בְּרִצּוֹא — שְׂיִתְבוּדַד עֲצָמוֹ תָּמִיד עִמוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלַעֲלוֹת מַעֲלָה מַעֲלָה, וְלֹא לַעֲזֹב אוֹתוֹ יִתְבָּרֵךְ כְּרַגַע, וְעַל-יְדֵי-זֶה דִּיקָא מְצַלִּיחִים בְּחַיִּים, כִּי זֶה דְרָךְ הַתְּשׁוּבָה.

הַעֲקֹר רַק לְדַבֵּק אֶת עֲצָמְךָ בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְלִידַע שְׂאִין בְּלַעֲדָיו יִתְבָּרֵךְ כָּלֵל, וְהַפֵּל דְמִיּוֹן גְּדוֹל, וְאִם לֹא עוֹשִׂים מְצִיאוֹת מְבִנֵי-אָדָם, יְכוּלִים לַעֲבֹר אֶת זֶה הָעוֹלָם בְּקִלּוֹת, אֲבָל תִּכְף-וּמְיָד כְּשַׁעוֹשִׂים מְצִיאוֹת מְמִישֵׁהוּ, עַל-יְדֵי-זֶה נִכְנָסֶת בְּאָדָם חֲלִישׁוֹת וּפְחַד גְּדוֹל, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְהַדְבִּיק אֶת עֲצָמְךָ רַק בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וְאֵל תַּעֲשֶׂה שׁוּם מְצִיאוֹת מְבִנֵי-אָדָם, וְאֵז תַּצְלִיחַ דְרָכְךָ, וְאֵתָה רוֹאֵה אִיךָ שְׂהַצְלַחְתָּ, שְׁנִכְנָסֶת בְּדִירָה שְׁלֶךְ, וְלֹא הִסְתַּפְּלַת עַל אִף בְּרִיָּה, וְזֶה כָּבֵד כְּמַעַט שָׁנָה שְׂאֵתָה גֵר שָׁם, בְּרוּךְ הוּא וּבְרוּךְ שְׁמוֹ, כִּף הֵם כָּל הַחַיִּים — לֹא לְהִסְתַּכֵּל וְלֹא לְהִתְיַחֵס אֶל אִף אֶחָד רַק לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה מְצַלִּיחִים.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תפז.

בעזרת השם יתברך, יום שלישי לסדר וארא, כ"ו טבת ה'תשנ"ב.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל פלילות אנשי
שלומנו היקרים, "חסידי ברסלב", תלמידי "היכל הקדוש", הגרים
ב"יבנאל עיר ברסלב", הוי"ה עליהם, ישמרו ויצילם מכל צרה
צוקה ומכל נגע ומחלה, וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיהם.

אחי ורעי היקרים! ראו לחזק את עצמכם בכל מיני אפנים
שבעולם להיות שמחים ועליזים, ותשתדלו לרקד אחר כל תפלה
מהש"ש תפלות: "שחרית", "מנחה", "מעריב", פי מוכב בדברי
האריז"ל, אשר בעת התפלה מאד מאד מסכן לאדם אם יתפלל
בעצבות, פי יכולים להתאחו בו הסטרא אחרא והקלפות שברא
מחמת עוונותיו, ועל-כן צריכים להשתדל להתפלל בשמחה עצומה,
וכן לרקד אחר כל תפלה ותפלה, שעל-ידי-זה לא יתאחו בו
הקלפות, ותהלה לאל, יש לנו מה לשמח, שזכינו להתודע מרבנו
ז"ל, המחדיר בנו אמונה פשוטה בו יתברך, ומה היינו עושים בלי
רבנו ז"ל.

נא ונא תשתדלו להתפלל בצבור, פי התפלה בצבור מקבלת
ומרצה בשמים, ולא מדקדקים על האדם, פי כשאדם מתפלל
ביחידות, אז מדקדקים היטב עליו — מה ואיך התנהגותו, ואז,
חס-ושלום, יכולים לעיין בדינו, לא-כן כשהוא מתפלל בצבור, לא
מסתכלים בכלל על הפרטיות שלו, רק מוחלין לו על כל עוונותיו.
ועל-כן ראו להשתדל להתפלל כל הש"ש תפלות בצבור דיקא, ומי
שיוכל להתפלל תפלת התיקין — אין למעלה מזה, פי אז הוא
הזמן הכי מסגל שתתקבל תפלתו, ומי שמרגיל את עצמו להתפלל
תפלת התיקין, יש לו אריכות ימים, הינו שהיום שלו ארוך מאד
מאד. ועל-כל-פנים מי שאינו יכול להתפלל ותיקין, שישתדל
להתפלל בשעה שמונה, כי סוף זמן קריאת שמע הוא בשעה תשע,

ועל-כֵּן צְרִיכִים לְתַפֵּס אֶת הַתְּפִלָּה עוֹד קִדְּם שְׁעַה תְּשַׁע, וְכֵן טוֹב מְאֹד לְהַתְּפַלֵּל תְּפִלַּת מִנְחָה בְּשַׁעַה שְׁלֹשׁ אַחֵר הַצְּהָרִים, שְׂאֵז מִתְּחִיל זְמַן תְּפִלַּת מִנְחָה קִטְנָה, וְכֵן תִּשְׁתַּדְּלוּ שִׁיְהִיָּה מִגֵּן תַּכְּף-וּמִיד בַּתְּחִלַּת לַיְלָה, וּמִי שֶׁנִּמְצָא אֵז בְּיַבְנָאֵל, שִׁישְׁתַּדֵּל לְהַתְּפַלֵּל עִם הַמִּגֵּן הָרִאשׁוֹן תְּפִלַּת עֶרְבִית, וּמִי שִׁיָּצָא לְהַפְצָה, יִתְּפַלֵּל בְּמִגֵּן הַשְּׁנִי, שֶׁהוּא בְּעֶשֶׂר וַחֲצִי, וַיִּצְטַרֵּף עִצְמוֹ עִם הַשְּׁעוֹר שֶׁל הָרֵב ... שְׁלִיט"א. וְזָכְרוּ הַיֵּטֵב, שֶׁבְּזָכוֹת תְּפִלַּת רַבִּים תִּקְבַּל תְּפִלַּתְכֶם לְרַחֲמִים וּלְרַצוֹן לְפָנַי אֲדוֹן כָּל.

גַּם אֲבַקֵּשׁ אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, אִם נִתְעוֹרְרַת אֲצִלוֹ אִיזוֹ שְׂאֵלָה בְּאִסּוּר וְהִתַּר אוֹ בְּטְהָרָה, שִׁישְׂאֵל שְׂאֵלָה אֲצֵל הָרֵב ... וְלֹא יִסְמַךְ עַל דַּעְתּוֹ כָּלֵל, וּבִפְרָט בְּעִנְיַי טְהָרָה צְרִיכִים לְהִבְיֵא אֶת כָּל הַשְּׂאֵלוֹת אֵלָיו, כִּי זֶה דְּבַר חֲמוּר מְאֹד מְאֹד, וּמִי יִתֵּן, שִׁיִּצְטַרְפוּ כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ אֶל הַשְּׁעוֹרִים שֶׁהוּא לוֹמֵד בְּעִנְיָנִים אֵלָיו.

הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע אֶת תְּפִלַּתִּי שְׂאֵנִי מִבְּקֵשׁ וּמִתְּפַלֵּל בְּעַדְכֶם, שֶׁתְּצַלִּיחוּ בְּדַרְכְּכֶם, וְשִׁיְהִיָּה לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִכֶּם פְּרִנְסָה בְּשַׁפְעַ, וְלֹא תְצַטְרְכוּ לְבְרִיּוֹת, וְאֲדַרְבֵּה שֶׁתּוֹכְלוּ לְהַשְׁפִּיעַ שַׁפְעַ לְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְתִצְאוּ לְהַפִּיץ אֶת אוֹר רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְלְהַחֲדִיר אֱמוּנָה בֵּין נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, אֲשֶׁר מְאֹד מְאֹד נִצְרָכִים אֶל זֶה, וּבִפְרָט בְּעֵתִים הַלְלוּ, שְׁעוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵהַ שְּׁעוֹבֵר — עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת, קִטְנוֹת וְחִלְיָשׁוֹת הַדַּעַת וְסַפְקוֹת, וְאֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמִּשְׁתַּדֵּל לְחַזֵּק נַשְׂמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְאֵז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לָכֶם בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תפח.

בְּעִזְרַת הַשָּׁם יִתְּבַרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאָרָא, כ"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדִידֵי הַיְקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפָנִימִיּוֹת לְכַבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גְּרוֹ יָאִיר.

לְנִכּוֹן קַבְּלֵתִי אֶת מִכְתָּבְךָ עִם הַמָּאָה דוֹלָר לְצַדִּיקָה, יַעֲזֹר לְךָ

הקדוש-ברוך-הוא, שְׁיִמְתְּקוּ מִמֶּךָ כָּל הַדֵּינִים, וְתִזְכֶּה לְמַצֵּא אֶת בֵּית זִוְגָךָ מֵהַשְׂיוֹתֵר מֵהָרָ, כִּי אֲצַל רַבְּנוּ ז"ל הִזָּה דְּבַר זֶה עֲנִין גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד — לְהִתְחַתֵּן, וּכְשָׁבָא אֵלָיו רַבִּי, אָמַר לוֹ: קָדָם לָךְ לְהִתְחַתֵּן, כִּי אֵי-אֶפְשָׁר לְהַגִּיעַ אֶל תְּקוּן הַמַּחַ, אֲלֵא כְּשֶׁאָדָם זֹכֵה לְהִתְחַתֵּן, וְנִשְׁמַר מִפְּגָם-הַבְּרִית.

רֵאה לְדַבֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בּוֹ יְתִבְרַךְ, וְכָל מֵה שְׁעוֹבֵר עֲלֶיךָ יְרִידוֹת וְנִפְּלוֹת, קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ כָּלֵל, רַק רֵאה לְחַזֵּר רַק אֵלָיו יְתִבְרַךְ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

מֵה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רֵאוּי לָנוּ לְשִׁמְחָה מְאֹד מְאֹד עַל נַעֲם חֻלְקָנוּ, אֲשֶׁר בַּנְחַל שָׁם גּוֹרְלָנוּ, וּמֵה הֵיינוּ עוֹשִׂים בְּלִי רַבְּנוּ ז"ל, וְרֵאוּי לָנוּ לְשִׁמְחָה בְּזֵה מְאֹד מְאֹד, שְׁאַנְחָנוּ יוֹדְעִים מְרַבֵּי אֶמֶת כְּזֵה, רַבִּי נִפְּלָא כְּזֵה, רַבִּי הַמְּלֻמְדָנוּ עֲצוֹת נוֹרְאוֹת אֵיךְ לְהַחֲזִיק מִעֲמֵד בְּצַל הַחֲשֵׁף הָעוֹבֵר הַזֶּה, כִּי יָמֵינוּ כְּצַל עוֹבֵר (תְּהִלִּים קמ"ד, ד), וְרוֹאִים בְּחוֹשׁ, הִנֵּה הָאָדָם נוֹפֵל בְּשִׂאוֹל תַּחֲתִית וּמִתְחַתֵּיו, וְהִנֵּה כְּבָר עָבְרוּ הַשְּׂבָעִים שָׁנָה, כִּי מִי שֶׁדַּעַתוֹ גְּדוֹלָה, כָּל הַשְּׂבָעִים שָׁנָה אֲצִלוּ כְּרַבַּע שָׁעָה, כְּמוֹבָא בְּדַבְרֵי רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֻלְק ב', סִימָן ס"א); וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ בְּזֵה הָעוֹלָם לְרַבַּע שָׁעָה הַזֹּה, הֵן אֶמֶת שְׂבָרַבַּע שָׁעָה הַזֹּה עוֹבֵר עַל הָאָדָם מֵה שְׁעוֹבֵר, עַד שְׂרַבְּנוּ ז"ל אָמַר, שְׂיִכּוּלִים לְאָבֵד אֶת הָעוֹלָם הַזֶּה וְאֶת הָעוֹלָם הַבָּא בְּשִׁבִיל תַּאֲוָה שֶׁל רַבַּע שָׁעָה, עִם כָּל זֹאת אֲשֶׁרִי מִי שֶׁמְחַזֵּק אֶת עֲצָמוֹ, וְאֲשֶׁרִי מִי שֶׁאֵינוֹ מְנִיחַ אֶת עֲצָמוֹ לְפַל, רַק תָּמִיד מְדַבֵּר אֵלָיו יְתִבְרַךְ, וּמִפְּרֹשׁ אֶת כָּל שִׂיחָתוֹ אֵלָיו יְתִבְרַךְ, אֲשֶׁרִי לוֹ בְּזֵה וְאֲשֶׁרִי לוֹ כְּבָא!

נָא וְנָא רֵאה לְשִׁמְחָה עַל נַעֲם חֻלְקָךָ, וְתִרְגִּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִמוֹ יְתִבְרַךְ, וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

מֵהִיוֹם וְהִלָּאָה אִם אֶתָּה רוֹצֵה לְהַפְּקִיד כְּסָף בְּחֻשְׁבוֹן הַבִּנְיָן שְׁלִי, הִנֵּךְ יָכוֹל לְרֵאוֹת אֶת מְסַפֵּר הַחֻשְׁבוֹן הַמוֹבָא בְּתַחֲתִית הָעַמּוּד, וְהַחֻשְׁבוֹן הַזֶּה מִתְחַלֵּק לְכַמָּה מִיָּנִי צְדָקוֹת: רֵאוּנָה — לְהַדְפָּסָה, שְׁנִיָּה — לְעִנְיֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמָנוּ, שְׁלִישִׁית — לְצַרְךָ הַתְּלַמוּד-תּוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר שְׁלָנוּ בִּיבְנָאֵל, רְבִיעִית — הַחֲזַקָת בֵּית-הַמְדָרֶשׁ שְׁלָנוּ

בִּיבְנֵאֵל. וְעַל־כֵּן כָּדֵי שֶׁתִּהְיֶה בְּטוֹחַ שֶׁהַכֶּסֶף יִגִּיעַ אֵלַי, תִּפְקִידוֹ בַּבֶּנֶק כְּפִי הַמְסָפֵר הַמוֹבָא לְמִטָּה, וְאַתָּה יְכוּל לְפָרֵסם אֶת זֶה בֵּין אֲנִישֵׁי שְׁלוֹמֵנו, כִּי הִרְבָּה פְּעָמִים שׁוֹלְחִים כֶּסֶף בְּדָאָר, וְהַגּוֹיִם הַדְּוָרִים גּוֹנְבִים אֶת זֶה, וְחָבַל שֶׁכֶּסֶף יִשְׂרָאֵל יֵלֶךְ לִיְדֵי גּוֹיִים. וּמִי שְׂאוּמֵר שֶׁהוֹלֵךְ בַּשְּׂבִיל צְדָקָה בְּעִבּוּרֵי, תִּדְעַ כִּי הַכֹּל שְׂקָר, כִּי אֵינִי מְקַבֵּל מִשׁוּם בְּרָיָה כֶּסֶף, וַיֵּשׁ הִרְבָּה רַמָּאִים וְצָבוּעִים שֶׁהוֹלְכִים בַּשָּׁמַי. מַה לַעֲשׂוֹת?! הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְנַהֵג אֶת הָעוֹלָם.

הַקְדוּשׁ־בְּרוּךְ־הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתִפְלַתִּי שְׂאֲנִי מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתִּזְכֶּה לְהִתְחַתֵּן מַה שְׁיִוְתֵר מֵהָר, וְתִבְנֶה בֵּית נְאֻמָּן בְּיִשְׂרָאֵל, וְתִבְשֹׂר לִי בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מְכַתֵּב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תְּחַיֵּנִי, כִּי נִפְשֵׁי קְשׁוּרָה בְּנִפְשֶׁךָ.

הַמְאַחַל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תפ"ט.

בְּעִזְרַת הַשָּׁמַי תִּתְבַּרְךָ, יוֹם רִבְעִיעַ לְסֵדֵר וְאַרְא, כ"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סְלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֵלַי יְדִידֵי הַיָּקָר לִי מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְכִבִּי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים, שׁוֹתֶה מִיְמֵי הַנְּחַל נוֹבֵעַ מְקוֹר חֲכָמָה, זְכוּתוֹ יִגֵּן עָלֵינוּ ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכוּן קִבְלַתִּי כָּבֵר פְּמָה פְּעָמִים מְכַתְּבִים מִמָּךְ, וּמִמָּשׁ כָּל מְכַתֵּב וּמְכַתֵּב שֶׁאַתָּה כּוֹתֵב לִי, אַתָּה מְחִיָּה אוֹתִי, כִּי בְּאַמַּת יֵשׁ לְךָ כַּחוֹת הַנֶּפֶשׁ גְּדוּלִים מְאֹד לְחַדֵּשׁ חַדוּשֵׁי תוֹרָה, וּבְפִרְט שֶׁקִּבְלַתִּי כָּבֵר הִרְבָּה בְּשׁוּרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת מְאֻנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנו בְּאַשְׁדּוּד, שֶׁאַתָּה לוֹמֵד בְּרַבִּים וְאַתָּה מְחִיָּה אוֹתָם, וְעַל־כֵּן חִילְךָ לְאוֹרֵיָא, וְתִמְשִׁיךְ אֶת עֲצָמְךָ יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, וְעַל־יְדֵי שֶׁתִּזְכֶּה לְבִטֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרְךָ, עַל־יְדֵי־זֶה תִּחְזֹר עִם תוֹרָה, כְּמוֹבָא בְּלִקוּטֵי־מוֹהַר"ן, חֲלָק א', סִימָן סה: כְּשֶׁאַדָּם זוֹכֶה לְהַגִּיעַ לְבִטּוֹל אִמְתִּי, שֶׁמְבִטֵּל אֶת עֲצָמוֹ

לְגַמְרֵי אֵל אֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְאֵין לוֹ שׁוּם מִחֻשְׁבָּה אַחֲרֵת רַק
 אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ, וּמִכְנִיס אֶת עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי בְּזֵה, וְסוֹתָם עֵינָיו מִחִזּוֹ
 דְּהֵאֵי עֲלָמָא, עַד שְׂאִינוֹ רוֹאָה, וְאִינוֹ שׁוֹמֵעַ, וְאִינוֹ מְרַגֵּישׁ שׁוּם דְּבָר
 — רַק אֲמַתַּת מְצִיאֹתוֹ יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה כְּשֶׁחֹזֵר מִהַבְּטוּל, זֹכֶה
 לְבוֹא עִם תּוֹרָה. וּבְזֵה רְאוּי לוֹ לְדַעַת, שֶׁהוּא זָכֶה לְהִגִּיעַ אֶל בְּטוּל
 אֲמַתִּי — כְּשֶׁחֹזֵר עִם תּוֹרָה.

וְעַל-כֵּן אֵל תִּהְיֶה בְּטָלָן! אֲלֵא הִרְגַּל אֶת עֲצָמָךְ לְבַטַּל אֶת עֲצָמָךְ
 לְגַמְרֵי אֵל הָאֵין סוֹף בְּרוּךְ הוּא, וְעַל-יְדֵי-זֶה כְּשֶׁאֲתָה חֹזֵר, תִּחְזֹר
 עִם תּוֹרָה. וְצָרִיכִים לְדַעַת דְּבָר זֶה, וּבִכְפָּרְט אֲתָה, שְׁעוֹבֵר עָלֶיךָ כָּל-כָּף
 הַרְבֵּה חֲלִישוֹת הַדַּעַת וְיִסּוּרִים וּמְרִירוֹת, רְאֵה לְבָרַח לְתוֹךְ הַתּוֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה, כִּי זֶה עָקֵר הַנְּחֻמָּה לְאָדָם — לְבָרַח רַק אֵל הַתּוֹרָה
 הַקְּדוּשָׁה, כִּי אֵין לָנוּ מְקוֹם אַחֵר לְבָרַח אֲלֵא אֵל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.
 וְכִמוֹ שְׂאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (מִדְּרַשׁ אַגְדָּה): אִם רְאִיתָ שֶׁהֲצָרוֹת
 מִתְגַּבְּרוֹת וּמִתְפַּשְׁטוֹת עָלֶיךָ, בְּרַח לָךְ אֵל הַתּוֹרָה, כִּי הַתּוֹרָה הִיא
 עָקֵר הַנְּחֻמָּה לְאָדָם. וְאִמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוּשִׁים (בְּרִכּוֹת סג.): כָּל הַמְרַפֵּה
 עֲצָמוֹ מִדְּבַרֵי תּוֹרָה, אֵין לוֹ כֹחַ לְעַמֵּד בְּעֵת צָרָה, עַל-כֵּן רְאֵה רַק
 לְבָרַח אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וּכְשֶׁאֲתָה חֹזֵר — תִּחְזֹר עִם תּוֹרָה. וּבִכְפָּרְט
 בְּשָׁעָה שְׂאֲתָה לוֹמֵד בְּרַבִּים, אֵין עוֹד דְּבָר גְּדוֹל מִזֶּה (כַּמּוּבָא
 בְּלֻקוּטֵי-מוֹהַר"ן, חֵלֵק א', סִימָן יג), כִּי בְּזֵה שְׂאִדָם מְקַבֵּץ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל,
 וּמַעֲלָה אוֹתָן אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה חֹזֵר וּמִבִּיא עִמָּהֶם תּוֹרָה.
 וְעַל-כֵּן תִּשְׁתַּדֵּל בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שֶׁבְּעוֹלָם לְקַבֵּץ אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
 פַּעַם בְּשָׁבוֹעַ, וּמָה טוֹב וּמָה נָעִים, אִם זֶה יִהְיֶה בְּמוֹצָאֵי-שַׁבָּת
 בְּסַעֲדַת מְלוּוֶה-מְלָכָה עִם כָּלֵי זָמֵר, וְאַחֲרֵי-כֵן תֹּאמֵר לְפָנַי אַנְשֵׁי
 שְׁלוֹמֵנוּ תּוֹרָה, וּתְקַרְבֶם וּתְקַבְּצֶם חֹזְרֵה אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְאֵין לְמַעֲלָה
 מִזֶּה, אֲשֶׁרֵי מִי שְׁלוֹמֵד תּוֹרָה בְּרַבִּים!

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאוּי לָנוּ לְשַׁמַּח מְאֹד עַל נַעַם חֵלְקֵנוּ,
 עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שָׁם חֵלְקֵנוּ וְגוֹרְלֵנוּ — כְּפִי הַצָּרוֹת וְהִיּוּסוּרִים
 וְהַמְרִירוֹת וְהַמְכַאֲוִבִים שְׁעוֹבְרִים עַל כָּל אַחַד וְאַחַד בְּזֵה הָעוֹלָם,
 אֵי-אֶפְשֶׁר לְהַנְצִל, כִּי אִם עַל-יְדֵי רַבֵּנוּ ז"ל. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרֵי וְאֲשֶׁרֵי מִי
 שִׁידַע מְרַבֵּנוּ ז"ל, וְהִסְמִיךְ-מ"ם עוֹשֶׂה אֶת שְׁלוֹ לְנַתֵּק אֶת הָאָדָם

מִרְבֵּנוּ ו"ל, וְעַל-כֵּן רָאָה לְהַחְזִיק אֶת עֲצָמָךְ בְּרַבְּנוּ ו"ל, וְאֵל תֹּאכֶה וְאֵל תִּשְׁמַע לְשׁוֹם לְשׁוֹן-הָרֶעַ וּרְכִילוֹת וְלִיצְנוּת, שְׂרוּצִים לְעִקְרָךְ מִרְבֵּנוּ ו"ל, כִּי הִכַל הֶבֶל וּרְעוּת-רוּחַ, וְלֹא רַק שְׂאֵתָה תַחְזִיק בְּרַבְּנוּ ו"ל, אֲלֵא תִרְאֶה לְהַחְזִיק גַּם שְׂאֵר אַנְשִׁים אֲצֵל רַבְּנוּ ו"ל.

הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה מִתְחַלֵּת בְּב', הֵינּוּ ב' רֵאשִׁית, רֵאשִׁית חֻכְמָה יִרְאֵת הַשֵּׁם הוּא הֵב', וּמֵהִי ב'? ג' קוּיִם (הֵינּוּ אוֹת ב' כּוֹתְבִים עִם ג' קוּיִם), וְהוּא עַל דְּרָךְ שְׂאֵמֵר הַתֵּנָא הַקְּדוּשׁ (אֲבוֹת א, ב): עַל שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד — עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הָעֲבוּדָה, וְעַל גְּמִילוּת חֻסְדִּים; וְעַל-כֵּן "רֵאשִׁית חֻכְמָה יִרְאֵת הַשֵּׁם" (תְּהִלִּים קי"א, י), רֵאשִׁית ב', הֵינּוּ הָרֵאשִׁית שֶׁבְּכָל דְבָר בְּהִבְרִיאָה הֵם הַשְּׁלֹשָׁה דְבָרִים: "תּוֹרָה" — צְרִיכִים לְלַמֵּד הַרְבֵּה תּוֹרָה, וְאֲפֹלוּ שְׂנוּפֵל בְּעִמְקָא דְתַהוֹמָא רַבָּא, צְרִיכִים רַק לְרוּץ אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, כִּי רַבְּנוּ ו"ל גָּלָה לָנוּ (שִׁיחוֹת-הַר"ן, סִימָן יט), שְׂאֲפֹלוּ אוֹתָם הָאֲנָשִׁים שְׂנֵפְלוּ בְּפַח יְקוּשׁ, וְעַדִּין עוֹבְרֵי עֲלֵיהֶם מֵהַ שְׂעוּבָר, אִם יַעֲשׂוּ לְעֲצָמָם חֵק קְבוּעַ לְלַמֵּד בְּכָל יוֹם וְיוֹם כֶּף וְכֶף, הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה תּוֹצִיאָם מֵהַשְּׂאוּל תַּחֲתִית שְׂנֵפְלוּ לְשֵׁם. "עֲבוּדָה" — צְרִיכִים לְהַרְגִּיל אֶת עֲצָמוֹ לְהַתְּפַלֵּל הַתְּפִלוֹת: שְׁחֵרִית, מְנַחֵה, מְעָרִיב, חֻצוֹת, מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְכֵן בְּרַפְת־הַמְּזוֹן וּקְרִיאַת שְׁמַע שְׁעַל הַמְּטָה, וְאִמִּירַת תְּהִלִּים, הַכֹּל יִהְיֶה מִתּוֹךְ הַסְּדוּר, כִּי הָאוֹתִיּוֹת מְאִירוֹת לְהַאֲדָם, וְעַל כָּלֵם יְסוּד גְּדוֹל בְּעֲבוּדָה, לְדַבֵּר וּלְסַפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ, וְכָל מַה שְׂעוּבָר עָלָיו, וְכָל מַה שְׂמַעִיק לוֹ, יְדַבֵּר וְיִסְפֵּר לְפָנָיו יִתְבַּרְךָ, וְאִזּוּ כְּשִׁיחֵהָ חֻזַּק וְאִמִּיץ בְּעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּה, אִזּוּ יִצְלִיחַ אֶת דְּרָכּוֹ. "גְּמִילוּת חֻסְדִּים" — אֵין עוֹד גְּמִילוּת חֻסְדִּים יוֹתֵר גְּדוֹלָה מְזוֹ, שְׂזוּכִים לְקַרֵּב יְהוּדִים לְהַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וּמְפִיֲצִים אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל בְּעוֹלָם, כִּי כְמוֹ שְׂאֵנִי יוֹדַע מְאוֹר כְּזֶה, כֶּף צְרִיכִים לְהַכְנִיס אֶת אוֹר רַבְּנוּ ו"ל גַּם בְּאַחֲרִים, וְעַל-כֵּן רָאָה לְהִיּוֹת מְאֹד מְאֹד חֻזַּק בְּעֲבוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֹּה, וְאֵל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם שְׂאוּמֶרֶת אַחֲרָת. אֵתָה רָאָה, אֵהוּבִי, יְדִידִי הִיָּקֵר לִי מְאֹד מְאֹד, שְׂאֵתָה חֻקוֹק בְּפָנִימִיּוֹת לְבָבִי, רָאָה לְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ וּלְעוֹרֵר וּלְשַׂמֵּחַ אֶת לְבַב אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּעַת סְעֻדַת מְלוּחַ-מְלָכָה, וּתְגַלֶּה לָהֶם מְדֵי שְׂבוּעַ בְּשְׂבוּעַ

אֶת גְּדֹל הָעֲגִיזָה שֶׁל הַפְּצֵת מְעִינֹת הַחֲכָמָה חוֹצָה, כִּי בְּפִרוּשׁ גְּלָה לָנוּ רַבְּנוּ ז"ל, שֶׁעַל-יְדֵי שְׂזוּכִים לְקָרֵב יְהוּדִים אַחֲרִים אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי-זֶה הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא מוֹחֵל גַּם לוֹ, כְּהַסְפּוֹר שֶׁל הָעֶשִׂיר שֶׁהִלָּה מְעוֹת לְרַבִּים וְכוּ' וְכוּ', כַּמּוּבָא בְּחַיֵּי-מוֹהַר"ן, סִימָן תמ"ז, שֶׁבָּא אֵיזָה עֲנִי, וְגַם-כֵּן קָבַל לְהָעֶשִׂיר שֶׁחַיֵּב לוֹ כֶּסֶף, עֲנָה וְאָמַר לוֹ הָעֶשִׂיר: מָה אֲכַפֵּת לִי הַמְּעוֹת הַמְּגִיעוֹת לִי מִמֶּךָ, כִּי מָה נִחָשֵׁב אֶצְלִי סֵךְ קָטָן כְּזֶה שֶׁאַתָּה חַיֵּב לִי, נֶגֶד סֵךְ הַכּוֹלֵל מֵהַלְוָאוֹת אֲשֶׁר עוֹלָה לְאַלְפִים וְלָרַבּוֹת, עַל-כֵּן רְצוֹנִי שֶׁתִּלְךָ אֶצְלֵךְ כָּל הַלוּוִים שְׁלִי, וְתִתְבַּע אוֹתָם וְתִזְכִּיר אוֹתָם שֶׁהֵם חַיֵּבִים לִי כַּל-כָּף הַרְבֵּה מְעוֹת, וְלָמָּה הֵם אֵינָם מְסַלְּקִים לִי, וְאֶפְלוּ אִם לֹא יִפְרְעוּ וַיִּסְלְקוּ אֶת הַכֹּל, רַק כָּל אֶחָד וְאֶחָד יִתֵּן וַיִּסְלַק מְעַט מִחוּבוֹ, גַּם-כֵּן יַעֲלֶה אֶלְפֵי פְעָמִים כְּמוֹ הַחוּב שְׁלֶךָ, וּכְשֶׁתִּחְזִיר לִי אֶת הַחוּבוֹת מֵאַחֲרִים, אֲנִי אֶמְחֵל גַּם אֶת הַחוּב שְׁלֶךָ וְכוּ', עֵינַי שֶׁם בְּאַרְיִכוֹת, שֶׁכָּל זֶה מְרַמֵּז עַל גְּדֹל הָעֲגִיזָה שֶׁל קְרוֹב רַחוּקִים. וְעַל-כֵּן רָאָה, אֶהוּבִי, יְדִידִי הַיֵּקָר! לֹא לֵהִיּוֹת בְּטֶלֶן, וְלַעֲסֹק רַק בְּעִבּוּדֵי הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה — לְעוֹרֵר וּלְחַזֵּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְזוֹ גְּמִילוּת חֶסֶד גְּדוֹלָה שֶׁאַתָּה יָכוֹל לַעֲשׂוֹת, וּבְזֶה שֶׁתִּחַזֵּק אַחֲרֵים, תִּהְיֶה לָךְ גַּם-כֵּן הַתְּחַזְּקוֹת. וְאַל תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוֹם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם שְׂאוּמֶרֶת אַחֲרָת.

כְּתִבְתָּ לִי, שֵׁישׁ אֶחָד שֶׁעָשָׂה הוֹרָאת קִבְעָה בְּשִׁבְלֵי וְכוּ', עָלִי לְהוֹדִיעַ לָךְ, שֶׁתִּפְרָסֵם גַּם לְכָל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁמִי שְׂרוּצָה לְתֵן צְדָקָה אֵלַי, שֶׁיִּפְקִיד אֶת זֶה רַק בְּחֻשְׁבוֹן הַבִּנְיָן שְׁלִי הַמוּבָא לְמַטָּה, כִּי אַחֲרֵת זֶה לֹא מְגִיעַ אֵלַי, וְהַכֹּל שֶׁקָּרָה, כִּי אֵין לִי שׁוֹם שְׂיָכוֹת עִם אַף אֶחָד בְּעוֹלָם, וְכָל מִי שֶׁאוֹסֵף כְּסָפִים בְּעִבּוּרֵי, זֶה לֹא מְגִיעַ אֵלַי כְּלָל, רַק אִם מְכַנִּיִּים אֶת זֶה הַיִּשְׂרָאֵל לְמִסְפַּר הַחֻשְׁבוֹן שְׁלִי, שֶׁבְּזֶה אֵין לְאַף אֶחָד שׁוֹם אַחֲזֵה וְנִגְיָעָה, וּכְדָאֵי לָךְ לְפָרְסֵם אֶת זֶה בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁלֹּא יִטְעֶה אוֹתָם אֵיזָה אֶדָם, שֶׁהוּא הוֹלֵךְ בְּעִבּוּרֵי אוֹ בְּעִבּוּר הַמוֹסְדוֹת שְׁלִי, כִּי מִסְפַּר הַחֻשְׁבוֹן הַמוּבָא לְמַטָּה הוֹלֵךְ רַק לְצַרְךָ בֵּית-הַמִּדְרָשׁ שְׁלִי בִּיבְנָאֵל, וּלְצַרְךָ עֲנִי אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וּלְצַרְךָ הַתְּלִמוּד-תּוֹרָה וְהַבֵּית-סֵפֶר שְׁלָנוּ, וְשָׂאֵר הַצְּדָקוֹת שֵׁישׁ אֶצְלִי, וּמִלְבַּד זֹאת מִי שְׂרוּצָה לְנַדֵּב צְדָקָה לְהַדְפָּסָה, וְזֶהוּ רַק לְיַדִּידֵנוּ ...

שהוא מראה דברים כאלו, שאני פשוט מתפעל ממנו, ועל-כן אשרי ואשרי מי שיעזר לו להדפיס ספר, ויחקק את שמו בהספר, כי היא זכות הרבים גדולה מאד. לכן אבקש אותך לפרסם לאנשי שלומנו שני דברים אלו — או שיתנו להדפסה אך ורק לידידנו ר' ... גרו ואיר, שהוא המדפיס את כל ספרי, ובפרט שידפיס, בעזרתו ותברך שמו, את כל הספרים, אשר הם תחת ידי בכתב יד, או מי שרוצה לתן צדקה בעבורי, שיכניס את זה בחשבון הבנק שלי.

הקדוש-ברוך-הוא יעזר, שנוזף להרבות בצדקה, ולפתח פתח אחר פתח, כמוכא בדברי רבנו ו"ל (לקוטי מוה"ר, חלק ב', סימן ד'), שעל-ידי שמרבים בצדקה, פותחים תמיד פתח חדש לחזור אליו ותברך, אשרי המקיים את זאת!

נא ונא ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחיני.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תצ.

בעזרת השם ותברך, יום רביעי לסדר וארא, כ"ז טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה יגיעו וירדפו אל ידי היקר לי מאד, צמוד בפנימיות לבבי לטוב כל הימים ... גרו ואיר.

לנכון קבלתי את מכתביך כבר כמה פעמים, אך מרב טרדותי הרבים שיש לי בעסק הרבים, קשה וכבד לי לכתב מכתבים, ואף שאני כותב בכל יום כמה וכמה מכתבים להמון אנשים, עם כל זאת הרבה פעמים כבר רציתי לכתב לך, ולא עלתה בידי.

מה אמר לך! אין מלים בפי לפרש לך את גדל הזכות שיש לך, שאתה עוזר לי בגשמיות וברוחניות, בזה שאתה מתזק ומאמץ את אנשי שלומנו היקרים לצאת להפיץ את אור רבנו ו"ל בעולם, אשר כל זה חיותי וכל זה תקנותי, כי לא באתי לזה העולם, אלא לגלות ולפרסם את דעת רבנו ו"ל בעולם, ולא אכפת לי ממני

בְּכֻלָּל, אָנִי כָּל עוֹד נִפְשֵׁי בְּאִפֵּי אֶעֱסֵק בְּעֶסֶק הַקְּדוּשׁ וְהַנּוֹרָא הַזֶּה — לְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דְּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְלֹא אֲכַפֵּת לִי מִשׁוּם דָּבָר שֶׁבְּעוֹלָם, רַק לְהַחְדִּיר אֶת הַלְמוּד הַקְּדוּשׁ שֶׁל רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם. וְאֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהַסֵּמ"ךְ-מ"ם אֹרֵב עַל זֶה מְאֹד מְאֹד, כִּי הוֹלֵךְ לוֹ בְּחַיִּים לְהַעֲלִים וּלְהַסְתִּיר וּלְכַסּוֹת אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וּתְהִלָּה לְאֵל, זִפְנֵי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֻזוֹת וּבְעֵקֶשְׁנוֹת דְּקִדְשָׁה, וְלֹא לְהַתְּפַעֵל מִשׁוּם בְּרִיָּה שֶׁבְּעוֹלָם, אֲלֵא אֲדַרְבֵּה לְצֵאת כְּנֶגְדּוֹ בְּמִסִּירוֹת נֶפֶשׁ הַכִּי גְדוּלָּה, וּלְגַלוֹת וּלְפָרְסֵם אֶת דְּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וְעַל-כֵּן בָּזָה שְׂאֵתָה עוֹזֵר לִי, אֵין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ.

הַעֲקָר מִזֶּה שְׂאֵתָה יְכוּל לַעֲזֹר לִי — לַעֲזֹרר וּלְחַזֵּק וּלְאַמֵּץ אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁיִּדְפְּסוּ בְּכָל פַּעַם אֵיזָה חֵלֶק מִחֵלְקֵי "אֲשֶׁר בַּנְּחָל", אֲשֶׁר הוֹלְכִים וְנִדְפְּסִים עֲכָשׁוּ חֵלֶק אַחֵר חֵלֶק, כִּי יִדְיִדְנוּ הֵיָקָר מְאֹד ר' ... גֵּרוֹ יְאִיר, הוּא מִמֶּשׁ מוֹסֵר אֶת נַפְשׁוֹ בְּעֵבֹר זֶה, וְלִכְּן כָּל אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הָרוּצָה לְנִדְבַּ לְהַדְּפָסָה, שֶׁיִּנְדָּב אֶת זֶה רַק לִידְיִדְנוּ הַנ"ל, וְכֵן אֵתָה צְרִיךְ לַעֲזֹרר אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, שֶׁכָּל מִי שְׁנוֹתֵן צְדָקָה בְּעֵבֹרֵי, שְׁלֹא יִתֵּן אֲלֵא בְּחֻשְׁבוֹן הַבִּנְיָן הַמוֹבָא לְמַטָּה, כִּי שְׁמַעְתִּי לְאַחֲרוֹנָה הִרְבָּה אֲנָשִׁים, שְׂאוֹמְרִים שֶׁהוֹלְכִים בְּעֵבֹרֵי לְצְדָקָה, וְאֲנִי מְכַרַח לְהַגִּיד לָךְ, שֶׁזֶּה לֹא מַגִּיעַ אֵלַי בְּכֻלָּל, וְלוֹקְחִים הוֹרָאת קִבְעָה, וְכִבֵּר הוֹצִיאוּ מֵאוֹת וְאֵלֶפֶי שְׁקָלִים עַל שְׁמִי, וְזֶה בְּכֻלָּל לֹא מַגִּיעַ אֵלַי, כִּי מִזֶּה שְׁמַגִּיעַ אֵלַי זֶה רַק דֶּרֶךְ הַחֻשְׁבוֹן הַמוֹבָא לְמַטָּה, כִּי בְּחֻשְׁבוֹן מִסְפֵּר הַבִּנְיָן הַזֶּה, אֵין לְאֵף אֶחָד גִּישָׁה, וְעַל-כֵּן מִי שְׂרוּצָה לְתַת לִי, שֶׁיִּכְנִיס אֶת זֶה בְּחֻשְׁבוֹן הַבִּנְיָן הַמוֹבָא לְמַטָּה, אֲשֶׁר מֵהַצְּדָקוֹת הָאֵלוּ אָנִי מְפָרְנִס עֲנֵי אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וְכֵן מַחְזִיק אֶת הַתְּלִמוּד-תּוֹרָה וְאֶת הַבֵּית-סֵפֶר שֶׁלֵּנוּ בִּיבְנָאֵל וְהִישִׁיבָה קְטָנָה וְהִחְזַקְת הַבֵּית-מִדְרָשׁ וְהַמְקִנָה וְכוּ' וְכוּ', וְאֲנִי מְכַרַח לְהַגִּיד לָךְ אֶת זֶה, כִּי לְאַחֲרוֹנָה שְׁמַעְתִּי, שֵׁישׁ הִרְבָּה רַמָּאִים וְצַבּוּעִים, וְצָרִיכִים לְהַשְׁמֵר מְאֹד מְאֹד מִזֶּה.

גַּא וְנָא רְאֵה לְבַטֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְגַמְרֵי אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, כִּי בְּאֵמֶת אֵין לָנוּ בָּזָה הָעוֹלָם רַק הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּעֲצָמוֹ, אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׂזוּכָה לְבָרַח אֵלָיו יִתְבַּרַךְ, וְאֵז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַרְגַל אֶת עֲצָמָךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ בְּכָל יוֹם וַיּוֹם, כִּי כָל דְּבֹר וְדְבֹר שְׁמִדְבָרִים עִמּוֹ יִתְבַרֵךְ, וּמִסְפָּרִים לוֹ יִתְבַרֵךְ אֶת כָּל אֲשֶׁר עִם לְבָבוֹ, הוּא הַצְלָחָה נִצְחִית, הַצְלָחָה כְּזוֹ, שְׁאִין לְתֹאֵר וּלְשַׁעַר כָּלֵל, כִּי יִמְנֹו כְּצֵל עוֹבֵר (תְּהִלִּים קמ"ד, ד), הִנֵּה אֲנַחְנוּ כְּאֵן וְעוֹד מְעַט נִצָּא מִזֶּה הָעוֹלָם, וְשֵׁם נִרְאָה אֶת גְּדֹל יְקִרַת הַדְּבֹר שְׁזָכִינוּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַרֵךְ, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנוּ ז"ל (לְקוּטֵי-מִוְהַר"ן, חֵלֶק ב', סִימָן קיא): אִם הָיוּ נוֹתְנִים רְשׁוּת לַמֵּת לְחֹזֵר לְזֶה הָעוֹלָם, הָיִיתָם רוֹאִים מַה זֶה נִקְרָאת תַּפְלָה, כִּי כְּשֶׁאָדָם בָּזָה הָעוֹלָם, וְעוֹבֵר עָלָיו מַה שְׁעוֹבֵר — יְרִידוֹת וּנְפִילוֹת, וְנִכְשָׁל בְּכָל פַּעַם בְּעִבְרוֹת חֲמוּרוֹת וְכוּ' וְכוּ', אַזִּי נִחְלָשֶׁת דַּעְתּוֹ, עַד שְׁמַתִּיאֵשׁ עֲצָמוֹ לְגַמְרֵי מַחְיֹו, וְנִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ אֶבֶד מְנוּס תִּקְוָה מְמַנּוּ, עַד שְׁמַתִּירֶשֶׁל לְגַמְרֵי מַתַּפְלָה, עַד שְׁעַל-יְדִי-זֶה נּוֹפֵל לְעַמְקֵי עַמְקִים בְּשִׂאוֹל תַּחְתִּית וּמַתְחַתִּיו, אֲבָל כְּשֶׁאָדָם כָּבַר מֵת, וּמִסְתַּלֵּק מִזֶּה הָעוֹלָם, וְהוֹרִיד אֶת הַגּוֹף הַגְּשָׁמִי מְמַנּוּ, אַז הוּא רוֹאָה אֵיךְ שְׁכָל דְּבֹר וְדְבֹר שְׁאָדָם מְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבַרֵךְ בְּעוֹדוֹ בְּגוֹפּוֹ הַגְּשָׁמִי וְהַחֲמָרִי, וּבְכָרֵט בְּשַׁעַה שְׁבוּעָר בּוֹ יִצְרוֹ הָרַע, אֵין לְתֹאֵר וַאֲיִן לְשַׁעַר אֵיזוֹ מִהַפְּכָה זֶה עוֹשֶׂה בְּכָל הָעוֹלָמוֹת. וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁיַעֲסֵק בְּעִבּוּדָה הַקְּדוּשָׁה הַזֶּה שֶׁל תַּפְלָה וְהַתְּבוּדוֹת.

נָא וְנָא רְאֵה לְהִיּוֹת חֲזָק וְאִמִּיץ מְאֹד מְאֹד בְּאַמִּירַת מְשָׁנִיּוֹת, שְׁתֹּאמַר בְּכָל יוֹם פָּרָק אַחַר פָּרָק, וְאֵז תַּצְלִיחַ דְּרַכְךָ.

הַכֶּפֶל הַדְּבָר, רְאֵה לְהַשְׁתַּדֵּל לְעֹזֵר לְיַדִּינּוּ ר' ... אֲשֶׁר הוּא מְדַפֵּס עֲכָשׁוֹ חֵלֶק אַחַר חֵלֶק סִפְרֵי "אֲשֶׁר בַּנְחַל", אֲשֶׁרִי מִי שְׁעוֹזֵר לוֹ, וְהַעֲזֹר שְׁעוֹזֵר לוֹ הוּא מִמֶּשׁ כְּמוֹ שְׁעוֹזֵר לִי.

הַמֵּאחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תצא.

בְּעִזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַרֵךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וְאַרְא, כ"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה וְכָל טוֹב סְלָה גִיעֵנוּ וְיִרְדְּפוּ אֵל יְדִי הַיְקָר לִי מְאֹד צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדִידֵי הַיָּקָר! רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלִים, וְאֵל תִּפְּל בְּחַלְשוֹת הַדַּעַת מְשׁוּם בְּרִיָּה כָּלֵל, עַל אֵף שְׂאֲנֵי יוֹדֵעַ שְׁעוֹבְרִים עָלֶיךָ עֲכָשׁוּ נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים בְּעִנְיֹת וּבְדַחְקוֹת, שְׂמֻמְרִים לָךְ אֶת חַיִּיךָ וְכוּ' וְכוּ', עָלֵי לֹאמַר לָךְ שֶׁהַכֹּל נִסְיוֹנוֹת מִהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַרוּצָה לְנִסּוֹת אוֹתָךְ, לְרְאוֹת אֶל מִי תִפְּנֶה בְּעַת צָרָה, עַל-כֵּן אֵי־עֲצָךְ וִיְהִי אֱלֹקִים עִמָּךְ, שֶׁתִּבְרַח רַק אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְתִרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּעַקְשָׁנוֹת גְּדוּלָּה, וְתִבְקֵשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ רַחֲמִים עָלֶיךָ וְגַם עָלֵי, שְׂגַם אֲנִי צָרִיךְ יִשׁוּעוֹת גְּדוּלוֹת לְצֵאת מִהַחֹבוֹת וְהַצָּרוֹת וְכוּ' וְכוּ'.

הַעֲקָר רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצָמְךָ בְּכָל מִינֵי אֲפָנִים שְׁבַעוּלִים לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה, וְתִשְׂמַח אֶת אִשְׁתְּךָ, וְעַל-יְדֵי-זֶה תִּזְכֶּה לְבָנִים זְכָרִים.

הַעֲקָר רְאֵה לֹא לְהַתְּבַלְּבֵל מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלִים בְּכָלֵלִיּוֹת, וּמֵאֵף אֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּפִרְטִיּוֹת, אֲתָה מְקַרֵּב אֶל רַבְּנוּ ז"ל, מִפְּנֵי שְׂאֲתָה אוֹהֵב אֶת רַבְּנוּ ז"ל, וְאֲתָה רוּצָה אֶת לְמוּדוֹ הַטּוֹב, וְעַל-כֵּן אֵל תִּפְּל בְּדַעְתְּךָ מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ כָּלֵל, כִּי בְּאֵמַת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד יֵשׁ נִסְיוֹנוֹת קָשִׁים וּמְרִים, וּבְפִרְט בְּעִנְיַן פְּרִנְסָה וְדַחְקוֹת וְכוּ' וְכוּ', וְעַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד עוֹבֵר מֵה שְׁעוֹבֵר, וְעַל-כֵּן רְאֵה לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד לְכַף זְכוּת, וְאֵל תִּבְלְבֵל אֶת עֲצָמְךָ מְשׁוּם בְּרִיָּה שְׁבַעוּלִים, אֲתָה לָךְ בְּתַמָּךְ, וְאִז תִּרְאֶה נִסִּים נִגְלִים שִׁיעֲשֵׂה עִמָּךְ הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא.

נָא וְנָא הַרְגֵּל אֶת עֲצָמְךָ לֹאמַר בְּכָל יוֹם כַּמָּה פְּרָקִים מְשָׁנִיּוֹת כְּסֻדְרָן, כִּי הַלְמוּד מְשָׁנִיּוֹת מְזַכֵּךְ וּמְטַהֵרֶת אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חַלְדָּה, וְאֲשֶׁרֵי מִי שֶׁחִזֵּק בְּעִבּוּדָה הַקְדוּשָׁה הַזֶּה, וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְּלָתִי שְׂאֲנֵי מִבְּקֵשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעַדְךָ, שֶׁתְּצַלִּיחַ דְּרָכְךָ, וּבְכָל אֲשֶׁר תִּפְּנֶה — תִּשְׁפִּיל וְתִצְלִיחַ.

אִין מְלִים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל גְּדֹל הַחֹסֵד שֶׁעֲשִׂיתָ עִמָּדִי, שְׁעוֹרֶת

אֲשֶׁר י"ט תצב בנחל שכא

לי לבנות למעלה את הכפה, שתהיה עוד כפה של ילדים שילמדו שם.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תצב.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא, כ"ז טבת ה'תשנ"ג.

שלום רב אַל ... תחיה.

ראי לחזק את עצמך להיות בשמחה, כי השמחה היא היסוד והעקר בדעת רבנו ז"ל, וכפי שאדם זוכה לשמח תמיד, על-ידיזה ממשיך על עצמו אור וזיו וחיות ודבקות, ועל-כן תעשי כל מיני פעולות שבעולם להיות רק בשמחה, ותהיי שמחה ועליזה תמיד, ועל-ידיזה תצליחי דרבה.

הרגילי את עצמך לפרש את כל שיחתך אליו יתברך, כי האשה בדרך כלל לבה נשבר מאד, ובנגל לה לבוא ולבכות אליו יתברך, כי אשה דמעותיה בעיניה (עין בבא מציעא נט.), ועל-כן צריכים לנצל זאת, ולבקש רחמים ממנו יתברך — הן על עצמך והן על בעלך, ובתוך התפלות תכללי גם אותי, כי אני צריך ישועות גדולות לצאת מהחובות והצרות שנלכדתי בהם.

ועל כלם — ראי לחזק את נשות אנשי שלומנו, שתהיינה שמחות ועליזות, כי זו המצנה הכי גדולה לעזר לנשים אחרות, ובככות זה גם את תהיי חזקה.

הקדוש-ברוך-הוא השומע תפלות ישראל, ישמע בתפלתי שאני מבקש ומתפלל בעדכם, שתזכו לבנים זכרים, צדיקים וקדושים, ויגדלו על טהרת הקדש.

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

י"ט תצג.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאָרָא, כ"ז טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיְקָר לִי
מָאָד ... נֵרוֹ יֵאִיר.

לְנִכוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וְגִדְל שְׁמַחְתִּי — אֵין לְתֹאֵר וְאֵין
לְשַׁעַר כָּלֵל, וּבִכְפֹּרֵט בְּזֶה שְׁאֵתָה מְחִזֵּק אֶת אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַיְקָרִים,
וּמְדַבֵּר עִמָּם בְּכָל יוֹם. מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! אֵין דְּבַר גְּדוֹל מִזֶּה,
כִּי בְּאֵמֶת עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד בְּזֶה הָעוֹלָם עוֹבֵר מֶה שְׁעוֹבֵר, וּבִכְפֹּרֵט
עַל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ הַגֵּרִים בִּיבְנֵאֵל, עוֹבְרֵת עֲלֵיהֶם עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת כְּזוֹ
זְכוּ וְכוּ', וְצָרִיכִים לַעֲסֹק בְּלַחֲזֵק אִישׁ אֶת רֵעֵהוּ, אֲשֶׁר רַבְּנוּ וְ"ל
הַזְהִירָנוּ עַל זֶה מָאָד מָאָד, וְאָמַר (סִי-מוֹחֶבֶר"ן, סִימָן רצב), שְׁרָאוִי לְעוֹלָם
שְׂיִתְמָהוּ עַל גִּדְל הָאֵהָבָה שְׂתִהְיֶה בִּינֵינוּ; וְעַל-כֵּן אֲנִי רוֹצֶה מָאָד
מָאָד, שְׁעַל-כָּל-פְּנִים כָּאֵן בִּיבְנֵאֵל, שְׂתִהְיֶה אֵהָבָה, אַחְוָה וְאַחְדוּת בֵּין
אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ, וְצָרִיכִים לְדוֹן אֶת כָּל אֶחָד וְאֶחָד לְכַף זְכוּת, כִּי סוֹף
כָּל סוֹף לֹא בָּאֵנוּ לְכָאֵן אֶלָּא בְּשִׁבִיל לַעֲבֹד אֶת הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
כִּי הוּא פְּנָה יְקָרָה פְּנָה שְׂקֻטָּה, וַיְכֻלִּים פֶּה לְהִתְבּוֹרֵד בֵּין הַהָרִים,
וּלְרֹאוֹת אֶת רוּחַנִיּוֹת חַיּוֹת אֶלְקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, כִּי נוֹף הַטְּבַע מִמֶּשׁ מִיֹּשֵׁב
אֶת דַּעַת הָאָדָם לְהַמְשִׁךְ אַחְרָיו יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן עֲלֵינוּ לְרֹאוֹת,
שְׁעַל-כָּל-פְּנִים בֵּין אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ יִהְיֶה שְׁלוֹם וְאַהְבָּה, וְאַחְוָה וְרַעוּת.
וְאַתָּה רֹאֶה לְהַשְׁתַּדֵּל בְּזֶה.

מָה אִמַּר לָךְ, יְדֵי הַיְקָר! אֵין מְלִים בְּפִי לְהַסְבִּיר לָךְ אֶת גִּדְל
הָעֲנִיָּן שֶׁל נְקִיּוֹן בֵּית-הַכְּנֶסֶת, כִּי סוֹף כָּל סוֹף בֵּית-הַכְּנֶסֶת הוּא מִשְׁכַּן
הַשְּׂכִינָה, וּכְשִׁזּוֹכִים לְהַחֲזִיק בֵּית-הַכְּנֶסֶת נְקִי, אֲזוּ הַמְּקוֹם הַהוּא מוֹכֵן
לְשִׁכְנֵת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁעוֹזֵר לָזֶה, שְׂיִהְיֶה
הַמְּקוֹם מְקוֹם לְשִׁכְנֵת עֲזוֹ יִתְבָּרַךְ, וְזֶהוּ קְדוּשַׁת הַשֵּׁם גְּדוֹל מָאָד,
וּכְדָאִי לְצָרְךָ גַּם אֶת הַיְלָדִים, וּבִכְפֹּרֵט תְּלַמִּידֵי "בֵּית-שְׁלֹמָה", שְׂיַעֲזְרוּ
גַם-כֵּן לְנִקּוֹת אֶת בֵּית-הַמְּדֻרָשׁ מְדִי פַעַם בְּפַעַם, כְּדִי שְׂיִהְיֶה נְקִי כָּל

השבוע, וכדאי לנקות את בית-המדרש בכל יום, ובפרט בערב שבת-קדש, וגדל הזכות הזו — אין לתאר ואין לשער כלל, כי בית-הכנסת הוא משפן השכינה, וכשמנקים את משפן השכינה, על-ידי-זה זוכים לנקות גם את גופו, שהוא גם-כן משפן השכינה.

ראה להפיל לגמרי באין סוף ברוך הוא, ותמיד תמשיך את עצמך רק אליו ותברך, ואל תסתפל על שום בריה שבעולם, יהיה מי שיהיה ויהיה מה שיהיה, אתה תמשיך בשלך, ואז תראה סוף כל סוף נסים נגלים שייעשה עמך הקדוש-ברוך-הוא.

מה אמר לך, ידידי היקר! גדל השמחה שהכנסת בלבי, שלקחת לעצמך חבר ללמד עמו ביחד מסכת ברכות בעיון — אין לתאר ואין לשער כלל. כי באמת מלבד השעורים כסדרן, אשר צריך כל אחד ואחד ללמד, כדאי שיקח חבר, וילמד עמו מסכת אחת, ויהיה בקי בה, ועל-כן מאד מאד שמחתי בזה שלקחת לעצמך חבר, ואתה לומד עמו ביחד, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה לסיים מסכתא אחר מסכתא, אשר בזה מבטלים את הקלפה המחטאת את האדם בפגם-הברית, כמובא בדברי רבנו ז"ל (לקוטי-מוהר"ן, חלק א', סימן ריד); כי תלמוד בגימטריה אותיות של הקלפה, ועל-ידי למוד התלמוד מבטלים את הקלפה הזו לגמרי מהאדם, ועל-כן אשרי ואשרי מי שמרבה בלמוד גמרא.

אודות התפצה, שאתה זוכה להפיץ בטבריה, מה אמר לך, ידידי היקר! אשריך ואשרי חלקך, כי כפי דברי חכמינו הקדושים (עין חסד לאברהם, מען ג', נהר יג): טבריה נקראת טבור הארץ. ועל-כן לא בחנם שאנחנו רואים איך שהמסיון, ימח שמים וזכרם, עובדים חזק חזק בטבריה, כדי לעקר משם נשמות ישראל, ובזה שאנחנו מגלים שם את האמונה הקדושה, בזה מבטלים אותם. ועל-כן חילך לאורייתא, ולך להפיץ שמה במסירות נפש הכי גדולה, ואל תתפעל משום בריה שבעולם.

אודות משיח, תאמין לי, ידידי היקר! לפני שאנחנו מגיעים ל"אני מאמין" הי"ב, צריכים קדם לחקק בעצמו את ה"אני מאמין"

הָרֵאשׁוֹן — לְהֶאֱמִין בּוֹ יִתְבַּרְךָ, אֲשֶׁר הוּא יִתְבַּרְךָ מְנַהֵג אֶת עוֹלָמוֹ
בְּהַשְׁגָּחַה פְּרֻטִית, כִּי בָזָה הָעוֹלָם צְרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת גַּם עַל אַמוּנָה
פְּשׁוּטָה, וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ הַרְבִּים, עוֹבֵר עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מֵה שְׁעוֹבֵר
— כָּל מִינֵי קִטְנוֹת וְחִלְשׁוֹת הַדַּעַת, אֲשֶׁר צְרִיכִים הַתְּחַזְּקוֹת גַּם עַל
אַמוּנָה פְּשׁוּטָה, אֲשֶׁרִי מִי שְׁחֻזַק בְּעֶצְמוֹ עַל אַמוּנָה פְּשׁוּטָה, וְאֲשֶׁרִי
וְאֲשֶׁרִי מִי שְׁמַחֲזֵק אֶת אַחֵרִים בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה.

הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי,
שְׁאֵנִי מְבַקֵּשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרָכְךָ, וּתְבַשֵּׂר לִי תְּמִיד
בְּשׁוֹרוֹת מְשֻׁמָּחוֹת.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תצד.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבַּרְךָ, יוֹם רְבִיעִי לְסֵדֶר וְאֶרָא, כ"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל הַיְיָ וְחַכִּים ...
נִרוּ יְאִיר.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שְׁתַּתְּמִיד בְּלִמּוּד "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת",
וּתְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבַּרְךָ לְתַקֵּן אֶת מִדּוֹתֶיךָ. וְתַרְגִּיל אֶת עֶצְמְךָ בְּמִדּוֹת
טְהוֹרוֹת, אֲשֶׁר זֶה הָעֵקֶר וְהַחֲזָן וְהַיְיָ שֶׁל בֵּר יִשְׂרָאֵל — כְּשֵׁיִשׁ לוֹ
מִדּוֹת טוֹבוֹת.

וְעַל כָּלֵם — רְאֵה לְחֹזֵר הַרְבֵּה עַל לִמּוּד מְשֻׁנְיוֹת, וּבְכָל יוֹם
תִּהְיֶה רְגִיל לִזְמֵר הַמּוֹן פְּרָקֵי מְשֻׁנְיוֹת, כִּי הַלִּמּוּד מְשֻׁנְיוֹת מְזַכֵּךְ
וּמְטַהֵר אֶת הַנַּפֶּשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה.

רְאֵה לְהִתְפַּלֵּל מִתּוֹךְ הַסִּדּוּר דִּיקָא, וְעַל-יְדֵי-זֶה תַּצְּלִיחַ דְּרָכְךָ.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תצה.

בעזרת השם ותפריך, יום רביעי לסדר וארא, כ"ז טבת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעוּ וַיִּרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מְאֹד, צְמוּד בְּפִנְיָמִיּוֹת לְבָבִי לְטוֹב כָּל הַיָּמִים ... גֵּרוּ יֵאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְּלָתִי אֶת מִכְתָּבְךָ, וּמְאֹד מְאֹד שִׁמְחָתִי לְשִׁמְעַע הַטּוֹב
מִמֶּךָ, אֵיךְ שְׂאֵתָה שְׂמִיחַ בְּזֶה שְׂאֵתָה גֵר בִּיבְנֵאֵל, כִּי, בְּעוֹנוֹתֵינוּ
הַרְבִּיּוֹת, הַסֵּמֶ"ךְ-מ"ם עוֹבֵד עֲלֵינוּ מְאֹד מְאֹד, וְכָל אֶחָד וְאֶחָד נִכְנָסִים
בּוֹ סִפְקוֹת חֲדָשִׁים בְּעֵנִין יִבְנֵאֵל, וְאֲנִי אָנֹה אֲנִי בָּא, גֵר בֵּינְתֵימִים
בְּגִלוּת, וּמִשְׁתַּוְּקֶק כָּל-כֶּף לְחִזּוֹר לְאַרְצֵנוּ הַקְּדוּשָׁה, מֶה לַעֲשׂוֹת?!
אֲסוּר לְדַחֵק אֶת הַשָּׁעָה, רַק צְרִיכִים לְבַקֵּשׁ וּלְהַתְחַנֵּן מִמֶּנּוּ יִתְפָּרֵךְ,
שְׁנוּזָכָה לְהַגִּיעַ לַיּוֹם הַזֶּה.

רְאֵה לְחִזֵּק אֶת עֲצֻמְךָ בְּמִדַּת הַשְּׂמִיחָה, וְתִשְׂמַח מְאֹד מְאֹד עַל
נַעַם חֵלְקֶךָ, עַל אֲשֶׁר בְּנַחַל שֵׁם חֵלְקֶךָ וְגוֹרְלֶךָ, וְתִדַּע כִּי סוּף כָּל סוּף
הַכֹּל יִתְהַפֵּךְ לְטוֹבָה.

אוֹדוֹת סוּפְרוֹת שְׁלִקְחָתָּ עַל עֲצֻמְךָ לְלִמּוֹד, מֶה אִמַּר לְךָ, יְדִידִי
הַיָּקָר! אֵינְ עוֹד עֹבֵדָה קְדוּשָׁה כְּמוֹ עֲבוּדַת הַסּוּפְרוֹת, כִּי סוּפֵר
שְׁכוֹתֵב תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת, זְכוּתוֹ גְּדוּלָה בְּשָׁמַיִם, כִּי סוּף כָּל סוּף הוּא
מְקַיֵּם אֶת רְצוֹן הַבוֹרָא יִתְבָּרֵךְ שְׁמוֹ, וּבִפְרָט בְּדוֹר הַזֶּה, שְׁכַל-כֶּף
חֲסִרִים סוּפְרִים יִרְאִי שָׁמַיִם, וְעַל-כֵּן אֲשֶׁרִי וְאֲשֶׁרִי זֶה מְאַנְשֵׁי
שְׁלוֹמֵנוּ, שְׁלוֹקֵחַ אֶת עֲצֻמוֹ אֶל אֲמִנוֹת הַסּוּפְרוֹת. וּכְבֹר אֲמַר הַתְּנָא
הַקְּדוּשׁ (עֲרוּבִין יג.): בְּנִי, הֲוִי זְהִיר בְּמִלְאֲכָתְךָ, שְׁמִלְאֲכָתְךָ מְלֵאכֶת
שָׁמַיִם הִיא, וְעַל-כֵּן חִילְךָ לְאוֹרֵיטָא, וְתִמְשִׁיךְ לְכַתֵּב, כִּי זְהוּ דְבַר
גְּדוֹל מְאֹד מְאֹד, שְׁיִהִיוּ אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ סוּפְרִים, וּבִפְרָט מִי שְׁיִישׁ לוֹ
כְּתָב יָפֵה, וְעַל-יְדֵי-זֶה יִהְיֶה זוֹכָה וּמְזוּכָה אֶת הַרְבִּיּוֹת, וּזְכוּת הַרְבִּיּוֹת
תִּהְיֶה תְּלוּיָהּ בּוֹ תָּמִיד.

נָא וְנָא הִרְגַל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, אֲשֶׁר כָּל דְּבוּר

וְדַבּוּר שְׁמִדְבָרִים עִמוֹ יִתְבָּרַךְ — הוּא הַצְּלָחָה נְצַחִית, הַצְּלָחָה כְּזוֹ,
שְׂאִין לְתֵאָר וּלְשַׁעַר כָּלֵל.

הַתְּמִיד בְּלִמּוּד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה בְּמִקְרָא, מְשֻׁנָּה, גְּמָרָא, מְדָרָשׁ,
וְאִז טוֹב לָךְ כָּל הַיָּמִים.

הַקְּדוּשָׁה-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׂאֵנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֵדְךָ, שְׁתַּצְּלִיחַ דְּרַכְּךָ, וּתְבַשֵּׂר לִי תְּמִיד בְּשׁוֹרוֹת
מְשֻׁמְחוֹת.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תצו.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וְאֶרָא, כ"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרַכָּה אֶל הַיְיָק וְחַכִּים ... גֵּרוֹ יְאִיר.

לְנִכּוֹן קִבְלָתִי אֶת מִכְתָּבֶיךָ, וּמְאֵד מְאֵד שְׁמַחְתִּי לְשִׁמְעַ, שְׂאֵתָה
מִתְמִיד בְּלִמּוּד מְשֻׁנּוֹת, רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לֹאמַר בְּכֹל יוֹם הַרְבֵּה פְּרָקִים
מְשֻׁנּוֹת, כִּי זֶה מְזַכֵּךְ אֶת הַנֶּפֶשׁ מִכָּל מִינֵי חֲלָדָה, וְתִשְׁתַּדֵּל גַּם לְלַמֵּד
הַרְבֵּה "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", כִּי הַמִּדּוֹת הֵן יְסוּד הָאָדָם, וְאֲשֶׁרֵי מִי שְׂזוּכָה
לְלַמֵּד בְּכֹל יוֹם "סִפְרֵ-הַמִּדּוֹת", כִּי בְּמִדָּה שְׂאָדָם מוֹדֵד — בָּה
מוֹדֵדִין לוֹ (סוּטָה ח.).

רְאֵה לְהַתְפַּלֵּל דִּיקָא מִתּוֹךְ הַסְּדוּר, כִּי הַתְּפִלָּה שְׁמַתְפַּלְלִים מִתּוֹךְ
הַסְּדוּר, מְבִיאָה לְאָדָם יִרְאֵת שְׁמַיִם, וּמְעוֹרְרַת לוֹ אֶת הַכּוֹנֵה.

רְאֵה לְצִיַּת אֶת הַמְּלַמֵּד שְׁלָךְ, וְכֵן לְצִיַּת אֶת הַהוֹרִים, כִּי מְצוֹת
כְּבוֹד אָב וְאֵם חֲשׁוּבָה מְאֹד מְאֹד אֲצִלוֹ יִתְבָּרַךְ.

רְאֵה לְהַמְשִׁיךְ לְכַתֵּב לִי, וּמִמָּשׁ תְּחִינֵי.

הַמְּאַחַל לָךְ בְּרַכָּה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תצז.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וָאֵרָא, כ"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל יְדֵי הַיָּקָר לִי
מָאד ... נְרוּ יְאִיר.

מָה אָמַר לָךְ, יְדֵי הַיָּקָר! אֵין מַלִּים בְּפִי לְהוֹדוֹת לָךְ עַל הַחֶסֶד
שֶׁעָשִׂיתָ בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ, שֶׁצָּבַעְתָּ אֶת הַקִּירוֹת אִתָּהּ וּבִנְיָהּ, יַעֲזֹר לָךְ
הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שֶׁתְּמִיד תִּרְאֶה שְׂבִית-הַמִּדְרָשׁ יְהִיָּה נְקִי, וּבִזְכוּת
זֶה נִזְכָּה לְנִקּוּת אֶת נַשְׁמַתְנוּ.

רְאֵה לְחִזּוֹק אֶת עֲצָמְךָ לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה, וְתִשְׁמַר אֶת עֲצָמְךָ מְאֹד
מִכַּעַס וּקְפָדוֹת, וְאַל תִּכְנַס בְּשׁוּם וּכּוֹחִים עִם אֲנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ, אֲדַרְבָּה,
רְאֵה לְקַחַת לְעֲצָמְךָ אֵיזָה אֲבִירָה רְצִינִי, וְתִלְמְדוּ בְּיַחַד וּבְכָל יוֹם
עַל-כָּל-פָּנִים שְׁעָה אַחַת, הִינּוּ כִּי מְלַבֵּד הַשְּׁעוּרִים שֶׁרְאוּי לְכָל אֶחָד
וְאֶחָד לְלַמֵּד, רְאוּי לוֹ לְקַחַת שְׁעוֹר עִם חֵבֵר, וְלִלְמַד בְּיַחַד אִיזוֹ
מִסְכָּתָא, כִּי זֶה מְחַדֵּד אֶת הַמַּח, וְעַל-כֵּן מָה טוֹב וּמָה נְעִים, שֶׁכָּל
אֶחָד וְאֶחָד מֵאֲנָשֵׁי שְׁלוֹמְנוּ יִקַּח לְעֲצָמוֹ חֵבֵר, וְיִלְמַד עִמּוֹ מִסְכָּתָא,
וְאִז טוֹב לוֹ כָּל הַיָּמִים.

הַקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא הַשׁוֹמֵעַ תְּפִלוֹת יִשְׂרָאֵל, יִשְׁמַע בְּתַפְלָתִי שְׁאֲנִי
מִבְּקָשׁ וּמִתְפַּלֵּל בְּעֶדְךָ, שֶׁתִּזְכָּה לְרוֹת רַב גַּחַת מִכָּל יְלָדֶיךָ.

הַמֵּאֲחֵל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלָחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תצח.

בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֶר וָאֵרָא, כ"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִּיעוּ וְיִרְדְּפוּ אֶל ... נְרוּ יְאִיר.

מָאד מָאד אֲבַקֵּשׁ אוֹתְךָ, שֶׁתִּקְבַּע עֵתִים לְתוֹרָה, וּבִפְרָט עֲכָשׁוּ
בִימֵי הַנְּעוּרִים, חֲבַל חֲבַל לְבִזְבוֹ אֶת הַשָּׁנִים הַכֵּי טוֹבוֹת. וְנִזְכֹּר תִּזְכֹּר

מה שקבלת אצלנו כמה שנים, וחבל שזה ילך לריק, ועל-כן ראה לקבע לעצמך שעורים פסדרן במקרא, במשנה, בגמרא, במדרש ובשולחן ערוך, ותהיה קבוע בכל יום כמה שעות בלמוד התורה הקדושה, כי התורה הקדושה מגני ומצלי בין בעידן דעסיק בה ובין בעידן דלא עסיק בה (סוטה כא), והיא מגנה נגד היצר הרע, וכך אמר הקדוש-ברוך-הוא: בראתי יצר הרע, בראתי תורה תכלין פנגדו (קדושין ל:), ועל-כן ראה להיות קבוע בבית-המדרש, וללמד בכל יום התורה הקדושה.

וכן תשתדל להתפלל ערב ובקר וצהרים בבית-המדרש דיקא ובמנין דיקא, כי מעלת תפלה בצבור — אין לתאר ואין לשער כלל.

ועל כלם — הרגל את עצמך לדבר עמו יתברך, אשר כל דבור ודבור שמדברים עמו יתברך, הוא הצלחה נצחית, הצלחה כזו שאין לתאר ואין לספר כלל, אשרי מי שתזק בעבודה הקדושה הזו, ואז טוב לו כל הימים!

המאחל לך ברכה והצלחה מן השמים...

ראה לכתב לי מכתב אחד בכל שבוע, וממש תחייני.

י"ט תצט.

בעזרת השם יתברך, יום רביעי לסדר וארא, כ"ז טבת ה'תשנ"ג.

שלום וברכה וכל טוב סלה אל היניק וחכים ... גרו יאיר.

לנכון קבלתי את מכתבך, ומאד מאד שמחתי לשמע הטוב ממך, איך שאתה מתמיד בלמוד משניות, יעזר הקדוש-ברוך-הוא, שתזכה לסיים ששה סדרי משנה פעמים אין מספר, וכן ראה להתמיד ב"ספר-המדות", כי המדות הן היסוד של ברו-ישראל.

אֲשֶׁר י"ט תק בְּנַחַל שְׁכַט
 וְרַבְּנֵנוּ ז"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד, שְׁנֵהִיָּה חֲזָקִים בְּלִמּוּד "סִפְר־הַמְּדוּת",
 וְעָקַר הַלְּמוּד — כְּדֵי שְׁיָבִיאוּ לְמַעֲשֵׂה.
 רָאָה לְהִתְפַּלֵּל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, כִּי זֶה מְעוֹרֵר אֶת הַכּוֹנֵן,
 וְגוֹרֵם לִירֵאת שָׁמַיִם.
 רָאָה לְצִיַּת אֶת הַמְּלַמֵּד שְׁלֵף וְאֶת הַהוֹרִים שְׁלֵף, כִּי כְבוֹד אֵב
 וְאִם הִיא הַמְּצֻנָה הַכִּי גְדוּלָּה.
 רָאָה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמֶּשׁ תַּחֲיִינִי.
 הַמֵּאַחַל לָךְ בְּרָכָה וְהַצְּלַחָה מִן הַשָּׁמַיִם...

י"ט תק.

בְּעֶזְרַת הַשָּׁם יִתְבָּרַךְ, יוֹם רַבִּיעִי לְסֵדֵר וְאָרָא, כ"ז טַבַּת ה'תשנ"ג.

שְׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוֹב סָלָה יִגִיעַ אֵל ... נְרוּ יְאִיר.

רָאָה לְהַכְנִיֵס אֶת מַחְךָ וְדַעְתְּךָ בְּתוֹךְ הַלְּמוּד שְׁאַתֶּם לוֹמְדִים,
 וּבַעַת הַפְּנָאִי תַתְּמִיד בְּיוֹתֵר בְּלִמּוּד מְשֻׁנּוּת, שְׁמֻזְכָּךְ מְאֹד מְאֹד אֶת
 הַנֶּפֶשׁ, וְכֵן תַתְּמִיד בְּ"סִפְר־הַמְּדוּת", כִּי הַמְּדוּת הֵן עָקֵר הָאָדָם. וְרַבְּנֵנוּ
 ז"ל רָצָה מְאֹד מְאֹד שְׁנַתְּמִיד בְּ"סִפְר־הַמְּדוּת".

רָאָה לְשָׁמֵר אֶת עֲצָמְךָ לֹא לְדַבֵּר עִם הַתְּפִלִּין, כִּי הַדְּבוּר עִם
 הַתְּפִלִּין מְסִיר אֶת הַכּוֹנֵן, וְעַל־כֵּן סִגְלָה לִירֵאת שָׁמַיִם — לֹא לְדַבֵּר
 עִם הַתְּפִלִּין.

וְדַעַת לְנִבּוֹן, שְׁתַּלֵּךְ בְּכָל יוֹם לְמַקְנָה קִדְּם הַתְּפִלָּה, כִּי מִי
 שְׁנַעֲשֵׂה כְּבוֹד בַּר מְצֻנָה, עָלְיוֹ לְהִזְהַר מְאֹד מְאֹד לְלַכֵּת בְּכָל יוֹם קִדְּם
 הַתְּפִלָּה לְמַקְנָה, וְהִיא סִגְלָה גְדוּלָּה לִירֵאת שָׁמַיִם — לֹא לְהַנִּיחַ
 תְּפִלִּין בְּלִי מַקְנָה, בּוֹדָאִי אֲנִס רַחֲמָנָא פְטָרָה, אֲבָל צְרִיכִים לְהַשְׁתַּדֵּל
 לְלַכֵּת בְּכָל יוֹם לְמַקְנָה.

של אֲשֶׁר י"ט תק בְּנַחֵל

רְאֵה לְהַתְּפַלֵּל מִתּוֹךְ הַסְּדוּר דִּיקָא, וְתַרְגֵּיל אֶת עֲצֻמְךָ לְדַבֵּר עִמּוֹ
יְתַבְרֵךְ, וְאִז טוֹב לְךָ כָּל הַיָּמִים.

הַמֵּאֲחֵל לְךָ בְּרִכָּה וְהַצְּלַחַה מִן הַשָּׁמַיִם...

רְאֵה לְכַתֵּב לִי מִכְּתָב אֶחָד בְּכָל שָׁבוּעַ, וּמִמָּשׁ תַּחֲיִינִי.

תָּם וְנִשְׁלָם, שְׂבַח לְאֵל בּוֹרֵא עוֹלָם!

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא, שְׂזַכְּנֵנוּ לְסִיַּם אֶת כָּל הַחֲבוּר הַנִּפְלָא הַזֶּה, וְהוּא כְּרִיךְ
פ"ז. יְזַכְּנֵנוּ הַשֵּׁם יְתַבְרֵךְ לְסִדּוּר עֲכָשׁוּ לְדַפּוּס אֶת כְּרִיךְ פ"ח לְהַגְדִּיל
תּוֹרָה וּלְהַאֲדִירָה.

אָנָּה ה' הוֹשִׁיעָה נָּא, אָנָּה ה' הַצְּלִיחָה נָּא.

תִּכְן הָעֲנִינִים

חֶלֶק פ"ז

ג פְּתַח דְּבַר . . . . . י"ט רְנַה

ה הַקְּדָמָה . . . . . י"ט רְנַה

יא . . . . . י"ט רְנַה

דְּבַר נִרְאוֹת נִפְלְאוֹת מִמְעַלֵּת סִדְרֵ-דְרָף־הַלְמוּד שֶׁל רַבְנוּ ז"ל, וְאִיךָ שָׁזָה מוֹעִיל מְאֹד לְכָל תְּקוּן הָאָדָם.

יד . . . . . י"ט רְנַה

דְּבַר מֵהַמְקוֹם הַקְּדוֹשׁ שֶׁרְצָה לִיַּחַד אוֹתוֹ לְעִבּוֹדַת הַשֵּׁם בְּשִׁבִיל אֲנָשֵׁי שְׁלוֹמֵנו, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הַרְעֵי-הַמְקוֹמִי שֶׁהַתְּגַבֵּר לְרִדְף כָּל דְּבַר הַשֵּׁיף לְדַת, וְהַכֵּל בְּלְבוֹשׁ רַבְנֵי וְכו', וַיִּתְאַר אֶת כָּל הַרְעוֹת שֶׁגָּרְמוּ לוֹ לְהִלָּחֵם עַל כָּל פְּרָט.

טו . . . . . י"ט רְנַה

וְגִלָּה נִפְלְאוֹת מִמְעַלֵּת מִי שֶׁמְסַתְּבֵב בְּאַנְפִּין נְהוּרִין, שֶׁבָּזָה מִתְרַאֵין בּוֹ פְּנֵי הַצַּדִּיק.

טז . . . . . י"ט רְנַה

דְּבַר נִרְאוֹת כְּנֻגַד הַתְּאוּנָה הַמְּגִנָּה שֶׁמִּמְכַּרְת אֶת הָאָדָם לְהִסְתַּכֵּל עַל כָּל אִשָּׁה שֶׁעוֹבְרַת בְּרַחוּב, רַחֲמָנָא לְצַלָן, מֵהַשְּׁגֵעוֹן הַזֶּה.

יז . . . . . י"ט רְנַה

דְּבַר נִפְלְאוֹת אִיךָ זוֹכִים לִילְדִים טוֹבִים, וַיִּתֵּן כְּמָה עֲצוֹת עַל זֶה, וַיְגַלָּה אִיךָ נִרְאִים הַחַיִּים שֶׁל מִי שֶׁחֵי עִם תְּפִלָּה.

יח . . . . . י"ט רְנַה

דְּבַר מֵהַנְּהַגַת הַקְּדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְלָזָה זוֹכִים עַל-יְדֵי שִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוּנוֹ.

יח . . . . . י"ט רְנַה

נִפְלִיג בְּמַעַלֵּת הַצְּדָקָה בְּעִבּוּר מְקוּנָה טְהוּרָה, שֶׁהוּא עֶקֶר הַיְהוּדוּת, וַיְגַנֵּה אֶת הַמוֹנֵעַ וּמַעֲכָב לְעֲנִין נִשְׁגָּב זֶה, וַיִּתְּנָה הַצְּרוֹת שֶׁהֵם עוֹבְרִים מֵאוֹתוֹ רָשָׁע מְרָשָׁע, שֶׁשֵּׁם רַגְלִים לְכָל דְּבַר שֶׁבְקָדְשָׁה, רַחֲמָנָא לְצַלָן, וַיְמַנֵּה לְפָנָיו יִתְבַּרַךְ, שֶׁהִרַע יִתְבַּטֵּל, וְתִהְיֶה לְכַלְנוּ הַרְוֹתָהּ.

תִּכְנֵן הָעֲנִינִים

- י"ט רס** . . . . . **כ**
 יחזק אחד שחולקים עליו פחותי ערך על-פי המחלקת שעברה על צדיקים קדושים כר' נתן אדלר רבו של החתם-סופר, והרבי רבי אלימלך מלז'ענסק ז"ע.
- י"ט רסא** . . . . . **כא**
 ידבר מהתחדשות ומשכחה דקדושה, ויגלה למה זוכים על-ידי-זה.
- י"ט רסב** . . . . . **כא**
 יברר דעתו בענין הפגנות נגד מחללי שבתות, ובפרט ביבנאל, שיש מישהו שמעורר אותם ורוצה בתקלתנו, ויזהיר שלא לתן להם פתחון פה.
- י"ט רסג** . . . . . **כג**
 ידבר מאמונה פשוטה בו יתברך, שלא על-ידי חקירות והשכלות של הבל, ויחזק ליהדות פשוטה בתכלית התמימות כדרך הבעל-שם-טוב הקדוש ורבנו ז"ל.
- י"ט רסד** . . . . . **כה**
 יחזק ויאמץ לדבק את עצמו בו יתברך בבטול כל הרגשותיו אליו יתברך.
- י"ט רסה** . . . . . **כו**
 ידבר מענין אליהו הנביא המגיע לברית, ולמי לתת סנדקאות.
- י"ט רסו** . . . . . **כו**
 יוכיח אחד שבמר יאוש נכנס למטה וכו', ויגלה לו מעלת התפלה שיכולה להוציאו מכל הצרות.
- י"ט רסז** . . . . . **כז**
 יוכיח בתוכחה חריפה בעל תשובה, שגנות עונותיו עדין דבוקה בו, ובמקום לעשות תשובה כראוי, נעשה ראש ומנהיג לעשות מחלקת והשתררות בין אנשי שלומנו.
- י"ט רסח** . . . . . **כז**
 יאריך לדבר דבורי אמת ואמונה, איך שכל העולם מלא שקר, ורק כשמכניסים את הקדוש-ברוך-הוא שהוא האמת — יש תכלית, וצריך לקשר הבריאה אל קדם הבריאה, שזה נקרא אמת.

י"ט רסט . . . . . ל

יְגַלֶּה שְׁעַם אָנָשִׁי דָּלָא מְעַלִּי צְרִיף לִילָף עִם עוֹרָף דִּין טוֹב, וְיִזְהִיר מִכַּעֲס
שְׁמַאֲבַד הַרְבֵּה טוֹבָה, וְגַם בְּגִשְׁמִיּוֹת — שְׁפַע הַמָּמוֹן, כְּמוֹ שְׁאָמַר רַבְּנּוּ
ו"ל, וַיִּחְזַק מְאֹד.

י"ט ער . . . . . לא

יִחְזַק אֶת מְנַהֲלָת שֶׁל בֵּית־הַסֵּפֶר לְבָנוֹת "בֵּית־פִּיגָא" בְּיַבְנָאֵל, אוֹדוֹת
פְּעִילוֹתָהּ בְּעִבּוּדַת הַקֶּדֶשׁ, וַיְגַלֶּה לָּהּ דְּרָכֵי הַתַּגְּבְּרוֹת עַל מְנִיעוֹת בְּדָרָךְ
תַּפְּקִידָה, וַיְדַבֵּר מִמְּסִירוֹת הַסֵּמ"ך־מ"ם, וַיַּעוֹרְרָה שְׁלֹא תִקְמַץ בַּתְּפִלוֹת
וּבִקְשׁוֹת מֵהַשָּׁם יִתְבָּרַךְ.

י"ט רעא . . . . . לב

יִחְזַק אִשָּׁה עַל מְצִיאַת הַזְּוִיג, וַיַּעֲזֵן אוֹדוֹת זֶה.

י"ט ערב . . . . . לב

יְדַבֵּר בְּעֵנָן תִּינוּקוֹת שְׁלֹא יְכוּלִים לְסַבֵּל חֶלֶב, וַיִּתֵּן עֲצָה גִשְׁמִית
וְרוֹחֲנִית, וַיְדַבֵּר מֵעֵנָן הַשָּׁם אֶפְרַת.

י"ט רעג . . . . . לד

יִחְזַק מְאֹד עַל הַשְּׁלֵמָה עִם כָּל מָה שְׁעוֹבֵר בְּבֵית, וְלֹא לְזֹרֵק הָאִשְׁמָה,
וַיִּחְזַק הַתְּפִלָּה בְּבֵית־הַכְּנֶסֶת עֵרֵב וּבִקְרָ.

י"ט רעד . . . . . לה

יִתֵּן שְׁלוֹשׁ הַנְּהַגוֹת לְזוּג חֲשׂוּכֵי בָּנִים, וַיִּחְזַקֵם וַיִּאֲמָצֵם שְׁלֹא יִתְאַשּׁוּ.

י"ט ערה . . . . . לו

יִחְזַק אַחַת הַסּוּבָלֶת לְשִׁכַח מֵהָעֵבֶר, וְלִרְאוֹת טוֹב וְסַפּוּק בַּחַיִּים.

י"ט רעו . . . . . לז

יִחְזַק מְאֹד עַל הַדְּבוּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְלִלְמַד בְּחִבְרוֹתָא בְּעֵין יַעֲקֹב.

י"ט רעז . . . . . לט

יִחְזַק אִשָּׁה כְּשֶׁרָה אֵיךְ לְהִתְחַזֵּק לְשִׁכַח מְאֲרוּעַ מְצַעַר שְׁעֵבֶר עָלֶיהָ,
וַיִּאֲמָצָה לְדַבֵּר בְּכָל יוֹם עִם אַחַת מִנְּשׂוֹת אָנָשִׁי שְׁלוֹמְנוּ.

י"ט רעח . . . . . מ

יְדַגִּישׁ אֶהְבָּתוֹ וְהַעֲרַכְתּוֹ לְמַקְבֵּל הַמְּכַתֵּב, וַיִּחְזַקוּ עַל הָעֵנָן שְׁמַבִּיא
אָנָשִׁים לְצִיּוֹן רַבְּנּוּ ו"ל, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת הַתְּפִלָּה בַּכֶּתֶל וּבִשְׁמוּאֵל הַנְּבִיא
וַהֲקִשֶׁר בִּיגִיחֵם.

תִּכְן הָעֲנִינִים

י"ט רעט . . . . . מב

יחזק את המדפיס "לקויטי-הלכות" במהדורה מנגדנת, ויאריף לפאר מעלת ההוצאה ההיא, ויעוררו על עמלו הקדוש, שזו מתנה טובה שאין פדגמטה לחסידות ברסלב.

י"ט רפ . . . . . מד

ידבר מהפצה בשכונות החרדיות, ויחזק על-פי הפסוק הראשון שבתורה על אמונה פשוטה, שהיא כלליות כל התורה.

י"ט רפא . . . . . מה

יחזק מאד להיות בשמחה, ובפרט זה שגרים הרנחה בענין בית לאנשי שלומנו ביבנאל, ויחזקו בכמה צרופים מענין בי"ת, ויראה לו חסד ה' שזכה לבית משלו.

י"ט רפב . . . . . מו

יחזק נראות נפלאות מענין תפלה ובקשה אליו יתברך, ומה שזוכה הדבק בו יתברך, איך שיכול לחולל ישועות ממש, וידבר מענין התחדשות על-פי חדוש בפסוק: "ולקחתם לכם ביום הראשון", ויגלה שאנו בידי הקדוש-ברוך-הוא, וכל הסבל הוא מלמעלה.

י"ט רפג . . . . . מט

יחזק אשה כיצד תהיה שמחה ומעורה בחברת נשות אנשי שלומנו, ויגלה מעלת הזוכה לומר חמשה פרקי תהלים, ולבקש מה שרוצה במקושר ארבעים יום.

י"ט רפד . . . . . מט

יחזק את המדפיס "אשר בנחל" בתכלית ההדור והיפי בכל מיני לשונות של שבח והתפעלות, וישתתף בדחקו וכו', ויחזקו מאד להמשיך ולהדפיס במתכנת זו כל ספרי רבנו ז"ל.

י"ט רפה . . . . . נא

ידבר מענין הערוב שנגרע בזדון, על-ידי החפץ במהומה, ויתן עצות איך לתקן הענין.

י"ט רפו . . . . . נא

ידבר ממדת השמחה, ומענין הצלחה בנשואין, והדלקת גרות לכבוד שבת.

תָּכֵן הָעֲנִינִים

5

י"ט רפז . . . . . נב
ידבר מענין בדיקת מזוזות, ומתנסיונות שיש בחיים.

י"ט רפח . . . . . נג
ישבח את הנמען על למודו בספרי רבנו ז"ל, ויעורר על למוד הלכה ועל הדבור אליו יתברך, ועל התנועות עם אנשי שלומנו.

י"ט רפט . . . . . נד
ישתתף בצער אשה, ויגלה לה, שעוד יתהפך הכל לטובה, ויקבל על עצמו להשפין שלום בביתם, וישבח יזמת הבשול בשביל התלמידים, ויבטיח הבטחות מפליגות בעבור זה, ויעורר ויחזק ויאמן.

י"ט רצ . . . . . נו
ידבר מזכות הזוכה להיות אצל ציון רבנו ז"ל באומן, ויחזק את האדם להיות בשמחה ולשמר שבת, ולדבר עמו יתברך.

י"ט רצא . . . . . נז
יחזק על מדת השמחה, וידבר מענין לזכות לקום מקדם, ומלמוד "אשר בנחל", ולמוד משניות, ושלוס-בית.

י"ט רצב . . . . . נח
יחזק על תפלה במנין, ועל הנחת תפלין ובדיקת מזוזות, ושלוס-בית.

י"ט רצג . . . . . נט
יחזק מאד את כלליות אנשי שלומנו בדבורים נוראים ונפלאים על מדת האמונה הקדושה, ויחזר על מה שחדש בשבת-קדש בכל השלש סעדות על-פי דברי רבנו לפרשת וישלח, תוכו רצוף דבורים אודות ההסתכלות על החיות אלקות שיש בבריא, ויחזק ויאמן מאד, ויעורר על למוד דף הימי בחברותא.

י"ט רצד . . . . . סו
ידבר משמחת הבר-מצוה של המקבל, ויעורר על צביעת בית מדרשו לתפארת, למנע חלול השם.

י"ט רצה . . . . . סח
ידבר מהתחזקות שצריך מי שעוסק בצרכי הרבים, ויספר באריכות סדר התקרותו לרבנו ז"ל, וכל מה שעבר.

תִּכְן הָעֲנִינִים

- י"ט רצו** . . . . . **עב**
 יְדַבֵּר לְזוּג חֲשׂוּכֵי בָּנִים, שְׁמֵלֶכֶד צַעֲרָם הַנּוֹרָא, יֵשׁ לָהֶם אֵי נְעִימִיּוֹת עִם
 הַשְּׂכָנִים וְכוּ', וַיִּחְזַקְם מְאֹד, וַיִּתֵּן לָהֶם כַּמָּה עֲצוֹת מְעֻשִׂיּוֹת.
- י"ט רצז** . . . . . **עד**
 יְדַבֵּר מִכְּאֲבִים שְׁבָאִים, עַל-יְדֵי עֲנִיּוֹת וְדַחְקוֹת וּמַהֲלַחֵץ, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין
 רְפוּאָה שְׁלָמָה.
- י"ט רחצ** . . . . . **עה**
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַדְּפַסַּת "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וְזִכּוֹת הַמַּתְעַסְקִים בּוֹ, וּמֵעֲנִין הַבִּקְרָת
 עַל מַה שְּׁאַחֲרִים כּוֹתְבִים, שְׁזָה קַל מְאֹד, אֲבָל לְכַתֵּב בְּעֲצָמוֹ אֵינוֹ פָּשוּט.
- י"ט רצט** . . . . . **עו**
 יְדַבֵּר מִהַדְּפָסָה וּמִסְפָּרִים חֲדָשִׁים, וְעֲנִין עֲרִיכָה וּבִקְרָת עַל הָעוֹרֵף.
- י"ט ש'** . . . . . **עז**
 יְדַבֵּר מִרְפוּאֵת-הַנֶּפֶשׁ וּרְפוּאֵת-הַגּוּף, וְעֲנִין וּפְחִים וּבִטְחוֹן אֱלֹיוֹ תְּבַרֵּךְ
 בְּעֲנִין פְּרָנְסָה.
- י"ט שא** . . . . . **עח**
 יִחְזַק אֶת מַגִּיֵּה הַסְּפָרִים וְעוֹרֵף הַמְּרָאִי מְקוּמוֹת וּמִפְתָּחוֹת, וַיְגַלֶּה לוֹ
 זְכוּתוֹ וּשְׁכָרוֹ מִשְׁלֵם מִהַשָּׁמַיִם.
- י"ט שב** . . . . . **עח**
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין בְּנִיָּה, וַיִּתֵּן כַּמָּה הוֹרָאוֹת וְרַעֲיוֹנוֹת בְּזָה.
- י"ט שג** . . . . . **עט**
 יִבְטִיחַ אִיזוֹ הַבְּטָחָה כְּמוֹסָה בְּהַקְשֵׁר שֶׁל הַבְּנִיָּה בְּבֵית-הַמְּדֻרָשׁ הַקְּדוֹשׁ,
 וַיְדַבֵּר בְּטוּחוֹת.
- י"ט דש** . . . . . **פ**
 חֲזוּק קָצֵר בְּעֵקֶבּוֹת דְּרִישַׁת שְׁלוֹם מְרֹאשׁ הַיְשִׁיבָה עַל שְׁנוּי בְּהַנְהַגַּת
 בְּחוּר.
- י"ט שה** . . . . . **פ**
 חֲזוּק קָצֵר בְּעֵקֶבּוֹת דְּרִישַׁת שְׁלוֹם מְרֹאשׁ-הַיְשִׁיבָה וְכַנ"ל.
- י"ט שו** . . . . . **פא**
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין הָעֵתוֹן "אוֹר יְבִנְאֵל", וַיִּשְׁבַּח עֲבוֹדַת הָעוֹרֵף, וַיְבַטֵּל אֶת
 הַבִּקְרָת עֲלָיו וַיִּחְזַקוּ מְאֹד.

י"ט שז . . . . . **פב**
 ידבר מענין תאוּרה, ויחזק בפקידה של זרע של קימא.

י"ט שח . . . . . **פג**
 יחזק מאד על פתיחת כתות נוספות במסירות נפש, ויגלה שהעקר על-ידי אמונה פשוטה.

י"ט שט . . . . . **פג**
 ידבר מהקונטרס "אל תכנס ללחץ", ויגלה מעלת המדפיס ספרים של גלוי אמונה, ומענין "אשר בנחל", שנדפס בתכלית היפי.

י"ט שי . . . . . **פד**
 יגלה נפלאות ממעלת הזוכה להפיץ, שזהו תקון נפלא, וידבר מענין קדשת חנפה, ומלחמת האמונה נגד היונים, וידבר מענין התחדשות וקדשת שבעת הנרות ושעורים כסדרן, ויגלה מעלת הנמצע שגור במקום רחוק כזה, ומפיץ שם אורו של הקדוש-ברוך-הוא.

י"ט שיא . . . . . **פז**
 יחזק מאד את הזוכה לנקות בית-המדרש על שמו ו"ל, ויגלה שגם הוא עסק בזה בשנים הקודמות, ויחזק שלא לפל לחלישות הדעת, ומעלת הזוכה להסתכל בפני רבנו ו"ל בכל יום, שהוא הלמוד בספריו הקדושים.

י"ט שיב . . . . . **פט**
 יגלה מעלת הזוכה להפיץ את אור רבנו ו"ל בכל בתי ישראל ממש, ויחזק על שמחה וסבלנות, ורגיל לדבר אליו יתברך, ויעורר על זהירות ממחלקת בבית.

י"ט שיג . . . . . **צ**
 יביע צערו העצום על שאין מקור הכנסה למשפורות למורות של בית החנוף לבנות שהקים ביבנאל, אחרי תשעים שנות צחיחות ורוחנית שם, ויטכס עצה מה לעשות להבא — כשאין עוזר וסומך, ויחזק להשקיע תפלות בעבור זה.

י"ט שיד . . . . . **צב**
 יגלה, שעקר ההצלחה הוא על-ידי שמחה, וידבר מהפצת ספרי רבנו ו"ל, וירגיל לדבר אליו יתברך, וידבר מענין מקנה, ותפלת ותיקין, והפצה, ותרגום קונטרסים, והפצת אור יבנאל.

י"ט שטו . . . . . צג
 דַּבֵּר מְבַדֵּיקַת תְּפִלִּין וּמְזוּזוֹת, וּמְגִיעַת וּפְּחוּסִים בְּבֵית, וַיִּחְזַק מְאֹד.

י"ט שטז . . . . . צד
 יִחְזַק וַיֵּאמֶץ אֱשֶׁה שְׁשִׁפְלָה יִלְדָה, וַיַּרְעִיף דְּבָרֵי נִיחּוּמִים נִפְלְאִים עַל
 נִפְשָׁה הַדּוֹאֶבֶת.

י"ט שיז . . . . . צה
 יִחְזַק וַיֵּאמֶץ מְאֹד עַל בְּדִיקַת מְזוּזוֹת וּפְשָׁרוֹת וְהַדְּלָקַת גְּרוֹת.

י"ט שיח . . . . . צו
 יִחְזַק אֱשֶׁה עַל עֲנִיָּן פְּרִנְסַת בַּעֲלָה בְּמִקּוֹם מְסֻיָּם, וַיִּזְהֵר
 שְׁלֹא לְהִלְחִיץ, כִּי זֶה רַק מְקַלְקֵל יוֹתֵר, וַיִּתֵּן הַדְּרָכָה נְכוּנָה עַל דְּבַר זֶה.

י"ט שיט . . . . . צז
 יִבִּיעַ דַּעְתּוֹ בְּאֵיזָה שְׂדוּף, וַיִּדְבֵּר מֵעֲנִיָּן הַשְּׂמֻחָה שְׂמִבִּיאָה הַצְּלָחָה,
 וּמִוִּרְיָה אֶת לֶחֶץ הַדָּם, וַיִּשְׂבַּח מְאֹד לְמוֹד הַדָּף הַיּוֹמִי וַיַּעֲזֹר עָלָיו.

י"ט שכ . . . . . צח
 יִחְזַק אֶחָד שְׁעָסַק בְּתַפְלָה וְהַתְּבוּדָּוֹת בְּהִיּוֹתוֹ מְגִיִּס וְכוּ', וַיִּגְלֶה לוֹ
 נִפְלְאוֹת מֵעֲנִיָּן זֶה, וַיִּחְזְקוּ מְאֹד.

י"ט שכא . . . . . צט
 יִדְבֵּר מֵעֲנִיָּן תְּפִלוֹת וּבִקְשׁוֹת הַמְּמַשִּׁיכוֹת יְשׁוּעוֹת, וַיִּגְלֶה לְאִם מֵצֵב בְּנֵה
 הַמְּשֻׁבָּע רְצוֹן וּמְבִיא נַחַת.

י"ט שכב . . . . . ק
 יִגְלֶה מַעֲלַת הַנַּחַת תְּפִלִּין.

י"ט שכג . . . . . ק
 יַעֲזֹר לְהִיּוֹת מוֹחֵל וּנְתָרָן, שְׂאִין זֶה מְנַהֵג יִשְׂרָאֵל לְהַחְזִיק בְּשִׁנְאָה
 וּרְצִיחָה.

י"ט שכד . . . . . קא
 יִדְבֵּר מִסְבָּלְנוֹת וְשִׂמְחָה, וַיַּעֲזֹר מְאֹד לְזִכּוֹת לְמַדּוֹת נִפְלְאוֹת אֵלָיו.

י"ט שכה . . . . . קב
 יִחְזַק אַחַת שֶׁהִיא בְּדַכְאוֹן אֹדוֹת דְּרָפָה הַמְטָעִית.

תִּכּוֹן הָעֲנִינִים

9

- י"ט שכו . . . . . קג
חזק מאד על שמחה, ולשכח את העבר, ולעשות התחלה חדשה, וידבר מתפלה במנוח.
- י"ט שכו . . . . . קג
חזק על למוד ח"י פרקים משניות בכל יום ועל סיום תענית בכל שבוע, ויזהיר שלא לנהוג במדת אכזריות לילדים.
- י"ט שכח . . . . . קד
חזק אחד שהתעורר שלום ביתו, ויורה לו כיצד להתנהג להבריא את כוונ מחשבתו, ויתן לו סדר למוד יומימי בעבור זה.
- י"ט שכט . . . . . קו
חזק ויאמץ לבבו הנשבר של העומד להתגרש, וידבר על לבו שלא יעשה דבר פזע, ובפרט שהכל עקב חסרון פרנסה וכו'.
- י"ט של . . . . . קז
חזק על שמירת הזמן, ולהיות עסוק תמיד, וידבר מלמוד מסכת תענית וח"י פרקים משניות.
- י"ט שלא . . . . . קח
יזכיר אחד שצריך להסתגל לבטל מדת העקשנות שלו בבית וכו', ויאריך לדבר מענין השפנת שלום בבית זה כשהמצב כה רגיש.
- י"ט שלב . . . . . קיא
ידבר מענין דבר רבנו ז"ל, שהולך באפן פלאי עד מאד, וכך מנהיג השם יתברך את עולמו.
- י"ט שלג . . . . . קיא
ידבר מענין סבלנות עם אחד וכו', וכמה ענינים טכניים בבניה.
- י"ט שלד . . . . . קיב
יתן עצה לאחד בענין רשימת הדירות על שמו, ויזכירנו שלא תעקש לאבד ממונו בחנם.
- י"ט שלה . . . . . קיג
חזק מאד על ענין ההדפסה, ואשרי מי שזוכה לזה, וידבר מענין נגיעה במקוון, למי שאין לו מה לאכל וכו'.
- י"ט שלו . . . . . קיד
יגלה מהנהגת ההעלמה של השם יתברך את עולמו, ומענין תכניתו

תִּכְן הָעֲנִינִים

לְנִסֵּעַ לְשֶׁבֶת חֲנֻכָּה לְאוֹמֵן, שְׁלִבְסוֹף הָיָה בִּיבְנָאֵל, וַיִּחְזַק מְאֹד עַל אֲשֶׁר
עוֹד יִהְיֶה עִמָּנוּ, וַיִּזְכֵּיר מִמָּה שֶׁדִּבֶּר בְּשֶׁבֶת-קֹדֶשׁ בְּאֲרֵיכוֹת.

י"ט שלז . . . . . קטז

יָבִיעַ צָעְרוֹ עַל אֶחָד הָעוֹסֵק בַּמְּלָאכָה, שֶׁמַּעַל בְּאֵמוֹן וְנִגַּע בְּכֹסְפִים
שְׂאִינָם שָׁלוּ, וַיָּבִיעַ תְּמִיּהָתוֹ עַל כָּךְ.

י"ט שלח . . . . . קטז

יִחְזַק מְאֹד עַל מַעֲלַת הַכֹּסְפִים שֶׁהִתְהַה, וַיִּדְבֵּר דְּבוּרֵי אֱמוּנָה כְּנֹגֵד זֶה.

י"ט שלט . . . . . קיז

יִגְלֶה מַעֲלַת שְׂמוֹשׁ תַּלְמִידֵי חֲכָמִים, שְׂזוֹכִים לְהַעֲלוֹת אֶת הָאֱלֹפִין
הַנְּפוּלִין, וַיִּגְלֶה מַה שֶׁדִּבֶּר בְּסַעֲדַת הַלּוּלָא דְמוֹהֲרַנְ"ת ו"ל עַל-פִּי הַתּוֹרָה
פ': עֲנִין שֶׁל יוֹסֵף הַצַּדִּיק שֶׁמְחַבֵּר שְׁנֵי הַפְּכִים וְכוּ', וַיִּגְלֶה מַה הוּא עֲנִין
אִישׁ שְׂמִימִי, וְעֲנִין הַשְּׂמֻחָה בְּבֵית וְהַדְּבוּר אֵלָיו יִתְבָּרֵךְ, וַיִּגְלֶה סִגְלַת
לְמוֹד חֲמֹשׁ וְרִש"י בְּכָל יוֹם.

י"ט שמ . . . . . קיט

יָבִיעַ שְׂמֻחָתוֹ מִכָּךְ שֶׁהִמְקַבֵּל עוֹשֶׂה 'עֲנֵג שְׁבַת' לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַיִּגְלֶה
לוֹ מַעֲלַת הַמְּאֹסֵף אֲנָשִׁים הַבֵּיתָה, וַיָּבִיעַ שְׂמֻחָתוֹ מְאֹד עַל הַהֲתַאֲרָגְנוֹת
שֶׁל סַעוּדַת הַהַלּוּלָא שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת ו"ל, וַיִּחְזַק מְאֹד עַל הַתְּכָלִית הַנְּצַחִית,
שֶׁרַק זֶה מַה שִׁישָׂאָר מֵאֲתָנוּ וְכוּ', וַיִּחְזַק לְלַמֵּד בְּצוֹתָא עִם אִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ
שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן.

י"ט שמא . . . . . קכא

יִחְזַק אֲשֶׁה עַל הַלְחֵץ דָּם גְּבוּהַ שְׂיֵשׁ לָהּ, וַיִּתֵּן לָהּ עֲצָה אִיךָ לְמַזְג שְׂיֵהָיָה
כְּרֹאוי.

י"ט שמב . . . . . קכא

יָבִיעַ שְׂמֻחָתוֹ עַל זְכוּי הַרְבִּים בְּהַפְּצַת הַמַּעֲיָנוֹת חוּצָה, וַיִּזְרֹז לְהִיּוֹת לְעֹזֵר
לְהַמְדְּפִיס, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הַכֹּסְפוּפִים לְכוּא לְצַדִּיק, לְמִרוֹת שְׂאִין זוֹכִים
מִחַמַּת מְנִיעַת רִיב בְּבֵית, וַיִּחְזַק הַנִּמְעָן שְׂמוּסֵר שְׁעוּרִים בְּדִבְרֵי רַבְּנֵנוּ ו"ל
בְּבֵיתוֹ, וְהַמְקַרְבִּים הַנּוֹתִיקִים אֵינָם בָּאִים רַק חֲדָשִׁים, וַיִּחְזְקוּ שְׂזֵהוּ הָלֵא
הָעֶקֶר, וְאִין צָרִיךְ לְהַתְּבַלְבֵּל מִכָּךְ, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הַזּוֹכָה לְדִבְרֵי מְרַבְּנֵנוּ ו"ל
בְּכָל יוֹם בְּמִקּוֹם אַחֵר, וּמַעֲלַת הַמְקַרֵּב יְהוּדִים לְהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
וַיִּחְזַק עַל שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן.

י"ט שמג . . . . . קכד

יחזק מאד על למוד ספרי רבנו ז"ל, ויגלה מהות למודו הטוב, שהוא למוד של אמונה פשוטה, וינגיל לברח בכל פעם אליו יתברך.

י"ט שדמ . . . . . קכה

יחזק מאד את הנמען על שזכה לקנות הון נצחי רב פלפף, ויעוררו מאד לחטף אור מתוך החשך, ולדון עצמו לכף זכות, ויחזק באמונה פשוטה מאד, ויאריך בהתחזקות על-פי המעשה מהתם הקדוש — איך שחזק את עצמו לעמת החכם, שנכנס לתוך בוץ טובעני וכו', ויחזק על למוד "לקויטי-הלכות".

י"ט שמה . . . . . קכז

יחזק על התבודדות הבאה מכח אמונה, שלזה זוכים על-ידי ספרי רבנו ז"ל, ויאריך לדבר על הדבקות בו יתברך בדבקות המחשבה התמידית, ויחזק מאד על הפצת ספרי רבנו ז"ל.

י"ט שמו . . . . . קכט

ידבר נפלאות ממעלת האמונה הקדושה, הממשכת כל מיני ברכות וישעות, ויחזק על תפלה והתבודדות בדבורים מחדשים ונפלאים וכסופים אליו יתברך, ויחזק על שעורים כסדרן.

י"ט שמוז . . . . . קלא

יגלה מעלת התקון של הפצת ספרי רבנו ז"ל בכל החיצות, ויחזק מאד על למוד שעורים קבועים בתורה, ויגלה מעלת ההתחזקות, ויחזיק מקפדות בענין עין הרע וכו', ורק להכניס עצמו באמונה בו יתברך.

י"ט שמח . . . . . קלג

יחזק בת ישראל בקצרה על מה שעבר עליה, ויתן לה הנרכות ספורות בעקרי יהדות.

י"ט שמוט . . . . . קלג

ידבר ממעלת מדת ההתחזקות, וממעלת אמירת תקון הפללי.

י"ט שנ . . . . . קלד

יחזק אשה רחוקה על שמירת שבת והבטחת פרנסתה בהרחבה מעתה.

י"ט שנא . . . . . קלה

ישתתף מאד בצער משפחת הנמענת, ויבטיח את תפלתו, ויזרוז על עקרי יהדות ועוד כמה הנרכות, וחזיק באמונה.

י"ט שֵׁנב . . . . . קלו

יְעוֹרֵר מְאֹד בַּחוּרָה צְעִירָה, שְׁלֹא תִהְיֶה בְּרַנִּית בְּשִׂדּוּכִים, וְלִהְסָפִים לְהַנְשֵׂא לְשֵׁם שָׁמַיִם, וְיִגְלֶה מְעַלְת הַמְשַׁמַּח אֶת זִילְתּוֹ, וְיִזְרְזֶה לְבַקֵּר וּלְחַזֵּק נָשִׁים קָשִׁישׁוֹת וְגַלְמוּדוֹת.

י"ט שֵׁנג . . . . . קלז

יִחְזַק אֶת כָּלל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה כְּרָצוֹן רַבְּנוּ ז"ל, וְעַל לַמּוֹד "לְקוּיֵי־הַלְכוֹת", וְיִחְזֹר עַל מַה דִּבֵּר בְּשִׁבְת־קִדְשׁ בְּאַרְיִכוֹת נִפְלְאָה כְּדַרְכוֹ בְּכָל סְעֵדָה וְסְעֵדָה בְּרַבּוּי עֲנִינִים שֶׁבְּקִדְשָׁה, וְיִחְזַק עַל אֲכִילָה בְּכִשְׁרוֹת וְהַתְקַרְבוֹת לְצַדִּיק.

י"ט שֵׁנד . . . . . קמה

יִשְׁבַּח הַסְדְּרָה הַנִּפְלְאָה שֶׁל "אוֹצֵר־הַקּוֹיְנֵטְרַסִּים", שֶׁהַדְּפִיס הַנִּמְצֵן, וְיִדְבֹּר מְעַנֵּן אֲשֶׁר בַּנְּחַל, חֵלֶק ו', שִׁיִּצֵּא אֹז בְּתַכְלִית הַהַדּוּר וְיִחְזְקוּ מְאֹד.

י"ט שֵׁנה . . . . . קמו

יִחְזַק מְאֹד אַבְרָהָם אַחֵר חַתָּנָתּוֹ, שִׁילֵף בְּחֻכְמָה עִם מְשַׁפַּחַת אִשְׁתּוֹ, וְלֹא יִגְרַם לְעֲצָמוֹ מַחְלָקָת, וְיִחְזְקוּ עַל הַהִקְדָּמוֹת שֶׁלָּנוּ.

י"ט שֵׁנו . . . . . קמח

יְדַרְיֵף בְּעַנְיָן הַבְּנִיָּה תוֹף כְּדֵי זְהִירוֹת שְׁלֹא לְמַעַל בְּכֶסֶף שֶׁאֵינוֹ שִׁיף לָנוּ.

י"ט שֵׁנוז . . . . . קמט

יְדַבֵּר מִכַּמָּה עֲנִינִים מִהַמוּסְדוֹת וְכוּ' וּבִנְיָן לְבֵית־הַסֵּפֶר, וְיִגְלֶה הַקְּשִׁיִּים שֶׁלוֹ לְצַד הַהוֹדָאָה עַל הַיֵּשׁ.

י"ט שֵׁנח . . . . . קנ

יְדַבֵּר מְעַנֵּן סֵפֶר הַדְּרָשׁוֹת שֶׁלוֹ וְהוֹצָאָתּוֹ לְאוֹר.

י"ט שֵׁנט . . . . . קנ

יְדַרְיֵף אֶת מְנַהֲלַת בֵּית־הַסֵּפֶר עַל סֵדֵר הַלְמוּד, וְאֵיךְ תִּהְיֶה הַדְּרָכְתָּה לְבָנוֹת, כְּדֵי שִׁיִּצְאוּ פְרוֹת טוֹבִים.

י"ט שֵׁס . . . . . קנב

יְדַבֵּר מְעַנֵּן בֵּית־הַסֵּפֶר וְתִשְׁלוּם הַמְשַׁכּוֹרוֹת, וְהַנֶּסֶם וְהַפְּלֵא הַגְּדוֹל שֶׁל בֵּית־הַסֵּפֶר הַזֶּה.

י"א שֵׁסא . . . . . קנג

יִחְזַק וְיֵאֱמֵן עַל־יְדֵי הַנְּהַגַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ עוֹלָמוֹ בְּחֵסֵד וּבְרַחֲמִים, וְגַדְּל שְׂמֻחַתָּנוּ שְׁאֵנוּ זוֹכִים לְהַתְעַסֵּק בְּקִדְשִׁים, וּמְעַלְת הַסְּבָלָנוֹת וְכוּ'.

י"ט שסב . . . . . קנג
 ידבר מענין ספר הדרשות שלו, ויזרו על כף.

י"ט שסג . . . . . קנד
 יחזק את אנשי שלומנו במדת השלום והשמחה, והתמדה בספרי רבנו ז"ל, וענין "ענג שבת" וכו', ולבוא לשעורי ההלכה שאומרים ברבים.

י"ט שסד . . . . . קנה
 יחזק מאד את תלמידי ישיבת "בית שלמה" שהקים, אודות החזרה והגרסא במשניות, וכן התנהגות בדרך ארץ ועזרה ואהבה הדדית, וקשוט פתת למודם בדברות קדש.

י"ט שסה . . . . . קנז
 יחזק ויאמץ מאד את המשפיע ביבנאל, ויגלה לו מעלת הזוכה להקים חילים לרבנו ז"ל, וידבר משאיפתו לגלות דעת רבנו ז"ל בעולם, ויזריכנו בענין החנוף שם.

י"ט שסו . . . . . קנט
 ידבר מענין המכתב הכללי שישלח בכל יום ליבנאל, ויתן כמה עצות לסדר כמה ענינים טכניים.

י"ט שסז . . . . . קס
 יגלה למנהלת מעלת בית-הספר לבנות של יבנאל, ויעורר להתחזק, ויתן לה עצות כיצד לגייס עזרה מפל אנשי שלומנו בעולם למען לא יתבטל מוסד חנוכי חשוב כזה.

י"ט שסח . . . . . קסא
 ידבר מענין הדפסה, וישבח מאד הספרים החדשים שהדפיס הנמען, ויגלה לו את מעלת הענין, ויבטיחנו שישאר בהדפסה וכו', ועוד כמה ברכות, וידבר מענין חנוף הילדים, ושבדעתו לחבר כמה ענינים נפלאים בענין זה.

י"ט שסט . . . . . קסב
 יחזק מאד להרגיל את עצמו להסתפל רק על ה'יש', ולא על ה'אין'.

י"ט שע . . . . . קסג
 יגלה מעלת כל דבור שמדברים אליו יתברך, ויחזק על-פי זה מאד.

י"ט שעא . . . . . **קסג**
 ידבר נפלאות ממעלת ההשגחה פּרטיית, ואשרי מי שחי את חייו עם
 ההשגחה הפרטית, שאז אינו כוּעס לעולם.

י"ט שעב . . . . . **קסה**
 ידבר מענין ההתקרבות לרבנו ז"ל, ומארבעת הסעיפים של עקרי דעתו
 הקדושה הרמוזים בתבת שמח"ה, ויחזק עליהם מאד בפרטיות.

י"ט שעג . . . . . **קסז**
 יזהיר ויזכיר מאד שלא לסגף עצמו בגופו כָּלֵל — לא בשנה ולא
 באכילה, ויגלה שזו דעת רבנו ז"ל והבעל-שם-טוב הקדוש, כי העקר
 הוא הפנימיות.

י"ט שעד . . . . . **קסח**
 ידבר מענין הפלא הגדול, שמי שאמור להיות רב רודף את הדת, ויספר
 מעשה ממפלה של אחד הרשעים, ויגלה שעקר הרצון הוא שיעזב
 אותנו, ויפסיק להציק.

י"ט שעה . . . . . **קע**
 יגלה נפלאות ממעלת תפלת אבות על בנים, ויספר מעשה מה'חמתם
 סופר' ומאנשי שלומנו, איך שתפלה על הבנים מועלת, שיהיו יראי
 השם.

י"ט שעו . . . . . **קעא**
 ירגיל להפנות כל פחדו רק אליו תבָרַךְ, ומעלת הדבור אליו תבָרַךְ.

י"ט שעז . . . . . **קעב**
 ידבר מענין קבלת הבזיונות באהבה, ויספר מהמשגיח ר' ליב חסמן,
 איך שגלה שָכַף לַמַּד בְּקֵלָם.

י"ט שעח . . . . . **קעב**
 ידבר נפלאות ממעלת השמחה המועילה מאד, ומענין "אשר בנחל"
 וסגלתו להרגיע את הנפש.

י"ט שעט . . . . . **קעג**
 יחזק מאד להיות בשמחה עצומה, כי בהעדר השמחה, אין ישוב הדעת.

י"ט שפ . . . . . **קעד**
 יחזק על-פי ספור מקדשת הצדיק רבי נחום מטשערנאביל זי"ע, בעל

ה'מאור עינים', איך שִׁבְקָטְנוּתוֹ זָכָה לְחֹלֶל נְסִים, עַל-יְדֵי תַפְלָה בְּתַמִּימוֹת, וַיִּגְלָה מָה שֶׁהַתְּבַטָּא עַל קִדְשַׁת רַבְּנוּ ז"ל כְּשֶׁרָאָהּוּ בְּיַלְדוּתוֹ.

י"ט שפא . . . . . קעה

יִגְלָה אִיךָ כָּל אֶחָד יְכוּל לְזַכּוֹת לְבַטּוּל גְּמוּר אֱלִיו יִתְבָּרַךְ, עַל-יְדֵי שְׁמֵרָגִיל עֲצָמוֹ לְפָרֵשׁ כָּל שִׁיחָתוֹ לְהִשָּׁם יִתְבָּרַךְ.

י"ט שפב . . . . . קעו

יְדַבֵּר מֵעֲנִין צַדִּיק הַמְשַׁפֵּיעַ, וַיִּגְלָה נִפְלְאוֹת בְּעֲנִין זֶה עַל-פִּי עֲבָדָה נִפְלְאָה מִהֶרֶב הַקְּדוּשׁ מִצֶּאֱנֹז זי"ע.

י"ט שפג . . . . . קעז

יִגְלָה מֵעֶלְת הָאָדָם הַחַי עִם תַּפְלָה, וְאִזּוּ גַם בְּעֶסְקֵיו יוֹדֵעַ לְהַשְׁמֵר מִפְּנֵי הַמוֹעֲלִים בְּכֶסֶף, עַל-יְדֵי שִׁיבְקָשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ, שִׁיגְלָה אֶת עֵינָיו, וַיִּגְלָה מֵעֶלְת הַצַּדִּיק הַדְּבּוּק בּוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁאֵין לוֹ תְּאוֹת מִמוֹן, וַיְדַבֵּר מִהַתְּכַלִּית הַנִּצְחִית.

י"ט שפד . . . . . קפ

יִגְלָה מֵעֶלְת הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, וְדַרְךְ רַבְּנוּ הָאֲמִתִּית הַקְּשׁוּרָה עִם הַתְּמַדַּת סְפָרֵי הַקְּדוּשִׁים.

י"ט שפה . . . . . קפג

יְדַבֵּר מִמֵּעֶלְת הַזּוֹכָה לְבָרֶךְ "בְּרִכַּת-הַמְּזוּן" מִתּוֹךְ הַסְּדוּר, שֶׁאִזּוּ זוֹכָה לְעִשְׂרוֹת, וְנִפְלְאוֹת מֵעֲנִין זֶה.

י"ט שפז . . . . . קפד

יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַהִתְקַרְבוֹת לְרַבְּנוּ ז"ל, שֶׁאֵינּוּ מִצְמָצֵם בְּמָקוֹם פְּרָטִי וְכוּ'.

י"ט שפז . . . . . קפד

יְדַבֵּר מֵעֲנִין שׁוֹמֵר פִּי וּלְשׁוֹנוֹ — שׁוֹמֵר מִצְרוֹת נֶפֶשׁוֹ, וְהַמְּנַעוֹת מִוִּכּוּחִים.

י"ט שפח . . . . . קפה

יְדַבֵּר מִסְּבָלְנוֹת וְאֲרִיכוֹת אִפְסִים, הַשִּׁיכָת לְאִמּוּנָה פְּשׁוּטָה בְּהַשְׁגָּחָתוֹ יִתְבָּרַךְ הַפְּרָטִית.

י"ט שפט . . . . . קפה

יְדַבֵּר מִקְּדֻשַׁת הָרַב הַקְּדוּשׁ הַשּׁוֹר שְׁלוֹם מִבְּעֶלְז זי"ע, אִיךָ שֶׁמָּסְרוּ אוֹתוֹ הַמְשַׁכְּלִים הַרְשָׁעִים, וַיִּגְלָה הַסְּפוּר הַנִּפְלְאָה מֵהַשְׁקָרָה שָׁם, וַיְבִיעַ תְּקִנָּתוֹ.

תַּכְּן הַעֲנִינִים

י"ט ט שצ . . . . . קפז

יגלה מעלת בחור צעיר, שמתיל בכל חדרי התורה הקדושה, פי זה הזמן להתגדל.

י"ט ט שצא . . . . . קפז

יארף בדבורים נראים ונפלאים לגלות לנמען את סדר היום הנרצה בעיני ה' — מרגע קומו משנתו ועד שכבו לישן, חיים של דבקות בו תברך, ולחטף טוב אמתי ונצחי.

י"ט ט שצב . . . . . קצא

יעורר, שלא להטעות את עצמו, ויחזק על העקר, שהוא קנין הנצחי, ואין להתפעל מאף אחד, רק אם מזכה אותך בטוב הנצחי, ויגלה מעלת הזוכה לדבק עצמו בו תברך בתפלה והתבודדות.

י"ט ט שצג . . . . . קצג

יחזק מאד על למוד התורה הקדושה, ויגלה מעלת כל דבור אליו תברך, וימתיק זאת בפסוק: "את האלקים התהלך נח".

י"ט ט שצד . . . . . קצד

יחזק על קריאת 'שנים מקרא ואחד תרגום', ולמוד משניות, וספרי רבנו ז"ל, וידבר ממעלת ההפצה, ומעלת כל דבור אליו תברך, ואיך שמשמייך ישוב הדעת על האדם, ויחזק באמונת ההשגחה פרטית.

י"ט ט שצה . . . . . קצה

יחזק להיות בשמחה, וללמד ספריו ועצותיו הקדושות של רבנו ז"ל, וידבר מלמוד חמש ורש"י ומשניות.

י"ט ט שצו . . . . . קצו

יחזק אשה על שלום ביתה, ועל נקדת השמחה.

י"ט ט שצז . . . . . קצח

יחזק מאד את זה שעזר לו בבניית בית-המדרש, שלא לפחד אלא רק מהקדוש-ברוך-הוא.

י"ט ט שצח . . . . . קצח

יגלה מעלת הזוכה להשקיע בילדיו ובסבלנות מרבית כנדרש, וינדיכו בדרך ישרה איך לרוות נחת מהילדים, ויחזק על שמחה והתבודדות, ולעשות שיחה מזה בעצמו — שקשה לו ענין ההתבודדות.

י"ט שצט . . . . . ר

יגלה נוראות נפלאות ממדת האמונה הפשוטה בו יתברך, ואיך שהכל תלוי בזה, ויגלה עצה ודרך איך לזכות אליה.

י"ט ת' . . . . . רא

יתן סדר הלמוד לאחד שיוכל לעמוד בו, ויחזק מאד על אמונה פשוטה בו יתברך, ויברר מענין קברי צדיקים, ולהוציא הכסופים בפה.

י"ט תא . . . . . רג

יחזק מאד על הדעת העליון, שאין עוד מלבדו, ואותה מקבלין מהצדיק האמת, ויעורר למצא את הקדוש-ברוך-הוא בכל מקום, ויגלה מעלת למוד משניות, ולמה זוכים על ידו.

י"ט תב . . . . . רו

יחזק אחד מאנשי שלומנו שפתח חנות לפרנסתו, ויגלה לו מעלת ההתמדה בתנ"ך ומשניות, מלבד השעורים כסדרן, ויברר מגנות לשון-הרע, והשמחה על אשר בנחל שם גורלו, ומעלת קברו של שמואל הנביא, ולמה מסגלת התפלה שם.

י"ט תג . . . . . רח

יביע געגועיו לתלמיד שהצריך לעזוב, ויחזקו להמשיך בלמוד משניות, וישיב לו על תמיהתו מחמת המחלקת שעלינו — מקורה ושרשה ברוחניות, ויחזקו לשא על עצמו על ההתקרבות אל הקדשה ברצינות, ובפרט בגיל צעיר, ויזריכו בדרך ישרה.

י"ט תד . . . . . רט

יחזק מאד בהתחזקות חדשה בכל פעם, ויחזק על למוד משניות.

י"ט תה . . . . . רי

יחזק מי שנחלה בחלי נופל, שיקים עצת רבנו ו"ל לזה פשוטו כמשמעו.

י"ט תו . . . . . ריא

יחזק את כלליות תלמידיו אנשי שלומנו לקראת ימי השוכבים הקדושים, ויחזקם על תקון הברית באמירת תהלים, ולמוד משניות, ותפלה במנין ואהבת חברים.

- י"ט תז** . . . . . ריג
 יחזק את מי שזוכה לפרסם את שם הצדיק בעולם, ויחזקו לשמח את אחינו בני ישראל.
- י"ט תח** . . . . . רטו
 יגלה שההפצה היא עקר בחינת עשית דירה בתחתונים להשם יתברך, והוא עקר ענין גאולה ומשיח.
- י"ט תט** . . . . . רטז
 יחזק מאד משפחה שזכתה לעשות מביתה בית ועד לחכמים, מקום של התפנסות אנשי שלומנו בראש-חדש ובענג-שבת, ויגלה מעלת הענין, ויברך בעבור זה.
- י"ט תי** . . . . . ריז
 יחזק זוג חשובי בנים, ויברכם בזכות מעשיהם הטובים, וירעיף על לבם טללי נחומים ותקנה טובה.
- י"ט תיא** . . . . . ריח
 ידבר מענין קדשת הדבור — בסוד המלכות, ולהנצל מלשון-הרע ורכילות, וידבר מיצירת אוירה של שמחה בבית.
- י"ט תיב** . . . . . ריט
 יגלה לזוג, שעקר ישועתם בפקידה לטובה תלוי באוירה שביניהם, וחזוק נפלא בענין זה.
- י"ט תיג** . . . . . רכ
 ידבר מענין מעלת ההפצה, כפי אשר מקבל מכתבים מכל קצוי העולם, ויחזק על למוד משניות ושאר למודים, ולדבר אליו יתברך בכל יום, ויתן עצה פרטית בענין להפגס לדירה חדשה.
- י"ט תיד** . . . . . רכא
 יחזק את המחנכת של בנות ישראל ביבנאל, וידריכה בקצור איה להתמודד עם החנוף לילדים קטנים.
- י"ט תטו** . . . . . רכב
 יחזק מאד על ענין 'ענג-שבת' ואהבת חברים, וידבר ממעלת השמחה.
- י"ט תטז** . . . . . רכג
 יחזק את בעלת הבית, שבביתה מתפנסים אנשי שלומנו לענג-שבת.

י"ט תיז . . . . . רכג
 יחזק ילד בתלמוד-תורה גניק וחכים — על למוד "ספר-המדות".

י"ט תיח . . . . . רכד
 יחזק להתמיד בדבור אליו יתברך, וידבר מהנחת תפלין פשרות.

י"ט תיט . . . . . רכד
 יחזק להיות בשמחה המרחבת את הדעת.

י"ט תכ . . . . . רכה
 יפליג במעלת עסק ההדפסה, וידבר מענין "אור יבנאל".

י"ט תכא . . . . . רכו
 יחזק מאד את המדפיס "אשר בנחל" על פעלתו הגדולה, ויוציא מלבו כל מיני חלישות הדעת שיש לו, אודות שאין מבינים טרחתו, ויספר איך עסק בזה ימים ושנים, ואין מי שיכול להבין איך ההדפסה כל-כף משבחת, וכל-כף ברבוי ובהדור, ויגלה למה נפרד מהזקנים שנחו כאשר הוא התרוצץ לגלות דבר רבנו ז"ל בעולם.

י"ט תכב . . . . . רכח
 יגלה לאברך בעל תפקיד רוחני את תרומתו הנדרשת לאוירה התורנית והחנוכית של יבנאל, ויחזקו מאד.

י"ט תכג . . . . . רכט
 יחזק מאד את בעל היכולות הנפלאות להשפיע בענין ביאתו ליבנאל, לעזור בבניית מקום תורה ב"יבנאל עיר ברסלב", ויגלה באריכות את הענין שפרסם את רבנו ז"ל בכל העולם זה שנים רבות.

י"ט תכד . . . . . רלא
 ידבר נפלאות מנקדת החבר, שעל-ידי-זה מקבלים מנקדת הרב. ויחזק מאד על הדבקות בו יתברך, ועל אמונה פשוטה, וענין תפלת ותיקין, ומעלת למוד בחברותא בכל יום דף היומי.

י"ט תכה . . . . . רלב
 יחזק מאד משפחה בשלבי ההתאקלמות שלה ב"יבנאל עיר ברסלב", וינדרוף האשה להתחזק בענין גדול הילדים בסבלנות, ויאחל הצלחה ופרנסה.

י"ט תכו . . . . . רלג
 יפשר בענין איזו אי הבנה בין העורף להמדפיס, שכלם לטובה נתכוננו,

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

ויגלה מעלת ההדפסה, ויביע תודתו להקדוש-ברוך-הוא, שזמן לו
הדפסה נפלאה כזאת לספרים הקדושים.

י"ט תכז . . . . . רלד

ידבר מכמה ענינים פרטיים וטכניים השיכים לבנין בית-הכנסת הקדוש
אשר בביתו.

י"ט תכח . . . . . רלה

יחזק מאד על ענין הנצח של רבנו ז"ל, והעקר רק סבלנות, ויחזק שלא
לפול בדעתו כלל.

י"ט תכט . . . . . רלו

ימשיך לפשר השלום בין שני העוסקים במלאכת-הקדש, ויסכם שהכל
היה רק אי הבנה.

י"ט תל . . . . . רלז

ידבר מענין הציון הקדוש של רבנו ז"ל, שהיה אז בספנה, ויגלה שכל
דבר השיך לרבנו ז"ל הולך בקשיים, וידבר מענין חטוטי שכבי, ומענין
זוג המדפיסים שעוסקים במסירות גפוש.

י"ט תלא . . . . . רלז

ידבר מהספנה שרחפה אז על ציון רבנו ז"ל, ומענין גלגל המסתובב,
שהוא ענין רבנו ז"ל, שנושא את נושאיו.

י"ט תלב . . . . . רלח

ידבר מענין אמונת חכמים ומענין שרצו לנגע בציונו הקדוש של רבנו
ז"ל, שרצונו היה דיקא להיות באומן, ויפליג במעלת הפצה, שזה רצונו
של רבנו ז"ל, וצנאתו של מוהרנ"ת ז"ל, שאמר להיות חזקים בשלשה
דברים, ויגלה נפלאות מענין ביאתנו ליבנאל, על איזה קטב ומטרה,
וכל לץ אין לו שיכות עמנו.

י"ט תלג . . . . . רמג

ידבר מכמה פרטים טכניים שבבניה, ועל תלית המכתב פללי הקודם
על הקיר בבית-הכנסת.

י"ט תלד . . . . . רמד

יזהיר לנמען שישמר על בית-המדרש, שלא יכנסו שם מחבלי פנמים
וכו', בבחינת: שמאל דוחה וימין מקרבת.

- י"ט תלה** . . . . . רמה
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין תִּלְמוּד תּוֹרָה לְכָל הַגִּילָאִים, וּמִשִּׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת וְתוֹדָה
 וְהוֹדָאָה, וְשִׁמְחָה בְּבֵית.
- י"ט תלו** . . . . . רמו
 יְדַבֵּר מֵעֲנִין לְמוּד עִם תִּלְמִידִים, שְׂזָה מֵה שְׂיִשְׂאָר מֵאֲתָנוּ, וַיְחַזֵּק אֶת
 מִרְבִּיעַ הַתּוֹרָה בָּהֶם, וַיַּגְלֶה לוֹ גְּדֻלַּת מַעְלַת הָעֲנִין וְשִׁבּוּדָאֵי פּוֹעֵל.
- י"ט תלוז** . . . . . רמח
 יְדַבֵּר מִנּוֹרָאוֹת מַעְלַת הַשִּׁמְחָה בֵּין בְּגִשְׁמִיּוֹת וּבֵין בְּרוּחָנִיּוֹת, וְעֲנִין תּוֹדָה
 וְהוֹדָאָה, וַיַּגְלֶה נְפִלְאוֹת מֵעֲנִין תְּפִלָּה הַמְּמַשְׁכֶּת נְסִים גְּלוּיִים.
- י"ט תלח** . . . . . רנ
 יְדַבֵּר מִשְׁמַחַת "שְׂלֵא עֲשֵׂנִי גוֹי", שְׂעוּלָה עַל כָּל הַשְּׁמָחוֹת, וַיַּגְלֶה לְנִמְעַן
 שְׂצָרִיף לְהוֹדוֹת עַל אִשָּׁה וּבָנִים טוֹבִים שֵׁישׁ לוֹ, וְלִנְהַג עִם הַיְלָדִים בְּדַרְךְ
 רַחֲמָנִית, וַיְפַלֵּג בְּמַעְלַת עֲבוּדַת הַהֶפְצָה.
- י"ט תלט** . . . . . רנב
 יְדַבֵּר לְנַעַר צָעִיר אוֹדוֹת לְמוּד מִשְׁנִיּוֹת וְסִפְר־הַמֵּדוֹת וְתְפִלָּה בְּרִצִּינּוֹת.
- י"ט תמ** . . . . . רנב
 יְחַזֵּק מְאֹד אֶת הַמּוֹרָה צָדֵק דִּקְהַלְתָּנוּ הַקְּדוּשָׁה, שְׁלוּמֵד שְׁעוּרֵי הַלְכוֹת
 בְּרַבִּים, וַיַּגְלֶה נְפִלְאוֹת מִמַּעְלָתוֹ, וּמִזְכוֹת הַרְבִּים לְדוֹרוֹת שֵׁישׁ לוֹ, וַיְדַבֵּר
 מֵעֲנִין חֲדוּשֵׁי תּוֹרָה וּמִהַנְהַגַּת הַקְּהֵלָה, וּמִבְּטוּל עֲצָמֵי כְּדוּד הַמֶּלֶךְ שְׂזָכָה
 לְהִיּוֹת רִגְלֵי רְבִיעֵי בְּמִרְכָּבָה.
- י"ט תמא** . . . . . רנה
 יַגְלֶה נְפִלְאוֹת מִמַּעְלַת הַזּוֹכָה לְצֵאת מִקְטָנוֹת הַמַּחֲזִין לְגְדֻלוֹת הַמַּחֲזִין,
 וַיְחַזֵּק וַיֵּאמֶץ בְּעֲנִין הַפְּצָה בְּרִישׁ גְּלִי, שְׁכָף עוֹסֵק בְּבִנְיָנוּ שֶׁל עוֹלָם,
 וַיַּרְגִּיל לְדַבֵּק עֲצָמוֹ בּוֹ יִתְבָּרַךְ עַל-יְדֵי תְּפִלָּה, וַיְדַבֵּר מֵעֲנִין הָאֲרֻבָּעָה
 לְמוֹדִים שֶׁהֵם כְּנֶגֶד אֲרֻבַּעַת הָעוֹלָמוֹת.
- י"ט תמב** . . . . . רנו
 יְחַזֵּק מְאֹד מְאֹד אֶת שְׁמֵתָאוֹנֵן עַל שֵׁישׁ לוֹ לֵב נִשְׁבָּר, וַיַּגְלֶה מַעְלַת הָעֲנִין
 דִּיקָא, וַיְחַזֵּקוּ בְּשִׁבְעָה מְשִׁיבֵי טַעַם לְעַמֵּד עַל עֲמֻדוֹ, וְלֹא לְפָל בְּשׁוּם
 נְפִילָה שְׁבַעֵוֹלָם.
- י"ט תמג** . . . . . רנח
 יַגְלֶה מַעְלַת הַמַּחֲזֵק נְשִׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, שְׁבַעֵתִים הָאֵלוֹ עוֹבֵר עֲלֵיהֶם נוֹרָא

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

נִרְאוֹת, וַיִּחְזְקוּ לְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וַיִּגְלֶה מַעֲלַת הָאֲנָחָה דִּקְדָּשָׁה, שְׁעַל-יְדִי-וְהָ מְנַתֵּק עֲצָמוֹ מִחֻבֵּל דְּסִטְרָא אַחְרָא אֶל הַחֻבֵּל דִּקְדָּשָׁה.

י"ט תמד . . . . . רס

יְדַבֵּר עַל מִדַּת הַשְּׂמִיחָה, שֶׁהִיא רְפוּאָה בְּגִשְׂמִיּוֹת וּבְרוּחֲנִיּוֹת, וַיִּגְלֶה שְׁזָה הַדְּבָר הַכִּי יִקָּר בְּעֵינֵי ה', וַיְפַלֵּג בְּמַעֲלַת הַתַּפְּלָה בְּעַת הַדְּלָקַת גִּירוֹת.

י"ט תמה . . . . . רסא

יִחְזַק לְהִיּוֹת בְּשִׂמְחָה הַתְּלוּיָה בְּאֲמוּנָה, וַיַּעֲוֹרֵר לְחֻזַּק אֶת אִשְׁתּוֹ, וַיִּגְלֶה מִדְּבָרֵי רַבְּנּוּ ו'ל אֹדוֹת הַחַיּוֹב לְכַבְּדָהּ, וְאֵז הַבְּרָכָה מִצִּוְיָה בְּבֵית וְכו', וַיְדַבֵּר מִעֲנִין לְמוֹד הַתּוֹרָה, וְשָׁאִין לְהַתְּבַלְבֵּל מִסְּדָרִים יְחִוּדִים לְפִי טְבָעוֹ שֶׁל הַנְּמָעָן, הָעֵקֶר שֶׁלֹּא לְבַטֵּל אֶת הַזְּמַן.

י"ט תמו . . . . . רסב

יְדַבֵּר מִעֲנִין הַשְּׂקָר, שֶׁאִין חוֹלְקִים עַל מִי שֶׁהַכְּנִיס דְּמִיּוֹן וְסַפֵּן אֶת צִיּוֹן רַבְּנּוּ ו'ל, וַיִּגְלֶה מִעֲלַת הַסֵּפֶר "אוֹצֵר הַקּוֹנְטְרַסִּים", וּמַמְעֲלָתוֹ שֶׁל עוֹרֵף הָעֵתוֹן, שֶׁקָּלַט הֵיטֵב אֶת הַדְּבוּרִים הַקְּדוּשִׁים, וַיִּגְלֶה שְׁאִי־פָתוֹ לְהַפְּיץ אוֹר רַבְּנּוּ ו'ל בְּעוֹלָם, וְלִכְנוּת עִיר עַל שֵׁם רַבְּנּוּ ו'ל.

י"ט תמוז . . . . . רסד

יִחְזַק וַיֵּאמֶץ אֶת הָעוֹרֵף, וַיִּגְלֶה לוֹ מַעֲלַת הַדְּבוּרִים הַקְּדוּשִׁים, וַיְדַבֵּר מִעֲנִין עֲרִיכַת סֵפֶר הַדְּרָשׁוֹת.

י"ט תמח . . . . . רסה

יִחְזַק אֶת הַמְּדַפֵּס, וַיִּגְלֶה לוֹ מַעֲלַת הַהִדְפָּסָה שֶׁל הַסְּפָרִים הַקְּדוּשִׁים וּבִכְפָּרַט "אֲשֶׁר בְּנַחֵל", וַיִּחְזְקוּ שֶׁלֹּא לְפַל בְּדַעְתּוֹ מִשּׁוֹם דְּבָר שְׁבַעֲוֹלָם.

י"ט תמט . . . . . רסו

יְדַבֵּר מִמַּעֲלַת זְכוּי הַרְבִּים וְתַקוּן הַבְּרִית — לְהַפְּיץ אֶת סִפְרֵי רַבְּנּוּ ו'ל, וּמִעֲנִין בְּרַכַּת כְּהֻנִּים וּקְנִיַת רֶכֶב בְּלִי טוֹבוֹת מִבְּנֵי אָדָם, וַיִּחְזַק מְאֹד עַל לְמוֹד סֵפֶר "לְקוּיֵי-מוֹהַר"ן.

י"ט תנ . . . . . רסח

יִחְזַק אֶת אֶחָד שֶׁהֶצְרַף לְהִיּוֹת בְּמָקוֹם מְסִים, בּוֹ יֵשׁ צְעִירִים רַבִּים, וַיִּגְלֶה לוֹ אֶת סֵדֶר הַנְּהַגְתּוֹ שֶׁם בְּאֲמוּנָה וּבִשְׂחוֹן וּבַתְּפִלָּה בְּמִנְיָן וְכו', וַיְדַבֵּר מִעֲנִין הַפְּצַת הַקּוֹנְטְרַסִּים שֶׁם.

י"ט תנא . . . . . רסט

יִתֵּן עֲצָה לְהַמְתַּקַּת הַדִּינִים, וַיַּעֲוֹרֵר שֶׁלֹּא לִילֵף בְּאֵלִימוֹת וּבְרִיב עִם

הַבְּעַל, וּלְבַקֵּשׁ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרֵךְ כָּל מָה שְּׁצָרִיכִים, וְלֹא לִפְלַי בְּעֲצָבוֹת
וּבְדַפְאוֹן.

י"ט תנב . . . . . **ער**

יְחִזֵּק אֶת תַּלְמִידֵי יְשִׁיבַת "בֵּית שְׁלֹמֹה" עַל לְמוּד מִשְׁנֵיֹת, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת
הָעֲנִיָּן, וַיְחִזֵּק עַל לְמוּד "סִפְר־הַמִּדּוֹת", וַעֲשֵׂית שְׁלוֹם בֵּין אִישׁ לְרֵעֵהוּ,
וְכַבוֹד הַיּוֹרִים וּמוֹרִים.

י"ט תנג . . . . . **ערב**

יְחִזֵּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל אֶהְבָּה וְשְׁלוֹם וּוְתִרְנוֹת, כִּי בָּאנוּ לְיִבְנָאֵל רַק
לְעַבֵּד אֶת ה' בְּאַהֲבָה, וַיְבַקֵּשׁ שְׂיִתְפַּלְלוּ עֲלֵינוּ שְׂיִצֵּא מִהַחֻבּוֹת.

י"ט תנד . . . . . **רעג**

יְחִזֵּק עַל הַתְּכֵלִית הַנִּנְצָחִית וְעַל הַיּוֹם הָאַחֲרוֹן, וְלַעֲשׂוֹת הַתְּחֵלָה חֲדָשָׁה
בְּקַבְּיעוֹת בְּתוֹרַת הַקְּדוּשָׁה.

י"ט תנה . . . . . **רעה**

יְדַבֵּר מִעֲנִין מְרִירוֹת, וְעַקֵּר גְּדֻלַּת הָאָדָם שְׂמַתְחִזֵּק וְאִינוּ נִשְׁפָּר, וַיַּעֲוֹרֵר
לְשִׂמְחָה אֶת הָאִשָּׁה לְמִרוֹת הַסֶּבֶל שְׂסוּבֵל מִמֶּנָּה, וְלְשִׂמְחָה עִם הַטוֹב שְׂיִישׁ
לוֹ.

י"ט תנו . . . . . **רעו**

יְחִזֵּק אִשָּׁה עַל סִבְלָנוֹת בְּבִיתָהּ וְעֹזֵר לְבַעַל אֲפִילוּ בְּמִלָּה טוֹבָה, וְעַל-יָדֵי
שְׂתִיזָר אֲוִיָּרָה טוֹבָה יִהְיֶה לָהֶם שְׁלוֹם-בֵּית.

י"ט תנז . . . . . **רעז**

יְחִזֵּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ עַל אֶהְבָּה וְרַעוּת, שְׂבִנָּה תְלוּיָהּ כָּל הַהִתְקַרְבוֹת
לְרַבְּנוּ ו"ל, וַיְחִזֵּק עַל זֶה מְאֹד לְצִיַּת אֶת רַבְּנוּ ו"ל, וַיַּעֲוֹרֵר עַל הַעֲתָ צָרָה
שְׂמַבְקָשִׁים לְחַטֵּט אֶת צִיּוֹן רַבְּנוּ ו"ל, וַיְדַבֵּר מִחַטוּטֵי שְׂכָבֵי בְּאֶרֶץ
יִשְׂרָאֵל, וַיַּעֲוֹרֵר לְקוֹם בְּחֻצוֹת וּלְקוֹנֵן עַל זֶה.

י"ט תנח . . . . . **רעט**

יְחִזֵּק אֶת הַמְּלַמֵּד שֶׁל הַבְּחוּרִים הַצְּעִירִים, וַיִּזְרְזוּ עַל גְּלוּי אֱלֻקוֹת שְׂיִגְלֶה
בְּכָל יוֹם לְכַמָּה מְאַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ, וַיְדַבֵּר נִפְלְאוֹת מִעֲבַדַּת קְדָשׁוֹ, וּמִעֲנִין
הַדְּבָקוֹת בּוֹ יִתְבָּרֵךְ, וַיְחִזֵּק מְאֹד עַל שְׁעוּרִים כְּסָדְרָן וְכוּ'.

י"ט תנט . . . . . **רפא**

יְחִזֵּק בְּאַמוּנָה פְּשׁוּטָה, שְׂהַפְרִנְסָה בְּיַדֵּי הַקְּדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, וְגִדְל הַנְּסִים

תִּכְוֵן הָעֲנִינִים

שֶׁהוּא יִתְבַּרֵּךְ עוֹשֶׂה, וְשִׁצְרִיף לְהוֹדוֹת עַל כָּל פֶּרֶט, וְלִמְצֵא נִקּוּדוֹת טוֹבוֹת וְחֻסְדִּים גְּמוּרִים, וַיַּעֲזֹר וַיַּחֲזֵק מְאֹד לְשִׁמּוֹחַ אֶת הָאִשָּׁה וְהַיְלָדִים.

י"ט תס . . . . . רפב

יְדַבֵּר נִפְלְאוֹת לְמִי שֶׁמְסִיעַ לְאִנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ בְּמִזּוֹן וְכוּ', וַיַּגִּילָהּ לוֹ שֶׁהַחֹסֵד הִזָּה יִקְדָּמוּ בַיּוֹם הָאֶחָד.

י"ט תסא . . . . . רפג

יַחֲזִיק אֶת הַנִּמְעָן עַל לְמוֹד דָּף הַיּוֹמִי בְּכָל יוֹם, וְעַל תְּפִלוֹת בְּמִנְיָן.

י"ט תסב . . . . . רפג

יַחֲזִיק אֶחָד שְׁנוֹסֵעַ לְמָקוֹם רְחוֹק עַל הַנְּחַת תְּפִלִּין וְשְׂמִינְיָה מְגוּיִם, וְכֵן שִׁיקַח עִמּוֹ מְשֻׁנוּת לְדָרְךְ.

י"ט תסג . . . . . רפד

יִזְהִיר שְׁלֵא לְהִתְנַפֵּחַ וְכוּ', וַיִּזְרֹז לְבָרִיחַ מִפְּגוּם שֶׁמְדַבֵּר עַל צַדִּיקִים שֶׁהֵיוּ לְפָנָי כְּמֵאֲתִים שָׁנָה, וַיַּעֲזֹר לְדַבֵּר תְּמִיד רַק דְּבוּרִים שֶׁל קִדְשָׁה וְאַמוּנָה, וַיַּגִּילָהּ מֵעֵלַת וְשֶׁרֶשׁ הָעֲנִיָּן.

י"ט תסד . . . . . רפו

יַחֲזִיק מְאֹד עַל הַבְּטוּל אֱלִיו יִתְבַּרֵּךְ, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה יִתְפָּרְדוּ כָּל פּוֹעֲלֵי אָנוּן, וַיַּחֲזִיק לְגֵרֵס בְּכָל יוֹם כְּמָה פְּרָקִי מְשֻׁנוּת, זֶהר וּגְמָרָא, וְסַפְרֵי שׁו"ת, וַיִּרְחִיק מִמְחַלְקַת וַרְדִּיפַת הַזּוּלַת.

י"ט תסה . . . . . רפז

יַגִּילָהּ, שֶׁבְּכָל יוֹם צְרִיף הַתְּחַזְּקוֹת חֲדָשָׁה, וַיַּגִּילָהּ נִפְלְאוֹת מְעַנֵּן מִקְנָה וְתַפְלָה וְתַהֲלִים, וְלִהְזַהֵר עַל הַדְּבוּר, שֶׁלְּפָנָי שֶׁמוֹצִיאָו הוּא שׁוֹלֵט עָלָיו, מֵה שְׁאִין בֶּן אַחֲר־כָּף.

י"ט תסו . . . . . רפח

יִזְהִיר שְׁלֵא לְהִסְתַּבֵּךְ עִם הַחֵק כְּפִי שֶׁהִזְהִירָנוּ רַבְּנוּ ז"ל.

י"ט תסז . . . . . רפט

יְדַבֵּר מִקְדָּשֵׁת הַמִּחְשְׁבָה, שֶׁעַל־יְדֵי־זֶה זֹכָה לְשִׂמְחָה, וְהוּא עַל־יְדֵי שְׂמִינְיָה מֵהַסְּתַפְּלִיּוֹת רְעוּת.

י"ט תסח . . . . . רפט

יְדַבֵּר מְזֶה שֶׁלְּפָעֲמִים גּוֹי אוֹמֵר שְׁאִינוּ תְּלוּי הַדְּבָר בְּיָדוֹ, וְזֶה בָּא לְרַמֵּז לָנוּ שֶׁנִּתְחַזֵּק בְּאַמוּנָה, שֶׁהַכֹּל תְּלוּי רַק בְּיָדוֹ יִתְבַּרֵּךְ, וְרַק מִמֵּנוּ נִבְקַשׁ הַכֹּל.

י"ט תסט . . . . . **רצ**

יְחֻזַּק מְאֹד עַל שְׁלוֹם בֵּיתוֹ, וַיּוֹכִיחַ וַיִּזְהַר לְבַקֵּשׁ סְלִיחָה מֵאֲשֶׁתּוֹ, וַיִּדְבֹר מֵעֲנִין שְׂמֵחָה בְּתוֹךְ וְכַנּוּר וְכוּ', וְהֶעֱקַר לְהַכְנִיִס אֲוִירָה שֶׁל שְׂמֵחָה בְּבֵיתוֹ.

י"ט תע . . . . . **רצא**

יְחֻזַּק מְאֹד לַעֲשׂוֹת שְׁלוֹם-בֵּית עִם הַבְּעַל, וַיִּגְלֶה לָהּ הַטּוֹבוֹת שֶׁתְּהַיְיָנָה לָהּ אִם תִּשְׁלִים עִם בְּעָלָהּ, וְתִנָּסֶה לִפְתּוֹחַ דֶּף חֶדְשׁ.

י"ט תעא . . . . . **רצב**

יְחֻזַּק אַחַד שְׁלֹא יִתְבַּלְבֵּל מִמָּה שֶׁקּוֹרָה בְּקֹהֶלֶה, רַק יִדְאָג לַעֲצֹמוֹ לַחֲטוּף טוֹב אֲמִתִּי וְנִצְחִי.

י"ט תעב . . . . . **רצג**

יִדְבֹר מֵעֲנִין הַתְּקַרְבוֹת לַצַּדִּיק, שֶׁבָּהּ תְּלוּיָה כָּל הַקְּדוּשָׁה, וַיִּמְשִׁיל לָזֶה מְשָׁל נְאֻם, וַיִּצְטַט דְּבָרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, שִׁישׁ בְּנֵי-אָדָם שִׁישִׁינִים אֶת יְמֵיהֶם.

י"ט תעג . . . . . **רצד**

יִגְלֶה דְרָךְ נִפְלְאוֹת בְּעִבּוּדֵת הַשֵּׁם, שֶׁגְּלָה לָנוּ רַבְּנוֹ ז"ל, שֶׁמִּצַּד אַחַד לְאַחַד עֲצֹמוֹ בְּשִׁפְלוֹת עֲצוּמָה, וְאַף-עַל-פִּי-כֵן לֵהִיוֹת בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה, וַיִּדְבֹר מֵעֲנִין קִבְּלַת הַבְּזִיוּנוֹת בְּאַהֲבָה, וַיִּרְגֵּיל לְבָרַח אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה.

י"ט תעד . . . . . **רצה**

יּוֹכִיחַ וַיִּזְהַר, שְׁלֹא לַעֲסֹק בְּעִבּוּדוֹת קָשׁוֹת וּבִסְגוּפִים, שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יַעֲשֶׂה מִהַטָּפֵל עֵקֶר וּמִהֶעֱקָר טָפֵל.

י"ט תעה . . . . . **רצו**

יִדְבֹר מִיסוּד חֲסִידוֹת בְּרִסְלָב, שֶׁהִיא: שִׁיחָה בֵּינוֹ לְבֵין קוֹנוֹ, וַיִּרְחִיק מִשִּׁיכוֹת לַעֲזִי פָּנִים, וּבִפְרָט כְּפוּיֵי טוֹבָה, שֶׁמִּחֲזִירִים רָעָה תַּחַת הַטּוֹבָה שֶׁעֲשָׂה לָהֶם הַצַּדִּיק.

י"ט תעו . . . . . **רצז**

יְחֻזַּק עַל נִקְדוּת טוֹבוֹת שֶׁצָּרִיךְ לְמַצֵּא בְּעֲצֹמוֹ, וַיִּפְרֹט עַל כְּמָה דְּבָרִים טוֹבִים שֶׁעוֹשִׂים יֵשׁ לְשִׂמְחָה.

י"ט תעז . . . . . **רצח**

יִזְהַר לְבָרַח מִכּוֹחֵים, וַיַּעֲזֹר לְהִתְמַיֵּד בְּסִפְרֵי רַבְּנוֹ ז"ל, וְלִמּוּד "לְקוּטֵי-הַלְּכוֹת".

י"ט תעח . . . . . **רצט**

יִדְבֹר מֵעֲנִין הַהֲתַנַּגְדוֹת שֶׁהִיָּתָה עַל מוֹהַרְנֵי ת"ת ז"ל, וְאִיךְ שֶׁמְרַב הַתְּמַדְתּוֹ

תִּכְן הָעֲנִינִים

בתורה, לא הִיָּה לוֹ זְמַן לַחֲשֹׁב מֵהֶם כָּלֵל, וּלְבַסּוֹף הֵם הַתְּבַטְּלוּ, וַיִּדְבְּרוּ הַטּוֹב שֶׁל מוֹהֲרַנְ"ת הַקְּדוֹשׁ קִיָּם וְנִצְחֵי לְעַד, וַיַּעֲזֹר עַל שְׁעוּרִים כְּסֻדְרָן.

י"ט תעט . . . . . **רצט**

יְדַבֵּר מֵעֲנִין הַמְּרִירוֹת שְׁנוּבְעֵת אַף וְרַק מִפְּנֵי הַבְּרִית, וּבְתַקוּנוֹ זֹכִים לְשִׁמְחָה וּמְתִיקוֹת.

י"ט תפ . . . . . **ש**

יַחֲזִק נִפְלְאוֹת מִמְעַלַּת הַשְּׂמֵחָה, וַיֶּאֱרִיף בְּאַרְיֵכוֹת נִפְלְאָה מִדְּבַרֵי מוֹהֲרַנְ"ת ז"ל עַל עֲנִין שְׂמֵחַת הַיְהוּדוֹת וְהַמְּצֻוֹת, וַיִּפְלִיג בְּמַעַלַּת מִי שְׂזוּכָה לִהְיוֹת שֶׁשׁ וְשִׁמְחָה בּוֹ יִתְבָּרַךְ, וַיִּדְבֵּר מֵעֲנִין הַשְּׂמֵחָה, שְׂמֵמֶשֶׁכַּת שְׂפַע לְאָדָם.

י"ט תפא . . . . . **שג**

יַחֲזִק מְאֹד עַל בְּדִיקַת מְזוּזוֹת, וְעַל שִׁבְת־קֶדֶשׁ וְנִירוֹת, וְהַתְּפִלָּה בְּשַׁעַת הַהִדְלָקָה, וַיַּעֲזֹר עַל הַהֲצִלָּחָה הַמְּפִלְגָּת הַבָּאָה לְאָדָם כְּאֲשֶׁר הוּא תָּמִיד בְּשִׂמְחָה.

י"ט תפב . . . . . **דש**

יַחֲזִק נִפְלְאוֹת עַל מַה שְׁעוֹבֵר עַל הָאָדָם, וְהַתְּחַזְּקוּתָנוּ שְׂזוּכֵינוּ לִידַע מִרְבּוֹנוֹ ז"ל, וְהַשְּׂמֵחָה הִיא תְּקוּן הַבְּרִית, וַיִּדְבֵּר מִדַּעְתּוֹ שְׂצָרִיף לְהַחֲבִיא אֶת הַהֲתַקְּרוּבוֹת, אִם הִיא מְבִיאָה מַחֲלַקַּת וְכוּ', וַיַּעֲזֹר לְחַטֵּף וּלְאָכַל פְּרָקִי מְשֻׁנְיּוֹת.

י"ט תפג . . . . . **שו**

יְבִיעַ תּוֹדָתוֹ עַל הַרְפַּכַּת הַמְּנֹרוֹת בְּבֵית־הַמִּדְבָּר, וַיֶּאֱחַל אוֹר בְּעֵבוֹר זֶה בְּחַיֵּי הַמְּרַכִּיב, וַיִּדְבֵּר מְאֻמּוֹנָה, וַיַּזְרֵז לְהַצְטַרֵּף לְשַׁעוֹר תּוֹרָה.

י"ט תפד . . . . . **שז**

יִתֵּן עֲצָה מְעֻשִׁית אִיף נִצּוּלִים מִחֲתִימָה, שְׂיִכּוּלָה לְהַבִּיא בְּעִיּוֹת, וַיִּזְהֵר שֶׁלֹּא לָתֵת לְאֲנָשִׁים לְנַצֵּל אֶת הַחֲלָשׁוֹת.

י"ט תפה . . . . . **שח**

יְדַבֵּר מֵעֲנִין נְסִים, וְהַקְּדוֹשׁ־בְּרוּךְ־הוּא מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ לְמַעַלָּה מִדְּרָף הַטְּבַע.

י"ט תפו . . . . . **שח**

יַעֲזֹר הַנִּמְעָן שְׂיִמְשִׁיף לְכַתֵּב לוֹ, וַיְבִיעַ תּוֹדָתוֹ עַל הַשְּׂאֵלַת רַכְבוֹ לְצָרָף הָעֲבוֹדוֹת בְּבֵית־הַקְּנֶסֶת, וַיַּחֲזִק עַל מַדַּת הַשְּׂמֵחָה וְעַל הַתְּבוֹדָדוֹת, וְעֲנִין

בְּקִי בְּרָצוּא וּבְקִי בְּשׁוֹב, וַיַּעֲוֹרֵר לְדַבֵּק עֲצָמוּ בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ, שְׁלֹא יַעֲשֶׂה
מְצִיאוֹת מְשׁוּם בֶּן אָדָם.

י"ט תפז . . . . . **שי**

יִחְזַק וַיֵּאֱמָץ מְאֹד אֶת כָּל אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ דִּיבְנָאֵל, וַיַּעֲוֹרֵרם עַל שְׂמֻחָה
בְּשִׁעַת הַתְּפִלוֹת הַקְּבוּעוֹת, וַיִּגְלֶה חֹבֶת הָעֵנִין, וְכֵן לְרִקְד אַחַר כָּל תְּפִלָּה,
וַיְדַבֵּר מֵעֵנִין מַעְלַת הַתְּפִלָּה בְּמֵנִין וּבְצַבּוֹר דִּיקָא, וַיַּעֲוֹרֵר לְחֻזַּק אֶת זְמַן
הַתְּפִלוֹת הַמְּקַדְמוֹת לְפִי דַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וַיַּעֲוֹרֵר מְאֹד עַל הַשְּׂתַתְּפוֹת
בְּשַׁעֲוִירִים הַקְּבוּעִים, וְעֵנִין שְׁאֵלוֹת בְּעֵנִינֵי אֶסוּר וְהֵתֵר, וַיֵּאחַל לְכַלֵּם
פְּרֻנְסָה בְּשִׁפְעָה.

י"ט תפח . . . . . **שיא**

יְדַבֵּר מֵעֵנִין פְּדִיּוֹן גִּפְשׁ, וְרוּךְ שְׁעָלֵיו לְהַנְשֵׂא, וַיִּרְגֵּיל לְדַבֵּק בּוֹ יִתְבַּרֵּךְ
לְמֵרוֹת כָּל הַיְרִידוֹת, וַיְדַבֵּר מֵעֲצָם תְּקֻנָּתוֹ עַל-יְדֵי רַבְּנוּ ז"ל, שְׂפוּקָה לְנוּ
הָעֵינִים לְרֵאוֹת הַתְּכִלִּית הַנּוֹצְחִית, וַיְדַבֵּר מֵעֵנִין הַפְּסָף שְׂמִפְקִידִים
לְחֻשְׁבוֹן שְׂפָרְסָם, וּמָה עֵנִינוּ.

י"ט תפט . . . . . **שיג**

יֵאָרִיף לְחֻזַּק וּלְאֱמָץ יְדֵי אַחַד מְאֲנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ מְאֻשְׁדוֹד, שְׂמֻחַזֵּק שֵׁם אֶת
אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ הַיְקָרִים, וַיִּגְלֶה לוֹ גְּדֹל מַעְלַת הָעֵנִין, וְעֵנִין קְרוֹב רְחוּקִים
בְּכָלֵל, וְאִיף שְׂמִכָּל הַחֲלִישׁוֹת הַדַּעַת צְרִיף לְבָרַח אֶל הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה,
וַיַּעֲוֹרֵרוּ מְאֹד, וַיִּגְלֶה בְּאוֹר חֲדָשׁ בְּבְרָאשִׁית.

י"ט תצ . . . . . **שיז**

יְדַבֵּר מִמַּעְלַת הַפְּצַת דַּעַת רַבְּנוּ ז"ל בְּעוֹלָם, וַיִּגְלֶה גְּפִלְאוֹת מֵעֵנִין
הַמְּלַחְמָה שֶׁל הַסְּמ"ך-מ"ם בְּעֵנִין רַבְּנוּ ז"ל, וַיִּחְזַק מְאֹד עַל דְּבַר זֶה.

י"ט תצא . . . . . **שיט**

יִחְזַק וַיֵּאֱמָץ אֶת הָעוֹבֵר עָלָיו נְסִיווֹת קָשִׁים וּמְרִים בְּעֵנִינֹת, וַיִּרְגֵּיל עֲצָמוּ
לְבָרַח אֵלָיו יִתְבַּרֵּךְ, וַיְדַבֵּר מֵעֵנִין לְשִׂמְחָה אֶת אִשְׁתּוֹ, וּמֵעֵנִין הַתְּקַרְבוֹת
לְרַבְּנוּ ז"ל מִחֻמַּת אֶהְבָּה, וַיִּרְגֵּיל לְלַמֵּד מִשְׁנֵיּוֹת.

י"ט תצב . . . . . **שכא**

יִחְזַק עַל שְׂמֻחָה, שֶׁהִיא הָעֵקֶר בְּדַעַת רַבְּנוּ ז"ל, וּלְפָרֵשׁ כָּל שִׂיחָתוֹ אֵלָיו
יִתְבַּרֵּךְ, וּלְחֻזַּק אַחֲרֵים.

י"ט תצג . . . . . **שכב**

יִגְלֶה גְּדֹל מַעְלַת הָעֵנִין לְחֻזַּק אֶת אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שְׂעוֹבֵר עֲלֵיהֶם מָה
שְׂעוֹבֵר, וַיְדַבֵּר מֵעֵנִין הַפְּנֵה הַשְּׂקָטָה לְעַבּוּדַת הַשֵּׁם, שֵׁישׁ בִּיבְנָאֵל,

וּמַעֲנִין נִקְיוֹן בֵּית־הַכְּנֶסֶת — מִשְׁכַּן הַשְּׂכִינָה, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת לַמּוֹד
בְּחִבְרוּתָא בְּעִיּוֹן, וַיְדַבֵּר מַעֲנִין מְשִׁיחַ וְאַמוּנָה.

י"ט תצד . . . . . שכו
יְדַבֵּר מַעֲנִין לַמּוֹד "סֵפֶר־הַמִּדּוֹת", וּמַעֲנִין חֲזָרָה עַל פְּרָקֵי מִשְׁנֵיּוֹת.

י"ט תצה . . . . . שכה
יְדַבֵּר מַעֲנִין יְבֻנְאֵל, וְאִיף שְׁמִשְׁתַּוְּקַק לְגוֹר בְּאַרְצֵי יִשְׂרָאֵל, וַיַּחֲזֵק לְהִיּוֹת
בְּשִׁמְחָה, וַיְגַלֶּה מַעֲלַת הַסּוּפְרוֹת.

י"ט תצו . . . . . שכו
יַחֲזֵק עַל לַמּוֹד מִשְׁנֵיּוֹת, וְעַל לַמּוֹד "סֵפֶר־הַמִּדּוֹת", וְלִהְתַּפְּלֵל מִתּוֹף
הַסְּדוּר.

י"ט תצז . . . . . שכו
יְגַלֶּה מַעֲלַת הָעֲבוּדָה שֶׁל צְבִיעַת בֵּית־הַכְּנֶסֶת, וַיַּחֲזֵק לְהִיּוֹת בְּשִׁמְחָה,
וַיַּעֲזֹר לְקַחַת חִבְרוּתָא לְלַמּוֹד גְּמָרָא.

י"ט תצח . . . . . שכו
יַעֲזֹר בְּחוּר צְעִיר לְנַצֵּל הַזְּמַן הַיָּקָר בְּשַׁעוּרִים פְּסוּדִין, וְלִהְיוֹת קְבוּעַ כַּמָּה
שָׁעוֹת בְּכָל יוֹם בְּלַמּוֹד הַתּוֹרָה הַקְּדוּשָׁה, וַיַּעֲזֹר לְהַתְּפַלֵּל בְּצַבּוּר שֶׁלֹּשׁ
תְּפִלוֹת, וּלְדַבֵּר אֵלָיו יִתְבָּרַךְ.

י"ט תצט . . . . . שכח
יַחֲזֵק עַל לַמּוֹד מִשְׁנֵיּוֹת וְ"סֵפֶר־הַמִּדּוֹת", וְלִהְתַּפְּלֵל מִתּוֹף הַסְּדוּר.

י"ט תק . . . . . שכט
יַעֲזֹר לְהַכְּנִיס הַמַּח בְּתוֹף הַלַּמּוֹד, וַיְדַבֵּר מִהַתְּמַדָּה בְּ"סֵפֶר־הַמִּדּוֹת",
וַיַּעֲזֹר שְׁלֵא לְדַבֵּר עִם הַתְּפִלִּין, וְלִלְקַחַת לְמַקְנָה לְפָנָי הַתְּפִלָּה בְּכָל יוֹם.

סוד ה' ליראיו ובריתו להודיעם
זה שמו נאה לו

תקון הפלג

תקון נורא ונפלא מאד מאד לכלליות החטאים
והוא פגם הברית, רחמנא לצלן

*

ומסגל מאד גם לפרנסה ולהצלחה
בכל הענינים בגשמיות וברוחניות
אשרי מי שיאמרם בכל יום

*

יסדו, תקנו, גלו וצנה לפרסמו לכל ישראל.
רבו הקדוש והנורא אור הגנוז והצפון
בוצינא קדישא עלאה, אדוננו, מורנו ורבונו

רבי נחמן מברסלב, זכותו יגן עלינו

*

הובא לדפוס על-ידי

חסידי ברסלב

עיה"ק ירושלים תובב"א

טוב לומר זאת לפני אמירת העשרה מזמורים:

הריני מקשר עצמי באמירת העשרה מזמורים אלו לכל הצדיקים
האמתיים שבדורנו, ולכל הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים
אשר בארץ המה, ובפרט לרבנו הקדוש צדיק יסוד עולם נחל גובע
מקור חכמה, רבנו נחמן בן פיגא, זכותו יגן עלינו, שגלה תקון זה.

לכו נרננה ליהנה נריעה לצור ישענו: נקדמה פניו בתודה בזמירות
נריע לו: כי אל גדול יהוה ומלך גדול על כל אלהים:

קודם שיתחיל תהלים יאמר זה:

הריני מזמן את פי להודות ולהלל ולשבח את בוראי לשם יחוד
קדשא בריך הוא ושכינתה בדחילו ורחימו על-ידי ההוא טמיר
ונעלם בשם כל ישראל:

טז א מכתם לדוד שמרני אל בי-חסיתי בך:
ב אמרת ליהוה אדני אתה טובתי בל-עליך:
ג לקדושים אשר בארץ המה ואדירי כל-חפציי-
ד במ: ירבו עצבותם אחר מהרו בל-אסוף:
ה נספיהם מדם ובל-אשא את-שמותם על-שפתי:
ו יהוה מנת-חלקי וכוסי אתה תומיך גורלי:
ז חבלים נפלוי לי בנעמים אף-נחלת שפרה עלי:
ח אברך את-יהוה אשר יעצני אף-לילות יסרוני
כליותי: ט שויתי יהוה לנגדי תמיד פי מימיני
בל-אמוט: י לבן א שמח לבי ויגל פבודי אף-
בשרי ישכן לבטח: יא כי לא-תעזב נפשי לשאול
לא-תתן חסידך לראות שחת: יב תודיעני ארח
חיים שבע שמחות את-פניך נעמות בימינדך
נצח:

לב * לְדוֹד מִשְׁכִּיל אֲשֶׁר־י נְשׂוּי־פֶשַׁע כֶּסֶף חֲטָאָה:
 ב אֲשֶׁר־י אָדָם לֹא יִחְשַׁב יְהוָה לוֹ עֵז וְאֵין
 בְּרוּחוֹ רַמְיָה: ג כִּי־הִחַרְשֵׁתִי בְּלוֹ עֲצָמַי בְּשִׂאֲנֹתַי
 כָּל־הַיּוֹם: ד כִּי | יוֹמָם וּלְיָלֵה תִכְבַּד עָלַי יָדְךָ נִהַפְךָ
 לְשֹׂדֵי בְחַרְבֵּנִי קִיץ סָלָה: ה חֲטָאֹתַי אֹדִיעֶךָ וְעוֹנֵי
 לֹא־כִסִּיתִי אֲמַרְתִּי אֹדְדָה עָלַי פֶּשַׁעַי לִיהוָה וְאַתָּה
 נִשְׂאֹת עֵז חֲטָאֹתַי סָלָה: ו עַל־זֹאת יִתְפַּלֵּל
 כָּל־חֹסֵד | אֱלֹהִי לְעֵת מְצָא רַק לְשֹׁטֵף מִיָּם רַבִּים
 אֱלֹהֵי לֹא יִגִּיעוּ: ז אַתָּה | סִתַּר לִי * מִצַּר תַּעֲרַנִּי
 רַנִּי פִלַּט תְּסוּבְּבֵנִי סָלָה: ח אֲשַׁכִּילְךָ | וְאוֹרְךָ
 בְּדַרְךָ־זוֹ תִלְךָ אִיעֶצֶה עֲלֶיךָ עֵינַי: ט אֶל־תַּחֲיוּ |
 כֶּסֶם כְּפָרָד אֵין הַבֵּין בְּמַתְנֵי־וֹרְסֵן עֲדִיו לְבָלוֹם
 כֹּל קָרַב אֱלֹהִי: י רַבִּים מִכְּאוֹבִים לְרָשָׁע וְהַבּוֹטֵחַ
 בִּיהוָה חֶסֶד יְסוּבְּבֵנוּ: יא שְׂמַחוּ בִיהוָה וְגִילוּ
 צְדִיקִים וְהִרְנִינוּ כָּל־יִשְׂרָאֵל־לֵב:

מא * לְמַנְעַח מִזְמוֹר לְדוֹד: ב אֲשֶׁר־י מִשְׁכִּיל אֶל־
 דָּל בַּיּוֹם רָעָה יִמְלִטְהוּ יְהוָה: ג יְהוָה | יִשְׁמְרֵהוּ
 וַיַּחֲיֵהוּ וְאֲשֶׁר בְּאֶרֶץ וְאֶל־תִּתְּנֵהוּ בְּנַפְשׁ אֵיבָיו:
 ד יְהוָה יִסְעֲדֵנוּ עַל־עַרְשׂ דָּוִי כָּל־מִשְׁכָּבוֹ הַפְּכֹת
 בְּחִלּוֹ: ה אֲנִי־אֲמַרְתִּי יְהוָה חָנּוּן רַפָּאָה נַפְשִׁי
 כִּי־חֲטָאֹתַי לָךְ: ו אוֹיְבַי יֹאמְרוּ רַע לִי מָתִי יָמוּת
 וְאַבְדֵּ שְׁמוֹ: ז וְאִם־בָּא לְרֹאוֹת | שְׂוֹא יְדַבֵּר לְבוֹ

(* אחר אתה סתר לי — צריך להפסיק מעט (עיין בלקו"מ ח"א סי' ריג)

יִקְבֹּץ אָזוֹן לוֹ יֵצֵא לַחוּץ יְדַבֵּר: ה יַחַד עָלַי יִתְלַחֲשׁוּ
 כָּל-שֵׁנָאֵי עָלַי | יַחֲשֹׁבוּ רָעָה לִּי: ט דְּבַר-בְּלִיעַל
 יַעֲזוֹק בּוֹ וְאֲשֶׁר שָׁכַב לֹא-יוֹסִיף לָקוּם: י גַּם-אִישׁ
 שְׁלוֹמִי | אֲשֶׁר-בְּטַחְתִּי בּוֹ אוֹכַל לַחֲמֵי הַגְּדִיל עָלַי
 עֵקֶב: יא וְאַתָּה יְהוָה חַנּוּן וְחַקִּימָנִי וְאֲשַׁלְּמָה לָּהֶם:
 יב בּוֹזֹאת יִדְעֵתִי כִּי-חִפְצֵת בִּי כִּי לֹא-יָרִיעַ אִיבִי
 עָלַי: יג וְאֲנִי בְּתַמִּי תַמְכֵּת בִּי וּתְשִׁיבֵנִי לְפָנֶיךָ
 לְעוֹלָם: יד בָּרוּךְ יְהוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִהָעוֹלָם
 וְעַד-הָעוֹלָם אָמֵן | וְאָמֵן:

מב * לְמַנְצַח מְשַׁכֵּיל לְבַנְי-קָרַח: ב כְּאֵיל תַעְרוֹג
 עַל-אֲפִיקֵי-מַיִם כֵּן נַפְשֵׁי תַעְרוֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים:
 ג עֲמָאָה נַפְשֵׁי | לְאֱלֹהִים לְאֵל חַי מְתֵי אָבוֹא
 וְאַרְאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הִיִּתְהַלֵּי דְמַעְתֵּי לָחֶם יוֹמָם
 וְלַיְלָה כְּאֹמֵר אֵלַי כָּל-הַיּוֹם אֵיךְ אֵלֶיךָ: ה אֱלֹהֵי
 אֲזַכְּרָה | וְאֲשַׁפְּכָה עָלַי | נַפְשֵׁי כִּי אֶעֱבֹר | בַּסֶּדֶךְ
 אֲדַדִּם עַד-בֵּית אֱלֹהִים בְּקוֹל-רִנָּה וְתוֹדָה הַמּוֹן
 חוֹנֵנִ: ו מִהַר-תְּשׁוּחָתִי | נַפְשֵׁי וּתְהַכֵּי עָלַי הוֹחֵלִי
 לְאֱלֹהִים כִּי-עוֹד אוֹדְנֵנוּ יִשׁוּעוֹת פְּנִינוּ: ז אֱלֹהֵי עָלַי
 נַפְשֵׁי תְשׁוּחָתִי עַל-כֵּן אֲזַכְּרֶךָ מֵאַרְצֵי יִרְדֵּן
 וְחַרְמוֹנִים מִהַר מְצַעַר: ח תְּהוֹם-אֵל-תְּהוֹם קוֹרָא
 לְקוֹל עֲנֹרֶיךָ כָּל-מִשְׁבְּרֶיךָ וְגִלְיָךְ עָלַי עֲבְרוּ:
 ט יוֹמָם | יַצּוּחַ יְהוָה | חֲסֵדוֹ וּבְלִילָה שִׁירָה עִמִּי
 תִּפְלָה לְאֵל חַיִּי: י אוֹמְרָה | לְאֵל סִלְעֵי לָמָּה

שְׂכַחְתָּנִי לְמַה־קָּדַר אֵלֶיךָ בְּלַחֵץ אוֹיֵב: יא בְּרָצַח |
 בְּעַצְמוֹתַי חֲרַפּוֹנִי צוֹרְרֵי בְּאֶמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם
 אֵינִי אֱלֹהֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתַּוְּחָחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תִּתְּהַמִּי
 עָלַי הוֹחִילִי לְאֱלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדְנִו יִשׁוּעַת פָּנָי
 וְאֱלֹהֵי:

נט * לְמִנְעַח אֶל־תִּשְׁחַת לְדוֹד מִכְתָּם בְּשִׁלַּח
 שְׂאוֹל וַיִּשְׁמְרוּ אֶת־הַבַּיִת לְהַמִּיתוֹ: ב הַצִּילֵנִי
 מֵאֹיְבֵי | אֱלֹהֵי מַמְתְּקוֹמִמִי תִשְׁנֹבְנִי: ג הַצִּילֵנִי
 מִפְּעַלֵי אֹזֶן וּמֵאֲנָשֵׁי דָמִים הוֹשִׁיעֵנִי: ד כִּי הִנֵּה
 אָרְבוּ לְנַפְשִׁי יְגוּרוּ עָלַי עֲזִים לֹא־פִשְׁעֵי וְלֹא־
 חַטָּאתַי יְהוּה: ה בְּלִי־עוֹן יִרְצוֹן וַיְכַוְּנֵנו עוֹרָה
 לְקַרְאתִי וּרְאֵה: ו וְאַתָּה יְהוָה אֱלֹהִים | עֲבֹאוֹת
 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הַקִּיְצָה לְפַקֵּד כָּל־הַגּוֹיִם אֶל־תִּהְיוּ
 כָּל־בְּגֵדֵי אֹזֶן סָלָה: ז יִשׁוּבוּ לְעָרְב יִהְיוּ בְּכַלֵּב
 וַיִּסּוּבּוּ עִיר: ח הִנֵּה | יַבִּיעוֹן בְּפִיהֶם חֲרָבוֹת
 בְּשִׁפְתוֹתֵיהֶם כִּי־מִי שָׁמַע: ט וְאַתָּה יְהוָה תִּשְׁחַק־
 לָמוֹ תִלְעַג לְכָל־גּוֹיִם: י עֵזוּ אֱלֹהֵי אֲשֻׁמְרָה כִּי־
 אֱלֹהִים מִשְׁנֹבֵי: יא אֱלֹהֵי חֶסֶדִי יִקְדְּמֵנִי אֱלֹהִים
 יִרְאֵנִי בְּשַׁרְרֵי: יב אֶל־תִּהְרָגוּם | פֶּן־יִשְׁכַּחוּ עַמִּי
 הַנִּיעַמּוּ בְּחִילְךָ וְהוֹרִידְמוּ מִגִּבּוֹרֵי אֲדֹנָי: יג חַטָּאת־
 פִּימוֹ דְּבַר־שִׁפְתֵימוֹ וַיִּלְכְּדוּ בְּגֹאֲוָם וּמֵאֲלֹהֵי
 וּמִכַּחַשׁ יִסְפְּרוּ: יד כִּלָּה בְּחָמָה כִּלָּה וְאֵינָמוּ וַיִּדְעוּ
 כִּי־אֱלֹהִים מִשְׁלַל בִּיעַקֵּב לְאַפְסֵי הָאָרֶץ סָלָה:

טו וישבו לערב יהמו ככלב ויסובבו עיר: טז המה
 יניעון לאכל אם-לא ישבעו וילינו: ז ואני |
 אשיר עזך וארגז לבקר חסדך כִּי־היית משגב לי
 ומנוס ביום צר-לי: יח עזי אליך אזכרה כִּי־אלהים
 משגבי אלהי חסדי:

עז * למנצח על- ידותון לאסף מזמור: ב קולי (*
 אל-אלהים ואצעקה קולי אל-אלהים והאזין
 אלי: ג ביום צרתי אדני דרשתי ידי | לילה נגרה
 ולא תפוג מאנה הנחם נפשי: ד אזכרה אלהים
 ואהמיה אשיחה | ותתעטף רוחי סלה: ה אחות
 שמרות עיני נפעמתי ולא אדבר: ו חשבותי ימים
 מקדם שנות עולמים: ז אזכרה נגינתי בלילה
 עם-לבבי אשיחה ויחפש רוחי: ח הלעולמים
 יזנח | אדני ולא יסיף לרעות עוד: ט האפס לנצח
 חסדו גמר אמר לדר ודר: י השכח חנות אל
 אם-קפץ באף רחמיו סלה: יא ואמר חלותי היא
 שנות ימין עליון: יב אזכור מעללי-יה כִּי־אזכרה
 מקדם פלאך: יג והגיתי בכל-פעלך ובעלילותיך
 אשיחה: יד אלהים בקדש דרכך מי-אל גדול
 כאלהים: טו אתה האל עשה פלא הודעת בעמים
 עזך: טז גאלת בזרוע עמך בני-יעקב ויוסף סלה:
 ז ראוך מים | אלהים ראוך מים יחילו אף ירגזו

(* באמרך אל אלהים תכווין המילוי כזה אל"ף למ"ד אל"ף למ"ד ה"י יו"ד מ"ם

תְּהַמּוֹת: יח זרמו מים | עֲבוֹת קוֹל נָתְנוּ שְׁחָקִים
 אַף־חֲצִצִיף יִתְהַלְכוּ: יט קוֹל רַעְמָךְ | בְּגִלְגֵּל הַאִירוֹ
 בְּרָקִים תִּבֵּל רָגְזָה וַתִּרְעַשׂ הָאָרֶץ: כ בַּיָּם וַרְפָּךְ
 וּשְׁבִילְךָ בְּמַיִם רַבִּים וְעַקְבוֹתֶיךָ לֹא נִדְעוּ:
 כא נְחִית כַּצֶּאֱן עִמָּךְ בִּיד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן:

צ * תִּפְלָה לְמֹשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדַנִּי מֵעוֹן אַתָּה
 הָיִיתָ לָנוּ בְּדַר וּדְר: ב בְּטָרֶם | הָרִים יִלְדוּ
 וַתְּחַזִּיל אֶרֶץ וַתִּבֵּל וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל:
 ג תָּשֵׁב אֲנוּשׁ עַד־דָּפָא וַתֹּאמֶר שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם:
 ד כִּי אָלֶיךָ שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כִּיּוֹם אַתְּמוֹל כִּי יַעֲבֹר
 וְאַשְׁמוּרָה בִּלְיָלָה: ה זְרַמְתָּם שָׁנָה יִהְיוּ בַּבֶּקֶר
 כַּחֲצִיר יַחֲלֶף: ו בַּבֶּקֶר יַעֲיִץ וַחֲלֶף לַעֲרֹב יִמּוֹלֵל
 וַיִּבֶשׁ: ז כִּי־כָלִינוּ בְּאַפָּךְ וּבַחֲמָתְךָ נִבְהַלְנוּ:
 ח שַׁתָּה עֲוֹנֹתֵינוּ לְנִגְדֶךָ עָלְמָנוּ לְמֵאוֹר פְּנִיךָ: ט כִּי
 כָּל־יְמֵינוּ פָּנוּ בְּעִבְרָתְךָ כָּלִינוּ שָׁנִינוּ כְּמוֹ־הַגָּה:
 י יְמֵי־שָׁנוֹתֵינוּ בָּהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בְּגִבּוֹרֶת |
 שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרַהֲבָם עָמַל וְאוֹן כִּי־גוֹ חִישׁ וְנִעְפָּה:
 יא מִי־יֹדַע עִז אַפָּךְ וּכִירֹאתְךָ עִבְרָתְךָ: יב לְמִנּוֹת
 יְמֵינוּ כִּן הוֹדַע וְנָבֵא לִבְבַּחֲמָה: יג שׁוּבָה יְהוָה
 עַד־מָתִי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבֹדֶיךָ: יד שִׁבְעֵנוּ בַּבֶּקֶר
 חֲסִדְךָ וְנִרְנְנָה וְנִשְׁמַחָה בְּכָל־יְמֵינוּ: טו שְׁמַחְנוּ
 כִּימֹת עֲנִיתָנוּ שָׁנוֹת רָאִינוּ רָעָה: טז יִרְאֵה אֵל־
 עֲבֹדֶיךָ פְּעֻלָּךְ וַחֲדָרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם: יז וַיְהִי | נַעַם

אֲדַנִּי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָה עָלֵינוּ
 וּמַעֲשֵׂה יְדֵינוּ כּוֹנֵנָהוּ:

קה x הוֹדוּ לַיהוָה קְרָאוּ בְשֵׁמוֹ הוֹדִיעוּ בְּעַמִּים
 עֲלִילוֹתָיו: ב שִׁירוֹ-לוֹ זְמִירוֹ-לוֹ שִׁיחוּ בְּכָל-
 נַפְלְאוֹתָיו: ג הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קְדֹשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב |
 מִבְּקִשֵׁי יְהוָה: ד הֲרִשׁוּ יְהוָה וְעִזּוּ בְּקִשׁוֹ פָּנָיו
 תִּמְדוּ: ה זְכְרוּ נַפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר-עָשָׂה מִפְתִּי
 וּמִשְׁפְּטֵי-פִיו: ו זֶרַע אֲבָרָהֶם עֲבָדוּ בְּנֵי יַעֲקֹב
 בְּחִירָיו: ז הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל-הָאָרֶץ
 מִשְׁפְּטָיו: ח זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דְּבַר עֲוֹה לְאַלְפֵי
 הַיּוֹר: ט אֲשֶׁר פָּרַת אֶת-אֲבָרָהֶם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׁחָק:
 י וַיַּעֲמִידָהּ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם:
 יא לֵאמֹר לְךָ אֶתֵּן אֶת-אֶרֶץ-פְּנֵעַן הַכּוֹל נַחֲלַתְכֶם:
 יב בְּהִיוֹתָם מְתֵי מִסְפָּר כַּמַּעֲט וְגָרִים בָּהֶ:
 יג וַיִּתְהַלְכוּ מִגּוֹי אֶל-גּוֹי מִמַּמְלָכָה אֶל-עַם אֲחֵר:
 יד לֹא-הִנִּיחַ אָדָם לַעֲשֹׂקָם וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים:
 טו אֶל-תִּגְעוּ בַּמְּשִׁיחִי וְלִנְבִיאִי אֶל-תִּרְעוּ:
 טז וַיִּקְרָא רָעַב עַל-הָאָרֶץ כָּל-מִטְהַלְחָם שָׁבַר:
 יז שָׁלַח לְפָנֵיהֶם אִישׁ לְעַבְדֵי נִמְכָּר יוֹסֵף: יח עָנוּ
 בְּכָבֵד רָגְלוֹ בְּרֹזֶל בָּאָה נִפְשׁוֹ: יט עַד-עַתָּה
 בֹּאֲדַבְּרוּ אִמְרַת יְהוָה צְרַפְתָּהּ: כ שָׁלַח מֶלֶךְ
 וַיִּתִּירָהּ מִשְׁלַל עַמִּים וַיִּפְתַּחְהוּ: כא שָׁמוֹ אֲדוֹן
 לְבֵיתוֹ וּמִשְׁלַל בְּכָל-קְנִינָו: כב לְאִסֵּר שָׂרָיו בְּנִפְשׁוֹ

וּזְקַנְיוּ יַחֲבִיבִים: כג וַיָּבֵא יִשְׂרָאֵל מְצָרִים וַיַּעֲקֹב נָר
בְּאֶרֶץ־חָם: כד וַיִּפֹּר אֶת־עֲמוּ מְאֹד וַיַּעֲצֵמָהּ
מְצָרָיו: כה הִפְךָ לָבֶם לְשֵׁנָא עֲמוּ לְהַתְנַפֵּל בְּעִבְרָיו:
כו שְׁלַח מֹשֶׁה עֲבָדוֹ אֶהֱרֹן אֲשֶׁר בְּחָר־בוֹ: כז שָׁמוּ־
בָם דְּבָרֵי אֹתוֹתָיו וּמִפְתִּים בְּאֶרֶץ חָם: כח שְׁלַח
חֹשֶׁד וַיִּחָשֶׁד וְלֹא־מָרוּ אֶת־דְּבָרוֹ: כט הִפְךָ אֶת־
מִימֵיהֶם לָדָם וַיָּמַת אֶת־דִּגְתָם: ל שְׂרִץ אֲרָצָם
עֲפָר־דַּעִים בְּחֻרְרֵי מַלְכֵיהֶם: לא אָמַר וַיָּבֵא עָרֹב
פְּנִים בְּכָל־גְּבוּלָם: לב נָתַן גְּשָׁמֵיהֶם בְּרֹד אֵשׁ
לְהַבּוֹת בְּאֲרָצָם: לג וַיֵּךְ גְּפָנִים וּתְאֲנַתָם וַיִּשְׁפֹּר עַיִן
גְּבוּלָם: לד אָמַר וַיָּבֵא אֲרֵבָה וַיִּלַּק וַאִין מִסְפָּר:
לה וַיֹּאכַל כָּל־עֵשֶׂב בְּאֲרָצָם וַיֹּאכַל פְּרֵי אֲדָמָתָם:
לו וַיֵּךְ כָּל־בְּכוֹר בְּאֲרָצָם רֵאשִׁית לְכָל־אוֹנָם:
לז וַיּוֹצִיֵאם בְּכֶסֶף וְזָהָב וַאִין בְּשִׁבְטָיו כּוֹשֵׁל:
לח שָׂמַח מְצָרִים בְּעֲאֲתָם כִּי־נִפְּל פַּחַדָם עֲלֵיהֶם:
לט פָּרַשׁ עֵנָן לְמִסְדָּ וְאֵשׁ לְהָאִיר לַיְלָה: מ שָׂאֵל
וַיָּבֵא שָׁלוֹ וְלָחֶם שָׁמַיִם יִשְׁבִּיעֵם: מא פָּתַח עֵזֶר
וַיִּזְוֹבוּ מַיִם הִלְכוּ בַּעֲוֹת נֶהָר: מב כִּי־זָכַר אֶת־
דְּבַר קִדְשׁוֹ אֶת־אַבְרָהָם עֲבָדוֹ: מג וַיּוֹצֵא עֲמוּ
בְּשִׁשּׁוֹן בְּרָנָה אֶת־בְּחִירָיו: מד וַיִּתֵּן לָהֶם אֲרָצוֹת
גּוֹיִם וַעֲמַל לְאֲפִים יִירָשׁוּ: מה בַּעֲבוּר | יִשְׁמְרוּ
תְּקִיּוֹ וְתוֹרָתוֹ יִנְעֲרוּ הַלְלוּיָהּ:

קלז * על-גְּהֵרוֹת | בְּבֹל שָׁם יִשְׁבְּנוּ גַם-בְּכִינוּ
 בְּזָכְרֵנוּ אֶת-צִיּוֹן: ב על-עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תִּלְיֵנוּ
 בְּנֵרוֹתֵינוּ: ג כִּי שָׁם שְׁאַלְנוּ שׁוֹבֵינוּ דְּבַר־יִשִׁיר
 וְתוֹלְלֵינוּ שְׂמָחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִׁיר צִיּוֹן: ד אִיךְ נָשִׁיר
 אֶת-שִׁיר־יְהוָה עַל אֲדָמַת נֹכַר: ה אִם-אֲשַׁבְּחֶךָ
 יְרוּשָׁלַם תִּשְׂבַּח יְמִינִי: ו תִּדְבַּק לְשׁוֹנֵי | לְחִבֵּי
 אִם-לֹא אֲזַכְּרֶכִּי אִם-לֹא אֶעֱלֶה אֶת-יְרוּשָׁלַם עַל
 רֹאשׁ שְׂמֹחָתִי: ז זָכַר יְהוָה | לְבָנֵי אֲדוֹם אֵת יוֹם
 יְרוּשָׁלַם הָאֲמָרִים עָרוּ | עָרוּ עַד הַיּוֹסֵד בָּהּ:
 ח בַּת-בְּבֹל הַשְּׂדוּדָה אֲשֶׁר־י שִׁישָׁלֶם-לָךְ אֶת-
 גְּמוּלָךְ שְׂנֵמְלֹת לָנוּ: ט אֲשֶׁר־י שִׁיאֲחִז וְנִפְץ אֶת-
 עַלְלִיךָ אֶל-הַסַּלַּע:

קנ * הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ-אֵל בְּקֹדֶשׁוֹ הַלְלוּהוּ בְּרִקִיעַ
 עִזוֹ: ב הַלְלוּהוּ בְּגִבּוֹרָתוֹ הַלְלוּהוּ בְּרַב גְּדֻלוֹ:
 ג הַלְלוּהוּ בְּתִקְעַ שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנִבְל וּכְנֹר:
 ד הַלְלוּהוּ בְּתֹף וּמְחֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעָגָב:
 ה הַלְלוּהוּ בְּצִלְצִלֵי-שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצִלֵי תְרוּעָה:
 ו כֹּל הַנְּשָׂמָה תִּהְלֵל יְיָ הַלְלוּיָהּ:

אחר שסיים תהלים יאמר זה:

מי יתן מציון ישועת ישראל בשוב יהוה שבות עמו גגל יעקב ישמח ישראל:
 ותשועת צדיקים מיהוה מעוזם בעת צרה: ויעזרום יהוה ויפלטם יפלטם
 מרשעים ויושיעם כי חסו בו: